

T. C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

2 NUMARALI TRABZON AHKÂM DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(S. 1-100)

EMİNE SÜMEYYE ÜSTÜN
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
PROF. DR. AYŞE PUL
ORDU 2023

TEZ KABUL SAYFASI

Emine Sümeyye ÜSTÜN tarafından hazırlanan “**2 Numaralı Trabzon Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (s. 1-100)**” başlıklı bu çalışma, 03.07.2023 tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS** tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Unvanı, Adı ve Soyadı

İmza

Üniversitesi / Fakültesi

Üye

Unvanı, Adı ve Soyadı

İmza

Üniversitesi / Fakültesi

Üye

Unvanı, Adı ve Soyadı

İmza

Üniversitesi / Fakültesi

ETİK BEYANI

Enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmada; bütün bilgi ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, bu çalışmanın herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir bilimsel çalışma olarak sunmadığımı beyan ederim

Emine Sümeyye ÜSTÜN

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2 NUMARALI TRABZON AHKAM DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ (S. 1-100)

EMİNE SÜMEYYE ÜSTÜN

Ahkam Defterleri, şehir tarihçiliği ve sosyo-ekonomik hayat üzerindeki en önemli kayıtlardandır. Bu defterlerde toplumun değerlendirmesini yapmak için ana unsurları bulmak mümkündür. Araştırma konusu olan bölgenin ticari, sosyal, ekonomik ve idari alanlarda bilgiler bulunmaktadır. Bu bilgilere istinaden geçmişten günümüze değişen mekansal isimlerin evrimini, şehrin geçim kaynağını, mahkeme kayıtlarında bulunan evlenme, boşanma, mehir ve miras haklarını, borç ve cinayet gibi konuların gün yüzüne çıkmasına olanak sağlamaktadır.

Yaptığımız bu çalışmada 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nin ilk 100 sayfası incelenmiştir. Araştırılan dönem üzerinde önemli olan unsurlar göz önünde bulundurulup buna göre bölüm tasnifi yapılmıştır. Dört bölüm üzerine yapılan bu çalışmada Trabzon tarihine bir katkı yapılması amaçlanmıştır. Defterden yola çıkarak kişi isimleri, Trabzon'un idari taksimatı, kazalar, nahiyeler, ve sosyal-ekonomik tarih üzerine inceleme yapılmıştır. Çalışmanın sonuna belgelere daha detaylı ulaşılabilmesi amacıyla defterin orijinal sayfaları konulmuştur.

Anahtar Kelimeler; Ahkam Defteri, Trabzon, Mahkeme

ABSTRACT

MASTER THESIS

TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF THE 2TH

TRABZON AHKÂM BOOK (P. 1-100)

EMİNE SÜMEYYE ÜSTÜN

Ahkam Books are among the most important records on urban historiography and social-economic life. In these books, it is possible to find the main elements to evaluate the society. There is information in the commercial, social, economic and administrative areas of the region that is the subject of the research. Based on this information, it enables the evolution of spatial names that have changed from the past to the present, the livelihood of the city, the rights of marriage, divorce, mahr and inheritance in court records, issues such as debt and murder.

In this study, the first 100 pages of the Trabzon Ahkam Book No. 2 were examined. Considering the factors that are important for the researched period, the department has been classified accordingly. In this study on four chapters, it is aimed to make a contribution to the history of Trabzon. Based on the book, the names of the people, the administrative division of Trabzon, the districts, the sub-districts, and the social-economic history were examined. At the end of the study, the original pages of the book were included in order to reach the documents in more detail.

Key Words; Ahkam Book, Trabzon, Court

ÖNSÖZ

Ahkam defterleri Osmanlı tarihi araştırmaları için önemli bir kaynak mahiyetini taşımaktadır. 1649 senesinde Şikayet defterleri olarak tutulmaya başlayan bu defterler, XVIII. yzyılda Reisü'l-küttab Ragıp Efendi'nin çalışmalarıyla her vilayete ayrı ayrı taksim edilmiştir. 1911 yılına kadar ahkam defterlerine ulaşmak ve onlardan yararlanmak mümkündür. XVIII. yzyılda sistematik değişimin ana sebeplerinden biri Osmanlı Devleti'nin ve toplumunun içerisinde olduğu durumun zayıflamasıdır. Bu durumu yansıtan en iyi gösterge sosyal alanda yaşanan bunalımlardır. Bunun da temelinde yatan unsurlardan en önemlisi askeri alandaki başarısızlıklardır. Bu hususlar tutulan defter kayıtlarına yansımıştır. Mesela bu dönemin mühim meselelerinden biri olan ayanlık da bu Şekilde merkezi otoritenin zayıflamasından mütevellit ortaya çıkmıştır. Konumuz itibariyle incelediğimiz 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nin ilk 100 sayfası dahilinde XVIII. yzyılda Trabzon Sancağı'na dair pek çok konuda incelenmesi mümkündür. Defterin ilk 100 sayfası 1760-1767 tarihlerini kapsamaktadır. Çalışmamız dört bölümü kapsamaktadır. Birinci bölüm Ahkam Defterleri ve Trabzon Ahkam Defteri ve Trabzon'un tarihçesi, İkinci bölüm konumuz olan defterin kaynaklık ettiği Trabzon sosyal-ekonomik tarihi, üçüncü bölüm hüküm özetleri ve hüküm fihristi, dördüncü bölüm ise ilgili defter kısmının transkripsiyonudur. Defterin transkripsiyonu yapılırken okuyucuyu yormamak adına daha sade transkripsiyon işaretleri kullanılmıştır. Ayın (^), uzatmalar (^) ve okunamamış kelimeler (...) ile gösterilmiştir. Defterin yeni yazıya çevirisi yapılırken mümkün mertebe titizlikle çalışmaya, okuma hatalarından kaçınmaya çalıştık, buna rağmen mutlaka eksik ve hatalı okumalarımız olmuştur. Bu hususta ve gözden kaçırdığımız detaylar adına okuyucunun affına sığınıyoruz.

Son olarak, tezimi hazırlarken öncelikle yoluma ışık tutan, zamanından ve çalışmalarından fedakarlık edip her anımda yanımda olduğunu hissettiren değerli danışmanım Prof. Dr. Ayşe PUL'a, buna müteakiben değerli zamanını ayırıp sorduğum her soruda, tez yazım aşamasında yaşadığım her problemde yardımını esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. İlhan Ekinci'ye teşekkürü borç bilirim. Bunun yanında kıymetli bölüm hocalarıma bana verdikleri emeklerden ötürü Őükranlarımı sunarım. Sevgili ailem ve arkadaşlarıma da bu dönemde bana karşı duyarlı ve anlayışlı davranışlarından ötürü teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL SAYFASI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ETİK BEYANI.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLOLAR	ix
KISALTMALAR	x
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM.....	3
1.1. AHKAM DEFTERLERİ VE 2 NUMARALI TRABZON AHKAM DEFTERİ	3
1.1.2. 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri.....	4
1.2. TRABZON'UN TARİHÇESİ	5
1.2.1.Osmanlı Yönetimi Öncesi Trabzon	5
1.2.2. Osmanlı Yönetiminde Trabzon	7
1.3. XVIII. YÜZYILDA TRABZON EYALETİ'NİN İDARİ TAKSİMATI	8
1.3.1.Kazalar.....	8
1.3.2.Nahiyeler.....	12
1.3.3.Karyeler	14
1.3.4.Mahalleler	17
2. BÖLÜM.....	19
2.1. 2 NUMARALI TRABZON AHKAM DEFTERİ'NE (S. 1-100) GÖRE TRABZON'UN SOSYAL VE EKONOMİK TARİHİ	19

2.1.1. Defterde Yer Alan Müslüman ve Gayrimüslim İsimleri	19
2.1.2. Eşkıyalık Meseleleri	20
2.1.3.Cinayet Davaları	22
2.1.4.Alacak-Verecek Davaları	23
2.1.5.Yaylak Davaları	23
2.1.6.Miras Davaları	24
2.1.7.Nikah Meseleleri	26
2.1.8.Vakıf Davaları	27
2.1.9.Vergi Davaları	28
3. BÖLÜM	31
3.1.HÜKÜM ÖZETLERİ	31
3.2. HÜKÜMLERİN FİHRİSTİ	72
4. BÖLÜM	95
2 NUMARALI TRABZON AHKAM DEFTERİ TRANSKRİPSİYONU (S. 1-100)	95
SONUÇ	308
KAYNAKÇA	309
EKLER	315
ÖZGEÇMİŞ	368

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1.1. Trabzon Ahkam Defterleri.....	4
Tablo 1.3.1. Adı Geçen Kazalar	9
Tablo 1.3.2. Adı Geçen Nahiyeler	12
Tablo 1.3.3. Adı Geçen Karyeler	15
Tablo 3.1. Hükümler	72

KISALTMALAR

A{DVNS.AHK.TZ.d.0002	2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri
Bkz.	Bakınız
C.	Cilt
Ç.	Çeviren
Ed.	Editör
H.	Hicri
H.K.	Hüküm
Haz.	Hazırlayan
İA	İslam Ansiklopedisi
M.E.B.	Milli Eğitim Bakanlığı
s.	Sayfa
S.	Sayı
TDVİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

GİRİŞ

Ahkam defterleri Osmanlı tarihi araştırmaları için önemli bir kaynak mahiyetini taşımaktadır. 1649 senesinde Şikayet defterleri tutulmaya başlanmış, XVIII. yüzyılda Reisü'l-küttab Ragıp Efendi'nin çalışmalarıyla her vilayete ayrı ayrı taksim edilmesiyle ahkam defteri mahiyetine dönüşen bu defterler 1911 senesine kadar tutulmaya devam etmiştir. Bu dönüşümün sebebi, XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin ve toplumunun içerisinde olduğu durumu yansıtan en iyi gösterge sosyal alanda yaşanan bunalımlardır. Bunun da temelinde yatan unsurlardan en önemlisi askeri alandaki başarısızlıklardır.¹ XVIII. yüzyıl dahilinde Ragıp Efendi'nin böyle bir düzenlemeye gitmesinin sebebi devletin ayanlık adı verilen yerel bir gücün doğmasına karşın merkezi otoritesinin zayıflaması olarak adlandırılabilir.²

Osmanlı defter sisteminde süregelen yenileşme en çok da XVIII. yüzyılda olmuştur. Devletin değişen ihtiyaçları, toplumun tutumu ve iç-dış karışıklıklar bu sistemin daha sistematik bir Őekle girmesini sağlamıştır. Öyle ki defterler daha detaylı ve farklı bir mahiyete bürünmüştür. Osmanlı Arşivi'ne bakıldığında 300.000'e ulaşan defter bulunduğu görölmektedir.³ Bu da sistemleşmenin en büyük örneğidir. Ahkam Defterleri tam bu sırada ortaya çıkmış ve merkezden gelen hükümlerin kayıtları bu defterler altında toplanmıştır.

Tezin yazılış amacı da bu anlatıların merkezi olan Trabzon Eyaleti'nin tarihi kayıtlarına ışık tutmaktır. 2 Numaralı Ahkam Defteri'nde Müslüman kesimin yanı sıra Gayrimüslim ahalinin de kayıtları ve Şikayetleri bulunmaktadır. Her hüküm konusunda kendileri Şikayet edebilmekte ve haklarını arayabilmektedirler. Anlaşılacağı üzere bu defterlerde toplumun her kesiminden bireye ait bilgiye ulaşmak mümkündür. Kadınların davalara dahil de yadsınamayacak kadar fazladır. Özellikle miras ve nikah ile alakalı hükümlerde güçlü bir kadın varlığı görönmektedir. Bu sebeple eyalete yönelik tarihi kaynakların tasnifi önem arz etmektedir. Konumuz itibariyle 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nin ilk 100 sayfası değerlendirilirken bu konular da dikkate alınmış ve irdelenmiştir. Tez tamamıyla dört bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde Ahkam Defterleri ve konumuz

¹ Fahrettin Tızlak, "XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısı İle XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Yukarı Fırat Havzasında Eşkıyalık Hareketleri", *Belleten*, C.57, S.220, Ankara, Aralık 1993, s. 751.

² Nurullah Karta, "17. ve 18. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Avrupa İle İktisadi İlişkileri", *Turkish Studies*, C.8, S.11, Ankara, 2013, s. 165.

³ Nejat Göyünç, "Defter", *TDVİA*, C.9, İstanbul, 1994, s. 90.

olan defter değerlendirilmiştir. Defterin içeriği, hangi konularda bilgilerin bulunduğu ve şehir idaresi konularında bilgiler bu bölümde yer almıştır. İkinci bölümde Trabzon Sancağı ve Osmanlı ncesi ile sonrası dönem kısaca verilmiştir. Defterler döneme ışık tutan başlıca unsurlardır. Defterin muhteviyatını tam kavramanın yolu dönemi ve o döneme kadar vuku bulan olayları anlamaktan geçmektedir. Bu sebeple şehrin kısa bir tarihçesi ve idari taksimatı önem arz etmiştir. nc bölümde konumuz olan defterden yola çıkarak hükümlerinde kaynak olmasıyla bir sosyal-ekonomi tarihi değerlendirmesi yapılmış, ilerleyen kısımda hükümlerin zetleri yer almıştır. ıkan hükümler ile dönemin başlıca sorunları dile getirilmiş ve bu anlamda bir değerlendirilmeye gidilmiştir. Bölümün sonunda hükümlerin fihristi verilmiş, burada hüküm konuları, Hicri ve Rum tarihlendirme de yapılmıştır. Son bölümde ise defterin transkripsiyonu verilmiştir. Tezimizin başlıca kaynağı 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri olmasıyla birlikte değerlendirme kısmında araştırma eserlerinden de istifade edilmiştir.

1. BÖLÜM

1.1. AHKAM DEFTERLERİ VE 2 NUMARALI TRABZON AHKAM DEFTERİ

Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinden itibaren devletin askeri, sosyal, ekonomik vb. her yönden durumunu tespit etmek üzere muhtelif defterler tutulmuştur. Bunlar içerisinde 1432 senesine ait Tahrir Defteri tespit edilen en eski defterdir. XVI. yüzyıla gelindiğinde ise defter sisteminin daha da genişlediği görülmektedir. Mühimme, tahvil, ahkam ve tamirat defterleri gibi kayıtlar Divan-ı Hümayun kalemlerinde tutulmuştur. XVII. yüzyılda ise şikayet ve yahut ahkam-ı şikayet defterleri de sisteme dahil olmuştur.⁴ Ahkam kelime anlamı olarak hüküm kelimesinin çoğuludur. Hüküm ise özel anlam olarak devletin ve hakimiyetinin otoritesini ifade etmesinin yanında bir hakimin ve yahut kadının bir konuda verdiği karar manasını taşımaktadır.⁵

II. Bayezid döneminde ilk defa ahkam defterleri ortaya çıkmıştır. XVI. yüzyıl ahkam defterlerinin sadece üç tanesi günümüze ulaşmıştır.⁶ XVI. yüzyıldan XVII. yüzyıl ortalarına kadar devam eden Celali İsyanları⁷, ekonomik ve sosyal buhranlara sebep olmuştur. Bunun yanında idarecilerin keyfi davranışları da eklenince halkın şikayetleri artmış bu durum 1649 senesinde başlayan şikayet defterlerinin tutulmasına sebep olmuştur.⁸ Ahkam defterleri ile Mühimme defterleri arasındaki ayrım kolay değildir. İki defterde de benzer kayıtlar bulunmaktadır.⁹ XVIII. yüzyıla gelindiğinde Reisü'l-Küttab Ragıp Efendi yeni bir düzenlemeye gitmiş, her bir eyalete müstakil olmak üzere kayıtlar ayrı ayrı tutulmuştur.¹⁰ Bu defterler 1742 senesinden 1839 senesine kadar tutulmaya devam edilmiştir. 208 adet olan bu defterler, Anadolu, Şam, Adana, Karaman, Mora, Halep, Erzurum, Rumeli, Silistre, İstanbul, Bosna, Özi, Sivas, Diyarbakir, Maraş, Rakka ve Trabzon'a aittir.¹¹

⁴ Nejat Göyünç, "Defter", *TDVİA* s. 90.

⁵ Ahmet Özel, "Ahkam", *TDVİA* C.1, İstanbul, 1988, s. 550.

⁶ Bilgin Aydın, *XVI. Yüzyılda Divan-ı Hümayun ve Defter Sistemi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2017, s. 31.

⁷ Celâliler ile alaklı bilgi için; Bkn. *Ayşe Pul, Celâli Kaçgunu Celâliler ve Kuyucu Murad Paşa*, Gece Kitaplığı, Ankara, 2020.

⁸ Ramazan Günay, "Diyarbakir Ahkam Defterleri ve Muhtevaları", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C.12, S.45, 2013, s. 292.

⁹ Feridun Emecen, "Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.3, S.5, İstanbul, 2005, s. 19.

¹⁰ Ramazan Günay, "Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkam Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası ve Önemi", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.17, Isparta, 2013, s. 16.

¹¹ Halil Sahillioğlu, "Ahkam Defteri", *TDVİA*, C.1, İstanbul, 1988, s. 551.

Trabzon'a ait 8 adet Ahkam Defteri bulunmaktadır. Bu eyalete ait defterler A.{DVNS.AHK.TZ.d} kodunda kayıtlıdır.¹² Defterlerin tarihleri ve sayfa sayıları ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1 Trabzon Ahkam Defterleri

Defter Numarası	Tarih		Sayfa Sayısı
	Hicri Tarih	Miladi Tarih	
1	R. 1155-Ra. 1173	1742-1759	218
2	Ca. 1173-Ra. 1211	1760-1796	379
3	R. 1211-Z. 1233	1796-1817	191
4	R. 1233-R. 1249	1817-1833	196
5	R. 1249-Za. 1253	1834-1838	117
6	Ca. 1253-Ş. 1262	1838-1846	192
7	C. 1262-R. 1275	1846-1858	271
8	Ca. 1275-M. 1329	1859-1911	190

1.1.2. 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Trabzon Ahkâm defterleri (A.{DVNS. AHK. TZ. d} kodu ile kayıtlara geçmiştir. 2 Numaralı Trabzon Ahkâm Defteri kapak sayfası ile birlikte toplam 379 sayfadan oluşmaktadır. Kapak sayfasında bulunan süslemelerde ebru sanatı ile isim ve tarihlendiği kısımda çiçeklerin çizimi dikkat çekmektedir. İlk sayfada bulunan tarihlendirme Fî 26 Zilkâde 1181 olarak karşımıza çıkmaktadır. Defterin ilk sayfasında iki hüküm bulunmakta ve ikinci sayfada “*Hazâ kayd-u âhkâmü’ş-şikayât eyalet-i*

¹² Hikmet Çiçek, “Trabzon Tarihî Kaynaklarına Katkı: Trabzon Ahkâm Defterleri (1155 1329/1742-1911)”, *I. Uluslararası Karadeniz Tarihi Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Ed. Kenan İnan, Deniz Çolak, Trabzon, 2020, s. 437.

Trabzon fî zemân-ı sadr-ı sūdûrî 'l-vüzerâ Hazret-i Râgıb Muhammed Paşa yesserallâhu mâ-yeşâ 'ü ve fî ibbân-ı re 'isü 'l-küttâb Abdullah Efendi tâle bekâhu el-vâkî fî evâ 'il-i şehri cûmâdü 'l-ülâ li-sene selâse ve seb'in ve mi'ete ve elf' ibaresi yer almaktadır. Hükümlerin sonundaki tarihlendirmede gün kullanılmamış, evâil, evahir ve evasıt kavramlarına yer verilmiştir. Hükümlerde yazı çeşidi olarak kırık divani kullanılmıştır. Ayrıca hükümler yazılış şekli yönünden üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kime hitaben yazıldığı bilgisi yer almaktadır. Örneğin; Mevlana, kadı, mütesellim, beylerbeyi, müteveli, müşir, voyvoda, mir-i miran, subaşı, ayan, alaybeyi ve naipler gibi yetkililere hitap edilmiştir. İkinci bölümde şikayetin konusu ve kim tarafından yapıldığı yazmaktadır. Son bölüm ise konu hakkında verilen hükmü oluşturmaktadır.¹³ Tarihler çoğu zaman sıralı değil karmaşık da yazılmıştır. Hükümler konumuz dahili olan defterin ilk yüz sayfasında hüküm sayısı 282'dir. Buna mukabil, sayfa 88'de bir hüküm bulunmakta sayfa 89 ise boş sayfadır. Defter ile alakalı geniş değerlendirme tablolar yardımıyla aşağıda verilmiştir.

1.2. TRABZON'UN TARİHÇESİ

1.2.1. Osmanlı Yönetimi Öncesi Trabzon

Trabzon şehri, Doğu Karadeniz'in engebeli arazi yapısı, bitki örtüsünün sık olması ile yağışlı bir iklime sahiptir. Dağlar Ege Bölgesi'nin aksine kıyıya paralel uzanmaktadır. Arazi vadiler vasıtasıyla birbirinden ayrılmıştır. Bu sebeple topraktan faydalanmak zor olmakla beraber kara ulaşımı da zordur. Evliya Çelebi şehri şu şekilde tanımlamaktadır; *"Bu şehir 17. örfî iklimde bulunmuştur ve Anadolu beldesi şehirlerindedir. Karadeniz'in doğu tarafında bir körfez gibi kayalar denizi üzerine kurulmuş İrem bağına benzer süslü bir şehirdir. İstanbul Boğazı'ndan bu Trabzon Limanı'na kadar güneyden kuzeye gelir, tam bin mildir."*¹⁴

Trabzon'un ilk kuruluş tarihini bulmak pek mümkün değildir. Bu durum tarihsel süreçten ziyade efsanevi anlatımlarla görülebilir.¹⁵ Trabzon ismi, anlatılara göre, Miletoslu

¹³ Neslihan Sekmen, *IV Numaralı Trabzon Ahkâm Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (S.100-150)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çankırı, 2015, s. 10.

¹⁴ Yücel Dağlı-Seyit Ali Kahraman, *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Bursa-Bolu-Trabzon-Erzurum-Azerbaycan-Kafkasya-Kırım-Girit*, 1. Kitap, C. 2, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2008, s. 88.

¹⁵ Jakob Philipp Fallmerayer, *Trabzon İmparatorluğu'nun Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Çev. Ahmet Cevat Eren, Ankara, 2011, s. 4.

kolonilerin şehrin düz bir masaya benzemesi üzerine “Trapezus” denildiği rivayet edilir. Bir başka rivayet ise şehre gelen milletlerin burayı imar için çalışırken masaya benzer taşlar çıkardığı söylenmektedir.¹⁶ *Ksenophon’un Anabasis: On Binlerin Dönüşü* adlı kitabında ise ilk kez Trapezus ismi görülmüştür.¹⁷ Bir liman şehri olarak Trabzon, Perslerin idaresinde uzun süre kalmıştır. M.Ö 331 senesinde Büyük İskender’in idaresi altına girmiştir. İskender’in ölümü taht kavgalarını getirmiş, komutan Eumenes’in payına düşüyse de Persler’in idaresi gelip Mithridates’in kurduğu Pontus Krallığı burada nüfuzunu yaymıştır.¹⁸ Pontus’un anlamı ise Grekçe’de deniz demektir. İlk defa Homeros’un *İlyada Destanı*’nda adı geçmiştir.¹⁹ M.S. 300 yıllarında Kudüs üzerinden gelen Apostole Andirea’nın gayretleriyle şehir Hristiyanlaşmış ve Roma’ya dahil olmuş, M.S. 395 senesinde Roma’nın ayrılmasının ardından Bizans sınırlarında kalmıştır.²⁰ XII. yüzyılda Komnenoslar hanedanından gelen Bizans imparatorları, Trabzon’un stratejik önemini farkına vararak komşu kentler üzerinde hakimiyet kurmak istemişlerdir.²¹ IV. Haçlı Seferi ile birlikte, Latinlerin Constantinapol’ü ele geçirmesi üzerine Alexios ve David Komnenos Gürcistan’a Kraliçe Tamara’nın yanına kaçıp, sonrasında ise ondan da aldıkları güç ile Trabzon Rum Devleti’ni kurmuşlardır.²² Daha sonrasında Türklerin bölgenin stratejik önemini anlaması üzerine 1313 senesinde Bayram Bey Ordu ve çevresini fethetmiştir.²³ Buraya en çok gelen Oğuz boyu ise Çepniler olmuştur. 1277 senesinde imparatora karşı bir zafer kazanıp, Karadeniz fetihlerinde yer almışlardır. Buna mukabil Samsun, Şebinkarahisar-Bayburt gibi bölgelerden akın düzenlemişlerdir. XIV. yüzyılda Ordu’da Bayramlı Beyliğini kurdukları gibi Giresun, Kürtün ve Vakfikebir bölgelerini de fethetmişlerdir.²⁴

¹⁶ Melek Öksüz, “Kuruluşundan 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Tarihine Kısa Bir Bakış”, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, C. 5, S. 11, 2005, s. 13.

¹⁷ Ksenophon, *Anabasis: On Binlerin Dönüşü*, Hürriyet Yayınları, Çev. Tanju Gökçöl, Eylül 1974, s. 146. “Ordan iki günde yedi fersenk aşıp deniz kıyısında Yunan şehri Trapezos’a ulaştılar. Pontos Eukseinos kıyısındaki bu şehir Sinope’nin Kolkh ülkesindeki kolonisidir”.

¹⁸ Heath W. Lowry, Feridun Emecen, “Trabzon”, *TDVİA*, C.41, İstanbul, 2012, s. 296.

¹⁹ Mehmet Özmenli-Nazım Kuruca, “Pontus’ta Mithridat Krallığı”, *International Social Sciences Studies Journal*, C.6, S.71, 2020, s. 4414.

²⁰ Mehmet Ali Türkmenoğlu, *XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon (Şer’iye Sicillerine Göre)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 2016, s. 8.

²¹ Murat Keçiş, *Trabzon Rum İmparatorluğu ve Türkler 1204-1404*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2009, s. 87.

²² İbrahim Telliöğlü, “Trabzon Rum Devleti’nin Kuruluşu Harkındaki Tartışmalar”, *Atatürk Kültür Merkezi Dergisi*, C.14, S.41, Ankara, 2004, s. 141.

²³ Murat Keçiş, *Trabzon Rum İmparatorluğu ve Türkler 1204-1404*, s. 182.

²⁴ Kenan İnan, “Trabzon’un Osmanlılar Tarafından Fethi”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.14, 2003, s. 72.

1.2.2. Osmanlı Yönetiminde Trabzon

İstanbul'un II. Mehmed tarafından fethinin sonrasında artık Anadolu'daki diğer Roma unsuruna sıra gelmişti. Sultan Mehmed bölgedeki Çepnilerin de yardımlarıyla 26 Ekim 1461 tarihinde şehre girmişti. Şehre girdiğinde Trabzon halkına ayırım yapmadan çok iyi davrandığı ve halkın sevdiği prensi Aleksî'yi İslamlaştırıp İstanbul'a gönderdiği bilinmektedir. Aleksî'nin oturduğu bölgeye Beyoğlu semti denmiştir.²⁵ Fethin sonrasında Trabzon'un en büyük kilisesi olan "Panagia Chrysokephalos" yani "Altınbaşlı Meryem Ana Kilisesi" aynı İstanbul'un Ayasofyası gibi camiye dönüştürmüş, cami Cami-i Atik ismini almıştır. "St. Eugenios Kilisesi" ise ilk Cuma namazının kılınıp hutbe okutulduğu yer olmuştur. Bu vesileyle yapının yeni adı Yenicuma Camii olmuş ve bulunduğu mahalle de bu isimle anılmaya başlanmıştır. Günümüzde halen aynı isimle bilinmektedir. Sonrasında Müslüman mahalleleri kurulmuş, fethedilen diğer coğrafyalarda yapıldığı gibi iskana başlanmıştır.²⁶

Trabzon muhtemelen 1514 senesine kadar Rum Eyaleti'ne bağlıydı. 1520 yılında Eyalet-i Rumî Hadis'e bağlı uç sancağı olarak teşkilatlandırılmıştır. 1535-1580 yıllarında Erzurum Sancağı'na bağlanmış, I. Süleyman saltanatının sonlarına doğru ise müstakil sancak olduğu bilinmektedir. Buna mukabil 1581'e kadar Batum Beylerbeyliği'ne bağlı kalmış bu tarihten sonra tamamen ayrı bir birim olmuştur.²⁷ Osmanlılar Trabzon'un stratejik önemini her daim iyi kavramış ve burayı bir şehzade sancağı haline getirmiştir. II. Bayezid'in oğlu Şehzade Abdullah Trabzon'a tayin edilen ilk şehzadedir.²⁸ Daha sonra 1489 yılında buraya II. Bayezid'in diğer oğlu Şehzade Selim vali olarak tayin edilmiştir. I. Süleyman'ın da doğum yeri yine Trabzon olmuştur. Şehzade Selim burada tam 24 sene valilik yapmıştır.²⁹

XVII. yüzyıla gelindiğinde devletin büyümesinin durmasından kaynaklanan tımar sistemi bozulmaları çift bozma gibi problemler hem nüfus sayımında hem de vergi konularında

²⁵ Mahmut Goloğlu, *Trabzon Tarihi (Fetihten Kurtuluşa Kadar)*, Serander Yayınları, Trabzon, 2000, s.20.

²⁶ Fulya Üstün Demirkaya-Serap Durmuş Öztürk, "15-16. Yüzyıl Trabzon'unda Fetih, Toplumsal Değişim ve Din", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, C.10, S.3, İstanbul, 2012, s. 2282.

²⁷ Hanefi Bostan, *XV-XVI. Asırlarda Trabzon Sancağında Sosyal ve İktisadi Hayat*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2002, s. 19-22.

²⁸ Hanefi Bostan, "Yavuz Sultan Selim'in Şehzadelik Yılları (1487-1502)", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, C.40, Yavuz Sultan Selim Özel Sayısı, İstanbul, 2019, s. 3.

²⁹ Mahmut Goloğlu, *Trabzon Tarihi (Fetihten Kurtuluşa Kadar)*, s. 28.

problemlere yol açmıştır.³⁰ Ayrıca 1683 senesinde başlayan Avusturya savaşları devleti zora soktuğundan miri mukata'alar kayd-ı hayat şartıyla malikaneye çevrilmiştir. Bu ise ayan sınıfın güçlenmesine ve aralarında çatışmalarına sebep olacaktır.³¹ XVIII. yüzyıla gelindiğinde bir başka sorun ise görevli valilerin bölgeye gelmeyip yerlerine mütesellim veya naip göndermeleridir. Kadılar da aynı durumu tatbik etmişlerdir.³²

1.3. XVIII. YÜZYILDA TRABZON EYALETİ'NİN İDARİ TAKSİMATI

XVII. yüzyılın Avarız kayıtlarında Trabzon, Rize, Kürtün, Keşap, Of, Yavebolu yani Görele, Sürmene, Mapavri, Giresun ve Maçuka ile beraber on kaza merkezi bulunmaktaydı.³³ Gönye Sancağı ise Gönye, Arhavi, Atina, Viçe ve Hemşin kazalarından meydana gelmekteydi.³⁴ XVIII. yüzyıla geldiğimizde ise Trabzon'u Batum ve Gönye Sancaklarının bağlı olduğu bir eyalet olarak görmekteyiz. Sonradan Batum ayrılacak ve sadece Gönye kalacaktır.³⁵

1.3.1.Kazalar

1796–1797 yılına ait bir kayıta Trabzon kazaları olarak sayılan yerlerde Canik ve Karahisar-ı Şarkî kazaları bulunmamaktadır. Yine aynı kayıta Trabzon, Sürmene, Of, Giresun, Kürtün, Keşâb, Tirebolu, Rize, Mapavri, Maçuka, Yavebolu yani Görele, Gümüşhane, Arhavi, Batum, Ünye, Soğucak, Faş ve Sohum Trabzon Sancağı'nın kazaları olarak belirtilmiştir.³⁶ 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nde XVIII. yüzyıldaki kazalar şu şekilde verilmiştir;

³⁰ Ahmet Köksal, "Trabzon Vilayeti'nin Nüfusu (1876-1878)", *Karadeniz Çalışmaları Dergisi*, S.15, Trabzon, 2013, s. 100.

³¹ Melek Öksüz, "XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Tranzon'da Âyân, Eşkîya ve Göç Sorunları", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.5, S.1, Erzurum, 2010, s. 170.

³² Murat Serdar, *18. Yüzyılın İlk Yarısında Kuzey Seferlerinde Trabzon Eyaleti'nde Güvenlik*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Trabzon, 2009, s. 46.

³³ Süleyman Demirci, "XVII. Yüzyılda Trabzon Eyaletinin İdarî Taksimatı ve Vergilendirilebilir Nüfus: Giresun, Keşap, Kürtün ve Yavabolu Nam-ı Diğer (Görele) Kazaları Örneği", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.15, 2012, s. 19.

³⁴ Hanefi Bostan, "XVII. Yüzyılda Trabzon Şehri", *I.Uluslararası Günümüze Trabzon'da Dini Hayat Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, C.2, Trabzon, 2016, s. 661.

³⁵ Melek Öksüz, *1746-1789 Tarihleri Arasında Trabzon'da Sosyal ve Ekonomik Hayat*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 2004, s. 35.

³⁶ Abdullah Saydam, "Trabzon'un İdarî Yapısı ve Yenileşme Zarureti (1793-1851)", *Osmanlı Tarihi Araştırmaları Merkezi Dergisi*, S.18, Ankara 2006, s. 286.

Tablo 2 Kazaların Geçtiği Hükümler

Kazalar	Kazaların Geçtiği Hüküm Numaraları
Of	S.2-H.K.3, S.6-H.K.15, S.19-H.K.51, S. 23-H.K.65, S.27-H.K.78, S.36-H.K.106, S.41-H.K.114, S.41-H.K.115, S.41-H.K.116, S.42-H.K.117, S.42-H.K.118, S.52-H.K.148, S.53-H.K.151, S.59-H.K.169, S.64-H.K.182, S.82-H.K.233, S.92-H.K.258, S.96-H.K.272, S.99-H.K.279
Torul	S.3-H.K.6, S.4-H.K.8, S.6-H.K.14, S.11-H.K.30, S. 23-H.K.65, S.34-H.K.99, S.51-H.K.147, S.58-H.K.166, S.73-H.K.208, S.81-H.K.229 (Torul ma' Gümüşhane), S.87-H.K.250, S.94-H.K.263, S.94-H.K.265
Gümüşhane	S.1-H.K.2, S.5-H.K.10, S.9-H.K.24, S.12-H.K.31, S.15-H.K.39, S.20-H.K.56, S.22-H.K.63, S.24-H.K.68, S.31-H.K.87, S.34-H.K.96, S.34-H.K.98, S.35-H.K.103, S.40-H.K.110, S.47-H.K.134, S.56-H.K.162, S.60-H.K.174, S.68-H.K.192, S.69-H.K.195, S.76-H.K.217, S.78-H.K.221, S.78-H.K.222, S.80-H.K.225, S.80-H.K.227, S.83-H.K.238, S.91-H.K.256, S.92-H.K.259, S.93-H.K.262, S.95-H.K.267, S.96-H.K.271, S.97-H.K.273, S.99-H.K.278
Giresun	S.3-H.K.7, S.9-H.K.23, S.12-H.K.31, S.18-H.K.49, S.28-H.K.79, S.33-H.K.93, S.35-H.K.102, S.40-H.K.111, S.45-H.K.128, S.48-H.K.137, S.49-H.K.140, S.58-H.K.167, S.58-H.K.168, S.59-H.K.170, S.60-H.K.174, S.61-H.K.175, S.77-H.K.218, S.78-H.K.223, S.84-H.K.241, S.85-H.K.242, S.87-H.K.249, S.94-H.K.264, S.98-H.K.277
Keşab	S.3-H.K.7, S.9-H.K.23, S.10-H.K.26, S.18-H.K.50, S.49-H.K.142, S.50-H.K.143, S.60-H.K.174, S.78-H.K.223, S.98-H.K.277
Tireboli	S.3-H.K.7, S.12-H.K.31, S.57-H.K.165
Trabzon	S.4-H.K.9, S.6-H.K.13, S.8-H.K.20, S.9-H.K.21, S.14-H.K.36, S.22-H.K.62, S.25-H.K.70, S.28-H.K.81, S.32-H.K.92, S.33-H.K.95, S.40-H.K.112, S.43-H.K.120, S.44-H.K.125, S.46-H.K.132, S.47-H.K.135,

	S.47-H.K.136, S.54-H.K.156, S.56-H.K.161, S.60-H.K.174, S.62-H.K.177, S.64-H.K.181, S.66-H.K.186, S.68-H.K.191, S.68-H.K.193, S.69-H.K.196, S.70-H.K.199, S.72-H.K.205, S.74-H.K.209, S.75-H.K.213, S.75-H.K.214, S.79-H.K.224, S.82-H.K.232, S.85-H.K.243, S.86-H.K.244, S.86-H.K.245, S.86-H.K.247, S.87-H.K.248, S.95-H.K.266, S.95-H.K.268, S.99-H.K.279
Maçuka	S.5-H.K.11, S.11-H.K.30, S.19-H.K.52, S.32-H.K.91, S.36-H.K.104, S.36-H.K.106, S.58-H.K.166, S.63-H.K.179, S.76-H.K.215, S.78-H.K.221, S.78-H.K.222, S.83-H.K.237, S.90-H.K.253, S.97-H.K.274
Sohum	S.8-H.K.19, S.20-H.K.55, S.43-H.K.122, S.45-H.K.127, S.48-H.K.138, S.80-H.K.228, S.86-H.K.245
Yavebolı	S.9-H.K.22, S.16-H.K.43, S.36-H.K.106, S.95-H.K.269 (Nam-ı diğerkozayı), S.97-H.K.274
Mapavri	S.10-H.K.25, S.30-H.K.86
Ünye	S.10-H.K.27, S.26-H.K.74, S.100-H.K.280
Sürmene	S.13-H.K.33, S.13-H.K.34, S.14-H.K.37, S. 26-H.K.75, S.71-H.K.201, S.92-H.K.257
Kürtün	S.16-H.K.42, S.19-H.K.53, S. 26-H.K.73, S.36-H.K.105, S.36-H.K.106, S.48-H.K.139, S.51-H.K.146, S.62-H.K.178, S.78-H.K.223, S.83-H.K.235, S.90-H.K.252, S.90-H.K.253, s. 3, H.K. 7 (Cebni)
Rize	S.16-H.K.43, S.21-H.K.60, S.23-H.K.66, S.28-H.K.81, S. 29-H.K.83, S.31-H.K.88, S.33-H.K.93, S.33-H.K.94, S.40-H.K.109, S.45-H.K.129, S.65-H.K.183, S.67-H.K.188, S.68-H.K.191, S.76-H.K.216, S.82-H.K.231, S.82-H.K.233, S.93-H.K.260, S.97-H.K.274, S.98-H.K.276
Görece	S.16-H.K.43, S.17-H.K.44, S. 27-H.K.76

Batum	S.17-H.K.46, S.23-H.K.66, S. 25-H.K.69, S.65-H.K.185, S.71-H.K.200, S.72-H.K.204, S.91-H.K.255, S.97-H.K.275
Ordu	S.18-H.K.50, S.61-H.K.175 (Bayramlu)
Arhavi	S.20-H.K.54, S. 41-H.K.113, S.77-H.K.219 (Arhavi ma'Viçe)
Faş	S.20-H.K.55, S.21-H.K.58, S.46-H.K.131, S.47-H.K.133
Yomra	S.21-H.K.60
Akcaabad	S.21-H.K.60
Atina	S.22-H.K.61, S.22-H.K.64, S.84-H.K.239, S.84-H.K.240
Hemşin	S.31-H.K.89, S.31-H.K.90, S.46-H.K.130, S.52-H.K.149, S.52-H.K.150, S.69-H.K.194, S.100-H.K.282
Gönye	S.35-H.K.101, S.54-H.K.154, S.77-H.K.220, S.91-H.K.255, S.96-H.K.270
İskefsir	S.50-H.K.144
Araklı	S.62-H.K.176
Kelkit	S.42-H.K.119
Karahisar-ı Şârkî	S.50-H.K.144, S.61-H.K.175
İbra'il ve İsma'il	S.67-H.K.189, S.68-H.K.191(İbrail)

Burada Karahisar-1 Şarkî, İbra'îl ve İsma'îl kazaların isimleri geçmekte olup eyalete bağlı değildir. Soğucak ve Faş³⁷ adlı kazalar ise ilgili bölümlerde geçmemiştir. En çok Trabzon ve Torul kazaları geçmiştir.

1.3.2.Nahiyeler

Nahiye, Osmanlı idaresinde bir bölgeyi ya da belirli bir alanı ve semti ifade etmek amacıyla kullanılmıştır. XVI. ve XVII. yüzyıllarda nahiye kavramı kazaların alt birimlerini temsil etmekteydi. Tımar sistemindeki bozulmalar, bu şekilde toprak parçalarını daha da küçülterek aşılmaya çalışılmıştı. Tanzimat'tan sonra nahiyeler tekrar düzenlenmiştir.³⁸ 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nde ise nahiyeler şu şekilde verilmiştir;

Tablo 3 Nahiyelerin Geçtiği Hükümler

Nahiyeler	Hüküm Numaraları
Kürtün Nahiyesi	S.1-H.K.1, S.13-H.K.33, S.16-H.K.42, S.19-H.K.53, S.36-H.K.104, S.36-H.K.105, S.51-H.K.146, S.62-H.K.178, S.63-H.K.179, S.78-H.K.223, S.92-H.K.257
Torul Nahiyesi	S.3-H.K.6, S.4-H.K. 8, S.5-H.K.10, S.11-H.K.30, S.20-H.K.56, S. 23-H.K.65, S.34-H.K.99, S.35-H.K.103, S.36-H.K.105, S.40-H.K.110, S.51-H.K.147, S.55-H.K.158, S.55-H.K.159, S.58-H.K.166, S.73-H.K.208, S.76-H.K.217, S.78-H.K.221, S.80-H.K.227, S.81-H.K.229, S.81-H.K.230, S.83-H.K.238, S.87-H.K.250, S.91-H.K.256, S.93-H.K.261, S.94-H.K.263, S.94-H.K.265, S.95-H.K.267, S.96-H.K.271
Maçuka Nahiyesi	S.11-H.K.30, S.14-H.K.36, S.19-H.K.52, S.30-H.K.84, S.32-H.K.91, S.32-H.K.92, S.36-H.K.104, S.36-H.K.106, S.53-H.K.151, S.55-H.K.159, S.58-H.K.166, S.63-H.K.179, S.76-H.K.215

³⁷ Abdullah Saydam, “Trabzon’un İdari Yapısı ve Yenileşme Zarureti (1793-1851)”, *Osmanlı Tarihi Araştırmaları Merkezi Dergisi*, S.18, Ankara 2006, s. 287.

³⁸ Muttalip Şimşek, “Tanzimat Dönemi Osmanlı Taşra Teşkilatında Nahiye Yönetimi: Kireli Örneği”, *Çatalhöyük Uluslararası Turizm ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.2, Konya, 2017, s. 57.

Cebni Nahiyesi	S.3–H.K.7, S.15-H.K.40, S.10-H.K.26, S.12-H.K.31, S.58-H.K.166, S.67-H.K.190, S.81-H.K.229, S.81-H.K.230, S.91-H.K.256
Of Nahiyesi	S.22-H.K.62, S. 23-H.K.65, S.27-H.K.78, S.29-H.K.82, S.36-H.K.106, S.51-H.K.147, S.52-H.K.148, S.53-H.K.151, S.82-H.K.233, S.91- H.K.256, S.92-H.K.258, S.93-H.K.260, S.94-H.K.263, S.97-H.K.273, S.99-H.K.279
Rize Nahiyesi	S.20-H.K.56, S.20-H.K.57, S.24-H.K.68, S.33-H.K.94, S.34-H.K.99, S.93-H.K.260
Akcaabad Nahiyesi	S.21-H.K.60, S.34-H.K.99, S.36-H.K.106, S.43-H.K.120, S.47- H.K.136, S.63-H.K.179, S.66-H.K.187, S.94-H.K.263, S.97-H.K.273
Giresun Nahiyesi	S.3–H.K.7, S.12-H.K.31, S.40-H.K.111, S.45-H.K.128, S.49-H.K.140, S.58-H.K.167, S.58-H.K.168, S.78-H.K.223, S.84-H.K.241, S.85- H.K.242, S.97-H.K.273
Sürmene Nahiyesi	S.13-H.K.33, S.13-H.K.34, S.29-H.K.82, S.47-H.K.136, S.91-H.K.256, S.92-H.K.257, .93-H.K.260
Fenaris Nahiyesi	S.10-H.K.27,
Yağlıdere Nahiyesi	S.13-H.K.33, S.92-H.K.257, .93-H.K.260
Alıçra (Alucra) Nahiyesi	S.16-H.K.43, S.17-H.K.44
Hoca Nahiyesi	S.17-H.K.45

Yomra Nahiye	S.21-H.K.60, S. 27-H.K.77, S.30-H.K.85, S.57-H.K.163, S.73-H.K.207
Keşab Nahiyesi	33-H.K.93
Atina Nahiyesi	S.51-H.K.146
Vice Nahiyesi	S.51-H.K.146, S.65-H.K.185
Badem Nahiyesi	S.90-H.K.252
Tireboli Nahiyesi	S.97-H.K.273, S.3-H.K.7, S.93-H.K.260 (Direbolı)

Burada adı geçen Badem Nahiyesi Canik Sancağı'na bağlı olup sadece isim olarak geçmiştir. En çok Torul Nahiyesi'nin adının geçtiğini burada görmekteyiz.

1.3.3.Karyeler

Osmanlı Devleti'nde ekonominin temeli tarıma dayalıydı. Dolayısıyla nüfusun büyük bir bölümü köylerde ikamet etmekteydi. Köylerin arazileri Osmanlı politikası gereği tımarlara ayrılmış, başlarına da tımarlı sipahiler denilen askerler konmuştu. Tam, yarım veya daha az toprak ile ilgilenen çiftçi aileler, mukataa sahipleri, müsellemler de köylerde yaşayan gruplar arasındaydı.³⁹ Bir yerin Osmanlı köyü sayılabilmesi için ortaklaşa kullandıkları tarlaları, otlakları, çayırları sınırlandırılmış, gerekli defterlerde ve kadılar nazarında varlığının tespit edilmiş olması gerekliydi.⁴⁰

Trabzon'da tarıma ve köylere gelecek olursak; Doğu Karadeniz Balkanlardan gelen yağmurlara açık bir coğrafya olduğundan ekilebilir tarımsal arazilerden çok mera, yayla,

³⁹ İsmail Arslan, *Osmanlı Dünyasında Köyler ve Köylüler 19. Yüzyıl Balıkesir Örneği*, Bilge Yayıncılık, İstanbul, 2014, s. 65.

⁴⁰ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu*, C.1 Toplum ve Ekonomi, Kronik Yayınları, İstanbul, 2020, s. 25.

ormanlık ve çayır alanların yoğunluğu görülmektedir. Bu sebepten ötürü hayvancılık daha yaygındı.⁴¹ Bununla beraber incelediğimiz defterde de yayla arazileri ile alakalı hükümler bulunmaktadır.⁴² Arazinin az olması yaylak arazilerini değerli hale getirmiş, farklı köy ahalileri hayvanları için istediği bu araziler için mücadele vermişlerdir. İncelediğimiz defter kısmında Trabzon'da 240'a yakın köy bulunmaktadır. Köyler, tımar, vergi, yaylak davaları içerisinde yer almaktadır. Köy isimleri sütunlarda alfabetik sıralamayla verilmiştir.

Tablo 4 Adı Geçen Karyeler

KÖYLER (KARYELER)					
Akçakal'a	Hayderi	Kemerciler	Ziva	Açandan	Selve
Arra	Gare	Müteveli	Harran	Ohyalu	İnegari
Bey Tarlası	Mahat	Akyazı	Şerd	Hemat	Karaveba
Beyu	Kesenos Sero	Oflar	Candarı	Ereklü	Hassa
Bilene	Degani-Bayuli	Hassahak	Ratus	Vare	Eğertalu
Bolu	Rel'aya	Mevkure	Haros	Nerihoyi	Sök
Depe	Hanod	Ahcu	Kömlü	Çüyük	May
Edmenas	Alaminasor	Zenne Leşker	Asyorta	Karakaya	İstori Derbent
Ereklü	İskan-Yerkar	Hala	Kafkaca	Bea'	Akcaabad
Ervan	Veset Merdek	Merkakeres	Samiri	Olala-Kılında	Çarak

⁴¹ Necmettin Aygün, "XIX. Yüzyılın Ortalarında Trabzon'da Sosyal ve İktisadi Yapı", *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, C.5, S.17, Bahar 2008, s. 87.

⁴² A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, S.16-H.K.43, S.17-H.K.44, S.48-H.K.137, S.65-H.K.185.

Eskifere	İmanhisarı	Kısmed	Boynıboğun	Ayanhisarı	Mu'aru
Evtan	Hehavere	Or	Kakgim	Hacil	Mağrun
Gümüşden	Mukavele	Nefratlı	Sebin	İsbolarha	Evaldı
Halayiki	Maklavan	Vusurlu	Kose	Elerbuma	İskefe
Hasya	Hırseva	Giresun	Ünye	Sondre	Hoşra
İncehu	Cemat	Elkir	Kırbaşe	Hakarlı	Gedos
İsbalul	Hatler	Evlenler	Elvi	Sarvan	Cebni Yusuf
İstakol	Alavele	Velko	Alaklun	Külserma'	Kira Köpri
Kafkoma	Budana	Ekiboz	Hacib	Toğyed	Beredan
Karaçokud	Murin	Masure	Sedren	Cemasure	Şarlı
Kevirat	Diyeköy	Baş Alasas	Biryeli	Suladam	Olyane
Kostordu	Han Kulud	Kebir Zehaletli	Tuğıtlı	Eseryos	Hasankeyf
Kurluk	Murad	Ravalar	Elinhevan	Pir Esir	Espalukir
Lafe	Çaldıranmı	Ahar	Haledzin	İvasıl	Barılma
Lemariz	Bile	Makule	Sacalven	Kuvalbağı	Harsa
Liyarin	Büyük Liman	Şalun	Mikur	Murun	Kesarte
Maslut	Marlık	Bermirak	Tevine	Kızıl Elma	Laka

Murir Ha'viri	Onkir	Ladarı	Kara Husur	Safhı	Gelibolı
Resto	Kesik Köpri	Kamaşane	Tonga	Hacılu	Şende
Savmankaz	Kamış	Havyar	Çıldır tami	Armud Yeddek	Baş Maçuka
Sukudili	Elbori	Estar	Mecut	Eflak	Balu
Teraruha	Mestane	Bitonya	Yavebolı	Kızıl Ağac	Şah-1 Merdan
Vurkun	Radalam	Emlak	Senki	Mesane	Kesamus
Yavan	Çe'arka	Keleterte	Müsakiper	Yakdiye	Mefrubodom
Yevne	Rekse	Atsa	Otaya	Korkovan	Beled
Yolala-Çoçul	Harik	Kelendiyar	Havran	Murure	Hagararan
Zebyağü	Evakene	Deraş	Vurka	Zigane	Karakaya
Zenve Dersetu	Kayüz	Desli	Ohallu	İskefre	Zenu
Zirzevil					

1.3.4.Mahalleler

Osmanlı'da mahalle, Osmanlı toplumunun en küçük sosyal ve fiziki birimi olma vasfını taşır. Mahalle, birbirini tanıyan istisnalar olsa dahi genellikle aynı din çerçevesinde yaşayan kentli insanlar bütünüdür. Osmanlı çağındaki tanımı ile; aynı mescitte ibadet

eden cemaatin aileleri ile birlikte ikamet ettikleri şehir kesimidir.⁴³ Osmanlı mahallelerinin genel yapısı şöyledir; genellikle ana kısımda bir ibadethane yer alır, çevresinde bedesten veyahut bir çarşı bulunur. Evler de bu ana hatlar çevresinde şekillenir.⁴⁴ Trabzon mahalleleri de bu minval doğrultusunda oluşmuştur. Doğa itibariyle fazlasıyla eğimli bir coğrafyada olmasından mütevellit mahalleler genellikle birbirine bitişiktir. Yine coğrafi sebeplerden ötürü bazı mahalleler oldukça büyüktür.

XVII. yüzyılda Trabzon'da bu bilgilerden sonra var olan belli başlı mahalleleri şöyle sıralayabiliriz: Mahalle-i Köhne Hamam, Mahalle-i Cami-i Manastır, Mahalle-i Müslümanan-ı Ayamarna tabir-i İskender Paşa, Mahalle-i Cami-i Cedid, Mahalle-i Pazdiye, Mahalle-i Ayavasıl, Mahalle-i Ayagorgop ma Ayverdi, Mahalle-i Eguhter (Kindinar), Mahalle-i Ayamarza, Mahalle-i Eksotha, Mahalle-i İskender, Mahalle-i Elhac Kasım, Mahalle-i Tabak-hane, Mahalle-i Zagonas, Mahalle-i Zağraka ma Kemer kaya, Mahalle-i Ayayorgi, Mahalle-i Çömlekçi, Mahalle-i Abacılar, Mahalle-i Ahi Baba, Mahalle-i Aşağı Hisar, Mahalle-i Aya Lavis, Mahalle-i Ayanane, Mahalle-i Ayo Todori, Mahalle-i Tekfurçayırı,⁴⁵ Mahalle-i Ballica, Mahalle-i Boztepe, Mahalle-i Çukacı, Mahalle-i Debbağhane, Mahalle-i Zaviye, Mahalle-i Faroz, Mahalle-i Frenk Hisarı, Mahalle-i Galimone, Mahalle-i Havuzlu Çeşme, Mahalle-i İçkale, Mahalle-i Hızır-İlyas, Mahalle-i Kule, Mahalle-i Kule Yolu, Mahalle-i Nurullah Çelebi, Mahalle-i Ulu Sofya⁴⁶, Mahalle-i Orta Hisar, Mahalle-i Ovanis, Mahalle-i Sarmaşık, Mahalle-i Zeytünlük, Mahalle-i Zograf, Mahalle-i Yeni Cuma, Mahalle-i Urgancı mahalleleri göze çarpmaktadır. Trabzon'un mahalle sayısı dönem içerisinde değişmiştir. Azalan nüfus veya yükselen yerleşim oranları buna sebep olmuştur.⁴⁷

⁴³ Ömer Düzbakar, "Osmanlı Döneminde Mahalle ve İşlevleri", *U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl. 4, S. 5, Bursa, 2003, s. 99

⁴⁴ Özer Ergenç, "Osmanlı Şehrindeki Mahalle'nin İşlev Ve Nitelikleri Üzerine", *Osmanlı Araştırmaları IV*, Ed. Halil İnalçık, Nejat Göyünç, Heath W. Lowry, C.4, S.4, İstanbul, 1984, s. 73.

⁴⁵ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 2-H.K. 5.

⁴⁶ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s.64-H.K. 181.

⁴⁷ Sevgi Kelkitli, *8 Numaralı Trabzon Vilayeti Ahkâm Defteri'nin Yeni Yazıya Çevrilmesi Ve Değerlendirilmesi*, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ordu, 2020, s. 11-12.

2. BÖLÜM

2.1. 2 NUMARALI TRABZON AHKAM DEFTERİ'NE (S. 1-100) GÖRE TRABZON'UN SOSYAL VE EKONOMİK TARİHİ

2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nde sosyal ve ekonomik bağlamda birçok hüküm bulunmaktadır. Bu hükümler genel itibariyle Trabzon Eyaleti'nin bir şemasını çıkarmaktadır. Hükümler arasında en çok alacak-verecek, eşkıyalık ve vergi konuları göze çarpmaktadır. Bunun yanında yaylak meseleleri, cinayet, miras, nikah ve vakıf konuları ile alakalı da hükümleri bulmak mümkündür. İnceleyebildiğimiz diğer bir yön ise şahıs isimleridir.

2.1.1. Defterde Yer Alan Müslüman ve Gayrimüslim İsimleri

Türkler'in İslamiyet'i kabul etmesi üzerine İslamî isimler ön plana çıkmaya başlamıştır. Bu durumun ilk örneğini Karahanlı Hükümdarı Satuk Buğra Han'ın Muhammed adını almasıyla görmekteyiz. Büyük Selçuklu Devleti'nde de durum aynı şekilde cereyan etmiştir. Sultan Alparslan'ın ilk ismi Muhammed olmuştur. Osmanlı Devleti de ilk padişahlar zamanından beri aynı gelenekleri devam ettirmiştir. Osman Gazi'nin adı Dört Halife'den olan Osman'ın ismidir. Osmanlılar, bunun yanında geleneksel Türk isimlerini de unutmamıştır. Osman Bey'in oğlu Orhan Bey'in ismi Türkçe'dir. Bu durum halk arasında da aynı şekilde cereyan etmiştir. İslamî isimlerin yanında Türkçe isimlerde kullanılmıştır.

Dönemin tarihî kayıtları olan defterler içerisinde konu ile alakalı bilgiler bulmak mümkündür. Konumuz gereği incelediğimiz 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nde isimler konusunda kanaat oluşturabilecek bilgiler bulunmaktadır. Bu defterde en çok Mehmed ismi yer almıştır. Sırasıyla Murad, Ali, Mustafa, Hasan, Hüseyin, Ahmed, İbrahim, İsmail, Osman, Ömer, Süleyman, Yusuf, Yakub, Halil, Mahmud, Salih, Bekr veya Ebubekr, Yahya, Hamza, Musa, Abdi, Abdurrahman, Abbas, Nasuh, Sadullah, Enes, Eyyüb, Mürteza ve Feyzullah isimleri kullanılmıştır. Türkçe veya geleneksel isimler de defterde yer almıştır. Bunlar sırasıyla şu şekildedir; Atmaca⁴⁸, Kozakçı⁴⁹, Bayrakdar⁵⁰,

⁴⁸ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 18-H.K. 50.

⁴⁹ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 18-H.K. 50.

⁵⁰ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 18-H.K. 50.

Mirza⁵¹, Baęsak⁵², Karakulak⁵³ ve Hazaęı⁵⁴ gibi isimler de coğrafyada varlığını sürdürmüşlerdir.

Kadınların da defterde varlıkları görölmektedir. Öyle ki dava açmış veya davada şahit olarak bulunmuşlardır. Kadınların isimleri genellikle dinî kişiliklerin isimlerinden oluşmuştur. Bakılan defterin içerisinde en çok Hadice ismi geçmektedir. Sonra sırasıyla Emine, Aişe, Fatma, şerife, Havva, Zeyneb, Belkıs, Gülsüm, Rabia, Rukiye, Melek, Hüsniye, Zeliha, Hatime, Firdevs Kevser, Ümmü Gülsüm isimleri bulunmaktadır. Farklı türden daha geleneksel isimlerin de varlığı bilinmektedir. Örneğin Gülhane⁵⁵ ismi dini nitelikli değil daha örfi bir isimdir.

Daha önce de anlatıldığı üzere gayrimüslimler aynı Müslümanlar gibi şer'i mahkemelere başvuruyor, gerekirse İstanbul'a bu davalar gidebiliyordu. Ahkam defterlerinde bu durum gayet net bir şekilde görölmektedir. İncelediğimiz defterde erkek gayrimüslim isimlerinden en çok Kirkor adını görmekteyiz. Sonra sırasıyla, Mardu, Arasta, Yordam, Semelik, Panayot, Yani, Beti, Lami, Turdes, Avarus isimleri gelmektedir. Gayrimüslim kadınlar da davalara iştirak etmişlerdir ve onların da ismi yer almaktadır. Aęsa⁵⁶ ve Sofi⁵⁷ isimli kadınlar bu doğrultuda defterde kendilerine yer bulmuşlardır.

2.1.2. Eşkıyalık Meseleleri

Trabzon'da en önemli sosyal sorunlardan biri eşkıyalıktır. Zira en fazla hüküm de bu konuda bulunmaktadır. Eşkıya kelime anlamı olarak şekavet kelimesinden türemiştir. Bu kelime Arapça'da fena, haydut ve yolkesen manasına gelen şaki sözcüğünün çoğuludur. Eşkıya kelimesi terim anlamıyla çok kötü zümre anlamı da taşımaktadır.⁵⁸ Eşkıyalık hareketleri, çoğunlukla sebeplerinin benzerlik göstermesinin yanı sıra coğrafya şartlarının bu konu üzerinde hayli etkili olduğu bilinen bir gerçektir.⁵⁹ Karadeniz'deki eşkıyalık

⁵¹ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 36-H.K. 106.

⁵² A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 83-H.K. 238.

⁵³ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s.83-H.K. 238.

⁵⁴ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s.22-H.K. 64.

⁵⁵ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 93-H.K. 262.

⁵⁶ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 5-H.K. 12.

⁵⁷ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 26-H.K. 72.

⁵⁸ İbrahim Güler, "XVII. Yüzyılda Orta Karadeniz Bölgesinde Eşkıyalık Hareketleri", *Osmanlı Araştırmaları XV*, C.15, S.5, İstanbul, 1995, s. 188.

⁵⁹ Mustafa Ünver, "Osmanlı'da Eşkıyalık Meselesi ve Sözlü Tarih Işığında Bir Âlim Ailesinin İkamet Macerası", *İslami Araştırmalar Dergisi*, S.29, C.1, Ankara, 2018, s. 109.

hareketlerini bölgenin zengin maden yataklarına bağlanmaktadır.⁶⁰ Eşkîyalık konusu her vakit Osmanlı Devleti için önemli bir yere sahipti. Eşkîyaların huzuru bozmalarından dolayı derhal toplumdan azledilmeleri istenirdi.⁶¹

İncelediğimiz defterde ise 51 adet eşkıyalık hükmü bulunmakta olup bu da konuyu en mühim alanlardan biri kılmaktadır. Bu hareketleri madenlere bağlanmasına bir örnek olarak Trabzon Beylerbeyi'ne, Gümüşhane, Giresun ve Tirebolu kadılarına ayrıca Gümüşhane eminine gönderilen bir hükümdede, madenlere yönelik yapılan eşkıyalık hareketlerine dair bir dava bulunmaktadır.⁶² Buna ilaveten sadece madenlerin getirilerine değil, aynı zamanda vakıf mallarına yönelik hareketlerin olduğu da görülmektedir. Hatuniye Vakfı mütevellisi Hasan adlı kişinin vakıf mallarını eşkıyaların zabt ettiğini belirttiği bir şikayeti vardır.⁶³ Bazı şikayetler ise kişi özelinde değil topluca yapılmıştır.⁶⁴ Örneğin; Hemşin Kazası sakinleri yapılan eşkıyalık hareketlerinden bıkip meclis-i şer'e şikayette bulunmuştur.⁶⁵ Bir başka hüküm konusu ise köy ahalilerinin başka bir köye yaptığı eşkıyalık hareketleridir. Örnek olarak, Hatuniye Vakfı köylerinin aracıları gelip mallarının başka bir köy ahalileri tarafından alıkonulduğunu şikayet etmiştir.⁶⁶ Bazen de zimmî eşkıya gruplarının hareketlerine de rastlanmıştır. Hüseyin adlı kişinin babasından kalan malların zimmî eşkıyalar tarafından zabt edilmesine dair ettiği şikayeti buna örnektir.⁶⁷ Buna mukabil zimmîler ile Müslümanların aynı anda eşkıyalıktan şikayeti de yok değildir. Örneğin; Elhac 'Ömer, Ali Re'is, 'Abdullah, Hacı Mustafa ve Elhac Mehmed zimmî Evas ile ticaret yaparken eşkıyalığa uğramış, bunu birlikte şikayet etmişlerdir. Eşkîyalıktan muzdarip olup çareyi devlette arayan kişiler arasında kadınlar da bulunmaktadır.⁶⁸ Mesela Cebni Yusuf adlı karyeden iki kadın eşkıyalıktan şikayet etmiştir.⁶⁹

⁶⁰ Mehmet Yavuz Erler, "Trabzon Vilayetinde Kanun Kaçakları (1856-1869)", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.19, S.30, Samsun, 1997, s. 79.

⁶¹ İbrahim Solak-Mehmet Ali Türkmenoğlu, "XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon'da Görülen Asayiş Sorunları ve Bunlar İçin Alınan Tedbirler (XVII. Yy'ın İkinci Yarısına Ait Şer'iyeye Sicillerine Göre)", *Uluslararası Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Çalışmaları Komitesi CIÉPO 22-I*, ed. Kenan İnan, Miraç Tosun, Deniz Çolak, Trabzon, 2018, s. 616.

⁶² A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 12-H.K. 31.

⁶³ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 28-H.K. 81.

⁶⁴ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 65-H.K. 184, s. 66-H.K. 186.

⁶⁵ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 31-H.K. 89.

⁶⁶ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 28-H.K. 80.

⁶⁷ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 31-H.K. 87.

⁶⁸ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 41-H.K. 116, s. 53-H.K. 153.

⁶⁹ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 50-H.K. 144.

2.1.3.Cinayet Davaları

Osmanlı toplumunda bir diğ er ciddi suç cinayet suçudur. Bu suçun cezası II. Bayezid ve I. Süleyman döneminin kanunnamelerinde açıkça belirtilmiştir. Kı s as cezası uygun görülmüş, yaralama suçlarında diyet uygulanmıştır.⁷⁰ Diyet ise, kan bedeli anlamına gelip, mal veya nakdi para ile verilirdi. Bu cezaya ç arptırılmak için, cinayet, yaralama, iş göremez duruma getirme veya kı s as imkanı olmadığı nda uygulanabilirdi.⁷¹

Ele aldığımız defter bölümü dahilinde ise 4 adet cinayet hükmü bulunmakta, bunların ikisi aynı davanın hükümleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Eşk iyalık hükümleri içerisinde de cinayet bulunmaktadır. Lakin bahsi geçen hükümler eşkiyalık başlığı altında değerlendirilmiştir. Konuyu toparlayacak olursak cinayet davaları olarak üç ayrı davadan söz etmekteyiz. Bunlardan biri Osman Beşe adlı bir kişinin kardeşinin ticaret işi için yolculuk yaparken birkaç kişi tarafından öldürölüp mallarının ve parasının ç alınması üzerine açılmış davadır.⁷² Diğ er davada ise, Gümüşhane'den Numan ve Aişe adlı kardeşler Osman adlı kardeşlerinin katledildiğini şikayet etmiştir.⁷³ Osmanlı kanunnamelerinde eğer faili olmayan veya bulunamayan bir cinayet davası varsa ceset nereye yakı nsa orası diyet öderdi.⁷⁴ Buna örnek olarak verilecek hüküm ise Osman ve Aişe adlı kişilerin murislerinden birinin katledildiğine binaen yaptığı cinayet şikayetidir. Kişiler murisleri olan kişilerin öldürölüğü yerden diyet istemişlerdir.⁷⁵ Diğ er hüküm de bu davanın devamı niteliğindedir.⁷⁶

⁷⁰ Özlem Poyraz-Merve Öner, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Cinayet ve Yaralama Vakaları: 478 Numaralı Ayniyat Katl Defteri Örneği", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.73, Kütahya, 2022, s. 115.

⁷¹ Eyyüb Şimşek, "Şer'iy e Sicillerine Göre 18. Yüzyılın Başlarında Trabzon'da Yaralama ve Cinayet Vakaları", *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.15, Trabzon, 2013, s. 15.

⁷² A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 22-H.K. 64.

⁷³ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 34-H.K. 98.

⁷⁴ Eyyüb Şimşek, "Şer'iy e Sicillerine Göre 18. Yüzyılın Başlarında Trabzon'da Yaralama ve Cinayet Vakaları", s. 13.

⁷⁵ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 84-H.K. 239.

⁷⁶ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 84-H.K. 240.

2.1.4. Alacak-Verecek Davaları

Trabzon Mahkemeleri'nde en çok görülen davalardan bir diğeri alacak-verecek davalarıdır. İnsanlar arasında birbirlerinin ihtiyaçlarını karşılamak bağlamında ortaya çıkardığı borç verme meseleleri kadıların iş yükünün büyük bölümünü karşılamaktadır.⁷⁷

İncelediğimiz defterde, 47 adet alacak-verecek ile alakalı hüküm bulunmaktadır. Bu hükümler genellikle iki kişi arasında olup, borç veya araziler ile alakalıdır. Örneğin imam ve hatip olan Mahmud Efendi adlı kişinin arazi ve arazi kirası ile alakalı şikayeti bulunmaktadır.⁷⁸ Sadece Müslüman cemaat şikayetlerde bulunmamış, gerektiğinde zimmî cemaat de hakkını bu mahkemelerde aramıştır. Binabuta adlı zimmînin alacak hakkı olduğu iddiası üzerine açtığı bir şikayet davası vardır.⁷⁹ Bununla beraber iki ayrı grup olan Müslüman ve Hristiyan cemaat arasında da alacak-verecek davaları vuku bulmuştur. Osman adlı kişinin gayrimüslim olan Yasef, Kırya Kodnarad ve adı yazılmayan kişilerden alacak hakkı olduğunu şikayet etmiştir.⁸⁰ Bir başka örnekte, Tavail Mehmed Ağa adlı bir kişinin adı yazılmayan bir zimmîden alacak hakkı olduğu bildirilmiştir.⁸¹ Bu davaların bir başka konusu ise cariyeler⁸² ve köleler hakkındadır. 'Abdullah adlı bir kişinin cariye alım-satımı ile alakalı sorunlarını dile getirdiği bir dava defterde geçmektedir.⁸³ Konu ile alakalı bir başka örnek ise Esirci Ahmed adlı bir kişinin esirleri üzerinden alacak hakkı olduğuna binaen şikayetidir.⁸⁴ Konu ile alakalı en ilgi çekici unsurlardan biri davalardaki kadın yoğunluğudur. Davalara bizzat dahil olan veya davayı açan kadınlar toplam 9 hükümde geçmektedir.⁸⁵ Ümmü Gülsüm adlı kadının eşinin ölümünden sonra açtığı alacak-verecek davası bu konuya güzel bir örnektir.⁸⁶

2.1.5. Y aylak Davaları

Yaylacılık faaliyeti, eskiden olageldiği üzere Türkler'in sosyal, kültürel ve iktisadi açıdan benimsedikleri yaşam biçimlerindedir. Türkistan coğrafyasında hayvancılıkla geçimini

⁷⁷ Sibel Kavaklı Kundakçı, "Osmanlı Mahkemesi: Trabzon Örneğinde (1557-1558)", *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.27, Güz 2019, s. 58.

⁷⁸ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 86-H.K. 244.

⁷⁹ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 34-H.K. 97.

⁸⁰ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 5-H.K. 11.

⁸¹ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 9-H.K. 24.

⁸² A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 96-H.K. 270.

⁸³ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 85-H.K. 243.

⁸⁴ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 98-H.K. 276.

⁸⁵ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 15-H.K. 39, s. 40-H.K. 112, s. 55-H.K. 157, s. 62-H.K. 177, s. 68-H.K. 192, s. 69-H.K. 195, s. 75-H.K. 213, s. 77-H.K. 220.

⁸⁶ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 47-H.K. 135.

sağlayan Türkler, Anadolu'ya geçtiklerinde de bu kültürlerini ziraat ile birleştirip devam etmişlerdir. Yaylacılık, kışları köy ve yazları yayla olmak üzere belirli iki konum arasında süregelen bir yaşam modelidir.⁸⁷ Konumuz itibariyle Karadeniz yaylaları irdelenilecektir. Bu coğrafya nehirler vasıtasıyla birbirinden ayrılmış ve engebeli alanlar olarak göze çarpmaktadır. Az bulunan düz alan ve iklimin daha ziyade hayvancılığa müsait olması yaylak kültürünü ortaya çıkarmıştır. Yazın hayvanlarına otlak bulmak isteyen halk kendini dağlık arazilere ve yeşil çayırlara atmıştır.⁸⁸ Coğrafyanın engebeli ve ziraat için kullanışsız olması ayrılık ve rekabeti de ön plana çıkarmıştır.⁸⁹ Zaten az olan arazileri köylüler paylaşmak istememişler ve bu durum mahkemelere taşınmıştır.⁹⁰

Defterimizin alakalı bölümünde konu ile ilgili toplam 6 hüküm bulunmaktadır. Köylüler kendi arazi toprakları olarak gördükleri yaylaları başka bir köy ile paylaşmak istememişlerdir.⁹¹ Kafkaca köyü ahalilerinin Cevb köyü ahalisini yaylak arazisi için ettiği şikayeti örnek teşkil etmektedir.⁹² Lakin sadece köyler arası rekabet söz konusu olmamış, bazen de aileler arası sorunlar yaşanmıştır. Örneğin, Giresun kadısı Mehmed'in İstanbul'a gönderdiği yaylak davasında Sarıoğulları adlı aileden birkaç kişi Kürdoğulları adlı aileden birkaç kişiyi yaylak sorunlarından dolayı şikayet etmiştir.⁹³ XVIII. yüzyılda merkezi otoritenin bu dönemde iyice zayıflamasıyla eşkıyalık hareketleri vuku bulmuştur. Zira bölge zaten dağlık bir alan olması eşkıyalar için gayet uygun bir zemin hazırlamıştır.⁹⁴ Buna örnek olarak, Alucra Nahiyesi'ndeki bir yayla ahalisinin eşkıyalıktan şikayeti verilebilir.⁹⁵

2.1.6.Miras Davaları

Kelime manası olarak miras, *birinden diğerine geçen eski durum* anlamına gelen ırs kelimesi ile aynı anlamda kullanılmaktadır. Terim olarak ise *ölen bir kişinin mal*

⁸⁷ Hanefi Bostan, "Tirebolu-Çaykara Çevresinde Yayla Kültürü ve Yayla Şenlikleri", *Uluslararası Yaylacılık ve Yayla Kültürü Sempozyumu*, Giresun, 26-28 Eylül 2019, s. 288.

⁸⁸ İlhan Ekinci, "On Dokuzuncu Yüzyılda Doğu Karadeniz'de (Gümüşhane-Trabzon) Yayla Anlaşmazlıkları ve Düşündürdükleri", *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.26, Bahar 2009, s. 313.

⁸⁹ İlhan Ekinci, "XIX. Yüzyılda Doğu Karadeniz Yaylalarında Değişim, Rekabet ve Tartışmalar", II. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu, Alanya, 18-19-20 Mayıs 2017 s. 135.

⁹⁰ Murat Haniççe, Murat Serdar, "Akçaabat'ta Bir Yayla Davası -Osmanlı Zamanından Günümüze-", *Uluslararası Dünden Bugüne Akçaabat Sempozyumu*, Trabzon, 12-14 Ekim 2018, s. 497.

⁹¹ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 35-H.K. 102, s. 65-H.K. 185.

⁹² A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 52-H.K. 150.

⁹³ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 48-H.K. 137.

⁹⁴ Esat Aktaş-Hakan Yaşar, "Ordu Kazası'nda Asayiş Sorunları (19. Yüzyılın Sonu-20. Yüzyılın Başı)", *Osmanlı Araştırmaları Merkezi Dergisi*, Ankara, Bahar 2017, s. 5.

⁹⁵ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 17-H.K. 44.

varlığının durumunu ve ne olacağını düzenleyen kurallar bütününe verilen isimdir.⁹⁶ Osmanlı Devleti İslamî esaslara göre yönetildiği için bu konuda da hiç kuşkusuz aynı geleneği devam ettirmişlerdir. Şer’iyye sicilleri ve tereke defterleri konu ile ilgili bilgiler vermektedir.⁹⁷ Ahkam defterlerinde de aynı konular işlenmektedir.

Çalışılan defter bölümünde 31 adet miras ile alakalı hüküm bulunmaktadır. Miras hukukuna göre insanlar hakkı olduğunu düşündüğü mülkleri kendi şer’i mahkemelerde çözememiş, sorun merkeze bildirilmiştir. En klasik miras örneklerinden birinde, Ünye’de yaşayan Mehmed adlı bir kişi babasından kalan mallara kardeşinin sahip çıktığını şikayet etmektedir.⁹⁸ Mutasarrıflar için de miras davaları bulunmaktadır. Varisi bulunmayan mutasarrıfların tımarları diğer mutasarrıflar arasında paylaşılmaktadır. Buna örnek olarak Hasan veled-i Enes adlı mutasarrıfın, çocuğu olmadan ölümünden sonra ze’ametinin kime kalacağı ile alakalı davalar bütünü gayet önemlidir.⁹⁹ Miras davalarında kadınların rolü de çok mühimdir. Kur’an ayetleri içerisinde miras hukukunda kadınlar için hükümler bulunmaktadır. Sünnet ve icma olarak adlandırılan feraiz mirasçıları bulunmaktadır. Kadınlar bu grubun içerisinde yer alırlar.¹⁰⁰ Bu konuda örnek olarak, Giresun Kazası’nda ikamet eden Fatma, Hadice, Rukiye ve Zeynep adlı kadınların evâhir-i Rebi’ü’l-ahir 1192 (M. Nisan/Mayıs 1778) tarihinde açtıkları miras davası verilebilir.¹⁰¹ Bir başka örnekte, Trabzon’da yaşayan Şerife Aişe ve Hadice adlı kadınların açtığı bir miras davası bulunmaktadır.¹⁰² Defterde kadınların miras davaları ile ilgili örnekler dışında yedi hüküm daha vardır.¹⁰³ Bununla beraber zimmî kadınlar ile alakalı da hüküm vardır. Sofi adlı bir Hristiyan kadının hakkı olan malları almak için açtığı miras davası buna örnektir.¹⁰⁴

⁹⁶ Hamza Aktan, “Miras”, *TDVİA*, C.30, Ankara, 2020, s.143.

⁹⁷ Adem Çakır, “Osmanlı Devleti’nde İslam Miras Hukukuna Uymayan Tereke Paylaşımları Üzerine Bir Çalışma”, *II. Türk Hukuku Tarihi Kongresi Bildirileri*, ed. Fethi Gedikli, C.1, İstanbul, 13-14 Mayıs 2016, s. 116.

⁹⁸ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 26-H.K. 74.

⁹⁹ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 17-H.K. 45, s. 19-H.K. 52, s. 30-H.K. 84.

¹⁰⁰ Gül Akyılmaz, “Osmanlı Miras Hukukunda Kadının Statüsü”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.11, S.1-2, Ankara, 2007, s. 473.

¹⁰¹ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 1-H.K. 2.

¹⁰² A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 2-H.K. 5.

¹⁰³ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 2-H.K. 4, s. 8-H.K. 19, s. 11-H.K. 29, s. 25-H.K. 70, s. 25-H.K. 71.

¹⁰⁴ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 26-H.K. 72.

2.1.7.Nikah Meseleleri

Evlilik dediğimiz kurum, bir erkek ile bir kadının beraberliğini resmi bir mertebeye taşıyan akid ile mümkündür. Bu akde akd-i nikah denilmektedir. Nikah, insanlık tarihi boyunca oluşmuş en eski müesseselerdendir. Hemen hemen her dinde ve inançta beklenti ve sonuçları farklı dahi olsa bir nikah akdi mevcut olmuştur.¹⁰⁵ Osmanlı Devleti'nde ise İslamî inanç çerçevesinde nikah akdi yapılmaktaydı. İmamların veya kadıların kıydığı nikahta şahitler bulunmakta gelin ve damat evlenmek istediklerini beyan etmekteydiler.¹⁰⁶ Nikah için bir diğer önemli husus mehir idi. Kadının maddi yönden güvencesi için erkek tarafından geline verilen nakdi veya taşınmaza verilen isimdir. Dini bir uygulama olup diğer dinlerde de karşılığı bulunmaktadır.¹⁰⁷ Bununla beraber boşanma konusunda da gerekli hükümler bulunmaktadır. Kadın isterse nikah sırasında boşanma hakkına sahip olabilirdi.

İncelediğimiz defterde 3 nikah davası bulunmaktadır. Bu davalar genel itibariyle kadının başka bir kişi ile kaçmasından ileri gelmiştir. Örneğin, Monla Mustafa adlı kişi eşinin başka bir adam ile kaçmasını ve yanlarında evde bulunan iki camışı da götürmelerini dava etmiştir.¹⁰⁸ Bazı durumlarda kadın kadıya başvurup boşanmak istediğini belirtebiliyordu.¹⁰⁹ Buna örnek teşkil edebilecek bir dava ise Gülhane adlı bakirenin açtığı suç davasıdır. Küçük yaşta evlendirildiğinden şikayet etmiş ve boşanmak istediğine dair mahkemeye başvurmuştur.¹¹⁰ Ayrıca sadece Müslümanlar nikah veya boşanmalarını mahkemeye taşıymıyordu. Zimmî cemaat de istediği takdirde Şer'i mahkemelerde hakkını arayabiliyordu. Diyarbakır'a gönderilecek iken yanlışlıkla Trabzon'a ulaşmış olan bir hükümde bu durum açıkça gösterilmektedir. Kirkor adlı zimmî karısının başka bir adam ile kaçmasını dava etmiştir.¹¹¹

¹⁰⁵ Ekrem Buğra Ekinci, "Osmanlı Hukukunda İzinname ile Nikah", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, S.2, İstanbul, 2006, s. 42

¹⁰⁶ Sezen Kama, "Osmanlı Hukukunda Evlilik Akdi ve Söz Konusu Akdin 1869 Tarihli Tabiiyet-i Osmaniye Kanunnamesine Göre Osmanlı Tabiiyetine Etkisi", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, S.1, İstanbul, 2013, s. 695.

¹⁰⁷ Merve Karaçay Türkal, "Trabzon Şer'iyye Sicillerindeki Nikah Kayıtları (1750-1755)", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S.48, Ankara, 2020, s. 151.

¹⁰⁸ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 18-H.K. 50.

¹⁰⁹ Saadet Maydaer, "Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma (Bursa Şer'iyye Sicillerine Göre)", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.16, S.1, Bursa, 2007, s. 301.

¹¹⁰ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 93-H.K. 262.

¹¹¹ A{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 5-H.K. 12.

2.1.8. Vakıf Davaları

İslamiyet'ten önce de varlığını sürdüren vakıflar hayır amaçlı kurulmuşlardır. Antik dünya medeniyetleri olan Yunan, Roma ve Mezopotamya'da bu çeşit kurumların varlığı teyit edilmiştir. Son yapılan araştırmalar, vakıf kurumunun büyük ölçüde Sasani hukukuna benzerlik gösterdiği ortaya çıkmıştır.¹¹² Kur'an-ı Kerim içerisinde vakıf kavramı ile alakalı bir ifade bulunmamaktadır. Muhtaçlara yardım etme ile alakalı ayetler bu toplumda vakfın temelini atmıştır.¹¹³ VIII. yüzyıldan itibaren kurumsallaşan İslam vakıfları sonradan hayrat adını da almışlardır. Bu vakıflar tüm dinlerden kişiler tarafından kadın, yaşlı, çocuk ayırt etmeden kullanılıyordu.¹¹⁴ Türklerin İslamiyet'e geçişi ile birlikte önce Selçuklular'da, daha sonra Osmanlılar'da vakıf kültürü önemli bir yer tutmuştur. Orhan Gazi ilk medreseyi kurduğunda medresenin ihtiyaçları için gayrimenkulleri vakfetmiştir.¹¹⁵ Osmanlı içerisinde vakıf arazileri üç grupta incelenmektedir. Bunlardan ilki, öşri ya da haraci arazilerin vakfedilmesi, ikincisi, Selçuklulardan miras kalan malikane-divani sisteminin vakfedilmesi, son olarak ise arazide yaşayan kişilerin vergilerinin vakfedilmesidir.¹¹⁶

Osmanlı coğrafyasının her tarafında fazlasıyla vakıf bulunmakta, bu vakıflar şehirlerin iskanında da fayda sağlamaktaydı. Konumuz gereği ele aldığımız Trabzon Sancağı devletin her yerinde olduğu gibi vakıflar yönünden zengindir.¹¹⁷ Buradaki en önemli vakfın I. Selim'in annesi Gülbahar Hatun tarafından kurulduğu bilinmektedir. Bu vakıf Trabzon'un en mühim ve büyük vakıflarından olup, Rize'de dahi vakfın gelirleri bulunmaktadır.¹¹⁸ 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nde ise Hatuniye Vakfı ile alakalı 3 hüküm bulunmaktadır. Bunun yanı sıra birde Süleymaniye Vakfı ile alakalı 1 hüküm bulunmaktadır.¹¹⁹ Gelir gider sıkıntıları, reyada kalan vergiler ve eşkıya meseleleri vakıflar ile alakalı hükümlerde kendini göstermektedir. Anlatıldığı üzere vakıflar

¹¹² Murat Çizakça, *İslam Dünyasında Vakıflar*, Çev. Elif Süreyya Genç, Dizgi Ofset Matbaacılık, Konya, Nisan 2017, s. 14.

¹¹³ Hacı Mehmet Günay, "Vakıf", *TDVİA*, C.42, İstanbul, 2012, s. 475.

¹¹⁴ Bahaeddin Yediyıldız, "Vakıf", *TDVİA*, C.42, İstanbul, 2012, s. 480.

¹¹⁵ Mehmet Bayartan, "Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, C.10, S.1, İstanbul, 2018, s. 159.

¹¹⁶ Özkan Özer Keskin, *Başlangıcından 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Gülbahar Hatun Vakfı*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Samsun, 2018, s. 9.

¹¹⁷ Ayrıntılı bilgi için, Sabahattin Usta, *Trabzon'da Vakıflar*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Trabzon, 2015.

¹¹⁸ Özkan Özer Keskin, "Trabzon Gülbahar Hatun (Hatuniye) Vakfı'na Ait Yapılar ve Sunduğu Hizmetler", *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.30, Samsun, 2021, s. 478.

¹¹⁹ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 83-H.K. 238.

üzerinde oturan ahalden vergi alınabilmekteydi.¹²⁰ Örneğin, Darüs-saade ağası Beşir Ağa tarafından Trabzon'da Hatuniye Vakfı hakkında verilmesi gereken vergiler kalmıştır.¹²¹ Burada vakıf ahalsinin vergi mükellefiyeti görülmesinin yanında vakfın mütevellisinin hadım ağalardan¹²² biri olduğu da göze çarpmaktadır. Bazı durumlarda vakıf arazilerine eşkıyaların dadandığı ise Hatuniye Vakfı mütevellisi olan Hasan'ın şikayetinde görülmektedir.¹²³

2.1.9.Vergi Davaları

Osmanlı Devleti'nde en büyük mali kaynak vergilerdi. Yapılacak hizmetlerin veya harcamaların en önemli kaynağını teşkil etmişlerdir. Osmanlı için vergiler konusu büyük ehemmiyet taşımaktaydı. Reaya-devlet ilişkisinde bu konu belirleyici bir unsur olarak öne çıkmaktaydı. Yönetici sınıf vergi muafı iken reaya dediğimiz yönetilen sınıf ise vergi mükellefiydi.¹²⁴ Bu vergilerden en mühimi olan çift resmi vergisi, toprağın ve hanenin durumuna göre nakit olarak ödenen vergi türü idi. Eğer evin toprağı yarım çift kadarsa ödediği vergi de yarım çift resmi kadar olmaktadır. Hanenin toprağı yarımından da az ise bennak denir ve ona göre vergilendirilirdi. Öşür ve ağnam vergileri de üretim üzerinden alınan vergilerdendi. Öşür vergisi hasat zamanı tımarlı sipahiye ödenirdi. Ağnam vergisi ise küçük baş hayvanların yavruladıktan sonra Nisan-Mayıs aylarında ödenen vergi idi. Örfi bir adet olan angarya işler yapan kesimler de vergiden muaf tutulabilirdi.¹²⁵ Örfi vergiler, daha çok tüccar ve şehirliyi ilgilendirmekteydi. Bununla beraber köylüden de alınabiliyor, savaş zamanlarında yeni uygulamalar başlatılabiliyordu. Bu vergiler, vali, mütesellim ve voyvodalar tarafından, bölge ileri gelenleri ve kadı marifetiyle yılda iki kez alınıyordu.¹²⁶ Aynı zamanda bad-ı heva¹²⁷, arusiye¹²⁸, kürek¹²⁹, asiya¹³⁰ ve zemin

¹²⁰ Özkan Özer Keskin, *Başlangıcından 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Gülbahar Hatun Vakfı*, s. 9.

¹²¹ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 4-H.K. 9.

¹²² Bknz. Ahmet Nezih Turan, "Mahremiyetin Muhafızları Darüssaade Ağaları", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, ed. Halil İnalçık, Nejat Göyünç, Health W. Lowry, İsmail Erünsal, Klaus Kreiser, Atilla Şentürk, S.19, İstanbul, 1999.

¹²³ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 16-H.K. 41.

¹²⁴ Yasemin Zahide Erol, "Tanzimat'tan Sonra Osmanlı Devleti'nde Bir Vergi Tahsil Yöntemi Olarak Tahsildarlık Uygulaması", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.39, S.68, Ankara, 2020, s. 358.

¹²⁵ Mustafa Cüneyt Uzun-Bilge Aşar, "Osmanlı Ekonomisinin Temel Unsurlarının Ekonomik Yaklaşımlar Çerçevesinde Değerlendirilmesi", *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.3, Konya, 2019, s. 73

¹²⁶ Ziya Kazıcı, "Osmanlılarda Örfi Vergiler ve Bu Vergilerin Kaynağı Olan Örfi Hukuk", *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.4, İstanbul, 1986, s. 291-292.

¹²⁷ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 13-H.K. 33.

¹²⁸ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 23-H.K. 65.

¹²⁹ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 7-H.K. 18.

¹³⁰ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 82-H.K. 233.

adlı vergiler de bulunmaktaydı. Yine bölgede yetişen mahsulden farklı adlarda vergiler alındığı bilinmektedir.¹³¹

Osmanlı'da gayrimüslimler, İslam hukukuna uygun olarak vergilendirilmişlerdir. Zimmet anlaşması hasebiyle Müslümanlardan alınan vergiler haricinde en önemlileri haraç ve cizye olan bazı vergileri ödemeyi kabul etmişlerdir. Bunun dışında Müslümanlardan alınan bazı vergiler yine kendilerinden de talep edilmiştir.¹³² Gayrimüslim reaya da çift resmi ile eş değer olan ispenç adındaki vergiyi ödemiştir. Aynı zamanda da askerlik yapmamalarından ötürü cizye adlı bir vergi daha ödemekteydiler.¹³³

İncelediğimiz 2 Numaralı Trabzon Ahkam Defteri'nde ise incelenen hükümlerde 75 adet vergi ile ilgili hükme rastlanmıştır. Vergi sorunları genellikle tımar ile alakalı olup, reaya ve sipahi arasında gerçekleşmiştir. Sipahiler bazen haddi aşan vergiler isteyebilmiş, halk ise bu durumu mahkemelere bildirmiştir.¹³⁴ Örneğin, Of Kazası'nda İskân nam-ı diğer Yerkar adlı köyün ahalileri vergiler konusunda sipahilerini şikayet etmişlerdir. Devlet için hizmette bulduklarını ve üzerlerine bu verginin isabet etmesinin doğru olmadığını bildirmişlerdir.¹³⁵ Elbette sadece halk şikayetler de bulunmamıştır. Bazı zamanlarda mutasarrıflar da ahaliyi şikayet edebilmiştir.¹³⁶ Örneğin, Elhac Mustafa Silahşor toplaması gereken vergiyi halkın muhalefetinden toplayamadığını şikayet etmiştir.¹³⁷ Mutasarrıflar kendileri arasında da ihtilafa düşmüş, çözümünü mahkemelerde aramışlardır. Zuemadan Said veled-i İbrahim Çavuş'un açtığı mutasarrıflar arasındaki vergi davası bu duruma örnektir. Başka bir örnek ise Tımar sahibi Mustafa veled-i Ahmed'in diğer mutasarrıfları şikayetidir.¹³⁸ Bölgelerdeki vergi dağılımını ayarlayamamak mutasarrıfların birbirini dava etmesine neden olmuştur. Bazen de mutasarrıflar kendi subaşılarını halka kötü davranma veya fazla vergi almalarından mütevellit şikayet etmişlerdir. Kara Kulak adlı bir mutasarrıf vergi sorunları yaşayan subaşısını şikayet etmiştir.¹³⁹ Farklı bir durumda işleyişten kaynaklanan sıkıntılar da olabilmektedir.

¹³¹ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 82-H.K. 233 "hınta ve şa'ir ve 'öşr-i kendir ve 'öşr-i bostan".

¹³² Gül Akyılmaz, "Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Hukukî Statüsü", *Osmanlı Toplum Yapısı ve Millet Sistemi*, ed. Nejla Günay, Nobel Yayınevi, İstanbul, 2020, s.92.

¹³³ Ziya Kazıcı, "Osmanlılarda Örfi Vergiler ve Bu Vergilerin Kaynağı Olan Örfi Hukuk", s. 292.

¹³⁴ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 59-H.K. 169, s. 75-H.K. 212.

¹³⁵ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 52-H.K. 148.

¹³⁶ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 19-H.K. 53, s. 43-H.K. 120, s. 58-H.K. 168, s. 82-H.K. 233.

¹³⁷ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 55-H.K. 158.

¹³⁸ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 34-H.K. 99, s. 40-H.K. 110.

¹³⁹ A. {DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 83-H.K. 238.

Örneğin, Mutasarrıf İsmail'in mutasarrıfı olduğu bölgenin iltizamı ona verilmediğinden vergiler halkta kalmıştır.¹⁴⁰ Geç gelen tevcih bu sorunu doğurmuştur. Kadınların da vergi sorunları ile alakalı şikayetleri bu hükümlerde görülmektedir. Seyyid Ahmed ve Seyyid Mahmud ile Emine adlı kadının vergiler hakkında şikayetleri bulunmaktadır.¹⁴¹

¹⁴⁰ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 45-H.K. 128.

¹⁴¹ A.{DVNS.AHK.TZ.d.0002, s. 85-H.K. 242.

3. BÖLÜM

3.1.HÜKÜM ÖZETLERİ

s. 1-H.K. 1 (Tımar Davası)

Mahmud adlı mutasarrıfın kendisine tevcih edilmiş olan tımarı Hüseyin Sinâyî adlı başka bir mutasarrıfın zabt etme isteği üzerine görülen tımar davasıdır. Konu ile alakalı karar, 26 Zilkâ'de 1181'de ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 1-H.K. 2 (Miras Davası)

Kararın Giresun Kadısı'na ve Trabzon mütesellimine gitmesi üzere, Giresun Kazası'nda ikamet eden Fatma, Hadice, Rukiye ve Zeynep adlı kadınların evâhir-i Rebi'ül-ahir 1192'de açtıkları miras davasıdır.

s. 2-H.K. 3 (Alacak-Verecek Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyisi, Of ve civar bölge kadılarına gitmesi üzere, Of Kazası'nın Zenne Leşker adlı karyesinde Hasan adlı bir kişinin evâhir-i Sâfer 1177'de alacak-verecek davası için yazılmıştır.

s. 2-H.K. 4 (Miras Davası)

Aişe, Ali ve Osman adlı kişilerin 26 Zilkâde 1173'te vuku bulan miras davasıdır. Kişilerin zabt ettikleri mallar, eşyalar ve veresenin kendilerine teslim edilmesi Trabzon Naibine ferman olarak verilmiştir.

s. 2-H.K. 5 (Miras Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyi'ne ve Trabzon Kadılarına gitmesi üzere, Trabzon'da yaşayan Şerife Aişe ve Hadice adlı kadınların evâsıt-ı Cemaziye'l-evvel 1173'te kararlaştırılan miras davasıdır.

s. 3-H.K. 6 (Tımar Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyi paşaya ve Torul kadısına gitmesi üzere, Divan-ı Hümayun katip öğrencilerinden Ahmed oğlu Mehmed Emin, Torul Nahiyesi'nde Asyorta adlı karyede babası İsmail Çavuş oğlu Ahmed altı bin akçe tımarın mutasarrıfıdır. Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1173'te tımar davası olarak görülmüştür.

s. 3-H.K. 7 (Vergi Davası)

Kararın Cepni, Giresun, Tireboli, Keşab ve bölge kadılarına gitmesi üzerine, Dergah-ı Mualla müteferrikalarından Mehmed Halife adlı kişi Giresun Kazası'ndan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akçe zeamete mutasarrıftır. Vergi sorunları ile alakalı davada evâhir-i Cemaziye'l-evvel 1173'te karar verilmiştir.

s. 4-H.K. 8 (Vergi Davası)

Kararın Trabzon beylerbeyi paşaya ve Torul kadısına gitmesi üzere, Divan-ı Hümayun Katibleri Şakirdlerinden Ahmed oğlu Mehmed Emin babası İsmail Çavuş oğlu Ahmed'in 1172 senesinin Rebi'ülevveli'nde ölümünün ardından babasına ait olan tımara sahip olmuştur. Lakin gereken vergiyi ödemediğinden dava kararı evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1173'te verilmiştir.

s. 4-H.K. 9 (Vakıf Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyi ve Trabzon kadısına gitmesi üzere, Darü's-saade ağası Beşir Ağa tarafından Trabzon'da Hatuniye Vakfı ile alakalı durum merkeze bildirilmiştir. Konu ile alakalı vergi sorumluluğu evâ'il-i Muharrem 1173'te alınan karar ile ilgili makamlara bildirilmiştir.

s. 5-H.K. 10 (Vergi Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyisi ve Gümüşhane ile çevre kazaların kadılarına gitmesi üzere, Divan-ı Hümayun katip öğrencilerinden Mehmed Emin'in babası İsmail Çavuş oğlu Ahmed'in ölümünden sonra vuku bulan tımar davaları ile ilgilidir. Konu ile ilgili karar evâsıt-ı Cemâziye'l-ahir 1173'te ilgili birimlere gönderilmiştir.

s. 5-H.K. 11 (Alacak-Verecek Davası)

Kararın Maçuka ve civar kadılarına aynı zamanda Gümüşhane eminine gitmesi üzerine, Osman adlı kişinin gayrimüslim olan Yasef, Kırya Kodnarad ve adı yazılmayan kişilerden alacak hakkı olduğu ile ilgilidir. Karar, evâsıt-ı Cemâziye'l-ahir 1173 tarihinde verilmiştir.

s. 5-H.K. 12 (Nikah Davası)

Kararın Diyârbekr vâlisine ve Amid Kazası nâ'ibine verilmesi üzere iken karar yanlılıkla Trabzon'a gönderilmiş, sonrasında ise Trabzon'dan ilgili bölgeye sevk edilmiştir. Kirkor

adlı gayrimüslimin karısının başka adamla kaçmasını dava etmiştir. Evâhir-i Muharrem 1173'te karar bölgeye gönderilmiştir.

s. 6–H.K. 13 (Alacak-Verecek Davası)

Karar Trabzon Beylerbeyisi ve Trabzon ile civar bölge kadılarına verilmek üzere, Hatuniye Medresesi müderrisi Mahmud Fehim'in açtığı alacak-verecek davası evâhir-i Muharrem 1173 tarihinde karara bağlanıp ilgili makamlara bildirilmiştir.

s. 6–H.K. 14 (Vergi Davası)

Karar Trabzon Beylerbeyi ve Torul ile civar bölge kadılarına gönderilmek üzere, Divan katibi öğrencilerinden Mehmed Emin ile ilgili olup evâsıt-ı Sâfer 1173 tarihinde vergi davasının kararı verilmiştir.

s. 6–H.K. 15 (Arazi Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyine ve Of ile civar bölge kadılarına gönderilmesi üzere, Mehmed adlı kişinin aynı karyeden olan Hüseyin bin Elhac Hasan'ı arazi anlaşmazlığı ve sınır ihlali konularında dava etmiştir. Bunun üzerine evâ'il-i Şa'ban 1173'te karar ilgili makamlara bildirilmiştir.

s. 7–H.K. 16 (Alacak-Verecek Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyisi Mısri Ahmed Paşa'ya ve Trabzon nâ'ibine gönderilmesi üzere, İstanbul'da iken vefat eden eski müftünün damadı Molla Ömer'den talep etmişlerdir. Karar evâ'il-i Şevval 1173 tarihinde verilmiştir.

s. 7–H.K. 17 (Sulh Davası)

Canik Muhassılı Ali Bey tarafından açılan davada belli bir miktar para ile sulh sağlandığı ilgili makamlara Selh-i Şevval 1173 tarihinde gönderilmiştir.

s. 7–H.K. 18 (Eşkîyalık)

Kararın Canik muhâssılına gönderilmesi üzerine, Akcaabad Nahiyesi'nde gerçekleşmiş olan bu eşkıyalık davası evâ'il-i Şevval 1173 tarihinde karara bağlanmıştır. Karar ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 8–H.K. 19 (Miras Davası)

Kararın Faş muhafazasında olan Gönye Sancağı Mutasarrıfı'na ve Sohum Kadısı'na gönderilmesi üzere, Rukiye adlı kadının ve kızının eşinin ölümünden sonra açtığı miras davasıdır. Karar evâsıt-ı Şevvâl 1173 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 8-H.K. 20 (Mal Kaçırma Davası)

Kararın Trabzon Beylerbeyi Mısrî Ahmed Paşa'ya ve Trabzon kadısına verilmesi adına adı geçen bölgeden gelip İstanbul'a mal tedariki sağlayacakken mal ve vergi kaçırma söz konusu olmuştur. Dava ile ilgili karar evasıt-ı Şevvâl 1173 tarihinde verilmiştir.

s. 9-H.K. 21 (Alacak-Verecek Davası)

Karar Trabzon Beylerbeyi, Trabzon kadısı ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Süleymaniye müderrislerinden Mevlana Ahmed'in açtığı alacak-verecek davasıdır. Karar evâsıt-ı Şevvâl 1173 tarihinde verilmiş, davalı Hüseyin'in her ay vereceği tutar belirlenmiştir.

s. 9-H.K. 22 (Emlak Davası)

Karar, Trabzon beylerbeyine, civar bölge kadılarına ve Yavebolı kadısına gönderilmiştir. Kişiler arasında 15 senedir vuku bulan emlak davası evahir-i Şevvâl 1173 tarihinde karara bağlanmıştır.

s. 9-H.K. 23 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Beylerbeyine, Giresun ve Keşab kadılarına gönderilmiştir. Haseki Mustafa Ağa'nın dava ettiği kişilerden alacak hakkı olduğu bilinmektedir. Buna mukabil evâhir-i Şevvâl 1173 tarihinde karar ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 9-H.K. 24 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gümüşhane kadısına ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Zimmî ile Müslüman arasında geçen bu alacak-verecek davası evâ'il-i Zilkâde 1173 tarihinde karara bağlanmıştır.

s. 10-H.K. 25 (Arazi Anlaşmazlıkları)

Karar, Trabzon Beylerbeyi, Mapavri ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Zu'emadan Kaşifzade İbrahim'in mahkemeye başvurmuş ve arazi anlaşmazlıklarını dava etmiştir. Evâ'il-i Zilkâde 1173 tarihinde mahkeme sonucu ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 10-H.K. 26 (Eşkriyalık)

Karar, Trabzon Beylerbeyi, Keşab ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Seyyid Hüseyin Halife tarafından edilen şikayettir. Eşkîyalık meselesi olan bu davada evâsıt-ı Zilkâde 1173 tarihinde karara bağlanıp, ilgili makamlara yollanmıştır.

s. 10-H.K. 27 (Eşkîyalık)

Karar, Gönnye Sancağı Mutasarrıfı, Ünye ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Mevlana İsmail'in şikayeti üzerine görülmüş davadır. Eşkîyalık üzerine olan bu dava evâhir-i Zilkâde 1173 tarihinde sonuçlanıp bölge makamlarına gönderilmiştir.

s. 11-H.K. 28 (Mülk Davası)

Karar, Trabzon Beylerbeyi'ne ve Trabzon Eyâleti'ndeki tüm kadılarına yollanmıştır. Hatice adlı bir kadının davası olup, kişiler arasında mülk davası konu olmuştur. Dava evâhir-i Zilkâde 1173 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 11-H.K. 29 (Miras Davası)

Karar, Trabzon Beylerbeyi'ne ve Trabzon Eyâleti'ndeki tüm kadılarına yollanmıştır. Süleyman, Ömer, Hasan ve Hadice adlı kardeşlerin başvuru yaptıkları miras davasıdır. Dava evâhir-i Zilkâde 1173 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 11-H.K. 30 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Beylerbeyi'ne, Torul ve Maçka naiblerine yollanmıştır. Tımar sahibi Mustafa adlı sipahinin vergi davasıdır. Dava evâhir-i Zilkâde 1173 tarihinde karara bağlanıp, ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 12-H.K. 31 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Beylerbeyi'ne, Gümüşhane, Giresun ve Tirebolu kadılarına ayrıca Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Madenlere yönelik yapılan eşkîyalık hareketlerine dair bir davadır. Karar, evâ'il-i Zilhicce 1173 tarihinde verilmiş olup, ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 12-H.K. 32 (Miras Davası)

Karar, Gümüşhane Nâ'ibine ve Gümüşhane Eminine gönderilmiştir. Gümüşhane ma' Torul Naibi Mehmed Said'in mektup göndermesi ile görülen miras davasıdır. Karar evâsıt-ı Zilhicce 1173 tarihinde verilip, ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 13-H.K. 33 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Beylerbeyine, Sürmene ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Zu'emadan Mehmed adlı kişinin vergi davasıdır. Karar evâhir-i Zilhicce 1173 tarihinde verilmiş olup, ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 13-H.K. 34 (Arazi Anlaşmazlığı)

Karar, Trabzon Beylerbeyine, Sürmene ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Zu'emadan Mehmed adlı kişinin ve Çavuşoğlu Hamza arasında geçen toprak anlaşmazlığı davasıdır. Karar, evâhir-i Zilhicce 1173 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 13-H.K. 35 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gönye Sancağı'nda mutasarrıfı ve Gönye Naibine gönderilmiştir. Hüseyin bin Osman adlı kişinin açtığı alacak-verecek davasıdır. Karar ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 14-H.K. 36 (Görevi Kötüye Kullanma-Sahtekarlık)

Karar, Trabzon Kadısı ve Trabzon Kalesi Dizdarına gönderilmiştir. Osman adlı kişinin açtığı davada dizdarın kendisini öldü göstermesiyle oluşmuş görevi kötüye kullanma-sahtekarlık davasıdır. Karar, eva'il-i Safer 1174 tarihte ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 14-H.K. 37 (Görevi kötüye kullanma-İftira)

Karar, Sürmene kadısına gönderilmiştir. İmam ve hatib olan Elhac İbrahim'in görevi kötüye kullanma davasıdır. Halkı dava edip, kendisini görevi kötüye kullanmak ile suçladıklarını ifade etmiştir. Karar, evâhir-i Sâfer 1174 tarihinde ilgili makama iletilmiştir.

s. 15-H.K. 38 (Toplu Şikayet)

Karar, Trabzon Valisi Süleyman Paşa'ya gönderilmiştir. Halk toplu olarak şikayet etmiştir. Gereksiz masraf yapıldığından yakınmışlardır. Karar, evâil-i Rebi'ül-ahir 1174'te ilgili makama aktarılmıştır.

s. 15-H.K. 39 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gümüşhane kadısı ve eminine gönderilmiştir. Sadullah, Aişe ve Firdevs adlı kişiler babaları öldükten sonra zimmî komşularından alacak hakları olduğunu iddia edip dava açmıştır. Karar, eva'il-i Rebi'ül-ahir 1174 tarihinde gönderilip, gerekli makamlara iletilmiştir.

s. 15-H.K. 40 (Şikayet-İftira)

Karar, Trabzon Valisine ve Cebni Nahiyesi Naibine gönderilmiştir. Seyyid Mehmed Hıfzî'nin arz gönderdiği davada kişi alması gereken hakkı iftira sonucu alamadığını bildirmiştir. Karar eva'il-i Cemâziye'l-ahir 1174 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 16-H.K. 41 (Eşkîyalık-Vakıf)

Karar, Trabzon Valisine ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Hatuniye Vakfı mütevellisi olan Hasan eşkıyalıktan şikayet etmiştir. Karar, evâhir-i Cemâziye'l-ahir 1174 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 16-H.K. 42 (Vergi Davası)

Karar, Kürtün Kadısına ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Ahmed Mirdar, verilmesi gereken verginin tahsil olunamadığını bildirmiştir. Davada kararın evâsıt-ı Receb 1174 tarihinde verildiği ve ilgili makamlara aktarıldığı görülmektedir.

s. 16-H.K. 43 (Yaylak Davası)

Karar Trabzon Valisine, Rize, Yaveboli, Görele ve civar kadılarına gönderilmiştir. Alucra Nahiyesi'nde bir köy ahalisi yaylak sınırları üzerinden bir dava açmıştır. Karar, evâhir-i Şaban 1174 tarihinde gereken yerlere ulaştırılmıştır.

s. 17-H.K. 44 (Yaylak Davası)

Karar Trabzon Valisine, Görele ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Aynı davanın devamıdır. Bir eşkıyanın da dahil görülmektedir. Karar, evâhir-i Şa'ban 1174 tarihinde ilgili makamlara verilmiştir.

s. 17-H.K. 45 (Miras yolu ile Tevcih)

Karar, Trabzon Vâlisine gönderilmiştir. Katip şakirdi Mehmed Emin'in şikayetidir. Hasan veled-i Enes adlı mutasarrıfın çocuğu olmadan ölümünden sonra ze'ametinin kime kalacağı ile alakalı davadır. Karar, evâhir-i Şevval 1174 tarihinde ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 17-H.K. 46 (Miras Davası)

Karar, Gönnye Sancağı mutasarrıfına, Batum ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Batum sakinlerinden Nasr Es-Seyid adlı kişinin miras davasıdır. Karar, evâhir-i Şevvâl 1174 tarihinde karara bağlanıp, ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 18-H.K. 47 (Miras Davası)

Karar, Gönnye Sancağı'ndaki kadılara, ayan ve raiyete gönderilmiştir. Eski Gönnye Sancağı mutasarrıfı Mehmed Paşa'nın varisleri dava etmiştir. Karar, evâ'il-i Zilkâde 1174 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 18-H.K. 48 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon vâlisine Trabzon Eyâleti'ndeki kadılara gönderilmiştir. Hasan adlı bir kişi Abaza Mehmed Paşa'nın vekilharcı olduğunu, paşanın kethüdasının kendisine borcu olduğunu iddia ettiği alacak-verecek davasıdır. Karar evâ'il-i Zilkâde 1174 tarihinde verilmiştir.

s. 18-H.K. 49 (Sahtekarlık)

Karar, Trabzon Valisine ve Giresun Kadısı'na gönderilmiştir. Seyyid Mehmed Hafız'ın gönderdiği şikayettir. Cami vazifelerinin kendinden beratsız bir şekilde alındığını iddia etmiştir. Karar, evâ'il-i Zilkâ'de 1174 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 18-H.K. 50 (Nikah Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Keşab ve Ordu kadılarına gönderilmiştir. Monla Mustafa adlı kişinin eşinin kaçması ile alakalı davadır. Karar, evâsıt-ı Zilka'de 1174 tarihinde verilip, ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 19-H.K. 51 (Miras Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne, Of ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Hacı Hasan adlı bir kişi gelerek oğlunun öldüğünü ve onun oğlunun olmadığını belirtip miras davası açmıştır. Karar, evâ'il-i Zilka'de 1174 tarihinde ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 19-H.K. 52 (Miras Davası)

Karar, Maçka ve civar kadılara, Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Daha önce de geçen davada Mehmed Emin'in şikayetiyle Hasan veled-i Enes'in çocuğu olmadan ölmesi sonucu vuku bulan miras davasıdır. Karar, evâsıt-ı Zilka'de 1174 tarihinde ilgililere iletilmiştir.

s. 19-H.K. 53 (Vergi Davası)

Karar, Kürtün Kadısı'na ve Gümüşhane Emmini'ne gönderilmiştir. Mehmed Salif tarafından gönderilen şikayettir. İddiasına göre ahali göndermesi gereken vergiyi

göndermemiştir. Konu ile alakalı karar evâ'il-i Zilkâ'de 1174 tarihinde ilgili makamlara verilmiştir.

s. 20-H.K. 54 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gönve Sancağı mutasarrıfına, Arhavi ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Abaza Mehmed Paşa'nın kethüdası Eyüb Ağa isimli kişinin davasıdır. Adı geçen kişinin Abaza Mehmed Paşa'nın oğlu Mir Süleyman ile alacak verecek davası bulunmaktadır. Karar evâ'il-i Zilkâ'de 1174 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 20-H.K. 55 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Faş ve Sohüm kadılarına gönderilmiştir. Lazlar arasında bazı kişilerin alacak hakkı olduğunu söylemiştir. Mir Süleyman'ın şikayet ettiği davada karar evâ'il-i Zilkâ'de 1174 tarihinde verilip ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 20-H.K. 56 (Mülk Davası)

Karar, Gümüşhane ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Trabzon Sancağı Alaybeyi Ömer'in şikayetidir. Mutasarrıflar arasındaki mülklerin mücadelesidir. Konu ile ilgili karar evâhir-i Zilhicce 1174 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 20-H.K. 57 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Zu'emadan İsmail adlı bir kişi hakkı olan mahsul ve vergiyi alamadığını şikayet etmiştir. Karar evâ'il-i Muharrem 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 21-H.K. 58 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar Gönve Sancağı mutasarrıfına ve Faş Naibine gönderilmiştir. Sohüm Kazası Naibi Mevlana Fazlullah'ın şikayetidir. Görev tayininde oluşan sorunlar sebebiyle verilen şikayet, evâ'il-i Muharrem 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 21-H.K. 59 (Eşkivalık)

Karar, Trabzon valisine ve Trabzon'da bulunan kadılara gönderilmiştir. Mustafa adlı kişinin eşkıyalık yapıldığı üzerine şikayetidir. Karar, evâ'il-i Muharrem 1174 tarihinde ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 21-H.K. 60 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Rize, Yomra ve Akcaabad Nahiyeleri Naiplerine yollanmıştır. Seyyid Yahya Halife'nin vergi konuları ile ilgili reayayı şikayetidir. Konu ile ilgili karar evâ'il-i Muharrem 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 22-H.K. 61 (Eşkriyalık)

Karar, Sürmene ve Atina kadılarına gönderilmiştir. Osman Yazıcı ve yanındaki kişilerin mallarını haksız yere el koyanları şikayet ettikleri davadır. Karar evâ'il-i Muharrem 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 22-H.K. 62 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Trabzon kadısına gönderilmiştir. Ali adlı bir kişinin Hacısalihzade Hasan Ağa adlı kişiyi gereken vergiyi göndermediğine dair şikayetidir. Karar, evâsıt-ı Muharrem 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 22-H.K. 63 (Miras Davası)

Karar, Gümüşhane kadısına gönderilmiştir. Seyyid İbrahim adlı kişinin babası öldükten sonra bir kölesinin maden işçisi iken öldüğünü ancak maden emininin eşyalarına el koyduğunu iddia ettiği miras davasıdır. Karar, evâsıt-ı Muharrem 1175'te ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 22-H.K. 64 (Eşkriyalık-Cinayet)

Karar, Gönye Sancağı mutasarrıfına, Atina ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Osman Beşe adlı kişinin kardeşinin ticaret için gittiği mahalde öldürülüp mallarının gasp edildiğini bildirdiği şikayettir. Karar evâsıt-ı Muharrem 1175'te ilgili makamlara verilmiştir.

s. 23-H.K. 65 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon vâlisine, Of, Torul ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Veli adlı kişi gelip kendisinin ve civar bölgedeki mutasarrıfların zeametlerini sıralamış, vergi aksaklıkları olduğunu bildirmiştir. Karar, evâhir-i Muharrem 1175'te ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 23-H.K. 66 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Rize ve Batum kadılarına bildirilmiştir. Elhac Yusuf adlı kişinin gemi ile ticaret yaparken para mevzusunda anlaşma sağlayamadığı alacak-verecek davasıdır. Karar, evâhir-i Muharrem 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 24-H.K. 67 (Hava Muhalefetinden Zahire Getirilememesi)

Karar, Trabzon Valisi Süleyman Paşa'ya iletilmiştir. Mehmed adlı kişinin İstanbul'a getirmek istediği yükü getiremediğine dair şikayettir. Konu ile ilgili karar evâhir-i Muharrem 1175 tarihinde Süleyman Paşa'ya iletilmiştir.

s. 24-H.K. 68 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane ve civar bölge kadılarına iletilmiştir. Trabzon Sancağı Alaybeyi Ömer'in vergiler sorunu ile ilgili şikayetidir. Karar, evâhir-i Muharrem 1175 tarihinde ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 25-H.K. 69 (Eşkıyalık)

Karar, Trabzon vâlisine ve Batum kadısına gönderilmiştir. Süleyman adlı kişinin mallarının eşkıyalık sonucu alıkonulmasını dava ettiği şikayettir. Karar, evâhir-i Safer 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 25-H.K. 70 (Miras Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Trabzon kadısına ulaştırılmıştır. Hadice ve Şerife 'Aişe adlı kadınların miras şikayetleri için görülen davadır. Karar, evâhir-i Safer 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 25-H.K. 71 (Miras Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Trabzon kadısına gönderilmiştir. 'Aişe ve Hadice adlı kadınların eşleri olan Hacı Hasan adlı kişiden kalan mallar için görülen miras davasıdır. Karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 26-H.K. 72 (Zımmi Miras Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve kadısına gönderilmiştir. Sofi adlı bir Hristiyan kadının hakkı olan malları almak için açtığı miras davasıdır. Karar, evâhir-i Rebi'ü'l-evvel 1175 tarihinde ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 26-H.K. 73 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine, Kürtün ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Zuemadan Esir Ali adlı mutasarrıfın vergi ile alakalı sorunlar adına ettiği şikayettir. Bu davada karar, evâhir-i Rebi'ül-âhir 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 26-H.K. 74 (Miras Davası)

Karar, Ünye ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Ünye'de yaşayan Mehmed adlı bir kişi babasından kalan mallara kardeşinin sahip çıktığını şikayet etmektedir. Karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 26-H.K. 75 (Esir-Cariye)

Karar, Trabzon Valisine ve Sürmene Kadısına gönderilmiştir. Mevlana Mehmed'in esiri Rafiye adlı kadının açtığı davadır. Bu davada karar, evâhir-i Receb 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 27-H.K. 76 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Yavoli yani Görele kadısı ile civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Elhac Mustafa'nın vergi sorunları ile alakalı ettiği şikayet davasıdır. Bu davada karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 27-H.K. 77(Kayık Tamiri)

Karar, Trabzon valisine gönderilmiştir. Hatuniye Vakfı mütevellisi Hasan'ın denizde bulunan kayıkları tamir ettirmek için ettiği yardım şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Rebi'ü'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 27-H.K. 78 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Of ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Maharas adlı mutasarrıfın kendisine verilmesi gereken verginin bir miktarının eline ulaşmadığını bildirdiği vergi şikayetidir. Karar, evâhir-i Rebi'ü'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 28-H.K. 79 (Eşkialık)

Karar, Trabzon Valisine, Giresun ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Selim adlı mutasarrıfın mallarının eşkıyalık yoluyla zabt edildiğini bildirdiği eşkıyalık davasıdır. Karar, evâsıt-ı Cemaziye'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 28-H.K. 80 (Eşkialık)

Karar, Trabzon Valisine gönderilmiştir. Hatuniye Vakfı köylerinin aracıları gelip mallarının başka bir köy ahalileri tarafından alıkonulduğunu şikayet etmiştir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Cemaziye'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 28-H.K. 81 (Eşkîyalık-Vakıf)

Karar, Trabzon Valisine, Rize ve Trabzon kadılarına gönderilmiştir. Hatuniye Vakfı mütevellisi Hasan adlı kişinin vakıf mallarını eşkıyaların zabt ettiğini belirttiği şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Cemaziye'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 29-H.K. 82 (Eşkîyalık-Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Trabzon Sancağı Alaybeyine gönderilmiştir. Bir eşkıyalık davası olup, Mustafa adlı bir mutasarrıf Halil adlı diğer mutasarrıfın mallarını ilhak ettiğini şikayet etmektedir. Karar, evâhir-i Cemâziye'l-ahir 1175 tarihinde Trabzon Alaybeyine gönderilmiştir.

s. 29-H.K. 83 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Rize ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Hamamcızâde Hacı İbrahim, Çengel oğlu Osman ve Melik oğlu Ali Yazıcı adlı kişilerin alacak-verecek davasıdır. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Cemaziye'l-ahir 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 30-H.K. 84 (Miras Taksimi Davası)

Karar, Trabzon Valisine gönderilmiştir. Hasan veled-i Enes'in evladı olmadan ölmesinin ardından mallarının taksimi için açılan davadır. Davanın kararı evâhir-i Receb 1175 tarihinde ilgili makamlara yollanmıştır.

s. 30-H.K. 85 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Yomra Nahiyesi Naibine ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Hatuniye Vakfı mütevellisi Hacısalihzade Hasan'ın vergilerini istemesi üzerine ettiği şikayettir. Karar, evâ'il-i Şa'ban 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 30-H.K. 86 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine, Ordu ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Hemşin Kazası'ndaki reayanın eşkıyalığa dair ettiği şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Şa'ban 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 31-H.K. 87 (Eşkîyalık Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Gümüşhane kadılarına gönderilmiştir. Hüseyin adlı kişinin babasından kalan mallarının zimmi eşkıyalar tarafından zabt edilmesine dair ettiği şikayettir. Karar, evâhir-i Şa'ban 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 31-H.K. 88 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Rize Kadısına gönderilmiştir. Hamamcızade Elhac İbrahim adlı kişinin Tompe? Mehmed Reis'den alacağı olduğuna dair ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Ramazan 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 31-H.K. 89 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine ve Hemşin Kazası Kadısı ile Naibine gönderilmiştir. Hemşin Kazası sakinleri yapılan eşkıyalık hareketlerinden bıkip meclis-i şer'e şikayette bulunmuştur. Konu ile ilgili karar evâsıt-ı Şevval 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 31-H.K. 90 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Vâlisine, Hemşin ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Hemşin Kazası'ndan Osman, İsmail, Hasan ve Mustafa adlı kişiler eşkıyalıktan şikayet etmişlerdir. Karar, evâsıt-ı Şevval 1175 tarihinde ilgili makamlara yollanmıştır.

s. 32-H.K. 91 (Vergi-Mülk Davası)

Karar, Maçuka ve civar bölge kadıları ile Gümüşhane Eminine gönderilmiştir. Hasan veled-i Enes'in evladı olmadan ölümü üzerine açılan vergi ve mülk taksimi ile alakalı davalardandır. Karar, evâsıt-ı Şevval 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 32-H.K. 92 (Vergi-Mülk Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve kadısına aynı zamanda alaybeyine gönderilmiştir. Hasan veled-i Enes'in çocuğu olmadan ölmesi üzerine çıkan vergi ve mülk sorunları ile alakalı davadır. Karar, evâsıt-ı Şevval 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 33-H.K. 93 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi, Rize, Giresun ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Tüccar İbrahim adlı kişinin alacak-verecek davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Şevval 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 33-H.K. 94 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Rize ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Kırımî Süleyman'ın vergi tahsili için ettiği şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Şevval 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 33-H.K. 95 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine, Trabzon ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Hasan adlı kişinin eşkıyalıktan şikayet ettiği davadır. Bu konu ile ilgili karar, evâ'il-i Zilka'de 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 34-H.K. 96 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine, Gümüşhane ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Gümüşhane'den Ahmed Beşe adlı kişinin eşkıyalıktan şikayet ettiği davadır. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Şevval 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 34-H.K. 97 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gümüşhane Nâ'ibi'ne ve Gümüşhane Emîni'ne gönderilmiştir. Panayota adlı zımmînin alacak hakkı olduğu iddiası üzerine ettiği şikayet davasıdır. Konu ilgili karar, evâil-i Zilka'de 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 34-H.K. 98 (Cinayet)

Karar, Trabzon valisine ve Gümüşhane ile civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Gümüşhane'den Nu'man ve 'Aişe adlı kardeşler Osman adlı kardeşlerinin katledildiğini şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar evâ'il-i Zilkâde 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 34-H.K. 99 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne, Torul ve civar bölge kadılarına yollanmıştır. Zuemadan Said veled-i İbrahim Çavuş'un açtığı mutasarrıflar arasındaki vergi davasıdır. Konu ile alakalı karar evâsıt-ı Zilka'de 1175 tarihinde ilgili makamlara yollanmıştır.

s. 35-H.K. 100 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Trabzon Valisine gönderilmiştir. Elhac Mustafa Harifi İstanbul'a arzuhal gönderip Gümüşhane Emmini olan Osman'ın muhasebesini şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar evâhir-i Zilkâ'de 1175 tarihinde ilgili makama aktarılmıştır.

s. 35-H.K. 101 (Eşkîyalık)

Karar Gönve Sancağı mutasarrıfına ve Gönve kadısına gönderilmiştir. Receb adlı bir kişi gelip bunun malları, hayvanları ve eşyalarının gasp edildiğini belirtmiştir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilka'de 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 35-H.K. 102 (Yaylak Davası)

Karar, Trabzon Valisi vezire ve Giresun Kadısı'na gönderilmiştir. Giresun'da adı verilmemiş bir köyün ahalisinin şikayet ettiği yaylak davasıdır. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilka'de 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 35-H.K. 103 (Sahtekarlık Davası)

Karar, Gümüşhane Kadısı'na gönderilmiştir. Torul Nahiyesi'nde bir cami imamı olan Ahmed Halife diğer bir köyün imamı olan birini beratsız ve senetsiz olduğunu iddia edip şikayet etmiştir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Zilhicce 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 36-H.K. 104 (İtiraz Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Maçuka ve civar bölge kadılarına ulaştırılmıştır. Nazmi adlı bir sipahinin beratlı olduğunu iddia ettiği ze'ametinin vergileri ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1175 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 36-H.K. 105 (Sahtekarlık Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Kürtün ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Tımar sahibi Murteza adlı sipahinin toprakları üzerinde Hezne adlı bir zımmînin alakasız yere hak iddiasını şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1175'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 36-H.K. 106 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Rize, Maçuka, Of, Kürtün, Yavebolu ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. İsmail adlı mutasarrıfın vergi konuları ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 39-H.K. 107 (Cariye-Esir Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Trabzon'da bulunan tüm kadılara gönderilmiştir. Çavuşzade Feyyaz es-Seyyid'in cariye ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1176 tarihinde ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 39-H.K. 108 (Tayin-Vergi Davaları)

Karar, Trabzon Valisi Abdurrahman Paşa ile Trabzon'daki tüm kadı ve naiblere gönderilmiştir. Vezir Abdurrahman Paşa'ya Trabzon'daki makamları tayinine binaen yollanmış hükümdür. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1176'da yollanmıştır.

s. 40-H.K. 109 (Miras Davası)

Karar, Trabzon valisine, Rize ve civar bölge kadılarına yollanmıştır. Köseoğulları adlı kişi ile kardeşi Mahmud gelip amcası öldükten sonraki mal paylaşımı hakkında şikayette bulunmuşlardır. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1176'da ilgili makamlara iletilmiştir.

s. 40-H.K. 110 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Gümüşhane kadısına gönderilmiştir. Tımar sahibi Mustafa veled-i Ahmed'in diğer mutasarrıflar ile ilgili vergi şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 40-H.K. 111 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine, Giresun ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. İsmail Tavşancı adlı mutasarrıf alması gereken verginin bazı sebeplerden ötürü reyada kaldığını belirtmiştir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Muharrem 1176'da ilgili makamlara aktarılmıştır.

s.40-H.K. 112 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Trabzon Kadısı'na gönderilmiştir. Trabzon sakinlerinden Fatma adlı bir kadının alacak-verecek davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Muharrem 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 41-H.K. 113 (Esir-Cariye Davaları)

Karar, Gönye Sancağı mutasarrıfına ve Arhavi kadılarına gönderilmiştir. Çavuşzade Elhac Fazlullah'ın esir konularında Şikayet ettiği davadır. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Muhârrem 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 41-H.K. 114 (Miras Davası)

Karar, Trabzon valisine, Of ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Of Kazası köylerinden birkaç kadın babalarından kalan yerler için miras davası açmışlardır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Muharrem 1176'da ilgili makamlara yollanmıştır.

s. 41-H.K. 115 (Eşkıyalık)

Karar, Trabzon valisine, Of ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Hoşra adlı köyden Elhac Ali adlı kişinin yerlerini haksız yere aldıklarını iddia ettiği eşkıyalık davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Safer 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 41-H.K. 116 (Eşkıyalık)

Karar, Trabzon valisine, Of ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Fatma adlı bir kadının ve oğlu Kera mer adlı kişinin eşkıyalık üzere ettiği Şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Safer 1176 tarihinde ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 42-H.K. 117 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon valisine, Of ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. e'arka adlı karyeden Ali adlı bir kişinin alacak-verecek davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Safer 1176 tarihinde ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 42-H.K. 118 (Eşkıyalık)

Karar, Trabzon valisine, Of ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Çavuşzade Pir Ahmed Ağa adlı kişinin Şikayette bulunduğu eşkıyalık davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Rebî''l-evvel 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 42-H.K. 119 (Miras Davası)

Karar, Erzurum valisine ve Kelkit kadılarına gönderilmiştir. Keleterte adlı köyden olan Hasan adlı kişinin babası Mustafa'nın ölümünden sonra Şikayet ettiği miras davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Rebî''l-evvel 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 43-H.K. 120 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, kadısına ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Mutasarrıf Ömer ve Abdullah adlı kişiler reayalarının vergilerini vermediklerinden şikayet etmektedirler. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 43-H.K. 121 (Eşkîyalık)

Karar, Sohum Kal'ası Na'ibine ve eminine gönderilmiştir. Süleyman adlı bir kişi reayasının birbiri ile düşman olup, eşkıyalık yapıldığını anlatmıştır. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 43-H.K. 122 (Miras Davası)

Karar, Sohum ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Mir Süleyman'ın şikayet ettiği miras davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Rebi'ü'l-evvel 1176 tarihinde ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 44-H.K. 123 (Miras Davası)

Karar, Gümüşhane kazası nâ'ibine ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Mehmed adlı kişinin miras davası için ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Rebî-ü'l-âhir 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 44-H.K. 124 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon valisine ve Trabzon Eyaleti'nde bulunan tüm kadılarına gönderilmiştir. Müderris Seyyid Ahmed'in ettiği eşkıyalık davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Rebi'ü'l-ahir 1176 tarihinde ilgili makamlara verilmiştir.

s. 44-H.K. 125 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi Abdurrahman Paşa ve Trabzon kadısına gönderilmiştir. Karahisar-ı Şarki şabhane Selim'in ettiği vergi kaçırma davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemaziye'l-ahir 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 45-H.K. 126 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi ve Trabzon'daki civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Kurra Hasan oğlu Ali'nin ettiği eşkıyalık şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemaziye'l-ahir 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 45-H.K. 127 (Miras Davası)

Karar, Sohum kadısına gönderilmiştir. Sohum Kalesi'nde bulunan askerlerin başları öldükten sonra yerine geçen kişinin miraslar konusundaki tavrı şikayet edilmiştir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Cemaziye'l-ahir 1176 tarihinde ilgili makamlara yollanmıştır.

s. 45-H.K. 128 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine, Giresun ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Mutasarrıf İsmail'in şikayetidir. Mutasarrıfı olduğu bölgenin iltizamı ona verilmediğinden vergiler halkta kalmıştır. Karar, eva'îl-i Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 45-H.K. 129 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine, Rize ve civar bölge kadılarına aktarılmıştır. Hemşin Kazası Naibi Mevlana Ahmed'in iki köy ahalisinin eşkıyalık şikayetlerini gönderdiği davadır. Karar, eva'îl-i Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 46-H.K. 130 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Hemşin Kazası nâ'ibine gönderilmiştir. Hemşin Kazası Naibi Mevlana Ahmed'in vergi sorunları ile ilgili gönderdiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâ'îl-i Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara aktarılmıştır.

s. 46-H.K. 131 (Vergi Davası)

Karar, Faş ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Sulehadan İbrahim adlı bir kişinin vergiler ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 46-H.K. 132 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine ve kadısına gönderilmiştir. Kuriçay Nâ'ibi İsmâ'il adlı kişinin yolladığı eşkıyalık şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 47-H.K. 133 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Faş kadısına gönderilmiştir. Hassa Şahincibaşı Elhac İbrahim'in alacak-verecek davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 47-H.K. 134 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon valisine, Gümüşhane ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Ömer veled-i Mehmed adlı kişinin vergi sorunları ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 47-H.K. 135 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Trabzon kadısına gönderilmiştir. Ümmü Gülsüm adlı kadının eşinin ölümünden sonra açtığı alacak-verecek davasıdır. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Şa'ban 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 47-H.K. 136 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Trabzon ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Ali veled-i Şakird Mehmed'in ettiği vergi şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Şevval 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 48-H.K. 137 (Yaylak Davası)

Karar, Giresun ve kadılarına gönderilmiştir. Giresun kadısı Mehmed'in İstanbul'a gönderdiği yaylak davasıdır. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Şevval 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 48-H.K. 138 (Eşkîyalık Davası)

Karar, Faş ma' Sohüm Nâ'ibine gönderilmiştir. Sohüm Naibi Mehmed'in ettiği eşkıyalık şikayeti davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Zilka'de 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 48-H.K. 139 (Mülk Davası)

Karar, Kürtün Kadısına gönderilmiştir. Hasan adlı kişinin malları üzerindeki hakları için açtığı mülk davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilka'de 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 49-H.K. 140 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Giresun Kazası Nâ'ibine gönderilmiştir. Ze'amet mutasarrıfı Dizdârzâde 'Abdullah'n eşkıyalık ettiğine dair davadır. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Zilka'de 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 49-H.K. 141 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi vezir Mehmed Paşa'ya gönderilmiştir. Mehmed Paşa'nın baş çukadârı Mustafa ve Tatarî Feyzullah yolda uğradıkları eşkıyalıktan şikayet etmişlerdir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Zilka'de 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 49-H.K. 142 (Miras Davası)

Karar, Keşab Kadısı'na gönderilmiştir. Düzgün adlı köyün ahalisinden Seyyid Ahmed adlı kişinin miras davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilka'de 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 50-H.K. 143 (Tapu Davası)

Karar, Keşab Kadısı'na gönderilmiştir. Sarvan adlı köyün ahalisinden Süleyman adlı kişinin tapu davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilka'de 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 50-H.K. 144 (Eşkîyalık)

Karar, İskefsir ile civar bölge kadılarına ve Karahisar-ı Şarki Voyvodasına gönderilmiştir. Cebni Yusuf adlı karyeden iki kadın eşkıyalıktan şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilka'de 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 50-H.K. 145 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon valisine gönderilmiştir. Trabzon ahalisinin Hatuniye Vakfı köylerinden Eskifere'de eşkıyalık hareketlerinden şikayet etmişlerdir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Zilhicce 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 51-H.K. 146 (Tımar-Vergi Davası)

Karar, Kürtün ve civar bölge kadılarına yollanmıştır. Tımar sahibi İsmail adlı sipahi vergi sorunları ile alakalı yaptığı şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 51-H.K. 147 (Tımar-Vergi Davası)

Karar, Torul ve civar bölge kadılarına yollanmıştır. Zu'emadan Veli adlı mutasarrıfın yaptığı vergi şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 52-H.K. 148 (Vergi Davası)

Karar, Of ve civar bölge kadılarına yollanmıştır. İskân nam-ı diğer Yerkar adlı köyün ahalileri vergiler konusunda şikayette bulunmuştur. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 52-H.K. 149 (Eşkıyalık)

Karar, Trabzon Valisi vezire ve Hemşin Kazası Nâ'ibi Mevlanâ Ahmed'e gönderilmiştir. Hemşin Kazası köylerinden Hala adlı köyde eşkıyalık hareketleri bulunmaktadır. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1176'da ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 52-H.K. 150 (Yaylak Davası)

Karar, Trabzon Valisi vezire ve Hemşin Kazası Nâ'ibine gönderilmiştir. Kafkaca köyü ahlilerinin yaylak arazisi için ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 53-H.K. 151 (Vergi Davası)

Karar, Of ve civar bölge kadılarına yollanmıştır. Veli adlı mutasarrıfın yaptığı vergi şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1176 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 53-H.K. 152 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gümüşhâne Valisi'ne ve Gümüşhâne Emmini'ne gönderilmiştir. Seyyid Nu'man ve Seyyid Tursun'un Ömer Ağa adlı kişiyi vermesi gereken kirayı vermediği için ettikleri şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1177'de makamlara ulaşmıştır.

s. 53-H.K. 153 (Eşkıyalık Davası)

Karar, Trabzon Valisine gönderilmiştir. Canık'te yaşayan Fatıma adlı kadının kendine ait olan malların başkaları tarafından ilhak edildiğine dair yaptığı şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1177'de ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 54-H.K. 154 (Cariye)

Karar, Gönye Kadısına gönderilmiştir. Mustafa adlı bir kişinin, Keleş Alemdar ve Mehmed Bayrakdar adlı kişileri cariye konusunda ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1177'de ilgili makamlara ulaşmıştır.

s. 54-H.K. 155 (Tevcih)

Karar, Trabzon Valisi olan vezir Mehmed Paşa'ya gönderilmiştir. Tevcih ve berat ile ilgili hükümdür. Konu ile ilgili hüküm, evâsıt-ı Muharrem 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 54-H.K. 156 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne, Trabzon ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Zu'emadan Mehmed Sadık adlı kişinin İsedarzâde? İbrahim adlı kişiyi alacak-verecek hesabı olduğundan ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Muharrem 1177'de makamlara ulaştırılmıştır.

s. 55-H.K. 157 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Şerife 'Aişe ve Hadice adlı kadınların Hüsam oğlu Ahmed Ağa'dan alacak hakları için ettikleri şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Safer 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 55-H.K. 158 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Kadısına aynı zamanda Torul Nâhiyesi Nâ'ibine gönderilmiştir. Elhac Mustafa Silahşor toplaması gereken vergiyi halkın muhalefetinden toplayamadığını şikayet etmektedir. Karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1177'de ulaşmıştır.

s. 55-H.K. 159 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Torul ve Maçuka Nâhiyeleri Nâ'iblerine gönderilmiştir. Elhac Mustafa Silahşor toplaması gereken vergiyi muhalefetden toplayamadığını şikayet etmektedir. Karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1177'de ulaşmıştır.

s. 56-H.K. 160 (Mülk Davası)

Karar, Gümüşhane ve civar bölge kadı ve eminine gönderilmiştir. Monla İsma'il'in Ömer Efendi'yi şikayet ettiği mülk davasıdır. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 56-H.K. 161 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Trabzon Kadısı'na gönderilmiştir. Mehmed Emin'in Hacı Salih oğlu Hasan'dan alacağı olduğuna binaen ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 56-H.K. 162 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Mehmed Emin'in vergi sorunları ile alakalı ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 57-H.K. 163 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve civar bölge kadılarına aynı zamanda Yomra Nâhiyesi Nâ'ibine gönderilmiştir. Mehmed Emin'in vergi sorunları ile alakalı ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Rebi'ü'l-evvel 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 57-H.K. 164 (Vergi Davası)

Karar, Giresun Kadısı ve Canik muhassılı Ahmed Paşazâde Elhac 'Ali'ye gönderilmiştir. Hüseyin Kandâzzâde adlı mutasarrıf Dizdarzâde 'Abdullah'ı vergisini vermemesinden şikayet etmiştir. Konunun kararı, evâsıt-ı âhir-i Rebi'ü'l-evvel 1177'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 57-H.K. 165 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Tireboli ve civar bölge muhassıllarına gönderilmiştir. Rum Köprüsi adlı mahalde bir zimminin mutasarrıf olduğu ve köprü tamiri için haraç aldığı iddia edilmiştir. Konunun kararı, evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 58-H.K. 166 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi ile Torul ve Maçuka kazaları nâ'iblerine gönderilmiştir. Ali veled-i Şakird Mehmed'in vergi sorunları ile alakalı şikayetidir. Konunun kararı, evâsıt-ı Cemâziye'l-ahir 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 58-H.K. 167 (Miras Davası)

Karar, Giresun ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Seyyid Mahmud ve Seyyid Ahmed'in şikayet ettiği miras davasıdır. Konunun kararı, evâ'il-i Receb 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 58-H.K. 168 (Vergi Davası)

Karar, Giresun kadısına ve Canik muhassılı Ahmed Paşazâde Elhac 'Ali'ye gönderilmiştir. Hüseyin Kandâzzâde adlı mutasarrıf Dizdarzâde 'Abdullah'ı vergisini

vermemesinden dolayı şikayet etmiştir. Konunun kararı, evâhir-i Şa'ban 1177'de ulaştırılmıştır.

s. 59-H.K. 169 (Vergi Davası)

Karar, Of ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Haledzin adlı köy sakinleri sipahilerinin kendilerinden fazla vergi aldığını şikayet etmiştir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Receb 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 59-H.K. 170 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Giresun ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Seyyid Hacı Mustafa'nın Mısırlı oğlu Seyyid İbrahim'den alacak hakkı için ettiği şikayettir. Konunun kararı, evâhir-i Şaban 1177'de ulaştırılmıştır.

s. 59-H.K. 171 (Tevcih-Tayin)

Karar, Trabzon Eyâleti'ndeki tüm kadı ve naiplere gönderilmiştir. Hüküm 'Abdi Paşa'nın tayin ve beratları ile alakalıdır. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 59-H.K. 172 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon ve Çıldır Valilerine gönderilmiştir. Ahmed Ağa ve murislerinin Of Kazasında yaşayan eşkıyalar tarafından saldırıya uğramaları şikayet edilmiştir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 60-H.K. 173 (İtiraz)

Karar, Canik muhassılı 'Ali gönderilmiştir. Hükümde Dizdârzâde 'Ali ve 'Abdullah'dan ahalinin razı olduğu ve buna mukabil kendilerine muhalefet edilmemesi emrolunmuştur. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Safer 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 60-H.K. 174 (Vergi Tahsili)

Karar, Trabzon ve Giresun ve Keşab kadılarıyla Gümüşhane Kâzâsı Nâ'ibine ve Gümüşhane emini Mehmed'e gönderilmiştir. Verginin nasıl toplanacağına dair verilen hükümdür. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Şevval 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 61-H.K. 175 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi'ne, Giresun, Karahisar-ı Şarkî, Bayramlı ile civar bölge kadılarına ve Canik muhassılı Mir 'Ali'ye gönderilmiştir. Eşkîyalık üzerine bir davadır. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Zilka'de 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 62-H.K. 176 (Ticaret)

Karar, Trabzon Valisine, Araklı'dan Trabzon'a kadar olan tüm kadı ve naiplere, yeniçeri serdarlarına gönderilmiştir. Kasımpaşalı Uzun Ahmed adlı reisin zahire ticareti ile ilgilidir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilkade 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 62-H.K. 177 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Şerife 'Aîşe adlı bir kadının Haşa oğlu Ahmed Ağa adlı bir kişiden alacak hakkı olduğuna binaen ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilka'de 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 62-H.K. 178 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Müteferrika Mehmed adlı bir mutasarrıfın vergi ile alakalı sorunları şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Zilhicce 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 63-H.K. 179 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne, Maçuka ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Murteza adlı bir sipahinin vergiler ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 63-H.K. 180 (Anlaşmazlık-Hakaret)

Karar, Trabzon Valisi'ne gönderilmiştir. Mahaldin Mahallesi Hacı Bekir Camisi hatibi Elhac Ali rencide edildiğine dair ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 64-H.K. 181 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Trabzon Kadısı'na gönderilmiştir. Ali Efendi ve Hatuniye Vakfi fakirlerinin eşkıyalıktan şikayetleridir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Zilhicce 1177 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 64-H.K. 182 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon ve Çıldır valilerine ve Of Kadısına gönderilmiştir. Piri Çavuşzâde Mustafa, Mehmed, Hasan ve Of sakinleri eşkıyalıktan şikayet etmişlerdir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Safer 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 65-H.K. 183 (Miras-Tapu Davası)

Karar, Rize Kadısına gönderilmiştir. Rize Kazasında yaşayan Mustafa adlı bir kişinin miras davası üzerine şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 65-H.K. 184 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi Vezir Nu'man Paşa'ya gönderilmiştir. Halkın eşkıyalıktan yana şikayetlerini anlattıkları davadır. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 65-H.K. 185 (Yaylak Davası)

Karar, Batum ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Vice Nâhiyesi'ne tâbi' Kamaşane köyü ahalisinin yaylak sorunları ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Muharrem 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 66-H.K. 186 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine ve Kadısına gönderilmiştir. Atina Kazası sakinlerinin eşkıyalık faaliyetlerinden doğan rahatsızlıkları dile getirdikleri şikayetleridir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Muharrem 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 66-H.K. 187 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. 'Ali veled-i Şakird Mehmed'in vergi sorunlarını dile getirdiği şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Muharrem 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 67-H.K. 188 (Arazi Anlaşmazlıkları)

Karar, Rize Kadısına gönderilmiştir. Uzun oğlu Mehmed, Mustafa, Ahmed, Osman ve Mahmud adlı kişilerin arazi anlaşmazlıklarını dile getirdikleri şikayetleridir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Muharrem 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 67-H.K. 189 (Ticaret-Dolandırıcılık)

Karar, Trabzon ve İbra'il, İsmâ'il Gecidi ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Uzun oğlu İbrahim Beşe adlı kişinin ticaret yaparken dolandırıldığını iddia ettiği şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Muharrem 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 67-H.K. 190 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Eyâleti'ndeki kadılara ve Gümüşhane Emîni'ne gönderilmiştir. Seyyid Mehmed Hıfzı adlı mutasarrıfın Dizdârzâde 'Ali tarafından eşkıyalığa uğradığından şikayet etmektedir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Safer 1178'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 68-H.K. 191 (Ticaret)

Karar, Trabzon, Rize, İbra'il ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Uzun oğlu İbrahim mısır ticareti yapmak isteyip izin alamadığından şikayet etmektedir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Safer 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 68-H.K. 192 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Trabzon ve Gümüşhane Kadıları ile Gümüşhane Eminine gönderilmiştir. Emine Gülsüm adlı kadının kocasının Ali Ağa adlı kişiden alacak hakkı olduğuna binaen ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Safer 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 68-H.K. 193 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Trabzon Kadısı'na gönderilmiştir. Elhac 'Ömer, Ali Re'is, 'Abdullah, Hacı Mustafa ve Elhac Mehmed zımmî Evas ile ticaret yaparken eşkıyalığa uğramışlardır. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Safer 1178'de ulaştırılmıştır.

s. 69-H.K. 194 (Yaylak Davası)

Karar, Hemşin ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Osman adlı bir kişi tapu ile kendisine ait olduğunu belirttiği yaylak üzerinden ettiği şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Safer 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 69-H.K. 195 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gümüşhane Kadısına gönderilmiştir. Ümmi Gülsüm adlı bir kadın ile kardeşleri Seyyid Vesib, Seyyid 'Alî ve Şerife Hediye'nin alacak hakları olduğunu şikayet

etmişlerdir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Safer 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 69-H.K. 196 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Trabzon Kadısına gönderilmiştir. Erzurum sakinlerinden İsmâ'il Efendi'nin Hattât İsmâ'il Efendi'den alacağını şikayet etmiştir. Konu ile ilgili karar, evâhir-i Safer 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 69-H.K. 197 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi Es-seyid Nu'man Paşa'ya ve sadr-ı'azam ağalarından Pir İsmâ'il'e gönderilmiştir. Kira Köpri ve Rudkire adlı köylerin eşkıyalık ile ilgili sorunlarının şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1178'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 70-H.K. 198 (Refakat)

Karar, Üsküdar'dan Gümüşhane'ye kadar olan kadı ve naiplere aynı zamanda yeniçeri serdarlarına gönderilmiştir. Gümüşhane emini Mehmed'in yol güzergahı için yollanmıştır. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1178'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 70-H.K. 199 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon valisine ve Trabzon kadısına gönderilmiştir. Şatırzâde Derviş 'Ali adlı kişinin eşkıyalık hareketlerinden şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1178'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 71-H.K. 200 (Tamirat)

Karar, Batum Kadısı'na gönderilmiştir. Ulemadan Mevlanâ Elhac Mehmed bölgedeki Hassa nam câmi'nin tamiri için gerekenleri şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-ahir 1178'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 71-H.K. 201 (Arazi Anlaşmazlığı)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Sürmene Kadısı'na gönderilmiştir. Mustafa ve Refiye adlı kişilerin 'Alemdar Mustafa adlı kişiyi arazi anlaşmazlığından şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-ahir 1178'de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 71-H.K. 202 (Ticaret)

Karar, Süleyman Paşa ve Canik muhassılı Mir ‘Ali’ye gönderilmiştir. Elhac ‘Osman ve Elhac İsmâ’il adlı tüccarlar fırtına dolayısıyla zamanında gelemediklerini şikayet etmişlerdir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Rebi’ü’l-ahir 1178’de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 72-H.K. 203 (Ticaret)

Karar, Trabzon valisine gönderilmiştir. Tüccar Elhac İbrahim, Rizeli Kuloğlu ‘Abdullâh adlı reisin fırtına dolayısıyla zamanında gelemediklerini şikayet etmişlerdir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Rebi’ü’l-ahir 1178’de ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 72-H.K. 204 (Tehdit)

Karar, Batum Kadısına gönderilmiştir. Mevlânâ Mesud ‘Osmân’ın ölüm tehditi üzerine şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Cemaziye’l-evvel 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 72-H.K. 205 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi vezire ve Trabzon Kadısı’na gönderilmiştir. Mehmed adlı kişinin Mustafa’nın oğlu Ahmed Mehmed ve yeğeni Ahmed’den alacağını şikayetidir. Karar, evâ’il-i Cemaziye’l-evvel 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 73-H.K. 206 (Berat tevcihi))

Karar, Trabzon valisi vezir ‘Abdullah Paşa’ya gönderilmiştir. Numan ve Ali adlı paşanın hizmetkarlarına verilen beratlar ile ilgilidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Cemaziye’l-ahir 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 73-H.K. 207 (Vergi Davası)

Karar, Yomra Nâhiyesi Nâ’ibi’ne, Gümüşhane Eminine ve civar bölge kadılarına yollanmıştır. Mehmed Emin veled-i Mustafa Çavuş’un vergi sorunları ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Cemaziye’l-ahir 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 73-H.K. 208 (Vergi Davası)

Karar, Torul Nâ’ibi’ne ve Gümüşhane Emine’ne gönderilmiştir. Ahmed, ‘Ömer ve Adan Mehmed adlı sipahilerin vergi sorunları ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâ’il-i Receb 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 74-H.K. 209 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Trabzon Kadısı'na gönderilmiştir. Trabzon Valisi Mehmed Emin'in eşkıyalık üzerine şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Receb 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 74-H.K. 210 (Hediye)

Karar, Trabzon Eyâleti'ndeki tüm kadılara ve naiplere gönderilmiştir. Abdi Paşa için yollanması gereken hediyelerin taksidi için yazılmış hükümdür. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Şa'ban 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 74-H.K. 211 (Miras Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve kadısına gönderilmiştir. Ekinci Ahmed adlı bir kişinin miras davası üzerinden şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Şa'ban 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 75-H.K. 212 (Vergi Davası)

Karar, Of Kadısına gönderilmiştir. Eyakane adlı köyün ahalilerinden Yusuf adlı bir kişinin vergiler hakkındaki şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Şevval 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 75-H.K. 213 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Trabzon Kadısına gönderilmiştir. Trabzon sakinlerinden Şerife 'Aişe adlı kadının alacak-verecek davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Şevval 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 75-H.K. 214 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisine ve Trabzon Kadısına gönderilmiştir. Batum sakinlerinden İbrahim adlı bir kişinin eşkıyalıktan şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Şevval 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 76-H.K. 215 (Vergi)

Karar, Maçuka kadısına ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Tımar sahibi Hüseyin adlı mutasarrıfın vergiler ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Şevval 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 76-H.K. 216 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Rize kadısına gönderilmiştir. İstanbul Gümrük Emni Mehmed'in cariyeler ile alakalı alacak-verecek şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilka'de 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 76-H.K. 217 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane Kadısı'na ve Gümüşhane Eminine gönderilmiştir. Zu'emadan İbrahim veled-i Süleyman adlı kişinin vergiler ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Zilhicce 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 77-H.K. 218 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Giresun, Karadeniz ve Tuna sahillerindeki kadılara gönderilmiştir. Seyyid Osman adlı bir kişinin alacak-verecek şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Zilhicce 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 77-H.K. 219 (Ticaret)

Karar, Gönye Sancağı mutasarrıfına ve Arhavi ma' Viçe Kadısı'na gönderilmiştir. Elhac Mustafa adlı bir kişi ticari bir sorunu şikayet etmektedir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 77-H.K. 220 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gönye Sancağı mutasarrıfına ve Gönye Kadısı'na gönderilmiştir. Gönye sakinlerinden Hadice adlı bir kadının alacak-verecek ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 78-H.K. 221 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane ve Maçuka kadılarına gönderilmiştir. 'Ali veled-i şakird Mehmed mutasarrıf olduğu köylerin vergi sorunlarını şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1178 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 78-H.K. 222 (Eşkıyalık)

Karar, Maçuka kadısına ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Mevlana Hüseyin ve Mehmed Ağa adlı kişilerin eşkıyalığa binaen şikayetleridir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Muharrem 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 78-H.K. 223 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine, Giresun, Keşab, Kürtün kazalarının kadı ve naiplerine gönderilmiştir. Hüseyin Setayi adlı mutasarrıfın vergi sorunları ile alakalı şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Muharrem 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 79-H.K. 224 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Valisi'ne, Trabzon ve civar bölge kadılarına gönderilmiştir. Deraklı Mehmed adlı bir kişinin yazdığı arzuhal ile eşkıyalıktan şikayetini anlatmaktadır. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Muharrem 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 80-H.K. 225 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gümüşhane kadısına ve Gümüşhane Eminine gönderilmiştir. İsmail adlı bir kişinin Hacı Abdullah adlı bir kişiden alacak hakkının olduğunu şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Muharrem 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 80-H.K. 226 (Tahsilat)

Karar, Trabzon Valisine, Trabzon'da bulunan tüm kadı ve naiplere gönderilmiştir. Numan Paşa'nın gönderecek olduğu meblağın tahsili için yazılmıştır. İlgili makamlara ulaşma tarihi evâhir-i Muharrem 1179'dur.

s. 80-H.K. 227 (Vergi Davası)

Karar, Torul nam-ı diğer Gümüşhane Nâ'ibine ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. İsmail veled-i Mehmed'in vergiler ile alakalı yaşadığı sorunlar ile alakalı hükümdür. Konu ile ilgili karar, evâ'il-i Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 80-H.K. 228 (Göreve Müdahale)

Karar, Sohum Kadısı'na gönderilmiştir. Dellalbaşı olan bir kişinin hasımları tarafından rencide ve müdahaleye uğradığına binaen edilen şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 81-H.K. 229 (Vergi Davası)

Karar, Torul ma' Gümüşhane nâibine ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Mehmed adlı sipahinin vergiler ile alakalı sorunlarını dile getirdiği şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 81-H.K. 230 (Vergi Davası)

Karar, Torul ma' Gümüşhane nâibine ve Gümüşhane eminine gönderilmiştir. Mehmed adlı sipahinin vergiler ile alakalı sorunlarını dile getirdiği ikinci şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Sâfer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 82-H.K. 231 (Su-Toprak Anlaşmazlığı)

Karar, Rize kadısına gönderilmiştir. Lemariz adlı bir köyden Mustafa adlı kişinin su ile alakalı şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 82-H.K. 232 (Miras Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Trabzon Kadısı'na gönderilmiştir. Ahmed Kilar adlı bir kişi babası Sarı Abdurrahman Paşa'nın ölümü ile yaşanan miras problemlerini şikayetidir. Konu ile ilgili karar, evâsıt-ı Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 82-H.K. 233 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine, Rize ve Of Kadılarına gönderilmiştir. Ahmed veled-i Mehmed adlı mutasarrıfın ahali ile yaşadığı vergi problemlerini anlattığı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 82-H.K. 234 (Vakıf Sorunları)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Kadısı'na gönderilmiştir. Mehmed bin Salih'in vakıflar ile alakalı sorunları anlattığı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 83-H.K. 235 (Eşkîyalık)

Karar, Trabzon Vâlisi'ne ve Sürmene Kadısı'na gönderilmiştir. Şeyh Ahmed, Hasan ve Hüseyin adlı kişiler eşkıyalıktan şikayetlerini bildirmişlerdir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 83-H.K. 236 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne gönderilmiştir. Evmi Ahmed adlı bir kişi Debbağhane Mahallesi'nde vuku bulan vergi sorunlarını şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Safer 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 83-H.K. 237 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Maçuka kadısına gönderilmiştir. Elhac Sübhan adlı bir kişinin vergiler ile alakalı sorunlarını anlattığı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 83-H.K. 238 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane Kadısı'na ve Gümüşhane Emini'ne gönderilmiştir. Kara Kulak adlı bir mutasarrıfın vergi sorunları yaşayan subaşı ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 84-H.K. 239 (Cinayet)

Karar, Atina kadısına gönderilmiştir. Osman ve 'Aişe adlı kişilerin murislerinden birinin katledildiğine binaen yaptığı cinayet şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 84-H.K. 240 (Cinayet)

Karar, Gönye Sancağı mutasarrıfına ve Atina kadısına gönderilmiştir. Osman ve 'Aişe adlı kişilerin murislerinden birinin katledildiğine binaen yaptığı cinayet şikayetinin devamıdır. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 84-H.K. 241 (Vergi Davası)

Karar, Giresun kadısına gönderilmiştir. Hüseyin Satâyi adlı bir mutasarrıfın ze'ametinin kendine tevcihinden sonra yaşadığı vergi sorunlarının şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 85-H.K. 242 (Vergi Davası)

Karar, Giresun kadısına gönderilmiştir. Seyyid Ahmed ve Seyyid Mahmud ile Emine adlı kadının vergiler hakkındaki şikayetleridir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 85-H.K. 243 (Cariye-Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi vezire ve Trabzon Kadısı'na gönderilmiştir. 'Abdullah adlı bir kişinin cariye alım-satımı ile alakalı sorunlarını dile getirdiği şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 86-H.K. 244 (Arazi-Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Trabzon Kadısına gönderilmiştir. İmam ve hatip olan Mahmud Efendi adlı kişinin arazi ve arazi kirası ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 86-H.K. 245 (Eşkıyalık)

Karar, Trabzon Valisine ve Sohum mutasarrıfına aynı zamanda bu bölgelerin kadılarına gönderilmiştir. Mehmed adlı bir kişinin eşkıyalıktan yana şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 86-H.K. 246 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne gönderilmiştir. İmam ve hatip olan Es-seyyid Mustafa adlı bir kişinin konu ile alakalı vergilerdeki problemini anlattığı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 86-H.K. 247 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Kadısı'na gönderilmiştir. Elhac Ahmed adlı bir yeniçeri kendine ait para ve malların zabt edildiğini şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 87-H.K. 248 (Alacak-Verecek, Gasp Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Kadısı'na gönderilmiştir. Mustafa adlı bir yeniçerinin Mahmud'dan alacak hakkı olduğuna dair şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 87-H.K. 249 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Giresun kadısına gönderilmiştir. Elhac Mehmed adlı müderrisin Elhac Ali adlı kişiden alacak hakkı olduğuna dair ettiği şikayettir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 87-H.K. 250 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Torul kadısına gönderilmiştir. Zu'emadan Seyyid Hasan veled-i Katib Mehmed adlı mutasarrıfın vergiler ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhır-i Cemâziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 88-H.K. 251 (Miras Davası)

Karar, Açe muhafazasındaki on dördüncü cema'âtden Osman Çavuş'a gönderilmiştir. Topçu zabiti Hüseyin Cevad Yaci'nin ölmesi sonucu ortaya çıkan miras davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Cemaziye'l-ahir 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 90-H.K. 252 (Vergi Davası)

Karar, Kürtün Kadısı'na ve Badem Nâhiyesi Nâ'ibine gönderilmiştir. Feyzullah veled-i müteferrika Mehmed'in vergiler ve diğer mutasarrıflar ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Receb 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 90-H.K. 253 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne, Maçuka ve Kürtün kadılarına gönderilmiştir. Ali adlı bir mutasarrıfın Seke Seyyid Ahmed Bekr adındaki kişiden vergisini alamadığını şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Receb 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 90-H.K. 254 (Tapu Davası)

Karar, Gümüşhane Nâ'ibi'ne gönderilmiştir. Avasıtoğlu Salih adındaki bir kişinin Efendioğlu Yakub'u tarla konusunda şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Receb 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 91-H.K. 255 (Tamirat)

Karar, Batum ile beraber Gönnye Kazası naibine gönderilmiştir. Hükme göre bir caminin tamir olabilmesi için harcanan paranın İstanbul'dan istenmesi için yazılmıştır. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Receb 1179 tarihinde ilgili makamlara gönderilmiştir.

s. 91-H.K. 256 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane Kazası Nâ'ibine gönderilmiştir. Seyyid Mustafa adlı bir kadının vergiler ile alakalı sorunlarını dile getirdiği şikayetin kararıdır. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Receb 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 92-H.K. 257 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Sürmene kadısına gönderilmiştir. 'Ali veled-i Şükrü Mehmed adlı bir mutasarrıfın vergiler ile alakalı sorunlarının şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Şa'ban 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 92-H.K. 258 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Of Kadısı'na gönderilmiştir. Zu'emadan Nuh Ömer adlı mutasarrıfın vergiler konusundaki problemlerini şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Şa'ban 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 92-H.K. 259 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Gümüşhane Nâ'ibine gönderilmiştir. Beyu adlı köyün reayaları sipahileri Hasan ve Hüseyin'i ve onların subaşısını şikayet etmişlerdir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Şa'ban 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 93-H.K. 260 (Vergi Davası)

Karar, Trabzon Valisine ve Rize Kadısına gönderilmiştir. İsmail adlı mutasarrıfın vergiler ile alakalı sorunlarını dile getirdiği şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Zilkâ'de 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 93-H.K. 261 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Çıldır Valisi Vezir Hasan Paşa'ya gönderilmiştir. Seyyid Hasan veled-i Kâtib Mehmed Halife'nin alaybeyisinin görevi kötüye kullanmasıyla ilgili şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Zilhicce 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 93-H.K. 262 (Nikah Davası)

Karar, Gümüşhane Kadısı'na gönderilmiştir. Gülhane adlı bakirenin açtığı suç davasıdır. Küçük yaşta evlendirildiğinden şikayet etmiştir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilkâ'de 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 94-H.K. 263 (Vergi Davası)

Karar, Torul Kadısı Nâ'ibi'ne gönderilmiştir. Süleyman veled-i Mustâfa adlı sipahinin vergi sorunları ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 94-H.K. 264 (Miras Davası)

Karar, Giresun Kadısına gönderilmiştir. Seyyid Mustafa adlı bir kişinin babası vefat ettikten sonra yaşadığı miras sorunları ile alakalı şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 94-H.K. 265 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane Emini ve Torul Kadısı'na gönderilmiştir. Elhac Osman adlı mutasarrıfın kardeşi Ömer'in ölümünden sonra vergide yaşadığı sorunları şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâhir-i Zilhicce 1179 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 95-H.K. 266 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon valisine ve Trabzon kadısına gönderilmiştir. Topak 'Acem oğlu adlı bir kişinin alacak hakkının olduğuna dair şikayetidir. Konu ile alakalı karar, evâ'il-i Muharrem 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 95-H.K. 267 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Gümüşhane nâm-ı diğer Torul kadısına gönderilmiştir. Mehmed adlı bir kişinin Cebe defterinden ihraç edilen birini şikayetidir. Konu ile ilgili karar evâhir-i Muharrem 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 95-H.K. 268 (Gereksiz Müdahale)

Karar, Trabzon Valisine ve Kadısına gönderilmiştir. Elhac Mustafa adlı bir kişinin haklarına ve mallarına gereksiz müdahalede bulunulduğuna dair şikayetidir. Konu ile ilgili karar evâhir-i Muharrem 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 95-H.K. 269 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Trabzon Valisi'ne ve Yavebolı nam-ı diğer Kozayı Kadısı'na gönderilmiştir. Süleyman, Hüseyin, Osman ve Ömer adlı kişilerin alacak hakları ile alakalı şikayetleridir. Konu ile ilgili karar evâhir-i Muharrem 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 96-H.K. 270 (Cariye-Alacak-Verecek Davası)

Karar, Gönnye Sancağı mutasarrıfına ve Gönnye kadısına gönderilmiştir. Rize'de Ahmed adlı bir kişi cariye hususunda alacak hakkı olduğuna binaen ettiği şikayettir. Konu ile ilgili karar evâsıt-ı Safer 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 96-H.K. 271 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane Emini'ne ve Gümüşhane Kadısı'na gönderilmiştir. İbrahim adlı sipahinin vergiler ile alakalı yaşadığı sorunları şikayetidir. Konu ile ilgili karar evâ'il-ı Rebi'ü'l-ahir 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 96-H.K. 272 (Arazi Anlaşmazlığı)

Karar, Of Kazası Nâ'ibi'ne gönderilmiştir. Mukataa sahibi birkaç kişinin başka bir köyden olan kişiler ile aralarında geçen azad şikayetleridir. Konu ile ilgili karar evâ'il-ı Ramazan 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 97-H.K. 273 (Vergi Davası)

Karar, Gümüşhane Emîni ve Gümüşhane Kadısı'na gönderilmiştir. Mürteza adlı bir sipahinin vergi sorunlarını dile getirdiği şikayetidir. Konu ile ilgili karar evâ'il-i Rebi'ü'l-ahir 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 97-H.K. 274 (Gereksiz Müdahale)

Karar, Rize, Maçuka ve Yavoli kadılarına gönderilmiştir. İbrahim adlı bir cerrah işine müdahalede bulunulduğundan şikayet etmiştir. Konu ile ilgili karar evâ'il-i Rebi'ü'l-ahir 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 97-H.K. 275 (Alacak-Verecek Davası)

Karar, Batum Kadısı'na gönderilmiştir. Zirzevil adlı köyün ahalilerinden Hüseyin adlı bir kişinin alacak hakkı olduğunu iddia ettiği şikayetidir. Konu ile ilgili karar evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 98-H.K. 276 (Köle-Alacak-Verecek Davası)

Karar, Rize Kadısı'na ve Trabzon Mütesellimi'ne gönderilmiştir. Esirci Ahmed adlı bir kişinin esirleri üzerinden alacak hakkı olduğuna binaen şikayetidir. Konu ile ilgili karar evâ'il-i Cemaziye'l-evvel 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 98-H.K. 277 (Vergi Davası)

Karar, Giresun Kadısı'na ve Keşab Kazası Nâ'ibine gönderilmiştir. Giresun ve Keşab ahalileri sefer olmadığı zamanlarda verdikleri vergilerden şikayet etmişlerdir. Konu ile ilgili karar evâhir-i Cemaziye'l-ahir 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 99-H.K. 278 (Miras Davası)

Karar, Gümüşhane Emîni ve Gümüşhane Kadısı'na gönderilmiştir. Seyyid Süleyman'ın kardeşinin kızına kalan miras hakkındaki şikayetidir. Konu hakkındaki karar, evâ'il-i Receb 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 99-H.K. 279 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Trabzon, Of Kadılarına ve Trabzon Mütesellimi'ne gönderilmiştir. Ahmed adlı bir sipahinin derebeylerinden Mürtezoğlu adlı bir kişinin kendine karşı geldiğini şikayet etmiştir. Konu hakkındaki karar, evâ'il-i Receb 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 100-H.K. 280 (İftira)

Karar, Ünye Kadısı'na ve Canik Sancağı Mütesellimi'ne gönderilmiştir. Ünye'den Ahmed Re'is adlı bir kişi ile Hüseyin adlı bir kişi arasında geçen iftira davasıdır. Konu ile alakalı karar, evâsıt-ı Receb 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 100-H.K. 281 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Gümüşhane Emmini Elhac Mehmed Tahir'e gönderilmiştir. Gümüşhane menzilcisi Ömer ve Ali adlı kişilerin görevi kötüye kullanan emini şikayetleridir. Konu ile alakalı hüküm, evâ'il-i Şevval 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

s. 100-H.K. 282 (Görevi Kötüye Kullanma)

Karar, Hemşin kadısına gönderilmiştir. Mahmud adlı bir yeniçeri Hala adlı köyün zabitlerinin kanuna aykırı hareketlerinden şikayet etmektedir. Konu ile alakalı hüküm, evâhir-i Şevval 1180 tarihinde ilgili makamlara ulaştırılmıştır.

3.2. HÜKÜMLERİN FİHRİSTİ

Tablo 5 Hükümler

Hüküm Numaraları	Hüküm Başlıkları	Hüküm Tarihi (Hicrî)	Hüküm Tarihi (Miladî)
s.1-H.K.1	Tımar Davası	26 Zilkâde 1181	14 Nisan 1768
s.1-H.K.2	Miras Davası	Evâhir-i Rebi'ül-ahir 1192	Nisan/Mayıs 1778
s.2-H.K.3	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Sâfer 1177	Ağustos/Eylül 1763

s.2–H.K.4	Miras Davası	26 Zilkâde 1173	10 Temmuz 1760
s.2–H.K.5	Miras Davası	Evâsıt-ı Cemâziyel- Evvel 1173	Aralık/Ocak 1759/1760
s.3–H.K.6	Tımar Davası	Evâsıt-ı Cemâziyel- Evvel 1173	Aralık/Ocak 1759/1760
s.3–H.K.7	Vergi Davası	Evâhir-i Cema’ziye’l- Evvel 1173	Aralık/Ocak 1759/1760
s.4–H.K.8	Vergi Davası	Evâhir-i Cemâziyel- Evvel 1173	Aralık/Ocak 1759/1760
s.4–H.K.9	Vakıf Davası	Evâ’il-i Muharrem 1173	Ağustos/Eylül 1759
s.5–H.K.10	Vergi Davası	Evâsıt-ı Cemâziyel- Ahir 1173	Ocak/Şubat 1760
s.5–H.K.11	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Cemâziyel- Ahir 1173	Ocak/Şubat 1760
s.5–H.K.12	Nikah Davası	Evâhir-i Muharrem 1173	Ağustos/Eylül 1759
s.6–H.K.13	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Muharrem 1173	Ağustos/Eylül 1759
s.6–H.K.14	Vergi Davası	Evâsıt-ı Sâfer 1173	Eylül/Ekim 1759
s.6–H.K.15	Arazi Anlaşmazlığı	Evâ’il-i Şa’ban 1173	Mart/Nisan 1760
s.7–H.K.16	Alacak-Verecek Davası	Evâ’il-i Şevval 1173	Mayıs/Haziran 1760

s.7-H.K.17	Sulh Davası	Serh-i Şevval 1173	Mayıs/Haziran 1760
s.7-H.K.18	Eşkıyalık	Evâ'il-i Şevval 1173	Mayıs/Haziran 1760
s.8-H.K.19	Miras Davası	Evâsıt-ı Şevvâl 1173	Mayıs/Haziran 1760
s.8-H.K.20	Mal/Vergi Kaçırma Davası	Evâsıt-ı Şevvâl 1173	Mayıs/Haziran 1760
s.9-H.K.21	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Şevvâl 1173	Mayıs/Haziran 1760
s.9-H.K.22	Emlak Davası	Evahir-i Şevvâl 1173	Mayıs/Haziran 1760
s.9-H.K.23	Alacak-Verecek Davası	Evahir-i Şevvâl 1173	Mayıs/Haziran 1760
s.9-H.K.24	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Zilkâde 1173	Haziran/Temmuz 1760
s.10-H.K.25	Arazi Anlaşmazlığı	Evâ'il-i Zilkâde 1173	Haziran/Temmuz 1760
s.10-H.K.26	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Zilkâde 1173	Haziran/Temmuz 1760
s.10-H.K.27	Eşkıyalık	Evâhir-i Zilkâde 1173	Haziran/Temmuz 1760
s.11-H.K.28	Mülk Davası	Evâhir-i Zilkâde 1173	Haziran/Temmuz 1760

s.11-H.K.29	Miras Davası	Evâhir-i Zilkâde 1173	Haziran/ Temmuz 1760
s.11-H.K.30	Vergi Davası	Evâhir-i Zilkâde 1173	Haziran/ Temmuz 1760
s.12-H.K.31	Eşkîyalık	Evâ'il-i Zilhicce 1173	Temmuz/ Ağustos 1760
s.12-H.K.32	Miras Davası	Evâsıt-ı Zilhicce 1173	Temmuz/ Ağustos 1760
s.13-H.K.33	Vergi Davası	Evâhir-i Zilhicce 1173	Temmuz/ Ağustos 1760
s.13-H.K.34	Arazi Anlaşmazlığı	Evâhir-i Zilhicce 1173	Temmuz/ Ağustos 1760
s.13-H.K.35	Alacak-Verecek Davası	(----)	(----)
s.14-H.K.36	Görevi Kötüye Kullanma- Sahtekarlık	Eva'il-i Safer 1174	Eylül/ Ekim 1760
s.14-H.K.37	Görevi Kötüye Kullanma- İftira	Evâhir-i Sâfer 1174	Eylül/ Ekim 1760
s.15-H.K.38	Toplu Şikayet	Evâil-i Rebi'ül-ahir 1174	Kasım/ Aralık 1760
s.15-H.K.39	Alacak-Verecek Davası	Evâil-i Rebi'ül-ahir 1174	Kasım/ Aralık 1760
s.15-H.K.40	Şikayet-İftira	Eva'il-i Cemâziyel- Ahir 1174	Ocak/ Şubat 1761

s.16-H.K.41	Eşkıyalık-Vakıf	Evâhir-i Cemâziyel-Ahir 1174	Ocak/Şubat 1761
s.16-H.K.42	Vergi Davası	Evâsıt-ı Receb 1174	Şubat/Mart 1761
s.16-H.K.43	Yaylak Davası	Evâhir-i Şaban 1174	Mart/Nisan 1761
s.17-H.K.44	Yaylak Davası	Evâhir-i Şaban 1174	Mart/Nisan 1761
s.17-H.K.45	Miras Yolu ile Tevcih	Evâhir-i Şevval 1174	Mayıs/Haziran 1761
s.17-H.K.46	Miras Davası	Evâhir-i Şevval 1174	Mayıs/Haziran 1761
s.18-H.K.47	Miras Davası	Evâ'il-i Zilkâde 1174	Haziran/Temmuz 1761
s.18-H.K.48	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Zilkâde 1174	Haziran/Temmuz 1761
s.18-H.K.49	Sahtekarlık	Evâ'il-i Zilkâde 1174	Haziran/Temmuz 1761
s.18-H.K.50	Nikah Davası	Evâsıt-ı Zilka'de 1174	Haziran/Temmuz 1761
s.19-H.K.51	Miras Davası	Evâ'il-i Zilka'de 1174	Haziran/Temmuz 1761
s.19-H.K.52	Miras Davası	Evâsıt-ı Zilka'de 1174	Haziran/Temmuz 1761
s.19-H.K.53	Vergi Davası	Evâ'il-i Zilka'de 1174	Haziran/Temmuz 1761

s.20-H.K.54	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Zilka'de 1174	Haziran/ Temmuz 1761
s.20-H.K.55	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Zilka'de 1174	Haziran/ Temmuz 1761
s.20-H.K.56	Mülk Davası	Evâhir-i Zilhicce 1174	Temmuz/ Ağustos 1761
s.20-H.K.57	Vergi Davası	Evâ'il-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s.21-H.K.58	Görevi Kötüye Kullanma	Evâ'il-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s.21-H.K.59	Eşkîyalık	Evâ'il-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s.21-H.K.60	Vergi Davası	Evâ'il-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s.22-H.K.61	Eşkîyalık	Evâ'il-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s.22-H.K.62	Vergi Davası	Evâsıt-1 Muhârrem 1175	Ağustos 1761
s.22-H.K.63	Miras Davası	Evâsıt-1 Muhârrem 1175	Ağustos 1761
s.22-H.K.64	Eşkîyalık-Cinayet	Evâsıt-1 Muhârrem 1175	Ağustos 1761
s. 23-H.K.65	Vergi Davası	Evâhir-i Muharrem 1175	Ağustos 1761

s.23-H.K.66	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s.23-H.K.67	Zahire Getirilememesi	Evâhir-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s.24-H.K.68	Vergi Davası	Evâhir-i Muharrem 1175	Ağustos 1761
s. 25-H.K.69	Eşkıyalık	Evâhir-i Safer 1175	Eylül 1761
s.25-H.K.70	Miras Davası	Evâhir-i Safer 1175	Eylül 1761
s.25-H.K.71	Miras Davası	Evâ'il-i Rebi'ül-evvel 1175	Eylül/Ekim 1761
s. 26-H.K.72	Miras Davası (Zimmî)	Evâhir-i Rebi'ül- evvel 1175	Eylül/Ekim 1761
s. 26-H.K.73	Vergi Davası	Evâhir-i Rebî'ül-âhir 1175	Ekim/Kasım 1761
s.26-H.K.74	Miras Davası	Evâ'il-i Rebi'ül-ahir 1175	Ekim/Kasım 1761
s. 26-H.K.75	Esir-Cariye	Evâhir-i Receb 1175	Ocak/Şubat 1761
s. 27-H.K.76	Vergi Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül-ahir 1175	Ekim/Kasım 1761
s. 27-H.K.77	Kayık Tamiri	Evâhir-i Rebî'ül-ahir 1175	Ekim/Kasım 1761
s.27-H.K.78	Vergi Davası	Evâhir-i Rebî'ül-ahir 1175	Ekim/Kasım 1761

s.28-H.K.79	Eşkıyalık	Evâsıt Cem'aziyel-ahir 1175	Aralık/Ocak 1761
s.28-H.K.80	Eşkıyalık	Evâsıt Cem'aziyel-ahir 1175	Aralık/Ocak 1761
s.28-H.K.81	Eşkıyalık-Vakıf	Evâsıt-ı Cema'ziyel-ahir 1175	Aralık/Ocak 1761
s.29-H.K.82	Eşkıyalık-Görevi Kötüye Kullanma	Evâhir-i Cema'ziyel-ahir 1175	Aralık/Ocak 1761
s. 29-H.K.83	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Cema'ziyel-ahir 1175	Aralık/Ocak 1761
s.30-H.K.84	Miras Davası	Evâhir-i Receb 1175	Ocak/Şubat 1762
s.30-H.K.85	Vergi Davası	Evâ'il-i Şa'ban 1175	Şubat/Mart 1762
s.30-H.K.86	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Şa'ban 1175	Şubat/Mart 1762
s.31-H.K.87	Eşkıyalık	Evâhir-i Şa'ban 1175	Şubat/Mart 1762
s.31-H.K.88	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Ramazan 1175	Mart/Nisan 1762
s.31-H.K.89	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Şevval 1175	Nisan/Mayıs 1762
s.31-H.K.90	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Şevval 1175	Nisan/Mayıs 1762
s.32-H.K.91	Tımar Taksimi	Evâsıt-ı Şevval 1175	Nisan/Mayıs 1762
s.32-H.K.92	Vergi-Mülk Davası	Evâsıt-ı Şevval 1175	Nisan/Mayıs 1762
s.33-H.K.93	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Şevval 1175	Nisan/Mayıs 1762
s.33-H.K.94	Vergi Davası	Evâhir-i Şevval 1175	Nisan/Mayıs 1762

s.33-H.K.95	Eşkıyalık	Evâ'il-i 1175	Zilka'de	Mayıs/Haziran 1762
s.34-H.K.96	Eşkıyalık	Evâhir-i Şevval	1175	Nisan/Mayıs 1762
s.34-H.K.97	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i 1175	Zilka'de	Mayıs/Haziran 1762
s.34-H.K.98	Cinayet	Evâ'il-i 1175	Zilka'de	Mayıs/Haziran 1762
s.34-H.K.99	Vergi Davası	Evâsıt-ı 1175	Zilka'de	Mayıs/Haziran 1762
s.35-H.K.100	Görevi Kötüye Kullanma	Evâhir-i 1175	Zilkâ'de	Mayıs/Haziran 1762
s.35-H.K.101	Eşkıyalık	Evâhir-i 1175	Zilkâ'de	Mayıs/Haziran 1762
s.35-H.K.102	Yaylak Davası	Evâhir-i 1175	Zilkâ'de	Mayıs/Haziran 1762
s.35-H.K.103	Sahtekarlık	Evâsıt-ı Zilhicce	1175	Haziran/Temmuz 1762
s.36-H.K.104	Karara İtiraz	Evâhir-i 1175	Zilhicce	Haziran/Temmuz 1762
s.36-H.K.105	Sahtekarlık	Evâhir-i 1175	Zilhicce	Haziran/Temmuz 1762
s.36-H.K.106	Vergi Davası	Evâ'il-i 1176	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1762

s.39-H.K.107	Cariye-Esir	Evâ'il-i 1176	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1762
s.39-H.K.108	Tayin-Vergi Davası	Evâ'il-i 1176	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1762
s.40-H.K.109	Miras Davası	Evâ'il-i 1176	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1762
s.40-H.K.110	Vergi Davası	Evâ'il-i 1176	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1762
s.40-H.K.111	Vergi Davası	Evâsıt-ı 1176	Muhârrem	Temmuz/Ağustos 1762
s.40-H.K.112	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı 1176	Muhârrem	Temmuz/Ağustos 1762
s. 41-H.K.113	Esir-Cariye	Evâhir-i 1176	Muhârrem	Temmuz/Ağustos 1762
s.41-H.K.114	Miras Davası	Evâhir-i 1176	Muhârrem	Temmuz/Ağustos 1762
s.41-H.K.115	Eşkiyalık	Evâ'il-i Sâfer 1176		Ağustos/Eylül 1762
s.41-H.K.116	Eşkiyalık	Evâ'il-i Sâfer 1176		Ağustos/Eylül 1762
s.42-H.K.117	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Sâfer 1176		Ağustos/Eylül 1762
s.42-H.K.118	Eşkiyalık	Evâ'il-i Evvel 1176	Rebi'ül-	Eylül/Ekim 1762

s.42-H.K.119	Miras Davası	Evâ'il-i Rebi'ül-Evvel 1176	Eylül/Ekim 1762
s.43-H.K.120	Vergi Davası	Evâ'il-i Rebi'ül-Evvel 1176	Eylül/Ekim 1762
s.43-H.K.121	Eşkîyalık	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1176	Eylül/Ekim 1762
s.43-H.K.122	Miras Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1176	Eylül/Ekim 1762
s.44-H.K.123	Miras Davası	Evâhir-i Rebî-ül-âhir 1176	Ekim/Kasım 1762
s.44-H.K.124	Eşkîyalık	Evâhir-i Rebî-ül-âhir 1176	Ekim/Kasım 1762
s.44-H.K.125	Vergi Davası	Evâ'il-i Cem'aziyel-ahir 1176	Aralık/Ocak 1762-1763
s.45-H.K.126	Eşkîyalık	Evâ'il-i Cem'aziyel-ahir 1176	Aralık/Ocak 1762-1763
s.45-H.K.127	Miras Davası	Evâsıt-ı Cem'aziyel-ahir 1176	Aralık/Ocak 1762-1763
s.45-H.K.128	Vergi Davası	Eva'il-i Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763
s.45-H.K.129	Eşkîyalık	Eva'il-i Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763
s.46-H.K.130	Vergi Davası	Eva'il-i Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763
s.46-H.K.131	Vergi Davası	Evâhir-i Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763
s.46-H.K.132	Eşkîyalık	Evâsıt-ı Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763

s.47-H.K.133	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763
s.47-H.K.134	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763
s.47-H.K.135	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il Şa'ban 1176	Şubat/Mart 1763
s.47-H.K.136	Vergi Davası	Evâsıt-ı Şevval 1176	Nisan/Mayıs 1763
s.48-H.K.137	Yaylak Davası	Evâ'il-i Şevval 1176	Nisan/Mayıs 1763
s.48-H.K.138	Eşkıyalık	Evâ'il-i Zilka'de 1176	Mayıs/Haziran 1763
s.48-H.K.139	Mülk Davası	Evâhir-i Zilka'de 1176	Mayıs/Haziran 1763
s.49-H.K.140	Eşkıyalık	Evâ'il-i Zilka'de 1176	Mayıs/Haziran 1763
s.49-H.K.141	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Zilka'de 1176	Mayıs/Haziran 1763
s.49-H.K.142	Miras Davası	Evâhir-i Zilka'de 1176	Mayıs/Haziran 1763
s.50-H.K.143	Tapu Davası	Evâhir-i Zilka'de 1176	Mayıs/Haziran 1763
s.50-H.K.144	Eşkıyalık	Evâhir-i Zilka'de 1176	Mayıs/Haziran 1763
s.50-H.K.145	Eşkıyalık	Evâ'il-i Zilhicce 1176	Haziran/Temmuz 1763
s.51-H.K.146	Tımar-Vergi Davası	Evâhir-i Zilhicce 1176	Haziran/Temmuz 1763

s.51-H.K.147	Tımar-Vergi Davası	Evâhir-i 1176	Zilhicce	Haziran/Temmuz 1763
s.52-H.K.148	Vergi Davası	Evâhir-i 1176	Zilhicce	Haziran/Temmuz 1763
s.52-H.K.149	Eşkiyalık	Evâhir-i 1176	Zilhicce	Haziran/Temmuz 1763
s.52-H.K.150	Yaylak Davası	Evâhir-i 1176	Zilhicce	Haziran/Temmuz 1763
s.53-H.K.151	Vergi Davası	Evâhir-i 1176	Zilhicce	Haziran/Temmuz 1763
s.53-H.K.152	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i 1177	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1763
s.53-H.K.153	Eşkiyalık	Evâ'il-i 1177	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1763
s.54-H.K.154	Esir-Cariye	Evâ'il-i 1177	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1763
s.54-H.K.155	Tevcih	Evâsıt-1 1177	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1763
s.54-H.K.156	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i 1177	Muharrem	Temmuz/Ağustos 1763
s.55-H.K.157	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-1 Sâfer 1177		Ağustos/Eylül 1763
s.55-H.K.158	Vergi Davası	Evâsıt-1 Evvel 1177	Rebi'ül-	Eylül/Ekim 1763

s.55-H.K.159	Vergi Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül- Evvel 1177	Eylül/Ekim 1763
s.56-H.K.160	Mülk Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül- Evvel 1177	Eylül/Ekim 1763
s.56-H.K.161	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül- Evvel 1177	Eylül/Ekim 1763
s.56-H.K.162	Vergi Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül- Evvel 1177	Eylül/Ekim 1763
s.57-H.K.163	Vergi Davası	Evâhir-i Rebi'ül- Evvel 1177	Eylül/Ekim 1763
s.57-H.K.164	Vergi Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül- Evvel 1177	Eylül/Ekim 1763
s.57-H.K.165	Görevi Kötüye Kullanma	Evâ'il-i Cemâziy'el- evvel 1177	Kasım/Aralık 1763
s.58-H.K.166	Vergi Davası	Evâsıt-ı Cemâziyel- ahir 1177	Aralık/Ocak 1763- 1764
s.58-H.K.167	Miras Davası	Evâ'il-i Receb 1177	Ocak/Şubat 1764
s.58-H.K.168	Vergi Davası	Evâhir-i Şa'ban 1177	Şubat/Mart 1764
s.59-H.K.169	Vergi Davası	Evâ'il-i Receb 1177	Ocak/Şubat 1764
s.59-H.K.170	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Şa'ban 1177	Şubat/Mart 1764
s.59-H.K.171	Tevcih-Tayin	Evâ'il-i Rebi'ül- Evvel 1178	Ağustos/Eylül 1764
s.59-H.K.172	Eşkiyalık	Evâ'il-i Rebi'ül- Evvel 1178	Ağustos/Eylül 1764

s.60-H.K.173	İtiraz	Evâ'il-i Safer 1177	Ağustos/Eylül 1763
s.60-H.K.174	Vergi Tahsili	Evâ'il-i Şevval 1177	Nisan/Mayıs 1764
s.61-H.K.175	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Zilka'de 1177	Mayıs 1764
s.62-H.K.176	Ticaret	Evâhir-i Zilka'de 1177	Mayıs 1764
s.62-H.K.177	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Zilka'de 1177	Mayıs 1764
s.62-H.K.178	Vergi Davası	Evâ'il-i Zilhicce 1177	Haziran 1764
s.63-H.K.179	Vergi Davası	Evâhir-i Zilhicce 1177	Haziran 1764
s.63-H.K.180	Anlaşmazlık	Evâhir-i Zilhicce 1177	Haziran 1764
s.64-H.K.181	Eşkıyalık	Evâhir-i Zilhicce 1177	Haziran 1764
s.64-H.K.182	Eşkıyalık	Evâ'il-i Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.65-H.K.183	Miras-Tapu	Evâ'il-i Muharrem 1178	Temmuz 1764
s.65-H.K.184	Eşkıyalık	Evâ'il-i Muharrem 1178	Temmuz 1764
s.65-H.K.185	Yaylak Davası	Evâsıt-ı Muharrem 1178	Temmuz 1764

s.66-H.K.186	Eşkivalık	Evâsıt-1 Muharrem 1178	Temmuz 1764
s.66-H.K.187	Vergi Davası	Evâsıt-1 Muharrem 1178	Temmuz 1764
s.67-H.K.188	Arazi Anlaşmazlığı	Evâ'il-i Muharrem 1178	Temmuz 1764
s.67-H.K.189	Ticaret-Dolandırıcılık	Evâsıt-1 Muharrem 1178	Temmuz 1764
s.67-H.K.190	Eşkivalık	Evâ'il-i Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.68-H.K.191	Ticaret	Evâsıt-1 Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.68-H.K.192	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-1 Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.68-H.K.193	Eşkivalık	Evâsıt-1 Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.69-H.K.194	Yaylak Davası	Evâhir-i Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.69-H.K.195	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.69-H.K.196	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Safer 1178	Temmuz/Ağustos 1764
s.69-H.K.197	Eşkivalık	Evâ'il-i Rebi'ül-evvel 1178	Ağustos/Eylül 1764

s.70-H.K.198	Refakat	Evâsıt-ı Rebi'ül- evvel 1178	Ağustos/Eylül 1764
s.70-H.K.199	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Rebi'ül- evvel 1178	Ağustos/Eylül 1764
s.71-H.K.200	Tamirat	Evâ'il-i Rebi'ül-ahir 1178	Eylül/Ekim 1764
s.71-H.K.201	Arazi Anlaşmazlığı	Evâ'il-i Rebi'ül-ahir 1178	Eylül/Ekim 1764
s.71-H.K.202	Ticaret	Evâsıt-ı Rebi'ül-ahir 1178	Eylül/Ekim 1764
s.72-H.K.203	Ticaret	Evâhir-i Rebi'ül-ahir 1178	Eylül/Ekim 1764
s.72-H.K.204	Tehdit	Evâsıt-ı Cem'aziyel- evvel 1178	Ekim/Kasım 1764
s.72-H.K.205	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Cem'aziyel- evvel 1178	Ekim/Kasım 1764
s.73-H.K.206	Berat Tescihi	Evâsıt-ı Cem'aziyel- ahir 1178	Kasım/Aralık 1764
s.73-H.K.207	Vergi Davası	Evâsıt-ı Cem'aziyel- ahir 1178	Kasım/Aralık 1764
s.74-H.K.208	Vergi Davası	Evâ'il-i Receb 1178	Aralık/Ocak 1764- 1765
s.74-H.K.209	Eşkıyalık	Evâhir-i Receb 1178	Aralık/Ocak 1764- 1765

s.74-H.K.210	Hediye	Evâ'il-i Şa'ban 1178	Ocak/Şubat 1765
s.74-H.K.211	Miras Davası	Evâhir-i Şa'ban 1178	Ocak/Şubat 1765
s.75-H.K.212	Vergi Davası	Evâ'il-i Şevval 1178	Mart/Nisan 1765
s.75-H.K.213	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Şevval 1178	Mart/Nisan 1765
s.75-H.K.214	Eşkîyalık	Evâhir-i Şevval 1178	Mart/Nisan 1765
s.75-H.K.215	Vergi Davası	Evâhir-i Şevval 1178	Mart/Nisan 1765
s.76-H.K.216	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Zilka'de 1178	Nisan/Mayıs 1765
s.76-H.K.217	Vergi Davası	Evâ'il-i Zilhicce 1178	Mayıs/Haziran 1765
s.77-H.K.218	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Zilhicce 1178	Mayıs/Haziran 1765
s.77-H.K.219	Ticaret	Evâhir-i Zilhicce 1178	Mayıs/Haziran 1765
s.77-H.K.220	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Zilhicce 1178	Mayıs/Haziran 1765
s.78-H.K.221	Vergi Davası	Evâhir-i Zilhicce 1178	Mayıs/Haziran 1765
s.78-H.K.222	Eşkîyalık	Evâ'il-i Muharrem 1179	Haziran/Temmuz 1765
s.78-H.K.223	Vergi Davası	Evâ'il-i Muharrem 1179	Haziran/Temmuz 1765

s.79-H.K.224	Eşkıyalık	Evâsıt-ı Muharrem 1179	Haziran/Temmuz 1765
s.80-H.K.225	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i Muharrem 1179	Haziran/Temmuz 1765
s.80-H.K.226	Tahsilat	Evâhir-i Muharrem 1179	Haziran/Temmuz 1765
s.80-H.K.227	Vergi Davası	Evâ'il-i Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.80-H.K.228	Göreve Müdahale	Evâ'il-i Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.81-H.K.229	Vergi Davası	Evâ'il-i Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.81-H.K.230	Vergi Davası	Evâ'il-i Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.82-H.K.231	Su-Toprak Anlaşmazlığı	Evâsıt-ı Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.82-H.K.232	Miras Davası	Evâsıt-ı Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.82-H.K.233	Vergi Davası	Evâhir-i Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.82-H.K.234	Vakıf Sorunları	Evâ'il-i Rebi'ül-evvel 1179	Ağustos/Eylül 1765
s.83-H.K.235	Eşkıyalık	Evâhir-i Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765

s.83-H.K.236	Vergi Davası	Evâhir-i Sâfer 1179	Temmuz/Ağustos 1765
s.83-H.K.237	Vergi Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül- evvel 1179	Ağustos/Eylül 1765
s.83-H.K.238	Vergi Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül- evvel 1179	Ağustos/Eylül 1765
s.84-H.K.239	Cinayet	Evâ'il-i Cemâziyel- evvel 1179	Ekim/Kasım 1765
s.84-H.K.240	Cinayet	Evâ'il-i Cemâziyel- evvel 1179	Ekim/Kasım 1765
s.84-H.K.241	Vergi Davası	Evâsıt-ı Cemâziye'l- evvel 1179	Ekim/Kasım 1765
s.85-H.K.242	Vergi Davası	Evâsıt-ı Cemâziye'l- evvel 1179	Ekim/Kasım 1765
s.85-H.K.243	Cariye-Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Cemâ'ziyel- ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.86-H.K.244	Arazi-Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Cemâ'ziyel- ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.86-H.K.245	Eşkîyalık	Evâ'il-i Cemâ'ziyel- ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.86-H.K.246	Vergi Davası	Evâ'il-i Cemâ'ziyel- ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.86-H.K.247	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Cema'ziyel- ahir 1179	Kasım/Aralık 1765

s.87-H.K.248	Alacak-Verecek, Gasp Davası	Evâsıt-ı Cema'ziyel-ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.87-H.K.249	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Cema'ziyel-ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.87-H.K.250	Vergi Davası	Evâhir-i Cemâziy'el-Ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.88-H.K.251	Miras Davası	Evâhir-i Cemâziy'el-Ahir 1179	Kasım/Aralık 1765
s.90-H.K.252	Vergi Davası	Evâsıt-ı Receb 1179	Aralık/Ocak 1765-1766
s.90-H.K.253	Vergi Davası	Evâsıt-ı Receb 1179	Aralık/Ocak 1765-1766
s.90-H.K.254	Tapu Davası	Evâsıt-ı Receb 1179	Aralık/Ocak 1765-1766
s.91-H.K.255	Tamirat	Evâhir-i Receb 1779	Aralık/Ocak 1765-1766
s.91-H.K.256	Vergi Davası	Evâsıt-ı Receb 1179	Aralık/Ocak 1765-1766
s.92-H.K.257	Vergi Davası	Evâsıt-ı Şa'ban 1179	Ocak/Şubat 1766
s.92-H.K.258	Vergi Davası	Evâsıt-ı Şa'ban 1179	Ocak/Şubat 1766
s.92-H.K.259	Görevi Kötüye Kullanma	Evâhir-i Şa'ban 1179	Ocak/Şubat 1766
s.93-H.K.260	Vergi Davası	Evâsıt-ı Zikâ'de 1179	Nisan/Mayıs 1766
s.93-H.K.261	Görevi Kötüye Kullanma	Evâsıt-ı Zilhicce 1179	Mayıs/Haziran 1766

s.93-H.K.262	Nikah Davası	Evâhir-i 1179	Zilka'de	Nisan/Mayıs 1766
s.94-H.K.263	Vergi Davası	Evâhir-i 1179	Zilhicce	Mayıs/Haziran 1766
s.94-H.K.264	Miras Davası	Evâhir-i 1179	Zilhicce	Mayıs/Haziran 1766
s.94-H.K.265	Vergi Davası	Evâhir-i 1179	Zilhicce	Mayıs/Haziran 1766
s.95-H.K.266	Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i 1180	Muhârrem	Haziran/Temmuz 1766
s.95-H.K.267	Görevi Kötüye Kullanma	Evâhir-i 1180	Muhârrem	Haziran/Temmuz 1766
s.95-H.K.268	Gereksiz Müdahale	Evâhir-i 1180	Muhârrem	Haziran/Temmuz 1766
s.95-H.K.269	Alacak-Verecek Davası	Evâhir-i 1180	Muhârrem	Haziran/Temmuz 1766
s.96-H.K.270	Cariye-Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Safer	1180	Temmuz/Ağustos 1766
s.96-H.K.271	Vergi Davası	Evâ'il-ı 1180	Rebi'ül-ahir	Eylül/Ekim 1766
s.96-H.K.272	Arazi Anlaşmazlığı	Evâ'il-ı 1180	Rebi'ül-ahir	Eylül/Ekim 1766
s.97-H.K.273	Vergi Davası	Evâ'il-ı 1180	Rebi'ül-ahir	Eylül/Ekim 1766

s.97-H.K.274	Gereksiz Müdahale	Evâ'il-ı Rebi'ül-ahir 1180	Eylül/Ekim 1766
s.97-H.K.275	Alacak-Verecek Davası	Evâsıt-ı Rebi'ül-ahir 1180	Eylül/Ekim 1766
s.98-H.K.276	Köle-Alacak-Verecek Davası	Evâ'il-i Cema'ziye-l evvel 1180	Ekim/Kasım 1766
s.98-H.K.277	Vergi Davası	Evâhir-i Cem'aziye'l- ahir 1180	Kasım/Aralık 1766
s.99-H.K.278	Miras Davası	Evâ'il-i Receb 1180	Aralık/Ocak 1766- 1767
s.99-H.K.279	Görevi Kötüye Kullanma	Evâ'il-i Receb 1180	Aralık/Ocak 1766- 1767
s.100-H.K.280	Yalan Beyan	Evâsıt-ı Receb 1180	Aralık/Ocak 1766- 1767
s.100-H.K.281	Görevi Kötüye Kullanma	Evâ'il-i Şevval 1180	Mart 1767
s.100-H.K.282	Görevi Kötüye Kullanma	Evâhir-i Şevval 1180	Mart 1767

4. BÖLÜM

2 NUMARALI TRABZON AHKAM DEFTERİ TRANSKRİPSİYONU (S. 1-100)

s. 1-H.K. 1

Trabzon gümrüğünde mâlikâne mutasarrıfı olan müderrisin-i kiramdan Mahmud zîde fazlûhû ile nefsi-i Giresun ve gayrıdan ze'amet mutasarrıf olan Hüseyin Senayi ile beyenlerinde Espiye İskelesi zabtına da'ir vukû' yafte olub nizâ'larına tafsil müte'annî hâvi Trabzon kâdîsının vurûd iden i'lamı mücebince çend ruz mukaddem mufassal ve meşruh emr-i şerîf ısdâr ve Defter-i Hane-i'Amireye 'ilm-ü haber ka'imesi virilüb iken Divân-ı Hümâyûn tarafına 'ilmü haber ka'imesi virilmekten nâşi ze'amet-i mezbûr mutasarrıfı Divân-ı Hümâyûn tarafından mukaddem aldığı emr-i sened ittihâz birle baş muhasebe ve Defter-i Hakânî kuyudatına müraca'at olunmağsızın Divân-ı Hümâyûn tarafından diğere emr-i şerîf ısdârına ahzolib olmamak için Divân-ı Hümâyûn tarafına 'ilm-ü haber ka'imesi virilmesi mu'mâ ileyh Mahmud zîde fazlûhû istidâ' itmekle Hazine-i 'Amire'de mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olındıkda Divân-ı Hümâyûn kâtiblerinden Hüseyin Senâyi'nin Trabzon Sancağı'nda Giresun Nâhiyesi'nde nefsi-i Giresun ve gayrıdan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akce bâ berât-ı 'aliye mutasarrıf olduğu ze'ametinden baş kalemi olub müşterekiyle kayd-u berâtına dâhil olan nefsi-i Giresun el-mezbûrenin hasılı tahtına dahi resm-i gümrük ma' gümrük-i siyah ve yine ze'amet-i mezkûresi mülhakatından nâhiye-i mezbûra tâbi' resm-i gümrük sefineha ve mülkse-i(?) kâzâ-i Keşab zefireden Giresun ve Giresundan Batlama'ya varınca mukâbili ez-karib ve ba'de'l-medid ve Defter-i İcmâlde Kürtün ve mufassalda bağılı Dire Nâhiyesi'ne tâbi' nefsi-i kala'-i Tireboli'de bulunan hasılı tahtına dahi resm-i gümrük kayd olunmağla nefsi-i kala'-a-i Tireboli'de hudûdi dahilinden vâki' Espiye İskelesi'nden resm-i gümrüğüne Trabzon gümrükatın mâlikâne mutasarrıfı müderrisin-i kirâmden Mahmud zîde fazlûhû gümrük mülhakatındandır deyu fuzûli müdâhale ve tarafından zabta ve resm-i gümrüklerini ahz-u kabz ve gadr ider deyu kâtib-i merkûm bundan akdem 'arz-ı hâl itmekden nâşi Defter-i Hakânî kayudatı ve mukaddema tarafına virilan ahkâm-ı şerîfe kaydları ihrac ve Defter-i Hakânî emini ve re'is-ül küttab dâme 'uluvvûhû Defter-i Hakânî kuyudatını muktezasını ba'de'l-'arz ve 'ilam münâza' fihi olan Espiye İskelesi nefsi-i Tireboli el-mezbûre hasılı ile mahsub ve hudûdi dahilinde olduğu vâki' ise mahalinde ma'rifet-i şer' ve hâlâ Trabzon Eyâleti mutasarrıfı ma'rifeti ve cümle 'ayân ve

vucûh-ı ahali ve etraf-ı kâzâ ve kurranın hüsn-i ihtiyâr bi vech-i mevsuk itmekle kimesneleri hazr oldukları halden hakikat hal tefahhus ve su'al ve ze'amet-i mezbûre dahilinde buldığı mütehakkik oldukdan sonra kadimi üzere zabt olunması bâbında işbu sene-i mübâreke cemâziye'l-ahirinin sadır olan emr-i şerîf kâtib-i merkûmın çukadarı yediyle mir-i muma ileyhleri lede'l-vusul mir-i muma ileyh tarafından dahi Trabzon mütesellimi olan Süleyman zîde kadrehûya ber mûceb-i emr-i 'ali buyrıldı tahrir ve ittihaz emr-i 'ali tenbih ve tek'id olmağla mütesellim-i mu'mâ ileyh bil-cümle 'ayan ve ahâli ve etrafa kâzâ ve kurranın hüsn-i ihtiyarlarına yüzden mütecâviz ba'zı müslimin meclis-i şer' ihzar ve kâtib-i merkûmın çukadarı ve Trabzon gümrük mutasarrıfı hazrû'l-meclis oldukları keyfiyet-i ahval cümleden su'al oldıkda za'im-i mu'mâ ileyhın berâtı dahiline nefsi-i Giresun el mezbure hasılı mahsub resm-i gümrük ma' gümrük-i siyah ve yine resm-i gümrük sefineha ve sandalha ve mülkise kaza-i Keşab Zefre'den Giresun'a ve Giresundan Batlamaya varınca ve nefsi-i Tireboli'nin hudûdı dahi mu'ayyen olub münâza'fih olan Espiye İskelesi hudûdı Tireboli'den iki sa'at ba'id Kürtün nahiyesinde Edmenas karyesi hudûdına ve aherin ze'amet ve timârları dahilinde olub kadimü'l-eyyamdan berü iskele-i mezbûreye diyar-ı aherdan sefine ile emtiya ve eşya götüren tüccar ta'ifesinin ve ber mûceb-i şurût berât-ı resm-i gümrükleri Trabzon gümrüğü tarafından ahz-u kabz olına gelüb kâtib-i merkûmın iskele-i mezbûrın vürüd iden bazargan ve tüccârın emtiya ve eşyalarından gümrük mütâlebesi hilâfına Trabzon gümrüğüne mal-i mirisine kesr-ü noksan tarafına mûceb olacağı emr-i bedihidir deyu bi'l-ittifak 'ala tariki's-şehade haber vermeleriyle katib-i merkûmın iskele-i merkumda mürurlarında tüccar ve bazargan ta'ifelerinin getirdükleri emtiya ve eşyalarından gümrük mütabelesi hilâf-ı inha olındığı zahir olındığı cihetden müdahale ve mütalebesi men' ve kadimi üzere Trabzon gümrüğü tarafından zabt ve ahz-u kabz olunmak üzere emr-i şerîfi sudurına Trabzon Kadısı 'Ali zîde 'ilmîhû 'arz ve istidâ' itmekle fi'l-hakika bundan mukaddem kâtib-i merkûmın 'arz-ı hâline der kenar olınan kuyudat ve defter-i hakani muktezasında maru'z-zikr nefsi-i kala'-i Tirebolı ve hasılı tahtında yazılan resm-i gümrük ve resm-i sefineha ve gayriha müşterekiyele katib-i mezbûrın ze'ameti tarafından kadimisi üzere ahz-ı kabz olması re'isü'l-küttâb sâbık 'Ömer dâme 'uluvvûhû bade'l-'ilâm münâza'fih olan Espiye İskelesi 'arz-ı Tirebolı el-mezbûre hasılıyla mahsub ve hududi olındığı halde bi'l-cümle rusûmât-ı mezbûreleri merkûm Hüseyin Senâyi tarafından zabt olunub Trabzon gümrük mutasarrıflarının 'alakaları olmamak iktizâ ider deyü defter

emin-i sabık ‘arz eylediği cihetden zikr olunan Espiye İskelesi ze’amet-i mezbûr kaydında müsarrıh hududî dahilinde olunmağı vech-i meşruh ana ve hâkikat-i hal birle bi’l-kabz Divân-ı Hümâyûn tarafından virilan emr-i şerîfden ‘ilm-ü haber kâimesi ve bu defa’ cümle ayanın ihbâr ve ittifaklarıyla virilan kadı-i mu’mâ ileyhın ‘ilamından tahrir olındığı üzere münâza’fih olan Espiye İskelesi mevki-i Kürtün Nahiyesi’nde Edminas karyesi timar karyelerinden olub hasılı tahtına resm-i gümrük tasrihi olunmadığı Defter-i Hakânî derkenârından müstefad olmağı mahalinde ma’rifet-i şer’ ve mütesellim-i mu’mâ ileyh ma’rifetiyle ve katıb-i merkurdan çukâdarı ve Trabzon gümrük mültezimleri mahzarlarında bi’l-cümle ‘ayan ve ahâli ve etraf-ı kazâ ve kurâdan hüsn-i ihtiyarları ihbâr ve şhadetleriyle kabl-i şer’den verilan ‘ilam mücebince mezkûr Espiye İskelesi hududında Tireboli’den iki buçuk sa’at ba’id ve Kürtün Nâhiyesi’nin timar ahz olan sâbıkü’z- zikr Alaminasor karyesinin hududî dahilinde vâki’ olduğına bina’en katıb-i merkûm ze’ameti tarafından kadime mugâyir vâki’ olan müdâhalesi men’ ve def’ olunmak üzere mü’ekkid-i emr-i şerîf tahrir ve Defterhane-i ‘Amire’ye ‘ilm-ü haber virilmek rây-i ‘alimeye havale telhis olanın telhisi mücebince emr-i şerîf tahrir ve Defterhane-i ‘Amireye ‘ilm-ü haber virilmek bâbında fermân-ı ‘alışân sadır olmağın mücebince işbu sene-i mübâreke Zilkadesinin yigirmi dokuzuncı gününde bervech-i malikâne Trabzon Sancağı mutasarrıfı Elhac ‘Ali bey dâme hayrûhûya ve Trabzon ve Giresun kadılarına ve Trabzon mütesellimine hitâben emr-i şerif tahrir ve Defterhane-i ‘Amireye ‘ilm-ü haber kâimesi virildiği derkenar olındıkda derkârı mücebince Divân-ı Hümâyûn tarafına dâhi ‘ale’t-tafsil ‘ilm-ü haber ka’imesi virilmesi bâbında ba-telhis fermân-ı ‘alışân sadır olınmağın mücebince Divân-ı Hümâyûn tarafına dahi işbu ‘ilm-ü haber ka’imesi virilmiştir.

Fî 26 Zilhicce 1181

s. 1-H.K. 2

Giresun Kadısına ve Trabzon Mütesellimi zîde mecdehûya hüküm ki;

Kaza-i mezbûre sakinelerinden Fatma ve kız karındaşları Hadice ve Rukiye ve Zeyneb nam hatunları gelüb bunların karındaşları Mustafa nam kimesne fevt oldukda terekesinden Giresun Kasabası toprağında vâkî’ mahalde değirman arsası irs-i şer’ile bunlara mütehhassıra olmağla mülk-ü mevruselerine dahil olmak icab etmez iken yine ve

kasaba-i mezbure sakinlerinden icaneden mütegalibe ve cebabireden ‘Osman Ağa dimekle ma’ruf kimesne bin yüz seksan senesinde hilaf-ı şer’-i şerif ve bigayr-ı hakk fuzûli zabta değirman bina’ idüb ziyade gadr ve te’addî eylediği ve bu bâbda dâvâsına muvâfık şeyhülislamdan fetva-i şerif virildüğü bildirilüb fetva-i şerif mucibince şer’ile görölüb mezkûrun hilaf-ı şer’-i şerif ve bigayr-ı hakk fuzuli zabt eylediği mülk-i mevrusları olan arsaların kendülere alıvirilüb ber muceb-i fetva-i şerife icra-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında hümayunum rica eyledikleri ecilden mahallinde şer’ile görölmesi için emr’-i şerif yazılmışdır.

Fi evâhir-i Rebi’ü’l-ahir 1192

“Hazâ kuyud-ı âhkami’ş-şikayât Eyalet-i Trabzon fî zemân-ı sadr-ı sudûri’l-vüzerâ Hazret-i Râgıb Muhammed Paşa yesserallâhu mâ-yeşâ’ü ve fî ibbân-ı re’îsü’l-küttâb Abdullah Efendi tâle bekâhu el-vâkî fî evâ’il-i şehri-i Cemaziye’l-evveli li-sene selâse ve seb’in ve mi’ete ve elf”

s. 2-H.K. 3

Trabzon Beylerbeyisine Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Hasan nam kimesne gelüb bunun mûrisleri Ya’kûb ve Yusuf nam kimesneler bin yüz yetmiş senesinde fevt olduklarından Of Kazâsı’na tâbi’ Zenne Leşker nam karyede vâki’ mâ’lumü’l-hudud bir mikdâr mutasarrıf oldukları mülk-i meşru’ ‘arsa ile sâir eşyası ırs-i şer’ile ba’de’l-intikâl idüb aherden dâhil olınmak icâb itmez iken karye-i mezbûrda sâkin Hacı ‘Ali nam kimesne zikr olınan ‘arsa ile eşyasın kanun-ı tegallüben zabt itmekle bu dâhi alub zabt itmek murâd eyledikde ol ‘arsasını (boşluk) nam kimesneden alduğı menzile tâbi’ itmiş dükkan tâpu ile aldım deyu hilâf-ı şer’-i şerif dürlü tezvirat ile virilmeğın te’allül ve gadr-ı külli murâd eyledüğün bildürüb da’vâsına muvâfık şeyhülislamdan feteva-yı şerifesi oldığın bildürüb fetevâ-yı şerifesi mücebince şer’ile görölüb mûrislerinden müntakil mülki ‘arsası eşyası mezkûr Hacı ‘Ali’den alıvirilüb ber vech-i şer’ te’allül ve nizâ’ itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olınmak bâbında emr-i şerifim ricâ itmeğın mahallinde şer’ile görölmeğ için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Sâfer 1177

s. 2 – H.K. 4

Mezbûr ‘Aîşe ve mezbûrlar ile ‘Ali ve ‘Osman ile (.....) cihetinde vârisleriz deyû mülk-i sâbık sükkânından ve yedine hüccet virildiğine binâ’ en tereke-i müteveffâ-yı merkûmın zabtlarını ikrar ve hüccet-i mezbûrı ibrâz eylediklerine şer-i merkûme ‘Aîşe hüccet-i mezbûre şahid (.....) ile olub hilâf-ı (.....) isimleriyle bilmeyüb haber virdiniz deyu şahadetleri (.....) hüccet-i mezbûr muteber olmadığını müş’ar fetvâ-yı şerife mûcebince (.....) talep olduğında merkûm hasseten vâris olub mezbûr vârisin (.....) isimleri mugayir dâ’vaları (.....) şahadet etmeleriyle vârisine bade’l-hüküm mezbûrların zabt itdikleri emvâl ve eşyâ ve vereseye teslim ve tenbih olduğunu nâtık Trabzon Nâ’ibi’nin karar olan ‘arzının olunmak bâbında fermân-ı ‘ali zabt olındı.

Fî 26 Zilhicce 1173

s. 2-H.K. 5

Trabzon Beylerbeyisi’ne ve Trabzon Kadısı’na hüküm ki;

Trabzon sâkinelerinden Şerife Âîşe ve Hadice nam hatunlar gelüb mezbûre Şerife Âîşe’nin dayısı ve mezbûr Hadice’nin zevci’ Trabzon sükkânından Hacı Hasan Ağa dimekle ma’ruf kimesne bin yüz yetmiş senesinde fevt oldukda on bir bin beş yüz guruşluk emvâl ve eşyâsı bunlara münhasıra olub metrukât-ı mezbûr ma’rifet-i şer’ ile ber mûceb-i defter-i kassâm taksim olundukda mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrdan müntekil hassaten şay’ilerinden aherin ‘alakası olmayub bir vechle dâhil olmak icâb itmez iken yine Trabzon sükkânından Kalaycıoğulları ‘Abdurrahmân ve ‘Âli ve etbâ’ından ‘Osman nam kimesneler mütegalibe ve câbire ve eşkıyadan olmaları birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve verâsetde ‘alakaları yoğiken ‘arzuyet(?) cihetinden vârisleriz deyu hevâlarına tâbi’ bu hak kimesnelere bezl-i ırs ile şâhid-i zordır ikâmiyle yine kazâ-i mezbûrda sakin Bedestan ağası İbrahim Ağa ve Genç Osman karındaşı İsmâ’il ve Mehmed dimekle meşhûr kimesneler ile müttefik ve müstehak ve hilâf-ı şer’-i şerîf cebren ve kahren mûrislerin müntekil emvâl ve eşyâları bi’l-cümle zabt ve bunlara bir nesne virüb gadr eylediklerinden ma’ada bir bâb mülk-i apacı dükkânı ve validesinden müntakil mülk-i sarraç dükkanları ve Tekfurçayırı nam mahalde vâki’ bir bâb hânesi ve

derûnunda olan kati' vafir eşyâsını cebren ve kahren sene-i mezbûrede zabt idüb ziyâde gadr ve te'addi eyledikleri ve bu bâbda da'vâlarında muvafık şeyhülislamdan fetvâ-i şerîfeleri olduğun bildürüb fetvâ-i şerîfeleri mücebince mübâşir ma'rifetiyle şer'ile görölüb murisleri müteveffâ-yı mezbûrdan müntekil emvâl ve eşyâlar mezkûrların hilafı-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-i şerîf cebren ve kahren zabt eyledikleri menzilleriyle dükkânları bunlara alıvirilüb ber müceb-i fetvâ-i şerîf icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hâkk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer' ile görölme için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziyel-Evvel 1173

s. 3-H.K. 6

Trabzon Beylerbeyisi (boşluk) paşa dâme iclâlehûya ve Torul Kadısına hüküm ki;

Divân-ı Hümayun kâtibleri şakirdlerinden kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Mehmed Emin veled-i Ahmed zîde kadrûhû gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nahiyе'sinde Asyorya nam karye ve gayrıdan altı bin akce timar mutasarrıfı babası Ahmed veled-i İsmâ'il Çavuş hane hissesinin kavinden yetmiş iki senesi rebî'ü'l-evvelinin altıncı gününde kendüye eşkincilerin üzere bu hisse ve hala berât-ı şerifle üzerinde olub cebelü bedeliyesi mütalebesiyle rencide olınmak icab itmeyüb Defter-i Hakânîde ve dâhi cebelü bedeliyesi kayd olmuş değil iken evâhir-i (.....) cebelü bedeliyesi tahsildâr olanlar taraflarından Mehmed babanızdan cebelü bedeliyesi alduk deyü hilâf-ı kanun ve Defter-ü Cebelü bedeliyesi talebiyle tarafından subaşı rencide eyledükleri bildürüb timar-ı mezbûr Defter-i Hakânî ve yeddinde olan berât mücebince tarafından subaşına zabt ve vâki' olan mahsul ve rüsumı kanun ve defter mücebince ahz-u kabz eyledüklerin hilâf-ı kânun ve defter-i cebelü bedeliyesi mütâlebesiyle subaşını rencide itdirilmemek bâbında hükm-i hümayun rica ve Defterhane-i 'Amire'mde mahfuz Ruznamçe-i Hümayunumu ve mürâca'at olındıkda timar-ı mezbûr tarih-i mezkûrde merkûm Mehmed Emin veled-i Ahmed'e tevcih ve halâ eşkincilik üzere berât-ı şerifle üzerlerine muvafık mezbûr ve mukayyed bulunan Defter-i Hakânî mücebince amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1173

s. 3-H.K. 7

Çepni ve Giresun ve Tireboli ve Keşab ve Kadılarına hüküm ki;

Nişân-ı hümayûn virilan dergâh-ı mu'allam müteferrikalarından kıdvetü'l-emacid ve'l-ekârim Mehmed Halife zîde mecdûhû südde-i sâ'detime 'arz-ı hâl idüb Trabzon Sancâğı'nda Giresun Nâhiyesi'nde nefsi-i Giresun ve gayrıdan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akce berât-ı şerîf-i 'alışân ile mutasarrıf olan ze'ameti mülhakatından mesâ'ilkiyle emr ve berâtına dahil olan Nâhiye-i Cepni ve Kazâ-i Giresun'a tâbi' resm-i gümrük sefineha ve sandalha münekkeli Kazâ-i Keşab ve karadan Giresun'a ve Giresun'dan Batlama ya varıncaya ki mu'avele ez karib ve ba'de'l-emr harimi ez defter deyu mukayyed ve de Direboli Nâhiyesi'ne tâbi' nefsi-i Kal'a-i Direboli'nin hasılı tahtında resm-i gümrük ber müceb-i 'arz(?) karin deyu hasıl kayd olunmalı mukatâa-i Keşab ve karadan Giresun'a ve Giresun'dan Batlama'ya varınca ki mukaveleye ez karib ve ba'id sefineler ve sandalha mütekesseli ile gelüb ve nefsi-i Tireboli el-mezbûre toprağında vâki' Espiye İskelesi dimekle ma'ruf iskeleye emr-i şer' iden (.....) ve eşyanın 'arsa kadimi üzere icâb iden resm-i gümrükleri tarafından subaşısı zîde kadrûhû taleb ve müşterekleriyle ahz-u kabz itmek vâd eylediğın ihraka (...) 'alaka ve müdahili olmayub ber vechile dahil ve taviz olunmak icâb ve iktizâ itmez iken mukata'a-i iskele tarafdı ve ahsab darliye ve şem'hane ve tebâbet ve müzâren cedid ve ferahsız temiyen ber müceb elzâm deyu Divân-ı Hümayun mülhakatı virüb mâlikane mutasarrıfı olanlar tarafdı ve bu asahakk tarafına gayr-i rüsumat sâlikü'l-bayi ahz-u kabz kana'at itmeyüb resm-i gümrükden dahi hakk-ı mezbûr mülhakatından olmak üzere biz ahz-u kabz üzerine deyu hilaf-ı Defter-i Hakâni kanun müdahale gümrük rüsumatda hakk-ı mezbûrın 'alakâsı yoğiken tegallüben ahz-u kabz idüb ol vechle ze'ameti mahsulden kusur-ı noksan tersileye za'il ve yeri olmadığın bildürüb Defter-i Hakâni mücebince 'amel ve (.....) olub hilaf-ı Defter-i Hakâni hakk ve mezbûr müzahil bin ve doksandan ve bivech-i andan ol vechile zâhir üzere müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnım rica ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz Ruznâmçe-i Hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassalı (.....) olındığın Nâhiye-i Çepni ve Kazâ-i Giresun'a tâbi' resm-i gümrük sefineha ve sandalhaya mülkese Kazâ-i Keşab ve karadan Giresun'a ve Giresun'dan Batlama'ya varınca ki mukavili ez karib ve te'addi defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde Giresun Nâhiyesi'nde ve Nefsi-i Giresun ve ma' gayreha birikdirilüb elli dört bin yüz akce ze'ameti ber icmâl ve icmâl-i mezbûran

otuz dört bin yüz akcesi mûma' ileyh Mehmed Halifeye bakisi müştereki kaydlarında ve Direbolı Nahiyesi'ne tâbi' kovan ve celeb 'öşr-i kendir ve resm-i gümrük ber mûceb-i gayre kadimi yekun ma' gayre otuz yedi bin bazar hakkı Kala'-i Direbolı mezkûr Direbolı kazası 'öşr ve rûsumların sipahilerine edâ eylediklerinden sonra sandal ile olan hizmet idüb ve Direbolı kaydında cari olan şedid-i 'azimde idenimsin yayub inen ve (.....) sudan geçirmekle iltizam gösterdikleri sebebden mülkeseleriyle götürdükleri meyva vesayir me'kulatdan mülk hakkı virmeyüb ve gemileriyle götürdikleri terekeden hizmet iden kovan kifayet mikdarı gelandan gümrük virilmek üzere defter-i cedide kayd olduğu şöyle ki hizmetinden icmâl tekâsülleri olan asla bir nesneden emin olmayub sa'ir re'aya gibi hizmet ideler ve kala'nın hakkı faslına mahsusdur aher kazadan gelandan değillerdir deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle olduğu tahrir ve defter-i icmâlde Kürtün Nâhiyesi'nde Karakaya nam karye ve ma' gayreha birikdirilüb yetmiş bin akçe ze'amet ber icmâl ve icmâl-i mezbûr elli bin akçesinden otuz bin beş yüz seksan beş akçesi muma ileyh Mehmed Halife'ye bakisi müşterekleri kaydlarından kayd-ı defter-i icmâlde kıta'-i İskele-i Trabzon'a ve ahsab-ı dellaliye bin akçe yazı ile divân-i hümayuna mülhakatı olmak mestur ve mukayyed olmağın defter-i hakani mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Cemaziye'l-evvel 1173

s. 4-H.K. 8

Trabzon Beylerbeyisi paşaya ve Torul Kadısına hüküm ki;

Divân-ı Hümâyûnım kâtibleri şakirdlerinden Mehmed Emin veled-i Ahmed zîde kadrûhü gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde İstori nam karye ve gayrıdan altı bin akce timâr babası Ahmed veled-i İsmâ'il Çavuş hane-i hassa fevtinden yüz yetmiş iki senesi Rebi'ü'l-evvel'inin altıncı gününde eşkıncilik ile kendüye tevcih ve hala berât-ı şerîfimle üzerinde olub cebelü tezkiresi mütâlebesi ile rencide olunmak icâb itmeyüb ve Defter-i Hakânî'de cebelü kayd olunmuş değil iken ol mezbûrın cebelü tezkiresi tahsildarları taraflarından mücerred bâ berâtın cebelü tezkiresi alurduk deyü hilâf-ı kanun ve defter-i cebelü tezkiresi talebiyle tarafından subaşı rencide ve remide eylediklerin bildirüb timar-ı mezbûr Defter-i Hakânî yeddinde olan berâtı mûcebince tarafından subaşısı zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumi kanun ve defter mûcebince ahz-u kabz itdirilmeyüb hilâf-ı

kanun ve defter-i cebelü tahsildarlarına cebelü tezkiresi mütâlebesiyle subaşırsı rencide ve remide itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnım rica ve Defterhane-i ‘Amiremde muhafaza olan Ruznamçe-i Hümayûna müra’caat olındıkda timâr-ı mezbûr vech-i meşruh üzere tarih-i mezkûrda merkûm Mehmed Emin veled-i Ahmed tevcih ve hala eşkinci emini berât-ı şerîfimle üzerinde oldığı mestur ve mukayyed olıncada Defter-i Ha[kâ]nî mücebince ‘amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Cemâziye’l-evvel 1173

S. 4–H.K. 9

Trabzon Beylerbeyisi ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

İftihârü’l-havvas ve’l-mukârribin mu’temedü’l-mulûk ve’s-selâtin bi’l-fi’îl darû’s-sa’adetim ağası olan Beşir ağa dâme ‘ulûvvûhû südde-i sa’adetime ‘arz gönderüb taht-ı nezâretinde olub Trabzon’da vâki’ merhume Hâtuniye evkâfi tevliyeti bin yüz altmış dokuz senesinde Mehmed zîde kadrûhûya tevcih olunub sene-i mezbûre mahsuben gerek vukuf-ı mezbûrın hâsilâtı ve gerek re’aya-yı vakfın tekâlifleriçün umurlarına sarf olınan ma’lumü’l-mikdâr akce re’ayâ zimmetlerinde kalmakla taleb olındıkda edâda te’allül ve muhâlefet ile mûrtezikine ve mütevellî-i vakıfa gadr-ı tesaddi ve ‘imaretinin iptaline ba’is ve bâdi olduklarından meblağ-ı mezbûrın tahsili bâbında emr-i şerîfim sudurını mütevellî-i merkûm ‘arz-ı hâliyle inha ve istid’ayî inâyet itmekle vech-i meşruh üzere sene-i mezbûre mahsuben gerek vakfi-ı mezbûrın hasılâtı ve gerek re’aya-yı vakıfdan tekâlifleriçün emirleriyle umurlarına sarf olınan akce re’aya zimmetlerine her ne ise ve her kimden iktizâ ider ise ma’rifet-i şer’ ve mübaşir ta’yin olınan aher hususa me’mur (boşluk)zîde kadrûhû ma’rifetinle tahsil ve vakıf için mütevellî-i merkûm edâ ve teslim itdirilüb sadır olan emr-i ‘alişânımdan mücebince takrir ve ikrar ve hilâfi bir ferde vaz’ ve hareket itdirilmemek bâbında senki mirmirân ve mevlâna-yı muma’ ileyhimasız size hitaben emr-i şerîfimle sudurını ağâ-yı müşarûn ileyheye ‘arz eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olınmak bâbında fermân-ı ‘alişân yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Muharrem 1173

s. 5–H.K. 10

Trabzon Beylerbeyisine ve Gümüşhane nam-ı diğer Torul ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Divân-ı Hümâyûn'ım kâtibleri şakirdlerinden Mehmed Emin gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde İstori Derbent nam karye ve gayrıdan altı bin akce timâr babası Ahmed veled-i İsmâ'il Çavuş hane-i hassa fevtinden bin yüz yetmiş iki senesinde Divân-ı Hümâyûn'ım kâtibleri şakirdlerinden oğlu merkûm Mehmed Emin tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfile üzerinde olduğu Defter-i Hakânî'de mukayyed timârının baş kalemi olub müşterekleriyle kayd ve berâtına dahil salifü'z-zıkr İstori Derbent karyesinin hasılıyla mahsub mezra'-i küvvariye-yi zir ve küvvariye-i vala aldık deyu kayd-u mezra'lar toprağında zira'at ve hırsat idenlerin zira'atleriyle hasıl eyledikleri terk iden kanun ve defter mücebince 'öşrlerin tarafından subaşı olan ahz-ü kabz itmek istediklerin mezra'-i mezbûreye hazırda birvechile dahil olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr sâkinlerinden eşrafdan Köroğlu Süleyman ve (boşluk) nam kimesneler hevâlarına tâbi' kimesneler ile yekdil ve mezra'-ı mezbûreler hilâf-ı Defter-i Hakânî ve kanun-ı zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumi ahz-ü kabz idüb gard-ı külli eyledüklerin bildirüb karye-i İstori Derbent el-mezbûrenin hasılıyla mahsub mezra'-i Küvvariye-yi zir ve Küvvariye-i vala el-mezbûre ber müceb-i Defter-i Hakânî müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumi kanun ve defter mücebince tarafından subaşı-i mezkûre ahz-ı kabz itdirilüb hilâf-ı Defter-i Hakânî icabından olan mezkûrleri mezra'-ı mezbûreye bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâli ve mufassala müraca'at olındıkda Torul Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i İstori Derbent (.....) ve mezra' Küvvariye-yi zir ve Küvvariye-i vala ve muvâlât-ı hasılı tahtında bennak ve hinta ve şa'ir yekun ma'gayri altı bin akce yazı ile Defter-i Mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve Defter-i İcmâl'de ma'gayriha bildirilüb kırk sekiz bin altı yüz kırk akce ze'amet ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın altı bin akcesi merkûm Mehmed Emin veled-i Ahmed'in timârı baş kalemi müşterekleri kaydının olduğu mestur ve mukayyed olunmağın Defter-i Hakânî mücebince şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-ahir 1173

s. 5-H.K. 11

Maçuka ve (boşluk) Kadılarına Gümüşhane Emîni (boşluk) zide mecduhuya hüküm ki; Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osman zide kadrûhû gelüb Maçuka kazâsına tâbi' Kostordu nam karye ahalilerinden Yasef ve Kirya Kodnarab oğlu ve (boşluk) ve (boşluk) nam kimesneler zimmetlerinde bin yüz atmış senesinde cihet-i şer'den bin guruş alacak hakkı olup defa'atle taleb eyledikde hileye sâlık(?) ve tezvîr senedlerinin ve meblağ-ı mezbûrî bir kimesneye ver deyu bu emr itmiş değil iken bir gayrı kimesneye virdik deyu ihraç te'allül ve muhalefet üzere oldukları bildürüb mesfûrların zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûr şer'ile tahsil ve alıvirilüb bervech-i te'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerifi rica eylediği ecilden mahalinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziyel-Ahir 1173

s. 5–H.K. 12

Sehv ve mahalline nakl olunmuşdır.

Diyârbekr Vâlisine ve Amid Kâzası Nâ'ibine hüküm ki:

Diyârbekr sakinlerinden Kirkor nam zımmî gelüb bunun anları üzerine taht-ı nikâhında olan zevcesi Ağsa nam nasraniyeye aherden bir dürlü dâhil olınmak icâb itmeyüb ve nikâh üzerine yine nikâh şer'an sahih değil iken yine Diyârbekr sakinlerinden Mardu nam zımmînin buna garaz ve 'adaveti olmakla mücerred icrâ-yı garaz uman bu menkûhası mesfureyi tatlik itmiş değil iken bu diyâr-ı aherde bulmağla mesfur menkûhası mesfureyi kendüye 'akd idüb gadr-i külli eyledüğün ve bu bâbda da'vasına muvâfık şeyhülislamdan fetevâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb feteva-ı şerîfesi mücebince şer'ile görilüb zevcesi mesfure kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem 1173

s. 6–H.K. 13

Trabzon Beylerbeyisine ve Trabzon ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Trabzon Kazâsı'nda vâki' Hâtuniye Medresesi'nin müderrisi olan 'ulemâdan Mahmud Fehim zide 'ilmihû gelüb bunun babası sabıkan Trabzon müftüsü olan Elhac İsmâ'il'in

on dokuz seneden mukaddem fevt olan (boşluk) nam kimesne ile ahz ve 'itâya mütallik hesâbları olmağla hayvanatlarının birbirlerinin hesab ve kitablarını görüb birbirleri kamiline bir akce ve bir habbe alacakları olmadığını müş'ar birbirleri yedlerine sened virilüb ve bu minvâle bilâ-gadr-ı şer' on beş sene var iden hukuk dâ'vasının tekrâr istida' memnu'iken müteveffâ-yı mezbûrın oğlu Ahmed nam kimesne zuhur rüştiye sulûk ve muharrer celb-i mâl sevdasıyla dâ'vasına tâbi' olan bi vech-i mukayyed iştirasına mezbûrdan mukaddem fevt olan babamın senin baban demiş on bin guruş alacağı var imiş deyu bu hilâf-ı şer'-i şerîf ve ba'de'l-hakk akce mütâlebesiyle te'addi hisse olmadığına ve bu bâbda dâ'vasına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildürüb mücebince 'amel olunub mezbûr üzere hilâf-ı şer'-i şerîf ol vechle te'addi itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim rica itmekle mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem 1173

s. 6-H.K. 14

Trabzon Beylerbeyisine ve Torul ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Divân-ı Hümâyûn kalemi kâtibleri şakirdlerinden Mehmed Emin veled-i Ahmed zîde kadrûhû gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde İstori nam karye ve gayrıdan altı bin akce timar mutasarrıfı babası mezkûr Ahmed'in fevtinden bin yüz yetmiş iki senesinde merkûm Mehmed Emine tevcih virilen Divân-ı Hümâyûn kalemi kâtibleri şakirdlerinden ve leyl-ü nehâr hıdmet-i kitabetde olmağla kalem-i mezbûrın kırk nefer şerhlülerinden birinin şerhi mahlül oldukda ol hal leyl-ü nehâr hıdmet-i kitâbetde oldıkca alaybeyisi bayrağı altında mevcûd değildir deyu timarına hazer gelmemek üzere bi-emrillâhî te'ala yetmiş üç senesi Cemâziye'l-ahirinin ikinci gününde kaydına şer' virilüb bu makule şerhlülerden bedeliye mütalebesiyle te'addi olunmak icab ve iktizâ itmez iken eyâlet-i mezbûrın bedeliye cem'ine me'mur olanlar timârının beher bin akcesine bedeliye namıyla beşer altışar alınan mütalebesiyle tarafından subaşısını ve gerek timarı karyeleri re'ayalarını te'addi ve rencide ve remideden hâli olmadıklarını bildirüb eyâlet-i mezbûrın bedeliye tahsildârları tarafından subaşı ve gerek timar karyeleri re'ayaları bedeliye mütâlebesiyle te'addi ve rencide ve remide itdirilmeyüb men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûnıma müraca'at olındıkda timâr-ı mezbûr vech-i meşruh üzere tarih-i mezbûrın merkûm

Mehmed Emin veled-i Ahmed'e tevcih ve berât virince Mehmed bi-emri'l-lâhî te'ala kaydına şerh virildiği mestur ve mukayyed ve baş muhâsebe kaleminden su'al olındıkda Trabzon Eyâleti'nin re'aya ve erbâb-ı timâr sefire me'mur olmadıkları senelerde ze'amet ve timârlının ba yazularına ve beher bin akcede altışar yüz akce bedelîyeleri taraf-ı miriden tahsil olunagelüb irâd-ı mukarrere misillü 'a'idat-ı miriden olmağla gediklüyan ve şerhlüyan ve cebelü bedelîyesi ve timarciyan ve müteka'yidinden ma'ada eşkinci re'aya varub timârlarının beher bin akce yazanlardandan altışar yüz akce miri ve otuzar akce tahsildâr ma'aşı tahsil olunmak berât-ı şurutına mukayyed olunduğı derkenâr olmağla Defter-i Hakânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Sâfer 1173

s. 6-H.K. 15

Trabzon Beylerbeyine ve Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Of Kazâsı'na tâbi' Han Kulud nam karyeden Mehmed nam kimesne gelüb bu karye-yi mezbûre toprağında vâki' eban 'an cedd mutasarrıf olduğı tapulı ve temessüklü ma'lumü'l-hudud tarlaları bilâ niza' zabt ve zira'at ve haraset 'öşr ve resmini müceb arz-ı edâ idüb aherden bir kimesnenin icâb olınan 'alakası olmayub dahl olmak icâb itmez iken karye-i merkumda sâkin Hüseyin bin Elhac Hasan nam kimesne zuhur ve senin tasarrufunda olan yerleri sen bundan akdem diyâr-ı aherde kendilerine yüz virilmiş idi sahiblerinden tapu ile aldım yeddinde temessüküm vardır deyu mezbûr temessük ile ol yedleri bin yüz yetmiş senesinde füzuli ve hilâf-ı kanun zabt idüb gadr eylediğın ve bu bâbda da'vâsına muvafık şeyhülislamdan fetvâ-yı şerifesi olduğın bildirüb mücebince 'amel olunub mezbûrın füzuli ve hilâf-ı kanun zabt eylediğı yerleri kendüye alıvirilüb zabt itdirilmemek bâbında hükmi-i hümayûn rica itmeğın kanun üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şa'ban 1173

s. 7-H.K. 16

Trabzon Beylerbeyisi Mısırî Ahmed Paşa'ya ve Trabzon Nâ'ibine hüküm ki;

Asitâne-i sa'adetinden müsâfereten mukin iken fevt olan müfti-i sabık İsmâ'il Efendi dimekle ma'ruf kimesne zimmetinde Trabzonlu müteveffâ Hacı Mustafa nam kimesne veresesinin babaları müteveffâ-i mezbûr Hacı Mustafa'dan müntakil mal-i mirasları vesa'ir ba'zı kesanın dahi malûmü'l-mikdar alacak hakları olmağla icâb-ı hukuk hakkaniyet müteveffâ-i merkûm İsmâ'il damadı ve kadısı Molla Ömer nam kimesneden taleb eylediklerinden olub imtina' oğlı ve oğulluğu (boşluk) ve (boşluk) nam kimesneler ile ol tarafdandan firâr ve gaybda ve Asitâne-i aliyyeme 'azimet idüb ibtâl-i hukuka bâdi olmalarıyla 'ıyallerinin hakları tahsil ve ihkâk-ı hakk olunmak için mezbûrların mübâşir ile ol tarafı ircâ' ve irsal olunmaları muktezi olunduğı sen ki mirmirân-ı mu'mâ ileyhsin mukaddema tarafından ve Trabzon nâ'ibi ve Hatunuye Vakfı mütevellisi taraflarından tahrir ve i'lam ve bu tarafın tecessüs ve merkûm Molla Ömer buldurulub ahz olmağı icâb-ı hukuk ile murâfâ'a olunmak için merkûm Ömer mübâşir ile ol tarafa irsal olmuştur imdi vusulunde hilâf-ı şer'-i şerîf mu'amele ile merkûmun tekdir ve tecrin sevdasında olmayub tahrir ve i'lam olındığı vechiyle hasımlarıyla murâfâ'a ve zimmetinde hukuka ba'is olur ise muktezâ-i şer' ahz üzere mübâşir-i muma ileyh ma'rifetiyle tahsil ve ashabına teslim ve ihkâk-ı hakk ve keyfiyeti mübâşir-i muma ileyh ile der-'aliyyeme i'lam idüb merkûmı hilâf-ı şer'-i şerîfeye ta'ciz ve tecrim ve tekdirden (.....) mevcut vekaleten (.....) tehaşi ve mücanebet eylemek bâbında

Fî evâ'il-i Şevval 1173

s. 7-H.K. 17

Kadı-i muma ileyhin hasmı olub Canik Muhassılı 'Ali Bey'in tarafından vekili Hüseyin muvacehesinde sâlifü'z-zikr emtiyâ ve eşya ve akcesi müvekkil-i muma ileyh 'Ali Bey gasben ahz itmekle da'vaya tesaddi itmişdim ol-vechile beynimizde münâza'-i kesire cereyan itmişdi (.....) (.....) da'va-yı mezkûremizde bâdi tahsiline beş yüz guruş bedel-i (...) ile sulh olub mezbûrbedel-i sulh merkûm ve bi'l-cümle (.....) ma'lum ve (.....) müte'ala ve 'itiraf vükela-yı (?) muma ileyhimânın zimmetinde ibrâ(?) eylediği muma ileyhin dâhi benim zimmetimi ibrâ her birimiz ahzın ibrâsını kabul idüb kat-ı nizâ' eyledik didiklerinde Mahmud Paşa nâ'ibi Mevlâna Mehmed zîde 'ilmihûnun i'lamı mücebince sadır olan fermân-ı 'ali ile (...) işbu emrin üzerine şerh virildi.

Fî Serh-i Şevval 1173

s. 7–H.K. 18

Canik Muhassılı olan zîde mecdûhûya hüküm ki;

Kuzatdan kıdvetü'l-kuzât ve'l-ahkâm sabıka Akcaabad kadısı Mevlânâ Hasan zîde fazlûhû gelüb bin yüz yetmiş senesinde Eyâlet-i Trabzon'da vâki' Akcaabad Kâzası'nda Mevlana-yı muma ileyhe icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyyede iken sabıka Trabzon ve hala Maraş vâlisi olan karındaşı vezir Süleyman Paşa Trabzon 'azimeti esnasında sen ki muhassıl-ı muma ileyhsin seni dört bin mikdarı piyade tüfenk endaz ile ta'yin Mevlâna-yı mûma ileyhin mahkemesini basdurub hilâf-ı şer'-i şerif bin sekiz yüz yetmiş beş gurusıyla bir karsak kürk ve zerdeva kürk ve bir vaşak yetmiş kürkü ve dört tüfenk ve bir ester ve bir raht ve bir 'idare ve bir kılıç ve iki 'aded semade ve on bir 'aded fincan zarfı ve iki ihrâm ve üç 'aded kitab ve iki bakır ve bir kuyut ve mahkemede olan bi'l-cümle döşemesini yağma ve garet ve zulm-i sari' ve gadr-ı külli olduğun mukaddema inha ve kadı-i mezbûrın bir kimesneyi tevkile ve bi'n-nefs-i 'azimeti ikdidarın olmamağla zikr olunan eşyâ-yı menhuba ile ol mikdâr akcesini karındaşından bilâ noksan istida' ve ta'yin olunan mübâşire teslim ve eğer tesliminde muhalefet ve inkar ider isen da'vanız der 'aliyyemde şer'ile rü'iyet olunmak için bir kimesneyi tevkil ve mübâşire tevkif ve tesyir eylemek üzere karındaşına hitaben yüz yetmiş iki senesi evâ'il-i Zilkâdesinde emr-i şerifim sadır olunmuşken paşa-yı merkumın emvâl-ı mağsubesi red teslim ve iskân olunmayub mağdur olduğun bildirüb tekrâr istida'-yı 'inayet ve Divân-ı Hümâyûn'da mahfuz kuyud-ı ahkâma müraca'at olındıkda tarih-i mezkûrda vech-i meşruh üzere emr-i şerifimle virildiği mestur ve mukayyed olmağın kadı-i mûma ileyhden gasb ve ahz eylediğin akce ve eşyâsından bilâ noksan istirdâd ve teslim olunmak için emr-i şerifim sadır ve mübâşir ma'rifetiyle irsâl olunmuşken edâ ve teslimden imtinâ' birle iskâna sa'y olunmadığı muma ileyh istirha ve istirham itmekle mukaddema sadır olan emr-i şerifim mücebince gasb ve nehb eylediğin akce ve eşyâsını alâ-eyihâl tedarik ve irsâl ve edâ irzâ eylemek bâbında fermân-ı 'alışanım sadır olmuştur.

Fî evâ'il-i Şevvâl 1173

s. 8–H.K. 19

Ber vech-i arpalık Gönve Sancağına mutasarrıf olan Faş muhafazasında olan dâme ikbâlehuya ve Sohüm Kadısına hüküm ki:

Rukiye nam hatun gelüb bu Sohüm Kal'ası dizdarı (boşluk) nam kimesnenin zevcîsi iken izinle Asitâneye geldikde zevcî-i merkûm bin yüz altmış senesinde fevt olub emlâk ve eşya vesa'ir terekesi ırs-ı şer'ile bunun ile kızına intikal itmişken yerine dizdâr olan Sohüm'da sâkin İbrahim nam kimesne zevcî-i mesfûrdan müntâkil Sohüm'da vâkî' eşcar-ı müsemmire ve gayri müsemmireye müşt Emil mülk-i bağcesini fuzuli zabt ve eşcarının fuzuli kat' ve ba'zısından intika' eylediğinden gayri merkûm ile iştirâk-i malın oldukları cariyelerini dahî maraz-ı mevt azâd eyledi deyu 'aleyh ve bahane ve buna gadr-ı külli eylediğın ve bu bâbda da'vâsını muvafık-ı şer'-i şerîfim şeyhülislamdan fetvâ-i şerîfesi olduğun bildürüb mücebince şer'ile görölüb mülk-i bağceden ve kat' olunan eşcarının kıymetinden ile bir cariye-i mezkûrelerden hissesi alıvırilüb ber müceb-i fetvâ-i şerife icra-i şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer' ile görölme için yazılmışdır.

Fî- evâsıt-ı Şevvâl 1173

İstanbul gümrük eminine 'ilm-ü hâber kâimesi virilmişdir.

s. 8-H.K. 20

Trabzon Beylerbeyisi Mısrî Ahmed Paşa dâme mu'allaya ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Kapân-ı dakik tüccarlarından Esseyyid Abbas zîde şerife gelüb bundan akdem Trabzon sakinlerinden Çoban(?) Molla oğlu 'Osmân ile Şalı oğlu Mehmed nam yeniçerilere Tuna cânibinden hınta iştirâ ve sefinelerine tahmil ve Âsitâne-i sa'adetime nakl itmek üzere istizan ile tedârik eylediği dört bin elli iki guruş teslim ve anlar dahi ahz ve İbra'il İskelesi'nden meblağ-ı merkûm ile zahire iştirâ ve sefinelerine tahmil ve ba ferman-ı 'ali memnu'atdan iken zahire-i merkûme-i Trabzon civârında vâkî' Batlama İskelesi'nde nakl ve andan bey' ve akçesini kabz ve mablağ-ı merkûmu ekl ve bey' idüb buna virmemek için mezbûrdan bu cânibe gelmeyub hâlâ vilâyetlerinde ikâmet ve bu esnâda sefine-i merkûmede nakl ile tüccar meta-ı vaz' ve tahmil ve sefine-i merkûmeyi 'âzimetini re'is ile Âsitâneye irsâl ve buna gadr eylediklerini bildürüb ol bâbda istida'-yı 'inâyet ve

Âsitâne-i ‘aliyyemde kâpan-ı dakik tüccarından re’isler kethüdası Esseyyid Elhac Süleyman ve Kâsımzâde Esseyyid Elhac ‘Âli ve karındaşı Esseyyid Abdurrahman ve Elhac İbrâhim ve Tophaneli Elhac Halil ve Hamamî Elhac İbrahim ve Ketâni Elhac Mustafa ve Düğmeci Elhac Ebubekr ve Yeniköylü Ahmed ve Kel Ahmed ve Pehlivanzâde Elhac Mustafa ve Sâlih Odabaşı ve Mustafa ve Mehmed Yazıcı ve Esseyyid Mustafa ve Molla Mehmed ve Derviş Hacı İbrâhim ve Kalaycı ‘Ömer ve Küçük ‘Ömer ve Uzun Mehmed ve Molla Süleyman ve Hâcı Mahmud ve Elhac Ahmed ve Elhac ‘Âli ve’ sairlerin meclisi-i şer’-i şerif-i enverde kapân-ı dakik tüccarının Karadeniz cânibinden iştirâ ve kendü sefineleriyle Âsitâne-i ‘aliyyeye nakl eyledikleri zahire kifayet itmemele yine kapân tüccarından ekseri ecnebi sefâyin re’islerine dahi Âsitâneye zahire nakliyeçün kendi mâlı ve istizane ile tedârik eylediği akçe-yi sermaye virmek mu’tad olmağla binâen’aleyh kapân-ı dakik tüccardan mezbûr Esseyyid Abbas dahi bin yüz yetmiş iki senesi reb’iü’l-evvelinin onuncu günü sefine sahipleri olan gâi’bane an ilbeled Trabzonlu Molla oğlu ‘Osman ile Şali oğlu Mehmed nam kimesnelere Tuna cânibinden hınta iştirâ ve sefinelerine tahmil ve Âsitâneye nakil itmek üzere istizan ile tedarik eylediği dört bin elli iki guruşın bin elli iki guruşu def’ ve teslim ve anlar dahi ahz ve İbra’il İskelesinden meblağ-ı merkûm ile zahire iştirâ ve sefinelerine tahmil ve baferman-ı ‘ali memnu’atdan iken zahireyi merkûmeyi Anadolu İskeleleri’nden Trabzon civârında vâki’ Balatna İskelesi’nde nakl ve ibra bey’ ve akçesine kabz ve meblağ-ı merkûmı ekl ve bey’ idüb sahibine virmemek için kendüleri Trabzon’a meks ve tarih-i merkûmdan bu ana gelince ol cânibde ikâmet idüb ve bi’ d-def’at kendülere Asitâneye gelmeleriçün emr-i ‘ali ve mektublar irsâl olunmışken meblağ-ı merkûm virmemek için mezbûran bu cânibe gelmeyüb hâlâ vilâyetlerinde ikâmet ve bu esnâda sefine-yi merkûmeye nakl-navl ile tüccar met’ayı vaz’ ve tahmil ve sefine-i mezbûreye ‘azimet-i re’isler ile Âsitâneye irsâl ve kendülerin kel evvel vilâyetlerinde kalub ve bu sene-i mübarekede bunun emsali dahi zuhur idüb ol vechle kapân tüccarına hasaret-i külliye ve zarar-ı ‘azim olub ve husus-ı merkûm Âsitânedede zahire killetine ve tüccarın ‘adem-i kudretine ba’is ve ba’di olıcak bir emr-i mu’tad vesâ’ir sari’ olmağı mezbûran Molla oğlu ‘Osman ve Şali oğlu Mehmed’in hilaf-ı emr-i ‘ali bu gûne hareketleri ve mâl tüccarı itlafları için mezbûran Şali oğlu Mehmed ve Molla oğlu ‘Osman mezbûr Esseyyid Abbas ile li-ecli’l-mürâfa’a Trabzon’dan Âsitâneye nakl ve ihzâr olunub ve mezbûran Âsitâne-i ‘aliyyeme gelince ‘âzimet-i re’is olan Yahya re’is dahi nakl-i-navl sefine-i mezbûreden

mezbûrdan makbuzı olan meblağ-ı yedd-i emini vaz'a müte'ahhid olmağın sefine-i merkûme dahi merkûmanın Âsitâne-i 'aliyyeme gelinceye değin kapân-ı dakik iskelesine gümrük emini ve re'isler kethüdası ma'rifetleriyle rabt olunmak üzere mezbûranın Âsitâne-i 'aliyyeme ihzârları için emr-i şerifim rica eyledikleri 'ilmü'l-'ulemai'l-mütebahirin halâ Anadolu kâzıaskerliği payesiyle İstanbul kadısı olan Mevlana İbrahim edamallahü te'ala fezailehû i'lam itmeğın i'lamı mûcebince 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evasıt-ı Şevvâl 1173

s. 9-H.K. 21

Trabzon Beylerbeyisine ve Kadısına ve Gümüşhane Emini zîde mecdûhûya hüküm ki; Mu'assıla Süleymaniye müderrislerinden kıdvetü'l-'ulemai'l-muhakkıkîn Mevlânâ Ahmed zîde 'ilmihû südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl medâr-ı ma'îşete sedr-i hakk olmak için Eyâlet-i Trabzon'da vâki' Gümüşhane'ye tâbi' kazâlardan Kürtün nam-ı diğer Tirebolu Kasabası bervech-i ma'îşet ihsan olunmağla kazâ-ı mezbûrı bin yüz yetmiş senesinde zabt ve beyne'l-ahali edâ-yı ahkam sena'yi eyleyüb tarafına 'aid ve dahil olanı ahz ve irsâl itmek üzere sabıkan darbhane emini müteveffa Mehmed Emin (boşluk) zâde iftihârü'l-emacid ve'l-'ayan Hüseyin dâme mecdûhu ma'rifetiyle kaza-ı mezbûrda sâkin Mustafa Efendi dimekle ma'ruf kimesne ba mürâsele (.....) ma'îşet ve mezbûr kaza-ı mezbûrı on üç ay zabt ve tarafına 'aid ve dahil olan ahz-ı kabz ve muma ileyh Hüseyin dâme mecdûhû kendüye beher mah yigirmi beşer guruş virmekle mezbûr Mustafa'dan kaza-ı mezbûr 'aidâtından makbuz taleb olındıkda derlü ve bahaneleriyle virmekden te'allül ve muhâlefet eylediği tarafında sâbıkan Gümüşhane Emini kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayan Mehmed zîde mecdûhû ba vekil eylediğın bildirüb sen ki mirmirân ve emini muma ileyhimasız ma'rifetinle şer'ile görilüb alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerife te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica eylediği ecilden vech-i meşruh üzere şer'ile görülmek emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı Şevvâl 1173

s. 9-H.K. 22

Trabzon Beylerbeyisi paşaya ve (boşluk) ve Yavebolı Kadısına hüküm ki:

Yavebolı Kazâsı'na tâbi (boşluk) nam (boşluk) karye sakinlerinden nam (boşluk) kimesne gelüb bu karye-i mezbûre toprağında üç 'aded mülk değirman ve mülk arsaların Bekir mahallesinde daha mütecâviz zabt idüb aherden birdürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmeyüb ve bu makule bilâ gadr-ı şer' on beş sene mürur iden emlak dâ'vasında istima' memnu' iken 'ayan ve (boşluk) nam kimesne zuhûr ve ol emlâk-ı sene-i merkûmeden mukaddem benim ecdâdım mülki imiş alub zabt iderim deyu müdâhale ve mu'dâfâ-i şer'-i şerif oldukların bunun mülki olduğu şer'an sabit ve mua'rızâdan men' ve buna hüküm-i bervech'-i târaf-ı şer'den hücceti şer'iyeye virilmişken mezbûr kâni olmayub bivech-i şer' tea'ddiden hali olmadığı ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-i şerifesi olduğu bildürüb fetvâ-i şerife ve hüccet-i şer'iyyesi mücebince 'âmel olunub mezbûrın bivech-i şer'i ve mugâir-i hücceti şer'iyeye zahir olan te'addisi men' ve def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnı rica eylediği ecilden mahallinde şer' ile görülmesi için yazılmıştır.

Fî evahir-i Şevvâl 1173

s. 9-H.K. 23

Trabzon Beylerbeyisi (boşluk) paşaya ve Giresun ve Keşab Kadılarına hüküm ki;

İstanbul sakinlerinden Haseki Mustafa Ağâ dimekle ma'ruf kimesne südde-i sa'adetime arz-ı hal idüb bunun Giresun kazâsına tâbi' Dere ve Kuşlugan ve Kenarlı ve Keşab kazâsına tâbi' Kebir Zahaletli nam karyeler ahalilerinden ma'lumü'l-esâmi kimesne zimmetlerinde cihet-i karz-ı şer'den ber müceb-i temessük bin yüz altmış senesinden berü iki bin sekiz yüz kırk guruş alacak hakkı olub meblağ-ı merkûmun edâsına yine Giresun kazâsı sükkânından Kasım ve serdengeçdi Esseyyid 'Âli ve Serdengeçdi Seyyid Mehmed ve Hacı Süleyman nam kimesne dahi keyfiyet-i hâl olmalarıyla mezkûrından meblağ-ı merkûm bi'd-def'ât taleb ve almak istedikde muhâtale ve muhâlefet verdirmeyüb hâlâ zimmetlerinde kalub vücûh ile gadr-u te'addi ve mezkûrdan 'askerilik iddi'asında oldukların bildürüb şer'i zabtları suçu görülüb ber müceb-i temessük zimmetlerinde olan ol mikdar guruş hakkı taraftan vekili (boşluk) nam kimesneye verildiği ecilden şer' ve ihkâk-ı hakk olunması bâbında emr-i şerifim rica eylediğin ecilinde mahallinde şer' ile görülmek için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Şevvâl 1173

s. 9-H.K. 24

Gümüşhane Kadısına ve Gümüşhane Eminine hüküm ki:

Kırkor nam zimmî gelüb Gümüşhane Kazâsı'na tâbi' Tuğutlı(?) nam karye sükkânından Tavil Mehmed Ağa dimekle ma'ruf kimesne zimmetinden bin yüz altmış senesinden berü ber müceb-i temessük iki bin iki yüz yigirmi dört guruş alacak hakkı olub zimmîden taleb eyledikte dürlü bahâne ile edâsına muhâlefet ve mezbûr Gümüşhane Kazâsı (.....) tâbi' olan nâhiyelerinden mürur ve umûr üzere edildiğin nisbet-i şer' ile zimmetinde olan ol mikdâr hakkı alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i şerifim ricâ eylemeğin mahallinde şer' ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilkâde 1173

s. 10-H.K. 25

Trabzon Beylerbeyisine Mapavri ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan Kaşif zâde Seyyid İbrâhim zîde kadrûhû gelüb berât-ı 'alışanımla mutasarrif olduğu ze'ameti mülhakatından Mapavri Kazâsı'na tâbi' Eservos nam karye hududı dahilinde malı deyû ki istemesiyle (.....) berâtın 'öşr ve resmi kadimden ze'ameti tarafından alınagelüb aherden dahl olunmak icab itmez iken civarından vâki' (boşluk) nam karye mutasarrıfı olan (boşluk) nam za'im zuhur ve ol benim mutasarrıf olduğu sabıkü'z-zikr karyemin arâzisinden 'öşr ve resmin aldım deyu fuzuli müdâhili 'öşr ve resmiyle tegallüben ahz-ı kabz ve za'im-i mezkûran vekili olan Mustafa nam kimesne ile mahal niza' üzerine müdâhili şer'-i şerif olduğın ol birle marü'z-zikr Eservos nam karyenin mümtaz ve mu'ayen hududi dahilinde kadimden 'öşr ve resmi ze'ameti tarafından alınagelan tarladan olduğu şer'an bâ'is ve mugayir hissedenden men' mugaraza birle canib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmeğin memnu' olmayub mugayir-i hüccet-i şer'iyyesine ol-vechile müdâhale ve te'addiden hali oldukların bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olunub mezkûrun mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve kanûn-ı kadimi ol-vechile zâhir olan müdâhalesi men' ve ol berâtına 'öşr ve resmi kadimisi üzere kendüye ahz-u kabz

itdirilmek bâbında emr-i şerifim ricâ eylemeğin kanûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Zilkâde 1173

s. 10-H.K. 26

Trabzon Beylerbeyisine Keşab ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Sadât-ı kirâmdan kıdvetü’l-sadâti’l-kirâm Seyyid Hüseyin Halife zîde şerife gelüb bu Keşab Kâzası’na tâbi’ Hasankeyf karyesinde vâki’ müteveffa İbrahim Re’is cami’-i şerifinin bir akce ile imâmet ve hitâbeti ve yine kâza-i mezbûr müzâfatından Cebni Nâhiyesi’ne tâbi Depe karyesinde vâki’ Derviş Murâd veled-i Derviş Seydi Hasan Halife bi’t-takrib ile pederi mahlûlinden imâmet ve hitâbeti ve imâm ve hatip olanlar ba meşruta zâviyedârlıkları üzerine berât itdirilüb gadr-ı külli itmekle zikr olunan imâmet ve hitâbetin pederi Seyyid Hacı ‘Ali fevtinden icâbenetinden Alak Seyyid Hasan ref’inde Rumili Kaz’askeri şer’iyâtçısı i’lamı mücebince kendüye tevcih lâkin imâmet ve hitâbeti meşrut zâviyedârlıklar mezkûr Seyyid Hasan’ın üzerinde kalmağla zâviyedârlıkları dâhi refi’nden kendüye tevcih ve yeddine berât-ı ‘alışan ihsân olmağın bâbında ‘inayet ricâ ve zikr olunan zâviyeler imam ve hatib olanlara meşruta olmağla ber vech-i meşruta buna tevcih olunmak üzere re’isü’l-küttâb-ı sâbık i’lamı mücebince bin yüz atmış senesi Receb-i şerifinin yigirmi ikinci günü tarihiyle mukaddem sadır olan ru’us-ı hümâyûn ile refi’nden ber vech-i meşruta mezbûr Seyyid Hüseyin bin Hacı ‘Ali’ye tevcih ve bin yüz yetmiş bir senesi Saferinde vâki’ olan culûs-ı hümâyûnda dahi tahrir-i berât ve hala berât-ı şerifle üzerinde olub mugâyir-i berât-ı aherden bir vechile dahl olunmak icâb ve iktizâ itmez iken icabından Toraman Hüseyin demekle ma’ruf kimesne zuhur ve şiddete suluk ve zikr olunan Derviş Murâd ve Derviş Hamza bu zâviyesini ben dahi olub berât itdirüb yedinde berâtım vardır deyu bi-vech-i şer’ ve bilâ berât ve bilâ sened fuzûli müdâhale ve tegallüben zabt idüb külli gadr ve te’addi eylediğın bildirüb zâviyedârlık mezkûrdan mezkûr kendüye zabt itdirilüb icâbetinde olan mezkûr mugâyir-i berât dahl ve ta’arruz itdirilmeyüb men’ ve def’ olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ ve hazine-i ‘amiremde mahfuz olan küçük evkaf muhasebesi defterlerine nazar olındıkda vech-i meşruh üzere olındığı mestur ve mukayyed olunmağın hasm-ı mezbûr berât virilmediği aklam

kuyudatından müstefâd olunmağla bilâ sened ve bilâ berât ol-vechile vâki' olan müdâhalesi şer' ile men' ve def' itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilkâde 1173

s. 10-H.K. 27

Ber vech-i arpalık Gönye Sancağı Mutasarrıfı paşaya Ünye ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

İstanbul sakinlerinden olub fi'l-asl Hemşin Kazası'na tâbi' Hanod(?) nam karyeden müderris-i kiramdan kıdvetü'l-'ulemâi'l-muhakkıkîn Mevlana İsmâ'il zîde 'ilmihû gelüb bunun yüz yetmiş senesinde 'iyal ve etba' ve kendüsüyle karye-i mezbûreye vârub karye-i mezbûre sakinlerinden hissedârı olduğu karındaşı Nasuh nam kimesneyi mesâlih için (boşluk) nam mahalle gönderüb hilâf-ı şer'-i şerif kimesneye vaz' te'addisi olmayub kendü halinde olına geldüğün Ünye Kazâsı'na tâbi' Ahcu(?) nam ve Kömlü nam karye sakinlerinden Karagöz 'Ali oğulları 'Osman ve Mustafa ve Hokudoğlı 'Ali ve yine kazâ-ı mezbûr muzafatından Fenaris Nâhiyesi'ne tâbi' Çyüyük nam karyeden Sağıroğlı İsmâ'il nam şakiler birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve karındaşı mezbûrın yolına inüb kendüsini katl ve üzerinde ve refiklerinden mevcûd olan emvâllerini nehb ü garet eylediklerinden gayrı suikast ile mûma ileyhın yolını dahi set idüb ziyâde gadr ve te'addi eyledikleri ve bu bâbda da'vasına muvâfık şeyhülislamdan fetva-yı şerifesi olduğın bildürüb fetvâ-yı şerifesi mûcebince şer' ile görilüb mezkûrların nehb ü garet eyledikleri karındaşı mezbûrın emvâli tamamen tahsil ve bi-kusur alıvirilüb ve madde-i katl dahi ba'is oldıkda icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mahallinde şer' ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilkâde 1173

s. 11-H.K. 28

Trabzon Beylerbeyisi (boşluk) paşa dâme me'alihuya Eyâlet-i Trabzon'da vâki' (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Hadice nam hatun gelüb bunun oğlı Mustafa nam kimesne bin yüz altmış dört senesinde fevt olub oğlı ve kızı ve baba bir er karındaşı vesa'ir bundan mukaddem tapu ahsabından kimesnesi olmayub kazâ-ı mezbûre tâbi' (boşluk) nam karye toprağında mutasarrıf olduğı berât-ı kanûn üzere tapuya (.....) mezbûr tapu bundan olub ba'zı müslimanlar takrir eyledikleri resm-i tapu ile sahib-i arzdan olub zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resm sahib üzere edâmız eylediğın Murâd Han oğlı dimekle ma'ruf Bekir nam kimesnenin zevcesi Hadice zuhura durub hevâsına tâbi' mütegalibeye isnâd buna zabt itdirmeyüb biz dahi sahib-i arzdan tapu ile aldım deyu cebren dokuz seneden berü zabt ve hasılatı ahz ve buna gadr-ı külli eylediğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerifesi olduğın bildirüb ve fetvâ-yı şerifesi mücebince 'amel olunub vech-i meşruh üzere olan yerleri alıvirilüb zabt itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnım rica eylediğı kanûn üzere 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilkâde 1173

s. 11-H.K. 29

Trabzon Beylerbeyisi (boşluk) paşa dâme me'alihuya ve Eyâlet-i Trabzon'da vâki' ve (boşluk) Kadısına hüküm ki;

Kazâ-ı mezbûr sakinlerinden Süleyman ve 'Ömer ve Hasan nam kimesneler ile Hadice nam hatun gelüb kazâ-yı mezbûr sakinlerinden bunların 'ammileri Hacı Mehmed nam kimesne yüz yetmiş senesinde fevt oldıkda emvâl ve eşyâsı oğlı Mustafa nam kimesne ile kerimeleri Hadice nam hatunı bevzü'l-intikâl mezbûr mirasor ile mezbûr Fatıma dahi fevt olmalarıyla emvâl ve eşyâları baisü'sş-şer' bunlara intikâl itmekle icâbından ba'zı kimesneler zuhûr ve serne sülük bir emr ver hüccet ve i'lam ibrâziyle eşyâ-yı mezbûreleri haklarına isâbet iden ahzına hilâf-ı şer'-i şerif muhâlefet irâdesinde oldukları ve bu bâbda da'vasına muvâfık fetvâ-yı şerifeleri olduğın bildirüb mücebince şer'ile görilüb haklarına isâbet iden alıvirilüb te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerif rica eyledikleri ecilden mahallinde görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilkâde 1173

s. 11-H.K. 30

Trabzon Beylerbeyisi (boşluk) paşa dâme me'alihuya (boşluk) Kadısına ve Torul ve Maçuka Nâhiyeleri Nâ'iblerine hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan Mustafa nam sipâhi gelüb Trabzon Sancağı'nda Akca abâd Nâhiyesi'nde May nam karye ve gayrıdan beş bin yüz akçe berât-ı şerif ile mutasarrıf olub timârı mülhakatından Torul Nâhiyesi'ne tâbi' defter-i icmâlin üç bin üç yüz yetmiş altı akçe bazar karye-i Kurluk(?) ve yine Torul Nâhiyesi'ne tâbi' iki yüz elli akçe bazâr karye-i mezbûrdan Maçukâ Nâhiyesi'ne tâbi' sekiz bin akçe bazâr Murad karyesinden beşer bin akcesi ifrâz ve yine Maçûka Nâhiyesi'nde Ravalar nam karye ve ma gayre yigirmi bin akçe yekununda ifrâz olunan altı bin akcesi ma' gayre görilüb yedi bin beş yüz akçe icmâl ve icmâl-i mezbûrın bin beş yüz akcesi merkûm Mustafa bâ kasb müşterek kayd üzere olub defter-i hakânîde mukayyed ve müzâ-yı merkûm toprağında zirâ'at idenlerin zirâ'atleriyle hasıl eylediğın terekeleri 'öşrleri vesa'ir hukuk ve rusûmdan kanûn ve defter mücebince taleb ve müşterekiyle ahz-ı kabz eylemek vâd eylediğın müzâ-yı merkûmın aher ve re'ayâları altmış altı senesinde bu ana değın bir nesne virilüb defterlerinde olduğın ve bu bâbda da'vasına muvâfık fetvâ-yı şerifim virildüğın bildirüb fetvâ-yı şerifesi mücebince i'şâr vesa'ir hukuk ve rüsumları alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnım ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz Ruznâmçe-i Hümayûn ve defter-i icmâle mürâca'at olındığın vech-i meşrûh üzere olduğı mestur ve mukayyed olınmak defter-i hakânî mücebince emr olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilkâde 1173

s. 12-H.K. 31

Defterhâne'ye ve Baş Muhasebe'ye başka başka 'ilm-ü haberler virilmişdir.

Trabzon Beylerbeyisine ve Gümüşhane ve Giresun ve Tirebolı Kadılarına ve Gümüşhane Eminine hüküm ki;

Esbiye ve Lahnas ve Kızılkaya ma'denleri Çebni eşkıyaları hevâlarına vâki' olmakdan naşi diyet-i etba'ile hevâli-i mezbûrde geşt ü güzâr ma'denler 'aliyyesi ve ebnâ-yı sebile hıfz-u hırsat eylemek Gümüşhane ma'denlerinin kömür vesa'ir lâzımesi tedariki hıdmetine ta'yin ve hıdmat-ı mezbûreye kıyam üzere olduğına herbirine zarar gelmemek şartıyla Trabzon Sancağı'nda Çebni Nâhiyesi'nde Elinhevan nam karye ve gayrıdan on

altı bin dört yüz kırk dokuz akce timâra mutasarrıf olan Dizdâroğlı Hüseyin me'mur kılınub bu takrib ile cânib-i mirîden bir nesne taleb eylemeyüb ve tîmarının yazusına göre iktiza iden mîrî bedeliyesin edâ eyleyüb ve etba'ile hevâli-i mezbûrede geşt ü güzâr ve ma'denler 'aliyesini ve enbasıyla sebile(?) hıfzı ve hırasat eylemek şartıyla yüz elli iki ve altmış iki senelerinde emr-i şerifimle ve timârının kaydına şerh virilmek için müddet virildiği baş muhasebeden derkenâr olunmağla merkûm Dizdâroğlı Hüseyin ma'denin muhafaza tarikine me'mur olduğı edâsı ahali-i mea'din masun olub merkûm fevt oldıktan sonra Çebni eşkıyası ferce bulub tuyan üzere olmalarıyla bu esnâda husus-ı merkûmenin 'uhdesinde gelmeğe bahrü'l-iktidar olan müteveffa mezbûrın oğlı 'Abdullah ba berât-ı 'alışan Trabzon Sancağı'nda Giresun Nâhiyesi'nde nefis-i Giresun ve gayrıdan mutasarrıf olduğı yigirmi bin akce ze'ametinin kaydına şer' ve seferden mu'af olunub babası fevt olduğı misüllü tarik-i ma'denin muhafazasını me'mur ve ma'denciyan ve kömürciyan ve erazil ve eşkıyadan himayet ve siyanet ve tarik-i mea'din sarik ve hâramzâdeden tathir eylemek ve hıdemat-ı mea'dinin bezl-i makrur ve sarf-ı mehud eylemek şartıyla yedine emr-i 'alışanım ihsan olunmak ricasına sen ki Gümüşhane emini mûma ileyh Hafız Esseyyid Mehmed zîde mecdehûsın şer'imle ve ferman virilan emr-i şerif mücebince bu def'a dahi merkûm 'Abdullah'ın me'muriyetini müş'ar Divân-ı Hümâyûnım tarafından emr-i şerifim tahriri bâbında bi'l-fi'il baş defterdârım olan Elhac Ahmed dâme 'ilmihû i'lam itmeğin i'lamı mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alışanım sadır olmuşdır.

Fî evâ'il-i Zilhicce 1173

s. 12-H.K. 32

Gümüşhane Nâ'ibine ve Gümüşhane Emini (boşluk) zîde kadrehûya hüküm ki;

Sen ki Gümüşhane ma' Torul Nâ'ibi Mevlana-yı mûma ileyh Mehmed Sa'id zîde 'ilmihûsun sen südde-i sa'adetime mektub gönderüb 'an-asl Gümüşhane sakinlerinden 'Abdullah ibn-i Süleyman Efendi dimekle ma'ruf kimesne Gümüşhane'de vâki dâhiliye ve hâriciyeli babamdan bana ve karındaşıma intikâl iden hane ve tegallüben ve cebren Gümüşhane sakinlerinden Hüseyin oğlı Mustafa zabt eyledi deyu der 'aliyyeme gelüb 'arz-ı hal bervech-i iştirak ve çavuş mübaşeretiyile mahallinde şer'ile görilüb ihkâk-ı hakk olunmak üzere siz ki mûma ileyhilar size hitâben sadır üzere emr-i şerifimle ta'yin olunan

Divân-ı Hümâyûn'ım çavuşlarından Mehmed Çavuş zîde kadrehû yediyle vürûd ve merkûm Seyyid Mustafa bin Hasan meclis-i şer' ihzâr ve emr-i şerifim feth ve kırâat olındıkda ba'de't-teraki' merkûm Seyyid Mustafa cevabında iddia' eylediği dahiliye ve hariciyeli hane bin yüz otuz dokuz senesinde mezkûr 'Abdi'nin kebir karındaşlarından Hüseyin Efendi ve Ahmed Ağa ve kebir kız karındaşları 'Adile ve 'Aişe ve Emine'ye sagir oğulları Yahya ve İbrahim ve Süleyman ve İsmâ'il ve mezbûr 'Abdi'ye ve kızları Havva ve Hadice'ye ve yine kebir karındaşları Mehmed'in vârisi zevce-i metrukesi diğere Havva ve sulbi kebir oğlu Mustafa ve sagir oğlu 'Ali ve sulbiye kızları Hadice ve Belkıs ve mezbûr 'Abdi'nin üveyi vâlideleri Emine bint-i İsmâ'il ve Belkıs bint-i 'Abdullah nam vârislerin menzil-i mezbûr semen hissesi zevcenin ve ma Belkıs verese-i sâire-i mezkûreye isâbet itmeğın menzil-i mezkûr taksim olındıkda cümle vereseye vekâ itmediğinden kısmet olunmadığın yevmen fi yevmen dahl olan yerleri münhedim olındığı sebebiyle noksan kıymet icâb ve ika gadr olmağın menzil-i mezkûr bey' olunıb semeni iktisam olunmak üzere ve ibka ve infa' olındığından ma'arifet-i şer'ile müzâyede oldıkda beyne'l-verese sekiz yüz guruşdan ziyâde virilmeyüb tekrar sukda müzâyede olındıkda tarih-i mezkûrda Gümüşhane emini bulunan dergâh-ı mu'allam kapucı başlarından Mustafa yedi yüz guruş zam ve cem'an bin beş yüz guruşa karardade olunub salifü'l-beyan veresenin kebirleri isabetleri vekâleten ve sagir ve sagirelerin vasi-i mütesaviyeleri karındaşları Ahmed asaleten vesayeten(?) Gümüşhane emini mûma ileyhe bey' ve ol dahi iştirâ ve def' semen ve mezkûrlar dahi asaleten ve vesayeten ahz eylediklerinden sonra emin-i mûma ileyh menzil-i mezkûr oğulları Halil Ağa ve Hüseyin Ağa dimekle meşhur kimesnelere bey' ve ba'de'z-zaman anlar dahi Gümüşhane sakinlerinden diğere Hüseyin Ağa dimekle 'arif kimesneye bey' ve ol dahi bir müddet mutasarrıf olduktan sonra fevt olub sulbiye-i kebir kızları Melek ve Hatime nam hatunlara ırsen (.....) ve anlar dahi babam merkûm Hacı Hüseyin'e on seneden mukaddem bey' idüb babam fevt oldıkda ırs-ı şer'ile bana ve biraderlerime hemşireme intikâl ve mülk-i mevrumuzdur deyu beher bey'-i iştirâkı mutazammın hüccet-i şer'iyeleri ibraz ve makbuzını (.....) eyledikde şer'an merkûm 'Abdi'nin menzil-i mezkûrda 'alaka ve medhali olmadığı zahir ve nümayan ve sen ki Mevlana-yı mûma ileyhsin senin dahi 'ilmin mahbut olunmağın merkûm 'Abdi marazadan zabt olındığın 'arz eylediği şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilhicce 1173

s. 13-H.K. 33

Trabzon Beylerbeyisi (boşluk) paşa dâme me'alihuya ve Sürmene ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan Mehmed zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Sürmene Nâhiyesi'nde Halayiki nam-ı diğêr Pir Esir nam karye ve gayrıdan yigirmi bir bin akce berât-ı şerifimle mutasarıf olduğı ze'ameti mülhakatından olub müstakilen kaydına dahil Sürmene kazası müzafâtından Yağlıdere Nâhiyesi'ne tâbi' cema'at-i müsliman karye Espalukir ra'iyet-i merkûm emr bervech-i serbest naklen 'aded ve zemin 'aded ve asiyâb ve hasılı tahtında bennak ve erzen ve bad-ı hevâ ve 'arusiye yekun ma' gayreha iki bin akce mezkûr cema'at-i müsliman karye-i Espalu'dan on üç nefer kimesneler Gelavere Köprüsü'ne defter-i 'atikde köprüci olmağın ber karâr-ı sabık merkûm köprüye köprüci kayd olındılar ber mûceb-i kadim deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde Kürtün Nâhiyesi'ne tâbi' cema'at-i Müsliman der karye-i Espalu deyu yazuyı mezkûresiyle tahrir ve karye-i Halayiki nam-ı diğêr Pir Esir el mezbûre ve ma' gayriden birikdirilüb yigirmi bir bin akce ze'amet ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamamen mumâ ileyhin ze'amet-i olub defter-i hakânîde mukayyed olunmağla cema'at-i mezkûre perakende ve perişan olub cema'at-i mezkûran kadimden zira'at ve haraset 'öşr ve resmin ze'ameti tarafından alınagelan zımmetleri bazı kimesneler zirâ'ate ve harasetin idenleriyle zira'atiyle hasıl eylediğı terekeleri ve 'öşr ve resmin ze'ameti terekeleri 'öşrleri kânun ve defter mûcebince taleb eylediğın hilâf-ı kanûn ve defter edâda te'allül ve muhâlefet ve ol vechile ze'ameti mahsulune gadr-i külli murâd eylediklerin bildirüb mezbûrların zirâ'at hasıl eylediğın terekelerine kanûn ve defter mûcebince 'öşürleri alıvririlüb hilâf-ı kanûn ve defter te'allül ve niza' itdirilmemek bâbında emr-i şerifim rica ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz olan Ruznamçe-i Hümâyûnım ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olduğı mestur ve mukayyed olındığı defter-i hakânî mûcebince kanûn üzere 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1173

s. 13-H.K. 34

Trabzon Beylerbeyisi (boşluk) Paşa dâme me'alihuya Sürmene ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan Mehmed zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Sürmene Nâhiyesi'nde Halâyiki nam-ı diğer Espalu nam karye ve gayrıdan yigirmi bir bin akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu za'ametinin baş kalemi olub mustekîlen kaydına dahil salîf-üz-zikr karyesinde aherin 'alakası olmayub mugayir-i defter-i hakânî bir-vechile dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûreden mütegalibeden Çavuş oğlu Hamza dimekle ma'ruf kimesne zuhûr ve karye-i merkurda senin 'alakan yokdur deyu te'addi eylediğinden ma'ada karye-i mezbûre toprağında zira'atiyle hasıl eylediğin terekesinin dahi 'öşrini vormeyüb külli gadr ve te'addi eylediğin bildirüb karye-i merkûmeyi ber mûceb-i defter-i hakânî müstakîlen mumâ ileyhin ze'ameti tarafından zabt ve muhasıl ve rûsum ve kanûn üzere ahz-u kabz itdirilüb mezkûr Hamza'yı ve aherden bir ferd dahl-i duhul itdirilmemek bâbında emr-i şerifim rica ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundıkda Sürmene Nâhiyesi'ne tâbi' kırk sekiz nefer re'aya ve on bir zemin ve otuz iki baştine ve bir asiyâb ve hasılı tahtında bennak ve kılıce(?) ve bad-ı heva ve 'arusiye yekun ma' gayre beş bin iki yüz akce yazı ile karye-i Halayiki nam-ı diğer Eseblu ber-vechi serbest deyu defter-i mufassalın muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde yazı-i mezkûresiyle tahrir ve ma' gayre birikdirilüb yigirmi bir bin akce ze'amet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamamen kayd-ı meşruh vech-i mumâ ileyh Mehmed zîde kadrehûnın ze'amet-i i'lamı olan mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1173

s. 13-H.K. 35

Ber vech-i arpalık Gönye Sancağı'na mutasarrıf olub Faş muhafazasında olan (boşluk) dâme ikbâlehuya Gönye Nâibine hüküm ki;

Gönye Kazası'na tâbi' Maklavan(?) nam karyeden Hüseyin bin 'Osman nam kimesne gelüb kendü halinde olub bir kimesneye hilâf-ı şer' dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrden Monla 'Ali dimekle ma'ruf kimesne zuhur ve mukaddema Musa 'Alemdâr ve zevcesi Zeliha nam hatun vâki' şer' olduklarında (.....) (.....) Olub senin için mezbûr Hüseyin (.....) eylemeyle olub iken zevce-i mezbûrım 'alakası yokdur deyu senin zimmetinde ibrâ eylediklerinden sonra mezkûran Zeliha ve Musa müte'akiben fevt

olub oğulları Mehmed ve Ahmed ve kızları Havva'nın taraflarından ve Giresun harç-ı(?) mezkûrda beraber imişsin zimmeti kendüye alurum deyu iddi'a ve vâki'-i şer' olduklarının üzerlerine şer'an bir nesne bahane olmadan ma'rifetinden men' tam haberleri i'lam şer'an verilmişdir mezkûr kânî olmayub bin yüz yetmiş senesinde hilâf-ı şer' (.....) bu bin beş yüz guruş alub ziyade gadr eylediklerin bildirüb şer'ile görülmek mezkûrın hilâf-ı şer' ve (.....) alarak ol-mikdâr guruş tamamen (.....) (.....) alıvirilmek bâbında (.....) mahallinde görülmek için yazılmışdır.

s. 14-H.K. 36

Trabzon Kadısına ve Trabzon kâl'ası dizdârına hüküm ki;

'Osmân nam kimesne südde-i sa'adetime arz-u hâl idüb Trabzon Sancağında Maçuka Nahiyesi'nde Vusurlu nam karye ve gayrıdan bin dokuz yüz on akçe gedik timâr-ı berâtıyla üzerinde ve hizmetinde kusurı yoğiken 'Âli nam kimesne bunun için ismi mevcûd ve cismi namevcûddur deyu fevt mâliyesi(?) sebebiyle kal'a-i mezbûre dizdârı 'Ali'de olduğu hilâf-ı vâki' 'arziyle timar-ı mezbûrı üzerine alub kendüye gadr eyledüğünden mâ'ada iki seneden berü Trabzon'da firâr ve gaybda ve diyar-ı aherde sakin ve bu vecihle tarik-i hidmet olub ma'ruzatını kal'a-i merkûm dizdârı Ya'kub arz eylediğin mezbûr 'Ali hilesinden naşi timâr-ı mezbûrı İstanbul kadısı nâibi 'Artılı oğlu Mehmed'e kasr-ı yedinde berât itdirmekle timâr-ı mezbûrın dizdâr-ı mezbûrın 'arzi mücebince ref'lerinden kendüye ika ve berât ve mezbûr 'Âli ve oğlu Mehmed ile huzur-ı vasfiyet (.....) mürâfa'a olmadıkca timârına hazır gelmemek üzere kaydına şerh virilmişiken mezbûr Mehmed hilâf-ı inha ile tekrâr üzerinde alub külli gadr eyledi deyu ref'inden gedik timâr-ı mezbûrun kendüye ikâ olunmasını istihâm ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz rûznâmçe-i hümâyun ve âhkam kaydına müracâ'at olındıkda gedik timâr-ı mezbûr ile Trabzon kal'asının okcılığı Mahmud fevtinden altmış dört Cemâziye'l-ahiresinde 'arz-ı hâl 'Osman'a tevcih ve berât ve 'Osman'ın dahi ismi mevcûd ve cismi nâ-mevcûd ve tarik-i hidmet olduğundan dizdârı 'Âli 'arziyle sene-i mezbûr Zilkâ'desinde 'Âli'ye tevcih ve berâtıyla üzerinde iken mezbûr 'Âli beratın virüb kebir oğlu Mehmed'e meccanen kasr-ı yed eylediğin kal'a-i mezbûre ahalisinden beş nefer kimesnenin haber virdükleri İstanbul Kadısı na'ibi i'lamıyla yetmiş üç Saferinde tevcih ve berât olındukdan sonra merkûm 'Osmân hidmetinin mevcud iken bervech-i muharrer ahere virildi deyu

dizdar Ya'kub'un 'arziyla merkûm Mehmed veled-i 'Ali'nin ref'inden 'Osman'a sene-i mezbûr Rebi'ü'l-ahirinden ikâ ve berât ve 'Âli ve oğlu Mehmed ile huzur-ı asfiyedet(?) murâfa'a olmadıkca kayd-ı der kenâr olunmak üzere kaydına şerh virildiği 'arz olundıkda timâr-ı mezbûrın mutasarrıfı fevt oldukda icâbında 'Osman bir takrib ile alub ismi mevcud ve cismi nâ-mevcûd olduğundan ma'ada 'Ali'ye dizdarı 'Ali 'arziyla tevcih ve berât ve hizmetinde mukim iken bir maraz mübtela ve oğlu Mehmed'i vekil ve Âsitane'ye gelüb bir buçuk sene miktarı hükm altında iken şayet fevt olurum deyu timar-ı mezbûrı oğlu Mehmed'e kasriyed ve mezkûr 'Ali Âsitane'de iken merkûm 'Osman dizdar Ya'kub'a musallat ve muhayyed ve kasr-ı yed ve gayri vâka'dır ve 'Ali bundan bulunmayub terk-i hidmetdir deyu 'arzi iltimas ve virmez isen sana zararım olur deyu gûna gün tahvif ve bir vechile 'alası mümkün olmamağla cebren yedimden 'arz alub ve ol takrib ile timâr-ı mezbûrı merkûm Mehmed'in ref'inden olub berât ve gadr olmağla dizdâr-ı merkûm Ya'kub'un 'arziyla merkûm Mehmed veled-i 'Ali'ye sene-i mezbûre Şa'banında ikâ ve berâtiyle üzerinde olduğu defter-i hakânîden ve ahkâm kaydından ihraç(?) ve timâr-ı mezbûr dizdarı 'arziyle sahib-i evvel mezkûr 'Osman'a hidmet lâzimesiyle mukim ve mezkûr 'Ali iki sene (.....) berü hıdmet lâzimesine bulunmayub bi'l-ahere gidüb mezkûr 'Osman'a gadr eyledi deyu 'arz ve timâr-ı mezbûr 'Osman (.....) olmuşiken merkûm Mehmed dizdâr-ı merkûm Ya'kub'un 'arziyle tekrar ikâ ve berât itdüğünden bi'l-fi'il bâis reisü'l-küttabım olan Mehmed Emin dâme mecdûhû i'lam itmeğın siz ki mu'mâ ileyhımasız i'lamı mücebince tarafına ref' ve ikâdan hidmet-i lazımlerinden kangısı mukim ve hak kangısının ise ahalisinden vesa'ır müstahfızından su'al ve sıhhati ve hakikati i'lam eylemeniz bâbında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştır.

Fî eva'il-i Safer 1174

s. 14-H.K. 37

Sürmene Kadısına hüküm ki;

Sürmene Kazâsına tâbi' Kose nam karyede vâki' Elhac İbrahim Bey nam sahib-ü'l-hayrın bina eylediği camî-i şerifimde bi'l-fi'il berât-ı şerifimle imâm ve hatib olan Elhac İbrahim zîde salâhu 'arz-ı hal idüb bi'l-fi'il cami-i mezburda berât-ı şerifimle imam ve hatib olub her sene lazım gelan hıdmeti edâ ve karye-i mezbûrede 'akd(?) iken ve (.....) mu'ayyen vâki' olan taraf-ı şer'den yedine virilen izinnâme müraselesi ile müdâhale 'akdânınca(?)

ve ashâbı rızasıyla (.....) idüb aherden dahl olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağrazından ba'zıları fuzûli müdahaleden hâli olmadıkların bildirüb men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümayun rica ve cevâmi' ve mesâcidin mahallelerinde vâki' 'akdânınca (.....) vesa'ir imâmete dâ'ir olurı her mahallenin imâmı ru'us idüb icâbında bunlar müdahale eylememek için kanun üzere divân-ı hümayunim tarafından emr-i şerif yazıla geldiği derkenar olmağla derkenarı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Sâfer 1174

s. 15-H.K. 38

Hâlâ Trabzon Valisi vezir Süleyman Paşa'ya hüküm ki:

Eyâlet-i Trabzon'da vâki' Giresun ve Gümüşhane kazâlarının ahali ve fukaraları adam ve arz-u hâl gönderüb Trabzon eyâleti mukaddemâ sana tevcih olunub 'azimet eylediğinden kazâin-i mezkûrine uğrayub ahali ve fukara nice mesârifat-ı beyhude ile azerde ve rencide oldukları bildürüb sen ki vezir-i müşârün ileyhsin hâlâ eyâlet-i merkûm sana ihsânı olmağla Trabzon'a 'azimetinde kazâin-i mezkûrine uğramayub sıyânetü'l-fukara ve rast ve tarik halde mürur idüb fukara ve züe'fa azerde ve rencide olınmakdan ittikâ eylemek bâbında hükm-i hümayûn rica itdikleri ecilden vech-i meşruh üzere olan 'âmel ve hareket olunub hilâfından ittikâ eylemek bâbında fermân-ı 'alişân yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebi'ül-ahir 1174

s. 15-H.K. 39

Gümüşhane Kadısına ve Gümüşhane eminine hüküm ki;

Sa'dullah nam kimesne ile 'Âişe ve Firdevs nam hatunlar gelüb babaları 'Âli nam kimesnenin Gümüşhane sâkinlerinden Arasta Yordam ve karındaşı Semelik nam zimmîler zimmetine yüz atmış senesinden berü on beş bin guruş alacağın almadan mesfurlar mürd olmalarıyla terekelerine vâzi'ü'l-yed olan Gümüşhane sakinlerinden oğulları Panayut ve Yani ve verese-i sâ'irelerinden almadan babaları mezbûr dahi fevt oldukda meblağ-ı mezbûr irsen bunlara intikâl ve yine Gümüşhane'de vâki' üç bin guruş kıymetlü bir bab mülk-i menzile babaları mezbûr mutasarrıfken fevt olub bunlara intikâl

idüb lâkin babaları mezbûrda vefatında yanında bulunmayub diyâr-ı aherde bulunmak takrib ile menzil-i mezbûrî Gümüşhane sakinlerinden mütegalibeden vesâyireden(?) Beti nam kimesne fuzuli zabt ve hedm ve kerastesini ahz ve arsasını Şeytan nam gasayir(?) fûrut idüb bunlar dahi diyâr-ı aherden gelüb meblağ-ı mezbûrlardan mesfûrlerden ve menzil ile hedm olunan kerastesinin şer'ân lâzım gelenlerden taleb ve almak isterken birbirleri ile yekdil ve mu'ayyen kendilerine iştiraken virmeşüb mağdur oldukların ve bu bâbdan dâ'vâlarına muvafık fetvâ-yı şerifeleri bulunduğunu bildürüb mübaşir ma'rifetiyle fetvâ-yı şerife mücebince mahallinde şer' ile görölüb babalarından müntakil mezbûrların zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus ile mülk-i menzil arsası ve hedm olunan keraste dahi lâzım gelenlerden alıvirilüb icrâ-yı şer' ihkak-ı hakk olınmak bâbında hükm-i hümayunı rica eylediği ecilden ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle mahallinde şer' ile ihkak-ı hakk ve keyfiyet ve 'ilam olmak için.

Fî eva'il-i Rebi'ül-ahir 1174

s. 15-H.K. 40

Trabzon Vâlisine (boşluk) Kadısına ve Çebni Nâhiyesi Nâibine hüküm ki:

Hâcegân-ı Divân-ı Hümâyûn'umdan kıdvetü'l-emâcid ve'l-âyan Seyyid Mehmed Hıfzî zîde mecdûhû südde-i sa'adetime arz-u hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Cebni Nâhiyesi'nde Elerbuma nam(?) karye ve gayrıdan yigirmi dört bin dört yüz kırk dokuz akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ametin baş kalemi olub müşterekiyle kayd ve berâtine dâhil salifü'z-zikr karye-i Elerbuma ve icmâline dâhil kurrânın vâki' olan mahsul ve rusûmundan berât yazusuna göre hissesine isâbet iden mahsul ve rusûm bin yüz altmış sekiz senesinden berü mu'mâ ileyhın berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüşiken ba'zı kimesnelerin muhalefatları sebebiyle ahz-u kabz olunmayub âla hale kalduğun bildürüb berât-ı mücebince tahviliyle tarihine düşen seneyn-i mezbûre mahsul ve rusûmu teveccüh idenlerden tahsil ve tarafından kabzına me'mura alıvirilüb te'allül ve niza' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve Defterhâne-i Âmire'de muhfuz Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda Cepni Nahiyesi'ne tabi' yüz on üç nefer reâya ve yigirmi iki zemin ile karye-i Elerbuma ve hasılı tahtında bennak ve şa'ir ve erzen yekun ma'gayri sekiz bin akce yazu ile defter-i mufâssalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde dört bin akcesi ifrâz ve ma'gayri haber getirilüb

yigirmi altı bin iki yüz otuz yedi akce yekunundan yigirmi bir bin üç yüz akcesi ifrâz ve ze'amet ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun icmâl bozulmamak üzere on üç bin yüz otuz sekiz akçesiyle bin üç yüz akce hissesi mû'mâ ileyh Seyyid Mehmed Hıfzı ve bakisi ve müştereki kayıtlarında olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince kanun üzere mübâşir ma'rifetiyle tahsil olmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî-eva'il-i Cemâziyel-Ahir 1174

s. 16-H.K. 41

Trabzon Vâlisine Eyâlet-i mezbûrda vâki' Mevlâna (boşluk) Kadısına hüküm ki;

Trabzon'da vâki' Hatuniye Vakfı'nda berât-ı 'alişânım mütevellisi olan Hasan zide kadrûhu gelüb vakf-ı mezbûr karyelerinden kazâ-i mezkûre tâbi' İskefe karyesi ahalisinden olub şekâvet ile 'isyan ile me'luf ve meşhur olan Şekaoğlı Mustafa nam şakinin hakkında bundan akdem sâdır olan emr-i 'alişânı mübâşir ta'yin olunan Serturnaî İbrahim zide mecdûhü yediyle Trabzon'a vusûl ve tescil olındığından gayrı bir kaç kıta' dahi ol evamir-i 'aliyye sadr olunmuşken ba'zı avanesinin müzaheretinden naşi intikal ve icra olunub 'ala hale ve olmağla bin yüz altmış senesinden berü mal-i vakıfdan zimmetinde beş bin olub edâ eylediğinden gayrı vakıfdan ma'mur karyelerinden bir kac karye ahalisinden emlâkların ihrâk-ı bi'n-nar ve emvâl ve eşyâ ve mevaşisini gasb ve re'âyasını perâkende ve perişan ve hufyeten kalanlarına dahi musallat ve ol vechile vakf-ı mezbûran izmihlaline ba'is olduğın bildirüb ol bâbda emr-i şerifim sudûrını istida' eylediğın mezbûr Sekaoğlı Mustafa ve refikleri 'ala eyi hal ahz ve şer'ile ihzâr ve ta'yin olunan mübâşir ma'rifetinden ashab-ı hukuk ile terafu'-i şer' ve bâis olan mal-ı vakıf ve hukuk-ı fukara kendüleri dahi tahsil ve ashabına teslim ve istirdâd olındıktan sonra kurra-i mezkûrın ihrâkı ve mevât-ı sa'ire (.....) bais olur ise (.....) ifâ ve keyfiyetleri 'aceleten der-i devlet medarına 'arz ve i'lam ve ba'dehu ol-vechile fermân-ı 'ali sadır ol-edâsı iş'ar ve icrâsını ihtimam tam olub hilâfindan begayet tevki ve mücanebet olınmak bâbında ferman-ı 'alişânım sadır olmuştır.

Fî evâhir-i Cemâziyel-Ahir 1174

s. 16-H.K. 42

Kürtün Kadısına ve Gümüşhane Emîni zîde mecdûhûya hüküm ki;

Nişân-ı Hümâyûn virilan defterhâne katibleri şakirdlerinden kurunü'l-erbâb veled-i şakird ve Ahmed Yerdar(?) saray-ı 'atik zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Kürtün Nâhiyesi'nde Oğur nam karye ve gayrıdan altmış dört bin dört yüz akce berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'amet karyelerinin bin yüz yetmiş üç senesinde berât-ı mücebince tahvili tarihinde düşen mahsul ve rusumi ba'zı menâni'sini ile tahsil olunmayub aherden (boşluk) ve (boşluk) nam kimesneler hilâf-ı Defter-i Hakânî ve bilâ temessük fuzûli ahz-u kabz eyleyüb ze'ameti mahsuline her kimden tevcih ider ise temâmen tahsil ve tarafından su başısına ahz-ı kabz itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayunım külli ve gadr olındığın bildirüb sene-yi mezbur mahsul ve rusûmi mezbûrların mıdır yohsa re'âya zimmetinde midir her kimden tevcih ider ise tamamen tahsil ve tarafından su başısına ahz-ı kabz itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümayûnıma mürâca'at olındıkda ze'amet-i mezbûr defter-i hakânî kütübü şakirdliği Elhac mûma ileyh Mustafa ve yed şakird Ahmed Yerdar(?) saray-ı 'atik tevcih ve hala berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakânî mücebince kanun üzere 'amel olınmak emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı Receb 1174

s. 16-H.K. 43

Trabzon Vâlisine ve Rize Yaveboli ve Görele ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Alicare(?) (Alucra) Nâhiyesi'ne tâbi' (boşluk) nam karye ahâlisi südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb Görele Kazâsı'na tâbi' Bey Tarlası nam kurbünde Yadenor nam mahalde vâki' resm-i defterde sahib arza hasıl yazılmış ma'lumü'l-hudud ve mahsus ve müstakil mutasarrıf oldukları kadimi yaylak yerlerine zamanında koyun vesa'ir davarlarıyla çıkub yaylayub otından ve suyundan iltika' (?) tahammüllerine göre resm-i hasıl-ı 'arza edâ edegeldikleri yaylak yerlerine aherin 'alakası olmayub bir vechile dahl-ü ta'arruz olınmak icâb itmez iken zikr olunan Bey Tarlası nam karye ahâlisi birbirleriyle yekdil ve ol yaylak yerlerini fuzûli zabt ve davarların getirüb za'yi ve ba'zı yerlerin dahi söküb zira'at ve bunlara külli müzayeka virüb te'addi itmeleriyle men' itmek istediklerinde garzen ve 'adaveten ve tegallüben bin yüz altmış ve (boşluk) senesi müceddeden bina ihdas ve külli gadr ve te'addi eylediklerin ve bu bâbda hüccet-i şer'iyeleri olduğın bildirüb hüccet-i

şer'iyeleri mücebince 'amel olunıb mezkûrların muhaddes evliyelerinin zarar-ı şer'isi zabitleri ma'arifetiyle şer'ile men' ve def' ve yaylakların kendülere zabt-ı kadimisi üzere davarları r'ay itdirilmek bâbında hükm-i hümayunım rica eyledikleri ecilden kanun üzere 'amel olunmak emr olunmuşdır.

Fî evâhir-i Şaban 1174

s. 17-H.K. 44

Trabzon Vâlisine ve Görele ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Alucra Nâhiyesi'ne tâbi' (boşluk) nam karye ahâlisi südde-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb Görele Kazâsı'na tâbi' Bey Tarlası nam karye kurbünde İpsede nam mahalde vâki' resm-i defterde sâhibü'l-arz hasıl yazılmış ma'lumü'l-hudud mahsus ve müstakil mutasarrıf oldukları kadimi yaylak yerlerine zamanında koyun vesâir davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan ittifa' tahammüllerine göre resm-i sahibü'l-arz edâ idegeldikleri yaylak yerlerinde aherden 'alakası olmayub bir vechle dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken zikr olınan Bey Tarlası nam karye ahalisi hevâlarına tâbi' İnersorlu eşkıyasıyla yekdil ve yekcihet ol yaylak yerlerini fuzûli zabt ve davarları götürüb ra'y ve ba'zı yerleri dahi söküb zira'at ve bunlara külli müzayeka virmeleriyle men' itmek istedikleri günâ gün gadr ve 'adavet ile te'addi ve ol vechile ziyâde gadr ve te'addi zulm-ü sabk eylediklerin bildirüb zikr olan yaylak yerleri kemâfi's-sabık kendülere zabt itdirilüb ve mezbûrların zâhir olan müdâhale ve te'addileri zâbitleri ma'arifetiyle şer'ile men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnım rica eyledikleri ecilden kanûn üzere 'amel olunmak içün emr yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'ban 1174

s. 17-H.K. 45

Trabzon Vâlisine hüküm ki;

Nişân-ı Hümayûnım virilan divân-ı hümayûnım kâtibleri şakirdlerinden kıdvetü'l-erbâbi't-tahrîr ve'l-kelam Mehemmed Emin zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Hoca Nâhiyesi'nde Mahat (Mecat, Maharat ?) nam karye ve gayrıdan yigirmi bin akce

ze'amet Hasan veled-i Enes bilâ veled fevtinde sen ki vezir-i müşarün ileyhsin mektubınla inha ve miralay 'Ömer dahi başka 'arz itmekle fetvi vâki' ise 'arz-ı hali mücebince bin yüz yetmiş üç senesi Muharremü'l-harâmın yigirmi birinci gününde kendüye tevcih ve berât ve divân-ı hümâyûnım şakirdleri gedüğü dahi ilhakıyla berât oldıktan sonra mezbûr Hasan veled-i Enes fevtinden ve muma ileyh şakird Mehemed Emin'in ref'inden ze'amet-i mezbûr kanûn üzere virüldüğü merkûm icmâlinde beş bin akcesi tahminen on bir yaşında müteveffanın oğlu merkûm 'Osman'ı alaybeyisi 'Ömer ve Trabzon Kazâsı na'ibi Elhac 'Osman ve Elhac Esseyyid Ahmed Paşa başka başka 'arz itmeleriyle ref'inden müceblerince işbu sene-i mübareke Rebi'ü'l-evveli'nin ikinci gününde tevcih ve berât olındığı defter-i hakânîde mukayyed ve mezbûr Hasan veled Enes bilâ veled fevtinde olmuşiken icâbında olan mezkûr 'Osman müteveffay-ı mezbûr Hasan veled Enes'in oğlu olmak üzere miralay mezkûr 'Ömer'i itima' birle olduğu 'arz mücebince ze'amet-i mezbûrın beş bin akcesini tefrik ve üzerine berât itdirüb gadr eylediğini bildirüb muma ileyhın tarafından vekili Monla 'Osman dimekle ma'ruf merkûm 'Osman ile sen ki vezir-i müşarün ileyhsin huzurunda terâfu'-ı şer' hakikat-i keyfiyet der 'aliyyeme 'arz ve i'lam olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden vech-i meşruh üzere terâfu'-ı şer' hakikat-i hâl sancaklusından su'al ve sıhhat üzere i'lam olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval 1174

s. 17-H.K. 46

Ber vech-i arpalık Gönye Sancağı'nda mutasarrıf olub Faş muhafâzasında olan dâme ikbâlühuya Batum ve Kadılarına hüküm ki:

Batum Kazâsı sâkinlerinden Nasr Es-Seyyid nam kimesne südde-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb kazâ-i mezbûre sâkinelerinden bunun vâlidesi (boşluk) nam hatun müteveffıye oldıkda emvâl ve eşyâ vesâyir terekesi irs-ı şer'ile buna intikal eyleyüb yer dâhil olunmak için itmez iken kazâ-i mezbûre sükkânından 'Ali Ağa dimekle ma'ruf kimesne vâlidesi mezbûreden müteşekkil eşyâsıyla bir Gürci alasil câriyesin bin yüz yetmiş senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf zabt itmekle bundan akdem birkaç def'a taleb eyledikde bir vechle mukâvemet mümkün olmayub mağrur olduğu mezbûr hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarda mürur ve 'ubûr üzere olduğın bildürüb bulunduğu mahalde şer'ile görülüb vâlidesi müteveffıye-i mezbûreden müteşekkil eşyâ ve câriye kendüye alıvirilüb icmâl-i şer' ve

ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmıştır.

Fi evâhir-i Şevvâl 1174

s. 18-H.K. 47

Gönye Sancağında vâki' kadılara ve âyan ve râiyyete hüküm ki:

Sâbık Gönye Sancağı mutasarrıfı mütevaffa Mehmed Paşa'nın vereseleri 'arz-ı hâl idüb mûrisleri muma ileyh Mehmed Paşa Kaş Kal'ası muhafazası şartıyla Gönye sancağına mutasarrıfken fevt olmağın ol mezbûr hala Karahisar-ı Sahib sancağı mutasarrıfı emirü'l-ûmerai'l-kirâm Abaza Mehmed dame ikbalehuya Faş Kal'ası muhafazası şartıyla ilhaken işbu sene-i mübâreke Şevvalin onuncu gününde tevcih olunub lakin yüz yetmiş dört senesi mahsuben gününde sancağında vâki' kazâlardan ol mezbûr mutasarrıf çün senede üç taksit ile topdan tertib ve tesviye kılınan üç bin yedi yüz iki buçuk guruş hazariyeden şurût-ı hazariye mücebince tevcihi tarihinde kiste'l-yevm hisse üzere hissesine isyan iden murisleri müteveffâ-yı mezbûr tarafından ahz-u kabz olunmayub ahzen ze'âmetlerinin kalduğun bildürüb ol mezbûr hazariyesinde mûrisleri müteveffâ-yı mumâ ileyhin sene-i mezbûre mahsuben şurut-ı hazariye mücebince tevcihi tarihinde kiste'l-yevm hisse üzere hissesine 'a'id olan hazariye her ne mikdar ise mârifet-i şer' ve cümle mârifetiyle lazım gelenlerden tahsil ve taraflarından kabzına me'mur eda ve teslimi itdirilmek bâbında emr-i şerifi ricâ ve divân-ı hümâyunumda mahfuz tevcihât ve hazariye tertibi defterlerine mürâca'ât olundukda liva-yı mezbûr vech-i meşrûh üzere tarih-i mezkûrda mîrmirân-ı mezbûrları Abâza Mehmed dame ikbalihuya tevcih olındığı ve Gönye sancağında vâki' kazalardan ol mezbûr mutasarrıf çün senede üç taksit ile topdan üç bin yedi yüz iki buçuk guruş tertib ve tesviye kılınmağla azl vuku'unda halef ve selef herkes tevcihi tarihinde kiste'l-yevm hisse üzere hissesine düşeni ahz-u kabz itmenin şurut-ı hazariyedendir çünki mûrisleri hissesine 'a'id olan hazariye istifâ ve ahz idemeyüb ehl-i zimmetlerinde kalmağla mahallinde ma'rifet-i şer' ve ahali ma'rifetleriyle şurût-ı mezbûr üzere görilüb ba'de'l-hesâb ahali zimmetlerinde müteveffânın zuhur iden hissesi her ne ise veresesine intikâl eylemek iktizâ eylediği derkenar olmağla şurut-ı hazariye mücebince şer'ile görülmek bâbında fermân yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Zilkâde 1174

s. 18-H.K. 48

Trabzon Vâlisine Trabzon Eyâletinde vâki' (boşluk) Kadısına hüküm ki;

Hasan nam kimesne gelüb sâbıkâ Faş Kal'ası muhâfazasında olan Abâza Mehmed Paşanın yüz yetmiş yedi senesinden sekiz senesine değin vekilharıcı olub paşa-yı mumâ ileyhın emiri ve kethüdâsı 'Osman nam kimesnenin yigirmi beş 'aded memhûr tezkire ile virdüğü nakliyat akçesinden iki bin iki yüz on beş guruş alacağı olub kabl alâdâ paşa-yı mumâ ileyh ve kethüdâsı mezbûr fevt olub meblağ-ı mezkûr paşa-yı mumâ ileyhın zimmetlerinde olmağı terekesine vâz' ider olan oğlu Süleyman Bey'den taleb iderken hilâf-ı şer'-i şerîf edâsı te'allül mahâllefât ve merkûm Süleyman Bey Trabzon Eyâleti'nde mürûr ve 'ubûr üzere oldığı bildürüb bulunduğı mahalde şer'ile görilüb vech-i meşrûh üzere babası müteveffâ-yı mumâ ileyhın zimmetinde sâbit ve zâhir olan alacağı alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olınmak bâbında hükmi hümayûnım rica itmeğın şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilkâde 1174

s. 18-H.K. 49

Trabzon Vâlisine ve Giresun Kadısı'na hüküm ki;

Sadât-ı kiramdan Seyyid Mehmed Hafız zîde şerefehû gelüb Giresun'da vâki Kapu câmi'-i şerifinin yevmi bir akce vâzife ile imâmet ve bir akce vâzife ile hitâbet cihetleri bin yüz yetmiş dört senesi Cemâziye'l-ahirinin onuncı gününde buna tevcih ve hala berât-ı şerifimle üzerinde olub edâ-yı hıdmet idüb mugayir-i berât dahl olınmak icâb itmez iken Giresun sükkanından 'Ömer ve karındaşı 'Ali nam kimesneler mütegalibeden olmalarından nâşi bilâ dahl ve bilâ sened imâmet ve hitâbeti üzerine müdâhale ve mümâna'at birle gadr edâsı oldukların bildirüb yedinde olan berât-ı şerifim mücebince imâmet ve hitâbet-i mezbûr kendüye zabt ve mezbûrların bi-vech müdâhale ve bilâ sened ol-vechle olan müdâhaleleri men' ve def' olınmak bâbında hükmi hümayûnım rica ve hazine-i 'amiremde mahfuz Anadolu muhasebesi defterlerine nazar olındıkda zikr olınan imâmet ve hitâbet muma ileyh Seyyid Hafız Mehmed bin Ahmed Halife'ye tevcih ve hala mâliye berâtıyla üzerinde olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince

mahallinde şer'ile görilüb hilâf-ı şer'-i şerif ve bilâ sened müdâhale idenlerin te'addileri men' ve def' olına deyu emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilkâ'de 1174

s. 18-H.K. 50

Trabzon Vâlisine Keşab ve Ordu ve Kadılarına hüküm ki;

Karahisar-ı Şarki Sancağı'nda Ordu Kazâsı'na tâbi' Akyazı nam karyeden Monla Mustafa nam kimesne gelüb bunun menkûhası olan Fatma nam hatuna dahl icâb itmeyüb ve bu mâkule nikah üzerine nikah şer'an sahih değil iken yine Ordu Kazâsı sakinlerinden Katırcı oğlu Hasan Keşab Kazâsı sükkanından olmağla Dizdaroğlu'nın bölükbaşısı Atmaca ve Kozakçı oğlu Bayrakdâr nam mütegalibe kendü hissesinden virmeyüb şer'ü şekâveti kapucı başı Hacı Mahmud oğlu Bekir nam kimesneye virüb ve iki re's camusı ve menzilin derununda olan emvâl ve eşyâların nehb ü garet ve kesr 'ırz ve zulm-i sarîh idüb kanûn ile mağdur olduğun bildirüb şer'ile görilüb menkuhası mezbûre ile camus öküzlere ve menzil derununda nehb ü garet eyledikleri emvâl ve eşyâları alıvirilmek bâbında hükm-i hümayun rica itmeğın mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilka'de 1174

s. 19-H.K. 51

Trabzon Vâlisi'ne ve Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Of Kazâsı'na tâbi' Şerd karyesinden Hacı Hasan nam kimesne gelüb bunun oğlu Hacı 'Ali nam kimesne fevt olub oğlu olmayub karye-i mezbûre toprağında tasarrufunda olan ma'lumü'l-hudûd yerleri tapuya müstehak ve hakkı tapu kızı (boşluk) nam hatunun olmağla (.....) müştereklerin tefriz eyledikleri resm-i tapu ile tekâlîf oldıkda almayub farega olmağla bu sahib-i 'arzdandan tapu ile alub yedine virilen sahib-i arz temessüğü mücebince zabt ve zira'at ve 'öşr ve resm-i sahib-i arz edâ ider iken şimdî mezbûr (.....) ve almaduğın (.....) ol yerleri senin elinden alurız deyu hilâf-ı kanûn te'addi ve nizâ' eyledikleri fetvâ-yı şerifesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerifesi mücebince 'amel olub ol yerleri yedinde olan temessüğü mücebince kendüye zabt itirilüb mezbûrın hilâf-ı kanûn

te'addisi men' ve def' olmak bâbında hükm-i hümayûnım rica itmeğin kanûn üzere 'amel olmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilka'de 1174

s. 19-H.K. 52

Maçuka ve (boşluk) Kadılarına ve Gümüşhane Eminine hüküm ki;

Nişân-ı Hümayûnum virilan Divân-ı Hümayûnum katibleri şakirdlerinden Mehmed Emin zîde kadrehû 'arz-ı hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Maçuka Nâhiyesi'nde Hemat nam karye ve gayrıdan yigirmi bin akce ze'amete mutasarrıfı Hasan veled-i Enes ve bu fevtinden yüz yetmiş üç senesi Muharrem'inin yigirmi birinci gününde sen ki vezir-i müşarün ileyhsin mektubda ve alaybeyisi 'Ömer 'arzıyla mumâ ileyh Mehmed Emin'e tevcih ve Divân-ı Hümayûnum katibi şakirdliği gedükli ilhakıyla berâtıyla üzerinde iken kanûn üzere karye-i mezbûre icmâlinden beş bin akcesi tahminen on bir başın müteveffânın oğlu 'Osman'a alaybeyisi 'Ömer ve Trabzon Kazâsı Nâ'ibi Elhac 'Osman ve Trabzon Beylerbeyisi Elhac Ahmed dâme ikbâlihuya şerife 'arz itmeleriyle kanûn üzere didiği karye-i mezbûre icmâlinden beş bin akcesi Hasan veled-i Enes fevtinden ve mumâ ileyh Mehmed Emin'in fevtinden oğlu mezkûr 'Osman'a yüz yetmiş dört senesi Rebi'ü'l-evvelinin ikinci gününde tevcih ve halâ berât ile üzerinde olduğu defter-i hakânîde mukayyed ve ref'inden mezbûrenin yetmiş üç senesinde vâki' olan mahsul ve rusûmi mumâ ileyh Mehmed Emin'in berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüş iken ba'zı mevâni' sebebiyle tarafından ahz-ı kabz olunmayub 'alel-hale valid ve 'an bildirilüb ze'amet-i mezbûrın yetmiş üç senesinde mumâ ileyh'in berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ve rusûmı tevcih idenlerden tamamen tahsil ve tarafından subaşısına alıvrilmek bâbında emr-i şerifim rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümayûnıma mürâca'at olındıkda ze'amet-i mezbûr vech-i meşruh üzere Hasan veled-i Enes fevtinden yetmiş üç senesinin Muharreminin yigirmi birinci gününde mumâ ileyh Mehmed Emin'e tevcih ve divân-ı hümayûnım katibi şakirdliği gedükli il-hakkıyla berât-ı şerifimle üzerinde iken kanûn üzere didiği karye-i mezbûr icmâlinden beş bin akcesi ref'inden yetmiş dört senesi Rebi'ü'l-evvelinin ikinci gününde müteveffâ-yı mezbûrın oğlu sülbi 'Osman'a tevcih ve halâ berât ile üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakânî mücebince 'amel olmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zılka'de 1174

s. 19-H.K. 53

Kürtün Kadısı'na ve Gümüşhane Emîni'ne hüküm ki;

Kethüdâ-yı sadr'azam mektubi halifelerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Mehmed Sâlif zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Gümüşhane'ye tâbi' Kürtün Nâhiyesi'nde berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ameti karyelerinden Karaveba ve Karaçokud ve (boşluk) ve (boşluk) tevâbi' karyelerinin bin yüz yetmiş iki ve yetmiş üç ve yetmiş dört senelerinde vâki' olan mahsulün ve rusûmatı bunun berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüşiken ahz-ı kabz olmayub ba'zı mevâni' sebebiyle re'ayâ zimmetlerinde kalduğın ve tarafından İbrahim zîde kadrehûya vekil eylediğın bildirüb berâtı mücebince tahvili tarihine düşmesini mezbûr mahsul ve rusûmi tevcih idenlerinden tahsil ve bi-kusur tarafından kabz-ı mezbûre vekil-i mezkûre alıvirilüb hilâf-ı kanûn te'allil ve niza' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica eylediği ecilden kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilkâ'de 1174

s. 20-H.K. 54

Faş Kal'ası muhâfazası şartıyla ber vech-i arpalık Gönye Sancağı'na mutasarrıf olan dâme ikbâlehûya Arhavi ve (boşluk) kadılarına hüküm ki:

Sohum Kal'asında olan kıdvetü'l-ümerâ'il-kirâm Mîr Süleyman dâme 'izzihû 'arz-u hâl gönderüb mu'mâ ileyhın bundan akdem Faş muhâfızı olan babası Abaza Mehmed Paşa'nın Arhavi sakinlerinden serdengecdi ağalarından kethüdâsı Eyüb Ağa dimekle ma'ruf kimesne zimmetinde bin yüz altmış senesinde bir re's Gürci elhâsıl(?) kazâk gulam ve bir re's Gürci alhâsıl(?) câriye ve bir re's Gürci alhâsıl(?) gulam ile iki bin beş yüz guruş alacağı olub kable'l-ahz fevt oldığınları şer'ile buna intikal itmeği bu dahi mezbûrun ma'arifeti şer'ile muhâsebesinde rü'yyet ve zimmetinde olan esirlerle ma'lumü'l-mikdar akcesin taleb eylediğın müteveffa babanla hesâbım vardır deyu illet ve bahâne ile edâda te'allül ve muhâsebesi görmekten abâ ve imtina' ve ibtâl-i hakk sevdasıyla gadr eylediğın bildürüb sipahi ma'rifeti ile şer'ile görilüb ba'de'l-muhasebe

babası müteveffâ-yi mezbûrdan müntakil mezbûrın zimmetinde olan esirler ile mâl-i ma'ruf hakkımız ise temâmen tahsil ve alıvırılub icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilkâ'de 1174

s. 20-H.K. 55

Faş ve Sohum Kadılarına hüküm ki;

Sohum Kal'asında olan kıdvetü'l-ümerai'l-kirâm Mîr Süleyman dâme 'izzihu 'arz-u hâl gönderüb mumâ ileyh kendü halinde 'arziyla mukâyyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye bâ'zı mezbûrlar ve üzerine dâhi şer'an bir nesne ta'yin olmuş değil iken Faş ve Sohum sakinlerinden Laz Ta'ifesi'nden Kör Hasan ve Küçük Hacı İbrahim ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) vesa'ir ma'lumü'l-esâmi kimesneler zuhûr ve celb-i mal sevdasıyla baban müteveffa (boşluk) nam kimesne zimmetinde ma'lumü'l-mikdâr akce alacağımız vardır deyu üzerine mülk ve hilaf-ı şer'-i şerîf akce talebiyle bir rencide dâhi oldukların bildürüb şer'ile görilüb mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ol vechle akce talebiyle zâhir olan tea'ddileri men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilkâ'de 1174

s. 20-H.K. 56

Gümüşhane ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Trabzon Sancağı alaybeyisi 'Ömer zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Rize Nâhiyesi'nde Murin nam karye ve gayrıdan bin altmış bir bin sekiz yüz yigirmi dokuz akce ze'amete ba berât-ı 'alışan mutasarrıf olan Mehmed Sa'id veled-i İbrahim Çavuş zîde kadrehû ze'ameti mülhakatından olub müstakilen kayd-ı berâtına dahil Gümüşhane Kazâsı müzafatından Torul Nâhiyesi'ne tâbi' Masure karyesine mugayir-i defter-i hakânî dahl olunmak icâb itmez iken yine nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden Kaşif oğlu İbrahim dimekle ma'ruf kimesne hilâf-ı defter-i hakâni fuzûli müdâhale ve tegallüben zabt ve mahsul ve rusumi ahz-ı kabz ve za'im-i mezkûran tarafından subaşı olan 'Alemdar

Mehmed'in zabtına mümana'at ve gadr-ı külli itmekle ve münâzi' cerha olan karye-i za'im-i mezkûran müstakilen kaydına dahil sâlifü'z-zikr Masure karyesi olduğunu sancaklu ve nâhiyelüsü 'ala tariki'ş-şehade haber virmeleriyle karye-i mezbûre ber mûceb-i defter-i hâkânî za'im-i mezkûrın tarafından subaşı-yı merkûm zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmî kanûn ve defter mûcebince ahz-ı kabz itdirilüb mezbûr Kaşif oğlu İbrahim ve aheri ber vech-i mugâyir-i defter-i hakânî bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerifim virilmek ricasına 'arz ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda Torul Nâhiyesi'ne tâbi' sekiz nefer re'aya ile karye-i Masure ve hasılı tahtında bennâk ve hinta ve şa'ir yekun ma' gayre bin dört yüz akce yazu ile defter-i mufâssalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde bin yedi yüz akce deyû tahrir ve Rize Nâhiyesi'ne tâbi' Mu'are-i Sedren nam karye ma' gayre ile birikdirilüb yigirmi beş bin otuz beş akce ze'amet deyû ber icmâl ve tamamen defter-i hakânîde mestur olduğu üzere mûma ileyh Mehmed Sa'id veled-i İbrahim Çavuş kaydında olub bu nefer ber Cemasure karyesi Torul Nâhiyesi'nde olmak üzere tahrir ve defter olmağla kadimesi üzere müstakilen merkûm Mehmed Sa'id tarafından zabiti iktizâ eylediğün bi'l-fi' il defter emini olan Nu'man dâme mecdehû 'arz itmeğün 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1174

s. 20-H.K. 57

Trabzon Vâlisine ve (boşluk) ve (boşluk) kadılarına hüküm ki;

Zu'emâdan İsmâ'il müteferrika-i Enderun-ı sadr-ı 'azama gelüb Trabzon Sancağı'nda Rize Nâhiyesi'nde hassa 'an(?) nefsi-i Rize ve gayrıdan kırk dört bin üç yüz akce ze'amet mutasarrıfı dergah-ı mu'allam çavuşlarından Mehmed Çavuş'a aher-i ze'amet virilmekle ze'amet-i mezbûr kendüye bin yüz elli beş senesi Zilka'desinin on ikinci gününde tevcih ve cülûs-ı hümâyûnın vuku'unda yüz yetmiş iki senesi Muharreminin on altıncı gününde tahrir-i berât ve hala berât-ı şerifimle üzerinde olub tevcihi gününden berü taht-ı hükümet ve kazânızda vâki' ze'amet karyelerinin mahsulat ve rüsumatından birer mikdarı tarafından ahz-ü kabz ve birer mikdarı ba'zı mevâni' sebebiyle alınmayub re'aya zimmetlerinde kalduğün bildirüb defter-i hakanî ve berât mûcebince ze'amet-i mezbûr

tarafından zabt ve tevcihi gününden berü ze'ameti karyelerinin vâki' olan mahsulat ve rüsumatları ahz-u kabz olunmayan ahali ve re'aya zimmetlerinde mi kalmıştır yohsa aherler kabz eylemiş midir her kimden tevcih ider ise bi'l-iltimâs tahsil ve tarafından vekil (boşluk) nam kimesneye bi-kusur alıvırilüb hilâf-ı kanûn ve defter bir kimesneye bir vechle te'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca'at olındukda ze'amet-i mezbûr tarih-i mezkûrda vech-i meşruh üzere muma ileyh İsmâ'il'e tevcih ve culûs-ı hümâyûnım vuku'unda tahrir-i berât ve hala berât-ı şerifimle üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakâni mücebince 'amel olunmak bâbında emr yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem 1175

s. 21-H.K. 58

Faş Kal'ası muhafazası şartıyla Gönye Sancağı mutasarrıfı (boşluk) dâme ikbâlihuya ve Faş Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki Faş ma' Sohum Kazâsı Nâ'ibi Mevlanâ Fazlullah zîde 'ilmihûsun mektub gönderüb Faş Kal'asında harici suretde vâki' câmi'-i şerifin Faş İskelesi gümrüğü malından almak üzere yevmi otuz akce vazife ile imamet ve otuz akce ile hitabet Hasan Halife mahlulünde yüz yetmiş iki senesi Şa'banının yigirmi üçüncü gününde Mehmed bin Hüseyin Halife'ye tevcih ve berât ve ba'de kasr-ı yedinde zikr olunan cihetler sene-i merkûm Zilka'desinin yigirmi üçüncü gününde Salih bin Mehmed tevcih ve berât olunub lakin aherden Mehmed bin Mirzâ nam kimesne tama'ı hamından nâşi gadr ve te'addi ve derün-ı berâtına tahrir olunan Mehmed bin Hüseyin'im deyu zabt itdirmeyüb cebren ve tegâllüben berâtını ahz ve Salih nam kimesneye yüz elli guraşa ferağ ve kasr-ı yed idüb sahib-i evvel Mehmed bin Hüseyin Halife gadr eyledüğü (.....) şer'an bi'l-muvacehe bi-hürmet kimesneler şahadetleriyle sabit olub Mehmed bin Mirzâ olduğu zâhir ve nümâyan olmağla zikr olunan imâmet ve hitâbet vazife-i mersûmesiyle sahib-i evvel merkûm Mehmed bin Hüseyin'in Faş Kazâsı Nâ'ibi 'arzı mücebince ba i'lam yüz yetmiş dört senesi Zilhiccesinin on dördüncü gününde kemakân ikâ ve tevcih olunub halâ berâtıyla üzerinde olduğu baş muhasebeden ihrâc olunmağla zikr olunan imâmet ve hitâbetin Hasan Halife mahlülünden yüz yetmiş iki senesi Şa'ban'ının yigirmi üçüncü gününden merkûm Mehmed bin Hüseyin Halife'ye tevcih ve berât ve 'ahiresine lâzım gelen hıdmetini

tarafından vekili ‘Ali Efendi dimekle ma’ruf kimesne edâ idüb lakin kasriyetti tarihine gelince mutasarrıf olduğu imâmet berâtı mücebince hizmeti mukâbesinde müstehak olduğu vazifesini sene-i mezkûrede gümrük mültezimi olan Kayserili Mustafa Ağa dimekle ‘arif kimesneden almadın mezbûr Mustafa medyûnen firâr idüb merkûm Mehmed bin Hüseyin Halife’nin ol-vechle mağrur olduğımı sen ‘arz ve hazine-i ‘amiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olındıkda zikr olunan imâmet ve hitâbet ber minvâl-i muharrer tevârih-i mezkûrede merkûm Mehmed bin Hüseyin Halife’ye tevcih ve ifâ ve hâlâ maliye tarafından virilân berât-ı şerifimle üzerinde olduğu mestur ve marû’z-zikr imâmet ve hitâbet cihetleri vazife-i mersûmesiyle mezbûr Mehmed bin Hüseyin Halife’ye ibtidâ tevcih tarihi olan yetmiş iki senesi Şa’ban’ının yigirmi üçüncü gününde merkûm Salih bin Mehmed’e kasriyed tarihi olan yine sene-i merkûm Zilka’de’sinin yigirmi üçüncü gününe gelince vâki’ imâmet berâtı mücebince hizmeti mukâbelesinde müstehâk olduğu vazifesi gümrük-i mezbûr mâlından her kimden tevcih ider ise ba’de’t -ta’yin hükm idüb alıvirilmesieçün emr-i şerifim tahriri bâbında bi’l-fi’il re’isü’l-küttâbım olan Mehmed Emin dâme mecdehû i’lam itdiği i’lamı mücebince ‘amel olunmak için emr yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Muharrem 1175

s. 21-H.K. 59

Trabzon Vâlisine Trabzon Sancağı’na vâki’ (boşluk) kadısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi’ Sarlı nam karyeden Mustafa nam kimesne gelüb bunun karındaşı Mehmed Efendi dimekle ma’ruf kimesne kendü halinde iken karye-i mezbûrden Hayâlin oğlu Ahmed ve refiki Yaycı oğlu Halil dimekle ma’ruf kimesneler kendü halinde olmayub birbirleriyle yekdil ve yek cihed olub bin yüz yetmiş senesinde karındaşı mezbûrı bi-gayri hakk katl ve emval ve eşyasını ahz ve gasb ve hânesini ihrak-ı bi’n-nar ve (zinde) gadr-ü cefâ eylediklerin bildürüb şer’ile görülüb ber muktezâ-yı şer’-i enver icra-yı şer’ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfi rica eylediği ecilden sen ki Trabzon vâlisi vezir-i müşârün ileyhsin ma’arifetinle mahallinde şer’ile görülüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Muhârrem 1174

s. 21-H.K. 60

Trabzon Vâlisine ve Rize (boşluk) kadılarına ve Yomra ve Akcaabâd Nâhiyeleri Nâ'ibine hüküm ki;

Trabzon Kal'ası imâmı Seyyid Süleymân veled-i Seyyid Yahya Halife südde-i sa'adetime 'arz-ı hal idüb Trabzon Sancağı'nda Yomra Nâhiyesi'nde ve Ervan nam karye ve gayrıdan iki bin altı yüz akce gedik timâr ile Trabzon Kal'ası imâmına berât-ı şerif-i 'alişân ile mutasarrıf olub kürek timâr yeni baş kalemi olan salifü'z-zikr ve Ervan karyesi müstakilen ve gedik timârı mülhakatından Akcaabâd Nâhiyesi'ne tâbi' Veset Merdek karyesi müşterekli merkûm Seyyid Süleyman'ın kayd-ı berâtına dahl olunmağla zikr olunan karyeler topraklarında zira'at ve harâset idenlerin zira'atleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden şer'ile müteveccih olan 'öşrleri taleb eylediğin zikr olunan karyeler topraklarında defter-i hakânîde maktu' kayd olunmuş arâzi yoğiken zikr olunan karyelerin ahâli ve re'ayaları bizler terekemizden 'öşr vermeyüz maktu' virürüz deyu şer'ile müteveccih olan 'öşrlerin vermeyüb maktu' namıyla cüz'i nesne tekliği ile te'allül ve muhâlefet ve gadr sevdasında oldukların bildirüb zikr olunan karyeler topraklarında zira'at idenlerin zira'atlarıyla hasıl eyledikleri terekelerinden şer'ile müteveccih olan 'öşrleri alıvrilüb hilâf-ı kanûn maktu' tekâlifi ile te'allül ve nizâ eylememek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olındıkda Yomra Nâhiyesi'ne tâbi' on iki nefer re'ayâ ve dokuz zemin ve on baştine ve bir asiyâb ile karye-i Ervan ve hasılı tahtında asiyab ve hinta ve şa'ir yekun ma' gayri iki bin üç yüz ve Akcaabâd Nâhiyesi'ne tâbi' altmış dokuz nefer re'ayâ iki zemin ve dört baştine ve bir asiyâb ve bir cayır ile karye-i Vesat Merdek ve hasılı tahtında resm-i bennak ve hinta ve şa'ir yekun ma' gayre yedi bin dört yüz akce yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i icmâlde karye-i Vesat el-mezbûrenin yazu-yı mezkûresinde üç yüz akcesi ifrâz ve karye-i Ervan el-mezbûre ile birikdirilüb iki bin altı yüz akce Trabzon Kal'ası imâmına mahsus bir kürek timâr ve berâtıyla merkûm Seyyid Süleyman veled-i Seyyid Yahya Halife'nin ve karye-i Vesat el-mezbûrenin bâkisi müşteregi kaydında olduğu mestur ve mukayyed olmağın defter-i hakânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1175

s. 22-H.K. 61

Sürmene Sancağına mutasarrıf olub Faş muhafazasında olan (boşluk) dâme ikbâlehûya Atinâ ve (boşluk) kadılarına hüküm ki;

Atina Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nam karye sakinlerinden 'Osman Yazıcı ve (boşluk) ve (boşluk) nam kimesneler 'arz-u hâl idüb yine karye-i mezbûre kurbünde mutasarrıf Balatna İskelesi'nde vâki' Büyük Arab(?) demekle ma'ruf (.....) olub şitâ günleri mürur itmekle köpri yapmağı mümkün olmadığı alış viriş itmek için kendi mülkleri üzerine iskele-i mezbûrda (.....) bir dahi (.....) binâsının kimesneye zarar ve te'addisi yoğiken yine karye-i mezbûrdan ashâbü'l-'aramdan ve (boşluk) ve (boşluk) nam kimesneler fuzûli ve hilâf-ı şer' -i şerif müdâhale ve te'addi eylediklerin ve bu bâbda (.....) i'lam-ı şer'iyye virildiğın bildirüb şer' ile görölüb mezbûrların hilaf-ı şer' -i şerifin müdahâle ve te'addileri men' ve def' olınmak olınmak bbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer' ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1175

s. 22-H.K. 62

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki:

Hassa silahşorlarından olub hâlâ sadrâzâmın telhiscisi olan 'Alî zîde mecdehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde Bulala nam-ı diğeri Eskâr nam karye ve gayrıdan bâ berât-ı 'alîşân mutasarrıf olduğu ze' ameti karyeler (.....) yetmiş üç senesinden Trabzon sakinlerinden Hacı Sâlih Ağazâde Hasan Ağa demekle ma'ruf kimesneye bin yedi yüz elli guruş der'uhde ve iltizâm ve ol dahi iltizâm ve ze' amet-i mezbûr karyelerini sene-i mezbûrede zabt ve vâki' olan mahsûlat ve rusûmâtın ahz-u kabz idüb bedel-i iltizâmı olan meblağ-ı mezbûr bu ana değin göndermeyüb def' atle tarafına kâğıd tahrir ve taleb olındıkda 'avf ve tehir ile edâda muhalefet eyledüğün bildürüb ze' amet-i mezkûrun bedel-i iltizâmı olan meblağ-ı mezbûr merkurdan 'ala eyi hâl tamâmen tahsil ve tarafından kabzına me'mura edâ ve teslim itdirilmek bâbında sen ki vezir-i müşârün ileyhsin sana hitâben emr-i şerifim sudûrını istidâ' itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muhârrem 1175

s. 22-H.K. 63

Gümüşhane Kadısına hüküm ki;

Gümüşhane Kazâsı'nda Seyyid İbrahim nam kimesne gelüb bunun babası Hâcî İsmâ'il nam müteveffâyı 'utekası (boşluk) nam kimesne kebân ma'deninde ma'dencilik ider iken bin yüz yetmiş senesinde fevt oldıkda emvâl ve eşyâsı ırs-ı şer'ile buna intikâl eyledikde kazâ-i mezbûrede sâkin kebân ma'deni emini Elhâc Hasan nam kimesne fuzuli zabt itmekle bu dâhi müteveffâ-yı mezbûr ve vasisi olduğın vech-i şer' üzere ispat ve yeddine tarik-i şer'den müceb-i şer'ile ve u'lum-ı şer' virilmeği mezbûrdan kerrâben ve merraren taleb eyledikde hilaf-ı şer'-i şerîf virmekde te'allül ve muhâlefet ve gadr-ı külli eyledüğün ve bu bâbda da'vâsını muvâfık müte'addid fetvâ-yı şerîfeler olduğın ve tarafından Hâcî İsmâ'il Efendi dimekle ma'ruf kimesneyi vekil eyledüğün bildürüb fetavâ-yı şerife ve hüccet-i şer'iyyeleri mücebince şer'ile görilüb mu'tak-ı müteveffâ-yı mezbûrın emvâl ve eşyâsı vâzi'ü'l-yed olan mezbûrdan vekili mezbûrdan alıvirilüb bi vech-i şer'i ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye te'allül ve nizâ' itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muhârrem 1175

s. 22-H.K. 64

Ber vech-i arpalık Gönye Sancağı'na mutasarrıf olub Faş muhafazasında olan Atina ve (boşluk) kadılarına hüküm ki;

Atina Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nam karyeden 'Osman Beşe dimekle ma'ruf kimesne gelüb bunun karındaşı diğêr Osman nam kimesnenin yüz yetmiş senesinde ticâret tarikiyle yine kazâ-i mezbûra tâbi' Merkâkeres nam karyeye vardukda karye-i mezbûreden Kunduzoğlı İbrahim ve Keşoğlı Osman ve Mürteza ve Kudretoğlı diğêr Osman ve Mukıbeoğlı ve Hazağı (boşluk) ve (boşluk) nam kimesneler birbirleriyle yekdil ve karındaşı mezbûrın sâkin olduğı menzilinı basub diyet icâb ider alet ile katl ve emvâl ve eşyâsın beş yüz gurusı gasb ve ziyâde gadr ve te'addi eylediklerin bildürüb şer'ile görilüb gasb eyledikleri akce ve ve emvâl ve eşyasıyla karındaşının diyeti alıvirilüb icrâ-

yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin mahallinde şer'ile görülmek bâbında yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muhârrem 1175

s. 23-H.K. 65

Trabzon Vâlisine ve Of ve Torul ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'madan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Veli teberdar-ı saray-ı 'atik zîde kadruhû gelüb Trabzon Sancağında Of Nahiyesinde Samiri nam karye ve gayriden otuz yedi bin on beş akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ameti mülhâkâtından Of Nâhiyesi müstakilen kayd ve berâtine dâhil iki bin dokuz yüz akçe yazâr hisse an karye-i Olala nâm-ı diğer Kilinda ile defter-i mufâssalda Torul Nâhiyesi'nde yüz akçe yazâr mezrâ-i Keşiş Gölü der nezd-i karye-i Harik ve defter-i icmâlde mezrâ-i Kesîş Gölü nezd- karye-i Çarak tâbi' on deyu iki yüz akçe yazu ile defter-i hâkânide mukâyyed mezrâ-i ber mûceb-i defter-i hâkâni müstakilen zabt ve vâki' olan mahsulâtın ve rûsumâtın kânun ve defter mûcebince ahz-ı kabz itmek murâd eyledikde dâhl olunmak icab itmez iken Giresun Nâhiyesi'nde ve nefsi-i Giresun ve gayrıdan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akçe ze'amete mutasarrıf dergâh-ı mu'âllam müteferrikalarından Mehmed Halife ze'ameti mülhâkâtından Of Nâhiyesi'ne beş bin sekiz yüz akçe yâzar karye-i Yolala nam-ı diğer Çocul karyesine müşterekleriyle zabtı kana'ât itmeyüb mumâ ileyhin marü'z-zıkr hisse-i mezra'asına hilâf-ı defter-i hâkâni fuzûli müdahale ve 'öşr ve rusûmi tegallüben ahz-ı kabz ve ol vechle ze'ameti mahsûlin gerü noksan tersine ba'is ve badi olduğın bildürüb salifü'l-beyân hisse-i karye Yolala nam-ı diğer Kelira ve mezrâ-i Keşiş Gölü der nezd-i karye-i Harik el-mezbûre ber mûceb-i defter-i hâkâni müstakilen kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlatın ve rûsumâtın kânun ve defter mûcebince ahz-ı kabz itdirilüb müteferrika-yı merkûmun hilâf-ı defter-i hâkâni bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirmemek bâbında hükm-i hümâyunım rica ve defterhâne-i 'amirede mahfuz olan ruznamçe-i hümâyun ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde kırk dört nefer re'ayâ ve on zemin ve on 'aded baştine bir asiyâb ile hisse an karye-i Yolala nâm-ı diğer Kilera bervech-i serbest ve hasılı tahtında ispence ve binayet ve erzen ve bad-ı heva ve 'arusiye yekun ma' gayre iki bin dokuz yüz akçe ve Torul Nâhiyesi'ne mezr'a-i Kesîş Gölü der nezd-i karye-i Harik hasıl yüz akçe yazular ile defter-i mufassalda muharrir

kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i icmâlinde mevr'a-i Kesiş Gölü ve nezd-i karye-i Harikk tâbi' Of deyu iki yüz akçe yazı ile tahrir ve Of Nâhiyesi'nde hisse-i an karye Olala nâm-ı diğer Kelendiyar el-mezbûrenin iki bin dokuz yüz akçe yazı-yı mezkûresi ve ma'gayri birikdirilüb altı bin on altı akçe yekun ma'gayre birikdirilüb on üç bin on altı akçe ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamamen muma ileyh Veli teberdar-ı saray-ı 'atik zîde kadrehûnun ze'ameti mülhakatı ve yine Of Nâhiyesi'nde elli altı nefer re'aya ve on yedi zemin ve otuz dört 'aded baştine ve elli asi-yâb ve hasılı tahtında bennak ve ispence ve kıluc ve bad-ı heva ve 'arusiye yekun ma'gayre beş bin sekiz yüz akçe yazar karye Yolala nâm-ı diğer Hoheva bervech-i serbest deyu olduğı defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde Torul Nâhiyesi'nde Havran nam karye ve ma' gayre birikdirilüb yigirmi bin beş yüz elli akçe yekunundan on dört bin beş yüz elli akçe ifrâz ve ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın iki bin iki yüz elli akçesi müteferrika-yı mumâ ileyhın ze'ametin mülhâkatı ve bâkisi müşterekileri kaydında olduğı mestur ve mukayyed olmağı defter-i hâkâni mücebince 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evâhir-i Muharrem 1175

s. 23-H.K. 66

Trabzon Vâlisi ve Rize ve Batum Kadılarına hüküm ki;

İstanbul sakinlerinden Elhac Yusuf nam kimesne gelüb bu bir kıta' bazargân sefine sebebiyle bin yüz yetmiş senesinde bahr-i siyah tarafından İstanbul'da ba'zı lâzım olan zimmet tahmil ve irsâl eylediğı Batum nam iskeleye duhul ve iskele-i mezbûrede sakin Batum zabiti Hasan Ağa dimekle meşhûr kimesne sefine-i merkûme iskele-i merkûmede (.....) ve re'is olan Mustafa nam kimesneyi dahi ahz ve hilâf-ı şer'-i şerif ve bade'l-hak üzerinde mevcûd akce vesâ'ir eşyâ ve (.....) ahz-ı kabz eyleyüb ve buna dahi kana'at itmeyüb re'is-i mezbûre ve sefine-i merkûm dahi virmeyüb sefil ve serkerdan ziyâde aman ve baş kaban yed andan firâr ve Atina Kazâsı'na tâbi' Mumlu İskelesi'nde sahib faş olub ahvâli diğer gûn olduğı bildirüb şer'ile görilüb mezbûrın hilâf-ı şer'-i şerif fuzûli zabt eylediğı gerek sefineye ve gerek sâ'ir nükûd ve eşyâ her ne ise gerü kendüye alıvrilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ eylediğı ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Muharrem 1175

s. 24-H.K. 67

Trabzon Vâlisi Süleyman Paşa'ya hüküm ki;

Rü'esâ-yı sefa'inden Mehmed nam re'is rikâb-ı kamyab-ı hümâyûnıma 'arz-ı hâl mektub-ı mezkûr bundan akdem sermaye olmak üzere Elhac İbrahim nam kimesneden aldığı ma'lumü'l-mikdar akce virenin olan kapan terekesiyle İbra'il İskelesi'ne varub Asitâne-i sa'adetime ahz eylemek üzere iştirâ eylediği zehâyirin sefinesine tahmil ve Asitâne-i sa'adetime gelür iken bağzen olduğu rüzgarın şiddetinden fırtınaya musadefa ile Trabzon'a duhulında hevasını bi's-sûdur kâyi' eylediğin sen ki vezir-i müşâr ileyhsin mezkûrı ahz ve kabzına ve cürmine meblağ akcesini alub eşin mezbûr Elhac İbrahim meblağ-ı mezbûrı müsâbi-i mahsub itmeyüb bundan ahz ve ol-vechile duyun-ı kesireye müsta'den ve ahvâl-i perişan ve vücuhile mağdur olduğın bildirüb ol bâbda istirâ ka'in ve sûdur olan ferman-ı 'aliye imtisalen mezbûr Mehmed re'isden vech-i muharrir üzere olan ahvâl ve ahr vukufundan sefa'ine re'islerinin mu'temedlerinden ve kapan-ı dakik tüccarından şerren ve 'alenen sûluk ve ta'arruz olduğın re'is-i mezbûr yetmiş iki senesinde İbra'il İskelesi'nden zahire tahmil ve Asitâne-i 'aliyyeme gelür iken yağmur olduğın rüzgarın şiddetinden fırtınaya müsadefe idüb refikleri olan dört 'aded sefâyire ile Trabzon Limanı'na selâmet ile vasıl olduklarında ve refikleri vâli tarafına birer mikdar meblağ virmekle sefâ'inelerinde olan zahireleri Trabzon'da bey'-i maldan olub re'is-i merkûme ri'ayet itmemekle bilâ izan bey' idüb ba'dehu mezbûr Mehmed re'is dahi vâli tarafından ahz-ı kabzımız ve altı yüz otuz guruş ahz olduğın ve re'is-i mezbûrın bu mikdar ile sâbıkda münhi itmediği haber virdikleri akza kuzatü'l-müslimin İstanbul Kadısı Mevlanâ Mehmed i'lam itmeğin i'lamı mûcebince zâhir olan emlakı teslim iken ita' almakda itmedi gıyaben arz mürur olan emr-i hümâyûnım mûcebince tarih-i mezbûrda merkûm Mehmed re'isin aher bundan altı yüz otuz guruşı bildirür varan ademisine devr ü teslim itmeyüb bu malda icab tekrar dergah-ı hümâyûnım arz-ı hal virdirmeğin ve gadrumı altından ziyade hazer ve mücabenet almak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem 1175

s. 24-H.K. 68

Gümüşhane ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Trabzon Sancağı alaybeyisi ‘Ömer zîde kadrûhû mektub gönderüb Trabzon Sancağı’nda Gümüşhane Kazâsı müzafatından Rize Nâhiyesi’nde Murure nam karye ve gayrıdan yetmiş bir bin iki yüz yigirmi dokuz akce ze’amete mutasarrıf olan Mehmed Sa’id veled-i İbrahim Çavuş zîde kadrûhûnın berât-ı şerifi berâtı olduğu ze’ameti mülhakatından olub müstakilen kayd ve berâtına dahil Torul Nâhiyesi’nde bin yedi yüz akce yazar mezbûre karyesine ol yazıda altı baş celilin isimli müsemma olub mugayir-i defter-i hakânî dahil olub itmez iken nahiye-i mezbûr sakinlerinden Kaşifoğlu İbrahim dimekle ma’ruf kimesne zuhur ve karye-i mezbûreden altı baş müsemma olan ismi ile berâtına dahil olan isme muvafık değildir deyu kanun-ı mürâfi ve ta’liben zabt ve mahsul ve rusumından ahz-ı kabz idüb külli gadr ve te’addi itmekle bundan akdem ra’iyyet-i mezbûrına tarafından su başı olan ‘Alemdar Mehmed ile murâfi şer’-i şerife olduklarından kayd-ı mezbûre defter-i hakânîde mürure ol yazda eline naşi celilin ismiyle müsemma olub mevr-ül cehden ze’ameti dahiline olduğu ‘amel tahkir cümleliz ‘ali tarafına iştirâ ibsar ile zahir ve ‘ayan bulmuşiken mezkûr meblağ ve münerrifi olmamağı karye-i mezbûre ve mûceb-i defter-i hakânî ze’amet-i mezkûrın tarafına subaşı-ı mezbûre zabt ve vâki’ olan mahsul ve rusumu kanun ve defter mûcebince ahz-ı kabz itdirmek mezkûrın Şanoğlu İbrahim ve aherden bir mezuma(?) mugayir-i defter-i hakânî ta’arruz itdirilmeyüb men’ ve def’ olunmak bâbında şer’i şerif virilmek ricası vâki’ hisse yazılmış ‘arz ve Defterhane-i ‘Amire’nde mahfuz olan Ruznamçe-i Hümâyûn’ım ve Defter-i İcmâl mûcebli müraca’at olındıkda Torul Nâhiyesi’ne tâbi’ sekiz nefer re’aya ile karye-i mezbûrın ve hasılı tahtında beyn ve hınta ve şa’ir yekun ma’ gayre bin dört yüz akce yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlin bin yedi yüz akce deyu tahrir ve Rize Nâhiyesi’ne tâbi’ Hagararan nam karye ve gayrıdan ile bir görülüb yigirmi beş bin otuz beş akce ze’amet deyu ber icmâl ve tamâmen defter-i hakânîde mestur olduğu üzere muma ileyh Mehmed Sa’id veled-i İbrahim Çavuş kaydınadır ve bu te’addi reci Masure karyesi Torul Nâhiyesi’nde olmak üzere tahrir defter olmağla kıra’ası üzere müstekilen mezkûr Mehmed Sa’id tarafından zabtı iktizâ eylediği bi’l-fi’l defter emini olan Nu’man zîde mecdehûya ‘arz itmekle ‘arz mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem 1175

s. 25-H.K. 69

Trabzon Vâlisine ve Batum Kadısına hüküm ki;

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Süleyman zîde kadrehû gelüb Batum Sancağı'nda vâ'kî iştirâken malikâne 'uhdesinde olan arazi-i muhtar mukata'ası ahalileri kendüsünden râzı ve hoşnudlar olub hilâf-ı şer'-i şerîf hareketi bu gâyili halâ Batum yeni Süleyman ve yine Batum sâkinlerinden sabıka ağası diğêr Süleyman ve yeniçeri çavuşlarından Süleyman Çavuş birbirleriyle ittifak ve hevalarına tâbi' ba'zı eşhas başlarına cem'i ve yüz yetmiş senesinde katl-i kasriyedle hânesini basub nukûd ve emvâl ve eşyâ ve esvâb(?) ve mevâşi yetmiş keseden mikdârı malını yağma ve taharet ve hanesini dahi ahrân ve mukata'asını yetmiş üç senesi mahsulini fuzûli zabt itdiklerinden gayri yağma ba'd dahi mukata'a-i mezbûrı müstakilen biz zabt ider deyu gadr ve te'addi eylediklerini nâtık Gönye Sancağı mutasarrıfı kadısı ile karaş ve icarım nâ'iblerinden ve Batum Kal'ası ağasından aldığı 'arzları ibraz ve halehası(?) olan merkûmlar müteğâllibeden olub Trabzon'da ihkâk-ı hakk kâbl değıldir deyu mübâşir ma'arifetiyle ihzâr ve ihkâk-ı hakk olınmak üzere Erzurum ve yahud Çıldır vâlilerine ahali ile emr-i şerifim oldur yine istidâ' ve mukatâ'a-i mezbûr Batum ile Gönye mukabilinden olmak üzere mukâyyed itdüğü baş muhasebeden ve Batum Sancağı Trabzon Eyaleti'nden olduğı Sancak Defterlerinde mestur idi ki Divân-ı Hümâyûnımdan ihrâc olunmağla bu sûretde Trabzon Eyaleti'nde vâki' Batum Sancağı dâhilinden aher eyalete ihzârları mütekarrir olduğuna binâ'en mübâşir ma'arifeti ve sen ki Trabzon vâlisi vezir-i müşâr-ün ileyhsin ma'arifetin ve ma'arifet-i şer' ile görilüb ihkâk-ı hakk ve keyfiyetini der 'aliyyeme 'arz ve i'lam olınmak üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftihârü'l-ümera ve'l-kalem bi'l-fi'il baş defterdârım olan Elhac Abdi dâme 'ilmihû i'lam itmeğın i'lamı mücebince sen ki vezir-i müşârün ileyhsin ma'arifetin ve ma'arifeti şer' ile görilüb ihkâk-ı hakk olmak için yazılmışdır.

Fî- evâhir-i Safer 1175

s. 25-H.K. 70

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Trabzon sâkinelerinden Hadice ve Şerife 'Aişe nam hatunlar gelüb mûrisi olan vârisleri Kadîzâde Elhac Hüseyin bin yüz altmış senesinden berü Trabzon sâkinlerinden

Hüsâmzâde Ahmed Ağa dimekle ma'rif kimesne zimmetinde mehiri hüccet-i şer'den dört bin guruş alacağı olup almadan fevt olup irs-i şer' ile bunlara intikâl idüb hükm birle tarik-i şer'den virilüb hüccet-i şer' iyye mücebince def'âtle taleb eylediklerinde gün a gün tezviran ile edâsı te'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğın bildürüb yedlerinde olan hüccet-i şer' iyye ve fetvâ-yı şerîfe ve defter-i kassâm mücebince 'amel olunub zimmetinde sebt-i hakk mûrisleri muhâzır ve alıvirilüb ve vekâlet ol tarafda olan vekillerine edâ ve teslimden muhâlefet iderler ise mezkûr Asitâne-i sa'adetime ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica eyledikleri ecilden hüccet-i şer' iyyeleri mücebince sebt olan ol mikdâr hakları senki Trabzon Vâlisi müşârün ileyhsin ma'arifetinle çavuş mübâşeretiyle tamâmen tahsil ve vekillerine teslimi ve edâsı ol tarafın ba'de's-sübût edâsı te'allül ve muhâlefet ider ise Asitâne-i sa'adetime ihzâr olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Sâfer 1175

s. 25-H.K. 71

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki:

'Aîşe ve Hadice nam hatunlar gelüb Trabzon sâkinlerinden bunların zevceleri müteveffâ Hacı Hasan nam kimesneden bunlara irs intikâl iden bâ defter-i kassâm ma'lumlar sâhi kimesneler zimmetlerinde mevcûd mikdâr-ı ma'lum nukûd ve emvâl ve eşyâlarını yine Trabzon sâkinlerinden icanından Kalicioğlu 'Ali ve alaybeyi sâbık Süleyman ve Hüsâmzâde Ahmed ve 'Osman nam kimesneler hilâf-ı şer'-i şerîf bin yüz altmış senesinde tegallüb zabt ve bundan akdem mahalinde şer' ile murâfi' ve ba'de's-sübût tahsil olunmak elyevm sâdr olan emr-i şerîfim mübâşir ile mahaline vurûd ve verasetleri(?) ırsü'ş-şer' ba'de't-tahkik meblağ-i mezbûr hükmi ve taraflarına teslimi olunmasını hâvi canib-i şer'den bi'l-yevm ve yedlerine i'lam ve hüccet-i şer' iyye virilmişken mezbûrlar mütegalibe ve ceyâbireden olmalarıyla ber müceb-i defter-i kassâm bâbında olan mâl mevrûslarını kânî ve edâda muhâlefet ve gadr ve ibtâl-i hakk sevdâsında oldukların bildürüb mübâşir ma'rifetiyle der kenarların zimmetlerine ba'is olan hakları tamâmen tahsil ve ol tarafın olan vekilleri (boşluk) nam kimesneye ma'rifet-i şer' ile edâ ve teslim itdirilüb ihkâk-ı hakk ve ol tarafın evvel ve teslimden emvâl(?) ve iktizâ' iderler ise mezbûrlar bigayre olınan mübâşir ma'rifeti Asitâne-i sa'adetime ihzâr

olınmak bâbında siz ki vezir-i müşâr ve mevlânâ-yı mu'mâ ileyhsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrini istida'-yı gayet eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Rebi'ül-evvel 1175

s. 26-H.K. 72

Trabzon Vâlisine ve Kadısına hüküm ki;

Trabzon Kazâsı sakinlerinden Sofi nam nasraniye gelüb bunun üzerine şer'an nesne bâbında ve zâhir olmuş değil iken yine kaza-i mezbûr hakalcı Konstantin ve zevcesi Tirole nam nasraniye zuhr-u şerine sulûk mücerred ta'ciz ve emzar ve celb-i mal taharri kaza ile müsennef mukaddem murad olan murisimizin senden alacağı var itmiş şimdinden üzerine deyu bu mukavele bundan gadr-ı şer' on beş sene mürur iden muradına da'vasında istida' memnu'ki mesfurlar hilâf-ı şer'-i şerif ve bi-gayri hakk akce mütalebesiyle atri(?) ve rencide her hal olub gadr-ı külli sevdasında oldukların ve bu bâbda da'vasına muvafık fetvâ-yı şerifesi olduğın bildürüb fetvâ-yı şerifesi mücebince 'amel olunub mesfurlara bunun muzaf hükm-i hümâyûnım rica eyledüğü ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebi'ül-evvel 1175

s. 26-H.K. 73

Trabzon Vâlisine ve Kürtün ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan Esir 'Ali zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Kürtün Nahîyesi'nde Sukudili nam karye ve gayrıdan otuz beş bin beş yüz akce ber vech-i tevaggür ba berât-ı 'alışân mutasarrıf olduğı ze'ameti karyelerin bin yüz yetmiş üç senesinde Hayrat'ın darbhane emini sâbık müteveffa Hâlil Efendi dimekle ma'ruf kimesne tarafından Gümüşhane Emmini olan Hâfız Efendi dimekle ma'ruf kimesneye yetmiş bin guruş ihrâm ve yüz kırk guruşını Cebelü Ağasını teslim ve dâ'vasını mu'mâ ileyh virmek şartıyla kabul olunub mezbûr mahâline vardukda ol tarafda olan (.....) ahzdan üzeredir deyü yedi yüz guruş teklif ve sene-i sâbıkda ta'aruzın

edâdan eyledükleri ecilden emin-i mezbûr dâhi ze'amet-i merkûmın zabtına vazi'yed itmeyüb mumâ ileyhin berâtı mûcebince tahvili tarihine düşen bi'l-cümle mahsûl ve rusûmi re'ayâ zimmetlerinde kalduğın bildürüb sene-i merkûmde berâtı mûcebi tahvili tarihine düşüb re'ayâ zimmetlerinden kalan mahsûlat ve rusûmatı tahsil ve tarafından kadimine ve mevt(?) edâ ve teslim itdirilmek bâbında emr-i şerifim rica itmeğın sen ki vezir-i müşârün ileyhsin ma'arifetinle vech-i meşrûh üzere ze'amet-i merkûmın ne mezkûrde mahsûlat ve rusûmâtı re'ayâ zimmetinden midir aherden midir tarafından vekili ma'arifetiyle tevcih idenlerden tamâmen tahsil ve vekiline alıvirilüb tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebî'ül-âhir 1175

s. 26-H.K. 74

Ünye ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Ünye Kazâsı sâkinlerinden Mehmed gelüb yine kazâ-i mezbûre sâkinlerinden bunun babası 'Ali nam kimesne fevt olub ma'lumü'l-mikdâr emvâl ve eşyâ ve emlâkı ırs-ı şer' ile bununile yine kâzâ-i mezbûre sâkinlerinden karındaşları Hasan ve 'Ali ve kız karındaşı Hadice nam hatuna intikal idüb lakin bu bulunan diyar-ı aherde olmağla 'Ali mezbûre eyledüğü hissesine isâbet ideni karındaşı mezkûr 'Ali zabt idüb bunun karındaşı mezbûr dahi fevt olduğın müteveffa-yı mezbûrın kazâ-i mezbûreden zevcesi Emine nam hatun ile oğulları ve (boşluk) nam sagirlere(?) intikal idüb cümle terekesini mezbûr Emine zabt itmekle olduğı diyar-ı aherden varub babasından müteşekkil karındaşı müteveffa-yı mezbûrenin terekesini kabz iden mezbûreden taleb ve almak murad eylediğın mezbûre hatun bi vechileri olunmağla anların babaları yedinden aldım sen bunca zaman diyar-ı aherden gezdin sana bir nesne ve bir mim deyu babasından müntekil hisse müşaves(?) virmeyüb gadr-ı külli sevdasında olduğın ve bu bâbda da'vasına muvafık fetvâ-yı şerifesi olduğın bildürüb fetvâ-yı şerifesi mûcebince şer' ile görölüb babasından müteşekkil karındaşı müteveffa-yı mezbûreden terekesin kabz iden zevcesi mezbûreden tamamen tahsil ve alıvirilüb icra-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledüğın ecilden mahallinde şer' ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Rebî'ül-ahir 1175

s. 26-H.K. 75

Trabzon Vâlisine ve Sürmene Kadısına hüküm ki;

Müderri-i kirâmeden kıdvetü'l-'ulemai'l-muhakkıkîn Mevlâna Mehmed zîde 'ilmihû ile Sürmene Kazâsı sakinelerinden esiresi Hatun nam hatun südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb mezbûre Rabia'nın kazâ-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu (.....) aherin 'alakası olmayub ber vechile dahl icâb itmez iken Sürmene Kazâsı sükkânından zümre-i eşkiyadan Çavuş oğlu Keleş İsmâ'il dimekle ma'ruf kimesne yigirmi seneden berü zuhûr ve bilâ sened serdarlık iddia'sıyla nice erâzil ve eşhâs başına cem' idüb bi-gayrı-hakk ehl-i ırzın ırzını henk ve katl-i nüfus ve nice mazlumun hanesini ihrak-ı bi'n-nar cevri-ü ezasının nihayeti olmadığından gayrı hevadarları olan eşkiya için kurbü civarlarında sakin olmağla muhtacdır deyu ba'zı ehl-i ırz kimesneleri hanesinden ihrac ve yanında müctemi' olan eşkiya ve yaramazları isyan idüb (.....) itmek garet-i müstemeresine olmakdan naşi bin yüz yetmiş senesinde mezbûre Rabia'nın hanesin zabt ve 'avanesine (?) Hacı Ahmed oğlu Mustafa nam kimesneyi fuzûli iskan ve Tataroğlu (boşluk) nam şaki dahi götürüb kızı Fatma nam hatunı menzile hududında darb-ı şedid ile hetk-i ırz ve heyf ve mezkûrın bu güne cevri-ü te'addi ve tasallutundan ahvalleri diğer gün ve emn-ü rahatları meslub olduğın bildirüb sen ki vezir-i müşarün ileyhsin ma'arifetinle şer'ile görülüb şaki-i mezbûrın hilâf-ı şer'-i şerif bi-gayrı hakk fuzûli zabt eylediği mülk-i menzili alıvirilüb icrâ-yı hakk ve fi maba'ad ol vechile kahir olan tasallut ve te'addisi men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden sen ki Trabzon Valisi vezir-i müşarün ileyhsin mahallinde şer'ile görülüb ol vechle te'addileri men' ve def' olınmak bâbında ferman-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâhir-i Receb 1175

s. 27-H.K. 76

Trabzon Vâlisine ve Yavoli' nam-ı diğer Görele (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Nişan-ı Hümâyûnım virilan dergâh-ı mu'allam müteferrikalarından Elhac Mustafa silahşor-ı hassa zîde mecdehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde Elbori nam karye ve gayrıdan otuz dört bin yüz kırk akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ameti

mülhakatından Oklumadra(?) Nâhiyesi'ne tâbi' 'Arusiye ve bad-ı heva ve resm-i salyane ve 'öşr-i kıbve ve 'öşr erzen ve 'öşr-i kendir ve resm-i bosdan ve resm-i niyabet ve is'arlı' der mezkûr Görele ve resm-i sandal ve münkesli beher har sedir beher sandal on beşden sefine fi iki yüz ve beher münkesli fi beş akce tâbi'-i Görele ve Kürtün ma' ...gan hisse ve eşcâr-ı zeytun hisse ve mâl ga'il ve beyn(?) ehl ve mal-i mefkûd ve yün(?) ve vüçkun ve müddeti ...lerin be'i hisse ve hasıl dört bin beş yüz akce yazu ile defter-i mufassalın muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlin resm-i 'arusiye ve bâd-ı hevâ ve resm-i (.....) ve 'öşr-i kıbve(?) ve 'öşr-i erzen ve 'öşr-i kendir ve resm-i bostan ve resm-i niyabet ve ota' der setur Görele ve resm-i sandal ve münkeseli (.....) hırsiyetin saldal fi on beş ve beher sefine fi iki yüz ve beher münkeseli fi beş akçe tâbi' Görele üç ba'is hisse ve eşcar-ı zeytun hisse deyu yazu-yı mezkûresiyle tahrir ve karye-i İstori el-mezbûre ve ma' gayriha birikdirilüb kırk sekiz bin altı yüz kırk akce ze'amet ve icmâl ve icmâl-i mezbûrın otuz iki bin altı yüz kırk akcesi muma ileyh Elhac Mustafa silahşor-ı hassanın ze'ameti mülhakatı ve subaşı müştereki kaydında olduğu defter-i hakânîde mukayyed olmağla muma ileyhın tarafından subaşısı ber müceb-i defter-i hakânî beher-i mezkûrda vâki' sandal ve münkeseli ve sefinelerin resmini ceri(?) tahrirden berü alına geldiği vechile kanûn ve defter mücebince kadimesi üzere müşterekli ahz-u kabz murâd eyledikde aherden dahl ve ta'arruz olınmak iktiza itmez iken icâbından ba'zı kimesnelerin zuhûr ve hilâf-ı defter-i hakânî ve kâdimesi mugayir fuzûli müdahale ve ahz-u kabzına mümana'at ve te'addiden hali olmayub ol-vechile ze'amet-i mahsulinden külli kesr-ü nefzân (.....) ba'is olındıkların bildirüb defter-i hakânî mücebince kadimesi üzere 'amel olunub aherin hilâf-ı defter-i hakânî ve kadimesi zâhir olan müdahale ve te'addileri men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerifim sudurını istida' ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olduğu mestur ve mukayyed olındıkda defter-i hakânî mücebince 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-Ahir 1175

s. 27-H.K. 77

Trabzon Vâlisine hüküm ki;

Trabzon'da Hatuniye Vakfı mütevellisi olan Hasan zîde kadrûhü sütte-i sa'adetime mektub gönderüb yedine Trabzon civârından vâki' Akcâabâd ma' Yomra Nâhiyesi'ne tâbi' vakf-ı mezbûr derununda leb-î deryada Akçakal'a dimekle ma'ruf kal'a mirâr-i itâm ile harâbı meşruk ve imtina sefâyin ve kayıkların emrâz olmağı 'adem eminleri ve her vecihle ta'mir virmeye ister ihtiyac ile muhtac olmağı ahaliden emin ve rahatlarına vesîle için kendü mal ve 'alemiz ile ta'mir virmeye izni müş'ar emr-i şerîf sudur için der su'aline i'lam idivir deyu nâhiye-i mezbûre tâbi' vâkıf karyeleri ahalilerin kadîmi Trabzon'da Meclis-i Şer'den ihrac ve ibrâm eyledikleri müteveli-i mu'mâ ileyhın 'arz ve husus-ı mezbûr vech-i meşruh üzere olduğı Trabzon kadısı Mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîde fâzlehû dahi bir kıt'a i'lamiyle der sa'adetime inhâ eylediğı ecilden sen ki vezir-i müşârün ileyhsin husus-ı mezbûr ma'arifetinle keşf-i var'iyet olub kal'a-i merkûm bi-vechle ta'mir virmeye muhtacdır ve ta'miri iktizâ itdikde dahi sana yine ve civârda olan ahâli ve fukarâya cebr ve te'addi olındığı gereğı gibi taharri olınmağla sıhhati üzere 'aliyyeme 'arz ve i'lam eylemek bâbında fermân-ı 'alişân sadr olmuştır.

Fî evâhir-i Rebî'ül-Ahir 1175

s. 27-H.K. 78

Trabzon Vâlisi'ne Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-'ayan Maharas(?) sadr-ı a'zam zîde mecdehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde Yolala nam-ı diğér Estar nam karye ve gayrıdan berât-ı 'alişânımla mutasarrıf olduğı ze'amet-i karyelerinden yetmiş üç ve yetmiş dört senelerinden vâki' üzere mahsûlat ve rusûmatı mûma ileyhın berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüşiken ba'zı mürafî' sebebiyle yedine gelince bir akce ber vech-i eyleyüb 'ale'l-hâl kaldığın bildirüb sene-i mezbûrenin vâki' berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsulatı ve rusûmatı her kimden zimmetine kalmış ise tevcih itdirüb tamâmen tahsil ve tarafından kabza me'mur edâ ve teslim itdirilüb ber vech-i te'allil ve mûmâna'at itdirilmemek bâbında sen ki vezir-i müşârün ileyhsin sana hitâben emr-i şerifim sudûrını istida' eylediğın vech-i meşruh üzere 'amel olınmak için fermân-ı 'ali yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebî'ül-Ahir 1175

s. 28-H.K. 79

Trabzon Vâlisine Giresun ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Selim zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb mu'ma ileyh berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu Karahisar-ı Şarki şahanesi mukata'asında hasıl olan miri şayiden Asitâne-i 'aliyyeme nakl için Giresun İskelesi'nde der mahalden olan iki yüz kantardan müteceviz miri şayi Giresun sakinlerinden a'yânından Dizdarzade 'Ali Ağa ve 'Abdullah Ağa demekle ma'ruf kimesneler bin yüz yetmiş senesinden fuzuli zabt ve mümana'at eylediklerinden sonra bin guruşu bir kıta'dan virüb yetmiş üç senesine mahsuben Karahisar-ı Şarki mukata'asında mezbûr Ordu ve Ebu'l-hayr ve Efkevi ve Pazar haluyi(?) ve Karyık nam beş 'aded kazâların mal 'avarızlarını dahi mu'ma ileyhden mezkûran iltizam ve ba'de't-tahsil tarafına teslim eylemek üzere te'allül itmişler iken tarafına teslimi iktiza iden mahallinden yedi yüz altmış iki buçuk guruş ile cem'an bin yedi yüz altmış iki buçuk zimmetinden kalub defa'atle gelüb eyledikde hilâf-ı şer'-i şerif virilmekten te'allil ve muhalefet ve gadr sevdasında oldukların bildirüb şer'ile görilüb merkûmanın zimmetlerinde olan gerek mal-i 'avarızına kendüye teslimi iktizâ iden yedi yüz altmış iki buçuk guruş ile şab-ı bahsinden ber müceb-ı temessük zimmetlerinden olan bin guruş hakkı bil-zam tahsil ve kendüye teslim itdirilmek bâbında sen ki vezir-i müşarün ileyhsin sana hitaben emr-i şerifim rica itmeğin vech-i meşruh üzere şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1175

s. 28-H.K. 80

Trabzon Vâlisine hüküm ki;

Trabzon'da vâki' Hatuniye Vakfı kurrası araçları gelüb bundan akdem karyelerini ihrak ve katl nüfus ve garet-i emval iden İskefiye Karyesi sükkanından ser cema'at eşkıya olan Sekâ oğlu Mustafa ile mahalinden mürâfa'a ve ihkâk-ı hakk olunmak için Trabzon Valilerine tevârih-i muhtelif ile dört kıta' emr-i şerifim sadr ve mübâşir üzerinde olduğu mezbûr 'adem-i itâ'atinden nâşi sadr olan edâlar 'aliyenin müzmin tevâbi'mahalinde bir dürlü intikâl ve icrâ olunmaz ve gaybda gayrı şaki-i mezbûr şekâvetini istirdâd olub hevâsına tâbi' refikasından Sarı Süleyman ve Kalcıoğlu 'Ömer ve 'Abdullah'ın Derviş

nam şekâvet peşineler ile yekdil ve dört yüz nefer (.....) ibrâz ve eşkiyâ irsâliyle on altı ‘aded karyenin hanelerini ihrâk ve mallarını garet ve katl-i nüfus ve isâl müfritinden emin ve rahatları masluben ve firâr ve edâm idecek halleri kalmayub perâkende ve perişân olmalarına ba’is ve bâli ve kurra-i mezbûrenin tarik ve vakfa ‘aid i’şarını zabt ve evkâf-ı mezbûrın kurrâlarına ve re’ayâlarına isâl müfritinden hissesi olmayub ve vâdine dahi ‘adem itâ’at birle işbu sene-i mübârekede dahi Pazar Kapısı câmi’-i şerifi vâ’izi muhavilden Mehmed Efendi dimekle ma’ruf kimesneyi te’addi hakk ve ‘alenen katl ve hânesini yağma itmeleriyle kurrayı ba’is üzerinden ser-ü şekâvetleri men’ ve def’ olunmak için Trabzon’da vâki’ Hatuniye Vakfı’nda olan Akcaabâd Kazâsı’nda tevâbi’ karyelerinden Mecut nam mahalde sâkin ‘Ali ve Salih ve imâm ve hatib virilan kirâm ve re’ayâ ve berâyâ bi’l-cümle muhazır birle inhâ ve husus-ı mezbûr vech-i meşruh üzere olduğunu halâ Hatuniye Vakfı mütevellisi Hasan zîde kadrehû dahi ‘arz eyledüğün bildirüb fukarayı bâ’is üzerlerinden eşkiyâ-yı mezbûrenin şer-ü şekâvetlerini men’ ve def’ ve fukara-yı ra’iyyet hamiyet ve siyânet olunmak için sen ki vezir-i müşarün ileyhsin sana hitâben hükm-i hümâyûnım virilmek bâbında istidâyı gayet eyledikleri ecilden sen ki Trabzon Vâlisi vezir-i müşarün ileyhsin vech-i meşruh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cem’aziyel-ahir 1175

s. 28-H.K. 81

Trabzon Vâlisine ve Rize ve Trabzon Kadılarına hüküm ki;

Dâr’üs-sa’adetim ağası nezâretinde olan evkafdan Trabzon’da vâki’ Hatûniye Evkafı’nda hala mütevellisi olan Hasan zîde kadrehû südde-i sa’adetime mektub gönderüb Trabzon Sancağı’nda vâki’ Hatuniye Evkâfı karyelerinden yigirmi altı ‘aded kurranın bin yüz yetmiş iki senesi evvelinden yetmiş dört senesi ahirine gelince kurra-i mezbûrın defter-i hakânî mücebince beher senede i’şar ve rusûm ve ra’iyetlerinden tarik-i vakf-ı şerif edâsı lâzım gelan dört bin beş yüz guruşın üç senede iktizâ iden on üç bin beş yüz guruş ile üç senede vakf-ı mezbûr idarecilerinden vâki’ olan mahsûlatdan vakfına ‘aid (.....) zemin temininden yedi bin beş yüz guruş ile yigirmi bir bin guruş mal-ı vakfı İskefiye karyesi sakinlerinden Seka oğlu dimekle ma’ruf bi’l-cemi’n eşkiyâ Mustafa nam şâki tegallüben zabt ve Şahin Ahmed Paşa ve Süleyman Paşa zamanlarından ihzâr için sadr olan emr-i

şerifimle ol-mikdâr guruş mal-ı vakıf-ı merkurdan taleb buldıkda şâki-i mezbûr bir dürlü ita'at-ı şer' ve ihzâr eyledüğü için mâl- vakf-ı merkûm şâki-i mezbûrın dest-i te'aliden kaçub edâdan imtina' ve ol-vechile vakf-ı şerif mahsuline ve mürtezika vakfı külli gadr olmağla sen ki vezir-i müşarün ileyhsin ma'rifetinle abd-i mezbûr Seka oğlu Mustafa Trabzon'a ihzâr Trabzon Kadısı huzurında terâfi'-i şer' ve üzerine ba'is olan mal-ı vakıf tahsil ve vakf-ı mezbûr için alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında sen ki vezir-i müşar ve Mevlanâ-yı muma ileyhimasız size hitaben hükm-i hümâyunım virilmek ricasına 'arz eyledüğü ecilden aher hususa me'mur mübaşir ma'rifetiyle vech-i meşruh üzere şer'ile görülmek emrim olmuştur.

Fî evâhir-i Cemaziye'l-Ahir 1175

s. 29-H.K. 82

Trabzon Sancağı Alaybeyisine hüküm ki;

Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde hassa 'an karye-i Eflak ve Balu nam karyeler ve gayrıdan sekiz bin akce iki kalemi timâr yüz yigirmi dokuz tarihi ve berâtıyla Ahmed veled-i Hüseyin üzerinde olduğu 'arz olındıkda bilâ sahib olduğundan Balu nam karyeden altı bin akce bir kılıcı miralay Mahmud 'arzıyla otuz beş Ramazanında Mustafa'ya tevcih ve berât olub mezbûre timâr-ı mezbûr beş altı seneden berü sahib olduğundan Sürmene Nâhiyesi'nde Evtan nam karyeden altı bin akce timâr ile birikdirilüb taleb-i zuhûrından tefrik şartıyla elli beş Şevvalinde Ser'asker vezir Ahmed Paşa tarafından virilan tezkire mücebince Halil'e tevcih ve elli altı Rebi'ü'l-evvelinde berât olındığı ve hassa 'an karye-i Eflak ve gayrıdan iki bin akce bir kılıcı yüz yigirmi dokuz tarihinden berü Ahmed veled-i Hüseyin'in üzerinde kaldığı ve defter-i hakânîde mukayyed olduğu şimdi mezkûr Ahmed veled-i Hüseyin zikr olunan sekiz bin akce berâtıyla üzerinden ve hizmet-i 'aliyenin gelişinden mevcut ve timâr-ı mezbûr hala tasrifimden ve mahsulât dahi tarafımdan zabt olunub berâtımı tahrir için Asitane'ye geldiğimde timârım üzerimden ve ma'lum nam karyeden altı bin akce bilâ sahibin üzerine ber tekarrüb ile Mustafa ismini berât ve din dahi üzerinden yine sahibdir deyu Halil ismine ilhakın hibe ve berât iken bulana değin kimesne ibraz berât itmeyüb ve mahsulini dahi yine ahz-u kabz iderüm deyu zikr olunan altı bin akce kalem timârın mezbûr Halil'in ref'inden üzerinde kalub iki bin akcesi ilhaken ikâ olunmasını 'arz-ı hâliyle istirham idüb ancak kalem-i mezbûr bilâ sahib olmak üzere

Mustafa'ya mezbûre Halil'e tevcih olanı tamam kurrası zaman olmağla hakikat hali sancaklusından ve miri başından ve çeri başından ba'de'ş-şevval sen ki miralay-ı muma ileyhsin 'arz eylemek için emr-i şerifim sudurı bâbında bi'l-fi'il re'isü'l-küttabım olan Elhac Mehmed dâme mecdehû i'lam eylemek i'lamı mûcebince 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evâhir-i Cemâziyel-ahir 1175

s. 29-H.K. 83

Trabzon Vâlisine ve Rize ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Kapan-ı dakik tüccarlarından Hamamcızâde Hacı İbrahim ve Rize sakinlerinden Çengel oğlu Osman ve Melik oğlu Ali Yazıcı vesâ'ir ma'lûmu'l-esâmi kimesneler zimmetlerinde bin yüz yetmiş senesinden beru ber mûceb-i temessükât bin altmış gurus alacak hakkı olup talep eyledikte ta'allül ve muhâlefet üzere oldukları ve tarafından Rizeli Hacı Hasan nam kimesneyi vekil eylediğün bildürüb ber mûceb-i temessükât mezburların zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbur hakkı tamamen tahsil ve zimmetine bikusûr alıvirülüb ihkak-ı hakk olunmak babında emr-i şerifim rica eylemeğın mahallinde şer' ile görülmek için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Muhârrem 1175

s. 30-H.K. 84

Trabzon Vâlisine hüküm ki;

Trabzon Sancağı'nda Maçuka Nâhiyesi'nde Hehavere nam karye ve gayrıdan yigirmi bin akce ze'amete mutasarrıf Hasan veled-i Enes'in bilâ veled fevtinden sabık Trabzon Vâlisi'nın mektubı ve Miralay 'Ömer 'arzı mûceblerince fevti vâki' ise deyu bin yüz yetmiş üç senesi Muharremü'l-haramın yigirmi birinci gününden kendüye tevcih ve berât mezbûr divân-ı hümayûnım şakirdlerin gedüğü dahi ilhakıyla berât olındıktan sonra mezbûr Hasan veled-i Enes'in fevtinden ve muma ileyh Şakird Mehmed Emin'in refikinden ze'amet-i mezbûr kanûn üzere ve bildüğü karye-i merkûm icmâlinden beş bin akcesi tahminen alan bir başına müteveffanın oğlu 'Osman Alaybeyisi 'Ömer ve Trabzon

Kazâsı Nâ'ibi Elhac 'Osman ve Trabzon Vâlisi Sabık Elhac Ahmed Paşa'nın 'arzları mûceblerince yüz yetmiş dört senesi Rebi'ü'l-evvelinin ikinci gününde tevcih ve berât olduğu zimmetin ba'is mukayyed ve mezbûr Hasan veled-i Enes bilâ veled fevt olmuşiken icâbından olan mezkûr 'Osman müteveffa mezbûr Hasan veled-i Enes'in oğlu olmadığı üzerine Miralay 'Ömer itima' birle aldığı 'arz mûcebince ze'amet-i mezkûrın beş bin akcesini tağsif üzerine berât itdirilüb gadr itmekle muma ileyhin vekili Merd 'Osman dimekle ma'ruf kimesne merkûm 'Osman ile Trabzon Vâlisi huzûrından terâfi'-i şer'i hakikat-ı keyfiyet der 'aliyeme 'arz ve i'lam olunmak bâbında bundan akdem istida' vech-i meşruh üzerine terâfü'-i şer' ve hakikât-i hâl sancaklusından su'al ve sıhhati üzere i'lam olunmak için bin yüz yetmiş dört senesi evâhir-i Şevvalinde emr-i şerifim sadr olmuşiken mezbûr mütegalibeden ve refikinden intikal iddi'ası mümkün olmaz ve gadr bildirüb ma'ada sadır olan emr-i şerifim mûcebince mücerreden hükm-i hümâyûnım rica ve divân-ı hümâyûnımda mahfuz mukayyed ahkam müracâ'at olındığın vech-i meşruh üzere tarih-i mezbûrın emr-i şerifim virildiği mestur ve mukayyed olduğın sen ki vezir-i müşarün ileyhsin mukaddema sadır olan emr-i şerifim mûcebince mahallinde şer'ile tefahhus ve istihbar ve 'arz ve i'lam eylemek bâbında fermân-ı 'alişân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Receb 1175

s. 30-H.K. 85

Trabzon Vâlisine (boşluk) Kadıları ve Yomra Nâhiyesi Nâ'ibine hüküm ki;

Nişân-ı hümâyûn virilan dergâh-ı mu'allam çavuşlarından Mehmed Emin veled-i Mustafa Çavuş zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Yomra Nâhiyesi'nde Or nam karye ve gayrıdan otuz bir bin beş yüz seksan akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'amet-i karyelerinin bin yüz yetmiş senesinden berü vâki' mahsulât ve rusûmatı muma ileyhin berâtı mûcebince tahvili tarihine düşüb beher sene birer mikdârı tarafından ahz-u kabz da'vasıyla yetmiş dört senesinin bi'l-cümle vâki' mahsulât ve rusûmatı ba'zı mevâni' sebebiyle re'aya zimmetlerine tâbi' olmağla tarafından mutasarrıfı olan Hatuniye Vakfı mütevellisi Hacısalihzâde Hasan zîde şerefehû mezbûrede re'aya zimmetlerinde buna kalan mahsul ve rûsum ile yetmiş yetmiş dört senesinde mahsul ve rûsumın talep eyledikde ze'amet-i mezbûr karyeleri ze'ametinin kalmışında üzere olduğundan 'adem-i itâ'atlarından naşi bir nesne vormeyüb zimmetlerinde kaldığın bildirüb berâtı mûcebince

tahvili tarihine düşüb senin mezbûrda re'aya zimmetinde bazıya(?) kalan mahsul ve rûsum ile yetmiş dört senesinin mahsul ve rusumu malima tahsil ve bu zor farzına me'mur subaşı-i mezkûr alıvirilüb hilâf-ı kanûn bir ferdi taleb ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca'at olunmakta ze'ameti mezbûr yetmiş tarihi ve hala berât-ı şerifimle muma ileyh Mehmed Emin veled-i Mustafa Çavuş üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olındığından defter-i hakânî mücebince şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şa'ban 1175

s. 30-H.K. 86

Trabzon Vâlisine ve Mapavri ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Hemşin Kazâsı'nda sakın 'ulema ve suleha ve e'imme ve huteba vesâ'ir re'aya ve fukaralardan mukaddema meclis-i şer'e varub kazâ-i mezbûr divân-ı hümâyûnımda olmağla ahalisini hilâf-ı kanûn dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâki' Mapavri kazâ sükkanından olub reis-i eşkıya Sofuoğlu 'Ömer ve bölükbaşlarından Genç 'Ali ve Kel Mustafa dimekle ma'ruf şakiler kendü hallerinde olmayub Rize derebeyliği iddia'sıyla erazil ve eşkıyayı başlarına cem' ve bin yüz altmış senesinden berü leyl-ül nehar (.....) keşt-ü güzar ve kazalarında voyvoda olanlar me'murine karışub ve emr-i mezkûreden ba'zıları tecrim ve takrim eylediklerinden ma'ada nice ehl-i 'ırz kimesnelerin menzillerin basub bakire kızların cebren ve kahren (.....) ve hevalarına tâbi' eşkıyayı def'aten 'akd ve emvâl ve eşyalarına nehb-ü garet ve kimine darb-ı şedid ile darb ve katl ve bunun emsali zulm-ü te'addinin nihayet bulmayub perakende ve perişan olmalarına ba'is mezkûrların (.....) ve 'iyaller buldukları mahalde ahz ve şer'ile terafü' ve ihkak-ı hakk ve dahi (.....) itmek üzere gadr-u zülm ve te'addileri men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerif virilmek ricasına vâki' (...) sabık Hemşin Kadı Na'ibi Mevlana Halil zîde 'ilmihû bi'l-fi'il(?) 'arz ve mahalinde şer'ile görülmek için bin yüz yetmiş iki senesi evâhir-i rebî'ü'l-evvelinde emr-i şerifim sadır olmağla sen ki vezir-i müşarün ileyhsin sana hitaben (.....) istida' olmağın vech-i meşruh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1175

s. 31-H.K. 87

Trabzon Vâlisine ve Gümüşhane Kadılarına hüküm ki;

Gümüşhane Kazâsı sakinlerinden Hüseyin nam kimesne südde-i sa'adetime gelüb kazâ-i mezbûre toprağında vâki' babasından müntekıl iki bin yüz guruş kıymetlü ma'lum-ü'l-hudud mülk-i bağ ve iki kıta' mülk 'arsasıyla bir seb'i kimesneyi yine Gümüşhane sakinlerinden 'Osman ve İbrahim nam kimesneler ile ve Lami nam zımmî hevâlarına tâbi' ahî arka istinadden yüz yetmiş senesine hilâf-ı şer'-i şerîf ve bigayr-i hakk fuzûli ve tagallüben zabt idüb gadr-ı külli ve mezbûrlar ile ber vech-i mukâvemeti iktidârı olmaduğun bildürüb mahallinde şer'ile görölüb babasından müntekil mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bigayr-i hakk fuzûli zabt itdükleri icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında şerifim rica itmeğin mahallinde şer' ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'ban 1175

s. 31-H.K. 88

Trabzon Vâlisine ve Rize Kadısına hüküm ki:

İstanbul kapan-ı dakik tüccarlarından Hamamcızâde Elhac İbrahim nam kimesne gelüb bunun Bartın sakinlerinden Tompe Mehmed Re'is nam kimesne zimmetinde ber muceb-i temessük bin yüz yetmiş senesinden berü cihed-i karz-ı şer'iden alacağı olan iki yüz guruşu mezbûrdan ahz ü kabz meblağ-ı mezbûrı kendüye getürmek üzere kardeş oğlu yeğeni Hasan nam kimesne tarafından vekil ve temessükü yeddine teslim itmekle mezbur Hasan dahi meblağ-ı merkum bi't-tamâm alup kabz ve bir akçe almadım deyu temessükü virub vatan-ı aslıyesi olan Rize kazâsına firâr etmekden nâşî bu dahi merkum Tompe Reisten bu tarafda meblağ-ı merkûmu taleb eyledikde vekilen Hasan'a bi't-tamâm verdim zimmetimde bir akçe alacağın kalmadı deyü birkaç müslimîn muvâcehesinde isbâd ve meblağ-ı mezbûr mezkûr Hasan'ın zimmetinde kalmayub ol vechile mağdur olduğun bildürüb sen ki vezir müşârun ileyhsin ma'rifetinle mahalline şer'ile görölüb meblağ-ı mezbûr Hasan'dan tamamen tahsil ve ol tarafda şer'iki Hacı Hasan nam kimesneye teslim olunmak bâbında emr-i şer'ifim ricâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere mahallinde şer'ile görölüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmıştır.

Fî evâil-i Ramazan 1175

Derkenârı mûcebince emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'ban 1175

s. 31-H.K. 89

Derkenârı mûcebince emr-i şerifim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'ban 1175

Trabzon Vâlisine ve Hemşin Kadısıyla Nâ'ibine hüküm ki;

1Hemşin Kazâsı'nda sakin 'ulema ve a'yan ve fukara ve mukaddema meclis-i şer'e varub kazâ-i mezbûre tâbi' Kakğim nam karye sakinlerinden zümre-i eşkıyadan Poye oğlu oğlu Hacı 'Ali ve karındaşı 'Osman ve Ahmed nam kimesneler kendü hallerinde olmayub bundan akdem kazâ-i mezbûre tâbi' Hacil karyesinden 'Azârus ve Turdes nam zimmilerin üzerlerine bir kac eşkıyâ ta'vin ve bin yüz altmış senesinde (.....) ve katl ve ba'dehu bir fert mürurında yine kazâ-i mezbûreden Kazta 'Ali Mehmed ile Keşiş oğlu 'Osman dimekle 'arif kimesneleri dahi darb ve katl ve ziyade gadr ve te'addi eylediklerinden da'va karye-i mezbûre ahalilerinden bin guruhluk emvâl ve eşyâları ba'is ve garet idüb alan ve mezbûrunun şer' olanlarından da'vanın karyelerinde mülkde ikâmet eylemek halleri kalmayub aher elinden diğér gûn olduğun keyfiyet bâbında Mevlânâ Halil zîde 'ilmihûnın 'arzıyla mahallinde şer' ile görülmek için bin yüz yetmiş iki senesi evâhir-i şehri rebi'ü'l-evvelisinde emr-i şerifim sadır olunmağla sen ki vezir-i müşarün-ileyhsin sana hitaben ısradı istida' olunmağla vech-i meşruh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1175

s. 31-H.K. 90

Trabzon Vâlisine ve Hemşin ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Hemşin Kazâsı sakinlerinden 'Osman ve İsmâ'il ve Hasan ve mecruh Mustafa nam kimesneler gelüb bunların mûrisleri Pestan 'Osman oğlu 'Abdullah dimekle ma'ruf kimesne ile mezkûr Mustafa kendü hallerinde iken Hemşin Kazâsı'na tâbi' Mağrun karyesinden Delioğlı İsmâ'il ve Cenevizoğlı Ebiş ve Seret karyesinden Poştakoğlı Hasan ve Acata ve Melseker karyelerinden Perum Salih ve Temraoğlı ve (boşluk) ve İncesu karyesinden 'Osman ve Cebiloğlı Mustafa dimekle ma'ruf şakiler kendü hallerinde

olmayub (.....) kıta' ve bin yüz yetmiş senesinde hilâf-ı şer' yine ve (.....) mezbûr 'Abdullah'ın katl ve mezkûr Mustafa'yı dahi mecruh ve ma'lumü'l-mikdâr emvâl ve eşyaları nehb ü garet ve ziyade gadr ü te'addi eylediklerin bildirüb şer'ile görölüb bir müteveffa-yı şer'i kıta' icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1175

s. 32-H.K. 91

Maçuka ve (boşluk) Kadılarına ve Gümüşhane Emîni (boşluk) zîde mecdehûya hüküm ki;

Nişân-ı Hümâyûnım virilan divân-ı hümâyûnım kâtibleri şakirdlerinden kıdvetü'l-erbâbi't-tahrir ve'l-kalem 'amiri'l-ashabi't-testir ve'r-rakkam Mehmed emin zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb Trabzon Sancâğı'nda ve Mâçuka Nâhiyesi'nde Cemat nam karye ve gayrıdan yigirmi bin akce ze'amet mutasarrıfı Hasan veled-i Enes'in bilâ veled fevtinden yüz yetmiş üç senesi Muharreminin yigirmi yedinci gününde sen ki vezir-i müşarün ileyhsin mektubın ve Alaybeyisi 'Ömer 'arzıyla muma ileyh Mehmed Emin tevcih ve divân-ı hümâyûnım kitâbeti şakirdliği gedüğü ilhakıyla berâtıyla üzerinde iken kanûn üzere karye-i mezbûre icmâlinden beş bin akcesi tahminen on bir başında müteveffanın oğlu 'Osman Alaybeyisi 'Ömer ve Trabzon Kazâsı Nâ'ibi Elhac 'Osman ve Trabzon Beylerbeyisi Elhac Ahmed ikbâlehûya başka başka 'arz itmeleriyle kanûn üzere virildiği karye-i mezbûre icmâlinden beş bin akcesi Hasan veled-i Enes'in fevtinden ve muma ileyh Mehmed Emin'in ref'inden oğlu mezkûr 'Osman'a yüz yetmiş dört senesi Rebi'ü'l-evvelinin ikinci gününde tevcih ve halâ berât ile üzerinde olduğu defter-i hakânide mukayyed ve ze'amet-i mezbûrın yetmiş üç senesinde vâki' olan mahsul ve rusumı muma ileyh Mehmed Emin'in berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüşiken ba'zı mürafi' sebebiyle ahz-u kabz olmayub 'ale'l-hâl kalduğın bildirüb ze'amet-i mezbûrın yetmiş üç senesinde muma ileyh'in berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ve rusumı tevcih idenlerden tamamen tahsil ve tarafından subaşısına alıvirilmek bâbında emr-i şerifim rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca'at olındıkda ze'amet-i mezbûr vech-i meşruh üzere Hasan veled-i Enes'in fevtinden yetmiş üç senesi Muharreminin yigirmi yedinci gününde muma ileyh Mehmed Emin'e tevcih ve divân-ı

hümâyûnım kitâbeti şakirdliği gedüğü ilhakıyla berât-ı şerifimle üzerinde iken kanûn üzere virildiği karye-i mezbûre icmâlinden beş bin akcesi ref'inden yetmiş dört senesi Rebi'ül-evvelinin ikinci gününde müteveffa-yı mezbûrın oğlu sülbi 'Osman'a tevcih ve halâ berât ile üzerinde olunmak mestur ve mukayyed bulunduğu defter-i hakânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1175

s. 32-H.K. 92

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına ve Trabzon Alaybeyisine hüküm ki;

Nişân-ı Hümâyûnım virilan divân-ı 'alişânım kâtibleri şakirdlerinden kıdvetü'l-erbâbi't-tahrir ve'l-kalem Mehmed Emin zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancâğı'nda ve Mâçuka Nâhiyesi'nde Cemat nam karye ve gayrıdan yigirmi bin akce ze'amet mutasarrıfı Hasan veled-i Enes'in bilâ veled fevtinden tarihim ve berâtiyle Hasan veled-i Enes'in üzerinde iken bilâ veled fevt olduğımı sâbık Trabzon Vâlisi Vezir Süleyman Paşa mektubiyle inha ve Miralay 'Ömer dahi başka 'arz itmekle 'arz-ı hâl fevti vâki' ise deyu yetmiş üç senesi Muharrem'in muma ileyh Mehmed Emin'e tevcih ve berât ve divân-ı hümâyûnım şakirdliği ilhakıyla berât olındığı 'arz olındıkda ze'ameti icmâlinden beş bin akcesi babası Enes'in fevtinden ve Şakird Mehmed Emin'in ref'inden tahminen on bir yaşında mezbûr Enes'in oğlu 'Osman'a Alaybeyisi 'Ömer ve Trabzon Kazâsı Nâ'ibi Elhac 'Osman ve Vâlisi Elhac Ahmed Paşa başka başka 'arzlariyla yetmiş dört Rebi'ü'l evvelinde tevcih ve berât ve mezbûr 'Osman veled-i Enes'in bilâ veled dahi fevtinden Miralay 'Ömer 'arziyle yetmiş beş Ramazanında 'Abdi'ye tevcih ve berât olındığı defter-i hakânide mukayyed olduğu şimdi muma ileyh Şakird Mehmed Emin ze'amet-i mezbûr Enes'in bilâ veled fevtinden vech-i meşruhdan tevcih ve berât ve müteveffa-yı mezbûr Enes'in vefatından altı ay sonra bir oğlu dünyaya gelmekle Trabzon'ın Rize beylerinden ve mütevelliyeye ve saireden Kalcıoğlu nam kimesne te'addi sebebiyle Trabzon Beylerbeyisi Ahmed Paşa'dan ve Alaybeyisinden cebren aldığı 'arzlariyla ze'amet-i mezbûr beş bin akcesini tağrif ve müteveffa-yı mezbûre on bir başında oğlu olmak üzere 'Osman sebebiyle kendü oğlu üzerinde berât itdirüb ma'ada müteveffa-yı mezbûrın altı ay sonra dünyaya gelan oğlu ile müteveli-i mezbûrın oğlu 'Osman ikisi dahi müteveffiyen fevt olmuşlar iken müteveli-i mezbûrın tefriz itdürdüğü beş bin akçeyi zabt itmek

tağribiyle üzerinde kalan hissesinin altında men kimesne tâleb olamayub üç seneden berü ze'amet-i mezbûrı fuzûli zabt ve gadr ve bu dahi sen ki vezir-i müşarün ileyhsin senin tarafından mezbûr itmekle tağrif itdiridüğü beş bin akce mahsul olmak üzere sabık Trabzon Vâlisi Vezir Süleyman Paşa alaybeyisinden aldığı 'arz ile kendü Tatar Ağası 'Abdi üzerine berât itdirüb muma ileyhın gadr ve babası fevtinden sonra dünyaya gelen mezbûrın kanûn olmaduğı derkenar olmağla müteveli-i mezbûrın hilâf-ı kanûn tefriz itdürdüğü beş bin akce halâ mutasarıf 'Abdi'nin ref'inden kendüye tevcih ve berâtı olunmak için hakikat-i hâl erbâb-ı fevkden su'al ve i'lam olunmak üzere sana hitaben emr-i şerifim sudurını istida' ve vech-i meşruh üzere su'al için emr-i şerifim tahririr bâbında bi'l-fi'il re'isü'l-küttab olan Mehmed Emin dâme mecdehû i'lam eylemeğın i'lamı mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alışân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1175

s. 33-H.K. 93

Trabzon Vâlisi ve Rize ve Giresun ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Asitane-i sa'adetime me'kulat götüreren tüccar ta'ifesinden İbrahim nam kimesne südde-i sa'adetime 'arz-ı hal idüb bin yüz yetmiş yedi senesinde Giresun Kazâsı muzafatından Keşab Nâhiyesi ahalilerine nâhiye-i mezbûre sakinlerinden Salih nam kimesne yediyle beher kantarı altmış beşer pare olmak üzere yüz doksan beş ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Elkir karyesinde sakin 'Alemdâr Ahmed nam kimesneye yigirmi ve Kırbaşe karyesi ahalilerine Türkman oğlu (boşluk) nam kimesne yediyle yetmiş ve Hakarlı karyesi ahalilerine Herle oğlu Hüseyin nam kimesne yediyle yetmiş bir buçuk kantar fındık için yine nâhiye-i mezbûrede vâki' ma'lumü'l-esâmi kurra ahalilerine bin iki yüz guruş tabi' salim virüb taleb eylediğın mütegalibeye iştiraken virmekden muhalefet ve gadr-i külli murâd eylediklerin bildirüb çavuş mübaşeretiyle şer'ile görölüb kurra-i mezbûre ahalileri zimmetlerinde olan ol mikdar guruş hakkı bilyevm olmamak bâbında sen ki vezir-i müşarün ileyhsin sana hitaben emr-i şerifim sudûretini istida' itmeğın çavuş mübaşeretiyle mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1175

s. 33-H.K. 94

Trabzon Vâlisine ve Rize ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'amâdan Kırımı Süleyman zîde kadrehû arz-ı hâl idüb Trabzon sancağında Rize nâhiyesinde Gedos nam karye ve gayriden berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'âmet karyelerinden yine nâhiye-i mezbure tâbi' Nahimater ve Bermasil ve Sularan ve Tomrik Serkar ve Arlor ve Orotlu ve Sulaz ve Harkatile ve Mahal ve Tervelbo Hobs ve Halusa ve Maharid ve Yosak ve Rusbile diğer Masatos ve Liyarın nam karye ve mahallât topraklarında zira'at ve harâset idenlerin zira'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden re'ayasının üzerlerine edâsı lazım gelen rusûmların taleb eyledikde hilâf-ı kanûn ve defter virmekden ta'allül ve muhâlefet ve zirâ'at mahsûlune gadr-ı küllî olduğunu bildürüb karye-i mezbure topraklarında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden 'öşürleriyle defterlü re'ayânın rusûmâtı kanûn ve defter mûcebince alıverilmek bâbında emr-i şer'ifim ricâ itmeğın kanûn üzere amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Şevval 1175

s. 33-H.K. 95

Trabzon Vâlisine Trabzon ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Trabzon'da vâki' ashab-ı ceratdan (.....) nam sahibü'l-hadimin bina eylediği cami'-i şerifin bi'l-fi'il emr-i şerifimle imâr olan sulehadan Hasan zîde salihû gelüb bunun bir kimesneye hilâf-ı şer' vaz' (.....) Trabzon Kazâsı'na tâbi' Büyük Liman harla nam karye sakinlerinden eşkiyadan Uz oğlu Tosun dimekle ma'ruf kimesne kendü halinde olmayub hevâsına tâbi' 'avaneleriyle yekdil olub bin yüz yetmiş senesinde bunun mülki olduğu iki 'aded mülk-i defterleri hilâf-ı şer'-i şerif ihrak ve bil-garud(?) ve zimmetinde olan emvâl ve eşyâ ile gasb ve garet eylediklerinden gayrı babası 'Ali ve karındaşları (boşluk) ve (boşluk) nam kimesneler ile ve (.....) nam hatun dahi te'addilerin katl ve ita dahi kira'at itmeyüb bunun dahi katl sevdasında olmağla bu dahi hakkında emel ve 'iyali ile Asitane-i sa'adetime murad olub ol-vechle ahvali diğer gûn ve mükerrir ilhakı olduğun bildirüb şer'ile görölüb mezkûrın hilâf-ı şer' gasb ve garet eylediği emvâl ve eşyâsı hane ise tamamen tahsil ve kesrûn alıvirilüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilka'de 1175

s. 34-H.K. 96

Trabzon Vâlisi'ne Gümüşhane ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Gümüşhane Kâzâsı'na tâbi' Şalun nam karyeden Ahmed Beşe dimekle 'arif kimesne gelüb yine Gümüşhane Kâzâsı'na tâbi' Kara Mikur nam karye sakinlerinden Kula Kister Mustafa ve rüfekasından Canyar Mustafa nam şakiler kendü hallerinde olmadıklarından hevâlarına tâbi' ma'lumü'l-esami bir kac nefer eşkıyâ ile yekdil olub bunun muris-i eşnesi (?) Mustafa nam kimesneyi bin yüz yetmiş senesinde hilâf-ı şer'-i şerif ve bi-gayrı hakk kurşun ile cürm ve katl ve ber müceb-i defter dört bin guruşluk malını dahi gasb ve garet ve ziyâde gadr ve te'addi ve misal-i zülm hari' eyledikleri bildirüb şer' ile görilüb eşkıyâ-ı merkûmın bi-gayrı hakk gasb ve garet eyledikleri maktul-i mezbûrın ol-mikdâr guruşluk malı tamamen tahsil ve katl-i hukukında dahi mukteza-yı şer'isi icrâ ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer' ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval 1175

s. 34-H.K. 97

Gümüşhane Nâ'ibi'ne ve Gümüşhane Emmini'ne hüküm ki;

Torul nam-ı diğer Gümüşhane sakinlerinden Panayota nam zimmi gelüb bilâ gadr-i şer'i on beş sene mürur iden akce da'vasının istima'i memnu' 'Ayini Sa'dullah nam kimesne zuhur ve şeriye sulûk ve yigirmi üç sene mukaddem benim babam 'Ali nam kimesnenin senin ile baban Simlir ve 'İmda Azaşi Yordam ve Yani Veyor nam zimmiler zimmetlerine on bin ve gah on beş bin guruş mal-ı nazârından alacağı olub kable'l-ahz babam mezbûr fevt senin baban ve 'amillerin mesfûrlar dahi murd olub terekelerini sen zabt itmekle meblağ-ı mezbûr benim ile vekilleri olduğum 'Aişe ve Kardas nam hatunlara intikâl eylediği asaleten ve vekâleten senden alırum deyu bilâ mihrinin eylediği mürur temessük ibrâz ile hilâf-ı şer'-i şerif te'addi ve mürâfi'-i şer' olduklarında mir'as vech-i şer' ile üzere isbât eylemeyüb iddi'ası (.....) olunmağla ma'razadan men' ve birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye olunmuşiken mugayir-i hüccet-i şer'iyye niza' ve te'addiden hisse

olmaduğın bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olub ol-vechle mugayir-i hüccet-i şer'iyye müdahale ve te'addisi men' ve def' olınmak için emr yazılmışdır.

Fî evâil-i Zilka'de 1175

s. 34-H.K. 98

Trabzon Vâlisine ve Gümüşhane ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Gümüşhane sakinlerinden Nu'man nam kimesne ile kız karındaşı 'Aişe nam hatun gelüb bunların karındaşları 'Osman nam kimesne kendü halinde iken Gümüşhane kazâsına tâbi' (boşluk) nam karyeye sudur-ı istima' olub kimesnenin mülkî olmayan hisse yedde bin yüz yetmiş senesinde cebren katl olub kanî ma'lum olmağla mahâll-i mezbûrda edâsına şer'an kassam ve deyn lazım geldiğini şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerîf virildüğün bildürüb müceb-i şer' ile görilüb ber mevsil fetvâ-yı şerîfe edâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olınmak bâbında emr-i şer'ifim ricâ eylediğü ecilden mahallinde şer' ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilkâde 1175

s. 34-H.K. 99

Trabzon Vâlisi'ne Torul ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan Mehmed Sa'id veled-i İbrahim Çavuş zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Rize Nâhiyesi'nde Murun nam karye ve gayrıdan altmış bir bin sekiz yüz yigirmi dokuz akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ameti mülhakatından Torul Nâhiyesi'ne tâbi' müstekılen kayd-ı berâtına dahil Maslut karyesini müstekılen ve Rize Nâhiyesi'ne tâbi' Sarlıksı Mafî müşterekleriyle ber müceb-i defter-i hakânî tarafından subaşısı zîde kadrehû zabt ve vâki' olan mahsul ve rüsumatı kanûn ve defter mücebince ahz murâd eylediğin dahl olınmak icâb itmez iken Akcaabad Nâhiyesi'ne tâbi' Kesarte nam karye ve gayrıdan kırk beş bin üç yüz altmış sekiz akce ze'amete mutasarrıf İbrahim nam za'imi zuhur ve ze'ameti mülhakatından müşterekleriyle kayd-ı berâtına dahil yine Torul Nâhiyesi'nde bin akce arkası olan İslenus mezra'asını zabt ve kıra'at itmeyüb muma ileyhın salifü'z-zikr karyelerine fuzûli müdahale ve 'öşüresini tegallüben ahz-u

kabz ve bundan akdem mürafi’-i şer’ olındıkların za’im-i mezkûrın hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i kadimi ol-vechle zahir olan müdahale ve te’addisi men’ birle cânib-i şer’in hüccet-i şer’ virilmişiken mezkûr dürlü def’ olmayub hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i hüccet-i şer’iyye ve kadimi yine ol-vechle müdahale ve te’addi hisse olduğın bildirüb zikr olınan Masbut karyesi mümtaz ve mu’ayyen hududı dahilinde olan yerleriyle müstekilen ve karye-i Marlık el-mezbûre dahi mümtaz ve mu’ayyen hududı dahilinde ‘öşr ve rusumı müşterekli ze’ameti tarafından alına gelan yerleriyle müşterekle tarafından subaşısı mezkûr zabt ve karye-i Masbut el-mezbûrenin vâki’ olan mahsul ve rusumı müstakilen ve Kadmarlık el-mezbûrenin dahi vâki’ olan mahsul ve rusumı müşterekiyle tarafından subaşısı mezkûre ahz-u kabz itdirilüb za’im-i mezkûrı hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i hüccet-i şer’iyye bir dürlü dahl ve ta’arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhane-i ‘amiremde mahfuz ruznamçe-i hümâyûnım ve defter-i icmâl ve mufassala müraca’at olındıkda Torul Nâhiyesi’nde sekiz nefer re’aya ile karye-i Masbut ve hasılı tahtında mülk ve hinta ve şa’ir yekun ma’ gayre bin yedi yüz akce yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlin Rize Nâhiyesi’ne tâbi’ Ca’an bermirak nam karye ve ma’ gayreha birikdirilüb yigirmi bin beş yüz otuz beş akce ze’amet deyu ber icmâl ve Rize Nâhiyesi’ne tâbi’ otuz bir nefer re’aya altı za’mi ve on bir baştine ve üç asiyâb ile karye-i Marlık hasılı tahtında nekir ve kılıce üzere yekun ma’ gayre dört bin altı yüz yazı ile olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlin ma’ gayreha birikdirilüb beş bin akce olduğu ber icmâl ve yigirmi bin beş yüz otuz beş akce yazar ve yine Torul Nâhiyesi’nde hasıl yüz akce yazar Mera’a-i Espob olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâl Rize Nâhiyesi’nde Subut nam karye ve ma’ gayreha birikdirilüb on iki bin sekiz yüz yetmiş akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın beş yüz seksan yedi akcesi İbrahim’dan za’mi mülhakatı bâkisi müşterekleri kaydında olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakânî mücebince ‘amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı Zilka’de 1175

s. 35-H.K. 100

Trabzon Vâlisi vezire hüküm ki:

Hâlâ Tophane-i ‘Âmirem emini Elhac Mustafa Harîfî zîde mecdûhû sÛdde-i sa’adetime ‘arz-ı hal idÛb su’al-i emrin tarafından bundan akdem GÛmÛşhane emini olan ‘Osman zîde kadrÛhÛnunun ber mÛceb-i emr-i âli muhasebesine gÛrÛlmeği yedinde olunan mâl sermâye ve takas bi’l-cÛmle ahz ve iştikâ’ oldıktan sonra Asitâne-i sa’adetim tarafına intikâl üzere izin ve kadî mÛnazımı sana hitaben emr-i Şerifim sudÛrini Tophane emini su’ali üzere istida’ itmekden vech-i meşrÛh emini ‘amil olmak bâbında fermân.

Fî evâhir-i Zilkâ’de 1175

s. 35-H.K. 101

Ber vech-i arpalık GÛnye Sancağı’na mutasarrıf olub Faş muhâfazasında olan dâme ikbâlihuya ve GÛnye Kadısına hÛkÛm ki:

Faş Kal’ası sâkinlerinden yamâklar Orta başdan oğlı Receb nam kimesne gelÛb bunun kazâ-i mezbÛrde vâki’ mutâsarrıf olan mÛlk-i menzil ve içinde mevcÛd ma’lumÛ’l-mikdâr eŐyâlarıyla bir ‘aded kalemi ve bir re’s kasvân(?) ve ma’lumÛ’l-re’s hayvanlarında aherin teccessÛbÛ’Ő-Şer’ ‘alakası olmayub zimmetlerinde eriŐÛb bâliğ ve da’vaya karar olub mezbÛrdan taleb almıŐiken virmekde bi vech-i Şer’ te’allÛl ve gadr-ı kÛlli murad eyledikte ve bu bâbda da’vasına muvafık Şeyh’Ûlislamdan fetvâ-yı Şerifesi oldığın bildirÛb mÛcebince Şer’ile gÛrÛlÛb mezkÛrn hilâf-ı Şer’-i Şerif ve fuzÛli zabt eylediğin menzil ve icinde mevcÛd ol- mikdar eşyâsıyla bir ‘aded kalemi vesâ’ir hayvanları kendÛye tamamen tahsil ve bi-kusur alıvirilÛb te’allÛl itdirilmeyÛb ihkak-ı hakk olınmak bâbında hÛkm-i hÛmâyÛnım rica eylemeğin mahallinde Şer’ile gÛrÛlmek iÛn yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilka’de 1175

s. 35-H.K. 102

Trabzon Vâlisi vezire Giresun Kadısı’na hÛkÛm ki;

Kazâ-ı mezbÛre tâbi’ (boşluk) nam karye ve ahaliŐi gelÛb bunların karyeleri toprağında vâki’ Kayuli dimekle ve rusumi defterde sahibÛ’l-arazi hisse kayd olmuş zimmetinde kuyudı vesâ’ir bu davarları çıkub yaylayub otından ve suyından ittika’ eylediklerini yaylaklarına dahl ve ta’arruz olınmak icâb itmez iken civârlarına vâki’ (boşluk) nam

karye ahalisinden (boşluk) ve (boşluk) ve dahi ba'zıları hilâf-ı kanûn fuzûli ve te'addiden hisse buldukları ve bu bâbda da'vasına muvâfık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerifeleri olduğu bildirüb mücebince 'amel olunub zikr olunan yaylakları kendüleri kemakân zabt ve hayvanları ra'y itdirilüb mezbûrların hilâf-ı kanûn müdahale ve te'addileri men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden kanûn üzere 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilka'de 1175

s. 35-H.K. 103

Trabzon Eyâleti'nde Gümüşhane Kadısı'na hüküm ki;

Kaza-i mezbûre müzafatından Torul Nâhiyesi'ne tâbi' Tevine nam karyede vâki' câmi'-i şeride bi'l-fi'il berât-ı şerifimle imâm ve hatibi olan Ahmed Halife zîde salahû gelüb bu karye-i mezbûrede vâki' 'akd-i ekinciye taraf-ı şer'den yedine virilan izin nice müraselesi mücebince 'akd-i nikah mevlay-ı müslimanı dahi meyit ashabın taleb ve rızâlarıyla ve re'adan berü temsil idüb kimesneye hilâf-ı şer'-i şerif vaz' ve te'addisi bu diğerkarye-i mezbûrede vâki' mescid imâmı olan (boşluk) nam kimesne mücerred tam' haminden(?) naşı bi-vechi ve bilâ berât ve bilâ sened ve mugayir-i kadimi müdahale ve te'addi eylediğın bu bâbda da'vasına muvâfık fetvâ-yı şerifesi olduğu bildirüb fetvâ-yı şerifesi mücebince şer'ile görölüb mezbûrın bi-vechi şer' ve bilâ berât ve bilâ sened fuzûli ol-vechile olan te'addisi men' ve def' olınmak bâbında hükmi hümayûnım rica eylediği ecilden kanûn üzere 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilhicce 1175

s. 36-H.K. 104

Trabzon Vâlisine ve Maçuka ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan Nazmî nam sipâhi gelüb Trabzon Sancağı'nda Kürtün Nâhiyesi'nde Kızıl Elmâ nam karye ve gayrıdan beş bin üç yüz seksan dört akce berât-ı 'alışanı mutasarrıf olduğu timâr mülhâkatından Maçuka Nâhiyesi'nde defter-i icmâlden iki bin üç yüz akçeye mezbûr karye Olası nam-ı diğerk Sağı ve ma'gayriden gedirilüb üç bin akce

ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın bin akcesi merkûm Mürteza ve iki bin akcesi dâhil yine Kürtün Nâhiyesi'nden Lakâ nam karye ve gayrıdan on dört bin akce timâra mutasarrıf Mustafa veled-i İbrahim'den kayıtlarında olduğu ve Defter-i Hakânî'de mukayyed ve bu zıkr olınan Olası nam-ı diğer Salu karyesinden ber müceb-i defter-i hakânî müşterek-i mezkûr ile zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmatdan berât yazusuna göre hissesine 'isâbet ideni kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itmeden murad eylediği dâhil olınmak icâb itmez iken müşterek-i mezkûr sâbıkü'l-beyân karye Olası nam-ı diğer Salu el-mezbûrede müsenna 'alâkan yokdur deyu zabtına ve vâki' olan mahsûl ve rusûmatın ahz-u kabzına muma'nat ve gadr eylediğini bildürüb karye Olası nam-ı diğer Salu el-mezbûre ber müceb-i Defter-i Hakânî müşterek-i mezkûre ile kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmatdan herkese yerlerinden olan berâtları yazularına göre hisselerine düşen kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb müşterek-i mezkûru karye-i mezbûresinden hisse ve 'alâkam yokdur deyu hâlen Defter-i Hakânî zabtına ve vâki' olan mahsûl ve rusûmatın berâtı mücebince aher hissesine 'isâbet iden mahsûl ve rusûmatın ahz-u kabzına bir dürlü mümâna'at ve dâhl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnı rica ve Defter-i Hakânî 'amiremde mahfûz olan Ruznamçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl mürâca'at oldıkda vech-i meşrûh emini olduğu mestur ve mukayyed bulmağı Defter-i Hakânî mücebince 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1175

s. 36-H.K. 105

Gümüshane ilhakıyla Trabzon Vâlisine, Kürtün ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki; Erbâb-ı timârdan Mürteza nam sipâhi gelüb Trabzon Sancağı'nda Kürtün Nâhiyesi'nde Kızıl Elmâ nam karye ve gayrıdan beş bin üç yüz seksan dört akce timâra berât-ı şerifimle mutasarrıf olub timârının baş kalemi olub müştekillen kayd-u berâta dâhil Kareka karye Kızıl Elma el mezbûreyi ber müceb-i Defter-i Hakânî müstekilen zabt ve vâki' olan olan mahsûl ve rusûmatdan ve defter mücebince ahz-u kabz itmek murad eylediğin karye-i mezbûrede kimesnenin 'alâkası yoğiken Torul Nâhiyesi'nde Kadirköy nam karye ve gayrıdan yigirmi bin dokuz yüz yigirmi sekiz akce ze'amete mutâsarrıf olan Hezne nam zimmî zuhûr ve karye-i Kızıl Elma el-mezbûrede yeni zimmetine ve 'alâkam vardır deyu hâlen Defter-i Hakânî fuzûli müdahale ve zabtına mümâna'at ve gadr sevdasında olduğu

bildürüb sabık olandan karye Kızıl Elma el-mezbûre ber müceb-i Defter-i Hakânî müştekilen kendüye zabt ve vâki' olan olan mahsûl ve rusûmatdan ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb zımmî-i mezkûru karye-i mezbûrede timâr dâhi hisse ve 'alâkası vardır deyu hâlân Defter-i Hakânî zabtna ve vâki' olan olan mahsûl ve rüsumat ahz-u kabz mümana'at itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfûz Ruznamçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl ve mufassala mürâca'at oldıkda Kürtün Nâhiyesi'nde tefe'ül-i(?) ve ze'amet ve sa'at ve esbâb ile karye-i Kızıl Elma ve hasılı tahtında bennak ve hınta ve şa'ir yekun ma'gayri iki bin beş yüz akce yazı ile defter-i mufassalın muhârrir kalemiyle tahrir ve Defter-i İcmâlin ma' gayriha gedirilüb dört bin üç yüz seksan dört akce ber icmâl ve timâr-ı merkûm mezkûrından timâr-ı mülhâkatı ve Torul Nâhiyesi'nde karye-i Vurkun el-mezbûre ve gayriden yigirmi bin dokuz yüz yigirmi sekiz akce ze'amet-i mezkûr cismi her neye nizâ üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olunmak Defter-i Hakânî mücebince 'amil olmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1175

s. **36-H.K. 106**

Trabzon Vâlisine ve Rize ve Maçuka ve Of ve Kürtün ve Yavebolı ve (boşluk) ve Kadılarına hüküm ki;

İsma'il zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Rize Nâhiyesi'nde hassa-i 'an Nefs-i Rize ve gayridan kırk dört bin üç yüz altmış akce berat-ı şerifimle mutasarrıf olan ze'ametinin baş kalemi olub defter-i icmâlden üç bin akce yazısı olan salif-üz zikr hassa 'an Nefs-i Rize nam-ı diğêr Malyun ma'gayri birikdirilüb yigirmi bin altı yüz akce ze'amet-i ber icmâl ve tamamen muma ileyh İsma'il'in kaydına dahil ve yine Rize Nâhiyesi'ne tâbi' üç bin yüz akce yazısı olan karye-i Kesâbus(?) bi-vech-i gayriha birikdirilüb dört bin akce icmâl ve tamamen muma ileyh (.....) kaydında ve yine Rize Nâhiyesi'ne tâbi' altı bin sekiz yüz akce yazar karye-i Halami(?) (.....) birikdirilüb on bin üç yüz akce yekunında dokuz bin akcesi yazar ifrâz icmâl ve yekun mezbûr bin beş yüz akcesi ifrâz ve Maçuka Nâhiyesi'ne dört bin yedi yüz akce ifrâz Rad alam nam karye ve ma' gayreha birikdirilüb yekun bin akce yekunında ifrâz olunan altı bin akçesiyle birikdirilüb bin beş yüz akce olduğu başka bir icmâl ve yigirmi bin akce yekûn mezbûrın on dört bin akcesi ifrâz ve ze'amet deyu ber icmâl dokuz bin akce yazâr

icmâl-i mezbûrın yedi bin akcesi muma ileyh İsmâ'il'in iki bin akcesi dahi Akcaabad Nâhiyesi'nde Keşaraz nam karye ve gayrıdan kırk beş bin üç yüz altmış sekiz akce ze'amete mutasarrıf İbrahim kaydlarında ve yedi bin beş yüz akce yazâr icmâlden altı bin akcesi karye-i Mardalad nam karye ve gayrıdan yedi bin akce ziyade(?) mutasarrıf Hasan ve bin beş yüz akcesi dahi Akcaabad Nâhiyesi'nde Ray nam karye ve gayrıdan beş bin yüz akce ziyade(?) mutasarrıf Mustafa kaydlarında ve on dört bin akce yazâr icmâlinde iki bin dört yüz otuz dört akcesi muma ileyh İsmâ'il'den ve dört bin akcesi dahi hassa 'an karye-i Emlak ve gayrıdan dokuz bin akce timara mutasarrıf diğeri İsmâ'il ve üç bin akcesi dahi yine Maçuka Nâhiyesi'nde Senki nam karye ve gayrıdan beş bin akce timare mutasarrıf 'Ali veled-i 'Osman ve dört bin beş yüz altmış altı akcesi dahi yine Torul Nâhiyesi'nde Mesane nam karye ve gayrıdan yigirmi dört bin beş yüz altmış altı akce ze'amete mutasarrıf İbrahim veled-i Süleyman kaydlarında ve yine Rize Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin beş yüz akce hassa 'an karye-i Kesamus nam-ı diğeri Arlumi' gayrıdan birikdirilüb beş bin akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın beş bin akcesi mücebince İsmâ'il'in ve bin beş yüz akcesi dahi Of Nâhiyesi'nde Bilene nam karye ve gayrıdan otuz altı bin dört yüz yedi akce ze'amete mutasarrıf Ahmed veled-i Mehmed ve bin beş yüz akcesi dahi karye-i Bilene el-mezbûre ve gayrıdan yigirmi bin dört yüz dört akce ze'amete mutasarrıf diğeri İbrahim ve bin beş yüz akcesi dahi yine Rize Nâhiyesi'nde Keşabus nam karye ve gayrıdan yigirmi üç bin beş yüz akce ze'amete ber-vech-i iştirâk Nurullah ile Mirza ve Bahadır Mirza veled-i Mahmud kaydlarından 'Avet Nâhiyesi'ne tâbi' dört bin dört yüz akce yazâr hassa 'an karye-i Degâni nam-ı diğeri Bayuli'nin dört yüz doksan dokuz akcesi ifrâz ve ma' gayreha birikdirilüb beş bin dokuz yüz doksan dokuz akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın doksan dokuz akcesi muma ileyh İsmâ'il ve bin akcesi yine Torul Nâhiyesi'nde hassa-i Hak nam karye ve gayrıdan üç bin altı yüz elli akce timâra mutasarrıf Yusuf ve bin akcesi dahi karye-i Hassahaye el-mezbûre ve gayrıdan on bin altı yüz elli akce ba timâra mutasarrıf 'Ali kaydında ve üç bin dokuz yüz akcesi dahi za'im-i muma ileyh İbrahim kaydından ve yine Maçuka Nâhiyesi'ne tâbi' beş bin üç yüz akce yazâr Ratus karyesi ma' gayre birikdirilüb yigirmi sekiz bin yüz akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûr bin akcesi muma ileyh İsmâ'il ve yigirmi bin akcesi karye-i Ratus el-mezbûre ve gayrıdan otuz bin yedi yüz akce ze'amete mutasarrıf Mehmed veled-i 'Ömer sekiz yüz akcesi dahi yine Rize Nâhiyesi'nde Vare nam karye ve gayrıdan otuz iki bin dokuz yüz otuz altı akce ze'amete mutasarrıf 'Ömer veled-i Hasan kaydlarında ve yine Rize

Nâhiyesi'ne tâbi' on iki bin akce yazâr Havret karyesi ve ma' gayreha birikdirilüb yigirmi bin yüz elli akce ze'amete ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın yüz akcesi muma ileyh İlyas bin dokuz yüz elli sekiz akce timarlara İbrahim ve diğer İsma'il kaydlarında ve iki bin üç yüz akce yazâr karye-i Mesane el-mezbûre ma' gayreha birikdirilüb yigirmi bin yüz akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın yüz akcesi muma ileyh İsma'il ve yigirmi bin akcesi dahi za'im-i mezbûr İbrahim veled-i Süleyman kaydında ve Of Nâhiyesi'ne tâbi' on bin üç yüz yetmiş yedi ze'amete deyu ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın üç yüz yetmiş yedi akcesi muma ileyh İsma'il ve bin dokuz yüz doksan dokuz akçeleri dahi ze'amâti muma ileyhima Ahmed veled-i Mehmed ve İbrahim ve beş bin akcesi dahi yine Torul Nâhiyesi'nde Eğertalu nam karye ve gayrıdan yedi bin akce timâra mutasarrıf Mustafa veled-i 'Ali kaydında altı bin akcesi dahi Hasan veled-i Nu'man'ın timârı ve Kürtün Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin beş yüz yazusu olan Kevirat karyesinde ifrâz olan iki bin akcesi ma' gayreha birikdirilüb dört bin beş yüz akcesi icmâl ve iki bin beş yüz akcesi muma ileyh İsma'il ve iki bin akcesi dahi karye-i Kevirat el-mezbûre ve gayrıdan altı bin akce timâre mutasarrıf Hasan kaydlarında ve yine Kürtün Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin akce yazusu olan Diyeköy karyesi ma' gayreha birikdirilüb üç bin üç yüz akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın sekiz yüz akcesi muma ileyh İsma'il ve iki bin beş yüz akcesi yine Kürtün Nâhiyesi'nde Cefurlı nam karye ve gayrıdan beş bin iki yüz akce timâra mutasarrıf Hüseyin veled-i Hasan kaydlarında ve yine Kürtün Nâhiyesi'ne tâbi' sekiz bin sekiz yüz dört akce yazâr cema'at-i müsliman karye Alahavas'dan dokuz yüz kırk beş akcesi ifrâz ve ma' gayriha birikdirilüb iki bin iki yüz akce ber icmâl ve iki bin akcesi muma ileyh İsma'il ve iki yüz akcesi dahi Kürtün Nâhiyesi'nde Baş Alasas nam karye ve gayrıdan on dört bin akce timâra mutasarrıf Mustafa veled-i İbrahim kaydında ve yine 'Avet Nâhiyesi'ne tâbi' altı bin akce yazâr hassa 'an karye-i Birveli'nin ifrâz olan ik bin dört yüz altmış altı akcesi ma' gayreha birikdirilüb on iki bin altı yüz doksan dört akce ze'amete deyu ber icmâl ve altı bin akcesi muma ileyh İsma'il ve iki bin akcesi dahi muma ileyhimâ Nurullah Mirza ve Bahadır Mirza veled-i Mahmud kaydlarında kaldığı bin beş yüz doksan altı akcesi dahi Hüseyin veled 'Abdullah'ın timâr-ı bâkisi müştereği kaydlarında olub defter-i hakânîde mukayyed ve muma ileyh hassa 'an nefsi-i Rize nam-ı diğer Melbun karye-i Kesatus yedü el-mezbûreleri ber müceb-i defter-i hakânî mustekilen ve müştereğiyle zabt ve hassa 'an nefsi-i Rize nam-ı diğer Melbun karye-i Kesatusyedü el mezbûrelerin vâki' olan mahsul ve rusumın müstekilen ve kurra ve hassa-i sâlifü'l-

beyânın dahi vâki' olan mahsulat ve rûsumatından berâtı yazusına göre hassasına el-mezbûrelerine kanûn ve defter mûcebince ahz-u kabz itmek murâd eylediğin müşterek-i mezbûrlar müşterek olındı kurra ve hassa-i sâlifü'l-beyân berât-ı yazularına göre hisselerine isâbet iden ahz-u kabzına kıra'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hakânî ve berâtları yazularına mugayir ziyâde yine tecavüz ile muma ileyhin berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rûsum ve mustekilen kaydına dahil hisse ve karye-i sâlifü'l-beyânın dahi berât-ı müşterekleriz hisse olıruz deyu hisse mütalebesiyle te'addi ve rencideden hisse olduğuyla hassa 'an nefsi Rize nam-ı diğer Melbun ve karye-i Kesatusyedü el-mezbûreler ber mûceb-i defter-i hakânî mustekilen ve kurra ve hisse-i sâlifü'l-beyânın Kesatus el-mezbûrelerin vâki' olan mahsul ve rûsumı kanûn ve defter mûcebince mustekilen ve kurra ve hisse-i sâlifü'l-beyânın vâki' olan mahsul ve rûsumundan bu kisten(?) berâtında olan berâtları yazularına göre hisselerine isâbet iden kanûn ve defter mûcebince ahz-u kabz itdirilüb müştereklerini ziyâdeye tecavüzleriyle bunun berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rûsum bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında bundan akdem istida' ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mufassal olunduğun vech-i meşruh üzere olub mestur ve mukayyed olduğun defter-i hakânî mûcebince 'amel olunmak için bin yüz yetmiş iki senesi evâil-i Cemâziye'l-evvelisinde emri şerifim sadır olmuşken kanûn (?) icrâ ve teşkil-i ihratı olunduğun ve tarafından (boşluk) nam kimesneyi vekil eylediğin bildirüb mukaddema sadır olan emri şerifim mûcebince müceddeden hükm-i hümâyûnımı rica ve divân-ı hümâyûnda mahfuz kuyud-ı ahkâm olunduğun ber-vech-i meşruh târih-i mezkûrda emri şerifim virüldüğü mukayyed olduğun mukaddema sadır olan emri şerifim mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1176

s. 39-H.K. 107

Trabzon Vâlisi'ne ve eyâlet-i mezbûrda vâki' mevlânâ (boşluk) kadılarına hüküm ki; İstanbul sükkânından müderris-i kirâmeden Çavuşzâde Feyyâz es-Seyyid zîde 'ilmihû gelüb kazâ-i mezbûre tâbi' Suladam nam karye ahalisinden olub karye-i mezbûrede sakin 'Ömer nam kimesne bin yüz yetmiş senesinde İslambol'da Halil nam kimesne ve Satılı Gürci alasil olmak üzere Saliha nam cariyeyi dört yüz guruş buna bey' ve teslim ve

meblâğ-ı mezbûrı ahz-u kabz mezbûr mezbûr ‘Ömer vilâyeti canibine ‘azimet eylediklerin(?) mezbûrelerine iddi’a ve Rumili kaz’askeri ser’ayancısı huzûrları ol-vâki’ mezbûre mür’aş vech-i şer’ üzere ba’dehu raiyyet-i mezbûr kendüyi nehâr ba’is idüb iken mezbûre temini olunmak üzere merkûm virdüğü meblağ-ı mezbûr mezkûran zimmetinde olduğın ve tarafından (boşluk) nam kimesneyi vekil eylediğın bildirüb meclis-i şer’ile görilüb mezkûran zimmetinde şer’an sâbit maktu’ olan ol-mikdar gurusı tamamen tahsil vekil-i mezbûre alıvirilüb te’addi ve muhalefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylemek mahallinde şer’ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Muharrem 1176

s. 39-H.K. 108

Trabzon Vâlisi vezirim Elhac ‘Abdurrahman Paşa’ya ve Eyâlet-i Trabzon’da vâki’ kuzzât ve nüvvâba hüküm ki;

Sen ki vezir-i müşarün ileyhsin Eyâlet-i Trabzon selevin düsturü’l-mu’azzam müşir-i mufahham nizamü’l-‘alem vezirim Süleyman Paşa edâmullah-i teala iclâlehuya ibtida yüz yetmiş bir senesi Rebi’ü’l-evvel’inin sekizinci gününde tevcihe bi-gayre yetmiş üç senesi Muharrem’inin onu ikinci gününde Mısırî Ahmed Paşa’ya ve tekrar yetmiş dört senesi Rebi’ü’l-evvel’inin altıncı gününde müşarün ileyh ve yetmiş beş senesi Rebi’ü’l-evvel’inin onuncı gününde sana tevcih ve ihsanım olmağla bu sûretde tevarih muhalifen mezbûre ile selevin müşarün ileyhın üzerinde eyâlet-i mezbûrenin bin yigirmi sekiz gün durması lazım gelüb ve müşarün ileyhın mukaddeman der ‘aliyeme gelan tahriratına eyâlet-i mezbûrenin senede mu’ayyen olan yigirmi bin gurusı hediyesinde Trabzon muhakemesinden mücerred bu saleler(?) mücebberince hissesine isabet iden hediye için tevzi’ ve taksim olınan akçenin üç dört bin gurusı tahsil ve kûsurı dahi vech-i sehvin ile er-ül(?) farz diyetine takasen kapu kethüdası tarafından gönderilmek üzere iken müşarün ileyhın eyâlet-i mezbûredeki ‘azl ve inkizayı vâki’ olmakdan naşı tahsiline mübaşeret olunmuş kusur-ı hediye akçeleri a’yan kazâ ve belde yedlerinde kalmağı mübaşir ma’rifetiyle lazım gelenlerden tahsili ve kapu kethüdası tarafından seyriçün sana hitaben emr-i şerifim suduretini rica ve tevcihen tevarih-i makbuzatı yetmiş bir senesi Rebi’ü’l-evvel’inin sekizinci gününden yetmiş beş senesi Rebi’ü’l-evvel’inin onuncı gününe

gelince müctemi' olan müddetden Mısırî Ahmed Paşa'nın zabtı olan dört yüz on dört meret-i tenzil otuz bin yigirmi sekiz günlük emlad hediye müşarün ileyhe 'aid olmak lazım gelmekle mahalline mübaşir ve cümle 'ayan ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile ve izâretiden ile görilüb hediye-i mezbûrede kiste'l-yevm hesabı üzerine müşarün ileyhe 'a'id olan akçenin makbuzatı ba'de't-tedil kusur teslim olunan hediye 'ayan zimmetlerinde kalmış ise kendilerinden bi'z-zam ve zıkr 'ayan zimmetlerinde olmayub ahali zimmetlerinde kalmış ise bir senede mükerrer hediye tahsilinden hazır olarak lazım gelenlerden 'ale'l-hal tamamen tahsil ve müşarün ileyhin tahriri üzerine diyetine takasen kapu kethüdası zîde mecdehûya bi't-tamam teslim itdirilmek ihram ve dikkat ve yetmişin yüz yetmiş beş senesi evâ'il-i Cemâziye'l-evvel'inde sadır olan emr-i şerifim sadr-ı'azam cuhadarlarından 'Abdülkadim zîde kadrehû mübaşireti ve kapu kethüdası müşarün ileyih ademisi sen ki vezir-i müşarün ileyhsin tarafına irsal olmuşiken bu ana değin ba mütevviz ber hazır ve ısrı zuhur eylemediğine bina'en be tekraren ve ihtimam ve istihalen işbu emr-i şerifim dahi ısdar ve tarafına irsal olunmağla imdi hediye akcesi çukadar-ı mûma' ileyhe mübaşireti ve cümle 'ayan ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve izârından ile lazım gelenlerden 'ale'l-hal tahsil ve diyetine takasen kapu kethüdası mûma' ileyhin tarafından kabzına me'mur ademisine teslim ve bir gün akdem bu tarafa 'avdet itdirilmeğe muretir safi vesa' ve kadruhu idüb mikdardan 'avf ve te'hirden ve dahil ve vesa muharren gane-ül gane ittika ve mahallinde okunma bâbında ferman-ı 'ali yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1176

s. 40-H.K. 109

Trabzon Vâlisine ve Rize ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Köse oğulları dimekle ma'ruf kimesne ile karındaşı Mahmud nam kimesne gelüb Rize kazâsı toprağında arazi tasarruf idenlerden bunların 'ammileri Kalyoncu Mustafa dimekle meşhur kimesne fevt oldukda oğlu ve kızı ve baba bir er karındaşı vesâ'ir tapu ashâbından kimesnesi olmayub kasaba-i mezbûre toprağında ma'lumü'l-hudûd tarlaları kanûn üzere tapuya müstehâk oldukda ol yirleri bunlar sâhib-i arzdan resm-i tapu ile alup zabt-ü zirâ'at ve öşür ve resmin sâhib-i arza iderler iken yine kasaba-i mezbûreden Hasan Alemdar dimekle 'arîf kimesne zuhûr ve şirret-i sülûk ve ol yirleri emini müteveffâ-yı mezburun tarlası nam hatun mihri mütevellisinden zabt idüb ba'dehû bana ferâğ etmişdi deyü hilâf-

ı kanûn fuzuli müdahale ve murafâ-i şer'-i şerîf olduklarında mezburun iddi'ası lağv-ı mahz olub vech-i meşrûh üzere olduğun şer'an sabit ve bunlara hüküm birle cânib-i şer'den yedlerin hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezbur bir dürlü kâni olmayub hevâsına tâbi nâibden peydâ eylediği müzevver hüccet ile bin yüz yetmiş senesinde fuzuli zabt idüb gadr ve te'addi eyledüğün bildürüb hüccet-i şer'iyeye ve temessükleri mücebince şer' ile görilüb mezburun fuzuli ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye zabt eylediği tarlaları kendülere alıverilüb kemâ zabt-ü zirâ'at itdirilmek bâbında emr-i şer'ifim ricâ eylediği ecilden hüccet-i şer'iyesi mücebince şer' ve kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1175

s. 40-H.K. 110

Trabzon Vâlisi'ne ve Gümüşhane Kadısına hüküm ki;

Erbâb-ı tımardan Mustafa veled-i Ahmed nam sipahi gelüb Trabzon Sancağı'nda Gümüşhane Kazâsı müzafatından Torul Nâhiyesi'nde Olyane nam mahalle ile 'Amire nam karye ve gayrıdan altı bin dört yüz akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu timârının baş kalemi olub mustekîlen kayd-u berâtına dahil salifü'z-zikr karye bâb ber müceb-i defter-i hakânî mustekîlen zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz murâd itmeğin dahl olunmak icâb itmez iken yine Torul Nâhiyesi'nde Hasva nam karye ve gayrıdan kırk beş bin dokuz yüz dört akce ze'amete mutasarrıf olan Yahya veled-i Kulak ekincinin tarafından malınız olan 'Ali nam kimesne mezkûr ve mustekîlen kaydına dahil karye Olyane el-mezbûrede ze'amet-i mezbûrın hisse ve 'alakası vardır deyu hilâf-ı defter-i hakânî fuzûli müdahale ve zabta muhalefet ve gadr eyledüğün bildirüb salifü'l-beyân karye-i Olyane el-mezbûre ber müceb-i defter-i hakânî mustekîlen kendüye zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb za'im-i mezkûr ve tarafından subaşısı merkûmı hilâf-ı defter-i hakânî bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhane-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca'at oldukda Torul Nâhiyesi'nde defter-i icmâlde beş bin dört yüz akce yazâr karye-i Olyane ma' mahalle-i Hemrenezed karye-i mezbûre ma' gayre birikdirilüb altı bin dört yüz akce ber icmâl tamamen merkûm Mustafa veled-i Ahmed'in timarı yine Torul Nâhiyesi'nde Hırseva nam karye ve gayrıdan kırk beş bin dokuz yüz dört akce ze'amet dahi Yahya Ekinci veled-i Kulaktan berât-ı

şerifimle üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakânî mücebince ‘amel olunmak için emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Muharrem 1176

s. 40-H.K. 111

Trabzon Vâlisine ve Giresun ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Zu’amâdan İsmâ’il Tavşancı zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı’nda Giresun Nâhiyesi’nde nefs-i Giresun nam karye ve gayrıdan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akce ze’amet mutasarrıfı Müteferrika Mehmed Halife’nin fevtinden bin yüz yetmiş senesi Cemâziye’l-evvelinden dokuzuncı gününde tevcih ve berât ve hâlâ üzerinde olduğu defter-i hâkânide mukayyed ve ze’amet-i mezbûr karye-i Ünye’den sene-i mezbûre mahsul ve rusûmi mumâ ileyh İsmâ’il Tavşancı’nın berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüşiken ba’zı mevani’ sebebiyle re’âya zimmetlerinin kaldığını bildirüb sen ki vezir-i müşârün ileyhsin ma’rifetinle sene-i mezbûredeki berât-ı mücebince tahvil-i tarihine düşen mahsul ve rusûmi tahsil ve bi-kusur kendüye alıvrilüb hilâf-ı kanûn ve te’allül ve niza’ itdirilmemek bâbında sana hitâben hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i ‘amîremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca’at oldıkta âmire-i mezbûr vech-i meşruh üzere tarih-i mezbûrda mumâ ileyh İsmâ’il Tavşancı tevcih ve hâlâ ve berât-ı şerîfimle üzerine olduğu mestur ve mukayyed olunmağın vech-i meşruh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muhârrem 1176

s. 40-H.K. 112

Trabzon Vâlisi’ne ve Trabzon Kadısı’na hüküm ki;

Trabzon sakinelerinden Fatma nam hatun gelüb buna bin yüz yetmiş senesinden berü Trabzon sükkanından ‘Ali ile zevcesi Refika Hatun zimmetinde eşyâ bahasından temessük seksan dört guruş ve Ahmed nam kimesne zimmetinde yine eşyâ bahasından ber müceb-i temessük iki yüz ve Hacı Halil zimmetinde gulam bahası iki yüz kırk ve Mustafa ve Mahmud Ballı dimekle ma’ruf kimesneler ve vâlideleri zimmetinde eşyâ

bahasından temessük yüz yigirmi dokuz guruş ve İmâmzâde Monla ‘Abdullah dimekle ‘arif kimesne zimmetinde iki yüz guruş ber müceb-i temessük alacak hakkı olub taleb eylediğin mezbûrûn mütegalibeden ve mu’ayyen kebiireleri olduğundan mukâvemet idemeyüb virâne mülkince(?) icrâ-yı hakk muhallak olmayub mukayyedin olunduğun bildirüb mahallinde şer’ile görülüb ber müceb-i temessükün zimmetinde olan ol mikdâr guruşı tahsil ve bilâ kusur alıvırilüb te’allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olınmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer’ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1176

s. 41-H.K. 113

Bervech-i arpalık Gönnye Sancağı mutasarıf olub Faş Kal’ası muhâfazasında olan (boşluk) dâme ikbâlihuya ve Arhavi ve Kadılarına hüküm ki;

Müderris-i kiramdan Çavuşzâde Mevlânâ Elhac Fazlullah zîde ‘ilmihû gelüb Arhavi kâzasına tâbi’ Sondre nam karye mütemekkinlerinden Esirci Veli ‘Ömer Paşa dimekle mâ’ruf kimesne yüz yetmiş üç senesinde İstanbul’da Halil Odabaşı vesatatlî Gürci anasıl cariyeye olmak üzere Sâlih nam her alasil(?) dört yüz altmış guruş buna bey’ ve teslim ve meblağ-ı merkûmu mezkûr ‘Ömer ahz-u kabz ve vilâyeti cânibine ‘azimet eylediklerinden sonra mezkûr Âsitâne’de Rûmili Kâzaskeri şer’iyâtçısı hazurunda ba’de’l-mürâfi’ cariyeni(?) ba’is ve kendüyi tahlis ve ol mikdâr guruşı merkûm ‘Ömer’in zimmetinde kaldığı ve tarafından (boşluk) nam kimesneyi vekîl eylediği bildürüb şer’ile görülüb merkûmun zimmetinde olan ol mikdâr guruş tahsil ve bilâ kusur vekîl-i mezbûre alıvırilüb te’allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hakk olındığı bâbında emr-i şerif rica itmeğin sen ki Faş muhâfazasında olan mirîmirân-ı mumâ ileyh ma’rifetinle şer’ile görülmek için emr yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muhârrem 1176

s. 41-H.K. 114

Trabzon Vâlisine Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Of Kâzasına tâbi' Kırmacık ve (boşluk) nam karyeler sâkinelerinden Mülkine ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve nam hâatunlar gelüb yerindeki babaları Kadioğlı Hasan dimekle ma'ruf kimesne bin yüz yetmiş senesinde fevt oldıkda oğlı kalmayub ve karye-i mezbûre toprağında vâki' mutasarrıf oldığı mâlûmü'l-hududları yedleri tecirü'l-kânun tapuya müstehâk ve hakk tapusını kızları mezbûrelerin olmağla bazı Müslimanlar takrir eyledikleri resm-i tapu ile el-mutabık iken sahib-i arz olan (boşluk) nam sipahi tam'i hamında naşı bundan virmeyib ahire virdim deyu hilâf-ı kanûn te'allül ve gadr-ı külli sevdasında oldığı ve taraflarında Monla Hasan kimesneyi vekîl eyledükleri bildürüb babaları yerleri buğ Müslimanlar takdir eyledikleri resm-i tapu ile kendülere alıvırılüb te'allül ve nizâ itdirilmemek bâbında emr-i şerîf rica eyledikleri ecilden kânun üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muhârrem 1176

s. 41-H.K. 115

Trabzon Vâlisine ve Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Of Kâzasına tâbi' Hoşra nam karyeden Elhac 'Ali nam kimesne südde-i sa'adetime arz-u hâl idüb karye-i mezbûre ki vâki' mutasarrıf oldığı mülk-i 'arsasında kimesnenin 'alâkası ve derununda bir ferdin kâdim-i hakk suduri yoğiken karye-i mezbûre sâkinlerinden (boşluk) nam kimesne hilâf-ı şer'i şerîf ve kâdime mugayir-i derunından bîgayr-i hakk mûrur idüb gadr-i külli eyledüğin ve bu bâbda dâ'vasını muvâfık şeyhü'l-islâmndan fetvâ-yı şerîfesi oldığın bildürüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'ile görilüb men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için emr yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Sâfer 1176

s. 41-H.K. 116

Trabzon ve Vâlisine Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Of Kazâsına tâbi' Yavan karyesi sakinelerinden Fatma nam hatun gelüb mezbûrın oğlı Küçerâ 'Ömer nam kimesne bin yüz yetmiş senesinde kendü hâlinde Bazarıklı nam

mahalde giderken Takaloğlı (boşluk) ve Korkudlı Şebek K r Mehmed'in oğlı Ahmed ve Kali Mustafı'nın oğlı Hatuniye dimekle ma'ruf ş kiler hev darları m lum 'l-resm r fekalarıyla oğlı mezbûrın önüne çıkub üzerine  eri ile her bir a'zasına sar-u cürm oldıkda m teesirren oğlı mezbûr fevt olub külli gadr ve hayf(?) ve şekâvet itmeleriyle mağrifet-i şer'ile keşf ve h cct-i şer'i olunub ve oğlı mezkûrın virain-i zevcesi mülkiyetine Hüsniye nam hatun ile buna ve bundan ve z tları olduğı sülbi oğulları Mehmed ve Hüseyin ve Abdülkerim nam s fidler ile sülbiye kızları Fatma suret-i mülhakatı olduğın ve ihkâk-ı hakk olunmazın mezkûrlar firâr ve halâ taht-ı h kumet ve kazanızda mürur üzere olduklarında ve zevcesi mezbûre mülki ve bu Balis li ve Balusaye taraflarından Hatuniye mezkûrın karındaşı Süleyman nam alındı(?) dimekle ma'ruf kimesneyi vekil eyledikleri ve bu bâbda da'vasına muvâfık şeyhü'l-islamdan fetevâ-yı şerife virild ğin bildürüb fetvâ-yı şerife ve h cct-i şer' m ceblerince oldukları mahalde şer'ile görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica eyledüği ecilden mahallinde şer'ile g r lmek i n yazılmışdır.

F  ev 'il-i S fer 1176

s. 42-H.K. 117

Trabzon ve Vâlisine Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Of Kazâsına tâbi'  e'arka nam karye sakinlerinden 'Ali nam kimesne südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb bunun babası Süleyman nam kimesne nizâ yine karye-i mezbûr sakinlerinden Hacı ' mer oğlı Mustafa nam kimesne zimmetinde bin yüz yetmiş senesinde yüz yüz altmış altı buçuk guruş alacağı olub kayd 'l-ahz mezbûr Mustafa fevt olub terekesini kadim-i murureden oğulları Mahmud ve ' mer nam kimesneler ahz-u kabz itmeleriyle babası mezbûr s lbisi dahi mazlumlardan taleb eyledüği birbirleri ile yekdil mücerred virilmemek kasdıyla celbe salık ve babası mezkûr hayatında bi'l-cümle emvâl ve eşyasını sabık ve teslim itmiş idi deyu bir makule kayd kısmet olası eşya-i sabık diye ve teslimi şer'an sahici değil iken hilâf-ı şer'-i şerif te'allül ve ihkâk-ı hakk olmağla da'va ve almak üzere iken babası mezbûr Süleyman dahi fevt olub meblağ-ı mezbûr ırs-ı şer'ile buna intikâl itmekle bu dahi babası müteveffâ-yı mezbûrdan müteşekkil mezbûrların babaları müteveffâ-yı mezbûrın zimmetinde olan oğulları guruş taleb itmekde bunun ile te'allül ve ibtal-i hakkına gadr murad eylediklerine ve bu bâbda

da'vasına muvâfık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerife virüldüğün bildürüb şer'ile müceb-i şer'ile görülüb babası müteveffâ-yı mezbûrdan müteşekkil müteveffâ-yı mezbûr bir tarafında ve zimmetinde olan ol mikdâr gurus terekesini zabt iden oğulları merkûmlarından alıvirilmesi bâbında emr-i şerifim rica eyledüğü mahallinde şer'ile görülmek emrim olmuştur.

Fî evâhir-i Sâfer 1176

Mezbûrlar ahz-u kabz (.....) mazhar Asitane'ye 'arz ve ihâle olınmak için Trabzon ve Çıldır Vâlilerine hatiben emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâil-i Rebi'ü'l-evvel 1178

s. 42-H.K. 118

Trabzon Vâlisine Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Asitâne'de Hasköy kurbunde vâki' cami'-i şerifede mütevekki Piri Paşa evladlarından olup dergâh-ı mu'allam yeniçeri serdengecdilerinden Yedçavuşzâde Piri Ahmed Ağa dimekle 'arif kimesne gelüb bunun 'ammizâdesi murisi zu'emadan Yedi Çavuşoğulları Mehmed Ağa ve Mustafa Ağa dimekle mübarek kimesneler öteden berü hanedan-ı fukaraya mu'ayen ve zalimeye muhayen olup Rize Kazâsı'nda tevzi ve kendü hallerinde iken Of Kazâsı sakinlerinden zümre-i eşkıya ve mübayireden Sarioğulları ve (boşluk) ve Kanlı Fettahoğlu Hasan ve karındaşı Kalyoncı Hüseyin şekâvet başılar ser eşkıyâ olduklarından hevalarına tâbi' beşinci bölük nefer külli iddi'âsında olan Of Kazâsı'na tâbi' Zento ve Bölükkol ve Köckikul ve hala ve (boşluk) ve (boşluk) nam kurrada sakin ma'lumü'l-esâmi rüfekâları eşkıya başına cem' ve kendüleri ser eşkıya olup 'ale'l-ittifak bin yüz altmış iki senesinde mûrisleri merkûman Mehmed ve Mustafa ve Hasan nam kimesneler cem'-i timarına götürirken 'alenen alet-i harb ile üzerlerine hücum ve kurşun ile bi gayri hakk hırs ve katl ve üzerlerinde mevcut nukûd ve eşyadan yağma ve garet ve mallarını ihrak-ı bi'n-nar ve 'iyalleri olup zabt ve emval ve eşyaları gasb ve garet eylediklerinden ma'ada bunun ve karındaşı olan Fatma nam hatunun dahi kırları basub emval ve eşyalarını garet ve kızlarını ihrak-ı bi'n-nar ve gadr itmeleriyle bundan akdem istid'a ve istirham eylediğine bina'en bunda olan fetva-yı şerife mücebince mahallinde şer'ile görülüb ihkâk-ı hakk olınmak için yüz altmış beş senesinde sadır olan emr-i şerif

mübaşir ta'yin olan Hasan zîde kadrehû ile mahalline ba'de'l-vurud yüz bin guruş müsaridi olduğu şer'an ba'yin ve zahir ve bu varis ve aher iken mübaşir-i merkûm sabık Trabzon vâlisi sadr-ı esbak müteveffa 'Ali Paşa'nın kapucuları kethüdalığı hizmetinde olınmak neferiyle buna bir akce virilmeyüb icrâ-yı hakk olındığın tekrar bâ 'arz-ı hal iştirak ve mukaddeman altmış altı senesi Zilkadesi evâhirinde dahi vezir-i müşarün ileyhe hitaben mübaşir ma'rifetiyle ihkâk-ı hakk olınmak üzere sadr olan emr-i şerif ba'de'l-vurud mücebince buyrıldı tahrir ve mahallinde ihkâk-ı hakk olınmak üzere iken vezir-i müşarün ileyh Asitâne'ye da'vet ve 'azimet eylediklerinden mütekayyüz ihkâk-ı hakk olındığın bildirüb sen ki vezir-i müşarün ileyh sin ma'rifetinle ve zabitleri ma'rifetiyle eşkiyâ-yı merkûmelere ber minvâl-i muharrer zimmetlerinde gasb ve garet eyledükleri yüz bin guruşluk nukûd vesa'ir emvâl ve eşyâ her ne ise kendülerinden tamamen ve kâmilen tahsil ve bir mikdar kendüye alıvirilüb ve katl-i vâdesine dahi ber mukteza-yı şer'i mutahhir icrâ-yı şer'i ve ihkâk-ı hakk olınmak bâbında sana hitaben müceddeden bâ emr-i şerifim rica itmeğin sen ki Trabzon Vâlisi vezir-i müşarün ileyh sin ma'rifetinle mahallinde şer'ile görilüb ihkâk-ı hakk olınmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1176

s. 42-H.K. 119

Erzurum Vâlisine ve Kelkit Kadılarına hüküm ki:

Kelkit Kâzası'na tâbi' Keleterte nam karyeden Hasan nam kimesne südde-i sa'adetime arz-u hâl idüb bunun babası Mustafa nam kimesne fevt olub karye-i mezbûrede vâki' emlâk vesa'ir eşyası ırs-ı şer'ile buna intikâl idüb eğer bu ol-vaktin hakir(?) bulunmağı icâbında 'Osman nam kimesne tegallüben zabt ve mezbûrın te'allül olmağı da'vâ idemeyub ber merât zaman-ı merât idüb şimdi mezkûr dâhi fevt olındıkda karye-i mezbûreden oğulları Mahmud ve Hasan nam kimesneler zabt eylemediği taleb eyledikde zaman-ı mezbûr(?) eyledi deyu dürlü tiz ve berât ile hilâf-ı şer'-i şerîfe te'allül ve gadr murad eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerifesi oldığın bildürüb fetvâ-yı şerifesi mücebince şer'ile görilüb babasından müntekil fuzûli zabt olınan emlâk ve eşyası alıvirilüb bi-vech-i şer'i zaman mürûr eyledi deyu te'allül ve niza' itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk olınmak bâbında rica eylemeğin mahalline şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Rebû'l-evvel 1176

s. 43-H.K. 120

Trabzon Vâlisine Trabzon ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Trabzon Kal'ası serbölüklerinden 'Abdullah bin 'Ömer nam serbölük südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb Trabzon Sancağı'nda ve kazâsı muzafatında Akcaabâd Nahiyesi'nde Savasa nam karye ve gayrıdan bin yedi yüz akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu kürek timarı karyeleri olduğu Savane karyesi toprağında zira'at ve haraset idenlerin zira'atleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden ber vech olan 'öşürleri kanun ve defter mücebince taleb ve hakk murad karye-i mezbûre ahalisi zuhur ve şerine saluk ve yerleriyle yekdil ve yekcihet ve bizim israflarımız şu kadar akce maktu' ve yerler idi biz dahi sana ol mikdar akce maktu' virüb 'öşrümüz virmeyün deyü hilâf-ı kanun ve defter te'allül ve muhalefet ve ol vecihle tari mahsulleriyle gerü noksan virilene tahsil ve badi oldukları bildirüb diğer olunan karyesi toprağında zira'at ve haraset iden herkim ise zirâ'atiyle hasıl eyledikleri terekeleri 'öşürleri kanun ve defter mücebince tamamen tahsil ve alıvirilüb bir maktu' viririz 'öşr virmeyüz deyu hilâf-ı kanun ve defter te'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnım rica ve Defterhane-i 'Amire'mde mahfuz olan Ruznamçe-i Hümayûn ve defter-i icmâlden mufassala müraca'at olınmak Akcaabâd Nahiyesi'ne tâbi' on üç nefer re'aya ve üç 'urd zemin ve altı 'urd baştina ve bir hisse eşcar ve zeminden ve bir hisse ba'is ve hasıl-ı tahtında bennak ve ispence ve hinta ve 'öşr-i cevz ve 'öşr-i meyva ve mahsul-i hisse ve mahsul-i zeminden ve resm-i tapu-yı zemin ve nıfz-ı bad-i heva ve 'arusiye yekun ma' gayri üç bin akce yazı ile karye-i Sevane defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâl bin beş yüz akce ifraz ve ma' gayri yigirmi yüz bin yedi yüz akce ber icmâl ve icmâl mezbûr Trabzon Kal'ası serbölüklerine timar ve kürek timarı mezbûr merkûm 'Abdullah bin 'Ömer'in timarı olduğu mestur ve mukayyed olınmağın defter-i hakânî mücebince 'amel olınmak emrim olmuştur.

Fî evâ'il-i Rebi'ü'l-evvel 1176

s. 43-H.K. 121

Sohum Kal'ası Na'ibine ve kal'a-i mezbûre eminine hüküm ki;

Sohum Kal'ası muhafazasında olan kıdvetü'l-ümerai'l-kiram Süleyman 'izzihû südde-i sa'adetime mektub gönderüb kal'a-i mezbûre muhafazasında olan yerlü ağavat ve neferad birbirlerinden hoşnud ve razılar olub lakin (.....) berü etraftan gelüb (.....) iden Laz Ta'fesi'nden Esseyyid Hüseyin ve Laz Mustafa ve Köroğlu Mehmed ve Süleyman Yazıcı ve Cezüboğlı(?) Mustafa ve Uzun 'Ali Çavuşoğlu Hüseyin Re'is ve Seka Mustafa ve Topcıoğlu Hüseyin nam kimesneler kendü hallerinde olmayub birbirleriyle yekdil ve kal'a-i mezbûre ticâret tarikiyle mürûr iden Abaza Keferesi'nin 'arzların himmetin ve İslam ile müşerref olanlarını dahi bir takrir ile esir olmak hakkına fûruht idüb bu-vechile ahali-i kal'a binaların ifra' kahra müveddi ve bunun imtisali nâ marazi hareketleri bilür ve fesadları def' için def'aatle mütenebbih olıduğun haline(?) olmayub yevmen fi-yevmen şekavetleri müzdâd kal'a-i mezbûre ahalisi ve gerek harbi mesfûrlar ile imtizacları olduğına bina'en kal'a-i mezbûrenin ta'miriçün ta'ife-i mezbûrenin nezd-i hükümetlerinden tedarik olınacak levazım-ı binâ-i mühimmat naklinin dahi (.....) nizâm-ı kal'anın ihtilaline müdahale olmalarıyla nizam-ı kal'a ve tereffüh-i hal 'abad için sen ki binâ emini muma ileyhsin mübâşeretin ve ma'rifet-i şer'ile eşkıyâ-yı mezbûre mahall-i ahire nefy ve anda (.....) idenler dahi te'dib nizâm-ı karyeye rabt ve bend olınmak bâbında hüküm-i hümayûnım sudurını mir-i muma ileyh ile sen ki Mevlânâ-yı muma ileyhsin başka başka 'arz ve ahali-i kal'a-i mezbûre dahi mahzarlariyle istirham eyledikleri ecilden vech-i meşruh üzere 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1176

s. 43-H.K. 122

Sohum ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Sohum Kal'ası muhafazasında olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-ikram Mir Süleynam dâme 'izzihu mektub bundan akdem Faş muhafızı olan babası Mehmed Paşa yüz yetmiş senesinde merbûren(?) fevt olub müteveffa-yı mezbûrın mevcûd emvâl ve eşyâ ve düvvâb ve mevâşi vesâ'ir malda müfrik olıduğı mevcûd terekesinden beyân olur ve ber müceb-i fetvâ-yı şerife düyun-ı ba'de'l-edâ tevzi' ve taksim olınmak iktizâ ider iden yine Sohum Kazâsı sakinelere bunun vâlidesi 'Aişe nam hatun hilâf-ı şer'-i şerif ve mugayir-i fetvâ-yı şerif düyun-ı mezkûr tereke-i mezbûr mevcûdından olınmaktan kendi kabl-i

mücerrediyile tereke-i mezbûrın bir mikdârı benimdir küsurı dahi ‘alima farz eylediği hissem isâbet ve iktizâ ider deyu bilâ mürafı’-i şer’i mezbûr kendüsine tevzi’ ve taksim ve tereke-i mezbûrdan bundan hisse-i şayikasını fuzûli ve tegallüben zabt idüb ziyâde gadr eylediğın ve bu bâbda da’vasına muvâfık şeyhü’l-islâmdan fetvâ-yı şerifesi oldığın bildirüb fetvâ-yı şerifesi mücebince şer’ile görilüb babası müteveffa-yı mezkûrdan müntekıl vâlidesi mezbûrenin fuzûli zabt eylediği emvâl ve eşyâ ve terekeden hisse-i şayikası alıvirilüb ber müceb-i fetvâ-yı şerife icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olınmak bâbında hükm-i hümayûnım rica eylediği ecilden mahallinde şer’ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebi’ü’l-evvel 1176

s. 44-H.K. 123

Gümüşhane Kâzası Nâ’ibine ve Gümüşhane Eminine hüküm ki:

Kıdvetü’l-emâcid ve’l-‘âyân Mehmed zîde mecdehû südde-i sa’adetime gelüb mumâ ileyh yüz yetmiş iki senesinde Gümüşhane emini olub aynı zaman-ı emanetinden medine-i Gümüşhane sâkinelerinden (boşluk) nam hatun getirüb sâlib ve musâlliben müteveffıye olmuş deyu ahali-i mahallesi mu’mâ ileyhın ifâde eyledüklerinde kimesnesi yok mıdır deyu su’al iderken çend sa’at mesafe bir karyede kerimesi ve ‘ammizadesi ve Bayburd’da Beşmezheb İsmâ’il dimekle meşhur kimesne zevci oldığın haber virmeleriyle kabl-i şer’iadden müteveffâ-i mezbûr keşfân oldığından sonra vârisleri cem’ olıncaya dek hânesi taraf-i şer’den temhir olınb ba’dehu kerimesi ammizâdesi ve zevc-i mezkûr İsmâ’il Bayburd’dan gelüb cümle mevcûd oldukların halde ma’rifet-i şer’ile mührü kıra ve metrûkatı tahrir ve her birinin hisse-i şa’iyâsı tevzi’ oldığın kayd-ı şer’den ifâde olınb husus-ı merkumdan tahrir ve her yerinden hisse-i şayikası tevzi’ olındığı kabl-i şer’den ifâde olınb husus-ı mezkûmdan tahrir ve temhir ve tevzi’ ve taksiminden mu’mâ ileyhın ‘alâkâ ve müdâhalesi yoğiken merkûm İsmâ’il bundan akdem ‘Asitâne’ye gelüb mu’mâ ileyhde Divân-ı Âsâfi’ye ‘arz-u hâl terâfû’-i şer’ olınmak için sâdır olan fermân-ı ‘aliyye iktizâlen sâbık Rumili kaz’askeri huzurunda bi’d-def’ât murâfa’ oldukda mefruşat-ı beyt ve evani-i nühâs makulesi eşyâ iddia’ ve muma ileyhın şer’an birisine lâzım gelmeyub mezbûrın iddi’âsı tezvır oldığın müşâr i’lam olınacak iken kaz’asker-i müşârün ileyh ‘azl olınmakdan naşı mezbûr İsmâ’il şer’i ahz süluk ve bu esnada dahi sekiz bin altı yüz guruş edâsıyla mu’mâ ileyhi tâ’ciz ve tekdirden hali olmadığın bildürüb husus-ı mezbûr

mahâllinde ma'rifet-i şer'ile vukufu olanlardan infisâr-ı hakikât-i hâl suret-i sicillatıyla 'ala vechi's-sihha der sa'adetime 'arz ve i'lam olunmak bâbında emr-i şerîfim sudurunu istidâ' eylediği ecilden husus-ı mezbûr mahâllinde vukufu olanlardan su'al ve kazâ mâlde-i mezbûr tevcihile tescil olunmuş ise suret-i sicillatıyla hakikât-i hâli sihhati üzere der 'aliyyeme i'lam olmak bâbında fermân-ı 'alişân yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebû'l-âhir 1176

s. 44-H.K. 124

Trabzon Vâlisine ve Eyâlet-i Trabzon'da vâki' Mevlânâ (boşluk) Kadısına hüküm ki; Müderrisin-i kiramdan olup tabibhânedan Mevlânâ Seyyid Ahmed zîde 'ilmihû gelüb ber vech-i mâ'îşet (.....) olduğu Bazarsuyı Kazâsı'nda yüz yetmiş senesinde hasıl olup tarafına irsâli iktizâ iden iki yüz kırk guruş zât-ı mezbûrda mukaddema nâ'ibi olan Arhavi kazâsında Seyyid Ahmed Efendi dimekle ma'ruf kimesne ahz-u kabz eylediğini ikrâr bilâ garet ve zimmetinde iken bey' eylediği bu esnada fevt olup meblağ-ı mezbûr Trabzon Eyâleti'nde olan kazâ-i mezbûrda sâkin terekesini kabz iden vereseleri ahz-u kabz anlarıyla mu'mâ ileyh gadr olduğun bildürüb şer'ile görölüb meblağ-ı merkûm tarafından kabzına mümana'at alıvırılüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebi'ü'l-ahir 1176

s. 44-H.K. 125

Hâlâ Trabzon Vâlisi vezirim olan 'Abdurrahman Paşa'ya ve Trabzon Kadısına hüküm ki; Sâbık Karahisâr-ı Şârkî şabhânesi emini olan Selim zîde mecdehû südde-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb Karahisâr-ı Şârkî şebhâne-i hassâ mukâtâ'ası yüz yetmiş üç ve yetmiş dört senelerinden iltizâmen mu'mâ ileyh'in 'uhdesinde iken hâlâ Giresun sâkinlerinden Dizdâroğulları 'Âli ve 'Âbdi nam kimesneler emvâl-i mukâtâ'a-i miriden beş 'aded Canik kazâlarının yetmiş üç senesi cem' ve tahsil eyledikleri 'avârız akçesinden yedi yüz altmış iki buçuk guruş zimmetlerinde iken Asitâne'ye nakl için Giresun İskelesi'ne irsâl ve der mahzen alınan beş yüz İstanbuli kantârı mîrî şabı dahi fuzûli mahzeninde ihrâca ve etrâf-

ı bilâda irsal verildikleri gibi fûrûht ve İstanbul'a dahi kırk elli kantâr mikdârı vürûd itmeğle ba fermân-ı 'ali Galata gümrüğünde mahfûz olub hâlâ zimmetlerinde olan ber mûceb-i defter beş yüz kantâr mîrî şab taleb olındıkda cevablarında eğerce iskele-i mezbûrede der-mahzen olan şab tarafımızdan fûrûht olundu lakin defteriniz nâtık olduğu üzere beş yüz kantâr olmayub yüz İstanbulî kantâr idi deyu merâmları üzere ancak yüz kantârını ihzâr ve bin guruşa bir kıta' deyn temessüğü irsâl ve dört yüz kantârını iskele fûrûth eylediklerinden başka mukâtâ'a-i merkûmeye merbut Bazar suyi ve Akköy kazâlarının yetmiş dört senesine mahsûb ber mûceb-i defter ve ber mu'tad-ı kadimi mâl maktû'ları olan bin beş yüz altmış iki buçuk guruşın tahsiline mu'mâ ileyhın gönderdiği âdemi dahi tard ve kendüleri cebri tahsil ve bu vecihle tegallüben zabt ile zimmetlerinde müctemi' olan emvâl-i mîrînin defter ve temessük yedi bin üç yüz yigirmi beş guruş olmağın üç bin üç yüz yigirmi beş guruşını virmek üzere mukar ve mu'terifler iken şabhâne emanetinden mu'mâ ileyh 'azl ve inkitâ'ından sonra anı dahi virmeyüz deyü kat'i cevâb virmeleriyle Giresun'da Trabzon Eyâleti'nde olduğına binâ'en merkûmlar Divân-ı Trabzon'a ihzâr ve 'azimetlerinde olan ba defter ve temessük-i emvâl-i mirîyenin tahsili bâbında sen ki vezir-i müşâr-ün ileyhın sana hitaben bundan akdem sâdır olan emr-i şerifim mu'mâ ileyhın âdemi yedine tarafına irsâl ve lede'l-vusul tarafından ba buyuruldu mübâşir ta'yin ve mu'mâ ileyhın âdemiyle ma'an Giresun'a vusullerinde merkumları tinetlerinde olan re'avetlerinden naşi ita't-i emr-i 'ali itmeyüb kemâl-i şekâvetlerin izhar ve mübâşir yedinden fermân-ı celîlü's-şânımı ve defter ve temessüğü cebri ahz ve şak ve mu'mâ ileyhın âdemini katl irâdesiyle habs ve bir tarıkıyla halas ve mübâşir-i merkûm ile me'yûsen tarafına 'iade ve fermân ve temessüğü cebri ahz eylediklerini müş'ar tarafından tahrîr olınan bir kıta' ve ma'iyetinde olan dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Hüseyin dâme mecdehû tarafından bir kıta' mektublar ile mu'mâ ileyhın âdemi mezbûr i'ade ve emvâl-i mirîye külliye ibtal ve mu'mâ ileyhın ma'duriyerini aşikâr olub emvâl-i merkûmun tahsili beher hâl senin i'anetine muhtac olduğın bildürüb tarafından bir mukaddem ve kâr-güzâr ve der 'aliyyemden dahi bir çukadar mübâşir ta'yin ve mezkûrlar 'ala irsâl Divân-ı Trabzon'a ihzâr ve ber mûceb-i defter zimmetlerinde olan emvâl-i mîrîyeden yedi bin üç yüz yigirmi beş guruş 'ali eyi vech-i kân tamamen tahsil olınmak bâbında mezkûr emr-i şerifim sudurini istidâ' itmeğın mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunub hilâfından ittikâ ve mücabenet olınmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Cemaziye'l-ahir 1176

s. 45-H.K. 126

Trabzon Vâlisi Eyalet-i Trabzon'da vâki' Mevlana ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;
Kurra Hasan oğlu 'Ali taleb gönderüb haliye olub 'arzlı mukayyed ve üzerine şer'an bir nesne bile olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûre sakinlerinden zümre-i eşkıyâdan Kösrinoğlu Mustafa ve Kırzalı Salih nam kimesneler kendü hallerinde olmayub bin yüz yetmiş senesinde hevâlarına tâbi' olan kırk nefer eşkıyâ ile hilâf-ı şer' cebren hanesini basub (.....) eşya ve yüz guruşluk akcesini cebren ahz eylediğin ma'ada ma'lum (.....) tarlasıyla yüz kile mikdarını fuzûli zabt ve zevcesi (boşluk) nam hatunı dahi halan (....) virince ve karye-i Yakdiye gödürüb ziyade gadr külli eylediklerin bildirüb sen ki vezir-i müşar-ün ileyhsin ma'rifetin ve aher hususa me'mur mübaşir ma'rifetiyle şer'le görülüb ve icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifimle rica eylemeğin aher hususa me'mur mübaşir ma'rifetiyle vech-i meşruh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Cem'aziyel-ahir 1176

s. 45-H.K. 127

Sohum Kadısına hüküm ki;

Sohum Kal'asında ve kazâsında sâkin dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ve cebecileri ve topcı ve sâ'ir 'asker tâ'ifesi ve ahâlisi mektub icâretten başları(?) fevt oldıkda vereselerinden sagir ve sagire ga'il ve ga'ilesi olmayub cümlesi hazır ve kıyar olub terekelerine canibden(?) dahl olmak icâb itmez iken kal'a-i mezkûrede yeniçeri sipahisi ol.... müteveffanın tereke ve mevcûdlarından on guruş bir guruş resm alurum deyu hilâf-ı şer'-i şerif rencideden hali oldukların bildirüb vâris-i ma'rufi bilede mevcûd ve hazır ve kıyar olan müteveffanın terekesinden on guruşa bir guruş resm taleb ile yeniçeri zabiti tarafından ve taraf-ı aherden hilâf-ı şer' ve kanûn te'addi itdirilmeyüb men' olunmak bâbında emr-i şerifim rica ve kanûn-ı su'al olındıkda müteveffanın veresesinde sagir ve sagire ve ga'il ve ga'ilesi olmayub cümle verese hazır ve kıyar olub müteveffanın mülhakatını tahrir ve taksime taleb olındıkları suretde farz ve tarafından hilâf-ı şer'-i şerif

cebren ve resm-i kısmet mütalebesiyle rencide olunmamak ve yeniçeri zabiti tarafından resm talebiyle te'addi itdirilmemek için kanûn üzere emr-i şerif yazıla geldiği divân-ı hümâyûnım tarafından der kenar olunmağla der kenarı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cem'aziyel-ahir 1176

s. 45-H.K. 128

Trabzon vâlisine ve Giresun ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Zu'amadan İsmâ'il zîde kadrûhû südde-i sa'adetime gelüb Trabzon Sancağı'nda Giresun Nâhiyesi'nde nefsi-i Giresun ve gayriden yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akçe berât-ı 'alişân mutasarrıf olduğu ze'ameti yüz yetmiş beş senesinde tarafından kimesneye iltizâm olunmayub ze'ameti mezbûr karyelerinin sene-i mezbûrede vâki' olan mahsul ve rusûmi re'aya zimmetlerinde olmağla tarafından ahz-u kabzına ba temessük Dizdârzâde Âli Ağa ve Tâhir Ağa dimekle ma'ruf kimesneleri vekil eylediğün bildürüb yerlerine virilüb tâhsiren mûcebince ze'ameti mezbûr karyelerinden sene-i merkumda vâki' olan mahsul ve rusûmi kanûn-ı mezkûre ahz ve kabz itdirilüb mugayir-i tâhsiren aheri dâhl ve te'addi hakk itdirilmemek bâbında emr-i şerîfi rica eylediği ecilden temessüki mûcebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Şa'ban 1176

s. 45-H.K. 129

Trabzon Vâlisine ve Rize ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Hemşin kazâsı nâibi Mevlânâ Ahmed zîde 'ilmihû mektub gönderüb Hemşin mukâta'sı karyelerinden Rize kazâsına tâbi' Mefrubodom nam karye ahalileri meclis-i şer'e varub yine kazâ-i mezbura tâbi' Kafkoma nam karye sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Pîr oğlu Hacı Ali nam şakî ve rüfekaları haklarından iki kıt'a emr-i âlî sâdır olmışiken yine kendü hallerinde olmayub iş bu sene-i mübarekede dahi şakî-i mezbur oğulları Ahmed ve Mustafa ve Mehmed ve Mahmud nam şakiler ile kırk altı neferâtıyla zikr olunan Budana karyesine gelüb yine karye-i mezbureden Mehmed oğlu Osman'ı bi gayr-i hakk kurşunla

darb ve katl ve emvâl ve eşyasının gasb-ı garet altmış dört tarihinde yine kaza-i mezbure tâbi' Ekiboz nam karyeden beş nefer kimesneyi dahi bi gayr-i hakk katl ve Hacib nam karyesinden bir nefer ademi dahi katl ve bir veçhile zabtları kâbil olmayub fesâdât-ı şekâvetleri yevmen fi yevmen ziyade-i terafü' ve ahvâlleri diğer gûn olmağla eşkıya-i mezburun şer' ve mazarratları üzerlerinden def' ve def' olunmak bâbında Hemşin kazâsı nâibi Mevlânâ-yı mûmâ ileyh bi'l-iltimas arz ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfuz kuyûd-ı âdem katl ve emval ve eşyaların yağma ve garet eylediklerini sâbıkan Hemşin nâib arz eyledikte mahallinde şer' ile görülmek için yüz yetmiş iki ve yüz yetmiş beş senelerinde Trabzon vilâyetine hitâben emr-i şerifim virildiği mestur ve mukayyed bulunmağın sen ki Trabzon Vâlîsi vezir-i müşârun ileyhsin mukaddemâ sâdır olan emr-i şerifim mucebince mahallinde şer' ile görülmek için emr-i şerifim yazılmıştır.

Fî evâil-i Şa'ban 1176

s. 46-H.K. 130

Trabzon Vâlisine ve Hemşin Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki;

Sen ki kazâ-i mezbûre tâbi' Mevlânâ Ahmed zîde 'ilmihûsın mektub gönderüb dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından 'Ömer Bey dimekle ma'ruf kimesne Hemşin Kazâsı sâkinlerinden Elhac 'Osman ve Hacı Salih ve 'Abdurrahman ve Murad Ahmed nam kimesnelerin bin yüz senesinde ahraklarından olan Hemşin mukâta'ası mâlından bâ temessük yigirmi beş kese akce istirâne ve mutasarrıf olduğu bu sanhu(?) sancağı kazâ-i mezbûrde sâkin oğlu Tayfur Bey dimekle ma'ruf kimesneye vilayet ve meblağ-ı mezbûri kable'l-edâ vefât itmeğın terekesini kabz iden oğlu mezbûrdan mâl-i müteveffadan taleb itdiklerinde te'allül ve gadr murâd itmeği meblağ-ı mezkûrda tahsili bâbında hükm-i hümâyûnım virilmek ricâsını emr-i şerifim eyledükleri eclinden mahallinde şer' ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şa'ban 1176

s. 46-H.K. 131

Faş Kal'ası muhafazasında olan (boşluk) dâme ikbâlihûya Faş ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Sulehadan kıdvetü's-sulehâ berü'l-sâliki's-şanıım İbrahim zîde salehû sütte-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb muma ileyh Mısır Kâhire'de vâki' cami'-i ezherde bir meret tahsil-i 'ali kesâb-ı kemal idüb hudud-ı Kõrcisnad'da Faş ve Batum bilinde vâki' Maçnehavir nam mahal vatan-ı aslini olduğına vatan tarafına 'avdet idüb eğer mahall-i mezbûrda olan müslimân edâ-yı hasene-i nefer ve hane(?) eylemediçün bir cami'-i şerif ile cayanlara(?) ta'lim kırân 'azimü's-şan olacak bir mektub olmadığından muma ileyh kendü malından karye-i mezbûrde eğerce bir cami' ve mülkinde binâ inşâ idüb eğer istizârına vesile olunur irâdı olunmağla bir mahalleden vazife ta'yin olunmak için der 'aliyeye 'arz itmeğle mutasarrıf-ı mağrib-i miriye niza yer gelmemek için civârından nizâ bundan akdem müceddeden mâlikâne tevcih olunan İraf-ı Mahpar mevzi'sinde tahmil olunmaktan nâşi mal-ı mukayyedine hamî ile cami'-i şerif ve mektub hizmetine ber vech-i ta'yin olunması istida'-ı gayet ve müstevline müsa'it olunmak timârı hanimde(?) mesturü'l-esâmî-i 'ulema-i mezbûre yeddine virildikde 'azimü'l mübare iki kıt'a mahsulî dahi bâriz itmeğin cami' ve mektub hizmetine yevmi yigirmi akce tevcih olunmak için seneviyesi hesâb ve mevzi'-i merkûm malından hamî olunmak üzere telhis olunmak bâbında sadır olan fermân-ı 'ali mücebince yigirmi sâni' akçenin seneviyesi hesâb itdirildiğin elli dokuz guruşa balığ olduğın baş mahasebeden ve meblâğ-ı mezbûr yetmiş üç senesi karininden i'tibarıyle mevzi'-i merkûm malına hamî ve tahsil ve hamice-i mezkûre mücebli berâtı tarihinden yine mevzi'-i merkûm malından almak şartıyla on akce ile cami'-i şerif imâmını ve beş akce mü'ezzin ve beş akce mu'allim cihetleri yevmi yigirmi sanim(?) akce ta'yin ve berâtları virilmek için bin yüz yetmiş dört senesi Muharreminde gurrası tarihiyle virilen ru'us-ı hümâyûnım mücebince tevcih ve berât virilmeğin baş muhasebede mukayyed olunmağla muma ileyh ve berâtı mücebince hizmeti mukabelesinde müstehak olunan yevmi beş akce mu'allim saban ve beş akce mü'ezzinden ve on akce imâmet ve zayikatı Faş sakinlerinden mevzi'-i merkûm mutasarrıfı (boşluk) nam kimesneden ve mal-i mevzi'den talep eylediğin tevcihi tarihinden berü virmeyüb edâda te'allül ve muhalefet eylediğin bildirüb berâtı mücebince hizmet kavilesinden müstehak olan vazifesinden mücenni' olan kezşetesiyle(?) kıyâ ba'd mah be-mah berâtı mücebince müstehak olunan vazifesi mevzi'-i mezbûre mutasarrıf-ı mezbûreden ve mal-ı mevzi'den kendüye alıvirilüb edâda muhalefet olunmak bâbında sen ki mirmiran-ı muma ileyhsin sana hitâben emr-i şerifim rica ve hazine-i 'amiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar

olınmağın vech-i meşruh üzere olunan mestur ve mukayyed olındığına vech-i meşruh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘alışan yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa’ban 1176

s. 46-H.K. 132

Trabzon Vâlisine ve Kadısına hüküm ki;

Kurıçay Nâ’ibi İsmâ’il zîde ‘ilmihû mektub gönderüb kazâ-i mezbûre tâbi’ Toğved nam karyeden ‘Ömer ve ‘Osman nam karındaşlar meclis-i şer’e varub babaları Mehmed yetmiş senesinde karye-i mezbûreye bir sa’at karini (.....) gider iken yine kazâ-i mezbûre tâbi’ Kösken nam karyeden zümre-i eşkiyâdan maktul Kemrideoğlu şeka Ahmed ve Mehmed Bey oğlu İbrahim ve oğlu Mehmed ve Yahyaoğlu Firuz ve karındaşı Memiş ve ‘ammisioğlu Mustafa ve ‘Osman oğlu Mustafa dimekle ma’ruf kimesneler babaları İsmâ’il mezkûrın önüne itüb cümlesi birden kurşun atub sağ kolını şeket ve altı gün mürurunda münasiren fevt olındığın mal-i katl üzerlerine şer’an ba’is ve taraf-i şer’den yedlerine keşf hücceti virilmeğın mezkûrların şer’-i şerife ‘adem-i ita’at ve inkıyârları hasebiyle mahallinde icrâ-yı hakk mümkün olunmağla sen ki vezir-i müşar’ün ileyhsin baki olan mübaşir ma’rifetiyle eşkiyâ-yı mezbûre huzurına ihzâr ve müdahale ve ihkak-ı hakk olunmak üzere emr-i şerifim sadır ve için i’lam olunmak iltimas ve husus-ı mezbûr bi-gayr-i hakk irsâl ve müzafatdan sen ki vezir-i müşar’ün ileyhsin der ‘aliyemden ve tarafından ta’yin olunan mübaşir ma’rifetiyle mezbûrlar Trabzon’a ihzâr ve terafü’-i şer’ ve ihkak-ı hakk olunmak için fermân-ı ‘alışan yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa’ban 1176

s. 47-H.K. 133

Trabzon Vâlisine ve Faş Kadısına hüküm ki;

Hassa Şahincibaşı Elhac İbrahim dâme mecdûhûnun hâlâ Gönve Sancağı’nda mutasarrıf olub Faş Kal’ası muhâfazasında olan Mehmed beşe zimmetinde yüz yetmiş senesinden berü bâ temessük üç bin beş yüz guruş alacağı olub bir def’a bin guruş ve bir def’a dahi bin guruş gönderüb temessükde zahriye olunub bâki bin beş yüz guruş alacağını dört beş

seneden berü virmeyüb te'allül ve gadr murâd eyledüğü şahincibaşı-ı muma ileyheye 'arz-u hâliyle inhâ ve paşa-yı mu'mâ ileyhın zimmetinde bâki kalan ol mikdâr gurusı tahsil ve tarafından kabzına me'mur ademesine alıvirilüb te'allül ve muhalefet itdirilmeyüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında sen ki vezir-i müşârün ileyhsin sana hitaben emr-i şerîfim sudûrını istidâ' eyledüğü mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'ban 1176

s. 47-H.K. 134

Trabzon Vâlisine ve Gümüşhane ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan Ömer veled-i Mehmed nam sipâhi 'arz-u hâl idüb bâ berât-ı 'alışân mutasarrıf oldığı timârı karyelerinden Gümüşhane Kazâsı'na tâbi' Feryi ve Berâdan nam karye toprağında yüz yetmiş senesinden berü yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Gümüşden nam karye icmâlleri zirâ'tat itmeleri ile zirâ'tatleriyle hâsil eyledikleri terekeleri 'öşürlerine kanûn ve defter mücebince talep eylediğin Kurıcağ sâkinlerinden mütegalibeden Şehsûvâr oğulları dimekle meşhûr kimesnelere isnâden hilâf-ı kânun virmekde te'allül muhâlefet ve bir dürlü mukâvemete iktidârı olmayub ol vechle timârı mahsulünün külli kesr ve ba'zan tertibine ba'is oldukların bildürüb ol tarafa ahz hususa me'mur mübâşir ma'rifetiyle sâlifü'z-zikr timârı karyesi toprağında mezkûr Gümüşden karyesi ahalisinin zirâ'tatlarıyla hasıl eyledikleri terekeleri 'öşürleri kanûn ve defter mücebince kezşenesiyle(?) tamâmen tahsil ve kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden ahz-ı hususa me'mur mübâşir ma'arifetiyle mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şa'ban 1176

s. 47-H.K. 135

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Ümmi Gülsüm nam hatun südde-i sa'adetime gelüb bunun zevci 'Ali Ağa dimekle ma'ruf kimesnenin Trabzon Sancağı'nda Maçuka Kazâsı ve Budalığı mukata'ası yüz yetmiş senesine mahsuben iltizamen 'uhdesinde iken Trabzon sakinlerinden Kadî Mehmed

Efendi demekle ma'ruf kimesne mukata'a-i merkûm karyelerinden ber mûceb-i defter tahsil ve ahz eylediği iki bin iki yüz altı guruş yigirmi yedi pare merkûm Mehmed'in zimmetinde kalub ve yine sene-i merkûmede Trabzon sakinlerinden Cizyedâr es-Seyyid 'Osman demekle 'arif kimesne zimmetinde dahi cihet-i farzından ber mûceb-i temessük beş yüz guruş alacak hakkı olub el-meret zevci-i mezbûr 'Ali fevt olub mezkûranın zimmetlerinde olan ol-mikdâr guruş alacağı ırs-ı şer'ile bununla vasisi olındığı sagir oğulları Seyyid Veyis ve Seyyid 'Ali ve sagire kızları Şerife Hediye'ye intikâl eylediğin ve tarafından akrabasından Hasan Odabaşı demekle ma'ruf kimesneyi vekil eylediğin bildirüb mahallinde şer'ile görölüb zevci-i müteveffa-yı mezbûr 'Ali'den muntekil ber mûceb-i defter ve temessük mezkûrânın zimmetlerinde olan meblâğ-ı merkûm tamamen tahsil ve asaleten ve vesayeten tarafından vekili merkûma edâ ve teslim itdirilmek bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde vekil-i şer'isi ile mürafi'-i şer' olınmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevval 1176

s. 47-H.K. 136

Trabzon Vâlisine ve Trabzon ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Nişân-ı hümayûnım virilan defter-i hakânî kâtibleri şakirdlerinden kıdvetü'l- erbâbi'l-tahrir ve'l-kalem 'Ali veled-i Şakird Mehmed zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-ı hal idüb Trabzon ve Menteşâ Sancakları'ndan Sürmene ve gayrı nâhiyelerinde Mukavele nam karye ve gayrıdan iki bin iki yüz akce berât-ı şerif-i 'alışan ile mutasarrıf olduğu ze'ameti mülhakatından Trabzon Kazâsı müzafatından Akcaabâd Nâhiyesi'ne tâbi' Nefratlı karyesinin ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve hinta ve şa'ir ve safik bad-ı heva ve 'arusiye yekun ma' gayrehu on bir bin akce ve yine Nefratlı karye-i Hac'u hasılı tahtında ispence ve niyabet ve hinta yekun ma' gayrehu on üç bin yüz kırk yedi akce yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i icmâlde karye-i Hac'u el-mezbûrenin yazu-yı mezkûresinden bin iki yüz akcesi ifrâz ve zikr olunan Sebin Karyesi ile birikdirilüb on iki bin iki yüz akce ber icmâl ve icmâl-i mezkûrın altı bin yüz akcesi defter-i hakânîde mestur olduğu üzere muma ileyh 'Ali veled-i Şakird Mehmed zîde kadrehû ve bâkisi müştereği kaydlarında ve yine Akcaabad Nâhiyesi'ne tâbi' Nefratlı karye-i Evaldı ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve hinta yekun ma'

gayreha dört bin üç yüz akce ve yine Nefrat ve Zemhina ile karye-i Eskularha nam ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve hinta yekun ma' gayreha dört bin üç yüz akce ve yine Nefrat ve Zemha ile karye-i İsbalul ve hasılı tahtında ispençe ve niyabet ve hinta yekun ma' gayrehu iki bin iki yüz yetmiş akce yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle anlar dahi başka başka tahrir ve defter-i icmâlde karye-i İsbolarha nam mezbûr deyu üç bin beş yüz akce yazu ile tahrir ve bin dört yüz akcesini ifrâz ve iki bin iki yüz yetmiş akce yazâr İsbalul karyesinin ifrâz olunan altı yüz akcesini Sürmene Nâhiyesi'ne tâbi' Mukavele nam karye ve ma' gayreha birikdirilüb yigirmi bin akce ze'amete ber icmâl ve tamamen muma ileyh 'Ali veled-i Şakird Mehmed zîde kadrehû kadiminden oldığı defter-i hakânîde mukayyed olduğu kurrâ-i mezkûre taraflarından kadimeden berü tereke ve zirâ'at olunan berât bir müddetden berü ba'zıları dahi zira' itmeleriyle hasıl eyledikleri zimmetlerinden mugayir-i kanûn muma ileyh tarafından subaşısı Mustafa zîde kadrehûya maktu' namiyle cezvinesine teklif eylediklerinden ma'ada aherden dahi i'şarının ahz-u kabz fuzûli müdahale ta'arruz ve ol-vechile ze'ameti mahsulinde kesr-ü noksan tertibine ba'is oldukların bildirüb ol yedde defter-i hakânî mücebince kânun üzere emr-i şerifim rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olındığı mestur ve mukayyed kanûn-ı su'al olındıkda defter-i hakânîde mestur ze'amet karyeleri topraklarında duhan ve Esbabol karyeleri topraklarında duhan zira' idenlerin hasıl eyledikleri duhanlarından şer'ile minvech-i üzere 'öşürlerine müşterekleriyle muma ileyh tarafından subaşısına ahz-u kabz itdirilüb mezkûrları hilâf-ı kanûn maktu' teklifi i'şarlarını virilmeğin te'allül ve nizâ ve i'şar-ı mezkûrenin ahz-u kabz aheri dahi dahl ve ta'arruz itdirimemek için mükteza-yı defter-i hakânî ve kanûn mücebince defter-i hakânî ve kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1176

s. 48-H.K. 137

Giresun ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Sen ki Giresun kadısı Mevlana-yı- muma ileyh Mehmed zîde fazlûhûsın südde-i sa'adetime mektub gönderüb Giresun Kazâsı'na tâbi' Hatler karye sükkanından Sarıoğulları dimekle ma'ruf Mehmed ve Hasan ve Veli nam kimesneler meclis-i şer'e

varub bunun yine kazâ-i mezbûre tâbi' Yasıbil dimekle ma'ruf mahallede vâki' zamanında koyun vesa'ir davar ile çıkub yaylayub otından ve suyundan ittika' ve 'amillerine göre resm-i kanûn üzere edâ iden gelenler Köpli dimekle mahsun mustekıl yaylaklarına aherin bir dürlü 'alaka ve müdahale olmayub bi-vechile müdahale ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i mezbûre tâbi' Evlenler nam karye sükkânından Kürdoğulları Hüseyin ve Yener dimekle ma'ruf kimesneler kanûn ve bundan akdem vâki' şer'i şerif olındıklarından yaylak-ı mezkûrda mezkûrların bir dürlü 'alakaları olmadığı zahir ve nümayan ve bundan hükmi ve mu'arazadan men' birle cânibi şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken mezkûr maktu' ve münifi' olmayub te'allülinden nâşi yine müdahale ve ta'arruz hisse olmayub gadr-u külli sevdasında olmalarıyla zikr olunan yaylakları yedlerinde olan hüccet-i şer'iyeye dahl ve ta'arruz irdirilmeyüb men' ve def' olunmak bâbında hükmi-i hümayûnım virilmek ricasına vâki' hisse bid-(...) 'arz ve divân-ı hümayun kılmağın kanûn su'al olındığın mezkûr yaylak bunların zimmetlerine kanûn vesa'ir davar ile çıkub yaylayu otından ve suyundan ittika' ve nâşi tahammüllerine göre resm-i kabz üzere edâ iden geldükleri yaylakları ise aherin fuzûli müdahaleleri men' olunmak muvafık kılunır deyu der kenarı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevval 1176

s. 48-H.K. 138

Faş ma' Sohum Nâ'ibi Mevlanâ (boşluk) zîde 'ilmihûya hüküm ki;

Sen ki Mevlanâ-yı muma ileyh Mehmed zîde 'ilmihûsın südde-i sa'adetime mektub gönderüb Faş Kal'ası'nda meft olan Halil Efendi ve yeniçeri zabiti Murgullu Ebûbekr ve selefi Hacıpaşa tatarlarından Nu'man Ağa dimekle meşhûr kimesnelerin arzıyla (...) kusur idüb (...) kıldık beyne'l-ahali ibkâ' ihzalinden gayri kal'a-i merkûmeyi binâ ve ta'miriçün me'mur olan binâ emini kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim zîde kadrehûnın yedinden olan mal-ı miriyi bi'd-def'at mezbûrdan eğib ve beli' itmek kasdıyla birbirleriyle yekdil ve hevâlarına tâbi' eşkiyâya haset virüb emin-i muma ileyhın üzerine musallât ve dürlü dürlü rencide ve te'addiden hali olmadıklarıyla mezbûrunın şer' ve mutasarrıfları vaktine ve şekavetleri serhad-ı mezhûre ve emin-i muma ileyh üzerlerinden men' ve def' olunmak bâbında vâki' hisseli hükmi-i hümayûnım virilmek ricasına 'arz ve husus-ı mezbûr vech-i meşruh üzere olındığını Faş Kal'ası şartıyla Gönve Sancağı

mutasarrıfı emirü'l-ümerâi'l-kirâm Mehmed dâme ikbâlihû dahi başka 'arzıyla ve emini muma ileyh 'arz-ı haliyle inhâ eyledikleri ecilden vazife-i لازمeleri olmayan umura müdahaleden mücanebet eylemeleri bâbında fermân-ı 'alışân yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilka'de 1176

s. 48-H.K. 139

Kürtün Kadısına hüküm ki;

Hasan nam kimesne gelüb Kürtün Kazâsı'na tâbi' Elvi nam karye toprağından ma'lumü'l-hudûd tarlaları yedine virilmekten sahib-i 'arz temessüki mücebince zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve rüsumi sahib-i 'arz ahd idüb bir dürlü dahl olmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sükkânından Monla 'Ali dimekle ma'ruf kimesne zuhûr ve şerine sulûk ve ol yerler karındaşı oğlu İbrahim ecdadım yerlerinden olub yine sakimi(?) bir gün alurım zabt iderim deyu hilâf-ı kanûn fuzûli müdahale ve zabtına muhalefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğım ve bu bâbda fetvâ-yı şer'iyesi olduğım bildirüb mücebince 'amel olunub men' ve def' ol birle yerkar(?) sabık kendüye zabt itdirilmek bâbında hükmi hümayunım rica itmekle kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilka'de 1176

s. 49-H.K. 140

Trabzon Vâlisi'ne (boşluk) Kadısı ve Giresun Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki;

Trabzon Sancağı'nda Giresun Nâhiyesi'nde nefsi Giresun ve gayrıdan yigirmi bin akce ze'amet mutasarrıfı Dizdârzâde 'Abdullah kendü halinde olmayub da'ima katli nüfus ve sefikdem ile me'lun idüb fesâd ve şekâvetden olmak muktezâsınca bu makule (.....) paresi üzerinden def' olunmak ka'in-i kadimden olındığından ze'amet-i mezbûr ref'inden bin yüz yetmiş iki senesi Cemâziyel-evvelinin altıncı gününde kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin Kandazoğlu 'Ali zîde kadrehûya tevcih ve berât ve hasm-ı mezbûr sahi boldan iddi'asıyla zuhûr ider ise huzur-ül sefit mürafi' oldıkca ze'ameti derkenâr olunmak üzere kaydına şerh virilmeğın katil-i mezbûr 'Abdullah muma ileyh Hüseyin için yeniçeri ta'fesindendir deyu ze'amet-i mezbûri üzerinden alub berât itdirilüb gadr itmekle

hasının zaman kaydı ve Hüseyin Ahmed ismiyle mutasarrıf olduğu serdengecdi esamisi her yine ma'inde olub Dizdâröğlü mezbûr 'Abdullah'ın ref'inden Kandazoğlı Hüseyin ibkâ olınmasını hala kadim-i hani olan hazi imarethab eyâlet-i azab sa'adet-i ihtisab kadim-i kirâm-ı han dâme 'ilmihû 'arzıyla inhâ ve iltimas ve dergâh-ı mu'allam yeniçeri defterlerine nazar olunduğın dokuzuncu cem'atında taman kaydıyla kırk akce yevmiyeye mutasarrıf Hüseyin Ahmed'in ismi yetmiş üç senesi kurunhadesine(?) mahsub olmak üzere ba fermân-ı 'ali hazine ma'inde olub defterden ihraç olınmağın müşarın ileyhın iltiması mûcebince ref'inden muma ileyh Hüseyin Kandazoğlı'na yetmiş dört senesi Cemaziyel-ahirinin on sekizinci gününde ibkâ ve tevcih ve berât muma ileyh Hüseyin Kandazzâde Han müşarün ileyhın defterlülülerinden olmağla ze'ametine zarar gelmemek üzere ba fermân-ı 'ali kaydına şerh virildiği defter-i hakânîde mukayyed ve mezkûr Dizdârzâde 'Abdullah ze'amet-i mezbûrı muma ileyh Hüseyin Kandâzzâde'ye zabt itdirilmeyüb yetmiş dört senesi Cemaziyel-ahirinin on sekizinci gününde bu ana değin tegallüben kendüsi zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı ahz-u kabz idüb gadr itmeğle sen ki vezir-i müşarün ileyhın ma'rifetinle ze'amet-i mezbûr muma ileyh Hüseyin Kandâzzâde'ye zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mûcebince ahz-u kabz itdirilüb Dizdârzâde merkûm 'Abdullah'ın ve aherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' ve def' ve fuzûli ahz eylediği mahsul ve rusumı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnım sudurımı han-ı müşarün ileyh memhûr mektubıyla iltimas ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca'at olındığın ze'amet-i mezbûr vech-i meşruh üzere tarih-i mezbûrda muma ileyh Hüseyin Kandâzzâde'ye ibkâ ve tevcih ve berât ve hala üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olınmağın defter-i hakânî ve iltimasları mûcebince 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilka'de 1176

s. 49-H.K. 141

Trabzon Vâlisi vezir Mehmed Paşa'ya hüküm ki;

Rakka Beylerbeyisi Mehmed Paşa'nın baş çukadârı Mustafa ve Tatarî Feyzullah nam kimesneler der sa'adetime gelürler iken Eskişehir ile Karacaşehir belinde Çakmaklı nam mahallde sekiz nefer süvari Ondan eşkiyâsı üzerlerine hücum ve ma'lumü'l-mikdâr nükûd ve eşkiyâları garet ve Tatarî Mehmed vech itmeleriyle eşkiyâ-yı mezkûre ahz ve

emvâl mütehabiye zümreyi ihrâc itdirilmek için için hala Anadolu vâlisi vezirim Hüseyin Paşa'ya hitâben sadır olan emr-i şerifim Tatar sadr'azamıyla taraflara olur ve Karacaşehir ve Seydigazi ve Sagir-i Hisarköpri ve Eskişehir kazâlarına buyrıldılar tahrir ve ma'lum adamlar ile tesyir ve eşkiyâ-yı mezbûre ta'arruz olındıkda Otrat merkûm zımmiyi bölükbaşı cerâğı vech Mustafa ve 'avaneleri olduklarını sen ki vezir-i müşar'ün ileyh sin mürurin esnâsında bu mülküne cesâret eylediklerini bi'l-ihbâr Seydigazi ve Eskişehir ve Karacaşehir ve Sagirihisârköpri kazâları i'lam ve eşkiyâ-yı mezbûrenin ahzları mümkün olmaduğın vezir-i müşar'ün ileyh iki kıta' mülkiyetde inham eylediğine binâ'en zıkr olınan nukûd ve eşkiyâyı bölükbaşı-yı mezbûreden ve 'avanelerinden 'ale'l-hâlin bi't-tamam tahsil ve der 'aliyeme irsâl eylemek fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerifim ısrâr (boşluk) ile irsâl ol-mezbûr bölükbaşı-yı mezbûr ve rüfekâsı hizmetinde olmalarıyla cevâb-ı tahririyle mürafa'a kaydında olmayub kendilerini istizaf ve gasb eyledikleri nukûd ve eşkiyâ amirine ise tamâmen kendülerinden tahsil ve defteriyle der 'aliyeme irsâl eyleyüb böyle kıtta'-i tarik ve gasb-ı emvâle cesâret eyledikleri için talimat olmalarını dahi icraya müsâra'at ve ihmâl ve tekasüle ve mürafa'a kaydına düşmüşiken ve hilâfından hazer ve mücanebet eylemek bâbında fermân-ı 'alışân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilka'de 1176

s. 49-H.K. 142

Keşab Kadısı'na hüküm ki;

Kazâ-ı mezbûre tâbi' Düzgün nam karye sakinlerinden sadât-ı kiramdan Seyyid Ahmed zîde şerifehu gelüb bunun babası Mehmed nam kimesne bin yüz yetmiş senesinde fevt oldıkda karye-i mezbûre toprağında vâki' emlak ve tereke ve sa'iresi ırs-ı şer' ile bununla beş nefer karındaşlarına intikâl itmiş iken konur taksim olmayub mahallinden hisse üzere olub bu vaz'-ı yed itmiş değil iken karındaşı Hasan nam kimesne zuhûr ve (.....) mütevekkisinden hisseme isâbet iden alurum deyu hilâf-ı şer'-i şerif olan ve rencideden hisse olmaduğın bildirüb hilâf-ı şer'-i şerif olan te'allül men' ve def' oldığı bâbında emr-i şerifim rica imeğın mahallinde şer' ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilka'de 1176

s. 50-H.K. 143

Keşab Kadısına hüküm ki;

Keşab Kazâsı'na tâbi' Sarvan nam karye sükkânından sâdâtü'l-kirâmdan Seyyid Süleyman zîde şerîfihu gelüb bu karye-i mezbûrde sâkine Emine nam hatun mutasarrıf olan mülk-i bâğçesini yüz yetmiş dört senesinde buna seksan yedi guruş mukâbelesinde bey'-i bat kat'ı ile bey' idüb mülk-i müşterasına olan bir dürlü müdahale itmek icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sükkânından Mehmed nam kimesne zuhûr ve senetli ve ahirenden ol-mülk-i bağçe müteveffa babamdan idüb bu gün olub zabt iderüm deyu hilâf-ı şer'-i şerif ol-vechle müdahale ve te'addi ve rencideden hissesi olduğın bildirüb ol-vechle olan müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnım rica itmeğın mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilka'de 1176

s. 50-H.K. 144

İskefsir ve (boşluk) Kadılarına Karahisâr-ı Şarki voyvodasına hüküm ki;

İskefsir Kazâsı'na tâbi' Çebni Yusuf nam karye sakinlerinden (boşluk) nam hatun ile kızı (boşluk) nam hatun gelüb bunun kendü halinde 'arzlarıyla mukayyed ve menzillerinde sakine olub bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken yine kâzâ-i mezbûre tâbi' Ermeni köyünde sakin tevcih Ahmed oğlı Hasan'ın oğlı Ahmed nam şaki kendü halinde olmayub hevasına tâbi' bir kac nefer eşkiyâ ile bin yüz yetmiş senesinde hilâf-ı şer'-i şerif (.....) olınan menzillerin basub malikin oldukları emvâl ve eşyâların kızı mezbûrenin cehar esvâbın cemares(?) gasb ve garet ve ziyade gadr ve te'addi ve zulm eyledikleri taraflarından mezbûrenin oğlı Mehmed nam kimesneyi vekil eylediklerin bildirüb mahallinde şer'ile görölüb mezbûrların bi-gayri hakk gasb ve garet eyledikleri emvâl ve eşyâları vekilleri merkûm alıvırılüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilka'de 1176

Tekrar 'arz ve i'lam olunmak için müvekker emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1177

s. 50-H.K. 145

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Trabzon ahâlisi rikâb-ı hümâyûnıma ‘arz-ı hal gönderüb eyâlet-i Trabzon’da Hatuniye Vakfı karyelerinden Eskifere karyesinde zümre-i eşkıyâdan Senhâoğlu Mustafa nam şaki kendü halinde olmayub yüz yetmiş senesinden berü katl-i nüfus ve hasâret-i emvâl ‘ibâre-i hasaret eylemekden nâşi tevârih-i muhtelifle ile hakk-ül emr-i ‘aliyyem sadır ve mübaşir ta’yin itmişken (....)ları ahire olmayub mezkûr Bazarkuyusu Câmî’-i şerifimde ve i’zâ ve sahih olan ‘ulemadan Mehmed Efendi dimekle ‘arif kimesneyi hilâf-ı şer’-i şerif katl ve yigirmi beş kese akcelikden mütecaviz malını yağma ve garet ve evlad ve ‘iyallerini sefil ve perişan eyledikde gayrı bu sene-i mübarekede akraba-ı te’allukandan Süleyman ve Ahmed vesâ’ir bir kac nefer Müslimanı katl ve sükkânların helak ve malların gasb ve garet vesâ’ir fukara ve zürefanın diyâr-ı aherde perakende olmalarıyla ba’is olındığın bildirüb ol bâbda emr-i şerifim sudurını istirham ve istida’ eylediği ecilden sen ki vezir-i müşarün ileyhsin ma’rifetinle merkûm bi’l-hal olduğu mahalde ahz ve Trabzon’a ihzâr hasimesiyle terafü’-i şer’ ve zimmetinde sabit olan hukuk-ı ‘iyal tamamen ashabire istirdâd olındıktan sonra inha olındığı vechiyle mal-i katl dahi üzerine sabit olur ise mezbûr-ı mahkum Hüseyin ve der ‘aliyyeme tefsilen i’lam ve bize bu vechile ferman-ı ‘ali sadır olur ise anâ göre hareket ve sa’ir muharren ve bu bahane ile kasıdda müdahale olmayan fukara ve zürefa ve re’aya fukaralarına zulm ve te’addiden ihzâr olınmak bâbında yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Zilhicce 1176

s. 51-H.K. 146

Kürtün ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan İsmâ’il nam sipahi gelüb Trabzon Sancağı’nda Kürtün Nâhiyesi’nde İmanhisârı nam karye ve gayrıdan sekiz bin altı yüz altmış altı akce berât-ı ‘alişânımla mutasarrıf olduğu timârı mülhakatından Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ Cema’at-ı Harfıkaran da karye-i Kasmed de der karye-i Boyniboğun ve tahtında zemin verir (....) hısn ve zeminha

sâ'ire beşe ve esbâb-ı babayir hasıl ma' resm sa'ire deyu defter-i mufassalda üç yüz elli akce yazu ile kusır ve müstekilen merkûm İsmâ'il'in kayd ve berâtına dahil olmağla karye-i mezbûrede cemâ't-i Harfukaranda karye-i Masid de el-mezbûreye tahrir ve tahsis olunub kapudan-ı i'şar ve rüsumatı sebleri tarafından alınagelan araziyi ber müceb-i defter-i hakâni müstekilen zabt ve toprağından zira'at haraset idenlerin zira'atleriyle hasıl eyledikleri terekelerinin a'şar vesâ'ir rüsumatı kanûn ve defter mücebince taleb ve ahz-u kabz murâd eyledikde zira'atçiler olanlar zirâ'atleri ile hasıl eylediğimiz terekelerimizin a'şar vesâ'ir rüsumatı vormeyüz deyu mu'afiyet iddi'asıyla hilâf-ı kanûn te'allül ve muhâlefet ve timâr-ı mahsulatın kesr-ü noksan tertibiyle ba'is ve bâdi olındıkların bildirüb karye-i mezbûrede cema't-i Harfukaranda karye-i Kısmid de el-mezbûreye tahrir tahsis kılınub kadimden a'şar ve rüsumatı timârı tarafından alınagelan araziyi ber müceb-i defter-i hakânî mustekilen kendü zabt ve arazisinden zirâ'at ve harâset eyledikleri zira'atleriyle hasıl eyledikleri terekeleri 'öşürleriyle sâ'ir rüsumatı kanûn ve defter mücebince alvirilüb hilâf-ı defter-i hakânî bir ferdi ol-vechile te'allül ve muhalefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz rûznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olındıkda Kürtün Nâhiyesi'ne tâbi' Cema't-i Harfukaranda karye-i Masidde der karye-i Boyniboğun zemin verir hısn ve zeminha sâ'ire 'aded altı ve esbâb babayir ve icâre yigirmi bin akce ve hasılı tahtında ma' rüsum üç yüz elli akce yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde Atina(?) Nâhiyesi'ne tâbi' Ayanhisarı nam karye ve gayri ile birikdirilüb altı bin altı yüz altmış altı akce ber icmâl ve tamamen defter-i mufassalda mestur olduğu üzere merkûm İsmâ'il kaydında yine on beş nefer ile karye-i Kısmidde virilmesi murâd ideriken Boyniboğun hala mescid der nesev ve hasılı tahtından ve ceyeh ve şa'ir ma' sa'ire mezbûrların ceddî ehl-i vilâyet olub ve kendüler dahi salih ve kaydı olub her onada hayır du'a itmekle kabil kimesneler olub 'avarızından emin olagelüb 'öşr ve rüsum vire gelmeyüb defter-i 'atikde mukayyed olub defter-i cedide kayd olındı ve aher karyeden gelüb zâviyede yazılıub evlâddan olmayan anlar re'aya hükminde olub hukuk ve rusumın sipahisine edâların deyu defter-i mufassalda olduğu muharrir kalemiyle tahrir olub Vice Nâhiyesi'ne tâbi' yigirmi altı nefer re'aya ve üç zemin ve bir asiyâb ile karye-i Boyniboğun hasılı tahtında ve üzerinde yekun ma' gayri bin yüz akce yazu ile timâr karyelerinden olmak üzere olduğu muharrir kalemiyle tahrir-i defter ve bu takrirce ber müceb-i defter-i hakânî karye-i mezbûrede Cema't-i Harfekaranda karye-i Kısmidde

el-mezbûre tahrir ve tahsis olunan arazinin i'şar ve rusumıyla esbâb-ı merkumdan rûsumatı müstekil mezkûr İsmâ'il tarafından zabtı iktizâ eyledüğin bi'l-fi'il defter emini olan Seyyid Mehmed 'Avni zîde mecdehû 'arz itmeğin 'arzi mücebince 'amel olınmak için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1176

s. 51-H.K. 147

Torul ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan Veli teberdâr-ı sarây-ı 'atik zîde kadrehu gelüb Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde Samiri nam karye ve gayrıdan otuz yedi bin on beş akce berât-ı 'alışanımla mutasarrıf olduğu ze'ameti mülhakatından Torul Nâhiyesi'nde mezra'a-i Kesgüni der nezd-i karye-i Haret hasıl yüz akce ba yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde tâbi'dir deyu iki yüz akce yazu ile tahrir ve Of Nâhiyesi'nde hassa 'an karye-i Bulala nam-ı diğer Gelirenler ve ma' gayreha birikdirilüb on üç bin on altı akce ber icmâl ve tamamen mûma ileyhın ze'ameti mülhakatı ve yine Torul Nâhiyesi'nde otuz bir nefer re'aya ve bir asi'yâb ile karye-i Ereklü ve hasılı tahtında ispence ve hınta ve şa'ir yekun ma' gayreha dört bin altı yüz akce yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde iki bin akcesi ifrâz ve ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamamen karye-i Ereklü el-mezbûre ve gayrıdan yedi bin akce timâra mutasarrıf Mustafa veled-i 'Ali'nin timârı mülhakatı ve karye-i mezbûrenin baki yazusu müşterekleri kaydında olduğu defter-i hakânîde mukayyed olmağla muma ileyh mustekilen kuyudı birle yine dahil sâbıkü'l-beyân mezra'a-i ber müceb-i defter-i hakânî zabt ve vâki' mahsulden kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itmek murâd eyledikde mezra'a-i mezbûre mârû'z-zikr karye-i Ereklü el-mezbûre kadiminden ağca gelir Güninbinası nam mezra'alar insalinde olmak hasebiyle sipahi-i mezkûr ve müşterekleri zuhûr ve şerine sulûk ve mezra'a-i mezbûreyi sen ve salıktan zabt idenleriyle yokdur kadimden timârımız tarafından zabt olına gelmişdir deyu bu mukavele karye ve mezra'a niza'atde i'tibar-ı kadimi olmayub defter-i hakânî mukabili iken zira'atciler dahi tahririn ve birbirleriyle ittifaken zabtına ve vâki' olan mahsulden ahz-u kabzına mûmana'at ve bundan akdem mezkûrların hilâf-ı defter-i hakânî ol-vechle zahir olan te'addileri men' ve mezra'a-i mezbûre ber müceb-i defter-i hakânî muma ileyhın ze'ameti tarafından zabt

itdirilmemek bâbında emr-i şerifim sadır itmişiken itâ'at-i şer'-i şerif eylemediklerinden tenkid-i emr-i 'ali mümkün olmayub ol-vechile ze'ameti mahsulinden kesrine bâdi oldukların bildirüb zikr olunan mezra'a ber müceb-i defter-i hakânî mustekîlen kendüye zabt ve vâki' olan mahsuli kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb sipahi-i mezkûrı ve müştereklerini hilâf-ı defter-i hakânî mezra'a-yı mezbûreyi sen ve salıktan zabt idegeldikleni bu kadar timârımız tarafından zabt olına gelmiştir deyu zabtına vâki' olan mahsulünden ahz-u kabzına mümana'at ve bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûn ve emr-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere oldığı mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1176

s. 52-H.K. 148

Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Ze'amet karyelerinden İskân nam-ı diğer Yerkar nam karye ahalileri gelüb Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde yüz otuz bir neferciyân ve otuz altı nefer cema'at-i Müsliman yigirmi dört baştine ve üç 'aded asiyâb ile karye-i İskân nam-ı diğer Yerkar ve hasılı tahtında bennak ve mücerred ve ispence ve kılıce ve üzerinden bâd-ı hevâ ve 'arusiye yekun ma' gayreha yedi bin akce yazı ile ve nâhiye-i mezbûrede karye-i merkûm kuyudından câri olan Of'dan naşi ekseri noksan üzerine olub aslu ve paye geçmeden kabil olmayub inen ve ru'iyet ga'il ve müzzakrib olub beher mezbûr gün dahi te'min olınmak mübaşir eyledüğün 'ayan-ı vilâyet haber virüb edam ve elham(?) itdiklerinden fi'l-vâki' ahir ve hakk dahi vech-i meşruh üzere haber virüb ve zikr olunan karye-i İskân nam-ı diğer Yerkar hanefi görücü olmak mübaşir idülmek haber virilmek karye-i mezbûre ahalisi beher mezbûre gün dahi ta'yin olanlar bâdi hizmetleri mukabelesinde 'avarız ve sâ'ire tekalif olmaya deyu defter-i mufassalın muharrir kalemiyle tahrir der 'amire karyeleri olındığı defter-i hakânîde mukayyed olmağla karye-i mezbûre ahalileri zikr olunan beherin görücileri olub edâ-ı hizmet idüb 'avarız vesâ'ir tekalif mütalebesiyle hilâf-ı defter-i hakânî te'addileri olmaları icâb itmez iken 'avarız tahsildârları vesâ'irleri tarafından 'avarız vesâ'ir tekalif mütalebesiyle hilâf-ı defter-i hakânî rencide ve remideden hali olmadıkları bildirüb defter-i hakânî mücebince 'amel olub hilâf-ı defter-i

hakânî ve mugayir-i kanûn te'addi ve rencide itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan defter-i mufassala müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olunduğı mestur ve mukayyed ve divân-ı hümâyûnımda mahfuz nizâm-ı cedid-i şuruta müraca'at olındıkda selâtin-i 'azâm ve vüzerâ-yı kirâm evkaf-ı mahevas hümâyûn karyelerinin ma'rifetleri kalduğı ba'zı deriz muhafazasında ve cisirler ve haneler 'imarına ve ocaklara ve defterlere müte'alik hizmet mukayeseli olmaya kadim ve hırsat ma'rifet-i kaydları sadır olan hatt-ı hümâyûn (.....) mücebince ref' ve ibkâ ve hizmet mütalebesiyle mutasarrıf olanların ma'rifetleri ibkâ olub şurut ser sebebi ze'amet olunmak ve azasına tekalif-i hazeriye talebiyle re'aya tasnif olunmak şartıyla (.....) 'avarızhane ve emr-i şerifimle sa'ir vâki' tekalif ve hazeriye 'ale's-seviye tevari' ve tahsil olunmak için hatt-ı hümâyûn ile ma'nun yüz yetmiş iki senesi evâsıt-ı Şa'banında divân-ı hümâyûnım tarafından mufassal ve meşru-il emr-i şerifim tahrir ve mümekkil mahruseme şer' ve irsâl olunduğı mukayyed bulunduğın hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i kanûn fukara-yı ra'ıyyet te'addi ve rencide itdirilmemek emrim olmuştur.

Fî evâhir-i Zilhicce 1176

s. 52-H.K. 149

Trabzon Vâlisi vezire (boşluk) ve Hemşin Kazâsı Nâ'ibi Mevlanâ Ahmed zîde 'ilmihûya hüküm ki;

Trabzon Sancağı'nda Hemşin Mukata'ası karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' Hala nam karye sakinlerinden Sarkioğulları İbrahim ve 'Osman ve Hasanoğulları Ya'vız ve İbrahim ve Topal Mustafa oğlu Yusuf ve Şahin oğlu Uzun 'Ali ve Meleki oğlu 'Abdullah dimekle ma'ruf şakiler kendü hallerinde olmayub cemâ'at-i men' kasd ve katl-i nüfûs ve kıtta'-i tarik ve gasb-ı emvâl ve hemden 'arz -ı 'aliye müstemideleri olmağla maktu-i mezbûrenin ihlâl ve mal-i mezbûre külli kesr ve noksanında bâdi olduklarından gayrı birbirleriyle müttefik karye-i mezbûrelere müderris-i kirâmeden İsmâ'il zîde 'ilmihûnın karındaşı Hasan nam kimesnenin mütekevvesi şeker nam camuşı cebren münhen(?) ahz ve kesr olmak üzerine müruhat eylediklerinden gayrı mezkûr Serkesoğulları İbrahim ve 'Osman nam şakiler merkûm hısmı bi-gayrı hakk katl eylediklerinden ma'ada monlası muma ileyhın diğerkarındaşı Ahmed ve vâlideleri Saliha ve menkuhası Fatma nam hatunları ve 'iyallerini dâhi katl mururiyle her hal kullarını ve yollarını suruyetin(?) itmeleriyle

monlası merkûm ile karındaşı mezbûrî divân-ı şer' eylediklerinden mezbûrlar şer'inden ita'at ve izâllerinden olmaduğundan berü ile icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk mümkün olmamağla eşkıyâ-yı mezbûrın keyfiyet-i ihlâlleri karye-i mezbûr ve civâr karyeler ahalilerinden su'al oldıkda imâm ve hatib ve a'yan ve fukarası cümle meclis-i şer'de eşkıyâ-yı mezbûrının üzerinden berü ser eşkıyâ ve kıtta'-ı tarik ve men-i kasd olduğımı 'ale't-tarz inhadan haber virmeleriyle ol bâbda vâki' hisse hükm-i hümâyûnım virilmek ricasına bi'l-iltimas 'arz eyledüğü talebiyle sen ki vezir-i müşarün ileyhsin eşkıyâ-yı mezbûrda hakikat canibleri ba'de'l-itala' keyfiyetlerini iktizâ eyledüğü görüb sıhhati üzerine i'lam itmek bâbında feman-ı 'alışânım sadır olmuştır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1176

s. 52-H.K. 150

Trabzon Vâlisi'ne ve Hemşin Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki;

Hemşin Kazâsı'na tâbi' Kafkaca karyesi ahalileri südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb koyun ve sa'ir davarları ra'y itdirüb otından ve suyından intifa' eyledikleri güne mahsus müstekıl yaylasına ahere dahl olunmak icâb itmez iken civârlarında vâki' Cevb karyesi ahalileri zuhurıyla Kafkaca karye ahalilerinin bâ temessük mutasarrıf oldukları yaylalarını (.....) ve zay hali ar'adıkları beyanlarıyla emr-i şerifim sudurını istida' itmeleriyle kanûn ve divân-ı hümâyûnım kılınmasını su'al olındıkda kadimi (.....) Kafkaca karyesi ahalilerinin otından ve suyından intifa' ve bâ temessük mutasarrıf oldukları yaylaları olduğu huzur-ı şer'de er'ül(?) terâfi' şayet olduğına ve mahalinden vürud olan i'lam-ı şer'de icâre beyân olduğına göre tecâvüzü men' ve def' birle ihkak-ı hakk olunmak bâbında işbu emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1176

s. 53-H.K. 151

Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Veli teberdâr-ı saray-ı 'atik zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde Samiri nam karye ve gayrıdan otuz yedi bin on beş akce berât-ı 'alışânımla mutasarrıf

olduğı ze'ameti mülhakatından otuz sekiz nefer re'aya ve on zemin ve bir asiyâb ve on 'aded baştine ile hassa 'an karye Bolala nam-ı diğer Gelnera ve hasılı tahtında ispençe ve niyabet ve kapluca ve bâd-ı hevâ ve 'arusiye yekun ma' gayreha iki bin dokuz yüz akce yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde ma' gayreha birikdirilüb on üç bin on altı akce ber icmâl tamamen muma ileyh Veli teberdâr-ı saray-ı 'atik zîde kadrehûnın ze'ameti mülhakatı ve Maçuka Nâhiyesi'nde Huritun nam karye ve gayrıdan yigirmi dört bin dört yüz altı akce ze'amet Mehmed ve Of Nâhiyesi'nde Bea' nam karye ve gayrıdan on iki bin akce timâr İbrâhim üzerlerinde olduğı ve defter-i hakânide mukayyed olmağla muma ileyh Veli teberdâr-ı saray-ı 'atik zîde kadrehû ze'amet-i mülhakatından sabikü'l-beyân hassa 'an karye-i Bolala nam-ı diğer Gelnera el-mezbûreyi ber müceb-i defter-i hakânî mustekilen zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itmek murâd eylediğin hassa 'an karye-i Bolala nam-ı diğer Gelnerâ el-mezbûrede aherin 'alakası olmayub bir dürlü dahl ve ta'arruz olınmak icâb itmez iken za'im-i mezkûr Mehmed ile sipahi-i mezbûr İbrahim zuhûr ve serine sulûk ve marü'z-zikr hassa 'an karye-i Bolala nam-ı diğer Gelnera el-mezbûrede senin 'alakan yokdır bizim ze'amet ve timârımız mülhakâtındandır deyu hilâf-ı defter-i hakânî fuzûli müdahale tegallüben zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumın ahz-u kabz ve ze'ameti mahsulünün kesr-i noksan tertibine ba'is ve bâdi oldukların bildirüb sabikü'l-beyan hassa 'an karye-i Bolala nam-ı diğer Gelnerâ el-mezbûre ber müceb-i defter-i hakânî mustekilen kendüye zabt ve vâki' olan mahsul ve rüsum kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb za'im ve sipahi-i mezbûrları marü'z-zikr hassa 'an karye-i Bolala nam-ı diğer Gelnera el-mezbûrede senin 'alakan yokdır bizim ze'amet ve timârımız mülhakatındandır deyu hilâf-ı defter-i hakânî bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb fuzûli ahz-u kabz eyledikleri mahsul ve rüsum alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olduğı mestur ve mukayyed bulunduğı defter-i hakânî mücebince 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1176

s. 53-H.K. 152

Gümüşhâne Vâlisi'ne ve Gümüşhâne Emîni'ne hüküm ki;

Seyyid Nu'man ve Seyyid Tursun zîde şerifihû rikâb-ı kâmyabıma 'arz-ı hal sunub bunlar sabık kimesne hane emini olan Erzurumlu Kasım Ağa dimekle ma'ruf kimesnenin kadimi evlâdlarından olub Gümüşhane'de vâki' babaları 'Ömer Ağa dimekle meşhur kimesneden müntekıl yigirmi 'aded hücreyi müştemil cümle ve umur vesa'ir ol-hakkıyla bir bâb menzile mülkine üzere mutasarrıf olub her gelan eminler sakin olmalarıyla beher mah on beş guruşdan ziyâde kira virmeyüb ve bunlar fakrû'- hal ve duyun-ı kesreye müştemil olub bi'l- furur(?) mürâhat eylemek murâd eylemekden talebi olanlara bulunmak eminler sakinlerdir deyu kimesne almağa cesaret itmeyüb ve zuhûr iden müşteriler dahi mani' oldukların bir dürlü mürâhat olmayub emvalleri diğere gün olduğu bildirüb mürâhatına mümana'at olmamak bâbında istida' re'ayat itmeleriyle sen ki emini muma ileyhsin mahallinde şer'ile ba'de's-şart iktizâ i'lam eylemek için emr yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1177

s. 53-H.K. 153

Trabzon Vâlisine hüküm ki;

Canik sakinlerinden Fatıma nam hatun gelüb Trabzon mahallatından vâki' Mebrati Mahallesi'ne mezbûre icâre ile idegeldiği iki bâb malda mirine aherin 'alakası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken ber mahall-i mezbûr ahâlilerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve ma'lumü'l-esami kimesneler hilâf-ı şer'-i şerif ve bi-gayri hakk mirlik-i merkûmında derunına sakin olan müstecerleri yüz yetmiş senesinde taşraya ihrâc ve inâyet ve ru'iyet konak eylediklerinden başka icâresini ve ber müceb hadim ve harab ziyâde gadr ve te'addi eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islamdan müntekıl fetevâ-yı şerife virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerifesi mücebince şer'an görölüb münaza mezbûrenin tegallüben temini ile icâresi alıvirilüb ber müceb-i fetevâ-yı şerif icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledüğü ecilden fetevâ-yı şerife mücebince mahallinde şer'ile görölmek emrim olmuştır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1177

s. 54-H.K. 154

Gönye Kadısına hüküm ki;

Mustafa nam kimesne ‘arz-ı hâl idüb bu Gönve Kazâsı sükkânından Keleş ‘Alemdâr nam kimesneden kazâ-i mezbûre sakinlerinden Faş tabakatından Kapusaralı Mehmed Bayrakdâr dimekle ma’ruf kimesne muvâcehesinde mukaddema altı yüz yigirmi altı gurus Gürci câriyesi olmak üzere Tuna nam bir nefer câriye işтира meblâğ-ı mezbûre merkûm ‘Alemdâr’a tamamen edâ ve on ay mikdârı mezbûr Mehmed’in muvâcehesinde cariye-i mezbûre Refiyye üzere taht-ı zabtında olub bir dürlü dahl ve ta’arruz olınmak icâb itmez iken merkûm Mehmed Bayrakdâr ve karındaşı Hasan nam kimesneler zuhûr ve şerine sulûk idüb cariye-i mezbûre zay (.....) idi beş sene mukaddem zeyli’ itmiş idin deyu iddi’a ve sadr-ı rum huzûrında mürafa’a-i şer’ oldıklarından mahsus mezbûr şahide hilâf olub eğer kazâ-i mezbûre Asitâne’ye otuz kırk konak ba’id olub bu tarafa isbat (.....) den ‘aczi olmağla merkûman mirileri vech-i şer’ üzere isbat akdin bağrizin bundan iki yüz altını olub gadr-ı külli itdiklerin merkûman hala ol tarafına olub ve husus-ı mezbûrın dahi sıhhat ve hakikati mahallinde ehl ve fukara ma’lumı olduğın bildirüb mahalinde bi’l-vech ehl ve fukaran ma’rifet-i şer’ile tefahhus ve su’al ve mezbûranın cariye-i mezbûre de bir dürlü ‘alakaları olmayub da’vaları tereddüd olduğı şer’an zahir ve nümayan oldıkda bağrizin aldıkları ol mikdâr altını zabitleri ma’rifetiyle merkumlardan şer’ile tahsil ve Gönve’ye tamamen istirdâd ve ihkak-ı hakk olınmak bâbında emr-i şerifim rica itdiğin mahallinde şer’ile görülmek için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Muharrem 1177

s. 54-H.K. 155

Sabık Anadolu ve hala Trabzon Vâlisi olan vezirim Mehmed Paşa’ya hüküm ki;

Eyâlet-i Anadolu yüz yetmiş altı senesi Ramazan-ı şerifenin dördüncü gününde ‘avatıf-ı ‘aliyye-i hüsvanemden sabıka ebedin muhasılı (.....) müşrifim nizâmü’l-‘alem vezirim Hüseyin Paşa edâmallah-ı te’ala iclâlehûya tevcih olındığına bina’en sana dahi Eyâlet-i Trabzon ihsanım olub eğer Anadolu vâlileri için eyâlet-i mezbûre kazâlarından senede iki taksit ile tertib ve ta’yin olınan altmış iki bin beş yüz dört gurus ve kırk akce ihrad-ı hasriyenin taksit-i sanisi olan otuz bir bin iki yüz elli iki gurus ve yigirmi akce tamamen tarafından tahsil ve ahz-u kabz olunub şurut-ı hazeriye mûcebince halefinin tevcih tarihine göre kaste’l-yevm hesabı üzere taksit-i sani olan meblağ-ı mezbûrın yüz on altı günlüğü halefdin müşarün ileyhın hassasına isâbet eyledüğü ve taksit-i sani akcesi bi’t-tamam

tarafından alındığını müş'ar akzâ kuzati'l-müslimin Kütahya Kadısı Mevlana Haşim Mustafa el'amiri zîde fezaliehu 'arz ve divan-ı hümâyûnımda mahfuz tevcihat ve hediye tertibi defterlerine müraca'at olındıkda Eyâlet-i Anadolu tarihi mezkûrda vezir-i müşarün ileyh Hüseyin Paşa'ya tevcih olındığı ve eyâlet-i mezbûrda vâki' kazâlardan Anadolu vâlileriçün senede iki taksit ile altmış iki bin beş yüz dört guruş kırk akce ihrad hediye tertib ve tesviye kılınub ve hediye ra'is sene gurre-i Muharrem i'tibar olunmağla 'azl ve kav'ında halef ve selef herkes tevcihiyle tarihinden kaste'l-yevm hesabı üzere hissesine düşeni ahz-u kabz itmemek şurut-ı hediye den oldığı der kenar olunmağla hediye şurutı mûcebince 'amel itmek fermânım oldığın imdi sen ki vezir-i müşarün ileyhysin şurut-ı hediye ve tevcih tarihi muktezasınca taksit-i sani akçesinin kıste'l-yevm hesabı üzere yüz on altı günlük hediyesi tarafından kendüye razı lazım geldiğine bina'en hesab idüb zimmetinin icab iden yüz on altı günlük hediye her ne mikdâr ise tamamen ve kamilen imdi gayrı te'allül halefın müşarün ileyhin edâ ve teslim idüb mugayir-i şurut-ı hediye te'allül ve muhalefetden hazer ve mübaderet itmek bâbında ferman-ı 'ali yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1177

s. 54-H.K. 156

Trabzon Vâlisi'ne ve Trabzon (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan Mehmed Sadık zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde Karakaya ve Akcaabad ve Lefe nam karyeler ve gayrıdan berât-ı 'alışânımla mutasarrıf oldığı ze'ameti karyelerini bin yüz yetmiş beş ve yetmiş altı senelerinde Trabzon sakinlerinden İsedarzâde İbrahim nam kimesne iltizâm ve mezkûr dahi iltizâm ve makbuzatı bedel-i iltizâmına dahi baliğ olmuşiken bedel-i iltizâmını virilmeğin bu der 'aliyeme virilmiş ve yetmiş üç ve yetmiş dört senelerinde zimmetinde yedi yüz guruş alacağı olmağla taleb ve edâm gönderdikde bu gün yarın irsâl iderim deyu 'avf ve te'cir ve gadr murâd eyledüğün bildirüb şer'ile görölüb bedel-i iltizâmı ile zimmetinde olan meblâğ-ı mezkûr tamamen tahsil ve tarafından vekili Halil nam kimesne alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerif te'allül ve muhalefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyunım rica eyledüğü ecilden sen ki vezir-i müşarün ileyhysin mahalinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem 1177

s. 55-H.K. 157

Trabzon ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Şerife 'Aişe ve Hadice nam hatunlar Rikâb-ı Hümayûnım'a 'arz-ı hâl idüb bunların tarafından sana Neş Hisam oğlu Ahmed Ağa dimekle ma'ruf kimesne zimmetinde yüz yetmiş senesinde berü dört bin guruş alacakları olmağla merkûm Ahmed Sinan Paşa vâki mütevellisi ol miktardan naşi ya'ni mezbûrı kabzen gerü üzerine kabz-ı kanun mezbûr mufakkayın ta'mirine murad ile istihlaka ve bu vechin taleb-i da'va muradında iken kabl olan mezbûr Ahmed fevt olmakla meblâğ-ı mezbûrı terekesin kabz ile yine Trabzon'da sâkin oğlu İsmâ'il'den taleb eylediğın edâda te'addi ve gadr sevdasında oldukları mezbûr bâbda da'valarına mütabık fetva-yı şerifeleri oldığı bildirüb mücebince mahallinde şer'ile görölüb müteveffa-yı mezbûrdan zimmetinde olan ol-mikdar guruş alacakları terekesin kabz iden oğlu mezbûrdan bi'l-müteveffadan alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görölmek bâbında alacağı tamamen tahsil ve icrâ-yı hakk ve keyfiyet 'arz ve 'ilam olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Sâfer 1177

s. 55-H.K. 158

Trabzon Vâlisine ve Kadısına ve Torul Nâhiyesi Nâ'ibi (boşluk) zîde fazlûhûya hüküm ki;

Nişân-ı Hümayûnım verilen Dergah-ı Mu'allam müteferrikalarından Elhac Mustafa Silahşor-ı hassa zîde mecdûhû gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde İstori nam karye ve gayrıdan otuz dört bin yüz kırk akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ametin baş kalemi olan salifü'z-zikr İstori karyesi müşterekiyle mûma' ileyh Elhac Mustafa'nın kayd-ı berâtına dahil olub aherin kati' 'alaka ve müdahale olmayub bir vechile dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken icabında ve ashab-ı 'arzında ba'zı kimesneler karye-i mezbûrede senin hassa ve 'alakan yokdur deyu hilâf-ı defter-i hakânî ve fuzûli müdahale ve tegallüben zabt iradesinde oldukların bildirüb karye-i İstori el-mezbûre ber müceb-i defter-i hakânî müşterekiyle mûma' ileyh Elhac Mustafa'nın tarafından subaşısı zabt ve

vâki' olan tahsil ve rusumu kanun ve defter mûcebince ahz-u kabz itdirilüb icabında olan kimesnelere karye-i mezbûreye hilâf-ı defter-i hakânî dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve hilâf-ı Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûn defter-i mufassala müraca'at olındıkda Torul Nâhiyesi'ne tâbi' seksen yedi nefer re'aya ve iki zemin ve iki mezra' ve iki asiyâb ile karye-i İstori ve hasılı tahtında bennak ve hinta ve resm-i asiyâb ve resm-i tapu-yı zımmet yekun ma' gayriha altı bin akce ve mezkûr İstavri nam karyeden (.) Derbend kuyusına gelince vâki' olan mahnun(?) ve muhatara derbendlere derbendci ta'yin olunmamak ile yolları harabe meşruk olub derbendci ta'yin olunmak 'ayin ve mübaşir olduğundan vilayeti halkı hayr virmeğin karye-i mezbûre ahali derbend-i mezbûre derbendci ta'yin oldılar deyu defter-i mufassalın muharrir kalemiyle tahrir ve ma' gayriha birikdirilüb kırk sekiz bin altı yüz kırk akce yekunundan otuz iki bin otuz kırk akcesi gayrı ez bunındı deyu mûma' ileyh Elhac Mustafa silahşor-ı hassa bakisi müşterekleri kaydında olduğu mestur ve mukayyed olunmağın sen ki vezir-i müşarûn ileyh defter-i hakânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-Evvel 1177

s. 55-H.K. 159

Trabzon Vâlisine ve (boşluk) Kadısına Torul ve Maçuka Nâhiyeleri Nâ'iblerine hüküm ki;

Nişân-ı Hümâyûnım virilan dergâh-ı mu'allam müteferrikalarından Elhac Mustafa Silahşor-ı hassa zîde mecdehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde İstori nam karye ve gayrıdan otuz dört bin yüz kırk akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ametinin baş kalemi olub hasıl altı bin akce yazusu olan karye-i İstori Maçûka Nâhiyesi'ne tâbi' hasıl altı bin akce yazusu olan Ra'is Maçûka nam karye ve ma' gayreha birikdirilüb kırk yedi bin altı yüz kırk akce yekunundan gayrı ez yüzindi(?) olur iki bin altı yüz kırk akcesi muma ileyh Elhac Mustafa Silahşor-ı hassa ve altı bin akcesi dahi iden ve Trabzon Sancaklarında Boz doğan ve gayrı nâhiyelerde Oluklu nam karye ve gayrıdan yetmiş bin iki yüz kırk yedi akce ze'amete mutasarrıf divân-ı hümâyûnım kalemi kâtiblerinden 'Ali Binali Kesedâr ru'us-ı hümâyûn ve on bin akcesi dahi Kaynı(?) Nâhiyesi'nde Caldıranmı nam karye ve gayrıdan on yedi bin dört yüz otuz üç akce timâra

bi- vech şefa'ad mutasarrıf Mehmed Bâli veled-i Süleyman kaydlarında olduğı ve defter-i hakânîde mukayyed ve muma ileyh Elhac Mustafa'nın tarafından subaşısı olanlar karye-i İstori ve karye-i Ra'is Maçuka el-mezkûrleri ve kırk sekiz bin altı yüz kırk akce yekuna dahl berâtı ber müceb-i defter-i hakânî müşterekleriyle zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatın berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden kanun ve defter mücebince ahz-u kabz itmek murâd eyledikde müşterekleri mezkûrların tarafından subaşıları olanları berâtları yazularına göre hisselerine isâbet iden ahz-u kabzına kana'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hakânî ve berâtları yazularına mugayir-i ziyâdeye tecavüz ile zıkr olınan karyelerin hepsi bir midir deyu bunun berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rusumı fuzûli müdahale ve ta'arruzdan hali olmadıkların bildirüb karye-i İstori ve karye-i Maçuka el-mezbûreler ve kırk sekiz bin altı yüz kırk akce yekuna dahil kurrâ ber müceb-i defter-i hakânî müşterekiyle muma ileyh Elhac Mustafa'nın tarafından subaşısı zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatından herkesin yedlerinde olan berâtları yazularına göre hisselerine isâbet iden kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilmeyüb müştereklerini ve taraflarından subaşısını hilâf-ı defter-i hakânî ve berâtları yazularına mugayir-i ziyâdeye tecavüz ile muma ileyhın berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rüsuma dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' ve def' olınmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca'at olındıkda ve meşruh üzere olduğı mestur ve mukayyed olınmağın sen ki vezir-i müşarün ileyhısın defter-i hakânî mücebince 'amel olınmak bâbında fermân-ı 'alişânım sadır olmuştır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1177

s. 56-H.K. 160

Gümüşhane civârında vâki' (boşluk) Kadîsına ve Eminî zîde mecdûhûya hüküm ki;

Monla İsmâ'il nam kimesne gelüb mezbûr Baykara kazasında iken 'iyâli olan (boşluk) nam hatun yüz yetmiş senesinde Nefs-i Gümüşhâne'de müteveffa olmağla mezbûrından iki hazk eşyası müşâncıdan 'Ömer Efendi dimekle ma'ruf kimesnenin zimmetinin emini olub bunun kendü emvâl ve eşya zimmetinde kimesnenin 'alâkası olmayub tahassübü'ş-şer' murâfi olınmak icâb olub ve mâ'rifet-i mezbûrenin veresesı kiyyar olub müsemmen taleb itmez iken Gümüşhane emini olub Gümüşhanede sâkin Mehmed nam kimesne ile

yekdil olmadan hilâf-ı şer’-i şerif yekdil nüfuz yekdil emvâl mütekâtına ve başkalarına ve eşyasına tahrir ve zabt eylediklerinden şaki müteveffa-i mezbûrenin emini olan eşyasını tahrir zabt eylediğini haber aldıktan varub tahrib tahkim kat’en ibka itmeyüb ve defterleri dahi ibkâ ve eşya ve emvalini muhakkem sene evvelkine gönderüb baki gören misallu furuzına ve ‘iyâlinin zikr olunan eşyasının bir mikdar nesne virüb kendü emval ve eşya ve nukûdının cümlesini zabt idüb gadr-u külli eyledüklerin bildürüb na’ib-i merkûmın vekil-i şer’isi merkûm Mehmed ile terâfû’-i şer’ olunub emvâl-i mezbûrede mezbûrlardan tamamen tahsil ve icrâ-yı hakk ve keyfiyet iğzâb ve yağmalarını Gümüşhâne’nin bi-garaz idüb ve ma’rifetinden su’al ve merkûmı üzere emr-i ‘aliyeme i’lâm olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin mahallinde şer’ile görölüb ihkâk-ı hakk ve i’lam olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi’ül-evvel 1177

s. 56-H.K. 161

Trabzon Vâlisi’ne ve Trabzon Kadısı’na hüküm ki;

Dergâh-ı mu’allam çavuşlarından Mehmed Emin zîde kadrehû südde-i sa’adetime ‘arz-ı hal idüb Trabzon Sancağı’nda Gümüşhane Kazâsı’a tâbi’ Oz nam karye ve gayrıdan otuz bin beş yüz seksen üç akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze’ametinin bin yüz yetmiş bir senesinden yetmiş beş senesine gelince mutasarrıfı olan Hacı Salih oğlu Hasan nam kimesne zimmetinde bi’l-iltizâmdan dört bin guruş alacak hakkı harici olub taleb eyledikde mezbûr ziyâde mütegalibe ve cesaredi olmakdan naşi yekun yazı edâ iderim deyu emrâr ve kat ve kabl üzere mezbûr Hasan katl olunub meblağ-ı mezbûr zimmetinde kaldüğün bildirüb mahallinde şer’ile görölüb maktul-i mezbûrın zimmetinde ol-mikdâr guruş hakkı Trabzon sakinlerinden terekesini kabz iden oğlu Mehmed ile sa’ir vereselerinden müteveffa malından tamamen tahsil ve kendüye edâ ve teslim olunmak bâbında hükm-i hümayûnım rica eylediği ecilden sen ki vezir-i müşar’ün ileyhsin ma’rifetinle mahallinde şer’ile görölüb ba’is olan hakkı tahsil olunmak için emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi’ül-evvel 1177

s. 56-H.K. 162

Gümüşhane ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Mehmed Emin zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Gümüşhane Kazâsı'na tâbi' Ahar nam karye ve gayriden üç yüz üç bin beş yüz üç akce bâ berât-ı 'alışânımla mutasarrıf olduğu ze'ametinden baş kalemi olan sâlifü'z-zikr Oz karyesiyle sâir taht-ı kazanızda vâki' tevabi' ze'ameti karyeleri icmâllü ze'amet karyelerinden olub ve bu mukavele icmâllü ze'amet karyeleri sâbit olmak kanûn mukarrer olmağla rüsum-ı serbestlerine haricden dahl olunmak iktizâ itmez iken mirmiran ve mir-i evvel ve mütesellimi ve mezbûrde ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından vâki' olan rusûm-ı serbestilerine hilâf-ı kânun fuzûli müdahale ve ta'arruzın hisse oldukların bildürüb men' ve def' olmak bâbında emr-i şerîfi rica eylediği ecilden imdi icmâllü ze'amet karyeleri serbest olmak kanûn-ı mukarrer olub rusûm serbestilerine haricden vaz' dahil olmak ca'iz değildir bu bâbda kanûn üzere 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1177

s. 57-H.K. 163

Trabzon Vâlisi'ne (boşluk) Kadılarına ve Yomra Nâhiyesi Nâ'ibine hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Mehmed Emin veled-i Mustafa Çavuş zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Yomra Nâhiyesi'nde Oz nam karye ve gayridan otuz bir bin beş yüz seksan üç akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ametinin baş kalemi olan defter-i mufassalda hassa 'an karye-i Oz ve defter-i icmâlde Oz deyu beş bin akce yazu ile defter-i hakânîde mukayyed ve mustekîlen kayd-u berâtına dahil olmağla karye-i mezbûre ve icmâline dahil kurrâ-ı ber müceb-i defter-i hakânî zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itmek murâd eylediğin aherden bi-vechile dahil ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken icâb ve ashâb-ı ağrazında olan kimesnelerin mümana'atları sebebiyle karye-i mezbûre ve icmâline dahil kurrâ on dört seneden berü ze'ameti tarafından zabt olunub vâki' olan mahsul ve rusumı re'aya zimmetlerinden kaldüğun bildirüb karye-i mezbûre ve icmâline dahil kurrâ ber müceb-i defter-i hakânî kendüye zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince

ahz-u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hakânî aherden bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' ve def' olmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnım ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda Yomra Nâhiyesi'ne tâbi' otuz yedi nefer re'aya ve üç baştine ve iki asiyâb ile hassa 'an karye-i Oz ve hasılı tahtında bennak ve ispence ve hinta ve şa'ir ve resm-i tapu-yı zemin ve resm-i hatiz(?) ve bâd-ı heva ve 'arusiye yekun ma' gayreha beş bin akce yazu ile defter-i mufassalın muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlin karye-i Oz tâbi-i Yomra deyu yazu-yı mezkûresiyle tahrir ve ma' gayreha birikdirilüb yigirmi bin üç yüz on yedi akce ze'ameti ber icmâl ve rica muma ileyh Mehmed Emin veled-i Mustafa Çavuş kaydından oldığı mestur ve mukayyed olunmağın sen ki vezir-i müşarün ileyhsin defter-i hakânî mûcebince mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebi'ül-evvel 1177

Han hazretleri ilkâsıyla temekkürleri(?) yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Ramazan 1177

s. 57-H.K. 164

Giresun Kâdısı zîde fazlûhûya ve Canik muhasılı olan Ahmed Paşazâde Elhac 'Ali zîde mecdehûya hüküm ki;

Trabzon Sancağı'nda Giresun Nâhiyesi'nde nefsi-i Giresun ve gayrıdan yigirmi bin akce ze'amete berât-ı şerifimle mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin Kandâzzâde zîde kadrehûnın ze'ameti karyeleri Giresun sakinlerinden Dizdarzâde 'Abdullah nam kimesne üç seneden berü hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i berât fuzûli ve bilâ sened tegallüben zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı ahz-u kabz idüb muma ileyh gadr eylediği sen ki Cânîk muhasılı muma ileyhsin ze'amet-i mezbûrı muma ileyhin yedinde olan berâtı mûcebince sen zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mûcebince ahz-u kabz idüb ve bundan ma'ada mezkûr Dizdârzâde 'Abdullah'ın siyânet-i mezbûrede tegallüben ahz-u kabz eylediği mahsulât ve rusumâtı tahsil eylemek için emr-i şerifim sudûrını cenâb-ı emâretmeab eyâlet-i Trabzon sa'adet-i eksâb bi'l-fi'il

kadim-i cânî olan kadiminden ve ümmet-i mütegalibeye memhur mektubiyle inha ve iltimas itmeleriyle vech-i meşruh üzere ‘amel eylemek bâbında fermân-ı ‘alişân sadır olmuştur.

Fî evâsıt-ı Rebi’ül-ahir 1177

İşbu kayd Rum Köprüsi olub fermân-ı (.....) ile gelib huffaz olunduğuna bâ fermân-ı ‘ali (.....) huffaz olmuştur.

Fî Safer 211

Rikâb ‘arz-ı hali ile ma’an mahfuzdur.

s. 57-H.K. 165

Tirebolı ve (boşluk) muhasıllarına hüküm ki;

Tirebolı Kazâsı defter ve (mürekkep) nam zımmî gelüb kazâ-i mezbûre toprağında vâki’ Rum Köprüsi demekle meşhur kadimi köpri (mürekkep) mutasarrıf olub ‘iyâl ile mürur eylemek muhakkak ve mütessir ta’mire muhtac olmağla bunlar te’addi halleriyle ta’mir ve termim eylemek istediklerin üzerlerine bir nesne ba’is olmuş değil iken ba’zı ashab ağrazından zımmîler birbirleriyle yekdil ve bunlara ‘arzen kendi halleriyle ta’mir eylemelerine bi-vech-i şer’ muhalefet ve te’addiden hisse olmadıkların bildirüb şer’ile görölüb bi-vech-i şer’ zâhir-i evvelden te’addileri kazâ-i mezbûrda mübâşir ma’arifetiyle men’ ve def’ olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnım ricâ eylediği ecilden mahallinde şer’ile görölme için yazılmıştır.

Fî evâ’il-i Cemâziy’el-evvel 1177

s. 58-H.K. 166

Trabzon Vâlisi’ne ve (boşluk) Kadısına ve Torul ve Maçuka kazâları nâ’iblerine hüküm ki;

Nişân-ı hümayunım virilan defter-i hâkânî kâtibleri şakirdlerinden kıdvetü’l-erbâb’t-tahrir ve’l-kalem ‘Ali veled-i Şakird Mehmed zîde kadrûhû Rikâb-ı Hümâyûn’ıma ‘arz-ı

hâl idüb Trabzon ve Menteşâ sancaklarına Sürmene ve gayrı nâhiyelerde Mu'avele nam karye ve gayrıdan elli iki bin iki yüz akce ze'amete berât-ı şerif-i 'alîşân ile mutasarrıf olub ze'ameti aklamından(?) Çebni Nahiyesi'ne cema'at-i zâviye-i Dervîş 'Ali ve gayrıdan üç bin akçesiyle Torul Nahiyesi'nde Rele'an nam karyenin sekiz bin sekiz yüz akçesinden bin sekiz yüz ve Maçuka Nahiyesi'nde sekiz yüz akce yazar karye-i evlası ve dört yüz akce yazar mezra'-yı Olusıl birikdirilüb iki bin dört yüz akce timârı Muhammed'in üzerinde iken birbirlerinin şemilerine(?) mübaşir olduklarından ber vech-i mübadele bin yüz yetmiş altı senesi Şevvâlinin on yedinci gününde kendüye tevcih ve tahmil hükmüyle üzerinde olmağla zikr olınan iki bin akce timâr karyelerinin tahvili tarihine düşen mahsul ve rüsumatı aherden dahl olunmak icâb itmez iken icâbın ve ashab-ı ağrazından 'Osman nam kimesne tahvili tarihine düşen mahsul ve rüsumatı fuzûli müdahale ve ta'arruzdan hali olmaduğın ve tarafından (boşluk) nam kimesneyi vekil eyledüğün bildirüb zikr olınan iki bin akce timâr karyelerinin tahvili tarihine düşen mahsul ve rüsumatı icabından olan mezkûrı ve aherden bir karvi dahl ve te'addi hakk itdirilmeyüb men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım ricâ ve defter-i hâkânî-i 'amireden mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûnım mürâca'at olındukda vech-i meşruh üzere oldığı mestur Divân-ı Hümâyûn'ımda mahfuz tahvil kuyudatına mürâca'at olındukda minvâl-i muhârrir üzere oldığı mukayyed bulunmağın sen ki vezir-i müşârün ileyhsin şera'at minvech-i üzere mahsul ve rüsumata müdahili ve te'addisi men' ve def' olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziyel-ahir 1177

s. 58-H.K. 167

Giresun ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Sâdât-ı kirâmdan kıdvetü's-sâdât-ı ikrâm Seyyid Mahmud ve Seyyid Ahmed zîde şerifehimâ südde-i sa'adetime gelüb bunların mûrisleri zu'mâdan İsmâ'il Toşancı nam ze'amiden Trabzon Sacağı'nda Giresun Nahiyesi'nde Nefs-i Giresun ve gayrıdan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akce ba berât-ı 'alîşân mutasarrıf oldığı ze'ameti karyelerinin yüz yetmiş beş senesinden vâki' olan mahsul ve rusumi berâtı mücebince tahvili tarihine düşmekle tarafından ahz-u kabzına ba temessük Giresun sâkinlerinden Dizdârzâde 'Ali ve 'Abdurrahman nam kimesneleri vekil ve zabt için emr-i 'alî sâdir olmuşiken kaydü'l-ahz mûrisleri merkûm İsmâ'il fevt olub 'ale'l-hâl kalduğın bildürüb

ze'amet-i mezbûr karyelerinin sene-i merkûmede mûrisleri müteveffâ-yı mezbûre hayatında berât mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ahz-u kabz idenlerden tamâmen tahsil ve bi'l-verâse taraflarından kabzına me'mur alıvirilüb yanına emr-i şerifim sudurını istida' ve defter-i hâne-i 'amiremde mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûn'ıma mürâca'at olındukda ze'amet-i mezbûr müteferriki Mehmed Halifenin fevtinden yetmiş beş senesi Cemâziyel-evvelinden dokuzuncu gününden mezbûr İsmâ'il Toşancı'ya bi-vech ve berâtıyla üzerinde iken fevtinden Divân-ı Hümâyûn'ım kâtiblerinden Hüseyin Senâyi'nin Konya ve Saruhân sancaklarından olan ze'ameti icra virilmek üzere ze'amet-i mezbûr 'arz-ı hâli ve şerefyafte-i sudur olan emr-i hümâyûnım mücebince yüz yetmiş yedi senesi Saferinin on altıncı gününde mu'mâ ileyh Hüseyin Senâyi'ye tevcih olındığı mukayyed ve Divân-ı Hümâyûnım kaleminden kanûnı su'al olındıkda ze'amet-i mezbûr karyelerinin yetmiş beş senesinde vâki' mahsulü ze'amet-i merkumdan mutasarrıf-ı sâbığı İsmâ'il Toşancı'nın hayatında berâtı mücebince tahvili tarihine düşüb tarafında te'şir ve der kenar ve ahz-u kabz olunmış ise ol mahsul teccesüb ol kanûn vârisine intikal itmekle ahz-u kabz idenlerden ba'de's-subût alıvirilmek için bu mukavelelere kanûn üzere emr-i şerif yazıla geldiği derkenar olunmağla kanun üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i Receb 1177

s. 58-H.K. 168

Giresun Kadısına ve Canik muhassılı olan Ahmed Paşazâde Elhac 'Ali'ye hüküm ki; Trabzon Sancağı'nda Giresun Nahiyesi'nde Nefs-i Giresun ve gayrıdan yigirmi bin akce ze'amete berât-ı şerifimle mutasarrıf olan Kandarzâde Hüseyin zide kadrûhûnın ze'ameti karyelerini Giresun sâkinlerinden Dizdarzâde 'Abdullah nam kimesne dört seneden berü fuzûli ve tegallüben zabt mahsul ve rusumı ahz-u kabz idüb muma ileyhın gadr-u hakk iden bundan akdem der 'aliyyem inhâ ve ze'amet-i mezbûrı muma ileyhın yedinde olan berât-ı mucebince sen ki Canik muhassılı muma ilehsin zabt ve mahsul ve rusumın ahz-u kabz eyleyüb bundan ma'ada mezkûr 'Abdullâh'ın sene-i merkumda makbuzı olan mahsul ve rusûmi alıvirilmek bâbında emr-i şerifim sâdır olmadan 'adem-i itâ'atdan nâşi sana zabt itdirmeyüb yine kendüsi zabt idüb gadr oldığı sen ki Canik muhassılı muma ilehsin ze'amet-i mezbûrı mu'ma ileyhın yedinde olan berâtı mücebince sen zabt ve mahsul ve rusumi kanun ve defter mücebince ahz-u kabz eyleyüb ve bundan ma'ada

mezkûr Dizdârzâde ‘Abdullâh’ın sene-i mezbûreden tegallûben ahz-u kabz eyleyüb mahsulat ve rûsumatı tahsil itmek için sana hitâben emr-i şerifim sudûrını cenâb-ı imâret me’ab eyâlet-i nisab sa’adet-i inkisâb bi’l-fi’il kadimi hanî olan kadimî kirâm ve ümmet-i mu’alebe mühür mektubi inha ve iltimas eylediği han-ı müşarün ileyhın iltimasına binâ’en vech-i meşruh üzere ferman-ı ‘alışanım yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şaban 1177

s. 59-H.K. 169

Of ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Of Kazâsı’na tâbi’ anasıl Haledzin nam karye ahâlisinden ma’lumü’l-ism kimesneler gelüb bunların karyeleri toprağında taraflarından olan berâtlarından defterde maktu’ yazmakla ol beratden zira’atleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden ‘öşre mallerin maktu’ların karyeleri sipahilerine virüb kusurları yoğiken sipahileri kıra’at idüb ‘öşre ma’allerin maktu’lara aldıkların sonra sizden salif ve maktu’ virenlerden gurus başına birer vakıye bağ dâhi alurum deyü bir gurus maktu’ viren kimesneden bir vakıye bağ ve iki gurus maktu’ virenden iki vakıye bağ taleb ve hilaf-ı kanun ber vech-i seneden bir ve tegallûben alub perakende ve perişan olmalarına ba’is oldukların ve ol bâbda davâlarına muvâfık şeyh’ül-islamdan fetevâ-yı şerifeleri oldığın bildürüb fetvâ-yı şerifeleri mücebince ‘amel olunub sipâhileri mezbûrlarına mezbûr kanun olmağla bağ mütâlebesiyle zâhir olan gadr-ı mezbûrları men’ ve def’ olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ eyledikleri ecilden kanun üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Receb 1177

s. 59-H.K. 170

Giresun ve (boşluk) ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Giresun sâkinlerinden Seyyid Hacı Mustafa zîde şerifehu gelüb bunun Giresun Kazâsı’na tâbi’ Ayvâsıl nam karye sakinlerinden Mısırlı oğlı Seyyid İbrahim anında bin yüz yetmiş senesinde bir mezra i’lam-ı şer’ altı yüz doksan gurus alacak hakkı almadığın fevt olub yine karye-i mezbûr günlerinden suret-i Mısırlı oğlı Seyyid Mehmed ile Barılma karyesi

sakinlerinden Hacı Beni ve Yeniseyid Ahmed nam kimesneler mezra'-i mezbûr iki yüz doksan guruşluk tereke ve akcesin ahz-ı kabz itmeleriyle mütesellim-i merkûmı mezbûrlardan taleb eyledüğün ve dirlüğün bahane ile virilmemek gadr sevdasında oldukları ve bu bâbda da'vasına muvafık fetva-yı şerifesi olduğın ve mezbûrlar hala an kaza kez de ruz ve ca'viz üzere oldukların bildirüb ol tarafların mahallinde zabtları mûcebince şer'ile görülüb müteveffa-yı mezbûrın zimmetinde olan ol mikdar guruş hakkın tereke ve akcesin kabz iden vereseleri mezbûrlardan ve mal-i müteveffadan tamamen alıvrılüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında külli cevabım rica eyledüğü ecilden mahallinde şer'ile görülmek emrim olmuştur.

Fî evâhir-i Şa'ban 1177

s. 59-H.K. 171

Trabzon Eyâleti'nde vâki' kuzzât ve nüvvâba hüküm ki;

Eyâlet-i Trabzon işbu yüz yetmiş sekiz senesi Rebi-ül-evvelinin dördüncü gününde 'avâtıf-ı seniyye-i mülükâne sâbık Ağraz ve Kilise mutasarrıfı vezirim 'Abdi Paşa edâm'allah-u te'ala iclâlehû tevcih ve ihsânı olub vezir-i müşârün ileyhe mezbûre ve hidmetine varıncaya değin zabt ü rabta memlekete kâdir eyâlet-i mezbûre mütesellim bazı lazım geldiğine yine zabt ol yine kıdvetü'l-emacid ve'l-'ayan (boşluk) zîde mecdûhû eyâlet-i mezbure mütesellim nasb ve ta'yin mütesellimin-i merkûmı muma ileyhe zabt-ı 'a'idata ve vâridatı ahz-u kabz itdirilmemek için emr-i şerifim sudurını müşârün ileyhin kapu kethüdası kıdvetü'l-emacid ve'l-'ayan Elhac 'Abdi zîde mecdûhûya 'arz-ı hâliyle iştirâ' eylediği vech-i meşruh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi mütesellim-i mezbûrı tarih-i mezbûrdan muma ileyhin zabt ve 'a'idat ve vâridat ahz-ı kabz itdirüb mütesellimin umurına bir ferdi mümana'at ve müdahale itdirilmemek bâbında fermân-ı 'alişân sadır olmuştur.

Fî evâ'il-i Rebi'ül-Evvel 1178

s. 59-H.K. 172

Trabzon ve Çıldır Vâlilerine hüküm ki;

Asitâne'de Hasköy kaydına vâki' cami'-i şerifin banisi Peri Paşa evlâdlarından olub dergâh-ı mu'allam yeniçerileri serdengecdi ağalarından Periçavuş oğlu Ahmed Ağa dimekle ma'ruf kimesne merkumdan mûrisleri zu'emadan Periçavûşoğulları Mehmed Ağa ve Hasan Ağa ve Mustafa Ağa dimekle meşhur kimesneler Of Kâzâsı ahalisinden zümre-i eşkıyâdan Kanlı Fettah oğlu Hüseyin ve karındaşı Kanlı Hasan ve karındaşları oğulları ve Sarı'ali oğulları ve Keleşoğlu ve Çayıroğlu dimekle ma'ruf şakilere kendü hallerinizde yokız didikleriçün mûrisleri mezkûrların kenimi(?) çamurdan çıkarken ve ba'zısından yolların bekleyüb hilâf-ı şer'-i şerif ve bi-gayrı hakk yüz yetmiş senesinde katl itdirilmekden ma'ada mûrisleri mezkûrların ve gedüklünün iki yüz beş akçeden ziyâde emvâl ve eşyâları nehb ü garet ve ziyâde gadr ve bundan akdem sadır olan iki kıta' emr-i 'ali mücebince oldıkda Trabzon Vâlisi olan 'Ali Paşa Erzurum Vâlisi ve Faş muhafızı ile haberleşüb eşkıyâ-yı mezbûrın üzerlerine varub icrâ-yı hakk olmak üzere iken müşarün ileyh 'Ali Paşa münasil (...) te'allül eylediğinden icrâ-yı hakk olunub eşkıyâ-yı mezbûre farz olub Trabzon mütesellimini basub emvâl ve eşyâsın garet ve mezkûrların yigirmi seneden berü ol niza' gûne şekavetlerinden naşi hazım ve sabıkan mukayyed hükümetlerinin hakiz(?) ve idam idemeyüb oldıkda kazâ-i mezbûre tâbi' Zenve Dersetu nam karyede işkâre katl virilmek ile kanûn oldukların ve bunun (.....) bahanesi olmaduğın bildirüb ol bâbda istida'yı garet itmek ve siz ki vezirân-ı müşarün ileyhimasız ma'rifetiniz ile vech-i meşruh üzere mezkûrlar ahz-u hakk fetvâ ve gayrı her ne ise bey hal tahsil ve der 'aliyyeme 'ali ve kadime 'arz ve i'lam olinmak bâbında fermân-ı 'alışân yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Rebi'ül-evvel 1178

s. 60-H.K. 173

Cânik muhassılı 'Ali zîde mecdûhûya hüküm ki;

Giresun sakinlerinden Dizdârzâde 'Ali ve 'Abdullah zîde kadrûhûma kaza-i mezbûrın ocakzâdesi olub ebâ'an ced viren umur-ı re'ayada müstekılı ve dindar ve ehl-i 'ırz ve kendü hallerinde ve harekât ve sekbanlarından cümle fukârâ ve zürefa ve re'aya vesa'ir ahali razı ve hoşnudlar olub umur-ı mühimme ve umur-ı vilayetine ve bi-husus umur-ı ma'allerinin ru'iyet ve idaresine damen dermiyan üzere mecrub ve sa'ir ve fukara-yı ra'iyet ve sükkân-ı vilayeti zalimi ve istiza mukavelesinden her vechile himayet ve

hayatın üzere olduklarından re'aya berâya ve ma'dan üstineleri işbuda hal ve müşri elinden olarak ma'adan mu'amelesi yevmen kuyuden havza ve da'ire ve murislerin ihmal ve idaresine ve kendülerinin murislerin idâresi kendülerine minvât olub eğer bir kac seneden berü sen ki Canik muhassılı muma ileyhsin biliniz ki halis olan 'arz ve tebva' ve kabz telibinden(?) naşi muharebe ve mukateleye tesaddi idüb ma'len umurına hanel ve ta'aruzun tertib eyledüğinden gayrı ma'denciyan ta'ifesi dahi bir iken ve berâtım olmağla buz tutduğı civarda olan kazâlar ve nevahiler ahalileri ve ma'denciyan ta'ifeleri meclis-i şer' huzurında olub istiğsar oldıgın bi'l-cümle re'aya ve fukârâ ve zü'refa razîlar olub ve murisleri dahi muma ileyhin 'Ali ve 'Abdullah'ın irade oldığını ihbarlarıyla bundan böyle muharebe ve mukatele olmak lazım gelür ise bi'l-küllîye Espiye ve ihtas murisleri mu'attal olacağı zâhir ve nümayan olinmağın sen ve merkûman 'Ali ve 'Abdullah kendü hallerinde olub mezbûr mukatele ve muharebeye tesaddi eylememek üzere her birine telinihmi(?) muhtevi emr-i şerifim virilmek ricası Gümüşhane ve Giresun na'iblerine başka başka i'lam ve Giresun ahalileri mahzarlular 'arz-ı halleriyle istirham eyledikleri ecilden vech-i meşruh üzere 'amel eylemek fermanım olmakdan imdi sen ki muhassıl-ı mu'ma ileyhsin istida' oldığı üzere mezbûr kendü halinde durub nefsanilere mutabiken birbiriniz ile muharebe tağribi ile murislere haber virilmekten ve fukarâya rencide mezbûrdan ta'yin sevki ve mücanebet eylemek bâbında ferman-ı 'ali yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer 1177

Yersur Mahallesi

Giresun Kazâsı a'yanından Dizdârzâde 'Ali ve 'Abdullah zîde kadrehûmaya vech-i meşruh

Tashih olındığı vech üzere tedib olınmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1178

s. 60-H.K. 174

Trabzon ve Giresun ve Keşab Kadılarıyla Gümüşhane Kâzâsı Nâ'ibine ve Gümüşhane Emmini Mehmed zîde mecdehûya hüküm ki;

Hassa Silahşorlarımdan kıdvetü'l-emacid ve'l-'ayan Tecrizâde zîde mecdûhûnın ba berât-ı 'alışan mutasarrıf olduğu ze'ametinin zatı bu sene-i mübarekede emr-i şerifimle sen ki Gümüşhane emini mu'ma ileyhsin sana tefviz ve sipariş olınmakdan naşı mahsulat ve rusumatdan ahz-u kabz ve yerlü yerinden cem' ve tahsiline tarafından mübaşirin ve adamların emin olındıkda ze'amet-i mezbûrın karyelerinden Gümüşhane Kazâsı'na tâbi' Kayüz karyesinden defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyet oğulları bi'l-külliyeye dahi perişan ve meblası mu'arrinine tevtiş ve yine ze'amet-i mezbûr karyelerinden emrin ve Sarı baba ve Eregünli nam karyelerinden defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyet oğulları kadimi sakin oldukları karyelerinden kalkub varub Trabzon ve Giresun ve Keşab taraflarında ba'zı kuzât ve kurrâda ve karada tevti idüb ze'amet-i mezbûre mahsulatında kendü tertine ba'is evvelleriyle ol-makule göcüb giden defterlü re'aya ma'rifetinle oldukları mahalden kaldırılıub kanun üzere kadimi karyelerine nakl ve iskan itdirilmek için emr-i şerifim virilmek ricasına Gümüşhane ve Torul Nâ'ibi Mevlana Esseyid Mehmed zîde 'ilmihû i'lam eylediği ecilden i'lamda beyan olduğu üzere sen ki Gümüşhane emini mu'ma ileyhsin ma'rifetinle ze'amet karyeleri re'ayaları kanun üzere kadimi karyelerine nakl ve iskan itdirilmek bâbında ferman-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevval 1177

Tekidi havi tekrar yazılıub mühimmeye kayd olunmuşdır.

Fî evâhir-i Rebi'ül-evvel 1178

Derkenarı mücebince mübaşir ma'rifetiyle emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'ban 1178

s. 61-H.K. 175

Trabzon Vâlisi'ne ve Giresun ve Karahisar-ı Şarkî ve Bayramlı ve (boşluk) Kadılarına Canik muhassılı Mir 'Ali zîde mecdûhûya hüküm ki;

Karahisar-ı Şarkî Sancağı'nda vâki' Menteşa(?) Kazâsı ahalileriyle İnhas ma'deni hıdmetinde olan üsne başı ve 'amilleri vesa'ir taraflarından 'arz-ı hallerine meshoşa(?) mübarek Rikâb-ı Hümayunıma sunulan Milas Kazâsı na'ibi 'arızının mefhumından yetmiş

altı senesine mahsuben Karahisar-ı Şarki mezbûreliği ile kazâ-i mezbûrda vâki' inhas me'adin emaneti hala Canik muhassılı mu'ma ileyh Elhac 'Ali'nin ve 'Abdulhamid'in zîde mecdûhûmanın iltizamlarından olmak takribleriyle sabık İbrâ'il mutasarrıfı Süleyman Paşa ez-kadimi şekavet ile ma'rifet ve meşhur olub haklarında emr-i şerifim sadır olan Giresun sükkanından Dizdaroğulları 'Abdi ve 'Ali nam kimesneler bi'l-ittifâk icra-yı tefayinden ve miran-ı merkûman 'arz için 'asakir ve ikda ile nefis-i Karahisar-ı Şarki'yi basdırub netice ehl-i 'ırz fukarâ ve ahaliye eyledikleri hakaret ve hasaretleri bundan mukaddem der 'aliyyeme eğer hane 'arz ve i'lam olub bundan ma'ada Bayramlı Kazâsı sükkanından olub ser cemi'yin eşkıya olan Kadıoğlu Hakkı 'Ali dimekle ma'ruf şakiyi dahi haşerat-ı kesire ile ta'yin ve mezbûr kazasında hanedandan olub ber vech-i emanet ma'adin umurını ruyet iden Hasan Efendi dimekle ma'ruf kimesnenin Bayramlı Kazâsı'nda sakin Salebi Kebiroğlu 'Abdullah Tayif nam kimesneyi katl ve 'idam kusurıyla gece halinde basub merkûm ber tefriliyle firar idüb hanesinde misafiri olan erbâb-ı timardan ma'den-i mezkûr subaşısı Nasuh bey oğlu Mehmed iki nefer hizmetkariyle katl ve ber müceb-i defter hânesinde olan emvâl ve eşyâ ve nefer diyeti yağma ve gadrndan ve zevce-i menkûhesini götürdüğünden anda Köylühisar sükkanından olub yine şekavet ile meşhur Kelceoğlu İbrahim ta'yabi ve kaza-i mezbûr karyelerinden Desli nam karyeyi basdırub otuz ademden ziyade ehl-i 'ırz ve hanedan kimesnelerin hanelerinde olan emvâl ve eşyâlarını dahi nehb ve gadrndan ve karye-i mezkûre ahailerinden yedi sekiz re's katırlarına tahmil ve serdengecdi ağalarından Süleyman nam kimesnenin dahi hanesini ihrak ve dağdan nekür nakl eyledikleri at ve katırlarını serki idüb bu vechile bir ekin ve bir nişanlıklarını bari ve me'adinin iptaline ve emvâl-i miriyenin gerü noksanına müeddi olmalarıyla der 'aliyyeme ba'zı mübaşir ma'rifetiyle icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak için emr-i şerifim i'tasını tahrir ve istida' sadır olan ferman-ı 'ali ile malikane mutasarrıflarından ari-ül isti'lam ahali-i merkûmenin istida'ları vâki' mütabık olmağla müstevellilerine müsa'ade olunmaz ise fukara-yı 'ibarir(?) şartlarından reha ve emvâl-i miriyenin tahsili kabl olacağını i'lam ve i'lam olındığı üzere mübaşir ma'rifetiyle fesad ve şekavetleri bey hal men' ve def' ve hasımlarıyla terakki şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak üzere Divân-ı Hümâyûn'ımdan mûkir emr-i şerifim tahriri bâbında bi'l-fi'il baş defterdarım olan Mehmed Emin dâme 'ilmihu i'lam itmeğin mezbûrın Dizdaroğulları ve Kelceoğlu İbrahim ve Kadıoğlu Hakkı 'Ali her ne mahalde bulunurlar ise halen ahz ve Karahisar-ı Şarki muhakemesine ihzar ve iddia'-ı hukuk iden

kadılarıyla mübaşir ma'rifetiyle terakki-i şer' ve üzere bâbda olan müvedded tescil ve mahkeme habs ve şekavet ve te'addileri men' ve def' ve ihkâk-ı hakk ve keyfiyet 'icaline der 'aliyyeme i'lam olunmak ferman olunmakda sen ki vezir-i müşar ve mir-i mu'ma ileyhemin ma'rifetiniz ve ta'yinin mübaşir mu'ma ileyh ma'rifetiyle mezkûrdan Dizdaroğulları ve Kelceoğlu İbrahim ve Kadioğlu Hakkı 'Ali her ne mahalde bulunurlar ise bey hal ahz ve Karahisar-ı Şarki mahkemesine ihzâr ve sen ki Karahisar-ı Şarki kadısı Mevlânâ-yı mu'ma ileyhemin huzurunda eda'-ı hukuk iden hasımlarıyla taraflı şer' ve üzerlerine bâ'is olan müvedded tescil ve muhakim habs ve şekavet ve te'addilerini men' ve def' ve ihkâk-ı hakk ve keyfiyet mahalline der defterdarım 'arz ve i'lam olunmak bâbında ferman-ı 'ali yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilkade 1177

s. 62-H.K. 176

Trabzon Vâlisine ve Araklı'dan Trabzon'a varınca va'ki olan kuzat ve nüvvab zîde fazlûhûma ve yeniçeri serdarlarına vesâ'ir zabıtân zîde kadrûhûya hüküm ki;

Kapan-ı dakik tüccarlarından Salih nam kimesne gelüb bundan akdem Kasımpaşalı Uzun Ahmed nam re'isden sefinesine Tuna hattından zehâyir Asitâne-i sa'adetime göndermek üzere kapan ta'ifesinden tezkire ahz ve Tuna sevâhillerinde vâki' İbra'il İskelesi'ne vürudunda sefine-i mezbûreye dört bin kile mir tahmil ve Sünneboğazı nam mahalle küreğinden bu taşrada bulmak te'addiyle mezbûr Uzun Ahmed Sünneboğazı'ndan ihrâc ve ahvâl canibine kadar eyledüğün bildirüb re'is-i mezbûr te'addi karadenizin taht-ı hükümet ve kazâsından vâki' iskelede bulunur ise mağrifetinizle ahz ve sefinesi hamulesiyle Asitâne-i sa'adetime sevk ve tesyir itdirilmek bâbında emr-i şerifim rica itmeğün sen ki vezir-i müşar ve mevlâna vesâ'ir muma ileyhimsin vech-i meşruh üzere firar iden mezbûr ahz ve sefâine derunun olan zimmet-i semâyenin bir cebesi telef ve iza'at itdirilmeyüb Asitâne-i sa'adetime sevk ve tesyirine ihtimam-ı tam eylemek bâbında fermân-ı 'alışanım sadır olmuştur.

Fî evâhir-i Zilkade 1177

s. 62-H.K. 177

Trabzon ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Şerife 'Aişe nam hatun südde-i sa'adetime 'arz-ı hâl idüb bunun Trabzon'da sâkin Haşa oğlu Ahmed Ağa dimekle 'arif kimesne zimmetinde yüz yetmiş senesinden berü dört bin guruş alacak hakkı olmağla merkûm Ahmed Trabzon'da vâki' İskender Paşa vakfı mütevellisi ol mikdara naşi meblağ-ı mezbûrı ba'zen kendü umurına ve ba'zen vukuf-ı müsfikanın ta'yin yine sarf ile istihdam itmekle bu dahi meblağ-ı mezbûrı taleb ve da'va sarfında iken kayd olan mezbûr Ahmed fevt olmakla meblağ-ı merkûmı terekesine vaz' yed eden virilene mütevellî olan oğlu yine mezkûrda sakin İsmâ'il nam kimesneden taleb eylediğın virmekde te'allül ve muhalefet ve gadr sevdasında olmağla mahallinde şer'ile görilüb bâbında olan hakkı tamamen tahsil ve ihkâk-ı hakk ve keyfiyet 'arz ve i'lam olunmak üzere emr-i şerifim sadır olınmışken mezbûr İsmâ'il 'adem-i itâ'at berât-ı defteri emr-i 'ali ve ihkâk-ı hakk mümkün eylemeyüb mağdure oldığın bildürüb ol bâbda istidâ-ı 'ayanında Divân-ı Hümâyûnında mahfuz kuyud-ı ahkam-ı müdahale oldıkda yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Safer tarihiyle bi vech-i muharrir emr-i şerifim virilmekle mukayyed olunmakda mukaddem sadır olan emr-i 'ali mantukınca kat'-ı nizâ ve kasr-ı ve hasım lazım iken olmayub ve bu defa' mahallinde şer'ile görilüb kat'-ı nizâ ve te'add-ül şevt tahsil mümkün olmaz ise der 'aliyyeme ihzâr-ı ve ol emr-i şerifemden 'adem-i intikal-i kayd şer'den 'arz ve i'lam olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilkade 1177

s. 62-H.K. 178

Trabzon Vâlisine Kürtün ve (boşluk) ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Zu'emadan kabz idüb müteferrika Mehmed 'arz-ı hâl idüb Trabzon ve Canik sancaklarının Kürtün ve gayrı nâhiyelerde Ohallu nam karye ve gayrıdan kırk bin sekiz yüz seksan akce berât-ı şerifimle mutasarrıf oldığı ze'ametinin baş kalemi olan karye-i Ohallu el-mezbûreyi müstekilen ve sâ'ir taht-ı kazâlardan icmâline dahil kurrâ-yı ber müceb-i defter-i hakânî zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatın kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz murâd olındıkda mümana'at ve te'addi oldığın bildirüb ze'amet-i mezbûre karyeleri ber müceb-i defter-i hakânî tarafından vekil eylediğı Ahmed Efendi dimekle ma'ruf kimesneye zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumat kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb aherde bir ferdi müraca'at ve re'ayasına te'allül ve te'addi

itdirilmemek bâbında sen ki vezir-i müşârün ileyhsin sana hitâben hükm-i hümâyûnım sudurını istida' ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnım ve defter-i mufassala müraca'at oldıkda Kürtün Nâhiyesi'ne tâbi' Haris ve Ziteili karye-i Ohallu ve hasıl-ı bennak olan ve resm-i kendir ve mahsul ve mezra'a ve gayre yekun ma' gayriha birikdirilüb beş bin beş yüz akce yazû ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde ma' gayreha birikdirilüb on iki bin yüz akce ze'amet deyu ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamamen muma ileyh kabz eyledüğü müteferrika muharrir kaydında olduğu mestur ve mukayyed olduğın sen ki vezir-i müşârün ileyhsin defter-i hakânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Zilhicce 1177

s. 63-H.K. 179

Trabzon Vâlisi'ne ve Maçuka ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan Mürtezâ nam sipahi gelüb Trabzon Sancağı'nda Kürtün Nâhiyesi'nde Kızıl Elma nam karye ve gayrıdan beş bin üç yüz seksan dört akce bâ berât-ı 'alişânımla mutasarrıf olduğu timârı mülhakatından Maçuka Nâhiyesi'ne tâbi' defter-i icmâlde iki bin üç yüz akce Bazarlu Este nam-ı diğer Sakula nam karye ve gayreha birikdirilüb üç bin akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûr iki bin akcesi merkûm Mürteza ve iki bin akcesi dahi Kürtün Nâhiyesi'nde Lase Alasas nam karye ve gayrıdan on dört bin akce timâra mutasarrıf Mustafa veled-i İbrahim kaydlarında olduğu defter-i hakânîde mukayyed olmağla mezkûr Murteza karye-i Olasa nam-ı diğer Sakula el-mezbûreyi müşterek-i merkûme Mustafa veled-i İbrahim ile ber müceb-i defter-i hakânî zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumından berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz murâd eyledikde mugayir-i defter-i hakânî dahl ve ta'aruz ve te'addi olunmak icâb itmez iken Trabzon Sancağı'nda Akcaabâd Nâhiyesi'nde Kesaret nam karye ve gayrıdan kırk beş bin üç yüz altmış sekiz akce ze'amete mutasarrıf olan İbrahim veled-i Mehmed nam za'im zuhur ve karye-i Olasa nam-ı diğer Sakula el-mezbûrede benim de hissem vardır deyu hilâf-ı defter-i hakânî fuzûli müdahale ve müşterek-i mezkûr dahi berâtı yazusından ziyâdeye tecâvüz ile bundan berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rusumın ahz-u kabzına mümana'at ve gadr murâd eylediklerin bildirüb karye-i mezbûre ber müceb-i defter-i hakânî müşterekiyle kendüye

zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumın berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rüsüm kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i berât müşterek-i mezbûrı mümana'at ve za'im-i merkûmı dahi dahl ve ta'arruz itdirilmemek için emr-i şerifim sudurını istida' ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâle mürâca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olduğu mestur ve mukayyed olındığın karye-i Olasa nam-ı diğer Sakola el-mezbûre ber müceb-i defter-i hakânî müşterek-i mezkûr Mustafa veled-i İbrahim ile merkûm Murteza'nın timârı tarafından zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatından her birinin yedlerinden olan berâtları yazularına göre hisselerine isâbet iden mahsul ve rüsüm kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilmesi muvafık-ı defter-i hakânî ve kanûn ve müşterek-i mezkûrın berâtı yazusından ziyâdeye tecâvüz ile merkûm Mürteza'nın berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden mahsul ve rusumın ahz-u kabzına mümana'at eylemiş ve za'im-i merkûmın karye-i mezbûrede benim dahi hisse ve 'alakam vardır deyu dahl ve ta'arruz eylemiş mugayir-i defter-i hakânî ve kanûn olmağla mezkûrların hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i berât ber minvâl-i muharrer zahir olan dahl ve ta'arruzlarının men' olunması iktizâ eyledüğün iftiharü'l-emacid bi'l-fi'il re'isü'l-küttabım olan Elhac 'Abdi dâme mecdehû i'lam itmeğün sen ki vezir-i müşarün ileyhsin i'lamı mücebince kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1177

s. 63-H.K. 180

Trabzon Vâlisi'ne hüküm ki;

Trabzon mahallâtından Mahaldin Mahallesi sakinlerinden hutebâdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-kirâm Elhac 'Ali zîde salahû gelüb Trabzon'da Kemerciler sa'rıkında(?) vâki' Hacı Bekir cami'-i şerifinde bi'l-fi'il berât-ı şerifimle hatib olub edâ ber hürmet idüb rakim(?) rü'yyet bilâ emr-i şerifim tekâlif-i şer' ve mütalebesiyle te'addi ve rencide olunmak icâb itmez iken mahalle-i mezbûrede zabt ve hilâf-ı kanûn rüsüm (.....) ehl- 'amir ta'ifesi tarafından dahi bilâ emr-i şerif tekâlif-i şer' ve tamıyle te'addi ve rencide olduğın ve bu bâbda da'vasına muvâfık fetvâ-yı şerifesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerifesi mücebince 'amel olunub hilâf-ı kanûn ol-vechile olan te'addileri men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğün imdi imâm hatib mısrları başı(?) oldukları a'yan ile rüsüm ra'yyet

ve bilâ emr-i şerif tekâlif-i şer'inin cümlesinden mu'gayir-i kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1177

s. 64-H.K. 181

Trabzon Vâlisi'ne ve Trabzon Kadısı'na hüküm ki;

Trabzon sakinlerinden 'Ali Efendi dimekle ma'ruf kimesne ile sâ'ir ahalileri Hatûniye Vâkfi fukarâları gelüb eyâlet-i Trabzon'da Hatûniye Vâkfi karyelerinden İskefre karyesinde sakin zümre-i eşkiyâdan Sekaoğlu Mustafa şaki kendü halinde olmayub yüz yetmiş senesinden berü katl-i nüfus ve hasaret-i emvâl 'ibâre-i hesâret eylemekden naşi tevârih-i muhtelifle ile hakk-ı evamir-i 'aliyyem sadır ve mübaşir ta'yin olmuşken mazmûnları ahire olmaduğundan naşi cem' eylediği dört yüzden mütecaviz eşkiyâ ile 'abd memlüği olan da ve Beşir ve 'Ali İsmâ'il nam kimesneleri ehl-i fukarâ üzerlerine irsâl ve sakin oldukları Rûs ve 'İmaret ve Sutı ve Ulu Sofiye mahallelerinde olan menzillerin ihrâk-ı bi'n-nâr ve derunlerinde olan mevcûd emvâl ve eşyâların nehb ü garet eylediklerinden ma'ada iskele-i hassa ve cami'-i şerifinde ve 'aza ve nası olan 'ulemadan Mehmed Efendi dimekle 'arif kimesneyi hilâf-ı şer' katl ve yigirmi kese akcelikden mütecâviz emvâl ve eşyâ ve kitabların yağma ve garet ve gadr eylediklerini bundan akdem esha(?) ve şaki-i merkûm bey'hal bulunduğu mahalde ahz ve Trabzon'a ihzâr ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında sadır olan emr-i şerifim ile mahalline vardıkda ol-vakitde Trabzon Vâlisi olan müzhib ahire nakl eylemek üzere takrir ve emr-i 'ali mümkün olmaduğundan mezbûr şekavetde ısrâr olduğu Hatuniye Vakfı kurrâlarından altı 'aded karyede vâki' fukarânın dört yüz 'aded menzillerine ihrâk ve emvâl ve eşyâların yağma ve garet eylediklerinden gayrı ve a'za-i müteveffa merkûmın 'ammisi olan Hasan Ağa oğlu Hasan nam kimesne ile ifrasından Monla 'Ali ve oğlu Monla Bekir ve Elhac Süleyman oğlu Mehmed Efendi dimekle ma'ruf kimesneleri ve sâ'ir yigirmi nefer fukarâyı dahi serinden şikâyet eylediniz deyu bilâ cürm katl ve ehl-i 'iyallerini diyâr-ı ahire perâkende ve perişân ve bunun emsali zulm ve te'addisinin nihayeti olmayub ahvâl-i fukarâ diğer gûn olduğun ve bu bâbda da'valarına muvafık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerife virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerifesi mücebince mübaşir ma'arifetiyle şer'ile görülüb ber muktezâ-yı şer' alur icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica

eyledikleri ecilden şaki-i mezbûrın bey'hal ihzârı ashab-ı hukuk ile terafü' itdirilmesi bâbında mütekarrim mürehhir tevkir evamir-i 'aliyyem sadır ve mübaşirler şedid olunmuşiken 'adem-i itâ'atinden ve vilâyet-i sabıkanın tekâsüllerinden hanur(?) icrâ-yı hakk olduğın zahir olub hatt-ı senesinden ocakdan bâ fermân-ı 'ali mübaşir ta'yin olınan Turnacıbaşı Seyyid İbrahim Ağa'dan iştak olındıkda mestur ve mukayyed şefak ve mütegalibeden olub kendü gün agün civar ve izinin ve terâfudan ikta' ve ibtal (.....) ve şekavet ile Hatuniye Vakfı kurralarını ihrak ve mütevellisi Hasan zîde kadrehûnın yigirmi keselikden ziyâde emvâl ve eşyâsının gasb ve garet ve gadr-u rencide bundan misallu hareket-ı şani'asını takrir itmekle imdi sen ki vezir-i müşârün ileyhsin mefsur-ı mezbûrî tarikiyle olur ise oldan mübaşir ma'arifetiyle huzurını ihzâra ihtimam ve iddi'a-i hukuk iden hasımları ile terafü'-i şer' ve malda katl dahi tescil ve mahkum Hüseyin ve ehl-i fukarânın haklarını zahire ihraç ve yedlerine ve keyfiyet-i 'icâlinedir ol-müdara 'arz ve i'lama mübaderet ve dikkat ve ihmal ve müsamahadan hazer ve ibtal hakkı müceb-i azl-i kusur ve rahavetden mahallinde eylemek bâbında fermân-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1177

s. 64-H.K. 182

Trabzon ve Çıldır Vâlilerine ve Of Kadısına hüküm ki;

Ahmed nam kimesne gelüb Hassa köyünde vâki' Piri Paşa Câmî'-i Şerifi'nin bânisi evlâdından Of Kazâsı sakinlerinden bunun murisleri zu'emadan Piri Çavuşzâde Mustafa ve Mehmed ve Hasan nam kimesneler ve yine Of sakinlerinden zümre-i eşkıyâdan Kanlı Fettah oğlu Hasan ve karındaşı Hüseyin ve karındaşları oğulları (boşluk) ve Sarı 'Ali oğulları ve Keleş oğlu ve Caboğlu dimekle ma'ruf şakiler kendü halimizde olıruz didikleriçün murisleri mezbûrların (.....) damurın(?) çıkar eylemek ba'zısında yolların bekleyüb hilâf-ı şer'-i şerif bi-gayrı hakk yüz yetmiş senesinde katl eylediklerinden ma'ada murisleri mezkûrların ve gerek bunun iki yüz beş akce akdan ziyade emvâl ve eşyaların nehb ü garet ve ziyade gadr ve bundan akdem sadır olan iki kıta' emr-i 'ali mücebince ol vakitte Trabzon Vâlisi olan 'Ali Paşa Erzurum ve Çıldır Vâlisi Faş muhafızı ile haberleşüb eşkıyâ-yı mezbûrenin üzerlerine varub icra-yı hakk olınmak üzere iden müşârün ileyh 'Ali Paşa münasib ahere nakl eyledikden icra-yı hakk olunmayub şaki-i mezbûre ferec olub Trabzon Müttesellimini basub emvâl ve eşyasın garet ve mezkûrların

yigirmi seneden berü itva' güne şekavetlerinden naşi hakim ve sabit hükümetlerin mülk-i idam idemeyüb ve Of Kazâsı'na tâbi' Zenu ve Resto nam karyelerde istikare kabl itmek ile me'mur olduğın ve bu emsal-i zam te'addilerinin meyanı olmaduğın bildirüb irade istida'-ı garet itmeğın siz ki veziran-ı müşarün ileyhimasız ma'rifetiniz ile vech-i meşruh üzere mezkûrlar ahz-u hakk fetvâ ve gayrı her ne ise bey'hal tahsil ve der 'aliyyeme 'ali vukua' 'arz ve i'lam olunmak bâbında ferman-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Safer 1178

s. 65-H.K. 183

Rize Kadısına hüküm ki;

Rize Kazâsında Mustafa nam kimesne ile anası (boşluk) nam hatun südde-i sa'âdetime arz-ı hâl idüb kasaba-ı mezburde mezkur Mustafa'nın zevcesi ve anası mezburenin murisi (boşluk) nam Hatun bin yüz yetmiş senesinde müteveffıye oldukda kasaba-ı mezbure toprağında mülk meyve eşcârını müstemil tasarrufdan olan ma'lûmü'l-hudûd yirler bi hasebi'l-kanûn tapuya müstehak ve oğlu kalmayub lakin yirler üzerinde mevcut dikme ve işleme ve terbiye ile neşv-ü nemâ bulmuş mülk meyve eşcârı olub bi hasebi's-şer' bunlar ile yine kasaba-i mezburda müteveffıye-i mezburenin diğır vârisi Zeyneb nam hatuna intikâl idüb ol yerleri ecnebiye virdükde eşcârı görüb gözetmekde su'übet olduğından ecnebiye virülmekde eşcâr intikâl iden veresiye virilmek evlâ olmağın ol vechle hakk-ı tapu bunlar ile mezbure Zeyneb'in olmağla bunlar dahi bigaraz müslimanların takdir eyledileri resm-i tapu hisselerine isâbet iden mikdarlar bera-yı sâhib-i arzdan almağ tâlibler iken mezbure Zeyneb müstakilen ben alurum size aldurmam deyü hilâf-ı kanûn müdahale ve tapu ile almalarına mümana'at eylediğın ve bu bâbdan da'vâlarına müvâfık fetvâ-yı şerifleri olduğın bildürüb fetvâ-yı şerifesi mücebince amel olunub vech-i meşrûh üzere müstehak-ı tapu olan yirlerde kanûn üzere hisseleri mikdârı yirleri bigaraz müslimanların takdir eyledikleri resm-i tapu ile sâhib-i arzdan kendülere alıvirilmek bâbında emr-i şerifim ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'ile görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâ'il-i Muharrem 1178

s. 65-H.K. 184

Trabzon Vâlisi Vezir Nu'man Paşa'ya hüküm ki;

Sen ki vezir-i müşârün ileyhsin bundan akdem İç ilden hareket ve mevlanasın (?) olan Trabzon'a giderken esna-yı rahda Hacı Bektaş Kâzâsı'na tâbi' Kesik Köpri nam karyeye dokuz mikdarı süvari ile nüzul ve bir gün meks ve beş yüz koyun ve üç yüz kuzıki min hasebi'l-mecmu' sekiz yüz 'aded hayvanlarını fuzûli aldıktan ma'ada ehl-i ve re'ayalarını fevt tevcihlerini ekl ve bey' ve itlaf ve iki nefer şab emred ve uşaklarını celb ve iki yüz guruslarını alub (.....) halas ve kırk bab menzillerini dahi ihrak-ı bi'n-nar eylediğin karye-i mezbûr ahalileri meclis-i şer' ile inha ve nizâm eyledikleri Hacı Bektaş ma' Mucur Kazâsı nâ'ibi Mehmed zîde 'ilmihû ile civârda vâki' Kırşehir Kadısı Mevlana Şeyh Mehmed zîde fazlühû der 'aliyyeme başka başka i'lam ve Hacı Bektaş ma' Mucur Kazâsı'nın 'ulema ve suleha ve eimme ve huteba ve sadat ve fukarâ ve zü'efası dahi mazharlariyle istida'yı 'inayet eyledikleri ecilden sen ki vezir-i müşârün ileyhsin mezbûrların menzilleri ihrak ve (.....) ve me'ayişleri i'lam ve mazhar olunmakdan naşi mübaşir ma'rifetiyle arzen ve iskân olunub fermanım olmağın sen ki vezir-i müşârün ileyhsin şaki-i mezbûrların ma'rifet-i şer' ve ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle arzen iskân ve arzen iskân eylediği müş'ar keyfiyet-i 'ala vech-i istisha der 'aliyyeme 'arz ve i'lam eylemek bâbında ferman-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1177

s. 65-H.K. 185

Batum (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Batum Kazâsı müzafatından Vice Nâhiyesi'ne tâbi' Kamaşane karyesi ahalisi gelüb bunların kazâsına tâbi' Çabuklı ve Balaklı nam yaylağı dimekle ma'ruf yaylakda ebâ'an ced mutasarrıf bahasına zimmetine koyun vesâ'ir davar ile çıkub yaylayub otından ve suyından intifa' ve tahammüllerine gün yaylak resmden sahib iden edâ idüb aherin 'alakası yoğiken tavarının vâki' Atina Kazâsı'na tâbi' Tonga karyesi ahalileri zikr olunan yaylakludur deyu yüz yetmiş yedi senesinde fuzûli zabt ve ziyade gadr eylediklerin bildirüb alıvirilüb zabt itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnım rica eyledikleri ecilden kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1178

s. 66-H.K. 186

Trabzon Vâlisine ve Kadısına hüküm ki;

Atina Kazâsı ahalileri gelüb bundan akdem kazâ-i mezbûr sükkânından tuğyanı zahir olan Eşki oğlu Mustafa ve Mehmed 'Alemdâr dimekle ma'ruf şakiler memleketlerini harab eylediklerine binâ'en mukaddema Trabzon Vâlisi Seyyid Rasif müteveffa 'Ali Paşa mezkûrların tahassun eyledikleri katle hadim ve merkûm Mustafa'yı ahz ve cezasını tertib ve merkûm Mehmed 'Alemdar ele girmeyüb karar ve cümle ehl-i kazâ-i (.....) hal'el kiler iken bu Atina'da maktul-i merkumdan oğlu İbrahim ve karındaşı Kör Ahmed ve merkûm 'Alemdar Mehmed yine kal'a-i merkûmı binâ ve hevâlarına tâbi' üç beş yüz nefer eşkiyâyı başlarına cümle ve yüz yetmiş senesinden berü kasd ve şekavete ihtisar ve ehl-i fukarâyı tecrim ve 'iyallerine ta'aruz ve inha 'arz ve binâ'en sebebiyle izâl hisarında hisse olmadıklarından emvâlleri diğfer gün olmağla sen ki vezir-i müşarün ileyhsin huzûrının mürafi' ve edâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrını istirham eylediklerin bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allam yeniçeri ağası olan 'Osman Ağa dâme 'ilmihû i'lam itmeğın i'lamı mücebince 'amel olunmak emrim olmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1178

s. 66-H.K. 187

Trabzon Vâlisine ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Nişân-ı hümayûnım verılan defter-i hakânî kâtibleri şakirdlerinden 'Ali veled-i Şakird Mehmed zîde kadrehû rikâb-ı hümayûnıma 'arz-ı hal sunub Trabzon ve Menteşe Sancakları'na Sürmene ve (.....) Nâhiyelerine Mu'avele nam karye ve gayrıdan ile iki bin iki yüz akce berât-ı şerifimle mutasarrıf oldığı ze'ameti mülhakatından Trabzon Kazâlarından Akcaabad Nâhiyesi'ne tâbi' Bevanili karyesinden bennak ve ispence ve hinta ve şa'ir ve tarz-ı bad-ı hevâ ve 'arusiye yekun ma' gayrelerinden yedi bin akce ve yine ifraz(?) ile karye-i Hacılı ve hasılı tahtında ispence ve niyabet ve hinta yekun ma' gayre on üç bin yüz kırk yedi akce yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i icmâlde karye-i Hacılı el-mezbûrenin azu-yı

mezkûresinden bin iki yüz akcesi ifraz ve zıkr olmağla Şende karyesiyle birikdirilüb on iki bin iki yüz akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın altı bin yüz akcesi mestur olduğu üzere muma ileyh 'Ali veled-i Şakird Mehmed zîde kadrehûnın bakisi müştereki kaydların ve yine Akcaabad Nâhiyesi'ne tâbi' neferât ile karye-i Olri ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve hinta yekun ma' gayre dört bin üç yüz akce ve yine neferat ile zeminha karye-i İstakol Halatı ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve hinta yekun ma' gayre dört bin üç yüz akce ve yine neferat ve zeminha ile karye-i İstakol ve hasılı tahtında ispence ve niyabet ve hinta yekun ma' gayre iki bin iki yüz yetmiş üç yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle anlar dahi başka başka tahrir ve defter-i icmâlde karye-i İşkolar tâbi'-i mezkûr deyu üç bin beş yüz akce yazu ile tahrir ve bin dört yüz akcesi ifraz ve iki bin iki yüz yetmiş üç akce yazar İsbalula karyesinden ifraz olmağla altı yüz akcesi Sürmene Nâhiyesi'ne tâbi' 'Alavele nam karye ve ma' gayreha birikdirilüb bin akce ze'amet deyu ber icmâl ve tamamen muma ileyh 'Ali veled-i Şakird Mehmed zîde kadrehûnın kaydında olduğu defter-i hakânîde mukayyed olmağla kurrâ-i mezkûre topraklarına derinden berü tereke zira'at olmağla berât virildükden berü ba'zıları ferman-ı zira'a anlarıyla hasıl eyledikleri fermanlarından mugayir-i kanûn muma ileyhın tarafından subaşısı Mustafa zîde kadrehûya maktu' tamıyla cüzleri (.....) teklif eylediklerinden ma'ada aherden dahi 'aşarının ahz-u kabzına fuzûli müdahale ve husus olmağla ze'ameti mahsulinin kendü ta'arruzın yedlerine ba'is olmadığı defter-i hakânî mücebince kanûn üzere emr-i şerifim sudûrını mukaddema istida' ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda veh-i meşruh üzere olındığı mestur ve mukayyed ve fuzûli su'al olındıkda defter-i hakânîde mestur ze'amet karyeleri topraklarında dahl-i zira' idenlerin hasıl eyledikleri fermanlarından şer'ile min-vech olan 'öşrlerin müşterekleriyle muma ileyhın tarafından subaşısına ahz-u kabz itdirilüb hilâf-ı kanûn maktu' olmağla te'allül ve niza' ve i'şar eylediklerinin ahz-u kabzına ahere dahi dahl ve ta'arruz itdirilmemek için muktezâ-yı defter-i hakânî ve kanûn üzere emr-i şerifim sudûrını re'isü'l-küttab müdahale mukahası Enes dâme mecdehû i'lam iken i'lamı mücebince defter-i hakânî ve kanûn üzere 'amel olunmak yüz yetmiş altı senesi evâsıt-ı Şevvalinde emr-i şerifim virilmişiken ve merkûmlar 'adem-i itâ'atlerinden naşi (.....) virilmeyüb maktu' eglemeğle te'addi ve ze'ameti mahsuline gadr olındığın bildirüb kurrâ-i ber müceb-i defter-i hakânî müşterekiyle muma ileyhın kanûn subaşısına zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumıyla kurrâ-i mezbûre toprağına duhan ve zira' idenlerin hasıl

eyledikleri fermanlarından ‘öşrleri her ne ise alıvirilüb hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i kanûn niza’ itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnım rica ve divân-ı hümâyûna mahfuz kuyud-ı ahkama müraca’at olındıkda vech-i meşruh üzere tarih-i merkumda emr-i şerifim virilmeğle mestur ve mukayyed olduğın mukaddema sadır olan emr-i şerifim mücebince kanûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1178

s. 67-H.K. 188

Rize Kadısına hüküm ki;

Kaza-i mezbure Velko nam karye ahâlîlerinden Uzun oğlu Mehmed ve Mustafa ve Ahmed ve Osman ve Mahmud vesâ’irleri gelüb karyeleri gayet sarp ve dağ süfhasında vâki’ olub her bâr kesret-i çamurdan taş ve seyl vuku’ havfından yaş karye-i mezbure toprağında dağ-ı mezkur ittisalinde vâki’ mer’alarında aharın alakası yoğiken mer’a-yı kadimleri derûnunda mevcut eşcar bu ana değin katl olunmayub asûdehâl üzereler iken karyelerinden Hacı Hüseyin mer’a-yı mezburı zirâ’at için sâhib-i arzdan temessük aldum deyü fuzuli zabt ve eşcarın katl ve söküp zirâ’at ve ba’zı mahallerine menzil ve dam bina ve ihdas ve ba’dehû fevt oldukda oğulları Mehmed ve Mustafa dahi zabt ve anlar dahi fevt oldukda durdukları Musa ve Ali mer’a-yı mezburı zabt-ü zirâ’at ve hububatlarının müzâyakalarına ba’s olduklarından mâ’adâ ağaçların katl eylediklerinden nâşî yağmur vuku’nda seyl ve taş zuhur ve bunların menzil vesâ’ir emlakların harab ve yebab hara ve haş ve emvallerin diğer gün ve üç kıt’a fetvâ-yı şerifeleri olduğunu mucebince şer’ile görilüb mer’aların zirâ’atından men’ ve adamları katl ve maralık üzere zabt ve hayvanatları ray ittirilüb mugâyir-i fetvâ-yı şerife ta’allül ve nizâ’ ittirilmemek bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden kanun üzere amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâ’il-i Muharrem 1178

s. 67-H.K. 189

Trabzon ve İbra’il ve İsmâ’il Gecidi ve (boşluk) Kadıları zîde fazlûhûya hüküm ki;

Tüccâr ta'ifesinden Uzun oğlu İbrahim Beşe demekle ma'ruf kimesne gelüb bundan akdem İsmâ'il Gecidi kazâsından der mahzen eyledikleri yedi yüz İbra'il kilesi musarrıfından yine aherin bir dürlü 'alaka ve müdahale olmayub şer'ile dahl olmak icâb itmez iken Laz Tâ'ifesinden Kara Bekir'in karındaşı İbrahim Enes ile resmi oğlu 'Abdullah birbirleriyle yekdil ve yekcihet ve bunun izin ve haberi yoğiken bin yüz yetmiş senesinde sâlifü'z-zikr kesr ve ol-mikdâr kile musarrıfıdan yine fuzûli mahzen-i merkumdan ihra' mezkûr İbrahim'den sefinesine nakl ve vaz' ve ma'ada bu dahi haber oldıkda yamrasıyla(?) şer'iyeye olub el-mürâfi' mezbûrları şer'ile da'va eylediğın 'adem-i ita'atlerinden naşı yeniçerilik iddi'asıyla fuzûli ihka itmeyüb bahren Trabzon canibine doğrı 'azim ve diyâr-ı ahire gönderüb müzûhat ve akcesini buna emr itmekle kimesnelere virüb anlar dahi sarf ve sahillerin ve merkûman hala Karadeniz ve Tuna sevahillerine taht-ı kazânızda vâki' iskelelerde keşt-ü güzâr oldukları ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevây-ı şerifesi olduğın bildirüb bulındıkları mahalde kadıları ma'arifetiyle yedinde olan fetevâ-yı şerife mücebince şer'ile görilüb mezbûrların fuzûli ahz ve bey' eyledikleri ol-mikdâr bağdanın şer'ile icrâ iden kayimesi her ne ise tastik ve kendüye bi-kusûr alıvirilüb ber müceb-i fetevâ-yı şerife icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak üzere bu bâbda emr-i şerifim rica eylediği ecilden bulındıkları mahalde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1178

s. 67-H.K. 190

Trabzon Eyâleti'nde vâki' (boşluk) kadısına ve Gümüşhane Emîni'ne hüküm ki;

Hâcegân-ı divân-ı hümayunda Seyyid Mehmed Hıfzı zîde mecdehû gelüb Trabzon Sancağı'nda kazâ-i mezbûre müzafatından Çebni Nâhiyesi'ne tâbi' Alaklun nam karye ve gayrıdan yigirmi dört bin dört yüz kırk dokuz akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğı ze'ameti mülhakatından yine nâhiye-i mezbûre tâbi' dört bin sekiz yüz doksan üç akce yazar karye Külserma' mezra'adan günden ifraz olınan bin yedi yüz otuz üç akcesi ma' gayreha birikdirilüb iki bin akce yekunı tamamen muma ileyh Seyyid Mehmed Hıfzı ve karye-i mezbûre yazusından bakisi müştereki kaydlarında olduğı defter-i hakânide mukayyed ve muma ileyh Seyyid Mehmed Hıfzı tarafından subaşısı olanlar karye-i Külsarma' mezra'a dere köyi el-mezbûreyi ber müceb-i defter-i hakânî zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumın kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itmek murâd eylediğın aherden

dahl icâb itmez iken Giresun sakinlerinden mütegalibeden Dizdârzâde ‘Ali nam şaki karye-i mezbûre benim hakkıma girer deyü yetmiş iki senesinden berü tarafından varan subaşılara zabt itdirilüb tegallüben kendüsi zabt ve mahsul ve rusumı ahz-u kabz itdirüb gadr eyledüğün bildirüb karye-i mezbûre ber mûceb-i defter-i hakânî müşterekiyle muma ileyhın tarafından subaşısına zabt ve vâki’ olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mûcebince ahz-u kabz itdirilüb aherden bir ferdi dahl ve ta’arruz itdirilmeyüb men’ ve fuzûli ahz eylediği mahsul ve rüsum kendi senesiyle alıvirilmek bâbında sen ki Gümüşhane Emini muma ileyhın sana hitâben hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i ‘amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca’at olındıkda vech-i meşruh üzere olındığı mestur ve mukayyed bulındığı defter-i hakânî mûcebince kanûn üzere görilüb sene-i merkumda ze’ameti mahsul ve rusumı gümrük zimmetlerinde kalmış ise icâb idenlerden sen ki Gümüşhane Emini muma ileyhın ma’rifetinle ve ma’rifet-i şer’ile alıvirilüb tarafından kazâsına me’mur vekiline şanıım itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Safer 1178

s. 68-H.K. 191

Trabzon ve Rize ve İbra’il ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Trabzon sâkinlerinden Uzun oğlu İbrahim südde-i sa’âdetüme arz-ı hâl idüb bunun kendü halinde iştirâ ve İsmâ’il iskelesinde der mahzen eylediği yedi yüz kil kokoroz ahar mahalle nakline izin verilmediğinden yüz yetmiş üç senesinde Anadolu tarafından bi emri’l-lahi Teâlâ ita’at olduğundan beş yüz kile kokoroz ve zeytünü Anadolu’ya nakline mûmâna’at olunmamak için yalnız mezbur İbrahim mukaddemâ istid’âsı ve müştêrâsı vâkıfa mutâbıklar ise sefineye bir kile hinta ve şa’ir ve ru’in ve ‘öşr tahmil eylememek ve ancak bir defada kokoroz nakl idüb aceleten avdet ve Astâne-i Âliyyeye zahire nakline müsâra’at ve hilafından mücanebet olınmak bâbında sene-i mezbure evâsıt-ı Receb’inde İsmâ’il kadısına ve mütevellisine hitaben emrar ittirdiği emr-i şerifim mûcebince nakl itmek üzere iken İbrail sakinlerinden Rüstem oğlu ‘Abdullah mahzen-i mezburı açub yedi yüz kile kokorozu gasben ahz ve iskele-i merkumede hazır ve âmâde olan Kara Yiğit karındaşı İbrahim Re’îs’in sefinesine nakl ve tahmil eyleyüb kendüsü aher mahalle gitmekle bu dahi üzerine geldükde sefine-i mezbûre kalkub dört sa’at mesafe mahale varub reîs-i merkumu bâ mürâsele-i şer’iyye da’vet-i şer’ eyledükde birbirleriyle yekdil

olduklarından itâ'at-ı şer' olunmayub bilâ emr-i şerif bunu Trabzon'a nakl ve furûht ve akcesini ahz idüb taleb eyledükde bunun malını nakl ve furûht ve akcesini teslime bir vechile rızası ve emr-i olmyan Rize sakinlerinden karındaşı Mehmed'e teslim eyledük deyü te'vit hileye süluk ve ibtal-i hak ve gadr murâd eyledüklerin ve mezburan askeriden ve hala Karadeniz ve Tuna sevahilinde taht-ı kazanız dahili iskelelerde mürur-u ubür üzere oldukların ve gasben ahz ve âhere bey' ve iştirâ eyledükleri ol mikdar kile kokorozının vech-i şer'i üzere tazminine kâdir olduğuna şeyhülislâmdam fetvâ-yı şerife virildüğün bildürüb buldukları mahalde zabtları ma'rifetiyle fetvâ-yı şerife mücebince şer'ile görülüb ber müceb-i fetvâ-yı şerife ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ itmeğin buldukları mahallinde şer'ile görülmek için yazılmıştır.

Fî evâsıt-ı Safer 1178

s. 68-H.K. 192

Trabzon Vâlisine Trabzon ve Gümüşhane Kadılarına ve Gümüşhane Eminine hüküm ki; Emine Gülsüm nam hatun 'arz-ı hâl idüb bundan mukaddema zevci Maçuka Kazası'ndan 'Ali Ağa dimekle ma'ruf kimesneden Trabzon cizyedârı Seyyid 'Osman Ağa dimekle mevsuf kimesne zimmetinde bin yüz yetmiş senesinden berü cihet-i karz-ı şer'iden ba temessük beş yüz guruş alacağı olub kaydü'l-ahz zevc-i merkûm 'Ali fevt olmağla meblağ-ı mezbûr bundan vasiyesi olan sagir oğulları Seyyid Eyyüb ve Seyyid 'Ali ve Sağide kızı Şerife Hediye ile mezbûreye ırs-ı şer'ile bade'l-intikâl mezbûr Seyyid 'Osman dahi vefât idüb terekesini kabz iden Trabzon sükkânından oğlu Mehmed ile Gümüşhane sükkânından diğerkarındaşları iki nefer oğulları ve (boşluk) nam kimesne iden ber müceb-i temessük mal-i eytamı taleb ve ahz için mezbûre tarafından bi'l-vesaye (boşluk) nam kimesneyi tevekkil ve emr-i şerifimle irsal eyledikde merkûmlar mücerred ibtâl-i hakk sevdasıyla vekil-i merkûme 'adem-i i'tibâr berây-ı meblayı merkumdan bir akce virilmeyüb ve mahallerinden mezbûrlar ile bir vechile mukavemete iktidârları olmadığın müşahidleri dahi Asitâne'de olduğun bildürüb merkûmların Asitâneye ihzâr ve mal-ı eytam kendülerden tahsil ve ihkâk-ı hakk olunmak olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin sen ki vezir-i müşar mevlana ve emin-i mûma' ileyhsin ma'rifetini şer'isi ile mahallinden şer'ile görülüb sâbit ve zâhir olan hakkını bu def'a dahi edâda te'allül iderler

ise mezbûr Mehmed ve Gümüşhane tâbide olan karındaşları merkûmenin bila te'hir Asitane-i sa'adetime ihzâr olındığun emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Sâfer 1178

İşbu emr-i şerif mübaşir ma'rifetiyle Trabzon Valisi Esbak Nu'man Paşa ma'rifetinle (.....) vurûd hakikat-i müşarûn ileyh 'azl ve eyalet-i mezbûre 'Abdi Paşa hazretlerine tevcihle anlar dahi eşkıya-ı merkûmeye buyrulduğu tahrir ve ahz mümkün olmayub eyâlet-i mezbûre müşarûn ileyhe tevcih olınmaktan naşı müşarûn ileyh dahi bi'd-defa'at buyrulduklar tahrir ve da'vet eyledikde ita'at emr-i 'ali itmamıyla defter-i(?) emr-i 'ali mümkün olmadığı hala Trabzon Valisi sa'adettü Elhac İbrahim Paşa hazretleri mektubumu ve Trabzon kadısı i'lamında tahrir ve hıfz olunub mazmun ve ferman-ı 'ali (.....)

Fî 28 Safer 1179

s. 68-H.K. 193

Trabzon Vâlisi'ne ve Trabzon Kadısı'na hüküm ki;

Batum ve Gönve tüccarından Elhac 'Ömer ve 'Ali Re'is ve 'Abdullah ve Hacı Mustafa ve de Elhac Mehmed nam kimesneler ile Evas nam zimmî gelüb bunlar kemal-i mezbûrdan der 'aliyeme sefine ile gelürler iken mezbûr hevâ ile Giresun Atese nam mahalle varub nakl araz ikamet eylediği Trabzon sükkanından şekavet ile meşhur Seka oğlı Mustafa ve oğlı İsmâ'il ve Yeniserdar oğlı Hasan ve Elhac Hasan oğlı Mustafa nam şakiler üç kayık 'asker ile sefineleri üzerine hücum ve (.....) basub yüz yetmiş senesinde emvâl ve eşyalarını yağma eylediklerinden ma'ada on iki bin beş yüz guruşluk nakidleri cerâ yağma ve gasb idüb gadr eyledüğin bildirüb sen ki vezir-i müşarûn ileyhysin ma'adan mübaşir mücebince mezbûre der 'aliyeme ihzâr olmaları bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden Batum ve Gönve sakinlerinden olan tüccârın kayıkları ol-mikdâr nükûd ve eşyaları gasb ve nasb iden mezbûrlar bey-hal sen ki vezir-i müşarûn ileyhysin huzûrına ihzâr ve şer'ile ru'iyet ve ba'de'l-mevt emvâl ve menhube hala kendülere tahsil ve escarı berâtelere ilşa' (?) (.....) teslim ve ihkak-ı hakk ve eğer ba'd-el niyet olan müraca'at ider ise mübaşir ma'rifetiyle Asitane-i sa'adetime ihzârlarına dikkat ve

ihitimam ve ihmâl ve müsâheleden kufî ve habê'rat eylemek bâbında emr-i şerîfîm yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Safer 1178

s. 69-H.K. 194

Hemşin ve (boşluk) Kadılarına hüküm ki;

Hemşin Kazâsı'na tâbî' karye sakinlerinden (boşluk) oğlu 'Osman nam kimesne gelüb kazâ-i mezbûre tâbî' (boşluk) nam karye toprağından vâkî' resm-i defterde sahib üzere hasıl (...) mutasarrıf oldığı tapulı dimekle kadîmî yaylağına zimmetinde koyun vesâ'ir davarları ile çıkub yaylayub otından ve suyından intifa' ve tahmiline gün yaylak ve resm-i karye-i mezbûre zabt ve sahib-i edâ idüb bir dürlü kusurı yoğiken yine Hemşin Kazâsı sakinlerinden ashab-ı garaziden (boşluk) ve (boşluk) vesâ'irleri zuhur ve şerine sulûk ve zikr olınan yaylağı seni çıkaruz deyu hilâf-ı kanûn ve fuzûlî müdahale ve te'addi ve rencideden hisse olmaduğun ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince mezkûrların hilâf-ı kanûn ol-vechile zahir olan te'addileri men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerîfîm rica eyledüğü ecilden kanûn üzere 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Safer 1178

Tarihi tahrir ve emr olmışdır.

Fî evâsıt-ı 1181

s. 69-H.K. 195

Gümüşhane Kadısına hüküm ki;

Ümmî Gülsüm nam hatun ile Seyyid Vesib ve Seyyid 'Alî nam yetimler ile kız karındaşları Şerîfe Hediye nam bintiye 'arz-ı hal idüb mezkûrenin zevci ve eytam-ı merkumunun babaları sabık haçeka(?) ve meyucesi 'Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin Gümüşhane sükkanından Gümüşhane Nâ'ibi sabık Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne zimmetine ber mûceb-i defter alacağı olan iki bin iki yüz elli guruş kable'l-ahz babaları merkûm fevt olub meblağ-ı mezbûr bağlara şer'ile intikal itmeğle taraflarından

ahz-u kabzına vekil irsaliyle taleb eylediklerinden nâ'ib-i mezbûr gadren külliyyen inkâr ve ekl-ü bey'i sevdasında olduğun ve şahidleri Asitane'de olduğundan başka mahalde ve ademde ve vekil ile tahsiline ve kendüleriyle ol tarafın mukavemete 'arim-ül ifrâz oldukların bildirüb ol-bâbda istida'-ı gayet eyledikleri ecilden mezkûr ile terafü'-i şer' için der 'aliyeme ihzâr olunmak için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Safer 1178

s. 69-H.K. 196

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Erzurum sakinlerinden İsmâ'il Efendi demekle mâ'ruf kimesne 'arz-ı hal idüb bunun Trabzon sâkinlerinden Hattât İsmâ'il Efendi demekle 'ârif kimesne zimmetinde bin yüz yetmiş senesinden berü ve bâ temessük sekiz yüz on sekiz guruş alacağı olmağla taleb eylediğin gün a gün 'alel ve ahiye irâdiyle hilaf-ı şer'-i şerif virmekte te'allül ve muhalefet ve mezbûr ile bir dürlü mukavemete iktidarı olmayub gadr-ı külli olduğın bildirüb şer'ile görülüb mezbûrın zimmetinde olan ol-mikdar guruş alacağı tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıvirilüb icra-yı şer'i ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerif ricâ eylediği ecilden sen ki vezir-i müşarün ileysin ma'arifetinle mahallinde şer'ile görülmek için yazılmıştır.

Fî evâhir-i Safer 1178

Karye-i mezbûre ahâlilerinden olub Üsküdar'da gedikciler canibinden sefire-i sakin 'Osman Efendi ve Hasan Ağa meclis-i şer'de za'im Yeni 'Ali Ağa'nın vekili diğer 'Ali muhazırının Van muhafızı Vezir Nu'man Paşa huzurından emr-i şerif mezbûr da'vamızdan kadimi olub husus-ı mezbûre mütabık 'amme-i da'vi rakam-ı mütalebetden müşarün ileyhın zimmetini ibrâ eyledün deyü cevâb ve mukib mezbûr Yeni 'Ali mâlından atrif(?) (.....) yüz elli guruşlığı ve ibrâyı zimmet eylediklerine havi yetmiş sekiz senesi Rebi'ül-evvelinden Mahmud Paşa Nâ'ibi Mevlanâ Nu'man Paşa zîde 'ilmihû cihet-i şer'iyeye virilmekle müzmun cihet-i şeri'iyeye bâ ferman-ı 'ali işbu emr-i şerif bilâ sene-i şerh virilüb i'lam hisse müş'ar Van Kadısı'na hitaben emr-i şerif yazılmıştır.

Fî evâhir-i Rebi'ül-evvel 1178

s. 69-H.K. 197

Trabzon Vâlisi Vezirim Es-Seyyid Nu'man Paşa'ya ve (boşluk) Kadısına bu hususa bundan akdem mübaşir ta'yin olan sadr-ı'azam ağalarından Pir İsmâ'il zîde kadrehûya hüküm ki;

Sen ki vezir-i müşarün ileyhsin eimme iden Trabzon'a 'azimetin itasına eyâlet-i kurrânda vâki' Kirâ köpri karyesine ve Rudkire karye-i mezbûre ahalilerinden 'azimetre garet ve haneleri ihrâk oldu deyu ehl-i karye der sa'adetime gelüb şekalarına binâ'en ehl-i merkûm arzâ ve iskân olduklarıçün sadır olan emr-i şerifim mübaşir-i muma ileyh ile tarafına ve ehl ve razıçün münhi ma'lumdan oldıkda mürafi'-i şer' için müra'ayileri mübaşir-i muma ileyh taleb oldıkda Asitane'de kaldı deyu ihyâ ve husus-ı mezbûr ikrâ ve iktizâ olub mukaddema Trabzon'a bi-hak tarafından kayd-ı şerhi üzerinden ma'riki(?) mevcut ve kayd-ı şehre kaldıktan muhalefet itmeleriyle kendü ser-i der kenarını ser için hilâf-ı inhâ der 'aliyeme 'arz eylediklerin vârid olan ka'ime kere mübaşir-i muma ileyh 'arzi iken emrce tahrir ve inhâ olub eğer da'va-yı hukuk ve nizam-ı hal idenler hakkı ile mürafi' aherince kabl ihrâm ve iskân evvelce hakkı ve taşra kadılarının icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyede taksid iden hakları ma'lum olduğına bina'en da'va-yı mezbûrının der 'aliyemde şer'ile ru'yet ve kasd ve hasmıçün tarafından bir kimesne buldı mübaşir-i muma ileyh ma'iyetli der 'aliyem irsâl eylemek ferman olmağın ecir ber vechi meşruh da'va-ı mezkûre der 'aliyemde şer'ile ru'yet ve kasd ve hasmı ve kıta' niza' için bir kimesneyi tarafından vekil ve mübaşir-i muma ileyh ile der sa'adetime tesyir ve irsâl eylemek bâbında.

Fî evâ'il-i Rebi'ül-evvel 1178

s. 70-H.K. 198

Üsküdar'dan Gümüşhane'ye varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve kethüdayerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir zâbitana hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allam gediklülerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan hala Gümüşhane emini olan Mehmed zîde mecdehû tarafına ve rüsum mübala'sıçün yolluğa i'tâ olunan hazine iden muma ileyh cânibine irsâl olunmağla hazine-i mezbûre ümmeten vesâlen mahal-i mezbûr ve ibsâl olunmasıçün emr-i şerifim sudurını emin-i muma ileyh oğlu Mehmed

zîde kadrehû ‘arz-1 hal birle istida’ eylediği ecilden vech-i meşruh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sizin muma ileyhiniz hazine-i mezbûre her (.....) taht-1 kazâsına dahil olur ise mümkün ve mahfuz mahale koydurub ve gicelerde ma’nhur yeniçeriler ta’yin ve ikrar olunmak bâbında karar-1 kifaye müsennim ta’dan(?) itiraz oldan koşub (.....) tarikin mezbûre eşkıyadan gereği gibi muhafız olarak birer kere irsâl ve mahcuben bilâ sen ve’l islam mahal-i merkûme ibsâle her biriniz mezid-i ihtimam ve dikkat idüb hazer müzekkir arsandır mikre(?) mikdârdan ağraz ve şanın ve ‘avf ve te’hirden nümayan olana ve mahalinde eylemek bâbında ferman-1 ‘alışan yazılmışdır.

Fî evâsıt-1 Rebi’ül-evvel 1178

s. 70-H.K. 199

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Trabzon sükkânından Şatırzâde Derviş ‘Ali dimekle ‘arif kimesne rikâb-1 kâmiyabıma ‘arz-1 hal sunub bu ehl-i ‘arz ve hanedân ve kendü halinde olub aherden te’addi olunmak icâb ider hali yoğiken nicemizden berü yağma ve tuğyan üzere Trabzon eşkıyâsı bagilerinden Trabzon sükkânından Kalcıoğlu ‘Ömer ve Dimeli Mehmed ve karındaşı İsmâ’il ve Yenicami’li Hacı oğlu Vekesket(?) dimekle ma’ruf şakilerin ‘iyallerinin zulm ve şekavetlerinden naşi mukaddema haklarında ahz ve istisâller için bi’d-def’at evamir-i emr-i ‘aliyye sadır olmuşiken kâr ve alagirmeyüb şimdi mezbûr Kalcıoğlu ‘Ömer Trabzon (.....) olduğına binâ’en eşkıyâ-yı mezkûre ile yekdil ve tekaye musallatı yüz yetmiş yedi senesi Ramazan-1 şerifinin on beşinci günü başlarında olan eşkıya ile gelüb bi-gayrı hakk menzilini basub derunında mevcûd on beş bin guruslukdan ziyâde emvâl ve eşyâsını kelben gasb ve garet ve bunun ve akrabâ ve sulefanın evvelini ve mahallatı ihrak-1 bi’n-nar idüb zulm ve te’addi ve şer-ü muzanlarından devir ve diyar ve ‘iyal ve evlâdlarının devir ve serkirdan(?) kalub gadr-u külli ve zulm hadimi eyledikleri bildirüb şer’ icrâ-yı şer’ ve ihkâk-1 hakk ve mezbûrların zulm ve şekâvetlerinin tahlis olındığı bâbında sen ki vezir-i müşarün ileyhsin sana hitaben emr-i şerifim sudurını istida’ ve divân-1 hümâyûnında mahfuz ahkam kuyudlarına müraca’at olındıkda Trabzon’un ser eşkıyâsından olan Dimeli Mehmed ve karındaşı İsmâ’il ve Murtunoğlu ‘Osman ve Köhya Hüseyin ve Hacıoğlu Hasan nam mefsurlar iki yüz otuz nefer ‘avaneleriyle teşhire için sa’at-i mahalın inşâ eylemek (.....) gasb ve muharebeye ağraz eyledikten naşi Trabzon

Vâlisi müsabık vezirim Elhac ‘Abdurrahman Paşa kethüdasını ta’yin ve (.....) mezbûr-ı mahalde ve mezbûr Kücra Hüseyin eylediği beş nefer şakiler ahz ve cezâları virilib ve da’vası karar ve kala’ları hedm olub eşkıyây-ı mezbûrenin şehirde zulmen ve ihzâren bina eylemekle menzillerinin dahi hizmet aher-i vilayetinin istida’ eyledikten müşârün ileyh mukaddema tahrir ve inhâ eylediğine bina’ en ahalinin istida’ları üzere ihzâren eşkıyây-yı mezbûrenin binâ eylediği menzilleri hedm ve kârda üzere eşkıyâdan mahalinde oldukları haber virilür ise bilâ amân ahz ve eşkıyâ yed-i mezbûrenin ita’atları incamında hüsn-i nizam ve (.....) ve ihrakına zimmet ve bu bahane ile şekâvete ‘alakası olmayanlara te’addi ve ta’arruzun ve celb-i halinden müba’aret birle keyfiyet-i nizâmı i’lam olınmak bâbında yüz yetmiş beş senesinde müşârün ileyhe hitaben mukasıl ve meşruh emr-i şerifim virildiği mestur ve mukayyed bulunmağa mukaddema sadır olan emr-i şerifim mücebince mahallinde icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk ve keyfiyet-i ‘ali vukû’ ‘arz ve i’lam olınmak bâbında fermân-ı ‘alışan yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi’ül-evvel 1178

s. 71-H.K. 200

Batum Kadısı’na hüküm ki;

‘Ulemadan Mevlanâ Elhac Mehmed zîde ‘ilmihû rikâb-ı kâmiyabıma ‘arz-ı hal sunub serhad-ı islâmiyeden Batum Kal’ası derunında vâki’ Hassa nam câmi’-i şerif hayr (.....) merkûm ve sefkûrle ve aher merhum Sultan Ahmed Han tabi’ serad(?) avânında binâ olub ve ta’mir virmeme (.....) olunduğun ahalen kal’aen mezkûr tarafından ‘arz ve mahzar olduğun bildirüb cami’-i mezkûre ta’mir ve tevsi’ olınmak bâbında istida’-ı gayat itmeğin cami’-i mezkûrın tevsi’ ve ta’miri ne mikdâr masraf ile hasıldır olur suhude(?) mesarîf ve israfdan tahaşi ve mücanebet olınmak vechile ma’rifet-i şer’ ve binâ emini ma’rifetiyle keşf ve sefrar mesarîfi mübeyyin defteri der ‘aliyeme ‘arz ve i’lam olınmak bâbında fermân-ı ‘alışan yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Rebi’ül-ahir 1178

s. 71-H.K. 201

Trabzon Vâlisi’ne ve Sürmene Kadısı’na hüküm ki;

Mustafa nam kimesne ile Refiye nam hatun gelüb mezbûr Mustafa'nın babasından babası ve mezbûrenin babası Hüseyin nam kimesne kazâ-i mezbûre tâbi' Teraruha nam karyede vâki' mutasarrıf olduğu mülk-i menzil ve biri dahi mülki bağcesiyile ma'lumü'l-hudud 'arsası 'Alemdar Mustafa dimekle ma'ruf kimesneye olan yedi yüz guruşu deyni mukabelesinden bin yüz altmış üç senesinden rahat vazî' ve ma'ada meblağ-ı merkûmı mezbûr 'Alemdar'a Asitâne'de tamamen edâ idüb zimmetinde bir akcesi kalmayub emlâk (.....) kirâ rahat ile olub zabt itmek üzere iken mezbûr Hasan ile mezbûr 'Alemdar Mustafa müteveffiyen fevt olmalarıyla emlâk-ı mezbûr ırs-ı şer'ile bundan intikâl itmekle alub zabt murâd eyledüklerin müteveffa-yı mezbûr 'Alemdar Mustafa'nın vereseşi karye-i mezbûreden Hasan nam kimesnenin emlâk-ı merkumda şer'an 'alakası yoğiken tegallüben zabt yine karye-i mezbûreden Mustafa Ağa dimekle ma'ruf kimesneye bey' itmekle bunlar dahi bey'i mücerred olmayub mezbûr diğer Mustafa'dan taleb üzere iken olduğu fevt olmağla emlâk-ı merkûmı yine karye-i mezbûre sakinlerinden vereseşi Hüseyin nam kimesnenin yedine girmekle taleb eylediğın mezbûr ziyade mütegalibeden olub kahr-ı te'ali olduğından bir müddet da'va iden mahalleriyle ba'de kahr-ı te'ali za'il olunmağla şimdi taleb eylediğın mezbûr makr ve mukarîf iken mücerred zaman mürur eyledi sonra sakıt evhas olur deyu hilâf-ı şer'-i şerif te'allül ve gadr eylediğın ve bu bâbda da'valarına muvafık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerifesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerifeleri mücebince şer'ile görilüb mûrisleri müteveffa-yı mezbûr Hasan'dan müntekıl müteveffa-yı mezbûr 'Alemdar Mustafa'nın muris-i mezbûr Hasan'ın tegallüben zabt ve bey' eylediği emlâk-ı mezbûr vaz'ü'l-yed olan mezbûr Hüseyin'den alıvirilüb te'allül itdirilmemek ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica itmeğın mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Rebi'ül-ahir 1178

s. 71-H.K. 202

Merkûm-ül vüzera Cânîk'de ikamet üzere olan Süleyman Paşa dâme me'alehu Canîk muhassılı Mir 'Ali zîde kebirehûya hüküm ki;

Kapan-ı dakik tüccarlarından Elhac 'Osman ve Elhac İsmâ'il nam kimesneler südde-i sa'adetime 'arz-ı hal idüb tüccar sefinelerinden gayrı berâtı ta'bir olunur sefinelere hizmet-i dikkatinde sermâye virüb der 'aliyeme tesyir itdirmek câri olduğına binâ'en

mezbûrlar Ünyeli Kundara oğlu Musa Re'is sefinesine üç bin beş yüz guruş ve Ünyeli Ahmed Re'is dahi elli bin beş yüz guruş sermâye virüb Akkirmân İskelesi'ne irsâl ve iskele-i merkûmede sefayin-i merkûme hinta tahmil ve der 'aliyeme gelürler iken furtına-i 'azama tesadüf eylediği 'aded aher sefineler arkalı ve göğün yamanlarının kapandırır(?) olub ve sefayin-i mezbûre dahi sandallar üzerine iskelesine ve atıl oldığın inhâ ve sefine-i mezbûreler hamulelerinde bir habbesi ihrâc olmadığı der 'aliyeme tesyir ve irsâl olınmak üzere emr-i şerifim sudurını istida' eyledikleri ecilden siz ki paşa ve Canik muhassılı muma ileyhimasız sefayin-i merkûmenin derunlarında olan hamule ve eşyalarından bir habbesi ihrâc ve iza'at itdirilmeyüb iskele-i mezbûre hareketin şeminede sefayin-i mezbûre derunına adem-i vaz' ve Asitane-i sa'adetime su'al ve tesib itdirmeniz bâbında ferman-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-ahir 1178

s. 72-H.K. 203

Trabzon Vâlisine hüküm ki;

İstanbul'da sâkin kapan tüccarlarından Elhac İbrahim nam kimesne gelüb bunun on iki sehîm 'îtibârıyla akce mukâyeli iki sehîmi hissesine malda olduğu sefineye Rizeli Kuloğlu 'Abdullâh nam re'is ma'rifetiyle Kırım'dan zur ve kızılce ve çavdar ve şa'ir ve tahmil ve Âsitâne-i sa'adetime gelüriken bundan akdem vuku' olan fırtına sebebiyle yelkenleri pârelenüb ve sandalı münâyi' ve bir mikdâr hemvası deryâya ilkâ olunarak Sürmene imanete dâhil olduğın bildürüb sefine-i mezbûre hemvasıyla Âsitâne sa'adetime irsâl olmak bâbında sana hitaben emr-i şerifim rica itmeğin sen ki vezir-i müşârün ileyhsin sefine-i mezbûrenin hemva ve eşyâsının bir nesne icra ve iza'at itdirmeyub Âsitâne-i sa'adetime sevk ve istirâne mübâleden olmak bâbında fermân-ı alışan yazılmışdır.

Fî evâhir-i Rebi'ül-ahir 1178

s. 72-H.K. 204

Batum Kadısına hüküm ki;

Kazândan Mevlânâ Mesud ‘Osmân zîde fazlûhû gelüb mumâ ileyh Gönve Sancağı’na vâki’ Atina Kazâsında kadısı olub icra-yı ahkâm-ı şer’iyye idüb dâhil olınmak icâb itmez iken halâ Batum kazâsında sâkin ol-mezbûr mutasarrıfı Abaza Mehmed Paşa’nın tarafından mütesellimi olub kazâ-i mezbûrda sâkin Seydi oğlu Mustafa nam kimesne mumâ ileyhima hilâf-ı şer’-i şerîf ve bi-gayrı hakk ahz ve habs ve ba’de paşayı mezbûre diğır gûn yekdil ve yekcihet olub seni katl ideriz deyu tahrik iderken bin yüz yetmiş yedi senesinden yedi yüz altmış gurusu cebren ve kahren ahz ve bir takrib ile yedlerine hilafın ve ziyade gadr ve te’addi ve ahvâli diğır gûn oldığın bildirüb paşa-yı merkumın hilâf-ı şer’-i şerîf ve bi-gayrı hakk ahz eylediğı ol-mikdar hakkı alıverilüb ihkak-ı hakk olınmak bâbında hükm-i hümayûnım rica itmeğın paşa-yı merkûm meblağ-ı mezbûrı ol-tarafa edâda ve te’allül ider ise tarafına bir kimesneyi mürâfi’-i şer’ için tevkil ve tesyir eylemek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cem’aziyel-evvel 1178

s. 72-H.K. 205

Trabzon Vâlisi vezire Trabzon Kadısı’na hüküm ki;

Mehmed nam kimesne südde-i sa’adetime ‘arz-ı hal idüb Trabzonlu Kücra Mehmed oğlu Mustafa’nın oğlu Ahmed Mehmed ve refiki olan yeğenim Ahmed nam kimesneler mukaddema İslambol’da bunun cizyedâr hanında ortasından elli bin kırk dokuz gurusluk zer-i mahub ve zencirli altunını sirka ve keğye(?) firâr ve mürâfi’ oldıklarında ifrâz ile şer’an sabit ve hüküm birle cânib-i şer’den i’lam-ı şer’iyye virilmekle bin yedi yüz elli altı gurusu mezbûrlardan tahsil ve iki yüz doksan üç gurusu bin yüz altmış yedi senesinden berü zimmetinde kalduğın merkûm Mehmed ‘arz-ı haliyle inhâ ve şer’ile getirilüb zimmetinde halan iki yüz doksan üç gurusu tarafından vekili Ahmed Yazıcı’ya alıvirilmek için emr-i şerîf sudûrını istida’ ve şer’ile sabit olan hakkı ‘ale’l-hal tahsil ve teslim itdirilmek bâbında bin yüz altmış sekiz senesinde evâ’il-i Zilkâ’desinde eğerce emr-i şerîf sadır olub eğer mezbûrların ba’zı mütegalibeye istinaları oldığından mücerred ibtal-i hakk sevdasıyla meblağ-ı mezkûrı edâ eylemeden kağdan firâr ve hala Trabzon’da sakin oldukların bildirüb şer’ile görilüb merkûman Ahmed Mehmed ve Ahmed’in zimmetinde kalan iki yüz doksan üç gurusu hakkı tamamen alıvirilüb icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olınmak bâbında hükm-i hümayûnım rica ve divân-ı hümayûnımda mahfuz kuyûd-ı

ahkâm müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere tarih-i mezbûrda emr-i şerif virildiği mestur ve mukayyed olındığına mukaddema sadır olan fermân-ı 'alışan mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Cemaziyel-evvel 1178

s. 73-H.K. 206

Trabzon Vâlisi vezir 'Abdullah Paşa'ya hüküm ki;

Sen ki vezir-i müşârün ileyhsin hizmetinde olan Nu'man ve 'Ali nam kimesnelerden bir 'iyalleri mübârek rikâb-ı müstetâb-ı mulûkâneme ref' istina itmeleriyle merkûman Nu'man ve 'Ali der 'aliyyeme gelüb hasarıyle terafü'-i şer' kasl ve hasım olındı fermân olındığın itmedi bu tarafda ba'id ve irsâl olınan sadrâzâm Tatarlarından (boşluk) zîde kadrûhûya ber keyfen merkûmanı berata ihram ve bir sa'at mukaddem hasariyle terâfü'-i şer'-i şerîf Âsitâne-i 'aliyyeme irsâl ve ibtal ihmâl ve def' itmek bâbında fermân-ı 'alışân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemaziyel-ahir 1178

s. 73-H.K. 207

(boşluk) Kadılarına ve Yomra Nâhiyesi Nâ'ibi'ne ve Gümüşhâne Emîni (boşluk) zîde mecdehûya hüküm ki;

Nişân-ı hümâyûnım virilan dergâh-ı mu'allam çavuşlarından Mehemed Emin veled-i Mustafa Çavuş zîde kadrehû 'arz-ı hal idüb Trabzon Sancağı'nda Yomra Nâhiyesi'nde Oz nam karye ve gayrıdan otuz bir bin beş yüz seksan üç akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze' ameti karyelerini muma ileyhin tarafından subaşısı (boşluk) zîde kadrehû zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz murâd eylediğün bildirüb aherden dahl olunmak icâb itmez iken yine nâhiye-i mezbûrede işтира ve mütegalibeden Hacı Salih oğlından oğlı Mehemed nam kimesne hevâsına tâbi' ba'zı işтира ile yekdil ve yekcihet ve hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i berât zabtına ve mahsul ve rusumından ahz-u kabz fuzûli mümana'at ve tegallüben ahz-u kabz ve ekl ve bey' idüb ziyâde gadr ve te'addi eylediğün mezkûr ziyâde mütegalibeden olmağla bir dürlü

mukavemet mümkün olmayub mürur olındığın bildirüb ze'amet-i mezbûrları defter-i hakânî ve berâtı mücebince tarafından subaşısı mezkûre zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb icâbında olan mezkûr Mehmed'i ve Ahmed'in bir murud-ı hilâf-ı defter-i hakânî ve mugayir-i berât bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ve fuzûli me'huzı(?) olan mahsul ve rusumı her ne ise alıvrilüb ol-vechile olan müdahalesi men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûna müraca'at olındıkda ze'amet-i mezbûr yüz yetmiş altı tarihiyle hala berât-ı şerifimle muma ileyhın üzerinde oldığı mestur ve mukayyed olunmağın sen ki Gümüşhane Emini muma ileyhın ma'rifetinle defter-i hakânî mücebince 'amel olunmak için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemaziyel-ahir 1178

s. 73-H.K. 208

Torul Nâ'ibi'ne ve Gümüşhane Emini'ne hüküm ki;

Erbâb-ı timardan Ahmed ve 'Ömer ve Adan Mehmed nam sipahiler gelüb Torul Nâhiyesi'nde İstam nam karye ve gayrıdan iki bin akce ber-vech-i iştirak berât-ı şerifimle mutasarrıf oldukları timârları mülhakatından yine Torul Nâhiyesi'nden müşterekleriyle kayd-u berâtlarına dahil yüz akce yazusu olan mezra'aları ve resmi ve Zayas der nezd-i karye-i (...) deyu mu'ayed mezra'ayı ber müceb-i defter-i hakânî müşterekleriyle zabt ve vâki' olan mahsulün kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itmek mûrad eylediklerinden dahl olunmak icâb itmez iken yine Torul Nâhiyesi'nde Mestane nam karye ve gayrıdan otuz dört bin beş yüz kırk altı akce ze'ametine mutasarrıf İbrahim veled-i Süleyman nam za'im zuhûr ve ze'ameti mülhakatından Torul Nâhiyesi'nde müşterekleriyle kaydına dahil Subune nam karye müşterekleriyle zabt ve kana'at itmeyüb sabık alanlar mezra'a için ze'ameti mülhakatındandır deyu hilâf-ı defter-i hakânî fuzûli müdahale ve zabtına muhalefet ve babaları zamanında dahi ber minvâl-i meşruh fuzûli müdahale ve hilâf-ı defter-i hakânî inhâsına bina'en mübaşir ta'yin ve mûcir-i terâfi' üzerinde 'akd olunan meclis-i şer'den babaları mezkûr ile mürafa'a-i şer'-i şerif olındıklarından mezra'a-i mezbûrede za'im-i merkûmda bir dürlü 'alakası olmaduğın zahir ve mu'arazadan men' ve def' birle tarik-i şer'den tebine(?) ve cânib-i şer'den i'lam-ı şer'iyeye virilmişiken mugayir-i defter-i hakâniye ol-vechile müdahale ve zabtlarına muhalefet ve gadr

sevdasında olduğın bildirüb mezra'a-i Üyebir semin ve zabas der nezed karye-i Bitonya el-mezbûre ber müceb-i defter-i hakânî müşterekleriyle kendülere zabt ve vâki' olan mahsulın kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb za'im-i mezkûrı ve müştereklerini mezra'a-i mezbûreye hilâf-ı defter-i hakânî bir dürlü dahl ve ta'aruz ve zabtlarına muhalefet itdirilmemek hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda Torul Nâhiyesi'ne tâbi' yüz on dört nefer re'aya ve dört zemin ve üç bâb asiyâb ile karye-i Bitonya ber vech-i serbest ve hasılı tahtında bennak ve hınta ve şa'ir yekun ma' gayre dokuz bin akce yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akcesi ifrâz ve yine nâhiyesine tâbi' Mestane nam karye ve gayrıdan ile birikdirilüb yigirmi bin yüz akce ze'amet dir ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın yigirmi bin akcesi za'im-i merkûm İbrahim veled-i Süleyman ve bakisi müşterekleri kaydlarında ve yine nâhiyesine tâbi' hasıl yüz akce yazar mezra'a Evye ve Ber semin ve Zayas der nezd-i karye-i Bitonya deyu olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde yine nâhiyesinde İstiram nam karye ve gayrıdan ile birikdirilüb dört bin akce yekunundan iki bin akcesi ifrâz ve ber icmâl ve ol-mikdârı dahi ifrâz olduğu ber icmâl ve icmâl-i evvel tamamen defter-i hakânîde mestur olduğu üzere Mehmed veled-i Nu'man üzerinde iken fevtinden yetmiş iki senesi Şevvalinde oğulları Ahmed ve 'Ömer'e iştiraken tevcih ve berâtıyla üzerlerinde olub ve icmâl-i sâni dahi tamamen hüsn-i kaydında olmağla bu takrirce ber müceb-i defter-i hakânî karye-i Bitonya el-mezbûre müşterekleriyle za'im-i merkûm İbrahim tarafından mezra'a-i Evye ve Ber semin ve Zayas der nezed karye-i Bitonya el-mezbûre dahi merkûman Ahmed ve 'Ömer veledân-ı Mehmed ve Hasan taraflarından zabt olunub birbirlerinde 'alakaları olmamak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'il defter emini olan Mehmed Emin dâme mecdehû 'arz eylemeğün 'arız mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Receb 1178

s. 74-H.K. 209

Trabzon Vâlisi'ne ve Trabzon Kadısı'na hüküm ki;

Sen ki Trabzon Vâlisi Mevlanâ-yı muma ileyh Çavuşzâde Ebu'l-nur Mehmed Emin zîde fazlûhûsın südde-i sa'adetime mektub gönderüb kadimi Trabzon civârında vâki'

Hatuniye Evkâfi kurrallarından Yavebôlı nam karye sükkanından ‘Ömer veled-i Bekr Caser ‘Ömer ve Kızıl Ağac karyesinden Elhac ‘Osman nam müteveffaların vereseleri meclis-i şer’e varub vakf-ı mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi’ Şah-ı merdan karyesinden olub öteden berü şekavetle ma’ruf Uzun oğulları Hüseyin ve Mustafa ve yine Zebvağu karyesinden Amana oğulları Yusuf ve Hüseyin nam eşkiyâ ‘avanelerini başlarına cem’ ve bin yüz yetmiş altı senesinde karyelerine nüzul ve hanelerin basub mûrisleri müteveffiyun-ı mezbûrını hilâf-ı şer’-i şerif ve bi-gayr-ı hakk katl ve yigirmi keselik emvâl ve eşyâ ve düvvab ve mevâşilerin nehb ü garet ve hanelerin ihrak-ı bi’n-nâr idüb ziyâde gadr ve halef itmeleriyle mübâşir ma’rifetiyle şer’ile görölüb mezbûrların hilâf-ı şer’-i şerif ve bi-gayr-ı hakk ‘arzen ahz eyledikleri ol-mikdâr kese emvâl ve eşyâ ile düvvab ve mevâşileri alıvirilüb ve katl hususına dahi icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında vâki’ hisse hükm-i hümâyûnım virilmek ricasına bi’l-iltimas eyledüğün ecilden eğer da’vaları nefsü’l-ümera mütâbık olmayub mücerred ‘arzına ve nefsanıye binâ’en ise ecilden mübâşeriyesi müra’ı tarafından virilmek şartıyla mübâşir ma’rifetiyle mahallinde şer’ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Receb 1178

s. 74-H.K. 210

Trabzon Eyâleti’nde vâki’ kuzât ve nüvvâba hüküm ki;

Trabzon Eyâleti ‘avatıf-ı ‘aliyem (.....)mdan sabık Kilis ve Ağraz Sancaklarına mutasarrıf düstur-ı mükerrem nizâmü’l-‘alem vezirim ‘Abdi Paşa edâm’allah-u te’ala iclâlehûya yüz yetmiş sekiz senesinin Rebi’ül-evvelinin dördüncü gününde tevcih ve ihsânım olmağla eyâlet-i mezbûrda vâki’ kazâlardan Trabzon valileriçün senede iki taksit ile tevcih ve ta’yin olunan yigirmi bin guruş emrâd-ı hazeriye müşarün ileyh bi-vechi tarihinden kast idüb hissesi üzere hissesine isâbet iden hazeriye akcesi şurut-ı hazeriye mücebince lâzım gelenlerden tamamen tahsil ve tarafından kabzına me’mur edâ ve teslim itdirilmek için emr-i şerifim sudurını vezir-i müşarün ileyhın kapu kethüdası olan ‘Abd’ül-latif zîde mecdehû ‘arziyle istida’ ve divân-ı hümâyûnımda mahfuz tevcihat ve hazeriye tertibi defterlerine müraca’at olundukda eyâlet-i mezbûreye vech-i meşruh üzere tarih-i merkumda vezir-i müşarün ileyh olduğu ve eyâlet-i Trabzon’da vâki’ kazâlardan vâli için senede iki taksit yigirmi bin guruş emrâd-ı hazeriye tertib kılınub hazeriyede re’isine

gurre-i Muharrem 'itibar olunmakla 'azl ve nesb ve kıra'at halef ve selef herkese bi-vechi tarihinden kiste'l-yevm hisseyi öte hissesine isâbet ideni ahz-u kabz eylemek şurut-ı hazeriye her olunmağı der kenâr olmağla hazeriye şer'-i şerif mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şa'ban 1178

s. 74-H.K. 211

Trabzon Vâlisi'ne ve Kadısına hüküm ki;

Ekinci Hacı Ahmed nam kimesne gelüb Trabzon'da vâki' Semedciler mahallinde İkihan dimekle ma'ruf mülkhane mutasarrıf olan Laz 'Ali Efendi dimekle ma'ruf fevt oldıkda han-ı mezbûran rey' hissesi zevcesi Emine nam hatuna ve üç hissesi müteveffa-yı mezbûran 'ammizadesi Monla İsmâ'il nam kimesne ile ve Harise nam hatuna ba'de'l-intikal mezbûre Emine han-ı mezbûrdan mutasarrıf olduğu tâbi' hissesin bi'l-cümle şer'ile bey'-i bad-ı kati' ile bey' ve teslim ve bu dahi iştirâ ve mülk-i şerifesi dahl olunmak icab itmez iken mezbûrlar şerine salık ve hevalarına tâbi' (.....) kimesnelere iştiraken han-ı mezbûrda senin hisse ve 'alakan yoğdur deyu fuzûli müdahale ve mezbûrdan hisse olındıkların bildirüb ba'is olan hüccet-i şer'ile müdahale 'amel olunmağın mülk-i işrası olan bey' hissesini mezbûrları müdahale kanun ider mülk bâbında emr-i şerifim rica itmeğle mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'ban 1178

Of Kadısına hüküm ki;

Of Kazâsı'na tâbi' Evâkene nâm karye sâkinlerinden Yusuf arz-ı hâl idüb bu üzerine bundan akdem gelüb 'avâriz ve asa ve cizye vesâ'ir ol emr-i şerifimle ve arh olan ehl-i te'adden hissesi Deraş karye-i mezkûre ahâlileriyle 'abd-ı me'mûre edâ idüb ve kazâ-i mezbûre tâbi' Sürmene karyesi toprağında bi'l-fi'il zabt ve ta'arruz hane-i 'avâremde başlu mütabık üzere icab ider kadimi rea'ya eyledü ki virildi ol-müceb itdi ol hakk icab itmez iken karye-i mezbûre ahâlileri zuhur ve şerrine suluk senedci ve arzı olan bena sağhiren sanlı mu'adele(?) vir deyu bunu dane etdi eyledikleri bildirüb mezbûrları hilâf-ı

kanun mûcebiyle üzerine te'allül men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerifim eylemeğin kanun-ı te'allül olınmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevval 1178

s. 75-H.K. 213

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Medine-i Trabzon sakinelerinden Şerife 'Ai'şe nam hatun südde-i sa'adetime 'arz-ı hal idüb yine medine-i mezbûre mahallelerinden Milasiyah mahallesi sakinelerinden Hadice binti Elhac Mustafa nam hatun yüz yetmiş yedi senesine hal-i hayatına ve hal-i 'akil ve sahibine medine-i mezbûrede vâki' mülkiyet emini müteveffa ol vaz' üzere bab ve nakit eline bir kıta' bağçesi mahuz şa'ire buna bey'-i bad-ı katı' ile ba muhabe şer' ile bey' ve teslim ve temkil idüb ma'ada müşterası olan dekakin ve bağçeye emirden dahl olınmak icab itmez iken mezbûre Hadice fevt olındığın viranlarından yine medine-i mezbûre sükkanından Kalpakcıoğlu Süleyman vesa'irleri zuhur ve i'lan-ı mezbûreye hilâf-ı şer-i şerif ve sa'ir hüccet-i şer'iyye müdahale ve ta'ciz ve giderden hisse oldukları bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islamdan fetva-yı şerife virildiğin bildirüb teris olan fetva-yı şerifime ve hüccet-i şer' mûcebince 'amel olınb mezkûrdeki hilâf-ı şer'-i şerif vesa'ir fetva-yı müse'yyi ve hüccet-i şer' ile zahir olan müdahale ve te'addi men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerifim rica eylemeğin yedinde olan hüccet-i şer' ve fetva-yı şerife mûcebince 'amel olınmak için emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şevval 1178

s. 75-H.K. 214

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Batum Kazası'nda İbrahim nam kimesne gelüb yine kaza-i mezbûrede sakinlerinden karındaşı Mehmed Ağa dimekle ma'ruf kimesne kendü halinde 'arzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerif kimesneye vaz' ve te'addi olmayub ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine kaza-i mezbûre sakinlerinden yeniçeri zümresinden Göklüceoğlu Mehmed Eşci Mahmud ve oğlu Mustafa Bayrakdar ve Şirin 'Ali ve

Şahinşeyh oğlu İsmâ'il ve Ezturoğlu 'Ali demekle ma'ruf şakiler birbirleriyle yekdil karındaşı mezbûrı dört nefer etba'ıyla ahz ve müberrana bir çıkarub bin yüz yetmiş yedi yedi senesinde tüfenk kurşunıyla bi-gayr-ı hakk beşini dahi katl ve ziyade gadr-ı te'addi eyledikleri bildirüb şer'ile görülüb ber mukteza-yı şer' üzere icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval 1178

s. 76-H.K. 215

Maçuka Kadısına ve Gümüşhane Emmini zîde mecdûhûya hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan Hüseyin nam kimesne gelüb Trabzon Sancâğı'nda hala Gümüşhane'ye tâbi' Maçuka Nahiyesi'ne tâbi' Ravala nam-ı diğêr Vurka nam karye ve gayrıdan yedi bin akce timâr mukaddema mutasarrıf Ahmed'in refikinden bin yüz yetmiş beş senesi Zilka'desi'nden on beşinci gününde kendüne tevcihle hala berât-ı şerifle üzerinde olub berâtı mücebince tahvili tarihine mahsul ve rüsum hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugayir-i kanun bir dürlü dahl ve bi-gayrı hakk olunmak icab itmez iken ashab ağasından ba'zı kimesnenin kanun-i muhalefet ve te'addi sebebiyle re'ayası zimmetlerinde kalduğın bildirüb timâr-ı mezbûr berâtı ve defter-i hakânî mücebli kendüye zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumi kendisine sebli kanun ve defter mücebli ahz-u kabz itdirilüb aherden bir ferdi hilâf-ı defter-i hakânî bir dürlü dahl ve taarruz itdirilmedikden emr-i şerifim rica ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz olan Ruznâmçe-i Hümâyûnıma müraca'at olındıkda timâr-ı mezbûr vech-i meşruh üzere vech-i mezbûrda merkûm mu'ayyen tevcih ve hala berât-ı şerifimle üzerinde oldığı mestur ve mukayyed olunmağın ve fermanım mücebince 'amel olunmak için emr-i şerif tahrir olmuştır.

Fî evâhir-i Şevval 1178

s. 76-H.K. 216

Trabzon Vâlîsi ve Rize ve Rize Kadısına hüküm ki;

Hâlâ İslambol gümrüğü emini olan Mehmed zîde mecduhû arz-ı hâl idüb vâsisi olduğu eytâmın babaları İslambol gümrüğü emini esbak Seyyid İshak Ağa dimekle ma'rûf müteveffâ hayatında yüz yetmiş üç senesinde Rize sakinlerinden Bortan oğlu Ömer Yazıcı nam kimesneden dört yüz altmış guruşa gürciyyül asl olmak üzere bir câriye iştirâ itmekle şimdi câriye-i mezbure hürrül(?) asl olduğunu şer'an isbât ve sebili tahliye olunub cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye müceblerince mahallinde şer'ile görülüb câriye-i mezburenin kıymeti olan meblağ-ı merkuma bâyi'-i mezkur Ömer Yazıcıdan tamamen tahsil ve bi'l-vesâye tarafından me'mûre edâ ve teslim itdirilmek bâbında emr-i şerifim sudûrunu istid'â eylediği ecilden mahallerinde şer'ile görülüb ihkâk-ı hakk olunmak için emr yazılmıştır.

Fî evâhir-i Zilka'de 1178

s. 76-H.K. 217

Gümüşhane Kadısı'na ve Gümüşhane Emini (boşluk) zîde mecdelhûya hüküm ki;

Zu'emadan İbrahim veled-i Süleyman zîde kadrûhû gelüb Trabzon Sancağı'nda kaza-i mezbûre müzafatından Torul nâhiyesi'nde Müstane nam karye ve gayrıdan yigirmi dört bin beş yüz kırk altı akce berât-ı 'alışanımla mutasarrıf olduğu ze'ameti mülhakatından müşterekli kayd-ı berâtına dahil Torul Nâhiyesi'ne tâbi' Buyine nam karye defter-i hakâniden haberi tahrirde yüz on dört zemin ve üç eşya ile dokuz bin akce yazu ile ber vech-i serbest ve defter-i mukaddemanda on bir nefer müslimanın ve on iki nefer zımmiyan ve demirciyan ve köpriciyan ile muharrir kalemiyle tahrir-i defter olan karye-i Buyine el-mezbûre re'ayası müteferriki mümtaz ve mu'ayyen hududi dahilinde kadiminden berü 'öşr ve rusumi eline gelan yedi mahalde sakin ve hayr-i tahrirden berü mu'mâ ileyhın müşterekli ze'ameti tarafından zabt ve 'öşr ve rüsumı ahz-ı kabz üzere gelmekle hilâf-ı Defter-i Hakânî ve kadim-i mugayir aherden bir vechle dahl ve ağraz olunmak icab itmez iken yine nâhiye-i mezbûredeki İstiram nam karye ve gayrıdan ikişer bin akce timarlara mutasarrıf Ahmed ve 'Ömer ve 'Osman Mehmed ve Hasan nam sipahiler timarları mülhakatından Torul Nâhiyesi'nde mezra'-i Arbi bir ve semi ve mübayas deriz deyu yine bu yüz akce yazu ile mukayyed mezra'yı ber müceb-i Defter-i Hakânî kadimesi üzere zabt ve kana'at itmeyüb bu mukaveleden karye ve mezra'a niza'atında defter-i hakânî mukayyed ve arazide dahi 'itibar ve remî olmağı mezkûr

mezra'nın hasılı tahtında re'aya kaydı olmadığından sabıkü'l-esbak karyenin mahallatı için mezra' olmak üzere müdahale eylemeleri mugayir-i Defter-i Hakânî iken karye-i Buyeğurure'nin derununde re'ayası sakın Kebir Mahallesi'ne artayır ve matenir(?) şimdi deyu tesmiye olunmakla zıkr olunan mezra'a olmak üzere bir zabt itdirür deyu hilâf-ı Defter-i Hakânî ve mugayir-i kadim niza'a tesaddi ve bundan akdem mahal niza' üzerinden mezbûrlar ile muvafık-ı şer'-i şerif olduklarında dahi sipahi-i mezbûrların kayd-u berâtlarıyla dahil yüz akce yazı mukayyed mezra'-i mezbûreye hüsn-i tahrirde muharrir kalemiyle re'aya kayd-ı tahrir olunmadığından da'va-i münaza meyhan olan mahallat-ı hüsn-i tahrirden berü karye-i Buyeğurure ol mezbûre olmak üzere zabt ve 'öşr ve rusumi müşterekli muma ileyhın ze'ameti tarafından ahz-ı kabz olındıklarını şer'an tevatir ile bâ'is ve kadimesi üzere ber müceb-i Defter-i Hakânî ze'amet hükm-i berât kayd-ı şer'den i'lam-ı şer' dahi i'ta olmuşiken sipahi-i mezkûrlardan ziyade şedid olınmalarıyla kani' ve münrefi' olmayub hilâf-ı defter-i hakânî sâlifü'l-beyân karyeyi mezra'a-i mezbûre olmak üzere cebren ve kahren zabt irâdesiyle re'aya üzerlerine musallat ve mübâşir ta'yin ile tesif ve perakende ve perişan yedine ba'is ve ze'amet mahsuline külli gadr ve hilaf eyledüklerin bildirüb defter-i hakânî mücebince kadimesi üzerine 'amel ve der kenar olınub sipâhi-i mezbûrların hilâf-ı defter-i hakânî karye-i mezbûre re'ayasına ol-vechle musallat ve te'addileri men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerifim rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda Torul Nâhiyesi'ne tâbi' yüz on dört bin beş yüz akcesi ifrâz bir re'aya ve dört zemin ve üç asiyâb ile karye-i Buyine ber vech-i serbest ve hasılı tahtında bennak ve hınta ve şa'ir ve 'öşr-i gıyah ve resm-i tapu zemin ve ba'd-i hevâ ve 'arusiye yekun ma' gayre dokuz bin akce yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akcesi ifrâz ve yine nâhiyesinde Mestane nam karye ve gayre birikdirilüb yigirmi bin yüz akce ze'amet deyu icmâl ve yigirmi bin akcesi merkûm İbrahim veled-i Süleyman ve bâkisi müştereki kaydında olub ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' mezra'a-i Arbi berü semi ve sabas der nezd-i karye-i Buyine hasıl yüz akce yazı ile olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde yine nâhiyesinde İstiram nam karye ve gayre ile birikdirilüb dört bin akce yekunundan iki bin akcesi ifrâz ve ber icmâl ve ol-mikdârı dahi ifrâz olduğu ber icmâl ve icmâl-i evvel tamamen Ahmed ve 'Ömer veledân-ı Mehmed ve icmâl-i sani dahi tamamen hüsn-i kaydlarında olub bu takdirce ber müceb-i defter-i hakânî tarafından icmâl ve mufassalları başka başka ve birbirlerinden

‘alakaları olmayub ve mezra’a-i mezbûreye hüsn-i tahrirde muharrir kalemiyle re’aya kayd-ı tahrir olmaz ka’ni bi’l-fi’il defter emini olan ‘Abdullah dâme mecdehû ‘arz itmek ‘arzı mücebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Zilhicce 1178

s. 77-H.K. 218

Giresun ve Bahr-i siyah ve Tuna sevâhilinde vâki’ (boşluk) ve (boşluk) kadılarına hüküm ki;

Sadat-ı kirâmadan Seyyid ‘Osman zîde şerifehu gelüb bu Giresun sakinlerinden olub yine Giresun sakinlerinden Hacı Mehmed oğlu ‘Osman nam kimesne bin yüz yetmiş senesinde bunun hilâf-ı şer’-i şerifin otuz gurus akcesi bi-gayr-ı hakk ahz idüb gadr eylediği taleb eyledikde edâdan imtina’ ve sefineye süvâr ve taht-ı hükümet ve kazâlarda mürur-u mezbûr üzere olduğın bildirüb bulunduğu mahalde şer’ile görülüb bi-gayr-i hakk ahz eylediği meblağ-ı mezbûr tahsil ve bi-kusur kendüye alıvirilüb ihkak-ı hakk olunmak hükmi-hümâyûn rica eylediği ecilden mahalline şer’ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Zilhicce 1178

s. 77-H.K. 219

Ber vech-i arpalık Gönye Sancağı’na mutasarrıf olub Faş Kal’ası muhafazasında olan (boşluk) dâme ikbâlihuya Arhavi ma’ Viçe Kadısı’na hüküm ki;

Elhac Mustafa nam kimesne gelüb bu kazâ-i mezbûre sükkanından Hacı ‘Ömer ve Hacı Eyüb oğlu Eyüb nam kimesneler ile üç direkli ağyır(?) olınan bir kıta’ sefineye ‘ale’l-iştirak mutasarrıf iken bu sefine-i mezbûre mahall-i mezbûrda Asitâne-i sa’adete kürek ve perakende-i mezbûrlar Asitâne’ye götürmeyub aher mahale göturdiklerin bin yüz yetmiş yedi senesinde mezbûrların te’addi ve ta’arruzlarından naşi sefine-i mezbûre deryada furtuna basub helak olmağla bu dahi sefine-i mezbûrede hassasın ta’mire edâ eyledikde mezbûr bir dürlü ‘alaka ile gadr-ı külli sevdâsında oldıkda ve bu bâbda da’valarına muvafık şeyhü’l-islamdan fetvâ-yı şerifesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerifesi mücebince şer’ile görülüb sefine-i mezbûrenin tamininden edâsı takrirde tamamen tahsil

ve bi-kusûr alıvırilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmek mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1178

s. 77-H.K. 220

Ber vech-i arpalık Gönye Sancağı'na mutasarrıf olub Faş Kal'ası muhafazasında olan (boşluk) dâme ikbâlihuya ve Gönye Kadısı'na hüküm ki;

Gönye sakinlerinden Hadice nam hatun gelüb Gönye sükkanından zevci Ahmed nam kimesne zimmetinden bin yüz yetmiş yedi senesinde cihetden kabzına sekiz yüz guruş alacak hakkı olub ve mukavetle taleb eyledikde ve bir mükerrer ve te'allül ve gadr eyledikde ve bu bâbda şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerife olduğın bildirüb mücebince şer'ile görölüb zevci-i mezkûrın zimmetinde olan ol-mikdâr guruş hakkı tamamen tahsil ve alıvırilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnım rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1178

s. 78-H.K. 221

Mevlâna Gümüşhane ve Maçuka Kadılarına hüküm ki;

Defter-i hakânî kalemi kâtiblerinden ve şakirdlerinden 'Ali veled-i şakird Mehmed zide kadrûhû gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'ameti karyelerinden Gümüşhâne Kazâsı muzafatından Torul Nahiyesi'ne tâbi' Zigâne ve Maçuka Kazâsı'na tâbi' Uluneşe ve Ayvasıl ve tevâbi'i karyenin bin yüz yetmiş altı senesinden berü vâki' olan mahsulün ve rusumatı bunun berâtı tarihine düşüb elden ba'zı mevâni sebebiyle re'âyâsı zimmetinde kalduğun bildürüb sene-i mezburından bunun berâtı mucebince tahvili tarihine düşüb re'âyâsı zimmetinde olan mahsulat ve rüsumatı tarafından 'ale'l-iştirâ subaşısı olan Trabzonlu 'Ali ve Süleyman nam kimesnelere alıvırılmek bâbında emr-i şerifim ricâ ve fuzûli su'al olındığında zikr olan ze'amet-i karyelerinden yetmiş altı senesinden berü vâki' olan mahsulat ve rüsumatı ze'amet-i mezbûr mutasarrıfından berât-ı mucebince tahvili tarihine düşmüşiken mevâni' sebebiyle ahz-u kabz olmayub

re'ayasına zimmetlerinden kalmış ise berât-ı mucebince tahvili tarihine düşen mahsulat ve rüsumatı tarafından subaşısına alıvirilmek muvafık-ı kanundur deyu Divân-ı Hümâyûnım kaleminden derkenâr olmağla kanûn emini 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1178

s. 78-H.K. 222

Maçuka Kadısına ve Gümüşhane Emini zîde mecdûhûya hüküm ki;

Sabık Maçuka kadılarına na'ibü's-şer' olan Mevlânâ Hüseyin zîde 'ilmihû ile ve bi-vech-i sabık Mehmed 'Ağa dimekle ma'ruf kimesne gelüb bunlar Maçuka Kazâsı'nda sâkin olub kendü hallerinde 'araziyle mukayyed üzerlerine şer'an bir nesne yeğîn olmuş değil iken Maçuka Kazâsı sâkinlerinden zümre-i eşkiyâdan Eyüb oğlu Eyüb karındaşı 'Osman ve karındaşı Tosun ve karındaşı 'Ali ve İmzire oğlu 'Osman ve Ya'kub nam şâkiler kendü hallerinde olmayub bin yüz yetmiş sekiz senesinde hevâdârları olan yedi sekiz yüz nefer andar eşkiya ile merkûm Mehmed'in konağını basub cebren bunları ihrâc ve konağ-ı mezkûr dahi ahrak-ı bi'n-nâr eylediklerinden gayrı maldan buldıkları emvâl ve eşyâ ve kitâbları bi'l-cümle yağma ve gadra ve ziyade gadr ve zulm-i har' ve berü cümle mukâvemet mümkün olmayub merkûmlar kadar ve ol hevâlilar da keşt ü güzâr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'ile görilüb merkumların hilâf-ı şer'-i şerif tamâmen ve gayride eyledikleri emvâl ve eşyâ ve kitâbları bi'l-cümle 'ahz ve tevessür kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnım rica eyledikleri ecilden mahallinde şer'ile görülmek için fermân-ı 'alışân yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1179

s. 78-H.K. 223

Derkenârı mücebince yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1179

Trabzon Vâlisine ve Giresun ve Keşab ve Kürtün kazâlarının Kadı ve Na'iblerine hüküm ki;

Divân-ı ‘Alişânım kâtiblerinden Hüseyin Senâyi zîde kadrûhû gelüb Trabzon Sancağı’nda Giresun Nâhiyesi’nde Nefs-i Giresun ve gayrıdan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz berât-ı ‘alışânımile mutasarrıf olduğu ze’ameti mülhâkatında Giresun Nâhiyesi’ne tâbi’ resm-i gümrük sefineha ve sandalha ve mülkese kaza-i Keşab zifreden Giresun ve Giresun’dan Batlama’ya varınca mukayeli arkarıb ve ba’yed amireti har da ez defter ber müceb-i emr-i hümâyûn hasıl üç bin beş yüz akce yazu ile defter-i mufâssalın muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlin karye-i Nefs-i Giresun ve gayr-ı hayr görilüb elli dört bin yüz akce ze’amet ber icmâl ve icmâl-i mezkûrın üç yüz dört bin yüz akcesi kayd-ı meşrûh muma ileyh Hüseyin Senayi bâkisi müştereki kaydlarına ve Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ tekrarı ve zeminhası ile karye-i Karakaya ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bâd’-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma gayre yedi yüz dokuz akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ tekrar ve zeminhası ile cema’at mu’affak karye-i Karakaya ki ra’iyyet-i şerre andır vech-i serbest ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bad’-ı heva ve ‘arusiye yekun ma’ gayri dokuz yüz yigirmi bir akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve zeminha ile karye-i Murir Ha’viri ber vech-i serbest ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bâd’-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre yedi yüz elli sekiz akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve zeminha ile karye-i Bo’alı ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bâd’-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre beş yüz yigirmi akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve zeminha karye-i Ladarı ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bad’-ı heva ve ‘arusiye yekun ma’ gayri dört yüz beş akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ mezra’-i Arakköy her kimi zira’at ider ise behdesin sipahisine vire hasıl yüz akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ zimmet İbrahim ve kafiye kırkırkiye(?) ve hasıl yüz akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve zeminha ve asiyâb ile karye-i Kelebari ber vech serbest ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bâd’-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre beş yüz yetmiş iki akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve zeminha ile cema’at-ı muvaffak karye-i Onkir kile ra’iyyet-i şerre anda ber-vech-i serbest ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bâd’-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre bin iki yüz on dokuz akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve mezra’a ve asiyâbha ile karye-i Kara husur ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve hinta ve bâd-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre üç bin yedi yüz akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve zeminha ve asiyâb ile karye-i Herahad ma’ mezra’a-i Meşherlu ve Muvaklu ve Arpa Deresi ber-vech-i serbest ve hasılı tahtında

bennak ve niyabet ve hınta ve bâd-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre yedi yüz akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ meclat ve neferat ve bağceha ve asiyâbha ve hasılı tahtında ispence ve niyabet ve öşr-i kendir ve resm-i bâd-ı hevâ ve ‘arusiye ve resm-i gümrük ber mûceb ‘aret-i kadimi yekun ma’ gayre otuz yedi bin akce yazusu olan Nefs-ı kal’a-i Direbolı ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve zeminha ve asiyâb ile karye-i Safhı aheri ber vech-i serbest ve hasılı tahtında bennak ve niyabet ve erzen ve bâd-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre altı yüz altmış bir akce ve yine Kürtün Nâhiyesi’ne tâbi’ neferat ve asiyâbha ve zemin ile karye-i Gelibolı ber vech-i serbest ve hasılı tahtında ispence ve niyabet ve hınta ve bâd-ı hevâ ve ‘arusiye yekun ma’ gayre bin akce yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle anlar dahi başka başka tahrir ve defter-i icmâlde karye-i Kara husur el-mezbûre iki bin yedi yüz akce sebili karye-i Gelibolı el-mezbûrenin dahi bin üç yüz akce yazusundan ber vech-i nefer üç yüz akcesi ifrâz ve kurra ve mezra’a ve cema’at salifü’l-beyân ve ma’ gayreha birikdirilüb yetmiş bin akce ze’amet ber icmâl ve icmâl-i mezkûrın üç yüz bin beş yüz seksan beş akcesi muma ileyh Hüseyin Senayi bakisi müşterekleri kaydlarında olduğu defter-i hakânide mukayyed ze’amet-i mezbûr mutasarrıf sabıkı Müteferrika Mehmed Halife’ye zimmetinde müteveffa Seyyid İshak İstanbul gümrüğü emaneti esnasında kavlı-i mücerrede mebni isdâr itirdiği emr ile Nefs-i Giresun’ın tahtında ze’ametine hasıl yazılan gümrük rüsûmatına hilâf-ı defter-i hakânî müdahale olduğunu merkûm Mehmed’in ‘arz-ı haliyle inhâ ve istid’asına bina’en ze’amet-i merkûmın hasılât-ı defter-i hakânîden ve müteveffa-yı mezbûrın ısrâr itdirildiği emrin kaydı dahi yerüse(?) kaleminden ihrâc oldıktan sonra ber mûceb-i defter-i hakânî Nefs-i Kal’a-i Giresun’ın hasılı tahtında tahrir olınan resm-i gümrük ma’ gümrük-i siyah ber mûceb-i ‘aret kadimi ve rüsûmat-ı sa’ire ve resm-i gümrük sefineha ve sandalha mülkese-i kazâ-i Keşab ve Nefs-i Kal’a-i Direbolı’nın dahi hasılı tahtında tahrir olınan resm-i gümrük ber mûceb-i ‘aret kadimi ve rüsûmat sa’irede aherin ‘alakası olmayub kadimden berü tevcihile zabt olına gelmiş ise berâtı yazusına göre hisselerin zabt eylemeleri iktizâ eyledüğün defter emini esbak ‘arz ve defter-i hakânî ve defter emini ‘arzına haracen yazıldığı minvâl üzerine müşterekleriyle mezkûrın ze’ameti tarafından zabtı iktizâ iden resm-i gümrük ve sa’ir rüsûmat kadimden olnagelmiş mugayir ve kanûna ve deftere mahalleğan İstanbul gümrükçileri tarafından bir dürlü dahl ve ta’arruz itdirilmemesini muhtevi baş defterdâr-ı esbak i’lamiyle yüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Şevvâlinde mufassal ve meşruh hatt-ı hümâyûn şu (.....) ile ma’nun emr-i şerif virdiği divân-ı

hümâyûnım kaleminden ihrâc olındığı muma ileyh Hüseyin Senayi'nin tarafından subaşı olan Dizdarzâde 'Abdi zîde kadrehû kurra ve mezra'a ve cema'at ve gümrük salifü'l-beyânı ber müceb defter-i hakânî zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatın kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itmek mûrad eylediğin aherden bir vechile dahl ve ta'arruz olınmak icâb itmez iken Direboli sakinlerinden mütegalibeden ser eşkıyâ Kel 'Ali oğlu İbrahim nam şaki hevâsına tâbi' bölükbaşlarından Celesiz oğlu Mehmed ile müttefik ve salifü'z-zikr kurra ve mezra'a ve cema'atlere tarafından subaşı tevcihi tarihinden berü vazî'yed itdirilmeyüb bilâ sened kendüleri zabt ve bahrisine bin beş yüz guruslukdan müteceviz mahsul ve rusumın ahz-u kabz ve mezbûrlar eşkıyâdan olduklarından bir dürlü mukavemet mümkün olmayub mağrur olduğın bildirüb sen ki vezir-i müşar'ün ileyhsin ma'rifetinle mezbûrlar ahz ve huzûr-ı şer'ile ihzâr ve tarafından subaşı ile mürafi' ve zimmetlerinden olan mahsul ve rüsum devir teslim ve kamyur(?) zikr olunan kurra ve cema'at ve mezra'aya vazî'yed eylemeyüb subaşısına zabt itdirilmek için emr-i şerifim sudurını istid'a ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olduğu mestur ve divân-ı hümâyûnımda mahfuz kuyud-ı ahkama müraca'at olındıkda minvâl-i muharrer üzere emr-i şerifim virildiği mukayyed salifü'z-zikr kurra ve cema'at ve mezra'a ber müceb-i defter-i hakânî müşterekleriyle muma ileyhin tarafından subaşısına zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatları kanûn ve defter mücebince ve resm-i gümrük sefinaha ve sandalha ve mülkese kazâ-i Keşab dahi kadimden berü tevcihile zabt olınagelmış ise muma ileyhin dahi berâtı yazusına göre hissesine isâbet iden tarafından subaşısına ahz-u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hakânî ve kanûn ve islahî zimmetinde hatt-ı hümâyûn şu(.....) ile ma'nun-ı şer kusûr olan emr-i şerife mukayyed mârû'z-zikr kurra ve cema'at ve mezra'anın zabtına ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatın kanûn ve defter mücebince ve ze'ametine hasıl yazılıub tarafına 'aid gümrük rüsumatının dahi kadimesi üzerine tarafından subaşısının ahz-u kabzına icâbından olan mezkûrları ve icrâyı bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek ve muma ileyhin berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ve rüsumın bu ana dek fuzûli bir nesnesi alınmış ise ba'de's-subût hükm olunub bi-kusûr subaşısına alıvirilmek için emr-i şerifim virilmesi iktizâ itmekle defter-i hakânî mücebince 'amel olınmak için fermân-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muharrem 1178

s. 79-H.K. 224

Trabzon Vâlisi'ne ve Trabzon ve (boşluk) Kadılarına hükü ki;

Sabık Maçuka Kazâsı'nda zevcesi olan Deraklı Mehmed dimekle ma'ruf kimesne gelüb gelüb bunun Trabzon Kazâsı'nda vâki' Mihreci(?) nam mahalde iki bin guruş menzili mutasarrıf olduğu bir bâb mülk-i menzili derviş gümrükcü sakın olub şer'an berü cihetle te'addi olunmak icâb itmez iken Trabzon sakınlarından zümre-i eşkıyâdan Eyüb oğlu Eyüb ve karındaşı 'Osman ve 'ammizâdesi Tosun ve karındaşı 'Ali ve Emrullah ve oğlu 'Osman ve Ya'kub ve Elhac 'Ali nam kimesneler kendü hallerinde olmayub bin yüz yetmiş yedi senesinde hevâlarına tâbi' ba'zı kimesneleriyle yekdil ve bunun menzilini hilâf-ı şer' ihrâk-ı bi'n-nâr idüb ziyâde gadr kıt'a cebri ve merkûmlar eşkıyâdan olmalarıyla bir dürlü mukavemet mümkün olmayub firâr ve der kenar bi-vech-i menzil iden münebbiyen zimmetini kendüye alıverilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Muharrem 1179

s. 80-H.K. 225

Gümüşhane Kadısına ve Gümüşhane Emîni (boşluk) zide mecdûhûya hüküm ki;

İsma'il nam kimesne gelüb bunun kaza ve mezbûre tâbi' karyede Sâymankaz nam karyede sakın Hacı 'Abdullah nam kimesneden bin yüz altmış dört senesinde istihkaz(?) eylediği yüz guruş diyeti mukabelesinde Kamış karyesi toprağında etrafında olan yerleri razı ve vaz' idüb lakin arz viren razı olmuş hilâf-ı kanun olduğundan bu yerleri zabt ve 'öşr resmi sahib idene edâ idüb ve meblağ-ı mezbûr bahasını bunun üzerine devr-i şer' ve'l dam rem-i olmuş değil iken mezkûr bundan senede bila devr-i şer' muradınca tamiyle kırk kez tekrarına ahz ve istilaka itmekle bu dahi bila devr-i şer' aldığı bekdanın(?) akcesini asıl diyetine tevz ve ziyadesin taleb eylediğin yüz guruş mütalebesiyle te'addi eylediğin gayri yerlerin südde-i bekasını mezkûrdan mukaddem razı itmez kâbur-ül yevm yerleri sana zabt itdirmem deyu hilâf-ı kanun niza ve gadr eylediğin ve bu bâbda da'vasını muvâfık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerifesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerifesi mûcebince şer'ile görüleb bila devr-i şer' aldığıma asıl diyete tevzi ve ziyadesi

alıvirilmek bâbında emr-i şerifim rica itmeğin mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem 1179

s. 80-H.K. 226

Trabzon Vâlisine, Eyâlet-i Trabzon'da vâki' kuzat ve nüvvaba ve 'ayan-ı vilayetine hüküm ki;

Sabık Trabzon Vâlisi olub hala Van muhafızı Nu'man Paşa edâmullah-ı te'ala iclâlehûya Eyâlet-i Trabzon'da tevcihine göre olan yüz yetmiş yedi senesi Şevvalinin beşinci gününden gayri olan Rebi'ül-evvelin dördüncü gününden yüz kırk sekiz gün müşar-ı ileyhin müddet zatı olduğu Divân-ı Hümayûnîm kapudanından ma'lum olmağla ber müceb kapudan bu zaruretin eyâlet-i mezbûrdan ma'li olan yigirmi bin guruş hazeriyeden müşarün ileyh tarafından sekiz bin iki yüz yigirmi iki guruş ve yigirmi sekiz akce isâbet itmekle meblağ-ı merkûmdan tahsiliçün sadır olan emr-i 'alışanım gediklülerinden Mehmed zîde mecdûhû mübâşeretiyle mahalline vûrud olmuşiken tahsil olmayub ahali zimmetlerinde kalmağla tahsili emr-i 'alışanım suduretinu muhtac olduğu Trabzon kadısında vûrud olan a'lametin tahrir ve inha olmağla mukaddem sadır olan emr-i şerifim mücebince hazeriye-i mezbûr 'al'el-hal lazım gelenlerden tahsil ve tarafından kabzına me'mura eda ve teslim olunmak fermanım olmağın takiren(?) ve ihtimam işbu emr-i şerifim dahi şer-i kusur olmuşdur hazeriye-i mezbûrenin el- hakika otuz tahsil olmakçün ve ahali zimmetlerinde kaldığı vâki' sene zamanı mezur olmuş hazeriyeden olduğunu bina'en cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile 'ale'l-hal tevzi' ve lazım gelena birden bi't-tamam tahsil ve müşarün ileyh tarafından kabzına me'mure edâ ve teslim itdirilüb arf ve (.....) civar göstermekden ve bir kac 'asar ve muhalefet itdirilmekden hazer ve mücanebet olunmak bâbında ferman-ı 'alışan yazılmışdır.

Fî evâhir-i Muharrem 1179

s. 80-H.K. 227

Torul nam-ı diğer Gümüşhane Nâ'ibine ve Gümüşhane Eminine hüküm ki;

Sen ki Mevlanâ-yı mu'mâ ileyhden zîde 'ilmihûsın mektub gönderüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde Havyar nam karye ve gayrıdan yigirmi iki bin dokuz yüz doksan dokuz akce ze'amete mutasarrıf olan İsmâ'il veled-i Mehmed zîde kadrûhû meclis-i şer'e varub ze'ameti baş kalemi olub müstekilen kayd-ı berâtına dahil sabık aher Kerhavtane karyesi toprağında zira'at ve haraset idenlerin zira'atleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden 'öşrleri karye-i mezbûrenin defterde mukayyed zımmi za'im ve rü'yyet oğullarının dahi resm-i ispenceleriyle sa'ir hakdan ve rusumatlardan kanun ve defter mûcebince taleb eylediğin yerleri 'öşr ve resm virmeyüz maktu' tamili bir mikdar nesne virirüz deyu hilâf-ı kanun te'addi ve ze'amet mahsulden karine(?) badi olacakları zâhir olmağla mezbûr toprağında zira'at ve haraset idenlerin zira'atleriyle hasıl eyledikleri terekelerinin 'öşrleriyle defterde mukayyed zımmi ra'iyet ve rü'yyeti oğullarının rüsum ispence vesa'ir hukuk ve rüsumları kanun ve defter mûcebince alıvırilüb hilâf-ı defter-i hakânî maktu' tamili bir mikdar nesne virirüz deyu te'allül ve muhalefet itdirilmemek bâbında vâki' hisse hükm-i hümâyûnım ve berât-ı ricasına bila iltimas 'arz ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olındıkda Torul Nâhiyesi'ne yetmiş dokuz re'aya ve dört asiyâb ile karye-i Havyane hasıl ispence ve hinta ve resm-i küvvere ve resm-i asiyab tütün bad-i heva ve 'arusiye yekun ma' gayre altı bin akce yazu ile defter-i mufassala tahrir kalemi ve defter-i icmâlde müstakil ber icmâl tamamen muma' ileyh İsmâ'il veled-i Mehmed'in ze'ameti mülhakatından oldığı mestur ve mukayyed olunduğın defter-i hakânî mûcebince kanun üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Sâfer 1179

s. 80-H.K. 228

Sohum Kadısı'na hüküm ki;

Sohum Kal'ası'nda bi'l-fi'il şerifimle dellâl başı olub 'alasına lazım gelan hizmeti edâ idüb dellâlbaşılığı umûrına bir vechile dahl icâb itmez iken ashâb-ı ağrazında ma'lumü'l-hasım kimesneler bi-vech ve bila sened dellâlbaşılığı umûrına müdahale ve meblağ-ı mezbûrda bunu (.....) mezbûrını hisse oldukların bildirüb ashâb-ı ağrazında mezbûrlarda bi-vech ve bila berât müdahale itdirilmeyüb men' ve def' olunmak emr-i şerifim rica itmeğın mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

s. 81-H.K. 229

Torul ma' Gümüşhane Nâibine ve Gümüşhane Emîni (boşluk) zîde mecdehûya hüküm ki;

Sen ki Mevlâna-yı mu'ma ileyh Hamza zide 'ilmihûsın mektub gönderüb Trabzon Sancağı'na Çepni nâhiyesine Çıldır damı nam karye ve gayrıdan on yedi bin altı yüz otuz akce timara berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan Mehmed nam sipâhi meclis-i şer'e varub timârı mülhakatından Torul nâhiyesine tâbi' müşterekleriyle kayd-ı berâtına dahil Armud yeddek karyesini ber muceb-i defter-i hakânî müşterekleriyle kayd-ı berâtına vâki' olub zabt ve vâki' olan mahsul ve rüsumatın berât-ı yazusuna gün hissesine düşen kanun ve defter mucebince ahz-u kabz itmek murad eylediğin dahl olunmak icab itmez iken karye-i mezbûrda müştereki olan yine Torul Nahiyesi'nde İsyuri nam karye ve gayrıdan otuz dört bin yüz kırk akce ze'amete mutasarrıf dergâh-ı mu'allam müteferrikalarından Elhac Mustafa Silahşor-ı hassa karye-i mezbûrenin vâki' olan mahsul ve rüsumatın berâtı yazusına göre hissesine düşeni tarafından subaşı kanun ve defter mucebince ahz-u kabz kana'at itmeyüb berât-ı yazusundan ziyâdeye tecâvüz ile merkûm Mehmed'in berât yazusuna göre hissesine isâbet iden mahsul ve rusumi dahi hilâf-ı defter-i hâkâni fuzûli müdahale ve te'addiden hali olmamakla karye-i Armud yeddek el-mezbûre ber muceb-i defter-i hakâni müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsul ve rüsumatın herkese yedlerinde olan berâtları yazularına göre hassalarına düşen kanun ve defter mucebince ahz-u kabz itdirmeyüb müştereklerini berâtları yazularından ziyâdeye tecâviz itdirilmemek bâbında vâki' hisse hükmi hümayûnım virilmek ricasına bi'l-iltimas 'arz ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz Ruznamçe-i Hümayûn ve defter-i mufassala müraca'at olındıkda Torul Nahiyesi'nde yetmiş iki nefer re'aya ve sekiz 'aded zemin ve altı 'aded asiyâb ve iki mezra' ile karye-i Armud yeddek hasıl bennak ve ispençe ve hinta ve resmi asiyâb ve resm-i tapu-yı zemin ve bad-i hevâ ve 'arusiye yekun ma'gayri beş bin üç yüz otuz sekiz akce yazu ile defter-i mufassalın muharir kalemiyle tahrir ve ma'gayri kırk sekiz bin altı yüz kırk akce yekunundan gayri ez (.....) on bin akcesi merkûm Mehmed ve otuz iki bin altı yüz kırk akcesi müteferrika-i mumâ ileyh Elhac Mustafa Silahşor-ı hassanın ze'amet ve timârları mülhakatı ve yekun mezbûrın bakisi müşterekleri

kaydına olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakâni mucebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Sâfer 1179

s. 81-H.K. 230

Torul Nâhiyesi Nâibine ve Gümüşhane Eminine hüküm ki;

Sen ki Mevlâna-yı mu’ma ileyh Hamza zide ‘ilmihûsın südde-i sa’adetime mektub gönderüb erbâb-ı timârdan Mehmed nam sipahi meclis-i şer’e vârub Trabzon Sancağı’nda Çebni Nâhiyesi’nde Çıldırdamı nam karye ve gayrıdan on yedi bin altı yüz otuz iki akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu timar-ı mülhakatından Torul Nâhiyesi’ne tâbi’ İstori ve Baş Maçuka karyelerinden müşterekleri olan karye-i İstori el-mezbûre ve gayrıdan otuz dört bin yüz kırk akce ze’amete mutasarrıf dergâh-ı mu’allam müteferrikalarından Elhac Mustafa Silahşor-ı hassa ve iden ve Trabzon Sancaklarından Boz doğan ve gayrı nâhiyelerde ‘an karye-i Malu beyler ve gayrıdan yetmiş bin iki yüz kırk yedi akce ze’amete mutasarrıf divân-ı hümâyûnım kâtiblerinden ‘Ali Benli Kisedâr ru’us-ı hümâyûnın tarafından subaşıları olanlar kadinin mezbûrlarının vâki’ olan mahsul ve rusumların berâtları yazularına göre hisselerine isâbet iden kanûn ve defter mücebince ahz-u kabzına kana’at itmeyüb hilâf-ı defter-i hakânî ve berâtları yazularının ziyâdeye tecavüz ile nizâ ‘an hisse olmaduğıyla zikr olunan İstori ve Baş Maçuka karyeleri ber müceb-i defter-i hakânî müşterekleri mezkûrdan ile merkûm Mehmed’e zabt ve vâki’ olan mahsul ve rüsumlarından herkese berâtları yazularına göre hisselerine isâbet iden kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerifim virilmek ricasına vâki’ hisse bi’l-iltimas ‘arz ve defterhâne-i ‘amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca’at olındıkda Torul Nâhiyesi’ne tâbi’ altı bin akce yazar karye-i İstori ve yine (.....) deyu kırk sekiz bin altı yüz kırk akce yekunınsa on bin akcesi merkûm Mehmed ve otuz iki bin altı yüz kırk akcesi mezkûr Elhac Mustafa Silahşor-ı hassa ve altı bin akcesi dahi mezbûr ‘Ali Benli Kisedâr ru’us-ı hümâyûnın kaydlarında olunub mestur ve mukayyed bulunan defter-i hakânî mücebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Safer 1179

s. 82-H.K. 231

Rize Kadısına hüküm ki;

Kazâ-i mezbura tabi' Lemariz(?) nam karyede Mustafa nam kimesne gelüb karye-i mezburede cereyân iden su ile tarla vesâ'ir mevrû'atlarına saki ve intifâ' idegelüb mahsus ve müstakir kadimi suyunda alakası yoğiken yine karye-i mezbur sükkânından Hüseyin nam kimesne mezbur ve ol suyu mevrâ-i kadiminden ihrâca ve kendü tarlasın saki ve bunun tarlasının harabına ba'is olduğın ve bu bâb ola da'vâsına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerife virildüğün bildürüb mücebinece şer'ile görölüb ol su kadimisi üzere icrâ ve intikâl itdürmeyüb mugâyir-i kadim zâhir olan müdâhale ve te'addisi men' u def' olınmak bâbında emr-i şerifim ricâ itmeğın mahallinde şer'ile görölmeğ için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Sâfer 1179

s. 82-H.K. 232

Trabzon Valisi'ne ve Trabzon Kadısı'na hüküm ki;

Ahmed Kilâr-ı hassa zîde mecdehû gelüb muma ileyhın babası Sarı 'Abdurrahman Paşa'nın 'abd mutasarıfı Yusuf nam kimesne müteveffa Cendci 'Abdullah Paşa'nın hayatında hizmetinde iken yüz altmış sekiz senesinde fevt oldıkda emvâl ve eşyâ ve tereke-i sâ'iresi ırs-ı şer'ile buna intikal itmeğın mezkûr Yusuf'ın hamî(?) ve kanında bâbında mevcûd iki bin beş yüz guruş müteveffa-yı müşarün ileyh ita'atinden Veli nam kimesne bi'l-vesaye ahz-u kabz idüb zimmetinde kaldüğın ve mezkûrda sen ki vezir-i müşarün ileyhın halâ hizmetinde olan ol mikdâr guruş hakkı tamamen tahsil ve tarafından vekiline alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hakk olınmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mahallinde şer'ile görölmeğ için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Safer 1179

s. 82-H.K. 233

Trabzon Vâlisi ve Rize ve Of Kadısı zîde fazluhûya hüküm ki;

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ahmed veled-i Mehmed zîde kadrehû südde-i sa'adetime 'arz-ı hal idüb Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde Bile nam karye ve gayrıdan otuz

dört yedi akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ameti karyelerinden salifü'z-zıkr karyesi toprağında zira'at ve haraset eyledikleri hasıl itdikleri terekelerinden kanûn ve defter mücebince 'öşrlerin taleb eylediğiniz 'öşr virmeyüz maktu virirüz deyu hilâf-ı kanûn ve defter te'allül ve muhalefet ve ol-vechile ze'ameti mahsulinden kesr ve noksan tertibe ba'is ve bâdi oldukların bildirüb karye-i mezbûre toprağında zira'at ve haraset idüb her kim olur ise olsun zira'atleriyle hasıl eyledikleri terekelerin 'öşrleri kanûn ve defter mücebince tamamen tahsil ve alıvirilüb maktu virirüz deyu hilâf-ı kanûn ve defter te'allil ve nizâ eylememek bâbında emr-i şerifim rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâlde ve mufassala müraca'at olındıkda Of Nâhiyesi'ne tâbi' yetmiş iki nefer re'aya üç asiyâb ve hasıl-ı tahtında bennak ve hinta ve şa'ir ve 'öşr-i kendir ve 'öşr-i bostana ve bâd-ı heva ve 'arusiye yekun ma' gayre karye üzere ber vechisiz alına deyu altı bin üç yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde ma' gayreha birikdirilüb otuz bin beş yüz kırk üç akce ze'amet deyu ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın yigirmi bin akcesi muma ileyhın ze'amet-i mülhakatı bakisi müştereke karyeniz olduğu mestur ve mukayyed olduğın defter-i hakânî mücebince 'amel olınmak emrim olmuştır.

Fî evâhir-i Safer 1179

s. 82-H.K. 234

Trabzon Vâlisi'ne ve Kadısı'na hüküm ki;

Sulehâdan Mehmed bin Salih gelüb Trabzon'da vâki' müteveffa Mehmed'in nam sahibü'l-cezin(?) binâ eylediği mektub mütalifeden ber müceb ve kafiye ma'mül inhâ yevmi üç akce vâzife ile ta'lim sabık ve yevmi üç akce vâzife ile icrâ hevâlınden cihetlerine bi'l-fi'il berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu sene lazım gelan hizmetlerini edâ idüb tasviri olmayub berât-ı şerifimle hizmet mukabelesinde müstehak olduğu vâzifesi yine kazâ-i mezbûrede sen ki vakf-ı mezbûr mütevellisi olan Ebubekr dimekle ma'ruf kimesnede berât ve şartıyla vâkıf mücebince taleb olınmak istediğın vakfın müsa'at var iken üç seneden berü hizmeti mukabelesinde müstehak olduğu vâzifesini virüb 'ala kanûn fetva mücerrediyile hilâf-ı şer'i şerif ve şarta vâkıf vâkıfiye ma'müli bahaneye mübaşir cehti icraya (.....) ol-vechile buna gadr-ı külli eylediklerine ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerife virildüğü bildirüb berâtı mücebince hizmeti

mukabelesine müstehak olduğu vâzife kendüsiyle alıvirilüb hilâf-ı şer’i şerif ve şart-ı vâkîf evkâfına (.....) ve fetva-yı şerife hakk ve te’allül ve nizâ itdirilmeyüb icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğin mahallinde şer’ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Rebi’ül-evvel 1179

s. 83-H.K. 235

Trabzon Vâlisi’ne ve Sürmene Kâdısı’na hüküm ki;

Kazâ-i mezbûre tâbi’ Makule karyesi sakinlerinden Şeyh Ahmed ve karındaşları Hasan ve Hüseyin nam kimesneler gelüb bunlar ve ehl-i ‘iyalleri kendi hallerinde ‘arzlarıyla olub hilâf-ı şer’i şerif kimesneye vaz’ ve te’addiler ve üzerlerine şer’an bir nesne sabit olmuş değil iken karye-i mezbûrede Kalafat oğlu Mehmed nam kimesne kendü adamlarından Halestan oğlu ‘Ali ve Oz oğlu İsmâ’il ve Mahzar oğlu Mustafa ve Sarıyüz oğlu Ahmed nam şakiler ile bin yüz yetmiş beş senesinde hevâlarına tâbi’ ma’lumü’l-resm refikleriyle leylen mezkûran Hasan ve Hüseyin’in kızlarına ve ‘iyallerine hilâf-ı şer’-i şerif menzillerini basub mallarını yağma ve garet eylediklerinden ma’ada karye-i mezbûrede olan mülk-i menzillerini zabt ve mezbûr Şeyh Ahmed’in menziline mütegalibeden Mevban oğlu dimekle ma’ruf kimesneyi ve mezkûranda menzillerine te’tikcisini koyub ve derunlarında mevcûd ihtas zehayirden ma’lumü’-kebir mahsullerini ahz ve iza’at ve külli gadr ve te’addi ve evlâd-ı ‘iyalleriyle ica ve zeyl ve şekil kalub halleri diğer gûn ve perişan oldukları bildirüb şer’ile görölüb icrâ-yı şer’ ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnım rica eyledikleri ecilden mahallinde şer’ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Safer 1179

s. 83-H.K. 236

Trabzon Vâlisi’ne hüküm ki;

E’immeden Avam Ahmed zîde salâhû gelüb Trabzon mahallatından Debbağhâne Mahallesi’nde bunun bi’l-fi’il zabt ve tasarrufında ‘avarızhânesinde bağılu tekâlif itmek

icâb ider emlâk ve yerleri olmayub tekâlif talimiyle müdahale olunması mugayir-i kanûn iken mahalle-i mezbûre ahalisi her nakilleriçün ‘avarız ve sâ’ir emr-i şerif ile varduğundan tekâyyüz virmekle senedci hisse vir deyü müdahale eylediklerinden ma’ada ehl-i ‘örf ta’ifesi taraflarından dahi bila emr-i şerif tekâlif şabhane talebesiyle birincide olduğu ve bu bâbda şeyhü’l-islamdan fetva-yı şerife virildiğün bildirüb mücebince ‘amel olunub mugayir-i fetva-yı şerife ve hilâf-ı kanûn zahir olan müdahaleleri men’ ve def’ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica eylediği ecilden mahallinde şer’ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Safer 1179

s. 83-H.K. 237

Trabzon Vâlisine ve Maçuka Kadısına hüküm ki;

Elhac Sübhan nam kimesne gelüb timar karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi’ Sacalven ve Kuvabağı karyeleri mutasarrıfı Ahmed Sipahi tarafından işbu sene-i mübarekede bunun gayrısını olmağı timar-ı mezbûr karyeleri topraklarından zira’at ve haraset idenlerin zira’atler ile hasıl eyledikleri terekeleri ‘öşürleri kanun ve defter mücebince taleb eylediği timar-ı mezbûr karyeleri re’ayâtından bunları hilâf-ı kanun ve defter virmekden te’allül ve muhalefet ve gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirüb timâr-ı mezbûr karyeleri toprağından zirâ’at ve haraset idenlerin zirâ’atleriyle hasıl eyledikleri terekeleri ‘öşürleri kanun ve defter mücebince kendüye alıvirilüb hilâf-ı kanun ve defter te’allül ve nizâ itdirilmek bâbında emr-i şerifim rica eyledikde kanun üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi’ül-evvel 1179

s. 83-H.K. 238

Gümüşhane Kâdısı’na ve Gümüşhane Emîni’ne hüküm ki;

Nişân-ı hümâyûnım virilan dergâh-ı mu’allam müteferrikalarından kıdvetü’l-emâcid ve’l-ikramici ikinci kadim Kara Kulak zîde mecdehû südde-i sa’adetime ‘arz-ı hal idüb Trabzon Sancağı’nda ve Gümüşhane müzafatından Torul Nâhiyesi’nde Harsa nam karye

ve gayrıdan kırk beş bin dokuz yüz dört akce ze'amet yüz yetmiş altı tarihi ve berât-ı şerifimle üzerinde olduğu ze'amet-i mezbûre karyelerinin işbu mülkün yetmiş dokuz ve seksan senelerini zabtiçün tarafından Bağısak nam kimesne subaşı nasb eylediğün bildirüb ze'amet-i mezbûr defter-i hakânî ve berâtı mûcebince tarafından subaşısı mezbûre zabt ve vâki' olan mahsulat ve rüsumatı kanûn ve defter mûcebince ahz-u kabz itdirilüb aherden bir ferdi hilâf-ı kanûn ve defter bir vechile müdahale ve zabtına mümana'at itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümayûna müraca'at olındıkda ze'amet-i mezbûr birkaç şerh tarih-i mezbûrdan birle muma ileyhi ikinci Kara Kulak zîde mecdehûnın berât-ı şerifimle üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hakânî mûcebince kanûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştır buyrılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1179

s. 84-H.K. 239

Atina Kadısına hüküm ki;

'Osman ma'lum'ül-resm kimesneler ile 'Aişe nam hatun südde-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb bunların murisleri 'Osman ve babası Ahmed ve Çepnioğlı Ahmed nam kimesneler kazâ-i mezbûre tâbi' 'Arra nam karyede sâkin iken bin yüz yetmiş sekiz senesinde karye-i mezbûrlarının kimesnenin mülki olmayan hisse müzü'at cebren katlı olunub katli nama'lum olmağla kassam ve diyeti şer'an karye-i mezbûrın ahalisinden lazım gelir ve şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerife virildiğün bildürüb fetva-yı şerifeleri mucebince şer'ile görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayunım iştira' itmeliyken mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Cemâziyel-evvel 1179

s. 84-H.K. 240

Gönye Sancağı mutasarrıfı olub Faş muhafızı olan dâme ikbâlihuya ve Atina Kadısına hüküm ki;

‘Osmân ve dahî sâ’ir ma’lumü’l-resm kimesneler ile ‘Âişe nam hatun gelüb bunların murisleri ‘Osman ve babası Ahmed ve Hüseyin oğlu Ahmed nam kimesneler kendü halinde Atina’dan Gare nam karyeye gelürler iken kazâ-i mezbûr sükkânından ve mütegalibeden Eksî oğlu İbrahim ve Yeşi oğlu ‘Osman ve karındaşı Mehmed nam kimesneler kendü halinde olmadıklarından ma’ada murisleri mezbûrları bin yüz yetmiş senesinden hilâf-ı şer’-i şerîf ve bigayr-ı hakk tahsil kurşunla cerh vesâiren fevt olmalarıyla ve mezbûrlar şekâdan olmağla bir vecihle ihkâk-ı hakk mümkün olmadığı ve bu bâbda da’vasına muvâfikk fetvâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer’ile görölüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnım ricâ itmeğın mahallinde şer’ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel 1179

s. 84-H.K. 241

Giresun Kadısına hüküm ki;

Divân-ı Hümayûnım kalemi kâtiblerinden kadiminden erbâbü’t-tahrir ve’l-kalem Hüseyin Senâyi zide kadrûhû gelüb Trabzon Sancağı’nda Giresun Nâhiyesinde nefsi-i Giresun va gayriden yetmiş bin sekiz yüz doksan dokuz akçe ze’amet mutasarrıfı İsmâ’il Toşancı’nın fevtinden bin yüz yetmiş yedi senesi Saferinin on altıncı gününde Hüseyin Senâyi zide kadrûhûnın tevcihi ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerine olub ze’ameti mezbûr karyelerinin sene-i mezbûrda vâki’ olan mahsul ve rusûmı berâtı mücebince tahvili tarihine ‘öşr ve berât mücebince tahvili tarihinde öşr mahsul ve rusumı vekâleten tarafından ahz-u kabz itmek üzere vekalet temessüğü tarafından Giresun’da sâkin Dizdâroğulları ‘Ali ve ‘Abdullah Ağa dimekle ma’ruf kimesnelere irsâl ve anlar dâhi irsâl eylediği ödemesine üç yüz guruş virüb ma’adası dâhi götürölmek üzere iken şimdi müteveffâ-yı mezbûrın vereseleri zuhur ve şerine sulûk ve şera makbuza olan müteveffâ-yı mezbûrın tahvili tarihine düşen mahsuldır deyu hilâf-ı şer’-i şerîf kanûn fuzûli müdahale ve te’addiden hali olmadıkların bildirüb ol-bâbda istida’ nümayan ve Trabzon Sancağı’nda Giresun Nâhiyesi’nde ve gayrıdan yetmiş bir bin sekiz yüz doksan dokuz akçe ze’amet-i bâ berât-ı ‘alışan mutasarrıf olub bundan akdem vefât iden bilâd-ı mezkûr İsmâ’il bin Ahmed Toşancı’nın vârisi zevce-i menkûha-i menkuhesi Emine bint-i İsmâ’il nam hatun ile (.....) karındaşları oğulları Esseyyid Mahmud Ağa ve Esseyyid Ahmed

Ağa ibn-i İbrahim demekle ma'ruf kimesnelere ba'de'l-intikâl zevce-i mezkûre Emine hatun ile mezbûran Esseyid Mahmud ve Esseyid Ahmed meclis-i şer'imizde bilâd-ı mezkûr'l-resm divân-ı hümâyun kâtibleri Hüseyin Senayi ile taraflarında(?) mûrisleri mezbûr İsmâ'il mutasarrıf olduğu ze'amet-i mezbûresini hayatından bin yüz yetmiş beş ve yetmiş altı senesine mahsuben Giresun sakinlerinden Dizdaroğulları demekle ma'ruf Gayban'an oğulları 'Ali ve 'Abdullah nam kimesnelere iltizamla virüb mahsulını dahi kabzına yekdil(?) itdirdikde vekillerin merkûman mahsulat-ı mezbûreyi kabz ve der itibâr idüb ba'de murisimiz İsmâ'il fevt ve ze'amet-i mezbûre mahallinden bin yüz yetmiş yedi senesinin Saferinin on altıncı günü merkûm Hüseyin Senayi zîde kadrehûya tevcih olındıkda murisimiz müteveffa-yı İsmâ'il'in zamanında vâki' olub der itibâr olınan mahsulat-ı mezbûreyi ol-tarafın temamesi ile aher bey' ve hasıl olan teminlerine irsâl ve irsâli merkûman 'Ali ve 'Abdullah'ın tevkil eylediğimizde anlar dahi ba'de'l-kabl mahsulat-ı mezbûrı ahere bey' virenlerinden kabz eyledikleri otuz guruş yere irsâl üzere iken merkûm Hüseyin Senayi sene-i mezbûrede ze'amet-i mezbûrı bana tevcih olındı deyu merkûman 'Ali ve 'Abdullah'ın yere kasden ahz-u kabz ve istihlak itmeğle meblağ-ı merkûm Hüseyin Senayi'den hala taleb iderüz deyu da'va ve merkûm cevabın tahvil mücebince şeh-i zeman zabtında vâki' olan mahsulat temini merkûm 'Ali ve 'Abdullah'dan ahz-u kabz idüb merkûm İsmâ'il zamanında vâki' olan mahsulatın tamamını ahz-u kabz itdim deyu mukabele itdikde hakikat hali mahallinde vekilden merkûman alanlardan istikşaf ve istihdam için tarafından rızasıyla mahaline su'al olunmuş bi'l-fi'il Rumili Kaz'askeri olan Mevlânâ 'Osman edâm'allah-ı te'ala fazlûhû i'lam itmeğın i'lamı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1179

s. 85-H.K. 242

Giresun Kadısı'na hüküm ki;

Seyyid Ahmed ve Seyyid Mahmud zide şerifehu ile Emine nam hatun gelüb Trabzon Sancağında Giresun Nâhiyesinde nefsi-i Giresun ve gayrıdan yetmiş bir bin yüz doksan dokuz akçe ze'amet mutasarrıfı olan murisleri İsmâ'il Ağa fevt oldıkda ze'amet-i mezbûrdan yetmiş beş vâki' senelerinden mahsul ve rusumı müteveffâ-i mezbûrın tahvili tarihine düşüb bâlu berâtı mezkûrlere intikâl ider iken (.....) mezbûr tebdilde müteveffâ-

i mezbûrın tahvili tarihine düşen mahsul ve rusumi mahsulunden ze'ameti mezbûre kendüne tevcih olan Divân-ı Hümâyûnım kâtiblerinden Hüseyin Senâyi zîde kadrûhû ile Giresun'da sâkin Dizdaroğulları 'Abdullah ve 'Ali kimesne ahz-u kabz eylediklerin bildürüb ol bâbda istidâ-ı 'ayan-ı mezbûrdan meclis-i şer'i kâtib-i merkûm ile mürâfa'alarında murisime merkûm İsmâ'il mutasarrıf olduğu ze'amet-i merkûm seni ihânetde bin yüz yetmiş beş ve yetmiş altı senesine mahsuben Giresun sâkinlerinden Dizdaroğulları gâyiben 'an eyler 'Abdullah ve 'Ali nam kimesneler iltizâm alıvirüb mahsulını kabzını bu tevkil itdikden sonra verilen merkûman mahsûlat kabz ve der anbar idüb ba'de murisimiz İsmâ'il fevt ve ze'ameti mezbûr mahsulatından bin yüz yetmiş yedi senesi Saferinin on altıncı günü merkûm Senayi Hüseyin zîde kadrûhû bi-vechi ile oldıkda müteveffa-yı mezbûr İsmâ'il'in zamanında vâka' olub der anbar olınan mahsulat-ı mezbûreyi oldıkda temin-i kabl aher bey' ve hasıl olan teminatı bize irsal ve ibsale merkûman 'Abdullah ve 'Ali'yi tevkil eylediğimizde anlar dahi ba'de-l kabul mahsulat mezbûreyi ahr-ı bey' ve teminlerinden kabz eyledikleri otuz guruş irsal üzerinde iken merkûm Hüseyin Sinayi sene-i mezkûrede ze'amet-i mezkûre bana tevcih olındı deyu merkûman 'Ali ve 'Abdullah anlarından fuzûlen ahz-u kabz ve istihlak itmekle meblağ-ı merkûmı Hüseyin Sinayi'den hala taleb iderüz deyu da'va-i merkûm Hüseyin Sinayi zîde kadrehû cevabında tahvil mücebince benî zaman zabtunda vâki' olan mahsulatda teminini ahz-u kabz itmedim deyu mukabele itdikden hakikat-i hisse mahallat vekılan-ı merkûmanın ve vukuf namı olanlardan iskişaf ve isti'lamdan tarafından rızasıyla mahaline havale olındığı sicill-i mahfuzın mestur ve mukayyed olduğu bi'l-fi'il Rumili vâlileri olan Mevlanâ 'Osman edâmullah-ı fazlehu i'lam itmeğin i'lamı mücebince 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâ'ziyel-evvel 1179

s. 85-H.K. 243

Trabzon Vâlisi vezire ve Trabzon Kâdısı'na hüküm ki;

'Abdullah nam kimesne südde-i sa'adetime gelüb Trabzon sakinlerinden Kasab Kel Hasan dimekle ma'ruf kimesne işbu sene-i mübarekede Gürc-ül asl câriye-i memlûkesi olmak üzere Fatıma bint-i Mehmed nam hatunı üç yüz yetmiş guruş temin der vekâ' (?) ve tekayyüz buna bey' ve teslim ve bu dahi iştirâ ve teslim ve ba'd Asitâne'ye

geldiklerinden mezbûr hatun Eyâlet-i Trabzon'da Rize Kâzası'na tâbi' Mütaveli nam karye ahalisinden hürrü'l-asl Mehmed'in karındaşlarından ve zevce-i menkûhesini gürcü'l-asl mülkinin Mustafa'dan mütevelle olduğunu sudûrım huzurunda vech-i şer' üzerine ba'de'l-ayan yedine virilan hüccet-i şer'iyye mûcebince halas olub meblağ-ı mezbûrın şer'an mezbûr Hasan'dan reddi lazım gelmekle tarik-i şer'den virilan hüccet-i şer'iyye mûcebince taleb eyledikde bi-vech-i şer' 'askerinin iddi'asıyla te'allül ve bundan ma'ada mezbûr Hasan'ın sene-i mezbûrede zimmetinde yüz elli guruş hakkını dahi virmeyüb gadr murâd eylediğın bildirüb hüccet-i şer'iyye mûcebince mezbûrın zâbiti ma'rifetiyle şer'ile görülüb mezbûrın zimmetinde olan beş yüz yigirmi guruş hakkı tahsil ve bi-kusur kendüye alıvirilüb ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mahallinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Cemâ'ziyel-ahir 1179

s. 86-H.K. 244

Trabzon Vâlisine ve Trabzon Kadısına hüküm ki;

Medine-i Trabzon mahallâtından Yenicami' Mahallesi'nde vâki'merhum ve mağfurleh ebul-feth Sultan Mehmed Han Gazi tâbe serâhunun eylediği cami'-i şerifin imam ve hatibi olan Mahmud Efendi dimekle ma'ruf kimesne gelüb cami'-i mezkûr ittisalinde ma'rû'l-istiğlal olan hariciye ve dahiliyeli mülk-i menzil ile mülk-i bağcesini kimesnenin şer'an 'alakası yoğiken mahalle-i mezbûr sakinlerinden mütegalibeden Hacıoğlı Mehmed nam kimesne bin yüz yetmiş beş senesine tegallüben zabt-ı menziline sakin ve bağcesine ahz ve istihlak itmekle hala menzil ve bağcenin ve mahsul müstahleke ve fuzuli sakin olduğu senelerin ücret-i mislini taleb eylediğın hilâf-ı şer'-i şerif virmekde te'allül ve gadr eylediğın ve bu bâbda da'vasını muvafık şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerifesi olduğu bildirüb fetvâ-yı şerifesi mûcebince şer'ile görülüb menzil ve bağcesi ve mahsul müstehinli ile fuzûli sakin olduğu seneleri ücret-i misli alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mahallinde şer'ile görölmek için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Cemâziyel-Ahir 1179

s. 86-H.K. 245

Trabzon Vâlisine ve Sohum Mutasarrıfına ve Sohum ve Trabzon Kâdılarına hüküm ki;
Sohum sakinlerinden Mehmed nam kimesne gelüb kendü halinde ‘azimetiyle mukayyed ve hilâf-ı şer’-i şerif kimesneye vaz’ te’addisi olmayub üzerine dahi şer’an dahl-ü ta’arruz olunmak icâb itmez iken yine Sohum sakinlerinden Cebeci İbrahim ve Mustafa ve Hacı İbrahim dimekle ma’ruf kimesneler kendü hallerinde olmayub buna garaz ve ‘adavetleri olmağla mücedded icrâ-yı garaz sevdasıyla hevâlarına tâbi’ ehl-i ‘ırz ta’ifesiyle yekdil ve yüz yetmiş sekiz senesinde hanesini basub ma’lûmü’l-hayvânât vesâ’ir emvâl ve eşyâsın nehb-ü garet ve katl kasdıyla üzerine hücum ve mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazânızda keşt-ü gûzar üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer’ile görülüb kusurların bi-gayri hakk ahz eyledikleri hayvânât vesâir emvâl ve eşyâsı tamamen tahsil ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûn rica itmeğın mahallinde şer’ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Cemâ’ziyel-ahir 1179

s. 86-H.K. 246

Trabzon Vâlisi’ne hüküm ki;

Eimme ve hutebâdan Es-seyyid Mustafa zîde celalehû gelüb bu Trabzon Kazâsı’na vâki’ cami’-i şerifinin bi’l-fi’il berât-ı şerifimle imâm ve hatibleri olub edâ-yı hizmet idüb rüsum-ı ra’iyyet ve bila ol- hak(?) tekâlif-i şakka mütalebesiyle te’addi olunmak icâb itmez iken kabz ve hilâf-ı (.....) rüsum-ı ra’iyyet ve ehl-i ‘ırz tâ’ifesi tarafından ve bila (.....) tekâlif-i şakka mütalebesiyle te’addi olunmağın şeyhü’l-islamın kararları virüldiğın bildirüb (.....) hilâf-ı kanûn görölmeyle(?) olan mürafa’ eimme ve huteba olunmak bâbında (.....) rica itmek (.....) eimme ve huteba fetva-yı şeyhü’l-islam itibarıyla rüsum-ı ra’iyyet ve bila istiza tekâlif-i şakka terafü’ sizin (.....) kanûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Cema’ziyel-ahir 1179

s. 86-H.K. 247

Trabzon Vâlisi'ne ve Kâdısı'na hüküm ki;

Dergâh-ı mu'allam yeniçerilerinden Elhac Ahmed nam yeniçeri gelüb bu hala Trabzon Kâzası'nda Semirciler Savkında Yenihan demekle ma'ruf bir bâb mülk-i handan rub' hissesine bâ hüccet-i şer'iyye mutasarrıf olub aherden dahl olunmak icâb itmez iken icâbından İsmâ'il nam kimesne bin yüz yetmiş yedi senesinde hilâf-ı şer'i fuzûli ve tegallüben zabt ve on sekiz aylık almak üzere dört yüz guruş icâresi ahz-u kabz itmekle bu dahi mezbûrın fuzûli ahz-u kabz eylediği ol-mikdâr guruşın icâre hakkını talep ve da'va itmek murâd eyledikde mezbûr zalimedden olmağla bir dürlü mukavemete iktidârı olmayub zimmetinde iken mezbûr katl-i fevt olmağla müteveffa-yı mezbûrın zimmetinde kalan ol-mikdâr guruşın icâre hakkı muhallefât-ı metrukâtı kabz iden Trabzon sakinelerinden zevceleri Havva ve Esman nam hatunlar ile verese-i sâiresinden bi-vechi şer' virilmekte te'allül ve muhalefet üzere oldukların bildirüb şer'ile görülüb müteveffa-yı mezbûrın zimmetinde kalan ol-mikdâr guruşın icâre hakkı müteveffa-yı mezbûrın muhallefâtı kabz iden mûrisleri mezbûrlardan mal-ı müteveffaların tamamen tahsil ve tarafından vekiline alıvirilüb icrâ-ı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cema'ziyel-ahir 1179

s. 87-H.K. 248

Trabzon Vâlisine ve Kadısına hüküm ki;

Dergâh-ı Mu'allam yeniçerilerinden Mustâfa nam yeniçeri gelüb bin yüz yetmiş senesinde Trabzon sâkinlerinden Dinli Mahmud demekle mevsuf kimesnenin dört yüz guruşluk masb alıcısı ve birini sabun vesa'ir emti'a ve eşya irsal ve ol dahi yüz alacağı yedi yüz guruş edâ zimmetinde yağlı kılalar yedi yüz guruş için bir kac defa' mahalline varub talep eyledikde mezbûr zalim olmakdan naşi bir dürlü mukavemete iktidârı olmadığından zimmetinde iken mezbûr katlen fevt olmağla muhalefet ve bi'l-cümle emvâl ve eşyâsını ahz-ı kabz iden Trabzon sâkinlerinden oğlı 'Osman ve kızı 'Aişe ve zevcesi felan nam hatunlar dahi talep eyledikde ber vech-i şer' virmeğın te'allül ve muhalefet üzere oldukların bildürüb şer'ile görülüb mütevekkil-i mezbûrın zimmetinde bağı felan ol-mikdâr guruş muhallefatdan kabz iden murisleri mezbûrlardan mâl-i mütevekkili dahi tamamen tahsil ve tarafından vekiline alıvirilüb te'allül ve muhalefet

itdirilmeyüb icray-ı şer' ve ihkâk olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledüğü ecilden mahalline şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziy'el-Ahir 1179

s. 87-H.K. 249

Trabzon Valîsine ve Giresun Kadısına hüküm ki;

Giresun sâkinlerinden müderrisinden Elhac Mehmed zîde 'ilmihu 'arz-ı hâl idüb muma ileyhın Giresun sâkinlerinden bir kıta' sefineye müştereki olan ve Elhac 'Ali nam kimesne ile sefine-i mezbûr hesabından ve müşterek re'is mal ile teharrir olınan erzakları ve sefineden ber müceb-i defter bin yüz yetmiş yedi senesinden berü bin üç yüz guruş alacak hakkı olmağla taleb eyledüğü mezbûr esvâsı tâbi' müte'aliyeye iştirâ bivech-i şer' virmekden te'allül eyledüğün bildirüb şer' ile görüleb mezbûrın zimmetinde olan ol mikdâr guruş tamamen tahsil ve bu sefer keyfen alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mahallinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Cemâziy'el-Ahir 1179

s. 87-H.K. 250

Trabzon Vâlisine ve Torul Kadısına hüküm ki;

Zu'emadan Seyyid Hasan veled-i Kâtib Mehmed hazine-i sadr-ı'aliyye zîde kadrûhü gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nahiyesi'nde Harran nam karye ve gayrıdan elli altı bin üç yüz yigirmi beş akce ze'amet Defter-i Hâkânî'nin mestur olındığı üzere bir sene tamamına değın muhallaklarından ilhak eylemek şartıyla ze'amete hazır gelmemek eline yüz yetmiş üç senesi Cemâziy'el-Ahir'inin on altıncı günü tarihiyle bil-'ali kayd-ı meşruh muma ileyh Seyyid Hasan veled-i Kâtib Mehmed hazine-i sadr-ı'aliyyenin üzerinde olındığı Defter-i Hakânî'den mukayyed olub hilâf-ı Defter-i Hakânî ve mugâyir-i yerden bir dürlü icâb itmez iken ol mezbûr alâybeyisinden deyu karındaşı Derviş 'Ali dimekle ma'ruf kimesne zuhur ve ze'amet-i mezbûre görülmeyan ser'askeri tarafından bana bivech olınan hilâf-ı Defter-i Hakânî mugâyir-i ber hüccet-i ze'amet-i mezbûrı zabta ademi ve subaşısı ta'yin deyu men' ve mezbûr gadır iradesinde olduğun bildirüb ze'amet-

i mezbûre Defter-i Hakânî ve bâbında olan berâtı mûcebince kendüye zabt itdirilmemek için sen ki vezir-i müşârün ileyhsin sana hitaben emr-i şerifim suduri bâbında istida' ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûn'ıma müraca'at olındıkda timar-ı mezbûr vech-i meşruh ileyh kayd-ı meşruh muma ileyhe Seyyid Hasan veled-i Kâtib Mehmed hazine-i sadr-ı'aliyyenin berâtıyla üzerinde olduğu mukayyed ve aher tahvil virildiğinden kaydı bulunmadığına Divân-ı Hümâyûn'ımdan hevâsı tahrir olunmağla ze'amet-i mezbûre Defter-i Hakânî virenden olan berâtı mûcebince muma ileyhin tarafından subaşısına zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumi kanun ve defter mûcebince ahz-ı kabz itdirilmesi muvafık-ı Defter-i Hakânî ve kanun olmağla hilâf-ı Defter-i Hakânî ve kanun ve mugayir-i berât-ı mezbûr Derviş 'Ali'yi aheri dahl ve ta'arruz itdirilmemek için muktezi Defter-i Hakânî ve kanun emini emr-i şerifim tahriri bâbında bi'l-fi'il Re'is'ül- küttâb olan 'Ömer dâme mecdûhû i'lam itmeğın i'lamı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Cemâziy'el-Ahir 1179

s. 88-H.K. 251

Açe Kal'ası muhâfazasına mukâyı dergâh-ı mu'allâm tobcıları zâbiti olan on dördüncü cema'âtden 'Osman Çavuş zîde kadrûhû'ya hüküm ki;

Sâbık Akkirman Kal'ası'nda tobcı zâbiti olan Hüseyin Çorbacı fevt oldukda ve zevce-i müzâkesesi Fatıma binti Hüseyin nam hatun ile sagir oğulları Nu'man ve Salih ve Sebile sülb-i sagire karındaşı Emine Esre ve 'Afife nam sagir ve sagirelere mahsure olduğunu arzu hâllerıyla inha ve müteveffâ-yı mezbûrenin muris olduğu bu verese kal'a-i cedid muhâfazasının bin yüz altmış dokuz senesi icmâl ve defterinde mevcûd ve mukâyed olduğına binâ'en ma'ada ocak ortası mezbûre salyâne-i cedid olan kırk dördüncü Hüseyin Çorbacı'dan Tobhane Muhâkemesinde üç yüz on yedi guruş 'ulufesin taleb eylediklerine merkûm Hüseyin çorbacı meblağ-ı mezkûrı sen ki muma ileyh 'Osman Çavuş zîde kadrehûsın tarafından tamamen edâ ve teslim eylediğın huzûr-ı şer'ıye isâbet ve meblağ-ı mezkûr ba'de'l-cehli zimmetinde kalmağla müteveffa-yı mezbûrın sene-i mezkûrede müstehak olduğu 'alakaları olmak üzere bin üç yüz on yedi guruş verese-i mezbûrlara ka'in ocak üzere virilmesi fermân olduğu üzere bin yüz yetmiş iki senesine müvacene ocak tarafından salyâne dahi ta'yin olan Etbâcî Ahmed Çorbacı irsal olmağla (.....) mezbûr

muharrir müteveffa-yı mezkûrın altmış dokuz senesinden senin zimmetinde kalan üç yüz on yedi guruş ‘alakasını salyâneci-i muma ileyh Ahmed Çorbacı yedine teslim ile sen-i su’aliyle benim benim değildir Hüseyin Çorbacı yedine kaldı bu cevab ve ‘aliye tesaddi ider isen ol-mukaddem cevabını kıta’-i iğmal olmayacağıın ma’lumdan olduğın bundan akdem dahi meblağ-ı mezbûr için bir kac defa’ ocak tarafından mektub ve ardlular kace yed-i sayane ile def’ eylediğün esna olmağla heman birikdirilüb nasb ve nifse kendü ki Asitâne-i ‘aliyyeme mübâşir ile hemen gelüb sene-i mezbûre salyâne Hüseyin Hasan Çorbacı ile terafi’ olmak için hâlâ Tobcı Paşa Elhac Mehmed Emin zîde mecdûhû tarafından mezbûr mektub virmeğle vech-i meşruh üzere ‘amel eylemek bâbında fermân-ı ‘alîşan yazılmışdır.

Fî evâhir-i Cemazi’el-Ahir 1179

s. 90-H.K. 252

Kürtün Kadısı’na ve Canik Sancağı’nda vâki’ Badem Nâhiyesi Nâ’ibine hüküm ki; Zu’emadan Feyzullah veled-i müteferrika Mehmed zîde kadrehû gelüb Trabzon ve Canik sancaklarından Kürtün ve gayrı nâhiyelerde Ohyalu nam karye ve gayrıdan kırk bin sekiz yüz seksan akce mutasarrıf olduğu ze’amet-i karyelerinden bin yüz yetmiş sekiz senesinde imâreti ibtidasından(?) zabt itmek üzere Trabzon’ı Elhac İsmâ’il nam kimesneye iltizam ve virdiği temessük mücebince zabt murâd itmeğın Trabzon zu’emalarından Murteza bey zâde dimekle meşhur Esseyyid Süleyman mültezim-i mezbûre zabt itdirmeyüb tereke hizmetinden ze’ametim tahvil ve tereke itdirdim deyu mahsulın zabtına mümana’at itmekle ze’ameti karyelerinden hasıl olan mahsulatı mültezim-i mezkûre zabt itdirilüb ol vechile merkûmı ve aheri mümana’at itdirilmemek bâbında istida’ ve defterhane-i ‘amiremde mahfuz ruznamçe-i hümâyûnıma müraca’at olındıkda ‘arz-ı mezbûr yetmiş altı senesi muma ileyh Kabz veled-i Müteferrika Mehmed’in üzerinde iken ‘arz olındıkda Canik Sancağı’nda İnegari nam karye ve gayrıdan on dört bin beş yüz akce timâra mirmiran terekesiyle mutasarrıf Mustafa za’in itmeyüb me’mur olduğu Gürcistan sefirine basunından yine karye-i merkumda timare mutasarrıf Mehmed veled-i Elhac ‘Ali’ye yetmiş dokuz Rebi’ül-ahirinin altıncı gününde Çıldır vâlisi destur-ı mükerrer müşir-i mufahham nizam’ül-‘alem vezirim Hasan Paşa tarafından tefrik şartıyla bir vech el han(?) tevcih üzere olmağla şeriyata sudur olan emr-i hümâyûn ‘inayet meskun

muraziçün üzere sefirde olmayan sancaklara sirayet olmamak ve tefrik şartıyla sene-i mezkûre Cema'ziye-l evvelisinin onuncı günü tarihiyle Asitâne-i sa'adetinden dahi tevcih olmayub hala berâtla merkûm Mehmed veled-i Elhac 'Ali'nin üzerinde olduğu defter-i hakânîde mukayyed karye-i İnegari ve gayrıdan on dört bin beş yüz akce timâr muma ileyh Feyzullah'ın ze'ameti mülhakatından olmak üzere tarih-i mezkûre gelince berâtla üzerinde olduğına binâ'en timâr-ı mezbûr karyelerinin yetmiş sekiz senesinde vâki' olan mahsul ve rûsumundan tarih-i mezbûre gelince muma ileyh Feyzullah'ın berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ve rusumı ile Trabzon Sancağı'nda olan ze'ameti karyelerinin defter-i hakânî ve yedinde olan berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ve rusumundan mültezim-i mezkûre ahz-u kabzına timârı el-hak berâtı itdiren mezbûr Mehmed veled-i Elhac 'Ali'yi ve gerek Trabzon Sancağı'nda olan ze'ameti karyelerinin bi'l-cümle vâki' olan mahsul ve rusumundan ahz-u kabzına mezbûr Esseyyid Süleyman'ı ve aherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemek için mukteza-yı defter-i hakânî ve kanûn üzere emr-i şerifim tahriri bâbında iftiharü'l-ematicid ve'l-ikdam bi'l-fi'il re'isü'l-küttâbım olan 'Ömer dâme mecdehû i'lam itmeğin i'lamı mücebince kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-i Receb 1179

s. 90-H.K. 253

Trabzon Vâlisi'ne Maçuka ve Kürtün kadîlarına hüküm ki;

Defter-i hakânî kalemi katibleri şakirdlerinden 'Ali zîde kadrehu gelüb bunun berâtı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ameti iltizamı akçesinden bin yüz yetmiş beş ve yetmiş altı senesinden berü Maçuka Kazâsı'ndan Seke Mustafa ve Kürtün Kazâsı'ndan Seke Seyyid Ahmed Bekr(?) nam kimesneler zimmetlerinde ma'lum-ül mikdâr hakkı olduğu olmakla merkûmlar bu ane ve kaydun bir akce ve bi-vech göndermeyüb zimmetlerinde kalmağla ve merkûmlar Asitâne'ye taleb hakkı mütalebe itmekle birbirlerine hilâf ile zimmetlerinde olan hakkı ibtal itmek sevdasıyla hilâf-ı şer'i şerif dürlü dürlü 'abd ve tiz be berâtı aheri ve gadr-u külli sevdasında oldukların bildirüb şer'ile görölüb ve merkumların zimmetlerinde ba'is ve zâhir olan hakkı tamamen kendüye alıvirilüb bi-vechi şer' te'allil ve muhalefet üzere basub icray-ı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeği ecilden mahalinde şer'ile görölmeğe için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb 1179

s. 90-H.K. 254

Gümüşhane Nâ'ibi'ne hüküm ki;

Kazâ-i mezbûre tâbi' Bolu nam karye sakinlerinden 'Avasıt oğlu Salih ve Veli nam kimesneler gelüb yine karye-i mezbûreden Efendi oğlu Ya'kub dimekle 'arif kimesne karye-i mezbûre toprağında müstekilen mutasarrıf olduğu ma'lum-ül hudûd tarlasından hak tasarrufın rızası ve sahib-ül hak ma'rifetinle yüz yetmiş sekiz senesinde bunlara kıra'a ve ta'arruz ve bunlar dahi yedlerine virilan sahib-ül hak temessüğü mücebince zabt ve zira'at ve 'öşr ve rüsum-ı sahib üzere edâ idüb aherden müdahale olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûreden merkûm Ya'kub'un karındaşı Süleyman nam kimesne zuhur ve inayeten karyede (.....) değil iken bu başka başka i'lam deyu hilâf-ı kanûn fuzûli müdahale ve te'addiden hisse olduğun bu bâbda da'vasına muvafık tereddüd fetevvây-ı şerifeleri olduğun bildirüb ol-birleden olan sahib-i arz temessüğü mücebince kendüye zabt ve zira'at itdirilüb mezkûrda hilâf-ı kanûn ve mugayir-i fetevvây-ı şerife ol-vechile müdahale ve te'addisini men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden kanûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'ban 1179

s. 91-H.K. 255

Trabzon Vâlisi'ne Batum ma' Gönye Nâ'ibi'ne hüküm ki;

Senki Batum ma' Gönye Kazâsı Nâ'ibi Mevlana Mehmed zîde 'ilmihûsın mektub gönderüb 'ulemadan Elhac Mehmed zîde 'ilmihû mukaddema rikâb-ı hümâyûnıma 'arz-ı hal sunub hükümet-i serhad-ı islamiyeden Batum Kazâsı derunında vâki' hassa nam bâki' berâtiyla (.....) Sultan Ahmed Han (.....) bina olmağla ta'mir ve termih olunan mahyadır deyu Aksalı Kal'a tarafından 'arz ve muhasır olduğımı ihbar ve ta'mir ve tevsi' olmanı istida' eylediğın bina emini ma'arifetiyle keşfi bâbında divân-ı hümâyûn tarafından yüz yetmiş sekiz senesi evâ'il-i Rebi'ül-evvelinde emr-i şerifim sadır olmuşiken Faş Kal'ası bina emini kimesne ba'id eyledüğü fevt olub cami'i mezbûr (.....) şer' vesâire emr-i bâb ve kabz ma'arifetiyle keşf olındıkda ta'mir ve tevsi' on iki bin

guruş ma'ruf ile olacağını ve merkurum Elhac Mehmed bina emini ta'yin olındığını inha ve bir kıta' keşf defteri irsâl olmuş câmi'i mezkûr virilen ta'mir olduğu var mıdır deyu havale oldıkda yüz otuz üç senesinde kala'-i mezbûrda vâki' cami'i şerifden ve kani olmadığından harab olub seneden nuzûl iden İmtâ derun cami'sinden ile edây-ı hilât mümkün olmamağla ta'mire muhtaç olan mahalleleri cema'at yedden ze'amet itmek üzere oldukda keşf defter-i irsâl oldukda defterin tarihleri 'ayk olub i'taat-i salahiyesi olduğundan naşi Gönve Sancağı mütesellimleri ma'arifeti ve ma'arifet-i şer'ile keyfiyeti i'lam olunmak üzere emr-i şerifim virilüb mesarifleriçün tezkire virildiklerinden kaydı bulunmadığı naşi mahallesinden der kenar olmağıyla bu ta'rirce yüz otuz üç tarihindan berü bi-vechile ve yine tarafından ta'mir olmuşdur hakikat hal bi-vechile der ma'lum-ül hak için senki Trabzon Valisi vezir-müşar'ün-ileyhsin ma'arifetinle ma'ruz-ı şer' gereğini keşf olub hüccet ve hakikat üzere i'lam olunmak için emr-i şerifim kimdir bâbında bil-fi'il baş defterdarım olan Seyyid Mehmed 'Arif dame 'izzihû i'lam itmeğin i'lamı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Receb 1179

s. 91-H.K. 256

Gümüşhane Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki;

Senki Mevlanây-ı muma ileyh Seyyid Mustafa zîde 'ilmihûsın mektub gönderüb Trabzon Sancağı'nda ve Gümüşhane Kazâsı muzafatında Torul Nâhiyesi'ne tâbi' defter-i icmâlde sekiz bin sekiz yüz akce yazar Rel'aya nam karyenin bin iki yüz akcesi ifrâz ve ma' gayre birikdirilüb iki bin dört yüz akce ber icmâl ve tamamen Mehmed'in timârı iken Trabzon ve Menteşâ sancaklarında Sürmene ve gayrı nâhiyelerde Mu'avele nam karye ve gayrıdan elli iki bin iki yüz akce ze'amete mutasarrıf nişân-ı hümâyûnım virilen defter-i hakânî kâtibleri şakirdlerinden 'Ali veled Şakird Mehmed zîde kadrehûnın ze'ameti mülhakatından Trabzon Sancağı'nda Cebni Nâhiyesi'nde cema'at-i zâviye-i Derviş 'Ali veled Şeyh Hasan'dan üç bin akcesi semtlerine mübaşir olduğundan yedlerinde olan senedlerin virüb hüsn-i rızalarına ba'd-el i'lam yüz yetmiş altı senesi Şevvalinin on yedinci günü tarihiyle timârı mezbûrı ber vechi mübâdele merkûm Şakird 'Ali veled Şakird Mehmed'e tevcih ve ze'amet-i mülhakatından olmak üzere hala berât-ı şerifimle üzerinde ve karye-i Rel'aya el-mezbûrenin yazuy-ı mezkûresinde iki bin elli akcesi dahi

ifrâz ve olduğı başka bir icmâl ve tamamen Torul Nâhiyesi'nde Mucula nam karye ve gayrıdan yedi bin elli akce timâra mutasarrıf hasılı kaydında ve karye-i Rel'aya el-mezbûrenin yazuy-ı mezkûresinde bir defa' dahi üç bin yedi yüz bir akcesi ifrâz ve olduğı başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrın üç bin akcesi yine merkûm Hüseyin ve yedi yüz akcesi Of nâhiyesi'nde hassa 'an karye-i Emlan ve gayrıdan yigirmi yedi bin sekiz yüz on dört akce ze'amete mutasarrıf 'Ali veled Hacı Musa kaydlarında ve yine karye-i Rel'aya el-mezbûrenin yazuy-ı mezkûresinde bir defa' dahi bin sekiz yüz doksan dokuz akcesi ifrâz ve yine Torul Nâhiyesi'nde karye-i Lazur ma' gayreha bildirilüb altı bin akce ber icmâl ve icmâl-i mezbûrın otuz bin akcesi Sa'dullah veled Mehmed ve Süleyman veled Mehmed'in timârları olduğı defter-i hakânîde mukayyed olmağla salıf-üz zıkr Rel'aya karyesinde vâki' olan mahsul ve rüsumı mezbûr 'Ali'nin müşterekleriyle mukaddema Mevkûre nam karyeden timara mutasarrıf 'Osman ahz-u kabz idüb re'aya zimmetlerinde bir nesne kalmamağla merkûm Şakird 'Ali veled Şakird Mehmed'in berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ve rüsum tevcih idenlerden alıvirilüb te'allil ve niza' itdirilmemek için emr-i şerifim sudurını ricasına 'arz ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle müraca'at olındıkda vech-i meşruh üzere olduğı mestur ve mukayyed bulmağın salıf-üz zıkr Rel'aya nam karye ve gayrıdan iki bin dört yüz akce timara vech-i muharrir üzere tarihi mezkûrde ber vech-i mübadele merkûm Şakird 'Ali veled Şakird Mehmed'e tevcih ve hala ze'ameti mülhakatından olmak üzere kaydından olmağla karye-i mezbûre ber müceb defter-i hakânî müşterekleriyle ze'ameti tarafından kabz ve vâki' olan mahsul ve rusumundan berâtı yazusına göre hassasına isâbet iden mahsul ve rüsum kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilmesi ve berâtı mücebince tahvili tarihine düşen mahsul ve rusumundan bu ane dek fuzûli kimesne bir nesnesin almış ise ba'd-el subût hükm olunub alıvirilmesi muvafık defter-i hakânî ve kanûn olmağla muktezây-ı defter-i hakânî ve kanûn üzere emr-i şerifim tahriri bâbında bil-fi'il re'is-ül küttâbım olan 'Ömer dâme mecdehû i'lam itmeğin i'lamı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb 1179

s. 92-H.K. 257

Trabzon vâlisine ve Sürmene kadîsine hüküm ki;

Nişân-ı Hümâyûn virilan defter-i hakânî kâtipleri şakerdelerinden kıdvet-ül erbâb b'it-tahrir ve'l murakkam 'Ali veled Şükrü Mehmed zide kadrûhû gelüb Trabzon ve Menteşe sancaklarında Sürmene ve gayrı nahiyelerde Ma'âvele nam karye ve gayrıdan elli bir bin altı yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'ametin baş kalemi olan defter-i mufâssallara karye Ma'âvele deyu yedi bin akce ve icmâller karye-i Ma'âvele deyu dokuz bin akce yazu ile tahrir ve müntekarren bunun kayd-u berâtına dahil olub ahzdan berderlü dahil ve ağraz olan iktiza itmez iken Sürmene Nâhiyesi'nde Mua'vele nam-ı diğêr Haros nam karye ve gayrıdan bin beş yüz akce kürek timâr ile Trabzon'ın kalem-i zat-ı sancak tarafına mutasarrıf Hasan(?) ve Kürtün Nâhiye'sinde Nerihovi nam karye ve gayrıdan üç yüz dört bin altı yüz on bir akce ze'amete mutasarrıf Elhac 'Ali seferli çukadâr Rikâb-ı Hümâyûn zuhur ve müstahfiz-i merkûm Hasan kürek timarının baş kalemi ve ze'ami merkûm Elhac 'Ali Seferli dahi ze'amete mülhakatı olan sabık-el mezkûr Mu'avele nam-ı diğêr Haros karyesini ber müceb Defter-i Hakânî zabt kana'at itmeyüb bundan ze'ametin baş kalemi olub müstehkarren kaydına dahil mâr-ül mezkûr Mu'avele kabl şer'den mücerre 'ulum-i şer'ine ve müceblerince vali tarafından buyuruldu virilmişiken mezbûr memnu' ve müzekki olmayub hevâlarına tâbi' avz 'ayan ve mütegalibe ile yekden ile hilâf-ı Defter-i Hakânî fuzuli zabt ve gadr-u külli eyledikleri bildirüb ze'ametin baş kalemi olan sabık-ül mezkûr Mu'avele karyesi ber müceb Defter-i Hakânî mütekarren tarafından subaşısına zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumi kalun ve defter mücebinde ahz-u kabz itdirilüb mezkûrleri ve ahr-ı hilâf-ı Defter-i Hakânî berderlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan murâhale ve te'addileri men' ve def' ve fuzuli aldıkları mahsul ve rusumi dahi gerü alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim rica ve Defter-i Hakânime 'Amiremde mahfuz Ruznâmçe-i Hümâyûn Defter-i İcmâl ve mufassala müraca'at oldıkda Sürmene Nâhiyesi'ne tâbi' elli üç nefer re'ayâ ve beş zımmî ve yigirmi altı yaşında ve üç 'urd bağat ve iki esbâb virmez re'a ile karye-i Mu'avele ve hasılı tahtına nakl ve İspence ve Kabluce yekun ma' gayre yedi bin akce yazu ve Sürmene'de hâri olan nehr-i 'azimden köy sahibleri olmak evine ma'afetleriyle Defter-i Mufassal'ın muharrir kalemleriyle tahrir ve Defter-i İcmâlin dokuz bin akce yazu ile tahrir ve yekun ma' gayre yigirmi bin akce ze'amet deyu ber icmâl ve tamamen Defter-i Hakânî'den mestur olunduğı emini Defter-i Hakânî kâtipleri şakirdelerinden merkûm 'Ali Şakirde Muhammed kaydında ve yine nâhiyesine tâbi' otuz yedi nefer re'ayâ ve on beş zımmî ve yikirmi yedi başını ve üç esbâb ile karye-i Mu'avele nam-ı diğêr Horis ve hasılı tahtında nakl ve ispençe ve kabluce yekun

ma' gayre yedi bin dokuz yüz akce yazu ile Defter-i Mufassal'ın olduğu muharrir kalemiyle tahrir ve Defter-i İcmâl'in karye-i Mu'avele nam-ı diğer Horis deyu altı bin beş yüz akce yazu ile tahrir ve bin beş yüz akcesi ifrâz ve Trabzon'ın kalemi-i vesut müstahfiz yine mahsus bir kürek timar ve berâtıyla Hasan üzerinde ve yine karye-i Mu'avele nam-ı diğer Horis deyu kezâlık altı bin beş yüz akce yazu ile tahrir ve beş bin akcesi ifrâz ve yekun ma' gayre altı bin akce ber icmâl ve olduğu tamamen Elhac 'Ali Seferli çukâdâr Rikâb-ı Hümâyûn kaydının olub bu takrirce ber mûceb Defter-i Hakâni tarafından icmâl ve mufassalları başka başka olub birbirlerinin 'alakaları olmamaları iktiza eylediği bilk'al defter emini olan 'Abdullah dâme mecdûhû 'arz olmağı 'arz mûcebince 'amel olınmak için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Şa'ban 1179

s. 92-H.K. 258

Trabzon Vâlisi'ne ve Of Kadîsı'na hüküm ki;

Zu'emadan Mustafa veled Nuh 'Ömer zîde kadrehû gelüb Trabzon Sancağı'nda Of Nahiyesi'nde Mahan nam-ı diğer Sök nam karye ve gayrıdan yigirmi bin akçe ze'amete hala berât-ı şerif 'alışanımla mutasarrıf eyalet 'askerleriyle bayrağı altında hizmetin mevcut olub aherden berü bey' müdahale olınmak icab itmez iken ashab-ı ağrazdan İbrahim ve İsmâ'il nam kimesneler zuhuruna (.....) ze'aminle Gürcüstan sefirinden alub alduğımdan bi-vech-i ve mir miran tereke itdirdik biz murad ideriz deyu mugayir-i berât fuzûli müdahale zabt ve mahsul ve rüsumda ahz-u kabz muhalefet ve gadr-ı külli sevdasında olduğın bildirüb ze'amet-i mezbûr berâtı olan berât-ı şerifimle tevcihe gerüye zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı ahz-u kabz itdirilmemek bâbında emr-i şerifim rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznamçe-i hümâyûna müraca'at olındıkda ze'amet-i mezbûr yetmiş iki tarihi ve hale berât-ı şerifimle üzerinde olduğu tarafından divân-ı hümâyûn kaleminde kanûn-ı su'allerinde defter-i hakânîde mestur ze'amet hala berât-ı şerifimle muma ileyhın üzerinde olmağla ze'amet-i mezbûr karyeleri birle mugayir-i berât mûcebince za'im muma ileyhın tarafından zabt ve vâki' olan mezbûrdan ve rüsumat-ı kanûn ve defter mûcebince ahz-u kabz itdirilmemek defter-i hakânî ve muvafık olırım deyu istar olmağla defter-i hakânî mûcebince kanun üzere 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fi evâsıt-ı Şa'ban 1179

s. 92-H.K. 259

Gümüşhane Nâ'ibine hüküm ki;

Gümüşhane Kazâsı'na tâbi' timar karyelerinden Beyu nam karye re'ayaları bunların karyeleri sipahileri olan Hasan ve Hüseyin nam sipahiler bunların karyeleri subaşılığını zalimeden olan yine karye-i mezbûreden Kevserin oğulları Salih nam kimesneye virüb olduğu (.....) Dar ab-ı seneden olduğundan i'şar vesâ'ir hukuk ve rusumların kanun ve defter mücebince ahz-u kabz kana'at itmeyüb ziyade olduğundan gayri fetvay-ı mücanen haz nütenni istihda' idüb bunun imtina' zalim ve te'addi istida' yani olmayub ahvalden feza diğér gün olduğun bildürüb mezbûr subaşılıktan refi' ve re'ayânı itika' bir düNDAR ve mesnifi Mu'ammer 'Abdullah kimesne subaşısı te'arri ve te'addi olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım rica eyledikleri ecilden kanun üzere emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şa'ban 1179

s. 93-H.K. 260

Trabzon Vâlisine ve Rize Kâdisına hüküm ki;

Zu'amâdan kıdvetü'l-emâsil vel-akrân İsmâ'il zîde kadruhû gelüb Trabzon sancağında Rize nâhiyesinde hüse an nefsi-i Rize ve gayrıdan kırk dört bin üç yüz altmış akce berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından müşterekiyle kayd-u berâtına dahil Rize nâhiyesinde Kesalos Siro ve hisse an karye Kesanos nam-ı diğér Serser deyü defter-i hâkânîde mukayyed karyeleri müşterekleri olan karye-i Kesanos Siro el-muzbure ve gayrıdan iki bin akce timara mutasarrıf Mehmed ve hisse an karye Kesanos na-ı diğér Siro ve gayrıdan elli bin akce timara mutasarrıf Mustafa ve Sürmene nahiyesinde İbrahim nam karye ve gayrıdan on bin iki yüz beş akce timara mutasarrıf olan Halil ve Of nahiyesinde Oflar nam karye ve gayrıdan on iki bin altı yüz on beş akce timara mutasarrıf Ahmed ve hisse an karye Kesanos nam-ı diğér Yarar ve gayrıdan elli bin akce timara mutasarrıf diğér Mustafa nam sipâhîler ile ber müceb-i defter-i hâkânî zabt ve vâki' olan mahsûlat ve rusûmâtından berât yazusuna göre hissesine düşeni kanun ve defter mücebince ahz-ü kabz murâd eyledikde müşterekleri mezkurun herkes berâtları yazusuna

göre hisselerine isabet ideni ahz-ü kabza kanâ'at itmeyüb ziyadeye tecâvüz ile berâtı yazusuna göre hissesine düşen a'şâr ve rusûma gadr eyledüklerin bildürüb sâlifü'l-beyân karyeler ber müceb-i defter-i hâkânî müşterekleri mezkurlar ile tarafından subaşısına zabt ve vâki' olan berâtı yazusuna göre hissesine isabet iden kanûn ve defter mücebince ahz-ü kabz itdürülüb müştereklerini ve taraflarından mültezim ve subaşılarını berâtları yazılarından ziyadeye tecâvüz ittirilmemek bâbında emr-i şerifim ricâ ve Defterhâne-i Âmiremde mahfuz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâcde mürâca'at olındukda Dire nahiyesine tâbi' defter-i icmâlde üç bin yüz akce yazar karye Kesanos Siro ve dört bin dokuz yüz akce yazar hisse an karye Kesanos nam-ı diğêr Birnik dokuz bin yüz akcesi ifrâz ve birikdürülür dört bin akce ber icmâl ve bin dokuz yüz akcesi dahi ifrâz ve yine hisse an karye Kesanos nam karye ve gayruhû ile birikdürülüb beş bin dokuz yüz doksan dokuz akce ol dahi ber icmâl ve iki bin akcesi dahi ifrâz ve ber icmâl olmak üzere tahrir ve yüz akçenin icmâl-i âhara virildiğinin kaydı bulunmayub icmâl-i evvelin bin dokuz yüz doksan dokuz akcesi âhar ile ma'an kırk dört bin üç yüz altmış akce ze'âmet yüz elli beş senesinde İsmâ'il'e tevcih ve yetmiş iki senesi ruznâmçesinde tecdîd-i berât ve üzerinde iki bin akcesi Mehmed kaydında ve icmâl-i sâninin iki bin akcesi Mustafa ve iki bin iki yüz akcesi Halil ve bin yedi yüz doksan dokuz akcesi Ahmed ve icmâl-i salis tamamen diğêr Mustafa kayıtlarında olub herkes berâtları yazusunda göre hisselerin zabt eylemeleri iktizâ eyledüğün bilfiil defter emini olan Mehmed Rafî dâme mecduhû arz itmeğın arzı mucibince amel olunmak içün yazılmıştır.

Fî evâsıt-ı Zikâ'de 1179

s. 93-H.K. 261

Çıldır Vâlisi vezirim Hasan Paşa'ya hüküm ki;

Seyyid Hasan veled Kâtib Mehmed Hazine sadr-ı 'alî zide kadrûhû gelüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde Candâri nam karye ve gayrıdan elli altı bin üç yüz yigirmi beş akce ze'âmet üzerinde ve me'mur olındığımız Gürcistan sefirinde bayrağı altında mevcut ve hürmat-ı 'aliyyede bizl-i vücud idüb dahil icab itmez iken ol mezbûr alaybeyisi Şatırzâde 'Ömer'in bana garav ve 'adaveti olduğından mücerred garaz tefsaniyesin icrây-ı kusurıyla ze'âmeti mezbûrı hilâf-ı inha namevcudından olmak üzere karındaşı Mehmed'e garaz ve mirmirandan tevcih ve tereke itdirüb iken benim sefir-i

mezbûrda mevcut ve merkûm Mehmed'in namevcud olduğu cümlelerin ma'lumı olub miralay-ı merkûrdan haklarından naşı hakikat-i hisse üzere idemediler deyu husus-ı mezbûr mahalinde sancaklu ve nâhiyeli ve çeri başlarından ve sâire idüb vukûfdan gereği gicer takhas ve hakikat hal minval-i meşruh üzere olduğu şehadetleriyle ba'is ve zahir olur ise ze'amet-i mezbûrın mezkûr Mehmed'in ref'inden kendüye ibkası bâbında 'arz olunmaçün emr-i şerifim sudurını istircâ ve hüccet ve hakikat-i ba'd-el su'al 'arz olunmasıçün senki vezir-i müşar'ün ileyhsin sana hitaben emr-i şerifim sudurı bâbında bil-fi'il re'is-ül küttâbım olan 'Ömer dâme mecdehû i'lam itmeğin i'lamı mücebince 'amel olunmak bâbında emr-i 'ali yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Zilhicce 1179

s. 93-H.K. 262

Gümüşhane Kâdısı'na hüküm ki;

Nefs-i Gümüşhane sakinelerinden Gülhane nam bâkire gelüb mezbûrenin sagireliği halinde veli emriye Hali 'Ali nam kimesne kazâ-i mezbûrdan Dalkıranoğlu(?) 'Osman nam kimesneye tezvic eyledikden sonra mezbûre bâliğ olub 'akd-i mezbûre 'alime olduğu anda nefesine ihtiyar ve mefhir(?) idüb hıyaz bulduğında 'akd-i mezbûrı merkum 'Osman huzurında hakime müstenih itdiğimle nefisini ahere tezvic eylemek istediğinde merkum nefisini ahere tezvicine razı olmam beni buna tezvic eyledeyu hilâf-ı şer'i şerif müdahale eyledikde ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyh'ül-islamdan fetvay-ı şerife virildüğün bildirüb mücebince 'amel olunub bi-vech-i şer' ve mugayir-i fetvay-ı şerife zahir olan müdahalesi men' ve def' olunmak bâbında hükmi hümayun rica eylediği ecilden mahalinde şer'ile görölmek için yazıldı.

Fî evâhir-i Zilka'de 1179

s. 94-H.K. 263

Torul Kadısı Nâ'ibi'ne hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan Süleyman Veled Mustâfa nam sipâhi gelüb Trabzon Sancâğı'nda Torul Nâhiyesi'nde Ereklü nam karye ve gayrıdan yedi bin akce berât-ı şerîfimle mutasarrıf

olduğı timârının baş kalemi olan salif-üz zıkr Ereklü karyesi dört bin altı yüz akçe yazu ile defter-i icmâlde muharrir kalemiyle tahrir ve iki bin akçesi ifrâz ve bir icmâl ve yine karye-i Ereklü el-mezbûrenin yazu-i mezkûresinde bir def' dahi iki bin altı yüz akcesi ifrâz ve yine nâhiyesine tâbi' Hassa nam karye ve ma-gayri birikdirilüb yigirmi bin altı yüz elli akce ze'amete deyu ol dahi başka bir icmâl ve icmâl-i evvel temâmen mezkûr Süleyman veled Mustafa nera timârı mülhâkatı ve icmâl-i sâniseden dahî on bin akcesi Of nahiyesinde Bilme nam karye ve gayrıdan olan otuz altı bin dört yüz yedi akce ze'amete mutasarrıf Ahmed veled Mehmed ki ve ol mikdar akcesi dahi karye Hassa el-mezbûre ve gayrıdan on bir bin akce timara mutasarrıf Mehmed ve altı yüz elli akcesi dâhi Akçaâbad nahiyesinde Kesâdi nam karye ve gayrıdan kırk beş bin üç yüz altmış sekiz akce ze'amete mutasarrıf İbrahim veled Mehmed'in ze'amete ve timârları mülhâkatından olduğı defter-i hâkânîyyeden mukayyed olmakla mezkûr Süleyman karye-i mezbûreyi ber muceb-i defter-i hakânî zabt ve vâki' olan mahsul ve rusûmatdan berâtı yazusına göre hassasına isâbet iden ahz ve kabz murâd eyledikde müşterekleri mezbûrlar berâtları yazularına göre hassalarına isâbet iden ahz ve kabz kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hakânî ve mugâyir-i berât ziyadeye mütecâviz ile fuzuli hilaf ile ve gadr-ı külli murâd eyledikleri bildürüb fâkir olan Ereklü karyesini ber muceb defter-i hakânî müşterekleri mezbûrlar ile kendüye ve vâki' mahsul ve rusumatdan her kesdirlerinden berâtları yazularına hassalarına isâbet iden ahz-u kabz itdirilüb müşterekleri mezkûreleri berâtları yazularından ziyadeye tevâviz ile dahil ve ta'rifat itdirilmek bâbında 'âmiremin muhâfuz olan Ruznamçe-i hümâyûn defter-i icmâl mürâca'at olındıkda vech-i meşrum üzere olındığı mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hakânî mucebince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1179

s. 94-H.K. 264

Giresun Kadisi'ne hüküm ki;

Giresun kazâsı sâkinlerinden Seyyid Mustafa nam kimesne südde-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb bunun babası 'Abdi nam kimesne fevt oldıkda kazâ-i mezbûr toprağında mutasarrıf olduğı mülk-i bağçesi ırs-ı şer'ile bundan külli yine kazâ-i mezbûrdan karındaşı Seyyid Hasan nam kimesneye intikal idüb lakin bu oldıktan sagir bulunmağı karındaş-ı mezkûr

bağçe-i mezkûrdan kendü hassasıyla bunun hassasın zabt ve hasıl olan mahsulü ahz ve istihlâl itmeği bu hala irsüb bila ve da'vâya kalur olub babası müteveffa-i mezkûrdan müntekil karındaşı mezkûrın zabt eylediği bağçe-i mezkûr ile mahsul müştereklerden hassasını talep eylediği hilâf-ı şer'i şerîf virmekden te'allül ve muhâlefet ve gadr-ı külli eylediğin ve bu bâbda da'vâsını muvâffak-ı şân-ı alasilameran müteverrüd fütavvay-ı şerîfesi olduğun bildürüb fetavvay-ı şerîfesi mucebince şer'ile görölüb babası müteveffây-ı mezkûrdan müteşekkil karındaşı mezbûrın zabt eylediği mülk-i bağçe mezkûr ile mahsul müşhalinden(?) hassası temâmen kendüye alıvirilüb icrây-ı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahalinde şer'ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1179

s. 94-H.K. 265

Dergâh-ı mu'allam kapucubaşlarından olub hala Gümüşhane Emîni olan dâme mecdûhûya ve Torul Kadîsî'na hüküm ki;

Elhac 'Osman nam kimesne sütte-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nahiyesi'nden Akçakal'a nam karye ve gayrıdan on bir bin akce timâre merkûm Elhac 'Osman karındaşı 'Ömer'in fevtinden bin yüz altmış bir senesi rebî'ül-evvelinden yigirmi yedinci gününde tevciye ve berât-ı ve Ya'kub Çavuş icmâlünde tecir bir berât ve üzerinde iken ze'amet itmeyüb me'mur olduğu Gürcistan Sefiri'nden bayrağı altında namevcudından alaybeyisi 'ilamıyla yetmiş dokuz Muharreminin on dördüncü gününde Çıldır Vâlisi destur-ül mükerrrem müşir-i mufahhim nizâm-ül 'alem vezirim Hasan Paşa edâmallahu te'ala iclâlehu tarafından İbrahim veled 'Abdullah'ın tevcih virilan tezkire mûcebince sene-i mezkûre Recebinin on ikinci gününde Asitaneme tevcih ve hala berât-ı şerifimle üzerinde olduğu defter-i hakânîde mukayyed ve merkûm Hacı 'Osman timâr-ı mezbûr karyelerinin berâtı mûcebince tahvili tarihine düşen yüz yetmiş sekiz senesi mahsul ve rusumı re'aya zimmetlerinde kalduğın inha ve tarafından vekiline alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnıma müraca'at olındıkda timâr-ı mezbûr ber vech-i meşruh merkûm İbrahim tevcih ve hala berât-ı şerifimle üzerinde olduğu mukayyed ve bu makavele ze'amet ve timâr ve mahsulinde tecessüb olduğundan tahvili tarihi mu'ayar olmağla sene-i mezbûre

mahsul ve rusumı merkûm İbrahim'in tahvili tarihine düşmüş olmayub fi'il vâki' merkûm Elhac 'Osman'ın berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüşiken re'aya zimmetlerinde kaldığı vâki' ise re'ayadan bir senede iki defa' mahsul ve rüsum-ül mukaddem hazır olınarak berâtı mücebince tahvili tarihine düşen sene-i mezkûre mahsul ve rüsumı vekiline alıvirilmek için muktezây-ı defter-i hakânî ve kanûn üzere emr-i şerifim tahrir bâbında bil-fi'il re'is-ül küttâbım 'Ömer dâme mecdehû i'lam itmeğin i'lamı mücebince 'amel olınmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Zilhicce 1179

s. 95-H.K. 266

Trabzon vâlisine ve Trabzon kadîsine hüküm ki:

Bunun Trabzon Kâzâsı sâkinlerinden Topak 'Acem oğlu nam kimesne gelüb zimmetinde bin yüz yetmiş yedi senesinde bâ temessük altmış altı guruş alacağı olduğundan gayri mutâka' yigirmi beşer guruş olmak üzere 'âli târik alâmete on iki debri incü(?) vâzi' idüb şimdi zelil eyledikde mezbûr dürlü 'alet ve bahâne ile hilâf-ı şer'i şerîf virmekte te'allül ve muhalefet ve ibtal-i hakk ve gadr-ı külli eyledüğün ve mezbûr 'askerinin iddi'asında olduğun bildürüb şer'ile görilüb mezbûrın zimmetinde olan ol mikdâr guruş hakkı ile 'âli târik alâmete virdiği incüsü kendüye alıvirilüb icrâ-i şer'i ve ihkâk-ı hakk olınmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikde ecillerin mahalinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Muhârrem 1180

s. 95-H.K. 267

Gümüşhane nâm-ı diğer Torul kadîsına hüküm ki;

Mehmed nam kimesnesin südde-i sa'adetime 'arz-u hâl idüb Trabzon Sancağı'nda Torul Nâhiyesi'nde Hayderi nam karye ve gayrıdan elli altı bin üç yüz yigirmi beş akçe ze'âmete şehr-i târihi mutasarrıfı olan Seyyid Hasan veled Kâtib Mehemed Hazine-i sadr-ı 'aliyyenin me'mur olduğu Gürcistan sefâretinin bayrağı altında namevcûdundan alâybeyisi 'arzıyla yetmiş dokuz Muhârreminde Çıldır Vâlisi olub 'asâkir başbuğı olan vezirim Hasan Paşa edâm-ı Allâhû te'alâ iclâlehû tarafından mülâzımlarından

Mehemmed'e tevcih ve tezkire olındığı cebe defterinden ihrâc olunmağla şimdi mezkûr Mehemmed'in evvel-i mezbûr mülâzımlarından olub Gürcistan sefirin bayrağı altında mevcut ve yedden vücûd eylediğime binâ'en ze'âmet-i mezbûr merkûm Seyyid Hasan'da bayrağı altında nâmevcûdından bana tevcih ve tezkire olunub iken bed met olan mirîmirân tezkiresi menâbi' oldı deyu ze'âmet-i mezbûr tezkiresi zâ'iyâtdan kendüye ibkâsını istircâ eyledüğün bil-fi'il re'îsü'l-küttâbım olan 'Ömer dâme mecdûhû i'lam itmeğın i'lamı mûcebince mahâlinde ocaklusı muvâcehelesinde şer'ile görölüb i'lam olınmak için yazılmışdır.

Fî-evâhir-i Muhârrem 1180

s. 95-H.K. 268

Trabzon Vâlisine ve Kâdısına hüküm ki;

Elhac Süleyman nam kimesne gelüb Nefs-i Trabzon'da vâki' Kemerciler karyesinde Han dimekle ma'ruf (.....) dört (.....) i'tibâriyle bir sahtı mutasarrıf Elhac Ahmed dimekle ma'ruf kimesneye işbu sene-i mübarekede bin yüz elli guruş bana bey' ve teslim ve bu dahi iştirâ teslim ve temin olan meblağ-ı mezbûr edâ ve teslim ve cânib-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyye virilüb (.....) müşterasına mugayir hüccet-i şer'iyye aherden dahl olınmak icâb itmez iken yine Trabzon sükkânından Ya'kub nam kimesne mezbûr ve ber mûceb hüccet-i şer'iyye Han mezbûrdan sehm hassasın zabtına hilâf-ı şer'-i şerif fuzûli muhalefet ve gadr sevdasında oldığın bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'iyye mûcebince şer'ile görölüb malda müşterası olan Han mezbûrın bir sehnimden zabtına bi-vech te'allil ve mugayir-i hüccet-i şer'iyye fuzûli muhalefet ve müdahalesi men' ve def' olınmak bâbında emr-i şerifim rica eyledüğü ecilden bi-vech-i şer' bilâ sened vâki' olan te'addi men' ve def' olınmak için yazılmışdır.

Fi evâhir-i Muharrem 1180

s. 95-H.K. 269

Trabzon Vâlisi'ne ve Yavebolı nam-ı diğér Kozayı Kadısı'na hüküm ki;

Senki Mevlanây-ı mumâ ileyh ‘Osman zide fazlûhûsın gelüb kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman ve karındaşları ‘Ali ve ‘Osman ve Hüseyin ve ‘Ömer nam kimesneler Meclis-i Şer’i varub mezbûrların babalarından müştekil kazâ-i mezbûre tâbi’ Zivâ’ nam karye ahalileri zimmetlerinden birbirleri kefaletleriyle bin yüz yetmiş yedi senesinden berü bâ temessük üç bin yüz yigirmi üç buçuk gurusı alacakları olub taleb eylediklerinde edâ da ta’allül ve muhâlefet ve gadr-ü külli sevdasında olmalarıyla şer’ile görilüb alıvırilüb ihkâk-ı hakk olınmak bâbında hükm-i hümâyûnım fûrûhdan ricasına vâki’ hisseli bil-ası ‘arz eyledikten eclinde mahalinde şer’ile için .

Fî evâhir-i Muhârrem 1180

s. 96-H.K. 270

Ber vech-i arpalık Gönye Sancağı’na mutasarrıf Faş Kal’ası muhâfazasında dame ikbâliyye ve Gönye kadısına hüküm ki;

Rize’de Seyyid Ahmed nam kimesne südde-i sa’adetime arz-u hâl idüb Gönye Kazâsı’na tâbi’ Açandan nam karye de sâkin İsmâ’il ve şeriki Monla Mahmud nam kimesneler ber vech-i iştiraka malda oldukları bir ra’iş cariye ile bin yüz yetmiş sekiz senesinde bana yedi yüz on gurusı bey’ ve teslim ve akçesin ma’en ahz idüb dahl olınmak icâb itmez iken mezkûr İsmâ’il Asitane’de zuhur ve şerine salda ve ol cariye müstekilen benim idi şeriki mezbûr Mahmud fuzûli bey’ eylemiş deyu niza’ ve mürafi’-i şer’ olduğundan iştiraken ma’en bey’ eyledikleri şer’en sabit ve mu’arızadan men’ olınmışiken mezkûr İsmâ’il kani’ olunub üzerine şer’en bir nesne sabit olmadan hilâf-ı şer’i şerif ve bi-gayri hak mevasına tâbi’ ehl-i ‘arif istizalen kırk beş gurusı ‘azil ve ziyade gadr ve te’addi eylediğin ve bu bâbda da’vasına muvafık şeyh’ül-islamdan fetvây-ı şerifesi olduğın bildirüb fetvây-ı şerifesi mücebince şer’ile görilüb mezbûrın (.....) eylediği eimmesi alıvırilüb icrây-ı hakk olınmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği mahalinde şer’ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Safer 1180

s. 96-H.K. 271

Gümüşhane Emîni’ne ve Gümüşhane Kadîsı’na hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan İbrahim nam sipâhi gelüb Trabzon Sancağı'nda Gümüşhane Kazası muzâfatından Torul Nâhiyesi'nden Selve nam karye ve gayrıdan altı bin akce timâr berât-ı şerîfimle üzerinde hivetden olub dahl icâb itmez iken bilâ vehir kûrûndan Mîralây 'Ömer 'arz ve ba'del-ulum yüz yetmiş dokuz senesi Zilk'adesinden on ikinci gününde Mustafa bin İsmâ'il'i tevcih ve berât ve ba'de İbrahim'in kanûn-ı gayr vâki'olmağı rak'andan Mîralây Ömer 'arz ve Trabzon kadısı Ahmed beylerbeyisi Mehmed dâme ikbâliyeden dahi başka 'arzları ve rağmen ve timâr ki mehâzır eri re'is-ül küttâbı Ömer dâme mecdûhûndan u'lumiyle yüz seksan senesi Rebi'ül-evvelinden yikirmi dördüncü gününde ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olur iken sene-i mezbûre muhâsuratı merkûm İbrahim'den berâtı mücebince tahvili tarihine düşmüşken refi' olınan mezkûr musahifi fuzuli merâkle ta'arruz ve gadr sevdasında oldığın bildürüb defter-i hakâni mücebince tevcih tarihine düşse sene-i mezbûre muhâsuratı tevcih idenlerden kendüye alıvirilüb merkûm mezkûrı ve ahiri defter-i hakâni ve berâtı mugayir dahil ve ta'arruz idilmemek bâbında emr-i şerîfim rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfûz ruznamçe-i hümâyûnımda müraca'at oldıkda timâr-ı mezbûr vech-i meşruh üzere târihi mezbûrde mezkûr Mustafa'nında ref'ından mahirden merkûm İbrahim tevcih ve ibkâ ve berât-ı şerîfimle üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed olınmağı defter-i hakâni mücebince 'amel olınmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'il-ı Rebi'ül-ahir 1180

s. 96-H.K. 272

Of Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm ki;

Mukatâ-i mezbûre sâkinlerinden Altun oğlu 'Ali Şeyh ve Evzun Ahmed ve Ebret oğlu 'Ali ve Mehmed ve Mezlet oğlu Murad Hüseyin ve Dürzi oğlu Ahmed dimekle ma'ruf kimesneler gelüb bunlar kazâ-i mezbûr İskelesinde bir levhâ bağçeler olub kazâ-i mezbûre tâbi' Senleder Yevne nam karye sâkinlerinden Ahsab oğlu Emâz oğlu Mehmed nam kimesneye zimmetleri ve kefâlet cihetinde vire hakları olmayub murâha olınmayub icâb itmez iken merkûm Mehmed sizde azad hakkı vardur deyu bundan akdem bunları ahz ve murâfi' şer'i olduğundan üzere müsebbi bir nesne selet olmayub murâfisi şer'ile men' ve murâfi eylemediği te'addi vech-i celil şer'atle hüccet-i şer'iyye virilmişken mugâyir-i hüccet-i şer'iyye bi-vech-i şer'a biz ol vecihli murâfi ve (.....) hisse olmadığı

bildürüb hüccet-i şer'iyeye mücebince 'amil olunub mugâyir-i hüccet-i şer'ile ve bi-vech-i şer'a hisse olduran mürâfî ve te'addi alub men' ve def' olunmak bâbında hükm-i şerîfîm rica eyledüğü eçlinde mahalinde şer'ile görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'il-ı Rebi'ül-ahir 1180

s. 97-H.K. 273

Gümüşhane Emîni (boşluk) dâme mecdûhû ve Gümüşhane Kâdısı'na hüküm ki;

Erbab-ı timardan Murteza nam sipâhi gelüb Trabzon Sancağı'nda Akcaabad nâhiyesinde hassa an karye-i Rekse ve gayrıdan iki bin yüz akçe timara berat-ı şerîfîmle mutasarrıf olub timarı mülhakatından müşterekleri ile kayd-u berâtına dahil Gümüşhane Kazası müzafatından Tireboli nâhiyesine tâbi' Atsa Nizo karye Etam(?) karyesini ber müceb-i defter-i hakanî müşterekleriyle zabt ve vâki' olan mahsul ve rusûmden berâtı yazusuna göre hassasına irsâl-i kanun ve defter mücebince ahz-u kabz murad iken aherden dahil olunmak icab itmez iken Giresun nahiyesinden nefsi-i Giresun ve gayrıdan yigirmi bin akçe ze'âmete mutasarrıf hala kadim-i zatı defter üzerinden kayd-ı şer' Halil Hüseyin Kandarzade nam za'imden karye-i mezbûrede hissesi ve 'alakası yoğiken tarafından mültezimleri zuhûr ve mültemizimi olduğumuz za'imi mezbûrdan karye-i Atsa olmezbûrede hissesi vardır deyu defter-i hâkanî fuzulî müdahale ve te'addiden hisse oldukların bildürüb salif-üz zikr Atsa Nezed karye Otaya karyesi ber müceb defter-i hâkanî müşterekleriyle sipâhi-i mezbûre zabt ve vâki' olan mahsul ve rusûmun herkesin berâtları yazularına göre hassalarına isabet eden kanun ve defter mücebince ahz-u kabz ittirilüb za'im-i mezbûri tarafından mültezimlerini karye-i mezbûreye hilâf-ı defter-i hâkanî bir dürlü dahl ve ta'aruz itdirilmeyüb men' ve def' olunan bâbında hükm-ü hümâyunım rica ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz rûznâmçe-i hümâyun ve defter-i icmâl mürâcâ'at olındukda Tireboli Nâhiyesi'ne tâbi' dört bin akçe yazusu karye-i Atsa Nezed karye-i Oldina'nın iki bin akçesi ifrâz Akcaabad Nâhiyesi'nin hassa an karye-i Berkese ma' gayreha birikdirilüb beş bin beş yüz kırk üç akçe ber icmâl ve ber defa'a dahi karye-i Atsa Nezed karye-i Otaya ma' Mahalle-i Horhor olmezbûrenin yazuy-ı mezkûresinden iki bin akçesi ifrâz ve gayre ile birikdürülüb beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi ol dahî ber icmâl ve beş bin beş yüz kırk üç akçe yazar icmâl-i evvelin iki bin akçesinden dokuz yüz kırk sekiz akçesi sipâhi-i mezbûr Murteza ve bin elli iki akçesi

Of Nâhiyesi'nde Vuler nam karye gayriden yigirmi dört bin yüz otuz bir akçe ze'âmete mutasarrıf Mustafa ve bin akçesi ve debbahane Akcaabad Nâhiyesi'ne tâbi' Beled nam karye ve gayriden beş bin yüz akçe timâra mutasarrıf Mustafa ve bin beş yüz akçe dahi Tireboli Nâhiyesi'nde Korkavan nam karye ve gayriden yigirmi bin dokuz yüz yirmi sekiz akçe ze'âmete mutasarrıf Hüseyin Hazine'ye ve bin kırk dört akçesi dahî Of Nâhiyesi'nin hassa-i Emlanı ve gayrisinden yigirmi bir bin sekiz yüz on dört akçe ze'âmete mutasarrıf Alî veled Hacı Mustafa kaydlarında beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe yazar icmâl-i sânidan iki bin akçesi 'Osman veled 'Abdullah ve bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi daha karye-i Atsa el-mezbûre ve gayriden yigirmi iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçese ze'âmete mutasarrıf İsmâ'il veled Mahmud bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi dahî yine Tireboli Nâhiyesi'nde Arsam nam karye ve gayriden otuz iki bin dokuz yüz otuz altı akçe ze'âmete mutasarrıf 'Ömer veled Hüseyin kaydlarında ve Giresun Nâhiyesi'ne tâbi' Nefs-i Giresun ve gayriden yigirmi bin akçe ze'âmet hala kadimi hali defter oldıran kayd-u meşruh Hüseyin Kandarzâde'nin üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olunmağın defter-i hâkanî mücebince 'amel olmak için yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Rebi'ül-ahir 1180

s. 97-H.K. 274

Rize ve Maçuka ve Yaveboli kâdîlarına hüküm ki;

Rize kazâsı sükkânında Cerrâha tâ'ifesinden İbrahim nam kimesne gelüb bu cerrahlık hıdmetin üstada varub kethudâ ve yiğit başı vesâ'ir ustalar ma'rifetiyle başa çıkub hâm-ı dest olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve te'addi yoğiken ba'zı ashâb-ı ârazdan taht-ı kazânızda bivech-i şer'i cerrahlığa müdahâle ve mûmânaat ve te'addiden hâlî olmadıkların bildürüb men'-u def' olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ ve Dîvân-ı Hümâyûn'umdan su'âl olındukda mezkur cerrâhlık hıdmetinde üstada varub hıdmet ve tekmil-i san'at idüb ustaları ma'rifetiyle başka çıkub hâm-ı dest değil ise âharın müdahâlesi men' için bu makûlelere kanûn üzere Dîvân-ı Hümâyûn'umdan evâmir-i şerife yazılageldüğün derkenâr olunmağına ber vech-i meşrûh kanûn üzere amel olunmak için yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Rebi'ül-ahir 1180

s. 97-H.K. 275

Batum Sancağı'ndaki (boşluk) dâme 'izzehûya ve Batum Kâdısı'na hüküm ki;

Ahrancı(?) kurrasından Zirzevil nam karye sükkânından Hüseyin nam kimesne gelüb bu har'ül asl ve aherin ile hidmet ider mukavelesinden olduğundan Batum İskelesi'nde sakin ve Esirci Ahmed ve Varil oğlu ve Bican oğlu Mehmed nam esennelerin hizmetlerinde iken mezkûrdan bin yüz yetmiş iki senesinden bunun üç yüz guruş nukûd ve eşyay-ı mevcûdesini gasben yedlerinden ahz ve kendüyi esir olmak üzere ahere bey' eylediklerinden sonra bu har'ül asl olduğunu Asitanede vede şer' üzere ba'd-el beyân esir iden halas olub hale varub salif-üz zıkr ol-mikdâr guruş nukûd ve eşyası mezkûrından talep eyledikde bi-vech-i şer' edâ ve te'allil ve gadr murâd eylediklerin bildirüb şer' ile görölüb merkûmunun gasben ahz eyledikleri ol-mikdâr guruş nukûd ve eşyası her ne ise kendüye alıvirilüb ihkak-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyunım ise kendüye alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hümâyûnı rica eyledüğü eclinden mahalinde şer' ile görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Rebi'ül-ahir 1180

s. 98-H.K. 276

Rize Kâdısı'na ve Trabzon Mütesellimi'ne hüküm ki;

Esirci Ahmed nam kimesne gelüb bu Rize sükkânından 'Ömer Ağa oğlu 'Abdurrâhim dimekle arîf kimekne ile şer'ik olmağla şer'ik-i mezkur ile mâlik oldukları dört abaza gulâmı ile bir res abaza câriyesini Astânedey bey' eylemek üzere beyinlerinde mukâvele ve bir res dahi abd-i memlûkü olan abaza gulâmını şer'iki mezkura emâneten teslim ve bâc-ı râh olmak üzere dahi kendi malından altmış guruş bin yüz yetmiş dokuz senesinde şer'iki mezkure virüb Astâne -i sa'âdetüm tarafına gönderdikde mezbur hîlesinden nâşî mukâveleleri üzere Astâne tarafına azîmet itmeyüb vilâyeti olan Vîrâna firâr ve gadr-ı küllî murâd eyledüğün bildürüb şer' ile görölüb şer'iki-i mezbura harc-ı râh olmak üzere virdüğü ol mikdar guruşuyla emânet virdüğü gulâm ve müşterek olduğu esir-i mezkurlardan dahi hissesi kendüye alıvirilüb icrâ-i hakk olunmak bâbında emrüm ricâ itmeğin mahalinde şer' ile görölmek için yazılmıştır.

s. 98-H.K. 277

Giresun Kâdısı'na Keşab Kazası Nâ'ibine hüküm ki;

Trabzon Eyâleti'nde vâki' Giresun ve Keşab kazaları ahalileri 'arz-ı hal idüb bunlar sefersiz vâkitlerde Trabzon Vâlilerine tertib ve heybet olunan haziriyelerin şurut mûcebince vâkit ve zamanla edâ iderler ise Eyâlet-i Trabzon'a birle ve tehâren mezulinden zira ve tahzen dahili zami' hassa ta'yin ve rahre'sden(?) mürur ve gubur itmeyüb tecrim kâdılarıyla bilâ emr-i şerif kırk sa'at mesafe olan mahalden kazâlarına sayub bir kac gün mükl ve ikâmet ve konak ve otuz akçesi ve kurumiye(?) ve nakl bahâ namiyle hilâf-ı şurût haziriye ve mugayir-i emr-i 'ali akçe tevzi' ve tahsil eylediklerinden gayrı mukit ve muciben ve yemek ve koyun ve (.....) ve arpa ve saman vesâ'ir me'kulât ve meşrubatları olub zulm ve ...larına takat getiremeyüb ahvalleri diğér gün olduğundan bundan akdem 'arz ve muhazır birle i'lam olındıkda mugâyir-i şurut ve hilâf-ı emr-i 'ali Trabzon Vâlisi esbak fukaradan bi-gayr-ı hakk zulmen itdiği ashabına istirdâd ve mezbûr zulm ve te'addiden görirlerçün mübaşir ma'arifetiyle emr-i şerif sadr olmuşiken gelan vâliler memnu' olmayub kemân-ül edâ kazalarına varub bir vech-i muharrir meks ve zulm ve te'addiye hesâretten naşi ehl-i kuzzâtdan ekserisi perişan ve bakiye kalanları kazır-ül hal olduklarından ol-emr-i şerife ile vâki' tekâlif ve haziriyede hassaların edâya kalanları olmamağla sefersiz vâkitlerde mu'ayyen olan haziriyeleri şurut mûcebince edâ eylediklerinden sonra (.....) gelan ve zirâ bilâ emr-i şerif celb-i mal ve tecrim kasdıyla kazalarına uğramayub zulm ve te'addileri men' ve def' için bundan akdem istirham ve divân-ı hümayûnımda mahfuz haziriye nezini defterleri görölmeğın Eyâlet-i Trabzon'da vâki' kazalara sefersiz vâkitlerde Trabzon Vâlilerine ta'yin olunan haziriye mağirdat(?) üzere olmayub toydan yigirmi bin guruş (.....) ve tesviye kılındığından Giresun Kazâsı'nda hassası bu tarafda ma'lum olmayub mahalinde sahilden ma'lum olduğu ve Keşab Kazâsı otuz beş haneli bir küçük kaza ve fakır-ül hal(?) olmalarıyla sefersiz vakitlerde beher sene Trabzon Valilerine dörder yüz guruş haziriye edâ eylediklerinden sonra bilâ emr-i şerif ziyâde mütalebe olunmayub fukara ve züre'fanın cema'atleri için otuz beş senesinden virilan emr-i şerifin kaydı mûcebince kırk yedi tarihinden bir kıta' ve öteden berü Trabzon valileri mutasavilerine 'azimetlerinden Giresun'a uğramazlar

andan Trabzon Vâlisi esbak kazâ-i mezbûredemürur ve ehl-i kazâ-i mezbûre iki bin yüz onı ve iki bin yüz haraç virmişler ilede ikrâmiye namıyla ahalisinden yigirmi altı bin guruş mutalebe ve tevzi' ve almadıkça kalmam deyu yigirmi gün 'asakir vâkit ile kazâ-i mezbûrede ikâmet ve fukaraya zecr ve hakaret eylediği ba'd-el inhâ (.....) fukârây-ı ra'iyete bu güne zulm ve te'addiden mücanebet eylediçün nâ'ibine eğeri müş'ar mufassal ve meşruh altmış dört senesi evâsıt-ı Rebi'ül-evvelinde dahi emr-i şerif virilmekle mahalinde ma'arifet-i şer'ile görülüb zikr olunan kazalar ahalileri sefersiz vâkitlerde mu'ayyen olan haziriyelerin şurut-ı haziriye mücebince vakit ve zamanla Trabzon Valileri tarafına götürüb tamamen edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı şurut haziriye ve hakkından sadr olan evâmîr-i şerifeye mugayir ziyâde mütalebesiyle te'addi ve hilâf-ı şurut ve mücanen zâd ve zehinde ve kurumiye ve konakçı ve bunun akçesi ve nakl bahâ ve mübaşiriye vesâ'ire bera' ve mezalim ile ehl-i fukârây-ı ra'iyet bir dürlü rencide ve remide eylemeyüb cemayin ve siyanet eylemeleriçün mukaddema sadr olan emr-i şerif ve haziriye şurutu mücebince emr-i şerif tahririni re'is'ül-küttâb esbak i'lam itmeğın i'lam mücebince 'amel olunmak için sadr olan emr-i şerifin 'atavatına mücebince 'amel olma deyu hazâ hümâyûn (.....) kılınub hilâfına hareket olunmak iktizâ itmez iken Trabzon valileri (.....) hırsatlerine 'azimetlerinden tarik-i çarede mürur itmeyüb bilâ emr-i şerif celb-i mal sevdasıyla kazalarına uğramayub mikat ve mücazad ve zehinde ve ikramiye ve kurumiye ve konakçı ve otur akçesi ve nakl baha mübaşiriye vesâ'ir bera' ve mezalim ile fukârâyı te'addi ve rencidede hisse olmadıkların bildirüb hakkından sadr olan emr-i şerif mücebince mücerreden hükm-i hümâyûnım rica divân-ı hümâyûnımda mahfuz kuyud-ül ahkama müraca'at olındıkda altmış dört senesinin evâ'il-i Zilka'desinde ber vech-i meşruh hatt-ı hümâyûn (.....) ile ma'nun bir kıta' ve bu hilâfa bahs-ül iktizâ ise sevab oldığı üzere sefer vaktinde seferiyesini ve hazırda haziriyesini cânib-i mirîye teslim eylemek ve kifâyet mikdârı 'asker ile hizmet meştayı edâ ve nizâm Gürcistan'ın sebah ve bekâsını ve ga'ilesinin geleben(?) defa'a olduğunu ibkâ şartıyla bilâ mu'acele ber-vech-i mâlikâne Eyâlet-i Trabzon hala Canik muhasılı Mir 'Ali zîde mecdehûya tevcih olunub yüz seksan senesi 'an-ı Muharreminde iktizâ iden taksit edâ haziriyesini sabıka Trabzon Beylerbeyisi Sarızâde Mehmed Paşa ahz itmekle taksit-i sanisi olan on bin guruş haziriye vakit ve zamanıyla teslim ve haziriye-i 'azimetim itmek için mir muma ileyh tararafından kabzına me'mur teslim olunmak üzere yüz seksan senesi evâhir-i Rebi'ül-evvelinin dahi bir kıta' emr-i şerifim virilmekle mestur ve mukayyed ve hilâfına emr-i

şerif virilmekte kaydı bulunduğına dahi cevâb tahrir olmağla hatt-ı hümâyûn (.....) ile ma'nun virilan emr-i şerifin kaydı mücebince mücerreden emr-i şerifim sudurını iktizâ itmeğle vech-i meşruh üzere mukaddema sadr olan emr-i şerif mücebince 'amel olunmak için emr-i şerif yazılmıştır.

Fî evâhir-i Cem'aziye'l-ahir 1180

s. 99-H.K. 278

Divân-ı Mu'Allam Kapucubaşlarından Gümüşhane Emîni ve Gümüşhane Kâdısı'na hüküm ki;

Gümüşhane sükkânından Seyyid Süleyman zîde şerife gelüb bunun vasi olduğu karındaşı İsmâ'il nam zatın kızı Hadice nam Hatun'ın haviden fevt olan bi-vechisinden babası 'Ömer nam kimesnenin yüz yetmiş sekizinde fevt olmağla emvâl ve eşyası ırs-ı şer'ile hatun-ı mezbûr intikal itmeğın Gümüşhane sükkânından Dalı Ahmed nam kimesnenin zevcesi Refiye nam hatun fuzûli zabt idüb külli gadr ve te'addi eylediğın ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyh'ül-islamdan fetvay-ı şerifesi olduğın bildirüb edây-ı müdahalesi mücebince şer'ile görülmek te'adden kanûnın müddeti müteveffay-ı mezbûrdan nakl emvâl ve eşyâ her ne ise te'adden me'mure bil-cümle bil-vesaye kendüye alıvirilüb icrây-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğın mahalinde şer'ile görülmek için yazılmıştır.

Fî evâ'il-i Receb 1180

s. 99-H.K. 279

Trabzon ve Of Kadîlarına ve Trabzon Mütesellimi'ne hüküm ki;

Erbâb-ı timârdan Ahmed nam sipahi gelüb Trabzon Sancağı'nda Of Nâhiyesi'nde hassa 'an karye-i Mu'aru ve gayrıdan sekiz bin akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğı timarını tarafından mültezimi zabt murâd eylediğın aherden bir veçhile dahl ve ta'aruz olunmak icâb itmez iken derebeylerinden Trabzon'da sakin Mürteza'nın oğlı dimekle meşhur Mustafa nam kimesne hilâf-ı defter-i hakânî mugayir-i berât fuzûli mümana'at ve bilâ sened tegallüben kendüsi zabt ve mahsul ve rusumı ahz-u kabz idüb ziyâde gadr ve te'addi

eyledüğün bildirüb timâr-ı mezbûr berât-ı mücebince tarafından mültezimine zabt ve vâki' olan mahsul ve rusumı kanûn ve defter mücebince ahz-u kabz itdirilüb mezkûrın hilâf-ı defter-i hakânî ve bilâ sened zâhir olan müdahale ve te'addisi men' ve def' ve fuzûli aldığı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnım ricâ ve defterhâne-i 'amiremde mahfuz ruznâme-i hümâyûnıma müraca'at olındıkda timâr-ı mezbûr hala berât-ı şerifimle merkum Ahmed'in üzerinde olduğu mestur ve mukayyed olunmağın berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Receb 1180

s. 100-H.K. 280

Sehv olunmağla mahaline nakl

Ünye Kâdısı'na ve Canik Sancağı Mütesellimi'ne hüküm ki;

Ünye sakinlerinden Ahmed Re'is dimekle ma'ruf kimesne gelüb bu kendü halinde iken Ünye sakinlerinden Hüseyin nam kimesne zuhur ve sanım bir kolcı elde cariye ile zaruret ve ol-zaruret kalmamak başına Halil geldi deyu iftira ve mezkûr mera'asını isbat itmedi kol mücerrediyile hilâf-ı şer'i şerif te'addi eylediğün ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyh'ül-islamdan fetvay-ı şerifesi virildiğün bildirüb fetvay-ı şerifesi mücebince 'amel olunb mezbûre hilâf-ı şer'i ve mugayir-i fetvay-ı şerife ve bi-gayrı hakk ol-vechile te'addi itdirilmeyüb men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerifim rica itmeğün mahalinde şer'ile görülmek için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Receb 1180

s. 100-H.K. 281

Dergâh-ı muallâm kabucıbeylerinden hâlâ Gümüşhane Emînî olan Elhac Mehmed Tahir dâme mecdûhûya hüküm ki:

Hâlâ Gümüşhane menzilcisi olan 'Ömer ve 'Âli nam kimesneler südde-i sa'adetime arz-u hâl idüb menzil-i mezbûr cümle ahali ve vilâyet ma'rifetiyle senevvî altı bin guruş bunların ibra-i iltizamlarında olmağla yetmiş bir ve yetmiş sekiz senelerinde on iki bin guruşun yalnız dokuz bin guruş ahz ve bâkî üç bin guruş sâbık Gümüşhane emînî olan

Mehmed zîde mecdûhû zimmetine kalmışdır deyu itra ve istira' itmeleriyle husus-ı mezbûrun hakikati sen ki Gümüşhane emînî mu'mâ ileyhesin ma'rifetinle ashab ve kufrûn ba'd'el nefis gerek miri taraflarından virilen icazet gerek ahali taraflarından virilegela i' anetden menzilci-i merkumların makbuzatı ve bakayaları ne mikdar deyu ve kimin zimmetine kılmışdığın gibi tahkik ve sâhti üzere der aliyyeme 'ilam eylemek için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâ'il-i Şevval 1180

s. 100-H.K. 282

Hemşin kadîsına hüküm ki;

Kâzâ-i mezbûra tâbi' Hala nam karye sükkânından Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Mahmud nam yeniçeri gelüb bu suci-ı deriki mutasarrıf bilfi'il sefîn işbu derkenar ma'lum yeniçerilerinden olub reb'i 'arusane mütâliyesiyle te'addi olunmak icab itmez iken karye-i merkûmun zabiti olanlar hilâf-ı kânun resmi 'arusane namiyle hilâf-ı kânun yüzer pare taleb ve cebren ahz ve ziyade gadr ve te'addi eylediklerin bildürüb men' ve def' olunmak bâbında emr-i şer'i rica ve Divân-ı Hümâyûnı kaleminden kânun su'al olındıkda suci der kenar mutasarrıf bilfi'il sekât-ı işbu dergâh-ı mu'allam yeniçerilerinden resm-i 'arusane mutaliyesi hilâf-ı kânundur deyu der kenar olınmağla kânun üzerine 'amel olmak için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâhir-i Şevval 1180

SONUÇ

Osmanlı tarihi boyunca sınır mücadeleleri ve kuzey ilişkileri bitmemiştir. Bu ilişkiler içerisinde Trabzon Eyaleti önemli bir konumda yer almıştır. Zira şehir yapı itibarıyla hem şehzade sancağı hem de kuzey coğrafyasına açılan kilit bir kapı rolünde olmuştur. XVIII. yüzyıl Trabzon'unun sosyal yapısı da dönemi anlamak açısından önem arz etmektedir. Öyle ki yönetici-reaya ilişkileri bu konuda kilit rol oynamıştır. Bu ilişkilerin ise anlaşılacağı kaynakların başlıcaları şer'iyye ve ahkam defterleridir.

Trabzon Ahkam Defterleri toplam 8 tanedir. Konumuz olan 2 Numaralı Ahkam Defteri'nin tasnifi ve değerlendirmesinde öne çıkan unsurlar ise eşkiyalık, miras, vergi, yaylak, cinayet, vakıf ve alacak-verecek ile alakalı hükümlerdir. Burada en çok hükmün vergiler konusunda olduğunu görmekteyiz. Halk bazen mutasarrıfını şikayet etmiş, bazen mutasarrıf reayasından şikayette bulunmuş ve bazen de mutasarrıflar arası sorunlar vergi anlaşmazlıklarını doğurmuştur. Az da olsa tevhahlerin ardından gelen vergi karmaşası da göze çarpmıştır. Eşkiyalık ile alakalı hükümlerde başlıca sorun merkezi otoritenin zayıflamasının sosyal ortamda yarattığı infial olmuştur. Eyalette bulunana maden yatakları, bölgenin dağlık kesimi ve kişiler arasındaki anlaşmazlıklar eşkiyalığın başlaması ve artmasında önem arz etmiştir. Cinayet davaları ise eşkiyalık ile birleşebilmiş gasp konularıyla da birlikte işlenebilmiştir. Alacak-verecek meselelerinde ise kişiler arası doğan borçlanmalar bazı durumlarda karmaşaya yol açmış, reaya çözümü kadıda aramıştır. Başlıca diğer unsur miras meseleleridir. Burada kadın yoğunluğu göze çarpmaktadır. Kişiler haklarını mahkemelerde aramışlardır. En dikkat çeken konulardan biri yaylak meseleleridir. Kişilere ait olmayan bu araziler köyler arası mücadelenin en mühim örneklerinden olmuştur. Vakıflar ise özel bir konu olarak göze çarpmıştır. Son olarak ise ele alınan nikah meselelerinde genel olarak kadının başka biriyle kaçtığı ve geride kalan eşin mağduriyetini belirttiği hükümler olarak karşımıza çıkmıştır. Bazen nikah hükümlerinde istek dışı nikahlanma olayları ve bunun sonlandırılma isteği göze çarpmıştır.

Sonuç olarak bakıldığında XVIII. yüzyıl Trabzon'unda başlıca unsur devlet otoritesinin zayıflamasıyla ortaya çıkan mahalli idareciler ve aralarındaki mücadeleler olmuştur. Vergi davalarının çoğunluğunu bu durum oluşturmuştur. Halkın ise genel manada eşkiyalıktan dert yandığı görülmüştür.

KAYNAKÇA

- AKTAN, Hamza, “Miras”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.30, Ankara, 2020, s.143-145.
- AKTAŞ, Esat- YAŞAR, Hakan, “Ordu Kazası'nda Asayiş Sorunları (19. Yüzyılın Sonu-20. Yüzyılın Başı)”, *Osmanlı Araştırmaları Merkezi Dergisi*, Ankara, Bahar 2017, s.1-24
- AKYILMAZ, Gül, “Osmanlı Devleti’nde Gayrimüslimlerin Hukukî Statüsü” *Osmanlı Toplum Yapısı ve Millet Sistemi*, ed. Nejla Günay, Nobel Yayınevi, İstanbul, 2020.
- AKYILMAZ, Gül, “Osmanlı Miras Hukukunda Kadının Statüsü”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.11, S.1-2, Ankara, 2007, s.471-502.
- ARSLAN, İsmail, *Osmanlı Dünyasında Köyler ve Köylüler 19. Yüzyıl Balıkesir Örneği*, Bilge Yayıncılık, İstanbul, 2014.
- AYDIN, Bilgin, *XVI. Yüzyılda Divan-ı Hümayun ve Defter Sistemi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2017.
- AYGÜN, Necmettin, “XIX. Yüzyılın Ortalarında Trabzon’da Sosyal ve İktisadi Yapı”, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, C.5, S.17, Bahar 2008, s.75-111.
- BAYARTAN, Mehmet, “Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, C.10, S.1, İstanbul, 2018, s.157-175.
- BOSTAN, Hanefi, “Tirebolu-Çaykara Çevresinde Yayla Kültürü ve Yayla Şenlikleri”, *Uluslararası Yaylacılık ve Yayla Kültürü Sempozyumu*, Giresun, 26-28 Eylül 2019, s.286-327
- BOSTAN, Hanefi, “XVII. Yüzyılda Trabzon Şehri”, *I.Uluslararası Günümüze Trabzon'da Dini Hayat Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, C.2, Trabzon, 2016, s.661-686.
- BOSTAN, Hanefi, “Yavuz Sultan Selim’in Şehzadelik Yılları (1487-1502)”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, C.40, Yavuz Sultan Selim Özel Sayısı, İstanbul, 2019, s.1-86.
- BOSTAN, Hanefi, *XV-XVI. Asırlarda Trabzon Sancağında Sosyal ve İktisadi Hayat*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2002.

- ÇAKIR, Adem, “Osmanlı Devleti’nde İslam Miras Hukukuna Uymayan Tereke Paylaşımları Üzerine Bir Çalışma”, *II. Türk Hukuku Tarihi Kongresi Bildirileri*, ed. Fethi Gedikli, C.1, s.115-137.
- ÇİÇEK, Hikmet, “Trabzon Tarihi Kaynaklarına Katkı: Trabzon Ahkâm Defterleri (1155 1329/1742-1911)”, *I. Uluslararası Karadeniz Tarihi Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Ed. Kenan İnan, Deniz Çolak, Trabzon, 2020, s.435-454.
- ÇİZAKÇA, Murat, *İslam Dünyasında Vakıflar*, Çev. Elif Süreyya Genç, Dizgi Ofset Matbaacılık, Konya, Nisan 2017.
- DAĞLI, Yücel-KAHRAMAN, Seyit Ali, *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Bursa-Bolu-Trabzon-Erzurum-Azerbaycan-Kafkasya-Kırım-Girit*, 1.Kitap, C.2, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2008.
- DEMİRCİ, Süleyman, “XVII. Yüzyılda Trabzon Eyaletinin İdarî Taksimatı ve Vergilendirilebilir Nüfus: Giresun, Keşap, Kürtün ve Yavabolu Nam-ı Diğer (Görel) Kazâları Örneği”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 15, 2012, s.15-29.
- DÜZBAKAR, Ömer, “Osmanlı Döneminde Mahalle ve İşlevleri”, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Y. 4, S. 5, Bursa, 2003, s.97-108.
- EKİNCİ, Ekrem Buğra, “Osmanlı Hukukunda İzinname ile Nikah”, *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, S.2, İstanbul, 2006, s.41-60.
- EKİNCİ, İlhan, “On Dokuzuncu Yüzyılda Doğu Karadeniz’de (Gümüşhane-Trabzon) Yayla Anlaşmazlıkları ve Düşündürdükleri”, *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.26, Bahar 2009, s.311-346
- EKİNCİ, İlhan, “XIX. Yüzyılda Doğu Karadeniz Yaylalarında Değişim, Rekabet ve Tartışmalar”, *II. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu*, Alanya, 18-19-20 Mayıs 2017, s.133-143.
- EMECEN, Feridun, “Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mirî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.3, S.5, İstanbul, 2005, s.1-34.
- ERGENÇ, Özer, “Osmanlı Şehrindeki Mahalle’nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları IV*, Ed. Halil İnalçık, Nejat Göyünç, Heath W. Lowry, C.4, S.4, İstanbul, 1984, s.69-78.

- ERLER, Mehmet Yavuz, “Trabzon Vilayetinde Kanun Kaçakları (1856-1869)”, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.19, S.30, Samsun, 1997, s.69-98.
- EROL, Yasemin Zahide, “Tanzimat’tan Sonra Osmanlı Devleti’nde Bir Vergi Tahsil Yöntemi Olarak Tahsildarlık Uygulaması”, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.39, S.68, Ankara, 2020, s.357-391.
- FALLMERAYER, Jakob Philipp, *Trabzon İmparatorluğu’nun Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Çev. Ahmet Cevat Eren, Ankara, 2011.
- GOLOĞLU, Mahmut, *Trabzon Tarihi (Fetihten Kurtuluşa Kadar)*, Serander Yayınları, Trabzon, Haziran 2000.
- GÖYÜNÇ, Nejat, “Defter”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.9, İstanbul, 1994, s.88-90.
- GÜLER, İbrahim, “XVII. Yüzyılda Orta Karadeniz Bölgesinde Eşkivalık Hareketleri”, *Osmanlı Araştırmaları XV*, C.15, S.5, İstanbul, 1995, s.187-218.
- GÜNAY, Hacı Mehmet, “Vakıf”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.42, İstanbul, 2012, s.475-479.
- GÜNAY, Ramazan, “Diyarbakir Ahkam Defterleri ve Muhtevaları”, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C.12, S.45, 2013, s.290-307.
- GÜNAY, Ramazan, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkam Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası ve Önemi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.17, Isparta, 2013, s.9-29.
- HANİLÇE, Murat-SERDAR, Murat, “Akçaabat’ta Bir Yayla Davası -Osmanlı Zamanından Günümüze-“, *Uluslararası Düinden Bugüne Akçaabat Sempozyumu*, Trabzon, 12-14 Ekim 2018, s.495-504.
- İNALCIK, Halil, *Osmanlı mparatorluğu*, C.1 Toplum ve Ekonomi, Kronik Yayınları, İstanbul, 2020.
- İNAN, Kenan, “Trabzon’un Osmanlılar Tarafından Fethi”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.14, Trabzon, 2003, s.71-84.

- KAMA, Sezen, “Osmanlı Hukukunda Evlilik Akdi ve Söz Konusu Akdin 1869 Tarihli Tabiiyet-İ Osmaniyye Kanunnamesine Göre Osmanlı Tabiiyetine Etkisi”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, S.1, İstanbul, 2013, s.673-708.
- KARAÇAY TÜRKAL, Merve, “Trabzon Şer‘iyye Sicillerindeki Nikah Kayıtları (1750-1755)”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S.48, Ankara, 2020, s.147-176.
- KARTA, Nurullah, “17. ve 18. Yüzyılda Osmanlı Devleti’nin Avrupa İle İktisadi İlişkileri”, *Turkish Studies*, C.8, S.11, Ankara, 2013, s.163-173.
- KAVAKLI KUNDAKÇI, Sibel, “Osmanlı Mahkemesi: Trabzon Örneğinde (1557-1558)”, *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.27, Güz 2019, s.43-72.
- KAZICI, Ziya, “Osmanlılarda Örfi Vergiler ve Bu Vergilerin Kaynağı Olan Örfi Hukuk”, *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.4, İstanbul, 1986, s.285-310.
- KEÇİŞ, Murat, *Trabzon Rum İmparatorluğu ve Türkler 1204-1404*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2009.
- KELKİTLİ, Sevgi, *8 Numaralı Trabzon Vilayeti Ahkâm Defteri’nin Yeni Yazıya Çevrilmesi ve Değerlendirilmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ordu, 2020.
- KESKİN, Özkan Özer, “Trabzon Gülbahar Hatun (Hatuniye) Vakfı’na Ait Yapılar ve Sunduğu Hizmetler” *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.30, Samsun, 2021, s.473-508.
- KESKİN, Özkan Özer, *Başlangıcından 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Gülbahar Hatun Vakfı*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi) On dokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Samsun, 2018.
- KÖKSAL, Ahmet, “Trabzon Vilayeti’nin Nüfusu (1876-1878)”, *Karadeniz Çalışmaları Dergisi*, S.15, Trabzon, 2013, s.99-130.
- KSENOPHON, *Anabasis: On Binlerin Dönüşü*, Hürriyet Yayınları, Çev. Tanju Gökçöl, Eylül 1974.
- LOWRY, Heath W.- EMECEN, Feridun, “Trabzon”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.41, İstanbul, 2012, s.296-301.

- MAYDAER, Saadet, “Klâsik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma (Bursa Şer’iyye Sicillerine Göre)”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.16, S.1, Bursa, 2007, s.299-320.
- ÖKSÜZ, Melek “Kuruluşundan 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Tarihine Kısa Bir Bakış”, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, C.5, S.11, 2005, s.11-25.
- ÖKSÜZ, Melek, “XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Tranzon’da Âyân, Eşkiya ve Göç Sorunları”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.5, S.1, Erzurum, 2010, s.169-186.
- ÖKSÜZ, Melek, *1746-1789 Tarihleri Arasında Trabzon’da Sosyal ve Ekonomik Hayat*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 2004.
- ÖZEL, Ahmet, “Ahkam”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.1, İstanbul, 1988, s.550-551.
- ÖZMENLİ, Mehmet-KURUCA, Nazım, “Pontus’ta Mithridat Krallığı”, *International Social Sciences Studies Journal*, C.6, S.71, 2020, s.4413-4424.
- POYRAZ, Özlem-ÖNER, Merve “Osmanlı İmparatorluğu’nda Cinayet ve Yaralama Vakaları: 478 numaralı Ayniyat Katl Defteri Örneği”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.73, Kütahya, 2022, s.114-129.
- PUL, Ayşe, *Celâli Kaçgunu Celâliler ve Kuyucu Murad Paşa*, Gece Kitaplığı, Ankara, 2020.
- SAHİLLİOĞLU, Halil, “Ahkam Defteri”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.1, İstanbul, 1988, s.551.
- SAYDAM, Abdullah, “Trabzon’un İdari Yapısı ve Yenileşme Zarureti (1793-1851)”, *Osmanlı Tarihi araştırmaları Merkezi*, S.18, Ankara 2006, s.285-317.
- SEKMEN, Neslihan, *IV Numaralı Trabzon Ahkâm Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (S.100-150)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çankırı, 2015.
- SERDAR, Murat, *18. Yüzyılın İlk Yarısında Kuzey Seferlerinde Trabzon Eyaleti’nde Güvenlik*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon, 2009.
- SOLAK, İbrahim- TÜRKMENÖĞLU, Mehmet Ali, “XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon’da Görülenasayış Sorunları ve Bunlar İçin Alınan Tedbirler (XVII. Yy’ın İkinci Yarısına Ait

- Şer'îye Sicillerine Göre), *Uluslararası Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Çalışmaları Komitesi CİÉPO 22-I*, ed. Kenan İnan, Miraç Tosun, Deniz Çolak, Trabzon, 2018, s.609-623.
- ŞİMŞEK, Eyyüb, “Şer'îye Sicillerine Göre 18. Yüzyılın Başlarında Trabzon'da Yaralama ve Cinayet Vakaları”, *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S.15, Trabzon, 2013, s.9-26.
- ŞİMŞEK, Mutlalip, “Tanzimat Dönemi Osmanlı Taşra Teşkilatında Nahiye Yönetimi: Kireli Örneği”, *Çatalhöyük Uluslararası Turizm ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.2, Konya, 2017, s.53-75.
- TELLİOĞLU, İbrahim, “Trabzon Rum Devleti'nin Kuruluşu Harkındaki Tartışmalar”, *Atatürk Kültür Merkezi Dergisi*, C.14, S.41, Ankara, 2004, s.139-146.
- TIZLAK, Fahrettin, “XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısı İle XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Yukarı Fırat Havzasında Eşkıyalık Hareketleri”, *Belleten*, C.57, S.220, Ankara, Aralık 1993, s.751.
- TURAN, Ahmet Nezih, “Mahremiyetin Muhafızları Darüssaade Ağaları”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, ed. Halil İnalçık, Nejat Göyünç, Health W. Lowry, İsmail Erünsal, Klaus Kreiser, Atilla Şentürk, S.19, İstanbul, 1999, s.123-148.
- TÜRKMENOĞLU, Mehmet Ali, *XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon (Şer'îye Sicillerine Göre)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2016.
- USTA, Sabahattin, *Trabzon'da Vakıflar*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon, 2015.
- UZUN, Mustafa Cüneyt-AVŞAR Bilge, “Osmanlı Ekonomisinin Temel Unsurlarının Ekonomik Yaklaşımlar Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.3, Konya, 2019, s.54-93.
- ÜNVER, Mustafa, “Osmanlı'da Eşkıyalık Meselesi ve Sözlü Tarih Işığında Bir Âlim Ailesinin İkamet Macerası”, *İslami Araştırmalar Dergisi*, S.29, C.1, Ankara, 2018, s.108-116.
- ÜSTÜN DEMİRKAYA, Fulya- DURMUŞ ÖZTÜRK, Serap, “15-16. Yüzyıl Trabzon'unda Fetih, Toplumsal Değişim ve Din”, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, C.10, S.3, İstanbul, 2012, s.2874-2890.
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin, “Vakıf”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.42, İstanbul, 2012, s.479-486.

EKLER

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARSİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ◊

Ek. 1

A.{DVNS.TZ.d.02

طریقہ اولیٰ ...
طریقہ دوم ...
طریقہ سوم ...

لازم ۱۶۰
لا

طریقہ اولیٰ کو رتوبہ و فائزہ کے حصہ

نہاں و سبب ...
طریقہ اولیٰ ...
طریقہ دوم ...
طریقہ سوم ...

ملاحظہ

طریقہ اولیٰ ...
طریقہ دوم ...
طریقہ سوم ...

طریقہ اولیٰ ...
طریقہ دوم ...
طریقہ سوم ...

طریقہ اولیٰ ...
طریقہ دوم ...
طریقہ سوم ...

طریقہ اولیٰ ...
طریقہ دوم ...
طریقہ سوم ...

Handwritten marginal notes at the top of page 44, including the name 'Mehmed Paşa' and other illegible text.

Main handwritten text on page 44, starting with 'مكتوبة قضاة...' and containing several lines of Ottoman Turkish script.

Handwritten text block on page 44, possibly a signature or a specific section of the document.

Main handwritten text on page 45, continuing the Ottoman Turkish script from the previous page.

Main handwritten text on page 45, starting with 'طرحه...' and containing several lines of Ottoman Turkish script.

Handwritten text block on page 45, possibly a signature or a specific section of the document.

Handwritten text block on page 45, possibly a signature or a specific section of the document.

Main handwritten text on page 45, continuing the Ottoman Turkish script from the previous page.

عنا و زانه و کارها غایب تریه نفی برور جو تو با با زانو کوه جسد انصاری
 محلی و رسوم و خلق و قیام و خیزش از نظر کوهی مدرسون قره ایلورس
 و قره جوقه ایلانور که در وقت کسری ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 خانان مشیر کیا موی ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 هر کسی بر لرزه ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 لغت و خلق از برین منظر کوه و ایلان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 سایر بزرگ و خاورد ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 و خرم خرمی از برین منظر کوه و ایلان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 منج و برین ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره

کتابت: جمعی از دانشمندان و نویسندگان
 مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی و فلسفه اسلامی
 منقوبه از کتاب: تاریخ علم و فلسفه اسلامی
 از: دکتر محمد باقر قزوینی
 تصحیح: دکتر محمد باقر قزوینی
 چاپ: تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵ خ.
 شابک: ۹۶۴-۳۰۰-۳۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

کتابت: جمعی از دانشمندان و نویسندگان
 مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی و فلسفه اسلامی
 منقوبه از کتاب: تاریخ علم و فلسفه اسلامی
 از: دکتر محمد باقر قزوینی
 تصحیح: دکتر محمد باقر قزوینی
 چاپ: تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵ خ.
 شابک: ۹۶۴-۳۰۰-۳۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

کتابت: جمعی از دانشمندان و نویسندگان
 مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی و فلسفه اسلامی
 منقوبه از کتاب: تاریخ علم و فلسفه اسلامی
 از: دکتر محمد باقر قزوینی
 تصحیح: دکتر محمد باقر قزوینی
 چاپ: تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵ خ.
 شابک: ۹۶۴-۳۰۰-۳۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

عنا و زانه و کارها غایب تریه نفی برور جو تو با با زانو کوه جسد انصاری
 محلی و رسوم و خلق و قیام و خیزش از نظر کوهی مدرسون قره ایلورس
 و قره جوقه ایلانور که در وقت کسری ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 خانان مشیر کیا موی ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 هر کسی بر لرزه ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 لغت و خلق از برین منظر کوه و ایلان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 سایر بزرگ و خاورد ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 و خرم خرمی از برین منظر کوه و ایلان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره
 منج و برین ایلیان حوق ای کوه و ایلان قره جوقه و قره

کتابت: جمعی از دانشمندان و نویسندگان
 مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی و فلسفه اسلامی
 منقوبه از کتاب: تاریخ علم و فلسفه اسلامی
 از: دکتر محمد باقر قزوینی
 تصحیح: دکتر محمد باقر قزوینی
 چاپ: تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵ خ.
 شابک: ۹۶۴-۳۰۰-۳۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

کتابت: جمعی از دانشمندان و نویسندگان
 مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی و فلسفه اسلامی
 منقوبه از کتاب: تاریخ علم و فلسفه اسلامی
 از: دکتر محمد باقر قزوینی
 تصحیح: دکتر محمد باقر قزوینی
 چاپ: تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵ خ.
 شابک: ۹۶۴-۳۰۰-۳۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

کتابت: جمعی از دانشمندان و نویسندگان
 مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی و فلسفه اسلامی
 منقوبه از کتاب: تاریخ علم و فلسفه اسلامی
 از: دکتر محمد باقر قزوینی
 تصحیح: دکتر محمد باقر قزوینی
 چاپ: تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵ خ.
 شابک: ۹۶۴-۳۰۰-۳۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

ازین صفتها که در این کتاب مذکور است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...

باز

کتابت این مضمون در این کتاب...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...

باز

بسیار است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...

ازین صفتها که در این کتاب مذکور است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...

باز

کتابت این مضمون در این کتاب...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...

باز

بسیار است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...

باز

عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...
عناقا و مضمون در این کتاب که از این عالم نه چندان است...

اصول دینیه و احکام شرعیه

طریقه زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...

طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...

اصول دینیه و احکام شرعیه

طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...

طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...

طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...
طریق زوجه و طلاقه بیع مکه کونیه...
مکه بیع مکه کونیه...

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Emine Sümeyye ÜSTÜN
ORCID Numarası	0000-0002-3407-2294
Lisans Mezuniyet	
Üniversite	Ordu Üniversitesi
Fakülte	Fen Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Tarih
Yüksek Lisans Mezuniyet	
Üniversite	Ordu Üniversitesi
Enstitü Adı	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Tarih Anabilim Dalı
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Doktora Mezuniyet	
Üniversite	
Enstitü Adı	
Anabilim Dalı	
Programı	
Akademik Çalışmaları	
1	
2	